

PAR TIS TÄM MIA2 023

Motioner
Bok ett -
Utskott ett till fyra

**PAR
TIS
TÄM
MA²
023**

**MOTIONER
UTSKOTT 1-4**

- 7** **UTSKOTT 1**
FÖRETAGSAMMARE SVERIGE
- 231** **UTSKOTT 2**
SAMMANHÅLLET SVERIGE
- 365** **UTSKOTT 3**
TRYGGARE SVERIGE
- 581** **UTSKOTT 4**
ETT SVERIGE DÄR ALLA FÅR VÅRD
OCH STÖD

FÖRETAGSAMMARE SVERIGE

UTSKOTT 1

UTSKOTT 1

INNEHÅLL

12	Motion 1:1 VAT in a digital age – vida
17	Motion 1:2 Redovisa hela lönekostnaden
20	Motion 1:3 Kostnader för virkesupplag
24	Motion 1:4 Folkräkning
28	Motion 1:5 Jämställdhet
38	Motion 1:6 Inga skatteprivilegium för arbetslöshetskassor
41	Motion 1:7 Ett stärkt företagsklimat i hela Sverige
47	Motion 1:8 Arbetsmarknad
57	Motion 1:9 Angående att förenkla momssystemet
60	Motion 1:10 Avskaffa momsen på skatt
62	Motion 1:11 Sänkt moms för dansevenemang med liveframträdande

- 64 Motion 1:12
En enhetlig moms för spelningar och dans och sprid
goda exempel till övriga landet
- 69 Motion 1:13
Avskaffa amorteringskravet vid utbyte av bostad som
säkerhet för lån
- 74 Motion 1:14
Föräldraförsäkring en kvinnofälla?
- 78 Motion 1:15
Inför en rättvis reavinstbeskattning vid försäljning av
bostäder
- 81 Motion 1:16
Öka rörligheten på bostadsmarknaden genom att
reformera kostnaderna i samband med flytt
- 85 Motion 1:17
Sjukskrivning för egenföretagare
- 88 Motion 1:18
Om höjning av förenklingsregeln för generella
ränteavdragsregler i sverige
- 93 Motion 1:19
Differentierad ölskatt för småbryggerier
- 96 Motion 1:20
Bättre konkurrensvillkor för mikrobryggerier
- 99 Motion 1:21
Differentierad ölskatt för småbryggerier
- 104 Motion 1:22
Sveriges största jobbskapare saknar röst

- 108 Motion 1:23
Ett kommunalt utjämningsystem för ökad tillväxt
- 113 Motion 1:24
Reformera det kommunala utjämningsystemet
- 119 Motion 1:25
Återbetalning av kommunala överskott
- 124 Motion 1:26
Möjlighet att återbetala skatt till medborgarna
- 129 Motion 1:27
Underlätta för hårt arbetande familjer genom utvecklat RUT-avdrag
- 132 Motion 1:28
Stockholm ska bli financial capital of northern europe år 2030
- 137 Motion 1:29
Offensiv arbetslinje för att motverka utanförskap och stärka svensk tillväxt
- 144 Motion 1:30
Dags att motverka ålderismen på arbetsmarknaden – börja i Stockholms stad och sprid goda exempel till övriga landet
- 150 Motion 1:31
Lägre skatt på ISK-konto är en frihetsfråga för den enskilde individen
- 155 Motion 1:32
Avskaffa den allmänna löneavgiften
- 158 Motion 1:33
Avveckla allmänna löneavgiften

- 161 Motion 1:34
Euro
- 164 Motion 1:35
Inför Euron som valuta
- 169 Motion 1:36
Förstärkta regler mot offentlig konkurrens
- 173 Motion 1:37
Tillåt styrelseledamöter att fakturera sina styrelsearvoden
- 178 Motion 1:38
Avskaffandet av den allmänna pensionsavgiften
- 182 Motion 1:39
Angående avskaffandet av reklamskatten
- 185 Motion 1:40
Jämställdhet börjar i plånboken
- 199 Motion 1:41
Ett friare och enklare företagande
- 208 Motion 1:42
Halvera klåfingrigheten – öka tillväxten
- 215 Motion 1:43
Halvera långtidsarbetslösheten – öka självförsörjningen
- 223 Motion 1:44
Pensionspoäng vid plikttjänst
- 225 Motion 1:45
Angående public service-skattens avskaffande

MOTION 1:1

JENNIE KLAESSON, MF L - JÄMTLANDS LÄN

VAT IN A DIGITAL AGE - VIDA

Europeiska kommissionen har tillsatt ett råd som arbetat för en ändring av förordning (EU) nr 904/2010 vad gäller de arrangemang för administrativt samarbete på mervärdesskatteområdet som krävs för den digitala tidsåldern. Detta förslag ingår i lagstiftningspaketet om initiativet mervärdesskatt i den digitala tidsåldern, tillsammans med ett förslag till rådets direktiv om ändring av direktiv 2006/112/EG vad gäller mervärdesskatte regler för den digitala tidsåldern och förslaget till rådets genomförandeförordning om ändring av rådets genomförandeförordning (EU) nr 282/2011 vad gäller informationskrav för vissa mervärdesskatteordningar.

VIDA HAR TRE HUVUDMÅL:

(1) Modernisera kraven på mervärdesskatterapportering genom att införa krav på digital rapportering, vilket kommer att standardisera de uppgifter som beskattningsbara personer måste lämna om varje transaktion till skattemyndigheterna i elektroniskt format. Samtidigt kommer e-fakturering för gränsöverskridande transaktioner att införas.

(2) Hantera plattformsekonomins utmaningar genom att uppdatera de mervärdesskatte regler som är tillämpliga på plattformsekonomin för att hantera frågan om lika behandling, förtydliga de regler om platsen för tillhandahållande som är tillämpliga på dessa transaktioner och stärka plattformarnas roll i uppbörden av mervärdesskatt när de underlättar tillhandahållandet av tjänster för korttidsuthyrning av bostäder eller persontransporter.

(3) Undvika behovet av flera mervärdesskatte registreringar inom EU och förbättra funktionen hos det verktyg som används för att deklarerar och betala mervärdesskatt på distansförsäljning av varor genom att införa en gemensam mervärdesskatte registrering. Det vill säga att förbättra och utvidga de befintliga systemen med en gemensam kontaktpunkt (OSS) eller en gemensam kontaktpunkt för import (IOSS) och omvänd betalningsskyldighet för att minimera de tillfällen när en beskattningsbar person är skyldig att registrera sig i en annan medlemsstat.

Referens: https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/have-your-say/initiatives/13186-Moms-och-digitalisering_sv

Med krav på mervärdesskatterapportering avses mervärdesskatteregistrerade företags skyldighet att regelbundet deklarerat sina transaktioner till skatteförvaltningen för att möjliggöra övervakning av uppbörden av mervärdesskatt. Detta är då tänkt att ske genom att införa krav på digital rapportering ”real-time” och eFakturering.

Det förväntas ha positiva effekter när det gäller att bekämpa mervärdesskattebedrägeri och de nya bestämmelserna sägs inte ges några betydande merkostnader för näringsidkare och förvaltningar, med undantag för viss it-utveckling för skatteförvaltningarna. De nya bestämmelserna innebär att det kommer att inrättas ett centralt elektroniskt system för mervärdesskatteinformation (centralt elektroniskt system för utbyte av information om mervärdesskatt).

Det finns en naivitet i förslaget för hur detta till exempel ska implementeras och kring den enskildes näringsidkares ansvar och kostnad för att kunna anpassa sig till denna typ av rapportering. Vi kan se exempel på länder (Italien 2019 och Polen 2024) som har och snart kommer implementera liknande lösningar där det innefattar att var näringsidkare behöver ha en integration till det centrala rapporteringssystemet. Det innebär att en näringsidkare antingen behöver göra integrationen själv direkt emot staten eller köpa tjänster via operatörer som då både kan lösa eFaktura och rapportering. Att i arbetet förmedla en bild att detta inte ger betydande merkostnader anser jag är direkt vilseledande.

statens behov av systemet och har mer eller mindre inte alls vägt in den enskilde näringsidkarens påverkan. Det har återberättats att förslaget till det nya direktivet har hittills fått anmärkningsvärt lite politiska motsättningar och där nämnd orsak till det är Brexit. Storbritannien har haft en tydligare ståndpunkt utifrån näringsidkarens perspektiv och affärsnytta och utan briterernas röst så saknas denna motpol idag och blir en möjlig anledning till att det går snabbare att nå konsensus inom Europeiska Kommissionen. För Sveriges räkning, med många små och medelstora företag, finns nu en överhängande risk att vi minskar vänligheten och viljan att driva företag vilket

1 skulle vara förödande för Sverige och i synnerhet i Jämtland Härjedalen.

2

3 För Jämtland, Härjedalen och övriga Sverige är det viktigt att Moderaterna
4 tar företagarnas ställning och utreder vilka konsekvenser detta direktiv
5 har utifrån företagarnas perspektiv samt hur detta direktiv ska kunna
6 implementeras på ett ekonomiskt hållbart sätt framför allt för små och
7 medelstora företag.

8

9 Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi

10

11 **att**¹ Moderaterna i Jämtlands län ställer sig bakom det som anförs
12 i motionen om att utreda direktivets konsekvenser och hur det ska
13 implementeras från företagarnas perspektiv.

14 **att**² motionen skickas vidare till partistämman.

15

16

17 Jennie Klaesson

Simon Högberg

Daniel Danielsson

18 Krokoms kommun

Strömsunds kommun

Berg

19 Jämtland

Jämtland

Jämtland

20

21 Johan Fredholm

Johan Loock

22 Härjedalen

Bräcke

23 Jämtland

Jämtland

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar motionären för motionen.

Företag lever under ett stort regeltryck där lagstiftning, myndigheter m.fl. på olika sätt ökar komplexiteten i att bedriva en verksamhet och uppfylla alla krav och regler som följer med det. Varje ytterligare reglering av företagsverksamheter bör noga övervägas om nyttan överstiger riskerna och kostnaderna för företagen att kunna bedriva och utveckla sin verksamhet.

Förbundsstyrelse delar motionärernas bedömning att konsekvenserna för företagen av ViDA inte är tillräckligt utredda eller beaktade i utredningens uppdrag.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:1

Motionen berör konsekvenserna av EU-kommissionens föreslagna förändringar av mervärdesskattedirektivet för att anpassa detta till den digitala tidsåldern. Motionärerna menar att förslaget inte beaktar hur förändringarna kommer påverka företag, särskilt små och medelstora företag, och föreslår därför att utreda hur direktivet kan implementeras med hänsyn till företagares perspektiv.

Partistyrelsen delar det som lyfts i motionen kring att implementeringen av den nya lagstiftningen behöver ta hänsyn till företagarnas intressen. Implementering av direktivet kommer att vara föremål för utredning i vanlig ordning och då bör företagares perspektiv beaktas. Små och medelstora

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 företag är en betydande del av Sveriges ekonomiska ryggrad och det är där
2 lejonparten av nya jobb skapas. Det är därför av stor vikt att momsreglerna
3 är enkla och tydliga, och de får inte medföra en onödigt stor kostnad eller
4 administrativ börda för de företag som påverkas av lagstiftningen.

5
6 Samtidigt vill partistyrelsen betona att det finns många positiva aspekter
7 med det pågående arbetet med att anpassa lagstiftningen till den digitala
8 tidsåldern, inte minst när det kommer till det arbete som syftar till att
9 förhindra mervärdesskattebedrägerier och främja gränsöverskridande
10 handel.

11

12 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

13

14 **att** bifalla motion 1:1, det vill säga,

15

16 **att** Moderaterna ställer sig bakom det som anförs i motionen
17 om att utreda direktivets konsekvenser och hur det ska
18 implementeras från företagarnas perspektiv.

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:2

CHRISTOPHER HEDBOM RYDAEUS, ÖREBRO MITT - ÖREBRO LÄN

REDOVISA HELA LÖNEKOSTNADEN

Nästan alla är medvetna om den skattekostnad som redovisas på varje lönebesked men det finns ändå en okunskap kring hela lönekostnaden. För en undersköterska i Örebro kommun som tjänar 26.000kr i månaden och betalar kommunalskatt omfattande cirka 8000kr. För arbetsgivaren finns dock även arbetsgivaravgift som innebär att arbetsgivaren betalar ytterligare cirka 8000kr i arbetsgivaravgift för den anställde undersköterskan. Därmed är hela lönekostnaden för arbetsgivaren 34.169 kr för denna undersköterska.

Ur en demokratisk synvinkel är det viktigt att varje skattebetalare också har information kring hur mycket skatt denne betalar. Det handlar om en transparens gentemot medborgarna om hur stor andel av lönekostnaden som det offentliga gör anspråk på.

att¹ Moderaterna i Örebro län verkar för att offentliga arbetsgivare alltid ska redovisa hela lönekostnaden på lönebeskeden till anställda.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

1
2 Motionären lyfter här en viktig princip som stora delar av det privata
3 näringslivet och organisationer sedan länge redan gör. De flesta lönesystem
4 idag är programmerade att ange arbetsgivaravgiften med en enkel ”bock i en
5 ruta” så att den anställde får ett begrepp om den verkliga lönen.

6
7 Efter samtal med några anställda vid Region Örebro län kan det konstateras
8 att regionen inte anger detta idag, som ett exempel på en offentlig
9 arbetsgivare i länet. Förbundsstyrelsen delar motionärens åsikt att det är en
10 brist att detta inte görs.

11
12 Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

13
14 **att** bifalla motionen

15
16 Stämman beslutade att bifalla motionen.

17
18
19

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:2

20
21
22 Motionären lyfter frågan om synliggörandet av hela lönekostnaden för
23 löntagare i offentlig sektor och menar att det idag finns en viss okunskap
24 kring hur stor den totala lönekostnaden är. Motionären efterfrågar därför
25 att offentliga arbetsgivare alltid ska redovisa den totala lönekostnaden på
26 lönebesked.

27
28 Partistyrelsen är helt enig med det som anförs i motionen kring att det ur
29 ett demokratihänseende är viktigt att skattebetalare ges information om hur
30 mycket de betalar i skatt. Att skattesystemet är transparent och förståeligt
31 är avgörande för att det ska uppfattas som legitimt. Dessvärre försvårar
32 arbetsgivaravgifter och andra dolda skatter för detta.

33
34 Redovisning av arbetsgivaravgifter är redan något som görs av vissa
35 arbetsgivare, men det är fortsatt långt ifrån vanligt. Partistyrelsen delar
36 givet det motionens ambition med att öka transparensen gentemot
37 skattebetalarna, förutsatt att det kan ske på ett sätt som inte medför
38 nämnvärt ökade kostnader eller omfattande administration.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att bifalla motion 1:2, det vill säga,

att Moderaterna i Örebro län verkar för att offentliga arbetsgivare alltid ska redovisa hela lönekostnaden på lönebeskeden till anställda.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **MOTION 1:3**

2 **MODERATERNA ÖREBRO LÄN**

3

4

5 **KOSTNADER FÖR VIRKESUPPLAG**

6

7 Sedan 2012 har skogsägare och virkesköpare kunnat söka och få tillstånd för
8 virkesupplag intill allmän väg utan att behöva betala Trafikverket för det. Från
9 början av 2020 tar dock Trafikverket ut avgift för dessa ärenden. Regler om
10 dessa upplag finns i väglagen (1971:948) och avgiftsbestämmelser finns i 6
11 kap. 8 § vägförordningen (2012:70)

12
13 Det är inga ändringar i regelverken som har lett till att avgift inte har tagits ut
14 eller åter har börjat tas ut. Enligt Trafikverket handlar det om att verket från
15 årsskiftet åter har börjat tillämpa gällande regler. Trafikverket bryter därmed
16 mot sin självpåtagna praxis att inte ta ut avgift. Myndigheter får bara ta ut
17 avgifter för att täcka sina kostnader. Eftersom Trafikverket inte behövde
18 intäkterna av denna avgift under flera år, är det inte omöjligt att avgifterna nu
19 skulle ses som obehövligen av domstol och inte få tas ut. Mig veterligen är det
20 inte prövat.

21
22 Många som säljer virke, och är beroende av att virket tillfälligt läggs intill
23 allmän väg, är småföretagare. Flera är deltids- eller fritidsföretagare. De gör
24 alla ett viktigt arbete för den svenska naturen, kulturen och skogsindustrin.
25 Deras skogsfastigheter har ofta gått i arv. Inte sällan har de små ekonomiska
26 marginaler för denna näringsverksamhet. Avgiften för ärenden om
27 virkesupplag bör därför tas bort, för att gynna dessa näringsidkare och så att
28 situationen blir densamma som 2012-2019.

29
30 Moderaterna i riksdagen har röstat för ett tillkännagivande, som också
31 fick majoritet i riksdagen, att regeringen "bör" åtgärda problemet.
32 (Trafikutskottets bet. 2019/20:TU11, beslutat 22 april 2020.) Ordet "bör" gör
33 att det är till intet förpliktande för regeringen. Även om riksdagen brukar
34 mena "ska" i tillkännagivanden när den säger "bör", är det "bör" som sägs
35 och därmed rättsligt till intet förpliktande.

36

37

38

att¹	Moderata Samlingspartiet i Örebro län skall verka för att riksdagen	1
	lagstiftar om att ta bort avgiften för de i motionen nämnda	2
	tillstånden till virkesupplag	3
att²	ta motionen som sin egen till Moderata Samlingspartiets	4
	partistämma	5
att³	sända motionen till Moderaternas riksdagsgrupp för kännedom	6
		7
		8
		9
		10
		11
		12
		13
		14
		15
		16
		17
		18
		19
		20
		21
		22
		23
		24
		25
		26
		27
		28
		29
		30
		31
		32
		33
		34
		35
		36
		37
		38

1 **FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR**

2 Den 22 april tog riksdagen bland annat följande beslut som behandlades
 3 i betänkandet 2019/20:TU1: Bifall till utskottets initiativ att lägga ett
 4 tillkännagivande om att regeringen bör verka dels för en återgång till en
 5 ordning där det inte tas ut några avgifter för tillstånd till virkesupplag utmed
 6 allmän väg, dels för att Trafikverket snarast underlättar administrationen för
 7 skogsföretagen i samband med ansökan om tillstånd för virkesupplag utmed
 8 allmän väg.

9
 10 Det finns en stor majoritet i såväl utskottet som i riksdagen för att ta
 11 bort dessa avgifter för virkesupplag utmed väg. Förbundsstyrelsen delar
 12 motionärens åsikt i denna fråga.

13

14 Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

15

16 **att bifalla motionen**

17

18 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

19 Stämman beslutade att bifalla motionen.

20

21

22 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:3**

23

24 Motionen berör frågan om att ta bort avgiften för att få tillstånd för
 25 virkesupplag intill allmän väg eftersom detta slagit hårt mot särskilt mindre
 26 näringsidkare inom skogsbruket.

27

28 Från 2020 började Trafikverket ta ut en avgift på 2 900 kr per
 29 tillståndsansökan. Detta, som motionären beskriver, på grund av en
 30 omtolkning av rådande lagstiftning snarare än lagförändring. Sedan den 1
 31 januari 2022 har dock denna avgift slopats efter ändringar i vägförordningen
 32 (2012:707) och partistyrelsen ser positivt på den lättnad detta innebär
 33 särskilt för svenska småföretag inom skogsbranschen.

34

35

36

37

38

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

- att bifalla motion 1:3, det vill säga:
- att Moderata Samlingspartiet skall verka för att riksdagen lagstiftar om att ta bort avgiften för de i motionen nämnda tillstånden till virkesupplag

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38**1**

1 MOTION 1:4

2 MODERATERNA ÖREBRO LÄN

3

4

5 FOLKRÄKNING

6

7 Skatteverket har i februari 2020 gjort en sammanfattande bedömning av hur
8 många personer som har felaktiga uppgifter i folkbokföringen. Det kan röra
9 sig om personer som är folkbokförda på fel adress, är folkbokförda trots
10 att de inte borde vara det eller som inte alls är folkbokförda, fast de borde
11 vara det. Totalt är det omkring 195 000 personer som har denna typ av fel i
12 folkbokföringen. Det är 1,9 procent av den totala befolkningen i landet.

13

14 Folkbokföringen omfattar många människor. Alla som är bofasta i Sverige
15 skall vara folkbokförda på korrekt adress. Med så många människor är
16 det oundvikligt att det förekommer fel. Det kan dock inte rimligtvis vara
17 acceptabelt att så många som 1,9 procent av befolkningen har fel uppgifter
18 eller felaktigt saknar uppgifter i folkbokföringen.

19

20 Folkbokföringen behövs för att privatpersoner, näringsidkare, staten och
21 kommuner skall kunna nå andra personer, inte minst för att kunna hävda sina
22 rättigheter mot de personerna. Om nästan var femtionde person vi möter har
23 felaktiga folkbokföringsuppgifter, är det alldeles för mycket. Staten borde
24 göra allt den kan för att åtgärda detta.

25

26 Det behövs en ny, obligatorisk folkräkning. För att den skall kunna bli
27 obligatorisk, måste riksdagen stifta lag om det. Sverige hade fram till slutet
28 av 1980-talet obligatoriska folkräkningar enligt speciellt instiftade lagar.
29 Lagarna kan kompletteras med bestämmelser i förordning samt föreskrifter
30 utfärdade av Statistiska centralbyrån.

31

32 **att**¹ Moderata Samlingspartiet i Örebro län skall verka för en ny,
33 obligatorisk folkräkning i Sverige
34 **att**² en sådan folkräkning bör regleras genom lag
35 **att**³ kompletterande regler till en sådan folkräkning bör kunna
36 utfärdas genom förordning och genom föreskrifter utfärdade av
37 Statistiska centralbyrån

38

- att⁴** ta motionen som sin egen till nästa partistämma
- att⁵** sända motionen för kännedom till Moderata Samlingspartiets riksdagsgrupp

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

2 Precis som motionären argumenterar för, anser vi att det är ett generellt
3 problem med personer, som inte finns med i folkbokföringen eller har fel
4 adress eller andra uppgifter där. Det är åtskilliga personer som detta gäller
5 och blir ett stort problem vid alla samhällskontakter. Att inte ha korrekta
6 uppgifter då man söker sjukvård eller då man söker olika typer av bidrag är
7 inte bara kostsamt för samhället, det kan dessutom bli många olika fel. Hela
8 vårt samhälle bygger på en trygg och säker folkbokföring och då detta inte
9 fungerar måste man vidta åtgärder.

10

11 Därför är motionärens intention att göra en ny folkräkning en bra och viktig
12 åtgärd anser förbundsstyrelsen och en åtgärd vi står bakom. Dessutom en
13 folkräkning inte ett nytt fenomen, det har tidigare funnits som en del av vårt
14 förvaltningssystem.

15

16 Redan år 1749 gjordes den första folkräkningen i Sverige (och då också i
17 Finland) av tabellverket. Folkräkningar har i regel genomförts vart femte
18 eller tionde år. Sedan statistiska centralbyrån (SCB) bildades år 1858 har
19 folkräkning gjorts vart tionde år (samt fem extra gånger). Nu har dock ingen
20 folkräkning utförts sedan år 1990. Detta innebär att den fakta från SCB, vi
21 har som beslutsunderlag i många beslut i samhället inte är tillförlitlig, vilket
22 alltid ska vara grunden för alla beslutsunderlag.

23

24 Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

25

26 **att** bifalla motionen

27

28 FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

29 Stämman beslutade att bifalla motionen.

30

31

32 PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:4

33

34 Motionären föreslår att Moderaterna ska verka för att genomföra en nationell
35 folkräkning.

36

37 I Sverige finns i dag ett stort antal människor som lever i ett skuggsamhälle.

38 Hur många det är som vistas i Sverige utan tillstånd är okänt, men har

bedömts vara omkring 100 000 människor. Mörkertalet är stort. Den felaktiga folkbokföringen utnyttjas som verktyg i bidragsbrott, bedrägerier och organiserad brottslighet. Den bidrar till felaktiga beslut och utbetalningar från välfärdssystemen och den drabbar enskilda.

Redan 2020 föreslog Moderaterna en ny folkräkning. Den moderatledda regeringen gav den 30 mars 2023 Skatteverket i uppdrag att föreslå åtgärder för att förbättra folkbokföringen genom folkräkning. Uppdraget ska redovisas under hösten 2023.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN BESLUTA:

att anse motion 1:4 besvarad med vad som ovan anförts.

1 MOTION 1:5

2 MUF ÖREBRO LÄN

3

4

5 JÄMSTÄLLDHET

6

7 Jämställdhet är a och o i ett fritt och fungerande samhälle. För många är
8 det en självklarhet att vi ska ha ett jämställt samhälle, men sanningen är att
9 vi har en lång väg att gå tills vi faktiskt är jämställda. Ett jämställt samhälle
10 är en vardag där individer inte utsätts av allt från nedsättande kommentarer
11 och förminskande handlingar - till sexuellt våld och övergrepp. Att var tredje
12 ung kvinna idag utsätts för våld i nära relationer är inte hållbart. Att utländska
13 kvinnor inte heller integreras genom att etablera dem på arbets- och
14 samhällslivet är även problematiskt. För att komma till bukt med samhällets
15 jämställdhetsproblem är det viktigt att arbeta med jämställdheten på flera
16 plan och beröra flera av politikens områden.

17

18 *“Att vara feminist handlar att tro på individen, att inte se kvinnor som ett*
19 *kollektiv eller som offer. För feminism handlar inte om vänsterns krav på*
20 *lika utfall – det handlar om lika möjligheter. Det handlar om att frihet är en*
21 *rättighetsfråga – friheten att forma sitt eget liv. Unga feministers politik*
22 *klumpar istället ihop kvinnor till ett kollektiv som är beroende av staten.”*

23

24 FÖRÄLDRALEDIGHETEN

25 En sund och hållbar föräldraförsäkring är en viktig nyckel i arbetet för att
26 uppnå jämställdhet. En föräldraförsäkring uppgift är att ge barnet de bästa
27 förutsättningarna hen kan få.

28

29 Därigenom få spendera tid med sina föräldrar för att skapa starka band
30 till dem och för att finna en trygghet till livet. Den grundläggande synen
31 återspeglar omsorg om barnet, men det måste samtidigt finnas en realism i
32 det. I dag kan du som förälder ta ut föräldradagarna fram till den dag barnet
33 fyller 12 år. Att ett barn vid den åldern inte ska ha skapat ett starkt band till
34 sina föräldrar och funnit en trygghet i livet är väldigt befängt. Ett barn ger
35 sig ut i livet mer på egen hand när hen börjar den skolpliktiga skolgången,
36 det vill säga när barnet börjar första klass i lågstadiet. Vid de stadiet i
37 livet borde ett barn skapat sig starka band till sina föräldrar och funnit en
38 trygghet i livet. Därmed är det inte realistiskt att fortsatt ge möjlighet att ta

ut föräldraförsäkringen dagarna efter det att barnet börjat den skolpliktiga skolgången. Iallafall om motiven bakom föräldraförsäkringen är att barnet ska skapa starka band till sina föräldrar och finns en trygghet i livet.

En familj i 2020-talets Sverige skiljer sig stort från en familj i 1970-talets Sverige, mycket har hänt på 47 år sedan föräldraförsäkringen infördes 1974. Dagens familjer ser inte ut på de sättet som dem gjorde då och familjer lever inte sina liv med samma normer som man en gång hade. Idag skiljer det sig oftast inte mellan föräldrarnas karriärs benägenhet, utan båda föräldrarna vill komma långt inom sina egna karriärer. Att då ha en stelbent föräldraförsäkring som endast ger möjlighet till barnets juridiska föräldrar att ta ut föräldradagarna i föräldraförsäkringen, faller inte inom samtiden. Föräldradagarna i föräldraförsäkringen borde inte vara begränsad på detta sätt, en föräldraförsäkring i 2020-talet Sverige måste vara modern för att vara relevant. Därför borde föräldradagarna i föräldraförsäkringen kunnas tas ut av närstående släktingar, då maximalt ett (1) steg i släktledet. Detta skulle underlätta livspussel för familjer men även inte förstöra den ena eller båda föräldrarnas karriärmöjligheter. Vi vet idag att karriärutvecklingen för en kvinnlig förälder ser annorlunda ut än om man jämför med en manlig förälder.

Det kan bero på egna val men även av normer. Politiken ska inte ha en tvingande lagstiftning inom föräldraförsäkringen, men vi ska ha en öppen lagstiftning som möjliggör flexibilitet för familjer. Givet kan det en sådan flexibilitet som att överlåta föräldradagar i föräldraförsäkringen till en närstående släkting ifrågasättas, då syftet med föräldraförsäkringen är att ett barn ska skapa starka band till sina föräldrar och skapa en trygghet till livet. En närstående släkting är inte barnets juridiska föräldrar men en närstående släkting kan tillgodose den andra delen, att hjälpa barnet finna en trygghet i livet. Givet det att alla föräldradagar i föräldraförsäkringen inte ska kunna ges helt till en närstående släkting, utan det måste finnas en begränsning. Syftet med föräldraförsäkringen av ena delen att skapa starka band till sina föräldrar.

INTEGRERA KVINNOR

De senaste åren har många människor flytt undan krig och konflikter för att söka en tryggare levnad i Sverige. Att se till att dessa människor på det bästa sättet etableras i arbets- och samhällslivet är nyckeln för att en långsiktig och hållbar samhällsutveckling ska kunna uppnås. En del av lösningen på

1 denna utmaning är jämställdhet. Att nyanlända och utrikes födda kvinnor
2 kommer i sysselsättning är nödvändigt för att den enskilde individen ska
3 bli ekonomiskt självständig och för att kunna få makt över sitt eget liv. Men
4 även är jämställdhet en fråga som har blivit viktigt för att öka landets och
5 regionens konkurrenskraft, tillväxt och välfärd.

6

7 Tillskottet av potentiell arbetskraft kan bidra till att lösa Sveriges utmaning
8 med en åldrande befolkning, men då behöver både män och kvinnor
9 etableras på arbetsmarknaden och i samhället. Att Sverige har kommit långt
10 vad gäller jämställdhetsarbete och integration syns i olika internationella
11 mätningar, men Sverige har inte nått fram till de avgörande lösningarna. En
12 rapport från Sveriges Kvinnolobby visar nyanlända kvinnor får sämre stöd än
13 män vad gäller att ta sig ut på arbetsmarknaden. Vad behöver politiker göra
14 för att se till att etableringen av nyanlända blir mer jämställd?

15

16 Jämställdhet berör hela arbetsmarknaden. Kvinnor har som grupp lägre
17 sysselsättningsgraden och inkomst än män under hela livet. Kvinnor tar
18 oftast mer ansvar för hem och familj, arbetar mer deltid, har mer osäkra
19 anställningar och högre sjukfrånvaro. Det här sker oavsett var du är född
20 och vad du arbetar med. Vissa grupper drabbas på detta sätt hårdare av
21 ojämställdheten, såsom utrikes födda och nyanlända kvinnor. För dem
22 är arbetskraftsdeltagande, arbetsvillkor och ekonomi mycket sämre.
23 Sysselsättningen för dessa kvinnor är 64%, jämfört med 73% för utrikes
24 födda män, 84% för inrikes födda kvinnor och 86% för inrikes födda män.
25 Detta betyder att utrikes födda kvinnor behöver större stöd än vad de får
26 idag.

27

28 Trots detta är nyanlända kvinnor generellt underrepresenterade i
29 arbetsmarknadspolitiska program och insatser. Det är lägre andel kvinnor
30 än män som får ett arbete efter att etableringsuppdraget avslutat, även tar
31 etableringen på arbetsmarknaden längre tid för kvinnor. "Medan män i högre
32 grad tar del av subventioner och snabbspår som leder till arbete, får kvinnor
33 ta stickspåret till arbetslöshet och obetalt hemarbete" skriver Sveriges
34 Kvinnolobby som menar att åtgärder måste tas för att nyanlända kvinnor ska
35 också ha samma möjlighet att komma in i arbetsmarknaden.

36

37 Om det inte tas konkreta åtgärder kommer gapet mellan kvinnor och män
38 med stor sannolikhet att fortsätta vidgas och en stor grupp kvinnor kommer

aldrig att nå ekonomisk självständighet. För att förbättra nyanländas kvinnors etablering krävs ett aktivt arbete och insatser på flera plan. Det behövs fler utbildningar för kvinnodominerade yrken, validering av examen och att kompletteringsutbildningar bättre anpassas efter kvinnors behov och erfarenheter. Parallellt med detta behövs även ett aktivt arbete för att bryta könsuppdelning i arbetsmarknaden med tydliga insatser för att uppvärdera kvinnodominerade sektorer genom bättre löner och villkor.

Arbetsförmedlingen måste ha högre krav och se till att kvinnor tar del av stöd och insatser i lika hög utsträckning som män. Handläggare behöver utbildas inom jämställdhet och icke- diskriminering. Enligt rapporten som Sveriges Kvinnolobby skriver så uppmanas regeringen att ta mer hänsyn till jämställdhet i etableringen av nyanlända. Politiker har ett stort ansvar för att se till att både nyanlända kvinnor och män etableras i Sverige, och utan politik som möjliggör detta riskeras en stor del av befolkningen hamna utanför arbetsmarknaden och samhället.

Tabell 1. Visar etableringsplan för december 2016
(Arbetsförmedlingen, 2016)

Tabell 1 visar etableringsplanen för december 2016. Under det året deltog totalt 93 530 personer i etableringsuppdraget, av dessa var 41% kvinnor och 59% män. Antalet personer ökade till följd av flyktinginvandringen. Under 2016 var det fler män som skrevs in i uppdraget, vilket innebär en större gap mellan kvinnor och män. I tabell 1 visar vad kvinnor respektive män utförde för aktiviteter i den etableringsprocessen. Det här är bara ett exempel av många om hur skillnader mellan män och kvinnor det är när det gäller etableringen i landet.

Vi behöver se till att hjälpa kvinnor, som i mindre utsträckning får ta del av insatser som utmynnarn i jobb eller studier efter etableringsprogrammet. Detta är viktigt för att undvika att större grupper hamnar i utanförskap. Många kommuner har program som stärker integrationen av nyanlända, men det arbetet måste stärkas i alla kommuner i Sverige.

Vi vet att arbete har en betydande roll i att bli integrerad i Sverige. Det är på jobbet man lär känna arbetskamrater och kommer även i kontakt med det svenska språket. Detta leder att många kan bygga sitt liv i Sverige och

1 undvika att hamna i utanförskap och fastna i bidragsberoende.

2

3 Därför är det viktigt att vi ser till att människor kommer ut till arbetet och
4 för att ge nyanlända en ärlig chans att få det första jobbet i Sverige måste
5 trösklarna för att komma in på arbetsmarknaden sänkas, och en av de
6 trösklarna är arbetsgivaravgifter. Genom att sänka denna skatt så ökar
7 incitamenten att anställa då kostnaden för arbetsgivaren blir lägre, och på
8 så sätt ger vi nyanlända chansen att integrera sig, lära sig språket och börja
9 bygga ett liv i Sverige.

10

11 **TRYGGHET FÖR ALLA**

12 Enligt SVT så har var femte kvinna någon gång under året avstått från att gå
13 ut på kvällen. ”Så här ser samhället ut just nu. Förhoppningsvis blir det bättre
14 i framtiden, men nu måste man tyvärr se till att hålla ryggen fri, kolla vem
15 som går bakom dig och ta hand om dig själv” säger en tjej som intervjuades
16 av SVT.

17

18 Enligt undersökningen från Novus är belysning den enskilt viktigaste
19 åtgärden för att öka människors upplevda trygghet på offentliga platser.
20 Ökad utomhusbelysning leder helt enkelt till att fler vågar röra sig ute
21 kvälls- och nattetid. Och därmed ökar den sociala kontrollen och den egna
22 trygghetskänslan. På grund av detta måste alla kommuner ta ansvar och
23 se till att belysningen fungerar både i Örebro kommun men även utanför
24 Örebro, från Lindesberg kommun till Laxå. Alla invånare ska kunna känna sig
25 trygga på kvällen och det är en självklarhet att det ska finnas bra belysning i
26 kommunen.

27

28 Det ska vara en självklarhet att kommunen ska se till att belysningen ska
29 fungera, därför bör det inte ta mer än 72 h för skadad gatubelysning att
30 åtgärdas i Örebro län. Det ska inte gå flera veckor att reparera belysningen,
31 men länets kommuner ska även se över gatubelysningsnät i kommunen och
32 vid behov utöka gatubelysningsnät i länets kommuner.

33

34 **att¹** Moderaterna Örebro län uttalar att kommunerna ska ta ett större
35 ansvar för att integrera kvinnor på arbetsmarknaden

36

37

38

att²	Moderaterna Örebro län uttalar sig positiva till yrkes- och arbetsmarknadsutbildningar, snabbspår och subventionerade anställningar, särskilt för yrken med lägre utbildnings- och kvalifikationskrav	1 2 3 4
att³	Moderaterna Örebro län uttalar behovet av att säkerställa tillgänglig barnomsorg och kortare kötider, samt tillfällig barnpassning i anslutning till anläggningsboenden, kommuner och myndigheter	5 6 7
att⁴	Moderaterna Örebro län uttalar att trygghet är en viktig del i arbetet med jämställdhet	8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

2 Jämställdhet mellan könen är en viktig fråga för Sverige och Moderaterna.
 3 Sverige har under många år varit ett av de länder i världen där jämställdheten
 4 mellan könen rankats högst. Nu finns många hot mot den jämställdheten.
 5 Motionärerna lyfter en alltför generös föräldraförsäkring som gör att många
 6 främst kvinnor hamnar långt från arbetsmarknaden kan vara ett hot mot
 7 jämställdheten. Liksom att det måste vara någon av föräldrarna som tar ut
 8 dessa föräldradagar och att de kan tas ut tills barnet är relativt stort.

9
 10 Motionärerna lyfter vidare att man vill se ett ökat ansvar för integration
 11 och att skapa vägar in på arbetsmarknaden hos landets kommuner. Här
 12 lyfter man förslag som sänkta arbetsgivaravgifter för nyanlända under
 13 etableringstiden som ett förslag.

14
 15 Vidare lyfter man frågan om vikten av att säkerställa barnomsorg för alla och
 16 korta kötiderna hit.

17
 18 Ännu en fråga man lyfter som viktig för kvinnors lika trygghet i samhället är
 19 trygghetsfrågan, att bra belysning finns på platser där människor ska gå hem
 20 på kvällarna är ytterligare en viktig trygghetsfråga anser man.

21
 22 Motionärerna har anser förbundsstyrelsen lyft många för jämställdheten i
 23 samhället viktiga frågor. Dock ser vi att det redan i partiet pågår mycket inom
 24 området och att frågorna därmed lyfts.

25
 26 Flera av att-satserna passar in att arbeta med i ett kommunalt
 27 handlingsprogram och andra att ta med i det nationella reformarbetet.

28 FÖRBUNDSSTYRELSEN FÖRESLÅR STÄMMAN BESLUTA:

29 **att** motionen anses besvarad

30
 31 Amanda Lindgren reserverade sig till förmån för bifall till samtliga att-satser.
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade

- att anse att-sats 1, 2, 3, 5 besvarade
- att bifalla att-sats 4, 6, 7, 8, 9 och 10
- att bifalla att-sats 11 om att vidareända motionen till partistämman (med undantag för att-sats 9 och 10)

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:5

Motionärerna föreslår flera åtgärder för att förbättra integrationen av utrikesfödda kvinnor på svensk arbetsmarknad, bland annat att säkra barnomsorg och tillgång till yrkesutbildningar. Partistyrelsen instämmer också i motionens strävan att integrera utrikes födda kvinnor på arbetsmarknaden. Moderaterna är garanten för arbetslinjen och den moderatledda regeringen driver nu ett flertal reformer för att öka drivkrafterna för att fler kvinnor ska gå från att leva på bidrag till självförsörjning genom arbete. Partiet driver i dagsläget flera förslag som ligger i linje med motionärernas intentioner.

Partistyrelsen instämmer med motionärerna att det är av stor vikt att integrera utrikes födda kvinnor på arbetsmarknaden. Moderaterna anser att jämställdhet är en frihetsfråga. Kvinnors egenmakt och oberoende behöver förbättras genom ökad ekonomisk självständighet.

Moderaterna är garanten för arbetslinjen och den moderatledda regeringen driver nu ett flertal reformer för att öka drivkrafterna för att fler kvinnor ska gå från att leva på bidrag till självförsörjning genom arbete. Partiet driver i dagsläget flera förslag som ligger i linje med motionärernas intentioner.

Moderaterna har i regeringsställning tagit flera initiativ som kommer gynna utrikes födda kvinnors sysselsättning. Nyligen tillsattes en utredning för att ta fram ett bidragstak så att bidragen aldrig kan bli högre än arbetsinkomsten. Regeringen har även meddelat att den avser att införa krav på aktivering på heltid för personer som uppbär försörjningsstöd.

I Tidöavtalet finns flera förslag för att främja arbetslinjen, bland annat

1 genom att sänka skatten för framför allt låg- och medelinkomsttagare
2 under mandatperioden samt utreda successiv kvalificering till välfärden.
3 I partistyrelsens skolproposition finns flera förslag för att säkerställa
4 att utbudet av yrkesutbildningar svarar mot arbetsmarknadens behov. I
5 propositionen finns också flera förslag för att säkerställa att nyanlända
6 snabbare lär sig svenska, vilket är en nyckel för att komma in på den svenska
7 arbetsmarknaden.

8

9 Under sommaren 2023 gav regeringen ett flertal myndigheter, bland annat
10 Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan i uppdrag att ta fram en
11 myndighetsgemensam plan för att öka utrikes födda kvinnors inträde på
12 arbetsmarknaden. Uppdraget ska redovisas i mars 2024.

13

14 I budgetpropositionen för 2023 finns en satsning på praktikplatser. En
15 praktikplats kan vara en väg in på arbetsmarknaden, bland annat för att den
16 kan överbrygga arbetsgivarens osäkerhet kring en persons kompetenser
17 och därmed förbättra den arbetssökandes jobbchanser. Satsningen syftar
18 till att nå personer som är inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen
19 möjlighet att tidigt kunna ta del av arbetspraktik som en byggsten i arbetet
20 för att fler ska få ett jobb och bli självförsörjande. För att underlätta
21 för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden att få ett jobb finns
22 exempelvis nystartsjobb som en form av subventionerad anställningsform,
23 vilken infördes av alliansregeringen.

24

25 Regeringen och SKR har även kommit överens om en gemensam satsning
26 för att utrikes födda kvinnor som besöker den öppna förskolan ska få
27 information och stöd om jobb för att komma närmre arbetsmarknaden.
28 Projektet ska slutredovisas i februari 2026.

29

30 Motionärerna pekar också på behovet av fungerande välfärdsinstitutioner
31 som exempelvis barnomsorg. Partistyrelsen konstaterar att dessa i första
32 hand ligger inom det kommunala ansvaret. Partistyrelsen noterar dock
33 att den moderatledda regeringen under juni 2023 fattat beslut om en
34 lagrådsremiss med förslag som innebär att föräldrar med gemensam
35 vårdnad om ett barn ska få överlåta 45 dagar med föräldrapenning vardera
36 till någon annan som är försäkrad för föräldrapenning. En förälder med
37 ensam vårdnad om ett barn ska få överlåta 90 dagar med föräldrapenning till
38

38

en annan försäkrad.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 1:5 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

MOTION 1:6

MODERATERNA ÖREBRO LÄN

INGA SKATTEPRIVILEGIUM FÖR ARBETSLÖSHETSKASSOR

I en promemoria från finansdepartementet (Fi2021/03234) föreslås ett slags riktad skattesänkning, i form av skattereduktion för avgift till arbetslöshetskassor. Av den avgift som en medlem i en arbetslöshetskassa betalar per år, kommer 25 procent att ge rätt till avräkning mot den beräknade skatten för medlemmen.

Normalt är jag positiv till skattesänkningar. En ny regel om skattereduktion är en typ av skattesänkning. Det är dock bättre att generellt sänka skatterna och att göra skattesystemet enklare, än att införa en särskild skattereduktion av det här slaget och göra skattesystemet mer krångligt. Skattereduktionen tillkommer inte alla skattebetalare. Det kan tolkas som ett särskilt skattemässigt privilegium till arbetslöshetskassorna, eftersom avgift till dem blir billigare jämfört med andra utgifter som en skattebetalare har.

Socialdemokraterna har ofta klagat på att jobbskatteavdrag inte ger pensionärer någon lägre skatt. De har pratat om det med den nedsättande termen "pensionärsskatt". Pensionärer är normalt inte medlemmar i arbetslöshetskassor. Då blir den här skattereduktionen en "pensionärsskatt".

Att Moderata Samlingspartiet i Örebro län ska verka för att i stället sänka det generella skattetrycket med minst lika mycket som den föreslagna skattereduktionen skulle innebära i sänkt skattetryck

att¹ ta motionen som sin egen till Moderata Samlingspartiets stämma
att² skicka motionen till Moderata Samlingspartiets riksdagsgrupp för kännedom

FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

Alliansregeringen tog bort avdragsrätten för fack-och a-kasseavgift 2007 och Moderaterna i Örebro län vill inte se ett återinförande av detta.

En reduktion för betald fackavgift innebär ju att skattepengar används för att finansiera avgiften som bl.a. kommer S-partiet till del i form av indirekta partibidrag. Dessutom skulle reduktionen inte gälla för alla. Många yrken som frilansare, giggare mfl omfattas inte och många av de 800000 enskilda näringsidkare bortfaller också.

Moderaternas allmänna åsikt och vilja är också klart uttalad i det antagna programmet vid stämman hösten 2021 där det klart framgår att vi vill sänka det generella skattetrycket.

Så även om vi fått kännedom om att vår riksdagsgrupp inte ämnar motionera mot förslaget om reduktion i riksdagen pga av att den inte togs bort i samband med M-SD-KD-budgeten, så vill förbundsstyrelsen bifalla motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta:

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Stämman beslutade att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:6

Motionären föreslår att Moderaterna ska verka för att ersätta skattereduktionen för medlemskap i a-kassan med motsvarande sänkning av det totala skattetrycket i Sverige, i syfte att bland annat förenkla skattesystemet.

Partistylelsen instämmer i det som lyfts i motionen angående fördelarna med generella skattesänkningar gentemot specifika skattereduktioner och att skattetrycket bör minskas. Sverige har ett av världens absolut högsta skattetryck och Moderaterna har i flera decennier varit garanten i

1 svensk politik för sänkta skatter. Moderaterna ställde sig bakom förslaget
2 om skattereduktionen för medlemskap i a-kassan när det behandlades
3 i riksdagen. Partiets ställningstagande motiverades med att även om
4 övergripande skattelättnader på arbetsinkomster hade varit bättre, vore
5 det vanskligt att stoppa en skattereduktion givet det ekonomiska läget och
6 kostnadsutvecklingen för de svenska hushållen. Partistyrelsen anser i allt
7 väsentligt att det ställningstagandet fortfarande gäller.

8

9

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

10

11 **att** anse motion 1:6 besvarad med vad som ovan anförts

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:7

MODERATERNA I KALMAR LÄN

ETT STÄRKT FÖRETAGSKLIMAT I HELA SVERIGE

Företagande är centralt för Sveriges utveckling. Det löser stora samhällsproblem och bidrar samtidigt till att bygga det fantastiska land som vi vet att Sverige kan vara. Ett land som har bra välfärd för alla och som är byggt på arbetande, drivna personer som vågar ta risker. Det förutsätter att det lönar sig att arbeta, lönar sig att ta risker, lönar sig att starta, driva och utveckla företag. Så skapar vi förutsättningar för tillväxt. Vi moderater tror att ökad tillväxt är en grundförutsättning för att bygga Sverige starkare. Tillväxt ger ökade möjligheter till förnyelse, innovation och hållbar utveckling. Det ger i sin tur större skatteintäkter till den gemensamma välfärden.

Sverige hamnar fortfarande långt ned i ranking bland jämförbara länder när det gäller entreprenörskap. I gruppen höginkomstländer placerar sig Sverige först på plats 18 av 31 och när det gäller jämställdhet finns det stor förbättringspotential. Det kvinnliga företagandet har ökat något senaste åren men fortfarande går det två manliga entreprenörer på en kvinnlig. Ytterligare en intressant skillnad som går att utläsa i statistiken är att små företag i Sverige har en väldigt låg förväntan på hur många de kommer att anställa kommande fem åren.

Utredningen Entreprenörskap i det tjugoförsta århundradet (SOU 2016:72) konstaterar att skatter på entreprenörskap och innovation, vilket sannolikt är det viktigaste och mest kraftfulla ramverk som den politiska makten förfogar över för att skapa en dynamisk och entreprenörskapsinriktad miljö, ligger relativt högt i Sverige. Undantaget bolagsskatten förefaller svenska skatter vara höga vad gäller såväl ägande och avkastning som skatter på företagsbyggande. Sämre förutsättningar än i våra konkurrentländer när det gäller totalt skattetryck, inkomstskatter, skattesatser på kapitalinkomster, utdelningar, optionsvinster samt forskning och innovation, riskerar på sikt att urholka konkurrens- och attraktionskraften i Sverige.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 ÖKAD FÖRETAGSAMHET

2 Idag är det en utmaning och förenat med många hinder att starta och driva
3 företag. Det finns regler och administration som är omfattande och dessutom
4 kan det initialt vara svårt att försörja sig på sin affärsidé. Många företag
5 läggs ner just på grund av att de som startade inte lyckas leva på idén. En
6 stor andel har inte kapital bakom sig och saknar därför den uthållighet som
7 behövs trots att det ofta är företag med potential att både växa och anställa.
8 Utgångspunkten måste vara att underlätta för företag genom att se över
9 regelkrångel, byråkrati och höga avgifter, dock inte att utöva konstgjord
10 andning i form av statliga medel till företag som inte har någon ekonomisk
11 bärighet eller drivkraft. Bra företag som bidrar med både innovation och
12 arbetstillfällen ska inte behöva lägga ner för att staten sätter onödigt höga
13 avgifter eller byråkratiska krav.

14

15 Historiskt har förslag på schablonbeskattning av små företag utretts och
16 vid flera tillfällen har sänkningar av arbetsgivaravgiften införts för den första
17 eller andra anställda. Det som ofta missas i förslagen är hur den som
18 initialt startar verksamheten kan leva på sitt företag och därmed utveckla
19 företaget så att anställning av personal kan bli aktuellt. Nyföretagandets
20 förutsättningar och villkor behöver utredas. Vi måste sträva mot att det ska
21 bli lättare för företagare att leva på sin verksamhet och vi bör överväga om
22 det ska finnas ekonomiska stödsystem så att man klarar sig ekonomiskt
23 innan företagsidén får reell bärkraft? Kan staten med hjälp av exempelvis
24 lägre arbetsgivaravgifter/egenavgifter, schablonbeskattning eller ett startstöd
25 likt det som finns för jordbruks-, trädgårds- och rennäringföretag, säkra
26 överlevnaden för fler företag och därmed öka den totala tillväxten?

27

28 Flera länder i Europa, och andra delar av världen, inför nu olika
29 system som förenklar egenföretagande, bland annat genom att införa
30 schablonbeskattning, som omtalades ovan I Frankrike låter man
31 entreprenören i så kallade mikroföretag tjäna mellan 72 500 och 176 200 euro
32 utan att beskattas. Det har gjorts en utredning där man kan läsa att dessa
33 åtgärder upplevs främja integrationen och även minska sannolikheten för
34 svart arbetsmarknad.

35

36 Tryggheten för företagare är betydligt sämre än för anställda. Det är svårt att
37 vara sjuk och komplicerat när du går från ett företagande till arbetslöshet.
38 Ofta blir du tvingad att lägga ner verksamheten för att kunna ta del av

skyddsnät, trots att företaget kanske hade mått bättre av att ligga vilande och sen leva vidare. Därför tycker vi att en utredning kring hur man kan stärka den sociala tryggheten för företagare är viktig. Detta är inte minst viktigt för att uppnå ett mer jämställt företagande. En av framgångsfaktorerna för Sverige historiskt har varit att en hög andel kvinnor förvärvat arbetat. Trots det är kvinnor underrepresenterade bland företagarna. 2021 var andelen kvinnor bland landets företagare 26%, betydligt lägre än snittet inom EU som under samma period var 32%. Mer oroväckande är att antalet kvinnor som startar och driver företag i Sverige visar på en nedåtgående trend. Samtidigt är drivkraften för företagande inte nödvändigtvis samma för kvinnor som för män. Benägenheten att ta på sig finansiell risk för att växa beskrivs ofta som lägre för kvinnor och kvinnliga företagare driver oftare en- eller fåmansföretag. För att få fler kvinnor att starta företag, och fler företag som ägs av kvinnor att växa, är det viktigt att föra en medveten näringslivspolitik som beaktar även kvinnors drivkraft.

Att göra rätt ska vara lätt. Trots detta är regelbördan ett av de svenska företagets stora hinder. Företagare vet inte vart de ska vända sig, systemet är byråkratiskt och ologiskt. Det är viktigt att Moderaterna fortsätter hålla sin linje och arbeta för att minska regelkrånglet för landets företagare.

SÄNKT ARBETSGIVARAVGIFT ÄR INFLATIONSBEKÄMPANDE

Kostnaderna för landets företag har ökat lavinartat och det har tvingat fram högre priser och en hög inflation. Ett sätt att bekämpa inflationen är att minska företagets kostnader och det vi konkret kan ändra är arbetsgivaravgiften. En sänkt arbetsgivaravgift kan motverka att avtalsrörelsen tvingar fram stora löneökningar.

Vi väljer att inte specificera hur många procentenheter som krävs utan det får de med insyn i de nationella finanserna komma fram till. Vi anser dock att det bör vara en kraftfull reducering så att det märks både för företagen och för landets inflation.

1 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta:

2

- 3 **att**¹ en nationell utredning tillsätts som ser över nyföretagandets
4 förutsättningar och villkor; hur det kan bli lättare för den som
5 startar ett företag att leva på sin verksamhet, till exempel med
6 sänkta skatter och avgifter, eventuellt genom en schablonmodell,
7 progressiv skatt eller en kombinerad lösning; hur företagares
8 trygghet och socialförsäkringsskydd kan förbättras
- 9 **att**² reducera arbetsgivaravgiften för att motverka inflationen och skapa
10 bättre förutsättningar för företagande
- 11 **att**³ Moderaterna fortsätter arbeta för att vi ska uppnå de hårt satta mål
12 vi satt på minskad regelbörda
- 13 **att**⁴ stämman antar propositionen som sin egen och sänder den vidare
14 till Moderaternas partistämma 2023

15

16 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

- 17 **att** bifalla propositionen

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:7

Motionärerna tar upp förslag som syftar till att stärka företagsklimatet. Partistyrelsen delar motionärernas bild om att ett gott företagsklimat är en grundförutsättning för att bygga välbefinnande och att företagande därför måste främjas.

Partistyrelsen håller med om att det finns mycket att göra för att förbättra för landets företagare. Svenska företag, inte minst de många små företagen, behöver lättnader från byråkrati och administration. Regelbördan måste minska för att företag och entreprenörer ska kunna fokusera på sin kärnverksamhet i så stor utsträckning som möjligt, vilket är det som i längden skapar tillväxt och jobb.

Partistyrelsen konstaterar att reformarbetet för företagande och produktivitet är en central del i Tidöavtalet och innehåller flera punkter som ligger i linje med denna motion. I syfte att minska regelbördan och underlätta för företag föreslogs bland annat i budgetpropositionen för 2023 förstärkningar av verksamt.se och Regelrådet, samt att ett implementeringsråd för minskad regelbörda för företagen inrättas. Vidare har den moderatledda regeringen fattat beslut om tilläggsdirektiv som innebär att en kommitté ska lämna förslag på hur de så kallade 3:12-reglerna kan förändras för att främja entreprenörskap, särskilt vad gäller små och medelstora företag, samt för att underlätta ägarskiftet.

Vi delar vidare motionärernas oro över den snabba kostnadsökningen som har drabbat många av landets företagare. En stor del av de ökade kostnaderna kan härledas till inflationen, och det är därför prioriterat att bekämpa denna. Det görs bäst med en ansvarsfull finanspolitik.

Den allmänna löneavgiften motsvarar närmare en femtedel av statens skatteintäkter. Sammantaget kommer nästan en lika stor del av den offentliga sektorns intäkter från arbetsgivaravgifter som från direkta skatter på arbete. Mer övergripande sänkningar av arbetsgivaravgifterna måste vägas mot dessa avgifters betydelse för statsfinanserna.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

att anse motion 1:7 besvarad med vad som anförts ovan.

MOTION 1:8

MODERATERNA I SKÅNE

ARBETSMARKNAD

Vikten av att det alltid ska löna sig att arbeta är kärnan i Moderaternas politik. När fler går till arbetet minskar utanförskapet och möjligheterna att satsa på välfärden ökar. Det krävs att fler går från bidrag till arbete om Sverige ska kunna ha tillräckliga resurser för att kunna satsa på skola, vård och omsorg. När människor arbetar stärks självkänslan och makten över den egna vardagen ökar.

NATIONELLT

EN ARBETSMARKNADSPOLITIK FÖR SÄNKT SKATT PÅ ARBETE OCH PENSIONER

Det förpliktigar att bära rollen som Sveriges arbetarparti. Vikten av att leverera en politik för alla som nu arbetar eller för alla som vill eller har arbetat är avgörande. Moderaterna ska säkerställa att ansträngning alltid ska löna sig genom att öka incitamenten för arbete. Arbetslinjen ska därför utgöra en kombination av sänkta skatter, sänkta bidrag och sänkta trösklar till arbetsmarknaden.

Den som arbetar och bidrar till det gemensamma behöver ges förutsättningar att kunna leva på sin lön. Vikten av att öka drivkrafterna för arbete görs bäst genom att öka skillnaderna mellan inkomster från arbete och inkomster från a-kassa, sjukersättning eller andra bidrag. Därför behöver skatten på arbete sänkas genom stärkta jobbskatteavdrag.

Det ska alltid vara en skillnad i plånboken mellan den som har slitit ett helt yrkesliv och den som aldrig har arbetat i Sverige. Därför bör Moderaterna fortsätta sänka skatten på pension. Vid händelse av höjda bidrag till pensionärer bör Moderaterna införa en ny tumregel om att skatten på pension alltid sänks med motsvarande summa som föreslagen bidragshöjning, allt i syfte att behålla respektavståndet.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 Arbetslösheten är som störst bland unga och nyanlända och därför behöver
 2 åtgärder vidtas för att stärka drivkrafterna för att arbeta inom dessa
 3 målgrupper. Ett steg i rätt riktning är att de första 500 000 kr från arbete
 4 skattebefrias i syfte att underlätta etableringen på arbetsmarknaden för unga
 5 och nyanlända. För att undvika negativa effekter på ungas arbetsutbud bör
 6 även bostadsbidraget för unga ersättas med ett utökad CSN-lån.

7

8 **EN ARBETSMARKNADSPOLITIK FÖR EN SNABB ETABLERING PÅ** 9 **ARBETSMARKNADEN**

10 Vikten av att nyanlända så fort som möjligt blir självförsörjande är en
 11 grundläggande förutsättning för Sveriges ekonomi och för att välfärden
 12 ska kunna fungera på sikt. Det finns därför flertalet goda skäl att införa
 13 etableringslån i Sverige. Det främsta skälet är att det sänder en stark
 14 signal om individens ansvar och att det är ett ansvarsfullt sätt att hantera
 15 skattemedel. Därför bör etableringslån införas som praxis i Sverige.

16

17 En snabb etablering på arbetsmarknaden är avgörande för att inte hamna i
 18 ett långvarigt utanförskap. Samhället behöver alltid sträva efter att människor
 19 är i någon form av sysselsättning. Personer som lever på ekonomiskt
 20 bistånd kan redan idag krävas att delta i kompetenshöjande insatser. För
 21 att kunna erbjuda en större bredd, säkerställa en snabb etablering, och
 22 minska skattebetalarnas kostnader bör bidragstagare även kunna anvisas
 23 till samhällsnyttiga insatser såsom parkskötsel och renhållning för att nämna
 24 några exempel.

25

26 Barnbidraget kan många gånger vara en kvinnofälla som begränsar kvinnors
 27 möjligheter att etablera sig på arbetsmarknaden. Därför bör inte enbart
 28 flerbarnstillägget avskaffas utan barnbidraget borde även begränsas till max
 29 tre barn. Det är inte rimligt att stora barnfamiljer ska få tusentals kronor i
 30 bidrag från staten. Pengarna som används för att begränsa barnbidraget
 31 hade i stället kunnat användas för att finansiera fler jobbskatteavdrag.

32

33 **EN ARBETSMARKNADSPOLITIK FÖR EN A-KASSA ANPASSAD TILL** 34 **DAGENS ARBETSMARKNAD**

35 Dagens arbetslöshetsförsäkring är utformad för att kunna ge stöd vid en
 36 eventuell omställning. Arbetsmarknaden har genom åren bytt karaktär
 37 och a-kassan har gått från att vara ett omställningsstöd till att bli ett
 38 etableringsstöd. Nuvarande modell är inte anpassad för att de flesta av de

arbetslösa aldrig har haft en tillsvidareanställning. A-kassan behöver därför reformeras och utformas på ett sätt som stämmer överens med dagens arbetsmarknad, samtidigt som kvalifikationsreglerna behöver förändras.

Det går att genomföra en större reformering av a-kassan utan att sänka ersättningsnivåerna och samtidigt stärka incitamenten till arbete. Dagens system behöver förenklas med en tydligare nedtrappning och med ett och samma ersättningsstak med en fallande ersättningskvot. En betydande utmaning för den svenska arbetslöshetsförsäkringen är att en stor del av de arbetslösa inte har rätt till ersättning eftersom de inte uppfyller kvalifikationsreglerna. Konsekvensen blir därför att många arbetssökande i stället går på försörjningsstöd. Det svenska försörjningsstödsystemet är inte utformat för att vara en arbetslösersättning utan ska verka som ett yttre skyddsnät. Det finns därmed all anledning att se över kvalifikationsreglerna i syfte att öka incitamenten för arbete.

REGIONALT

EN ARBETSMARKNADSPOLITIK FÖR EN LEVANDE ARBETSMARKNADSREGION I NORDEN

Det finns idag ett antal gränsregionala samarbetsområden i Norden. Bland dessa finns Öresundsregionen, Östfold, ARKO, Nordkalotten och Kvarkenområdet för att nämna några. Dessa områden är viktiga arbetsmarknadsregioner och en grundpelare i det nordiska samarbetet. Norden har sedan 50-talet haft en gemensam arbetsmarknad som har gynnat länderna väl. Genom utbytet av arbetskraft har därmed de nordiska länderna kunna utjämna obalansen mellan länder som har en hög arbetslöshet respektive länder med stora behov av arbetskraft. Vikten att fortsätta arbetet med att skapa ytterligare jobb och tillväxt i Norden är en av det nordiska samarbetets viktigaste utmaningar. Trots att Norden har unika förutsättningar, så begränsas Norden idag av ett antal gränshinder som måste avlägsnas för att fortsatt säkerställa regionernas framtida utveckling. Idag hämmas utvecklingen av bland annat olika skatteregler och att det är svårt att validera yrkeskunskaper som två exempel. Vid sidan av detta behöver den fria rörligheten som har funnits i Norden i närmare 60 år återupprättas. Nuvarande gränskontroller är både ineffektiva och begränsar möjligheten till utveckling och tillväxt för samtliga nordiska länder. Om det ska vara möjligt och naturligt att bo, arbeta och studera i hela Norden,

1 så behöver gränskontrollerna avskaffas och gränshindren harmoniseras.
2 Fortsatt regional utveckling längs de nordiska gränserna är det viktigaste
3 argumentet för att avskaffa de gränshinder och gränskontroller som idag
4 råder.

5

6 **LOKALT**

7

8 **EN ARBETSMARKNADSPOLITIK FÖR TYDLIGARE KRAV I** 9 **KOMMUNERNA**

10 Sverige behöver en annan arbetsmarknadspolitik som kraftigt motverkar
11 att människor långvarigt försörjer sig på bidrag. Regeringen bör säkerställa
12 att de Moderata förslagen om en genomgripande bidragsreform och
13 ansträngningsplikt för alla bidrag genomförs under mandatperioden. I väntan
14 på dessa reformer bör Moderaterna fortsatt arbeta aktivt för att ytterligare
15 stärka drivkrafterna till egen försörjning ute i kommunerna.

16

17 Många kommuner betalar ut mer ekonomiskt bistånd än vad
18 socialtjänstlagen egentligen kräver. Det kan handla om att ekonomiskt
19 bistånd betalas ut för oskäliga kostnader som inte ingår i riksnormen eller på
20 annat sätt kan motiveras av lagen, exempelvis resor, avbetalning av skulder
21 eller medlemskap i Hyresgästföreningen. I många kommuner är också
22 ekonomiskt bistånd för hyror extremt kostnadsdrivande i de fall man inte
23 reglerar vilka hyresnivåer som är skäliga att få ekonomiskt bistånd för. Med
24 den bakgrunden bör en restriktivitetsnorm införas i samtliga kommuner och i
25 synnerhet i Moderatstyrda.

26

27 Kommunerna är ofta en underutnyttjad resurs i arbetet mot bidragsfusk.
28 En bidragande faktor är att kommunerna ofta av lagstiftning är förhindrade
29 att delta i arbetet. Möjligheten att genomföra oanmälda hembesök har
30 längre efterfrågas av kommunerna i syfte att motverka bidragsfusk. Att
31 inte acceptera hembesök bör vara avslagsgrundande vid bidragsansökan
32 och åtgärder bör rimligtvis kunna genomföras i samverkan med
33 Försäkringskassan eller Skatteverket.

34

35

36

37

38

EN ARBETSMARKNADSPOLITIK FÖR UTBILDNING TILL ARBETSLÖSA

Yrkesutbildningar är en av de mest effektiva åtgärderna som staten tillhandahåller individen för att kunna göra sig attraktiv på arbetsmarknaden eller byta bana i livet. Dessa utbildningar måste vara effektiva och göra att individen snabbt kan ställa om från ett yrke till ett annat. Därför behöver yrkesutbildningarna, särskilt i bristyrken, bli fler och mer attraktiva. Grundprincipen bör vara att yrkesutbildningen är anpassad efter arbetsmarknadens behov. Ett praktikavdrag bör inrättas för de arbetsgivare som erbjuder praktikplats genom ett avdrag på arbetsgivaravgiften. Utbildningsanordnare har i flera kommuner incitament att behålla en elev i utbildning i stället för att korta vägen till arbete. Därför behöver det inrättas ett nytt resultatbaserat ersättningssystem inom yrkesutbildningen där avklarade poäng är grunden för ersättning.

Kort utbildning är den tydligaste förklaringen till arbetslöshet. Utbildningsplikten omfattar idag nyanlända i etablering som inte har slutfört en utbildning motsvarande svensk grundskola. Utbildningsplikten behöver utökas till gymnasial utbildning och breddas till alla arbetslösa. Inom ramen för heltidsaktiveringen ska därmed alla som är arbetslösa för att de saknar utbildning kunna anvisas till en reguljär utbildning som motprestation för bidrag.

EN ARBETSMARKNADSPOLITIK FÖR ALLA SOM VILL TALA SVENSKA

Vikten av att tala god svenska är avgörande för att kunna gå från bidrag till arbete. Idag gör många arbetsgivare ett urval baserat på de sökandes språkkunskaper. För att möta en verklighet där allt för många med utländsk bakgrund inte kan tala tillräckligt god svenska är att samhället både ställer krav, samt ger varje individ de redskap de behöver för att kunna lära sig språket. Allt för många läser svenska för invandrare (SFI) i flera år utan att det sker någon progression. Eller så väljer många att hoppa av utbildningen trots att de inte har någon annan heltidssysselsättning. Den kommunala SFI-undervisningen är både bristfällig och ineffektiv och behöver reformeras med ett progressionskrav som innefattar att den studerande måste uppvisa resultat för att kunna få ersättning.

1 Utifrån ett nationellt kompetensförsörjningsperspektiv behöver möjligheten
 2 att bedriva svenskundervisning breddas och göras mer flexibel i syfte att
 3 inkludera fler aktörer och målgrupper. Det kräver flexibla statsbidrag för
 4 kombinationsutbildningar om en studerande exempelvis ska kunna läsa
 5 yrkesförberedande kurser i kombination med SFI på folkhögskola. Därutöver
 6 behöver universitet och högskolor ges betygsrätt för SFI i syfte att inkludera
 7 exempelvis gästforskare, mastersstudenter eller arbetskraftsinvandrare samt
 8 anhöriga för dessa.

9

10 Moderaterna i Skåne

11

12 **att**¹ anta propositionen.

13 **att**² verka för sänkt skatt på arbete genom att stärka
 14 jobbskatteavdraget.

15 **att**³ verka för sänkt skatt på pension.

16 **att**⁴ verka för att skatten på pension alltid sänks istället för beslut om
 17 eventuella bidragshöjningar riktade mot pensionärer.

18 **att**⁵ verka för att de första 500 000 kr från arbete skattebefrias

19 **att**⁶ verka för att bostadsbidraget för unga ersätts med ett CSN-lån i
 20 syfte att motverka negativa effekter på ungas arbetsutbud.

21 **att**⁷ verka för att etableringslån blir praxis i Sverige.

22 **att**⁸ verka för att personer som uppbär ekonomiskt bistånd ska kunna
 23 anvisas till att genomföra samhällsnyttiga insatser.

24 **att**⁹ verka för att flerbarnstillägget avskaffas.

25 **att**¹⁰ verka för att barnbidraget begränsas till max tre barn.

26 **att**¹¹ verka för en reformerad a-kassa med principen om ett gemensamt
 27 inkomsttak och med en generell fallande ersättningskvot.

28 **att**¹² verka för att kvalifikationsreglerna inom ramen för
 29 arbetslöshetsförsäkringen ses över.

30 **att**¹³ verka för att gränskontrollerna mellan de nordiska länderna
 31 avskaffas.

32 **att**¹⁴ verka för en harmonisering mellan svenska samt danska, norska,
 33 och finska regelverk i syfte att avskaffa gränshinder mellan
 34 länderna.

35 **att**¹⁵ verka för att yrkesutbildningen anpassas utefter arbetsmarknadens
 36 behov.

37 **att**¹⁶ verka för att praktikavdrag med sänkt arbetsgivaravgift inför för de
 38 arbetsgivare som erbjuder praktikplatser.

att¹⁷	verka för ett nytt resultatbaserat ersättningssystem inom yrkesutbildningen.	1 2
att¹⁸	verka för att utbildningsplikten utökas till att även omfatta studier på gymnasial nivå.	3 4
att¹⁹	verka för ett progressionskrav inom den kommunala SFI-undervisningen.	5 6
att²⁰	verka för en breddad svenskundervisning genom flexibla statsbidrag för kombinationsutbildningar.	7 8
att²¹	verka för att universitet och högskolor ges betygsrätt för SFI.	9
att²²	verka för att undersöka möjligheterna att behovspröva barnbidraget.	10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:8

1
2 Motionen är omfattande och berör ett flertal områden. Motionären lyfter
3 frågor om vikten av åtgärder på svensk arbetsmarknad för att få fler i arbete
4 och att minska utanförskapet. Motionären berör frågor som sänkt skatt på
5 arbete och pension, utformning av diverse bidrag och ersättningssystem
6 samt förslag på åtgärder för invandrares etablering på arbetsmarknaden.
7 Förslag på ändringar av arbetslöshetsförsäkringen och utbildningssystemet
8 ges också. Motionären lyfter även frågan om gränshinder mellan de nordiska
9 länderna.

10

11 Partistyrelsen delar motionärens ambition om att stärka arbetslinjen.

12

13 I statsbudgeten för 2022 sänkte Moderaterna skatten för alla som arbetar
14 och ska fortsätta med att sänka skatten på arbete, särskilt för de med
15 låg- och medelinkomster. Detta för att stärka drivkrafterna till jobb så att fler
16 kommer i arbete. Dessutom är det rättvist att flit och ansträngning lönar sig.

17

18 Moderaterna vill likt motionären sänka skatten för landets pensionärer.
19 Många pensionärer får i dag inte ekonomin att gå ihop. Otillräckliga
20 pensioner riskerar att erodera legitimiteten för pensionssystemet. Under
21 det senaste decenniet har Moderaterna sänkt skatten på pension med
22 uppskattningsvis över 25 miljarder kronor och partistyrelsen anser att
23 skattesänkningarna är det mest träffsäkra sättet att förbättra pensionärens
24 ekonomi på.

25

26 Partistyrelsen delar inte motionärens uppfattning om att Moderaterna bör
27 verka för att de första 500 000 kronorna från arbete ska skattebefrias eller
28 att bostadsbidraget för unga ersätts med ett CSN-lån. Dels skulle förslagen
29 riskera att vara mycket kostnadsdrivande, dels finns en viss osäkerhet kring
30 om det leder till att fler tar steget in på arbetsmarknaden.

31

32 Partistyrelsen delar motionärens bild om att kraven och förväntningarna på
33 nyanlända behöver öka. Men istället för att ha etableringslån som praxis,
34 som motionären föreslår, är det att föredra att minska bidragsnivåerna för
35 den som är ny i Sverige och införa kvalificering in i välfärden.

36

37 Drivkrafterna till arbete är särskilt svaga för nyanlända med barn, vilket
38 gör att framförallt nyanlända kvinnor i låg utsträckning börjar arbeta.

För att i högre grad begränsa ersättningarna till ett bidragssystem och öka möjligheterna till snabbare arbetsmarknadsetablering bör individersättningen vid föräldraledighet och sjukdom hanteras inom ramen för etableringsersättningen.

I dag kan det vara svårt för kommuner att ställa krav på samhällsnyttiga insatser inom ramen för försörjningsstödet. Partistyrelsen menar därför att Moderaterna ska verka för att socialtjänstlagen ändras så att det är möjligt att kräva deltagande i fler slags aktiviteter, inte enbart kompetenshöjande insatser. Partistyrelsen kan vidare konstatera att det inom ramen för Tidöavtalet och av den moderatledda regeringen tillsatta utredningar pågår ett gediget arbete med att reformera bidragssystemet och öka kraven att ta sig in på arbetsmarknaden. Moderaterna ska verka för att alla som uppbär försörjningsstöd av arbetsmarknadsskäl ska delta i heltidsaktiviteter alternativt aktivitet motsvarande sin arbetsförmåga för att få fullt bidrag.

Partistyrelsen delar motionens bild av det finns problem med dagens utformning av A-kassan. A-kassan ska vara en stabil omställningsförsäkring och fungera som stabilisator i ekonomiskt svåra tider utan att för den sakens skull bidra till långtidsarbetslöshet. För att den ska vara effektiv måste den ge ett gott skydd snabbt och sedan trappas ned för att öka incitamenten att söka jobb. A-kassan ska vara skälig för att klara kortare perioder av arbetslöshet. Men Sverige bör inte ha en a-kassa som leder till högre arbetslöshet över tid. Partistyrelsen ställer sig positiva till att se över arbetslöshetsförsäkringen för att göra det till en så bra omställningsförsäkring som möjligt.

Att komma tillrätta med arbetskraftsbristen är en avgörande framtidsfråga för Sverige. Partistyrelsen har därför tagit fram en proposition som föreslår åtgärder som syftar till att säkerställa att arbetsmarknadens efterfrågan på arbetskraft matchas. Partistyrelsen instämmer i att yrkesutbildningen bör anpassas utefter arbetsmarknadens behov. Det handlar om att arbetslösa bör få möjlighet att bli anställningsbara genom i huvudsak yrkesutbildningsinsatser samt att möjliggöra vidareutbildning och omställning för den som redan befinner sig i arbete.

Partistyrelsen konstaterar att de nordiska länderna redan bedriver ett samarbete på flera plan för att undanröja gränshinder. Ett av de viktigaste

1 organen för nordiskt samarbete utgörs av Nordiska rådet och det Nordiska
 2 Ministerrådet. Inom ramen för det Nordiska Ministerrådet finns ett
 3 gränshindersekretariat som samordnar gränshinderarbetet och hanterar en
 4 databas där gränshinder rapporteras in. Vidare finns ett gränshinderråd som
 5 har fått de nordiska regeringarnas uppdrag att befrämja den fria rörligheten
 6 inom Norden för såväl enskilda som företag. I fråga om gränskontroller
 7 konstaterar partistyrelsen att regeringen senast i maj 2023 beslutade om
 8 återinförande av tillfällig gränskontroll vid inre gräns, då regeringen bedömer
 9 att det finns ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen och den inre
 10 säkerheten. Sådan inre gränskontroll syftar till att kunna identifiera personer
 11 som reser in i Sverige och som kan utgöra ett säkerhetshot.

12

13 Gällande det som anförs om barnbidraget i motionen vill partistyrelsen
 14 påpeka att bidraget har en stark förankring hos allmänheten. Det är i sig
 15 inte ett skäl till att avstå från att reformera barnbidraget, men det innebär att
 16 varje förändring måste bygga på en stark och robust argumentation. Idag är
 17 barnbidraget relativt okomplicerat att administrera och förändringar måste
 18 vägas mot risken för ökad byråkrati. Partistyrelsen anser att det är mer
 19 angeläget att se över och reformera flerbarnstillägget.

20

21

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

22

23 **att** bifalla att-satserna 2 samt 3 i motion 1:8, det vill säga.

24

25 **att** verka för sänkt skatt på arbete genom att stärka
 26 jobbskatteavdraget.

27 **att** verka för sänkt skatt på pension.

28

29 **att** avslå att-satserna 4 samt 7 i motion 1:8, samt

30 **att** anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

31

32 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 5, 9 och

33 10. Josefin Malmqvist reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 9.

34

35

36

37

38

MOTION 1:9

MONIKA BEIRING, GÖTEBORG - VÄSTRA GÖTALAND M.FL.

ANGÅENDE ATT FÖRENKLA MOMSSYSTEMET

Momsen drar in över en femtedel av Sveriges skatteintäkter och är därtill en stabil skattebas. Det ska vara lätt att göra rätt för företag och därför behöver skatte- och momsreglerna vara enkla och tydliga att förstå.

Skattereformen 1991 hade som uppgift att införa ett mer enhetligt skattesystem. Den var inte fullt så framgångsrik som man hade önskat då flertalet undantag skett såsom momssänkningen på livsmedel som gjordes i mitten av 90-talet. De olika undantagen och ändringarna har bidragit till märkliga och i vissa fall rent orättvisa momssatser. Som ett exempel - att åka skidlift har en momssats på 6 procent jämfört med hundspann som har en momssats på hela 25 procent. Det är momsfritt att besöka tandläkaren men däremot 25 procent moms på en synundersökning.

Det finns många liknande exempel där rim och reson helt saknas och det endast verkar vara godtycklighet som ligger bakom huruvida verksamheterna faller under 25, 12 eller 6 procent. Om publiken sitter och lyssnar på musikunderhållning betalar man 6 procent i moms jämfört med om det är en dansande publik där momssatsen är 25 procent. För att göra systemet än obegripligare saknas enkla förklaringsmodeller varför verksamheterna faller under olika momssatser.

Företag vittnar om hur hanteringen av moms upptar mycket tid. Vi vill förenkla momssystemet och underlätta för företagare. Skattesystemet behöver bli både enklare och mer transparent.

Monika Beiring
Göteborg
Västra Götaland

Anna Jäderström
Göteborg
Västra Götaland

Peter Forsling
Göteborg
Västra Götaland

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

2

3 **att**¹ Moderaterna utreder det svenska moms-systemet i syfte att göra
4 regelförenklingar

5 **att**² Moderaterna verkar för att förklaringsmodellerna för moms
6 förtydligas för såväl företag samt privatpersoner

7

8

9 **KRETSSTYRELSENS YTTRANDE**

10

11 Att förenkla byråkratin för företagare och medborgaren är en viktig fråga
12 för Moderaterna. Motionärerna lyfter frågan angående ett till synes snårigt
13 mervärdesomsättningsskattesystems regelverk, moms. Skulle det finnas
14 klargöranden och förtydliganden att genomföra, är det bra för den som
15 tillför skattemedel genom moms. En intention att genomlysas, förbättra och
16 uppgradera systemen bör följa med i tiden. Monika Beiring deltog inte i
17 styrelsens överläggningar eller beslut.

18

19 Styrelsen föreslår årsmötet

20

21 **att** bifalla motionen

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Regelförenklingar och en minskning av byråkrati är en viktig fråga för Moderaterna. Både företagare och privatpersoner har mycket att vinna på förenklingar av Sveriges inte sällan snåriga och komplexa skattesystem. Förbundsstyrelsen ställer sig bakom motionärernas vilja att tillsätta en utredning som syftar till att minska regelkrångel, samt att befintliga förklaringsmodeller ytterligare klargörs.

Vi föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **MOTION 1:10**
 2 **JOHAN ABRAHAMSSON, MARIESTAD -**
 3 **VÄSTRA GÖTALAND M.FL.**
 4

5
 6 **AVSKAFFA MOMSEN PÅ SKATT**
 7

8 Sverige har ett av världens högsta skattetryck. I och med detta minskar
 9 medborgarnas självbestämmande och valfrihet.

10

11 En stor del av statens skatteinkomster kommer från moms. Att varor och
 12 tjänster beskattas är givetvis helt rimligt. I och med att priser stiger ökar
 13 också statens skatteintäkter i samma utsträckning som företagens, och i det
 14 här fallet framför allt hushållens kostnader.

15

16 Vad gäller våra företag kan de dra av momsen och betala eller få tillbaka
 17 mellanskillnaden. Detta gäller däremot inte privatpersoner.

18

19 Den 1 januari 2023 uppgår punktskatten på el, energiskatten, för flertalet
 20 av landets hushåll och företag till 39,2 öre per kWh exklusive moms och
 21 inklusive moms blir skattesatsen för 2023 därmed 49,0 öre per kWh.

22

23 Det är högst orimligt att man på punktskatter, framför allt energiskatten,
 24 lägger på moms och därmed dubbelbeskattar landets hårt pressade hushåll
 25 och företag.

26

27 Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

28

29 **att¹** Moderaterna verkar för att staten ej längre ska få momsbelägga
 30 skatter.

31

32 Johan Abrahamsson	Henrik Andersson	Richard Thorell
33 Mariestad	Mariestad	Mariestad
34 Västra Götaland	Västra Götaland	Västra Götaland

35

36 Gabriela Bosnjakovic

37 Vara

38 Västra Götaland

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Moderaterna är alltid tydliga med att det samlade skattetrycket ska hållas så lågt som möjligt, och den nya regeringen med moderat ledning av finansdepartementet, har aviserat att det kommer att genomföras skattesänkningar under mandatperioden. Detta finns även med i Tidöavtalet.

Mängden skadliga skatter i Sverige är alltför stor. Det är en grannliga uppgift för regeringen att identifiera de mest samhällsskadliga skatterna, och börja med att sänka dessa. Utrymmet i statens budget är begränsat och varje skattesänkning måste finansieras, antingen genom ökat reformutrymme eller genom besparingar som regeringsunderlaget kan enas om.

När det gäller energiskatter som sedan momsbeläggs uppfattas frågan om ”moms på skatten” som extra stötande. Det är dock i grunden mer en teknisk fråga om hur skatter utformas och förenat med vissa EU-krav.

Motionen nämner särskilt elskatten som ett problem. Regeringen har i ett läge med begränsat utrymme valt att använda återbetalning från Svenska Kraftnät i stället för att sänka elskatter, eftersom man på detta sätt frigör utrymme i statsbudgeten till andra saker. Samtidigt är det långsiktigt viktigt att inte straffbeskatta el om vi eftersträvar ökad elektrifiering som en viktig del av miljöpolitiken. Att långsiktigt eftersträva lägre elskatter är något som Moderaterna i Västra Götaland kan ställa sig bakom.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **MOTION 1:11**
2 **MICHAEL WALLIN, NORDANSTIG -**
3 **GÄVLEBORGS LÄN**
4
5

6 **SÄNKT MOMS FÖR DANSEVENEMANG MED**
7 **LIVEFRAMTRÄDANDE**
8

9 Att främja folkhälsan är en central uppgift i samhället och detta medför
10 att momsen för idrottsutövande (gymkort, spinningklasser och liknande)
11 normalt ligger på 6%. Tillika är momsen för betydligt mindre rörelsekrävande
12 evenemang som konserter också är 6%. I det sammanhanget är det
13 inkonsekvent att dansevenemang med livemusik (dansband) ligger på 25%.

14
15 Att dansa är främjande för folkhälsan ur mer än en synvinkel då det inte bara
16 inbegriper rörelse utan också bidrar till att öka den sociala interaktionen,
17 breddar människors förståelse för varandra och ökar känslan av
18 innanförskap och tillhörighet.

19
20 Dans bör därför skattemässigt likställas med träning och konserter.

21
22 Yrkande:

23
24 **att¹** sänka momsen för dansevenemang till samma nivå som för träning
25 och konserter
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

I Sverige har vi olika moms satser för olika varor och tjänster, vilket kan vara bra men samtidigt ibland oförklarligt. Vissa varor och tjänster har 25% och andra är helt moms befriade och däremellan kan det vara både vara 6% och 12% moms sats. Ibland ter sig dessa skillnader som ologiska och orimliga och motionären lyfter ett sådant exempel i denna motion. Momssatsen på entré till konserter och till idrottsaktiviteter är 6% medan till danstillställningar är 25%. Är det däremot ett musikframträdande utan dans kan den ses som en konsert och är då 6%.

Det finns olika argument till att det bör vara samma moms sats på ett musikframträdande oavsett om det är dans till eller inte. Dessutom är det som motionären skriver bra om man rör sig och gynnar folkhälsan vilket gör att man bör uppmuntra till rörelse även när musik framförs.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade att bifalla motionen samt att sända den vidare till Moderaternas partistämma.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **MOTION 1:12**

2 **JOHAN ABRAHAMSSON, MARIESTAD -**

3 **VÄSTRA GÖTALAND M.FL.**

4

5

6 **EN ENHETLIG MOMS FÖR SPELNINGAR OCH DANS**

7

8 På 70-talet kokade det i Sveriges alla folkparker. Runt 5 000 band spelade
9 upp till dans och ett folknöje som var en blandning av fest, lite lördagsfylla,
10 flirtande och hopp om framtiden – kort och gott ett dåtidens Tinder och
11 Facebook i ett.

12

13 Undan för undan har kultur- och nöjesutbudet ökat och förändrats, och
14 i dag har dansen konkurrens av många andra aktiviteter. Trots detta står
15 branschen hyfsat stark utifrån ett besöksperspektiv med runt 3,2 miljoner
16 dansbesök om året. Detta är fler besökare än vad våra största idrotter har –
17 tillsammans. De senaste åren har det arrangerats ungefär 9 000 danstillfällen
18 per år, och entréintäkterna är uppskattningsvis runt 700 miljoner om året.
19 Samtidigt återstår endast ungefär 150 av 70-talets 5 000 dansband. Dagens
20 aktiva band turnerar väldigt intensivt, vilket gör att för varje band som lägger
21 ner uppstår ett stort tomrum, både publikt och ekonomiskt.

22

23 Dansbandsbranschen har precis som andra branscher drabbats stenhårt av
24 pandemin, med konsekvensen att ett 15-tal band samt ett antal arrangörer
25 lagts ner. Publiken har därmed fått göra nya val, och bytt bugg mot padel.

26

27 När branschen nu återstartar kvarstår dock ett problem som följt med
28 sedan länge, och som fortfarande gör konkurrensen snedvriden. I dag är
29 momsatsen för all nöjes- och kulturverksamhet 6 procent, förutom för den
30 som arrangerar dans, då momsens istället sätts till 25 procent. Konsekvensen
31 av detta är att om Flamingokvinetten spelar upp till dans är momsens 25
32 procent. Om man istället ställer fram stolar och publiken sitter ner, då är
33 momsens 6 procent. Ett afterskiband i fjällen momsar 6 procent. Om ett
34 dansband spelar på samma scen är momsens istället 25 procent. I dag har
35 det gått så långt så att det är själva bandet, inte arrangemanget, som är
36 avgörande för momsatsen.

37

38

Denna fråga har tidigare adresserats av enskilda ledamöter från olika partier, men ingen har fått gehör. Sannolikt på grund av att övriga politiker tyckt att det varit en ickefråga. Vad dessa inte har insett är vilken viktig roll danskulturen spelar för folkhälsan, för välbefinnandet, lusten och kärleken. Dessutom är den svenska dansbanekulturen världsunik, och väl värd att värna. Att rätta till momsens skulle ge arrangörer och band en ekonomisk lättnad – men framförallt skulle staten visa att det är lika viktigt att dansa till Flamingokvintetten i Pajala som att lyssna på Operan i Stockholm.

Ovan nämnda förändring skulle sänka statens momsintäkter med ca 50 miljoner. Vinsterna med en bevarad och stärkt dansbandskultur, och en levande folkrörelse är sannolikt betydligt större.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna verkar för att momsens på dans jämställs med momsens på en sittande publik och sänks till 6 procent.

Johan Abrahamsson	Henrik Andersson	Richard Thorell
Mariestad	Mariestad	Mariestad
Västra Götaland	Västra Götaland	Västra Götaland

Gabriela Bosnjakovic
 Vara
 Västra Götaland

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

2 Moderaterna är alltid tydliga med att det samlade skattetrycket ska
3 hållas så lågt som möjligt, och den nya regeringen med moderat ledning
4 av finansdepartementet, har aviserat att det kommer att genomföras
5 skattesänkningar under mandatperioden. Detta finns även med i Tidöavtalet.

6
7 Mängden skadliga skatter i Sverige är alltför stor. Det är en grannlaga uppgift
8 för regeringen att identifiera de mest samhällsskadliga skatterna, och börja
9 med att sänka dessa. Utrymmet i statens budget är begränsat och varje
10 skattesänkning måste finansieras, antingen genom ökat reformutrymme eller
11 genom besparingar som regeringsunderlaget kan enas om.

12
13 Motionärerna pekar på en av många märkliga gränsdragningar i
14 skattesystemet.

15
16 En momssänkning på just dans medför samtidigt inte några större
17 kostnader för staten och med tanke på att regeringen slopat reglerna om
18 danstillstånd kan Moderaterna i Västra Götaland passa på att ytterligare
19 slå ett slag för dans och driva på för sänkt moms i linje med övrig nöjes och
20 kulturverksamhet.

21
22 Moderaterna i Västra Götaland bör kunna ställa sig bakom att en
23 momssänkning i linje med motionen prövas av den moderatledda regeringen
24 inom ramen för framtida budgetdiskussioner.

25
26 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

27
28 **att** bifalla motionen.

29 FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

30 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
31 beslut.

32
33
34
35
36
37
38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTIONERNA 1:9, 1:10, 1:11 OCH 1:12

Samtliga motioner berör momsfrågor i olika avseenden. Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt yttrande.

När den senaste skattereformen genomfördes år 1990 fanns höga ambitioner om en så gott som enhetlig mervärdesskatt. Principen blev dock inte långvarig och dagens mervärdesskattesystem innehåller totalt tre olika momssatser. Ett skattesystem med en större grad av enhetlighet än idag har betydande fördelar, inte minst att systemet blir enklare och mer förutsägbart.

I motion 1:11 och motion 1:12 förespråkas att dansbandsaktiviteter ska omfattas av den reducerade momssatsen på sex procent, vilket är den momssats om omfattar en lång rad andra kultur- och nöjesaktiviteter. I motionerna beskrivs hur andra kulturaktiviteter har en fördel genom en lägre beskattning. Partistyrelsen delar motionärernas ambition med att uppnå en enhetlig beskattning, inte minst givet fördelarna med ett enhetligt mervärdesskattesystem som nämns ovan.

Det bör däremot noteras att varje undantag som görs där näringsidkare ska omfattas av lägre moms skapar ytterligare snedvridningar och avsteg från enhetlighetsprincipen. Givet detta är det svårt att finna ett läge där ingen näringsidkare eller bransch upplever sig förfördelad. Politiken bör därmed sträva efter en större enhetlighet i mervärdesbeskattningen.

Skattesystemet i allmänhet, och mervärdesbeskattningen i synnerhet, behöver bli enklare och mindre snedvriden. Ett komplext och svårförståeligt skattesystem snedvrider människors val och minskar legitimiteten för skattesystemet.

Motion 1:9 berör förenklingar av momssystemet och lyfter bland annat det tidigare nämnda exemplet med dansbandsmomsen. Partistyrelsen delar givet vad som ovan anförs helt motionens bild av att skattesystemet behöver bli enklare och mer transparent. De stora antal undantag som finns inom mervärdesskattesystemet bidrar till snedvridningar, där förklaringen till varför olika näringar beskattas olika ligger i politiska prioriteringar.

1 I motion 1:10 lyfts frågan om momsbeläggningen av punktskatter,
2 vilket motionärerna föreslår bör förbjudas. Partistyrelsen delar i många
3 avseenden motionärernas bild av det orimliga med att punktskatter inte är
4 momsbefriade, givet att en vara eller tjänst som är belagd med en punktskatt
5 då beskattas två gånger. Mervärdesskatten finansierar dock en betydande
6 del av Sveriges offentliga utgifter, enbart arbetsgivaravgifterna utgör en
7 större intäktskälla för staten. Partistyrelsen konstaterar givet det att ett
8 sådant förslag skulle behöva matchas med en betydande utgiftsreform för att
9 vara genomförbart.

10

11 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

12

13 **att** bifalla att-sats 1 i motion 1:9, det vill säga.

14

15 **att** Moderaterna utreder det svenska momssystemet i syfte att
16 göra regelförenklingar

17

18 **att** anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:13

**SUSANNE BERENS OLSSON, ASKIM -
VÄSTRA GÖTALAND**

AVSKAFFA AMORTERINGSKRAVET VID UTBYTE AV BOSTAD SOM SÄKERHET FÖR LÅN

År 2016 infördes ett amorteringskrav vid köp av ny bostad med en belåning på över 50 % av marknadsvärdet. Syftet var att minska medborgarnas belåningsgrad och känsligheten för förändringar i ekonomin. Reglerna, som gäller alltjämt, omfattar alla nya lån som lämnas med bostad som säkerhet. Möjligheterna till undantag har varit ytterst begränsade, även om ett tillfälligt undantag införts 2020 med anledning av rådande pandemi. För befintliga låntagare har det funnits ett undantag vid utökning av ett befintligt lån med bostaden som säkerhet som inneburit att ett tilläggs lån istället kan amorteras på tio år.

Amorteringskravet, så som det har utformats, har inneburit en inlåsnings effekt för befintliga bostadsägare - många tillhörande Moderaternas kärnväljare. En bostadsägare med ett befintligt lån som säljer sin bostad och köper en ny drabbas per automatisk av amorteringskravet, vilket ofta rör sig om betydande skillnad i månadsutgift. Detta gäller även om det nya lånet är till samma nominella lånebelopp eller till och med lägre än för den sålda bostaden. I praktiken innebär det att det inte lönar sig för exempelvis en familj, vars barn har flyttat hemifrån, att köpa sig en mindre bostad. Det skulle ofta bli dyrare än att stanna i ett större hus med befintliga lån. Det lönar sig inte heller för paret som bildat familj att sälja bostadsrätten i centrum och flytta till ett hus. Det blir så dyrt så många väljer att lämna städerna och flyttar till kranskommuner, med följd att skatteunderlaget eroderas. Amorteringskravets konsekvenser är helt orimliga i ett läge där det råder bostadsbrist.

En låntagare som säljer en bostad och köper en annan kan i de flesta fall flytta med sig lånet. Det är bara säkerheten för lånet som byts från en bostad till en annan. Om amorteringskravet utformats på ett sätt så det inte träffar den bostadsägare som "byter" säkerhet för sitt lån så skulle inlåsnings effekten försvinna. Det är inte rimligt att den som inte amorterar

1
2
3
4
5
6
7
8

1

9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 idag måste börja amortera vid flytt, om lånet i princip är oförändrat.

2

3 Om ett lån skulle utökas för den nya bostaden skulle det kunna behandlas
4 på motsvarande sätt som om befintligt lån på samma bostad hade utökats,
5 dvs antingen skulle amorteringskravet träda in för hela lånet eller så skulle
6 tilläggslånet kunna få amorteras på tio år. Genom att undanta bostadsbytare,
7 som idag inte lyder under amorteringskravet, skulle alltså en större rotation
8 av bostäder kunna uppnås utan att medborgarnas belåningsgrad utökas.
9 Fler bostäder på marknaden kan i sig leda till en prisjustering nedåt, då de
10 höga bostadspriserna idag till stor del beror på att efterfrågan är så mycket
11 högre än utbudet.

12

13 **att¹** Moderaterna verkar för att avskaffa amorteringskravet vid byte av
14 säkerhet enligt förslag

15 **att²** översända motionen till den Moderata riksdagsgruppen i
16 finansutskottet

17

18

19 **KRETSSTYRELSENS YTTRANDE**

20

21 Motionären tar upp ett specifikt problem med de amorteringskrav som
22 finansinspektionen infört på senare år. Nämligen problemet att den som
23 sedan tidigare äger en bostad med lån tagna innan kraven infördes och nu
24 vill flytta kan uppleva en inlåsnings effekt eftersom ett nytt lån innebär att
25 man nu åläggs amorteringskrav även om man som låntagare inte ändrar
26 lånebelopp, eller till och med minskar lånebeloppet.

27

28 Styrelsen delar motionärens åsikt att detta är ett problem. Samtidigt är
29 problemen bredare än så. De amorteringskrav som införts, tillsammans med
30 krav på 15 procents egen insats och införandet av ett så kallat skuldkvotstak
31 (maximalt lånebelopp som kvot av hushållets inkomst) innebär att man
32 idag kräver så att säga både hängslen, livrem och att byxorna är insydda
33 på låntagaren för att ge lån. Intentionen är god att skapa stabilitet på
34 bostadsmarknaden, men effekten blir att stora grupper inte ges möjlighet att
35 äga sitt eget boende och att inlåsnings effekterna på bostadsmarknaden ökar
36 ytterligare.

37

38 Lägg därtill att bostadsmarknaden i stort är dysfunktionell med reglerade

priser på hyresmarknaden, skattesystem som subventionerar lån men samtidigt beskattar att man säljer bostaden och en stel lagstiftning kring möjligheterna att bygga om och bygga nytt.

Moderaterna vill sedan tidigare minska kraven på egen insats har sedan tidigare i riksdagen drivit fram ett tillkännagivande om att utreda konsekvenserna av nuvarande kreditrestriktioner. Vi ser inget problem med att till detta lägga motionärens förslag att verka för ett avskaffande av amorteringskravet i de fall man endast byter säkerhet för sitt bostadslån.

Styrelsen föreslår årsmötet

att bifalla motionen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1

2 Motionären tar upp ett specifikt problem med de amorteringskrav som
3 finansinspektionen infört på senare år. Nämligen problemet att den som
4 sedan tidigare äger en bostad med lån tagna innan kraven infördes och
5 nu vill flytta kan uppleva en inlåsningsseffekt eftersom ett nytt lån innebär
6 att man nu åläggs amorteringskrav även om man som låntagare inte
7 ändrar lånebelopp, eller till och med minskar lånebeloppet. Styrelsen
8 delar motionärens åsikt att detta är ett problem. Samtidigt är problemen
9 bredare än så. De amorteringskrav som införts, tillsammans med krav på 15
10 procents egen insats och införandet av ett så kallat skuldkvotstak (maximalt
11 lånebelopp som kvot av hushållets inkomst) innebär att man idag kräver så
12 att säga både hängslan, livrem och att byxorna är insydda på låntagaren för
13 att ge lån. Intentionen är god att skapa stabilitet på bostadsmarknaden, men
14 effekten blir att stora grupper inte ges möjlighet att äga sitt eget boende och
15 att inlåsningsseffekterna på bostadsmarknaden ökar ytterligare.

16

17 Lägg därtill att bostadsmarknaden i stort är dysfunktionell med reglerade
18 priser på hyresmarknaden, skattesystem som subventionerar lån men
19 samtidigt beskattar att man säljer bostaden och en stel lagstiftning kring
20 möjligheterna att bygga om och bygga nytt.

21

22 Moderaterna vill sedan tidigare minska kraven på egen insats har
23 sedan tidigare i riksdagen drivit fram ett tillkännagivande om att utreda
24 konsekvenserna av nuvarande kreditrestriktioner. Vi ser inget problem
25 med att till detta lägga motionärens förslag att verka för ett avskaffande av
26 amorteringskravet i de fall man endast byter säkerhet för sitt bostadslån.

27

28 Vi föreslår förbundsstämman:

29

30 **att** bifalla motionen.

31

32 FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

33 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
34 beslut.

35

36

37

38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:13

Motionären lyfter frågan om amorteringskravet. Den som sedan tidigare äger en bostad med lån tagna innan kraven infördes och nu vill flytta kan åläggas amorteringskrav även om det nya lånebeloppet är oförändrat eller till och med minskat. Med hänvisning till inlåsnings effekter föreslår motionären därför att amorteringskravet avskaffas vid byte av en bostad.

Partistyrelsen instämmer i att det behövs åtgärder för att kunna hjälpa hushållen och underlätta för rörligheten på bostadsmarknaden. Det råder också en bred politisk samsyn om att reformbehovet är stort för att kunna komma tillrätta med en bostadsmarknad som länge har uppfattats som trögriktig och dysfunktionell.

Partistyrelsen vill samtidigt uppmärksamma att syftet med amorteringskravet är att främja en sundare amorteringskultur och lägre belåning. De stora risker som finns med en högt belånad bostadsstock ökar också snabbt när räntorna höjs. Riskerna med hushållens höga skuldsättning behöver nu hanteras, men de regelverk som används för detta ska vara effektiva och ändamålsenliga.

Vikten av en uppföljning av amorteringskravet nämndes i regeringsförklaringen 2022 och regeringen har sedan dess också tillsatt en utredning för att granska hur låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder såsom bolånetak och amorteringskrav har fungerat hittills, samt utreda hur de kan utformas framöver för att hantera makroekonomiska risker och konsumentskydd på ett ändamålsenligt sätt.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 1:13 besvarad med vad som ovan anförts.

1 **MOTION 1:14**

2 **JOANNA SJÖLANDER, ENEBY-SVÄRTINGE -**

3 **ÖSTERGÖTLANDS LÄN M.FL.**

4

5

6 **FÖRÄLDRAFÖRSÄKRING EN KVINNOFÄLLA?**

7

8 Vi lever i ett av världens mest jämställda länder. Hösten 2019 hamnade
9 Sverige på första plats som det mest jämställda EU-landet i en kartläggning
10 genomförd av European Institute for Gender Equality (EIGE).

11
12 EIGE mäter jämställdheten i alla EU:s medlemsländer inom sex olika
13 områden: arbete, pengar, kunskap, tid, makt och hälsa. Sverige toppar index
14 generellt och får högst betyg inom områdena hälsa och tid. Även om kvinnor
15 i Sverige fortfarande tar mer ansvar för familjen än män, fördelas ansvaret
16 mycket mer lika i Sverige än i något annat EU-land. Som i allt annat ska
17 resultatet sättas i relation till något, i detta fall övriga EU-länder. Vi är alltså
18 bäst i den klassen avseende fördelning av ansvar. Det betyder inte att vi är i
19 mål, eller att resultaten kommer att fortsätta i tangentens riktning.

20
21 Vi har under senare år haft stor befolkningstillväxt i Sverige och vår
22 homogenitet har minskat. Vi har fått ett samhälle som är mer diversifierat,
23 inte minst avseende jämställdhet. Det har uppstått ett gap mellan det
24 homogena Sverige och områden med mer traditionella, patriarkala
25 värderingar.

26
27 Vi ser ett behov av att förstärka de system som värnar vår jämställdhet och
28 säkerställa att de klarar av de variationer som de kan utsättas för. Det är
29 meningen att lagstiftarens intentioner ska realiseras och att system som
30 förutsätter förtroende inte ska missbrukas. Det är viktigt att styra människor
31 mot arbete och engagemang i samhället. Det får inte vara för lätt att hamna i
32 utanförskap och våra system ska vara byggda för att skydda människor från
33 att hamna i parallella samhällen.

34
35 Några av de viktiga verktygen för detta finns i vår socialförsäkring, som ska
36 leverera social trygghet, t.ex. i form av sjukpenning, arbetslöshetsersättning
37 och föräldraersättning. En trygghet som är väsentlig, men som inte får
38 förleda människor till handelsförlamning och utanförskap.

Vi tror att det finns en risk att de olika socialförsäkringarna blir en fälla som håller kvinnor borta från arbetsmarknaden. Föräldraförsäkringen är den ersättning föräldrar får för att kunna vara lediga från arbetet för att ta hand om sina barn och det är bara den försäkringen som ska användas till detta syfte. Omvänt, ser vi också en risk med att kvinnor ofta tar ut många föräldradagar i början när barnen är små, och vid en eventuell separation finner sig helt utan möjlighet till barnledighet för egen del, då endast pappan har dagar kvar. Detta vid ett tillfälle i livet då man sällan kommer lätt överens även om man tidigare haft en god plan. En omställning i förhållandet borde generera en omställning av föräldrapenningen.

Med hänvisning till ovanstående föreslår vi stämman att besluta

- att¹** Moderaterna ska verka för att se över socialförsäkringen som helhet för att passa dagens moderna samhälle och med fokus på jämställdhet.
- att²** Moderaterna ska verka för att man inte ska kunna använda olika socialförsäkringar växelvis för att förlänga sin föräldraledighet, och därmed också frånvaron från arbetsmarknaden.
- att³** Moderaterna ska verka för att återstående föräldrapenningen ska fördelas lika mellan föräldrarna vid separation för att ge båda föräldrarna samma förutsättningar framåt förutsatt att de har delad vårdnad, såvida föräldrarna inte själva kommer överens om annat.
- att⁴** Moderaterna verkar för att föräldrapenningen inte ska betalas ut retroaktivt.
- att⁵** Moderaterna ska verka för att delar av föräldraförsäkringen ska kunna överlåtas till andra till barnet närstående såsom mor- och farföräldrar.

Joanna Sjölander	Kristin Henrysson	Maria Almesåker
Eneby-Svärtinge	Mjölby	Linköping
Östergötlands län	Östergötlands län	Östergötlands län
Amira Starkengren	Carina Melefors	Ewa Ahlstedt
Motala-Borensberg	Borg	Vadstena
Östergötlands län	Östergötlands län	Östergötlands län

1 **FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE**

2 Tack för en viktig motion. Föräldraförsäkringen i Sverige är mycket
3 omfattande med flera olika möjligheter. Moderaterna verkar för en valfrihet
4 för föräldrarna vid uttag av föräldraförsäkringen från barnets födelse, men så
5 är inte alltid fallet i verkligheten. Att den ena parten tar en större del av uttag
6 från föräldraförsäkringen kan påverka återgång till arbetsmarknaden.

7
8 Med hänvisning till ovanstående föreslår förbundsstyrelsen
9 förbundsstämman besluta:

10

11 **att** bifalla samtliga att-satser

12

13 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

14 Förbundsstämman beslutade

15

16 **att** bifalla samtliga attsatser

17

18

19 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:14**

20

21 Motionärerna lyfter frågan om att socialförsäkringssystemets utformning kan
22 riskera att minska drivkrafterna att arbeta och hämma kvinnors etablering på
23 arbetsmarknaden

24

25 Partistyrelsen anser att Sverige ska ha en generös föräldraförsäkring och
26 en väl utbyggd barnomsorg som ger förutsättningar för föräldrar att ta
27 ett stort ansvar för sina barn och samtidigt förvärvsarbeta. Däremot ska
28 föräldraförsäkringen inte höja trösklarna till arbetsmarknaden för den som är
29 hemma med sitt barn.

30

31 Sverige har i dag generösa ersättnings- och bidragssystem där flera
32 bidrag är bosättningsbaserade i stället för arbetsbaserade. Nyanlända ges
33 exempelvis tillgång till de svenska socialförsäkringssystemen, utan att ha
34 arbetat och betalat skatt i Sverige. I ett läge där stora grupper nyanlända ska
35 etablera sig på svensk arbetsmarknad är behovet av en tydlig arbetslinje i
36 bidragssystemen större än tidigare.

37

38 Den som kommer till Sverige bör få full tillgång till svenska bidrag och

ersättningar enbart genom eget arbete eller genom permanent och laglig bosättning i Sverige. I annat fall bör ersättningarna begränsas till en grundläggande generell trygghet. Successiv kvalificering till välfärden utöver etableringsersättningen stärker drivkrafterna till arbete och integration samt minskar den ekonomiska belastningen på systemen. Över tid ska en nyanländ sedan kunna arbeta sig in i samhället och ta del av sociala förmåner och bidrag, såsom till exempel föräldrapenning. Partistyrelsen noterar i detta sammanhang att kvalificering till välfärden ryms inom ramen för Tidöavtalet.

Partistyrelsen menar att det på så sätt kan motverkas att föräldraförsäkringen låser ute nyanlända kvinnor från arbetsmarknaden. Möjligheten att få retroaktiv utbetalning av föräldrapenning utgår därmed.

Partistyrelsen instämmer i att Moderaterna ska verka för att föräldraförsäkringen inte ska försena arbetsmarknadsinträdet och att den behöver vara utformad på ett sätt som passar dagens samhällsutveckling. Att verka för att återstående föräldrapenning per automatik fördelas lika vid separation skulle dock kunna bidra ytterligare till att kvinnan stannar hemma från arbete längre.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om att föräldradagar ska kunna överlåtas till barnets närstående. Den moderatledda regeringen har nyligen infört möjligheten för föräldrar att överlåta totalt 90 dagar till en närstående.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att besvara motion 1:14 med vad som ovan anförts

MOTION 1:15

RALF HOLMÉR, LINKÖPING - ÖSTERGÖTLANDS LÄN M.FL.

INFÖR EN RÄTTVIS REAVINSTBESKATTNING VID FÖRSÄLJNING AV BOSTÄDER

Vid försäljning av bostäder sker idag en schablonbeskattning oavsett hur länge innehavaren ägt bostaden. Det innebär att en person som köpt t.ex. en bostadsrätt på spekulation och säljer den vidare utan att ha flyttat in betalar samma procentsats av skillnaden mellan inköps- och försäljningspris som den som bott i huset under flera decennier.

För spekulanten är det en vinst som beskattas men för den som bott länge i bostaden kan det i realiteten vara en förlust som beskattas om hänsyn tas till penningvärdets försämring. För de som bott länge i samma bostad av vilka många naturligtvis är pensionärer upplevs det med rätta som mycket orättvist. Systemet motverkar naturligtvis även den rörlighet som eftersträvas på bostadsmarknaden eftersom dessa säljares finansiella ställning undergrävs av den orättvisa skatten oavsett räntenivån på en skuld till statsverket.

Det finns ett stort motstånd hos många pensionärer mot att lämna ett villaboende för ett lägenhetsboende. Högre hyresnivå och eventuell kontantinsats, flytten i sig och avsaknad av trädgård är tunga skäl för att bo kvar. För många pensionärer är därför den schablonmässiga skatten den faktor som medför att flyttning till en mindre lägenhet från en större villa inte blir av med följd att en barnfamilj blir kvar i en trängre lägenhet.

Mot bakgrund av ovanstående föreslås förbundsstämman besluta

att¹ Moderaterna verkar för att indexuppräknings av ingångsvärdet vid bostadsköp återinförs.

Ralf Holmér	Per-Arne Fall	Anita Jonasson Kroon	1
Linköping	Linköping	Landeryd	2
Östergötlands län	Östergötlands län	Östergötlands län	3
			4
Göran Nord	Jan Åndell	Nils Ahlberg	5
Linköping	Linköping	Linköping	6
Östergötlands län	Östergötlands län	Östergötlands län	7
			8
			9
			10
			11
			12
			13
			14
			15
			16
			17
			18
			19
			20
			21
			22
			23
			24
			25
			26
			27
			28
			29
			30
			31
			32
			33
			34
			35
			36
			37
			38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Tack för en intressant och viktig motion. Reavinstbeskattnings nuvarande
3 utformning anses i många fall utgöra ett hinder för att omflyttning i
4 bostadsbeståndet sker i den omfattning som vore önskvärt. Visserligen
5 finns möjligheten till evigt uppskov av reavinstskatten om man köper
6 en annan bostad och här har sedan januari 2021 också den tidigare
7 räntan för detta tagits bort. Förbundsstyrelsen delar dock motionärernas
8 förslag att Moderaterna ska verka för att se över hur en differentiering
9 av reavinstskatten relaterat till tiden man innehaft bostaden görs för att
10 underlätta för ökad rörlighet på bostadsmarknaden från långvarigt eget
11 ägande till ex. hyresrätt kan ske.

12

13 Med hänvisning till ovanstående föreslår förbundsstyrelsen
14 förbundsstämman besluta

15

16 **att** bifalla att-sats 1

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:16

MODERATERNA I ENGELBREKT - STOCKHOLMS STAD

ÖKA RÖRLIGHETEN PÅ BOSTADSMARKNADEN GENOM ATT REFORMERA KOSTNADERNA I SAMBAND MED FLYTT

För att komma till rätt med bostadsbristen är det inte bara viktigt att bygga nya bostäder utan även att det befintliga beståndet av bostäder används effektivt. Som Boverket konstaterar i rapporten "Låst läge på bostadsmarknaden":

Många småhus och bostadsrätter utnyttjas dåligt idag, vilket reducerar det verkliga utbudet av bostäder. Om vi enbart ser till antalet befintliga bostäder missar vi att många inte bor som de helst skulle vilja – på grund av höga kostnader för att flytta. Många hushåll bor på fel ort, bor för stort eller för litet, i fel typ av bostad eller i en annan upplåtelseform än man helst skulle vilja eftersom kostnaden för att flytta gör det mera lönsamt att bo kvar och fortsätta att bo fel, trots att livssituationen egentligen motiverar ett byte av bostad.¹

SCB:s boendestatistik visar också att ensamstående över 65 år i genomsnitt bor på en mer än dubbelt så stor kvadratmeteryta per person än barnfamiljer. Skälen att inte flytta är självklart flera, men en faktor som politiken kan påverka är kostnaden. Länsförsäkringar genomförde 2018 en opinionsundersökning via Sifo. Fler än hälften svarade att de ville flytta till en mindre eller större bostad. Av dessa angav nästan var tionde att den höga reavinstskatten var det främsta skälet till att inte flytta.²

Resultatet ligger i linje med det som Stockholms Handelskammare, Villaägarna med flera länge pekat på; den sammanlagda beskattningen vid flytt, den så kallade flyttskatten, minskar rörligheten på bostadsmarknaden i Sverige. Enligt Boverket är också kostnaden för att flytta höga i Sverige jämfört med övriga OCED-länder. Det handlar om kapitalvinstskatt, skatt på uppskov och en rad stämpelskatter (lagfartsavgift, kostnad för pantbrev och expeditonsavgift).

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 Kostanden för flytt, flyttstädning och flytthjälp, är inte heller avdragsgillt vid
2 en bostadsförsäljning medan till exempel mäklararvoden är det.

3

4 Moderaterna bör verka för att öka rörligheten på bostadsmarknaden,
5 det underlättar för människor att hitta rätt bostad men har även en stor
6 samhällsnytta. Ökad rörlighet på bostadsmarknaden underlättar för
7 människor att flytta till annan ort för arbete eller studier. Det kan leda
8 till ökad sysselsättning och högre produktivitet. Att öka rörligheten på
9 bostadsmarknaden är särskilt viktigt i ett läge då nybyggandet minskar.

10

11 ¹ Boverket, Låste läge på bostadsmarknaden (2014), sid 10.

12

13 ² Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, Du måste flytta på dig (2018).

14

15 Med anledning av ovanstående yrkas:

16

17 **att¹** Moderaterna i Stockholms stad verkar för att reavinstskatten på
18 bostäder ska sänkas.

19 **att²** Moderaterna i Stockholms stad verkar för att reavinstskatten på
20 bostäder helt ska tas bort för den som bott i sin bostad tio år eller
21 längre.

22 **att³** Moderaterna i Stockholms stad verkar för att stämpelskatterna –
23 lagfartsavgifter, kostnad för pantbrev och expeditonsavgiften – ses
24 över och kostnadsnivån för privatpersoner anpassas till
25 myndigheternas faktiska kostnad för handläggning.

26 **att⁴** förbundsstämman vidareänder motionen till Moderaternas
27 partistämma.

28

29

30 Moderaterna i Engelbrekt

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka för den inkomna motionen. Motionärerna lyfter en central fråga om hur rörligheten på bostadsmarknaden kan förbättras.

Skattesystemetets utformning har väsentlig påverkan även om det självfallet inte är den enda faktorn som påverkar rörligheten på bostadsmarknaden.

Under de senaste åren har olika förbättringar skett, exempelvis har villkoren för och möjligheterna att skjuta upp vinster vid bostadsförsäljning förbättrats samtidigt som flytthjälp numera omfattas av RUT-avdraget. Det är dock uppenbart att mer kan behöva göras för att fortsätta förbättra bostadsmarknaden.

Förbundsstyrelsen delar motionärernas inställning om att relevanta skatter bör sänkas. Det gäller såväl berörda kapitalskatter som stämpelskatt och lagfartsavgifter. Motionärerna lyfter dock även ett antal förslag som vid första anblick kan verka intressanta men som – om de skulle genomföras – skulle kunna bli rätt problematiska.

Att undanta vissa transaktioner från kapitalbeskattning väcker frågor om varför just vissa typer av investeringar ska behandlas på det sättet men inte andra. Det hade istället varit bättre att se över kapitalbeskattningen i sin helhet, inte minst eftersom särlösningar inom det här området kan leda till omfattande skatteplanering.

Att göra flyttkostnader avdragsgilla är inte motiverat givet att dessa kostnader till stort redan omfattas av RUT-avdraget. Skulle förslaget genomföras så skulle man antingen behöva ta bort dem från RUT-avdraget vilket de facto leder till att avdragsmöjligheterna minskar eller så skulle man både kunna använda RUT-avdrag och göra avdrag. I det senare fallet skulle skattesystemet ta nära hela kostnaden för att flytta vilket knappast känns som ett motiverat sätt att använda skatterna på.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att bifalla att-sats 1 och 4

att avslå att-sats 2-3, 5-6

1 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

2 Förbundsstämman beslutade:

3

4 **att** bifalla att-sats 1, 2 ,4 och 6

5 **att** avslå att-sats 3 och 5

6

7

8 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:15** 9 **OCH MOTION 1:16**

10

11 Motionärerna argumenterar för en ökad rörlighet på bostadsmarknaden
12 och föreslår att Moderaterna ska verka för att indexuppräknningen av
13 ingångsvärdet vid bostadsköp återinförs, vilket i sin tur skulle skapa en
14 differentierad reavinstbeskattning. Motionärerna i motion 1:16 lyfter också de
15 inlåsnings effekter som delvis beror på de skatter och kostnader som härrör
16 till en försäljning av bostaden. Motionärerna efterlyser därför en sänkning av
17 skatten på reavinst och andra avgifter som är förenade med en försäljning.

18

19 Partistyrelsen delar motionärernas bild att den svenska bostadsmarknaden
20 under en längre tid har präglats av en trögrörlighet. Partistyrelsen menar
21 dock att beskattningen måste vara noga avvägd. Skatt på kapitalvinst är
22 också en viktig del av det svenska skattesystemet.

23

24 Partistyrelsen instämmer i att mycket måste göras för att öka rörligheten på
25 bostadsmarknaden. Den moderatledda regeringen har tillsatt en utredning
26 som ska göra en översyn av risker i det finansiella systemet, däribland
27 hushållens skuldsättning, och även analysera hur åtgärder som bolånetaket
28 och amorteringskravet kan motverka en ökad skuldsättning.

29

30 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

31

32 **att** besvara motionerna 1:15 och 1:16 med vad som ovan anförts.

33

34 Christofer Fjellner, Irene Svenonius och Douglas Thor reserverade sig till
35 förmån för bifall av motion 1:16.

36

37

38

MOTION 1:17

BIRGITTA FRIDH, VALKEBO - ÖSTERGÖTLANDS LÄN

SJUKSKRIVNING FÖR EGENFÖRETAGARE

Som egen företagare med eller utan anställda är det problem med att bli sjukskriven längre tid än 1 vecka för man är tvungen att välja 100, 75, 50, 25 % sjukskrivning. Det kan vara svårt att låta någon annan person ta hand om pappersarbetet.

Det måste ske en regeländring på detta område för att som egen företagare oavsett företagsform kunna anpassa sjukskrivningen för hur många % sjukskrivning som företagaren behöver för att kunna ta hand om det allra viktigaste. Som det är nu är sjukförsäkringen anpassad till att vara anställd och det är inte alla idag.

Med anledning av ovanstående föreslår jag partistämman besluta

att^z Moderaterna ska verka för att det ska finna fler möjliga nivåer av sjukskrivningar för företagare.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

2 Förbundsstyrelsen vill tacka motionären för en intressant motion om
 3 ett angeläget problem. Motionen behandlar en fråga som hänger ihop
 4 med att våra sociala skyddsnät inte är anpassade för den stora mängd
 5 egenföretagare vi har i landet. Det är en lägesbild som förbundsstyrelsen
 6 helt delar. Det är därför nödvändigt att genomföra stora förändringar
 7 av de sociala skyddsnäten för att de ska fungera med den moderna
 8 arbetsmarknaden. Det är tyvärr förändringar som kommer att ta tid.
 9
 10 Det är också därför nödvändigt att vissa förändringar genomförs här
 11 och nu för att de som behöver hjälp inte ska behöva vänta på stora
 12 reformer. Den lösning som den här motionen presenterar bidrar till det.
 13 Förbundsstyrelsen vill därför bifalla motionens att-sats om att möjliggöra för
 14 mer individualiserade nivåer av sjukskrivningar.
 15
 16 Förbundsstyrelsen föreslår därför partistämman besluta

17 **att** bifalla att-sats 1

18
 19
 20

21 PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:17

22
 23 Motionären lyfter frågan om möjligheten att anpassa sjukförsäkringen till
 24 egenföretagares villkor genom att företagare vid behov ska kunna sjukskrivas
 25 på varierad procentsats. En företagare ska kunna anpassa sjukskrivningen
 26 utifrån möjligheterna att upprätthålla företagets verksamhet.

27

28 Företagen är grunden till vårt välstånd. Därför ska de också ha goda villkor.
 29 Sverige har på många sätt redan idag bra villkor för företagande. Däremot
 30 står svenska företagare fortsatt inför ett högt skattetryck, omfattande
 31 regelkrångel och bristande möjligheter till flexibilitet. Detta gäller flera
 32 områden. Socialförsäkringssystemen för egenföretagare är därför ett område
 33 som partistyrrelsenmenar bör ses över.

34

35 Företagare måste känna sig trygga med våra socialförsäkringssystem.
 36 Egen- och småföretagare sliter ofta med svårigheter att kombinera
 37 arbetsliv och vardagsliv. Trots detta saknas ofta företagarnas perspektiv
 38 när ett mer hållbart arbetsliv diskuteras. Det gäller alla delar av vårt

socialförsäkringssystem, från föräldraförsäkring till sjukpenning. Enligt 27 kap 4 § socialförsäkringsbalken lämnas sjukpenning som hel, tre fjärdedels, halv eller en fjärdedels förmån. Det riskerar att medföra stora svårigheter för en egenföretagare att vara flexibel, vilket ofta är en förutsättning för en verksamhet att fungera.

Partistyrelsen delar motionens bild av att det måste finnas en stor flexibilitet vad gäller företagares möjlighet att anpassa sjukpenningen. Partistyrelsen är därför positiv till att se över reglerna vad gäller sjukpenning för företagare inom ramen för det fortsatta arbetet med att förbättra företagsklimatet i Sverige. Frågan är emellertid komplex, och behöver utredas vidare.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 1:17 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 1:18

NICKLAS GRETZER, GÖTEBORG - VÄSTRA GÖTALAND

OM HÖJNING AV FÖRENKLINGSREGLN FÖR GENERELLA RÄNTEAVDRAGSREGLER I SVERIGE

BAKGRUND

Generella ränteavdragsregler används för att begränsa företags avdragsrätt för räntekostnader och därigenom minska risken för skatteflykt. För att förenkla administrationen av dessa regler finns möjlighet att ha en förenklingsregel som innebär att företag med ränteavdrag under ett takbelopp inte behöver genomföra någon begränsning av avdragsrätten. Denna förenklingsregel syftar till enklare företagsadministration och minskad byråkrati för små och medelstora bolag. Bolag i detta storlekssegment använder också i synnerligen begränsad omfattning ränta för att planera sin skatt.

I EU direktivet som ligger till grund och ställer krav för dessa ränteavdragsregler finns det ett tak för hur högt man får sätta en nationell förenklingsregel. Detta tak är 3 miljoner Euro, dvs ca 33 miljoner kronor. Många länder har i sin nationella lagstiftning valt att lägga sig på maxgränsen om 3 miljoner Euro, exempel på sådana länder är Tyskland, Frankrike och Finland.

Socialdemokraterna valde i sitt första förslag om generella ränteavdragsbegränsningar nivån 100 000 kr för takbeloppet. Men efter stark kritik från remissinstanserna under lagstiftningsarbetet valde Sverige nivån 5 miljoner kronor för förenklingsregeln. Detta belopp för förenklingsregeln är det som i dagsläget är gällande. Med det senaste årets stora räntehöjningar omfattas nu långt många fler bolag av huvudregeln i stället för att kunna använda förenklingsregeln. Med dagens räntenivåer är det därför av stor vikt att nivån för förenklingsregeln höjs.

FÖRSLAG

Jag föreslår att förenklingsregeln höjs från 5 miljoner kronor till 30 miljoner kronor för att ytterligare förenkla företagsadministrationen och minska byråkratin. En höjning av förenklingsregeln kommer att ha en positiv inverkan på företagen i Sverige genom att minska administrativa bördor, ge dem mer tid och resurser att fokusera på sin kärnverksamhet samt öka företagets konkurrenskraft.

FÖRDELAR

En höjning av förenklingsregeln skulle ha följande fördelar för moderata kärnvärden och i synnerhet för små och medelstora bolag i kapitalintensiva branscher som drabbats extra hårt av det högre ränteläget:

1. Enklare företagsadministration: Företag med negativt räntenetto under 30 miljoner kronor skulle inte längre behöva genomföra någon begränsning av avdragsrätten och därmed minska den administrativa bördan för företagen.
2. Ökad konkurrenskraft: Minskad byråkrati och enklare företagsadministration skulle ge företagen mer tid och resurser att fokusera på sin kärnverksamhet, vilket skulle öka deras konkurrenskraft.
3. Bättre investeringsklimat: En högre taknivå skulle bidra till ett bättre investeringsklimat i Sverige. Om taket fortsätter vara 5 miljoner, skulle det kunna leda till att företag väljer att etablera sig i andra länder där reglerna är mer förmånliga, vilket skulle minska investeringarna i Sverige och därmed påverka den ekonomiska tillväxten negativt.
4. Ökad ekonomisk aktivitet: En höjning av förenklingsregeln skulle också leda till ökad ekonomisk aktivitet eftersom företag skulle kunna använda både de administrativa kostnaderna och den eventuellt sparade skatten för att investera och expandera.
5. Harmonisering med andra EU-länder: Genom att införa en förenklingsregel som liknar andra EU-länders regler kan man undvika onödig förvirring och förenkla regelverket för företag som verkar i flera länder. En höjning av gränsen till 30 miljoner kronor kan därmed bidra till att harmonisera reglerna för ränteavdragsbegränsning inom EU.

1 SLUTSATS

2 En höjning av förenklingsregeln för generella ränteavdragsregler skulle
 3 minska administrativa bördor och ge företagen mer tid och resurser att
 4 fokusera på sin kärnverksamhet. En höjning av förenklingsregeln skulle
 5 också öka företagets konkurrenskraft och ekonomisk aktivitet i Sverige.
 6 Mot bakgrund av detta föreslår jag att Moderaterna i Göteborg antar denna
 7 motion om att verka för att höja förenklingsregeln från 5 miljoner till 30
 8 miljoner kronor för generella ränteavdragsregler i Sverige.

9

10 Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

11

12 **att¹** Moderaterna ställer sig bakom ett behov av att höja beloppet för
 13 förenklingsregeln i 24 kap. 24 § andra stycket i Inkomstskattelag
 14 (1999:1229).

15

16 KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

17

18 Kretsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för motionen.
 19 Kretsstyrelsen delar motionärens intention, att en höjning av
 20 förenklingsregeln för generella ränteavdragsregler i Sverige skulle vara
 21 positivt. Vi finner också att de fördelar som lyfts fram i motionen, så
 22 som - enklare företagsadministration, ökad konkurrenskraft, bättre
 23 investeringsklimat, ökad ekonomisk aktivitet samt viss harmonisering med
 24 andra EU-länder, är frågor som Moderaterna driver och är positiva till.

25

26 Kretsstyrelsen anser dock att det är svårt att kunna ta ställning till om
 27 summan på 30 miljoner svenska kronor är den korrekta nivån. För att kunna
 28 göra ett sådan ställningstagande behövs ett större och mer genomgående
 29 underlag av de fulla konsekvenserna av ett sådan beslut.

30

31 Kretsstyrelsen föreslår kretsårsmötet

32

33 **att** anse motionen besvarad

34

35 ÅRSMÖTET BESLUTADE

36

37 **att** bifalla motionen

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen håller likt Göteborgs kretsstyrelse med motionären om att en höjning av förenklingsregeln för generella ränteavdragsregler i Sverige skulle vara positivt. Frågor som minskat regelkrångel, mindre byråkrati, ett förbättrat företagsklimat och en stärkt konkurrenskraft lämnas allt för ofta som viljeinriktningar inom politiken. Detta utan egentliga konkreta förslag på området. Vi tackar därmed motionären för att ha inkommit med ett skarpt och avgränsat förslag. Givet att motionen föreslås vidareändas till partistämman ser vi det dock ej som nödvändigt att även vidareändra den till en av riksdagens arbetsgrupper, då merparten av dessa personer rimligtvis även deltar vid förbundsstämman

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla att-sats 1, samt

att vidareändra motionen till Moderaternas partistämman 2023.

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:18

Motionären lyfter förenklingsregeln för generella ränteavdragsregler i Sverige och föreslår att gränsvärdet, som idag är satt till fem miljoner kronor i inkomstskattelagen, ska höjas till 30 miljoner kronor.

Avdragsrätten för negativa räntenetton är begränsad till 30 procent av ett företags resultat före skatt, räntor, värdeminskningsskatt och avskrivningar alternativt till högst fem miljoner kronor. Om företaget ingår i en koncern gäller gränsen fem miljoner kronor för hela koncernen. Motionären vill att detta belopp läggs i paritet med det stipulerade maxbelopp som återfinns i EU-direktivet om ränteavdragsreglerna, med motiveringen att det svenska näringslivet och företagsklimatet skulle gynnas. I sin motion anför motionären vidare att det högre beloppet redan gäller i många andra EU-länder.

Syftet att förbättra villkoren för det svenska näringslivet och göra det mer konkurrenskraftigt ligger i linje med Moderaternas grundtanke om

1 att det ska vara enkelt att driva företag i Sverige. Moderaterna vill införa
2 regelförenklingar för att minska regelbördan för företag, både när det gäller
3 svenska regler och EU-regler. Villkor och skatter för landets företagare ska
4 utformas för att inte lägga orimliga bördor på företagare. Det gäller även att
5 dessa anpassas till vår omvärld och omvärldsfaktorer, såsom inflation och
6 ränteläge.

7

8 Den moderatledda regeringen arbetar för att göra Sveriges företagsklimat
9 bättre, och partistyrelsen instämmer i fördelarna med en höjning av taket i
10 förenklingsregeln. Det behöver dock vidare utredas var det nya gränsvärdet
11 bör ligga och vilka övergripande effekter en sådan höjning skulle få innan ett
12 beslut kan fattas.

13

14

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

15

16 **att** anse motion 1:18 besvarad med vad som ovan anförts.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:19

MARIE-LOUISE HÄNEL SANDSTRÖM, GÖTEBORG - VÄSTRA GÖTALAND M.FL.

DIFFERENTIERAD ÖLSKATT FÖR SMÅBRYGGERIER

I denna motion förslår vi att partistämman tar ställning för att partiet ska verka för att Sverige i likhet med många andra EU-länder ska tillämpa den regel om differentierad ölskatt för småbryggerier som möjliggörs av EU:s direktiv 92/83/EEG.

Förslaget innebär att punktskatten på öl sänks för småbryggerier som inte producerar mer än 20 miljoner liter öl per år.

EU:s regel om differentierad ölskatt är gammal och kommer sig av att bryggerinäringen i såväl Europa som i resten av världen präglas av en dominans av stora bryggerijättar. Det går att vinna stora skalfördelar när man brygger öl, vilket i sig inte är ett problem, om det inte leder till att marknaden utvecklas till ett oligopol. Oligopol gör att små företag inte växer och konkurrensen sätts ur spel. Den svenska ölmarknaden utgör här inget undantag.

Samtidigt har det under flera år vuxit fram många småbryggerier i Sverige som tillverkar vad som kallas "hantverksöl". Det rör sig om små lokala bryggerier. De lokala bryggerierna är allmänt sett mycket omtyckta, men deras utveckling hämmas av svårigheter att växa när de möter konkurrensen med bryggerijättarna. De lokala bryggerierna har också stor betydelse för besöksnäringen på många orter.

Regeln om differentierad ölskatt är frivillig för EU-länderna att tillämpa och används i exempelvis Irland, Finland och Frankrike.

I dagsläget finns ingen oberoende beräkning på vilken effekt en differentierad ölskatt kan komma att ha på statsfinanserna, men branschföreningen Sveriges oberoende bryggerier uppskattar den till omkring 70–75 miljoner kronor i minskade skatteintäkter.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 Vi motionärer menar att även Sverige bör tillämpa regeln om differentierad
 2 ölskatt för småbryggerier. Det finns ett stort värde att öka konkurrensen på
 3 ölmarknaden och ge små tillverkare en ärlig chans att växa. Vi tror även att
 4 detta har stor betydelse för besöksnäringen.

5

6 Mot förslaget talar att det komplicerar skattelagstiftningen ytterligare där det
 7 egentligen behövs förenklingar samt att det sägas vara orättvist mot de stora
 8 bolag som måste betala en högre skatt för samma produkt.

9

10 När det gäller skattelagstiftningens allmänna krånglighet bedömer vi inte att
 11 just detta förslag skulle vara avsevärt värre än de regler som redan finns.
 12 Vi bedömer inte heller att det finns någon större risk för att internationella
 13 bryggerijättar som Carlsberg och Heineken skulle ta skada av att det växte
 14 fram fler mindre konkurrenter i Sverige.

15

16 Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

17

18 **att¹** Moderaterna verkar för att införa differentierad ölskatt i enlighet
 19 med EU:s direktiv 92/83/EEG.

20

21

22 Marie-Louise Hänel David Josefsson Gustaf Göthberg
 23 Sandström

24

25 Sten Bergheden Charlotte Nordström Ellen Juntti

26

27 Johanna Rantsi Jennie Wernäng Johan Hultberg

28

29 Ann-Sofie Alm Jan Ericson

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen delar motionärernas mening att vi behöver underlätta för små lokala bryggerier att överleva och förhoppningsvis kunna utveckla sin verksamhet. Den svenska ölmarknaden idag domineras av ett fåtal stora företag och precis så som motionärerna skriver finns EU-direktivet av en anledning. Vi moderater står för en fri och sund konkurrens och det är hög tid att vi implementerar direktivet i vår lagstiftning.

Motionärerna tar även upp ytterligare en positiv effekt av förslaget som tillsammans med införandet av gårdsförsäljning kommer att ge en skjuts till besöksnäringen som är en viktig del av vårt lokala näringsliv på många håll i Sverige.

När det gäller motionärernas tankar kring eventuella orättvisor i skattelagstiftningen så har de naturligtvis rätt i sak men här gör förbundsstyrelsen en bedömning att fördelarna med att använda möjligheten till en lägre punktskatt för de mindre bryggerierna gör att vi väljer att gå på motionärernas linje.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **MOTION 1:20**

2 **MODERATERNA I VÄRMLANDS LÄN**

3

4

5 **BÄTTRE KONKURRENSVILLKOR FÖR**

6 **MIKROBRYGGERIER**

7

8 Under de senaste åren har utvecklingen av mindre lokala bryggerier
9 präglats av en stark tillväxt. Dessa lokala bryggerier skapar jobb och
10 tillväxt framförallt i landsbygdskommuner samt bidrar även till att stärka
11 besöksnäringen. År 2010 fanns det 42 bryggerier i Sverige. 2019 fanns det
12 närmare 400 stycken. Av dessa är den absoluta merparten mycket små
13 bryggerier som bedrivs utan ett tydligt vinstsyfte. I Värmland har antalet
14 mikrobryggerier under samma period ökat från 0 till 14. Bryggeribranschen
15 är, sett till antalet företag, en av de snabbast växande branscherna i Sverige.

16
17 Till skillnad från i princip alla andra länder inom EU har Sverige valt att inte
18 särskilja skattesatserna för mikrobryggt öl och storskaligt producerat öl.
19 Trots att detta är fullt möjligt. Enligt artikel 4 i rådets direktiv 92/83/EEG av
20 den 19 oktober 1992 om harmonisering av strukturerna för punktskatter på
21 alkohol och alkoholdrycker får ett land sänka punktskatterna på alkohol på
22 mikrobryggt öl. Intentionen med denna möjlighet att särskilja skattesatserna
23 för mikrobryggerierna är att det ska gynna inhemska och hantverksmässigt
24 framställda produkter.

25
26 Det är därför angeläget att svenska mikrobryggerier får samma möjligheter
27 som bryggerier i andra länder inom EU för att långsiktigt kunna klara sin
28 lönsamhet. Kostnaden för att tillämpa det ovan nämnda rådsdirektivet
29 bedöms enligt mikrobryggeriernas branschförening inte överstiga 60
30 miljoner. Samtidigt skulle det gynna småföretagande och utvecklingen i
31 landsbygdsdelar av Sverige samt understödja målen i livsmedelsstrategin.

32

33

34

35

36

37

38

Med anledning av ovanstående yrkas	1
	2
att¹ Moderaterna i Värmland ska ställa sig bakom det som anförs i	3
motionen om att en översyn bör göras för att särskilja	4
skattesatserna mellan mikrobryggerier och storskaligt producerat	5
öl.	6
att² Moderaterna i Värmland ska anta den här motionen som sin egen	7
och skicka den till nästa ordinarie partistämma.	8
	9
	10
Pål Jonson	11
Arvika	12
Värmland	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Förbundsstyrelsen för en motion som berör många nya företagare i vårt län.
3 Mikrobryggerierna har precis som motionären anför vuxit med många aktörer
4 de senaste åren. Att producera alkohol är fyllt av snåriga regler och lagar,
5 vilket i viss mån också är lämpligt givet varans beskaffenhet.

6
7 Att särskilja skattesatserna skulle göra det möjligt för fler små
8 aktörer att växa sig fram och vara en viktig aktör i ett småskaligt
9 livsmedelsproducerande.

10
11 Sänka skatter på mikrobryggeriernas produkter torde inte heller vara ett
12 särskilt stort hot mot folkhälsan eller rendera i överkonsumtion givet att
13 produkterna idag saluförs till ett betydligt högre pris än de massproducerade
14 motsvarigheterna.

15
16 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

17
18 **att** bifalla motionen i sin helhet.

19
20 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

21 Förbundsstämman beslutade

22
23 **att** bifalla motionen i sin helhet.

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:21

STEFAN OLSSON, UPPSALA FYRIS - UPPSALA LÄN, M.FL.

DIFFERENTIERAD ÖLSKATT FÖR SMÅBRYGGERIER

BAKGRUND

I denna motion förslår vi att partistämman tar ställning för att partiet ska verka för att Sverige i likhet med många andra EU-länder ska tillämpa den regel om differentierad ölskatt för småbryggerier som möjliggörs av EU:s direktiv 92/83/EEG.

Förslaget innebär att punktskatten på öl sänks för småbryggerier som inte producerar mer än 20 miljoner liter öl per år.

EU:s regel om differentierad ölskatt är gammal och kommer sig av att bryggerinäringen i såväl Europa som i resten av världen präglas av en dominans av stora bryggerijättar. Det går att vinna stora skalfördelar när man brygger öl, vilket i sig inte är ett problem, om det inte leder till att marknaden utvecklas till ett oligopol. Oligopol gör att små företag inte växer och konkurrensen sätts ur spel. Den svenska ölmarknaden utgör här inget undantag.

Samtidigt har det under flera år vuxit fram många småbryggerier i Sverige som tillverkar vad som kallas "hantverksöl". Det rör sig om små lokala bryggerier. De lokala bryggerierna är allmänt sett mycket omtyckta, men deras utveckling hämmas av svårigheter att växa när de möter konkurrensen med bryggerijättarna. De lokala bryggerierna har också stor betydelse för besöksnäringen på många orter.

Regeln om differentierad ölskatt är frivillig för EU-länderna att tillämpa och används i exempelvis Irland, Finland och Frankrike.

I dagsläget finns ingen oberoende beräkning på vilken effekt en differentierad ölskatt kan komma att ha på statsfinanserna, men branschföreningen Sveriges oberoende bryggerier uppskattar den till omkring 70–75 miljoner kronor i minskade skatteintäkter.

1 Vi motionärer menar att även Sverige bör tillämpa regeln om differentierad
 2 ölskatt för småbryggerier. Det finns ett stort värde att öka konkurrensen på
 3 ölmarknaden och ge små tillverkare en ärlig chans att växa. Vi tror även att
 4 detta har stor betydelse för besöksnäringen.

5
 6 Mot förslaget talar att det komplicerar skattelagstiftningen ytterligare där det
 7 egentligen behövs förenklingar samt att det sägas vara orättvist mot de stora
 8 bolag som måste betala en högre skatt för samma produkt.

9
 10 När det gäller skattelagstiftningens allmänna krånglighet bedömer vi inte att
 11 just detta förslag skulle vara avsevärt värre än de regler som redan finns.
 12 Vi bedömer inte heller att det finns någon större risk för att internationella
 13 bryggerijättar som Carlsberg och Heineken skulle ta skada av att det växte
 14 fram fler mindre konkurrenter i Sverige. Differentierad ölskatt finns som sagt
 15 redan i ett antal länder och de stora företagen tycks av allt att döma må bra
 16 ändå.

17
 18 Med hänvisning till ovanstående yrkar vi på:

19
 20 **att¹** Moderaterna verkar för att införa differentierad ölskatt i enlighet
 21 med EU:s direktiv 92/83/EEG.

22
 23

24 Stefan Olsson	Marie Nicholson	Lars Englund
25 Uppsala Fyris	Vimmerby	Oskarshamn
26 Uppsala län	Kalmar län	Kalmar län
27		
28 Ulrika Heindorff	Camilla Brunsberg	Susanne Nordström
29 Höganäs	Lyckeby	Linköping
30 Skåne Län	Blekinge Län	Östergötlands län
31		
32 Sten Bergheden	Johanna Rantsi	Ann-Sofie Alm
33 Innerstadsföreningen	Mölnadal	Linnéstaden
34 Mariestad	Västra Götalands län	Västra Götalands län
35 Västra Götalands län		

36
 37
 38

Marie-Louise Hänel Sandström	Jennie Wernäng	Alexandra Anstrelli	
Munkedal	Öckerö	Haninge	2
Västra Götalands län	Västra Götalands län	Stockholms län	3
			4
Adam Reuterskiöld			5
Ekerö			6
Stockholms län			7
			8
			9
			10
			11
			12
			13
			14
			15
			16
			17
			18
			19
			20
			21
			22
			23
			24
			25
			26
			27
			28
			29
			30
			31
			32
			33
			34
			35
			36
			37
			38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Motionärerna (Stefan Olsson m fl) har på ett förtjänstfullt sätt skrivit en
3 motion som behandlar förutsättningar för mikrobryggerier och punktskatten
4 på öl. Motionärerna vill att punktskatten för alkohol skall sänkas avseende
5 så kallat "hantverksöl" som tillverkas av små lokala bryggerier med en
6 produktion som inte överstiger 20 miljoner liter öl per år.

7
8 Förbundsstyrelsen (FS) delar motionärernas syn på att vi har för höga
9 punktskatter på öl. FS anser att det skulle kunna finnas goda skäl för
10 att använda sig av möjligheten med differentierad ölskatt och precis som
11 motionärerna beskriver. Då får landsbygden, småskalig bryggerinäring och
12 stadsnära mikrobryggerier möjlighet att kunna utvecklas och blomstra. Det
13 skulle också ge fler jobb och då särskilt på landsbygden.

14
15 FS anser att en översyn av beskattningen avseende alkohol inkl. öl bör göras.
16 Den generellt höga alkoholbeskattningen vi har i Sverige har många avigsidor
17 och egentligen inga fördelar förutom en hög fiskal precision dvs staten har
18 höga skatteintäkter. Smuggling, hembränning, försäljning via nätet utan
19 moms etc. Exempler är många på hur illa och vilka många nackdelar den
20 nuvarande alkohollagstiftningen har.

21
22 FS anser därför att vi bör prioritera sänkt skatt på alkohol generellt istället
23 för att endast sänka punktskatten på öl från små bryggerier. Vi tror att
24 skattenyttan skulle bli högre och ha en bättre funktion om generellt sänker
25 skatten på alkohol. Vi behöver då heller inte få nya regelverk och blanketter
26 som skall fyllas och skatteverket behöver inte anställa fler handläggare.

27
28 Förbundsstyrelsen föreslår partistämman besluta

29
30 **att** avslå motionen

31
32 Emma Lokander reserverade sig mot beslutet till förmån för eget yrkande,
33 och föreslår partistämman besluta:

34
35 **att** bifalla motionen

36
37
38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:19, 1:20 OCH 1:21

Samtliga motioner berör differentierad alkoholskatt för mikrobryggerier i olika avseenden. Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt yttrande.

I motionerna 1:19 och 1:20 föreslås att Moderaterna ska verka för att en differentierad alkoholskatt på öl införs i enighet med vad som tillåts i rådande EU-lagstiftning. I motion 1:21 föreslås att en översyn bör göras för att särskilja skattesatserna mellan mikrobryggerier och storskaligt producerad öl.

Partistyrelsen delar det som lyfts i motionerna kring det positiva med mikrobryggeriernas starka tillväxt i Sverige. Framväxten av fler lokala alkoholproducenter bidrar till en starkare besöksnäring lokalt, samtidigt som branschen som helhet stärker Sveriges attraktivitet som besöksmål. Branschens tillväxt bidrar också med att skapa arbetstillfällen och stärka småföretagandet. Partistyrelsen ser därför i många avseenden positivt på framväxten av mikrobryggerier och lokala alkoholproducenter, vilket är bakgrunden till att Moderaterna under lång tid drivit på för tillåtandet av gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker i Sverige.

Det kan konstateras att partistämman 2019 beslutat att besvara ett antal likalydande motioner med att möjligheterna att införa differentierade alkoholskatter för småskaliga producenter bör ses över i samband med att gårdsförsäljning införs i Sverige. En sådan utredning kan göras för att undersöka ifall en differentierat alkoholbeskattning skulle stärka småföretagandet och ge svenska mikrobryggerier en mer enhetlig konkurrenssituation gentemot övriga EU. Partistyrelsens uppfattning är att den ståndpunkten fortsatt gäller och att en översyn i frågan bör göras i samband det att gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker tillåts i Sverige.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motionerna 1:19, 1:20 och 1:21 besvarade med vad som ovan anförts

1 **MOTION 1:22**

2 **INGEMAR FREDRIKSSON, HERRLJUNGA -**

3 **VÄSTRA GÖTALAND**

6 **SVERIGES STÖRSTA JOBBSKAPARE SAKNAR RÖST**

8 Enligt organisationen Företagarna har 4 av 5 jobb som skapats i Sverige
9 sedan 1990 kommit till i små- och medelstora företag (SME). När denna siffra
10 presenterades för en högt uppsatt socialdemokrat var hans kommentar ”Det
11 låter lågt, våra beräkningar pekar på runt 90 procent”.

12
13 För ett antal år sedan, under Maud Olofssons tid, var Centern duktiga på
14 att positionera sig som en röst för SME-frågor vilket ledde till att många
15 småföretagare övervägde eller de facto valde att rösta på Centern. Trots
16 att Företagarna är en opolitisk organisation fanns nära relationer med
17 just Centern under denna period. Exempelvis blev tidigare LRFs VD Leif
18 Zetterberg invald i riksstyrelsen för Företagarna men tvingades avgå efter
19 den borgerliga valsegern och gick därefter vidare som statssekreterare (C) på
20 Näringsdepartementen men tack vare de goda kontakterna blev riksstyrelsen
21 inbjuden till Jöran Hägglund för att diskutera viktiga frågor för SME. Senare
22 blev också en tidigare toppolitiker i C, Elisabeth Thand Ringqvist, anställd
23 som VD för Företagarna. Två byten av partiledare senare har relationen
24 svalnat betydligt och idag hörs sällan vare sig C eller något annat parti prata
25 om små- och medelstora företag vilket är tragiskt.

26
27 Villkoren för dessa företag är avgörande för Sveriges tillväxt och inte minst
28 jobbskapande. Frågor som berör småföretagare förtjänar därför en starkare
29 röst och syftet med denna motion är att föreslå att Moderaterna ska bli
30 den rösten. Historiskt har partiet inte varit särskilt duktiga på detta, en
31 tidigare partiledare kallade till exempel SME-frågor för ett ”särintresse” på
32 Företagarnas kongress vilket ledde till mycket upprörda känslor, inte minst
33 hos M-sympatisörer inom Företagarna.

34
35 Enligt Svenskt Näringsliv är majoriteten av alla företag i Sverige småföretag:
36
37 År 2019 fanns det 1 150 000 företag i Sverige. Av dessa var 1 149 000 SME,
38

det innebär att hela 99,9 procent av alla företag i Sverige är SME. 1
 Det finns 5 800 medelstora företag, med 50–249 anställda. Det finns 35 000 2
 små företag med 10–49 anställda. 3

Detta innebär att det finns 1 108 200 företag med färre än tio anställda, det 4
 vill säga 96% av alla företag. Det rör sig alltså i praktiken om flera hundra 5
 tusen möjliga väljare. Och de är som nämnts inledningsvis de som skapar 6
 jobb i landet samt saknar en röst i politiken. 7

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta: 8
 9

att¹ "10+ för -10" Moderaterna bör tillsätta en snabbutredning 10
 som identifierare de tio viktigaste förbättringarna som kan göras 11
 inom mandatperioden för företagare med färre än tio anställda. 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

2 Förbundsstyrelsen delar motionärens mening gällande vikten av Sveriges
3 småföretagande. Det är mycket riktigt så att merparten av arbetstillfällena i
4 Sverige återfinns i dessa småföretag, ofta med en eller endast en handfull
5 anställda. Vårt parti har alltid stått upp för företagande och det har lagts en
6 mycket stor mängd förslag genom åren för att underlätta för de som utgör
7 Sveriges näringsliv. Regelförenklingar är ett återkommande tema i detta.

8
9 Med anledning av detta föreslår förbundsstyrelsen stämman:

10

11 **att** motionen ska anses besvarad.

12

13

14

15

16 PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:22

17 Motionären lyfter den angelägna frågan om förbättringar för småföretagare.
18 Partistyrelsen delar motionärens bild av att svenskt småföretagande är
19 Sveriges jobbmotor. Företagen är grunden till vårt välbefinnande. Därför ska de
20 också ha goda villkor och rimliga krav. Svenska företag, inte minst de många
21 små företagen, behöver lättnader från byråkrati och administration.

22

23 Det svenska företagsklimatet har tydliga brister. Höga skatter, krångliga
24 tillståndsprocesser och byråkrati sätter käppar i hjulet för innovation
25 och tillväxt. Partistyrelsen noterar att arbetsstämman 2021 beslutade
26 att Moderaterna ska verka för att minska regelbördan så att företagens
27 kostnader för administration minskar med 30 procent samt att förenkla och
28 förkorta tillståndsprocesser och minska byråkratin för företagare. Fler företag
29 ska kunna använda sig av reglerna för personaloptioner, 3:12-reglerna ska
30 förenklas och vi ska arbeta för att korta myndigheternas handläggningstider.

31

32 EU-regleringar behöver genomföras på ett sådant sätt så att svenska
33 företags konkurrenskraft bibehålls. Att i svensk rätt implementera direktiv
34 över miniminivån i EU-regleringen ska undvikas eller tydligt motiveras när det
35 bedöms nödvändigt för att uppfylla nationella svenska mål. Därtill behövs
36 insatser för förenkling samt regelverk som skapar handlingsutrymme för
37 företagens förnyelse i takt med omvärldsförändringar för att företagen ska ha

38

konkurrenskraftiga förutsättningar.

Partistyrelsen noterar att arbetet med att förbättra skattereglerna för fåmansbolag (3:12-reglerna) och att underlätta bland annat ägarskiften inom såväl familjeföretag som till personal pågår inom ramen för Tidöavtalet.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 1:22 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **MOTION 1:23**

2 **MODERATERNA I STOCKHOLMS LÄN**

3

4

5 **ETT KOMMUNALT UTJÄMNINGSSYSTEM FÖR ÖKAD**

6 **TILLVÄXT**

7

8 Det kommunala utjämnningssystemet syftar till att ge kommuner och regioner
9 likvärdiga förutsättningar att erbjuda sina invånare service. Tanken är
10 att genom utjämning av skattekraften, det vill säga kommuninvånarnas
11 sammanlagda beskattningsbara inkomst, så garanteras alla kommuner i
12 stort sett lika stora skatteinkomster per invånare. Med detta system är det
13 därför felaktigt att kalla vissa kommuner för ”rikare” än andra, eftersom
14 utjämnningssystemet kompenserar dessa skillnader. En kommuns skattesats
15 kan snarare sägas bestämmas av dess effektivitet och omsorg om
16 skattebetalarnas medel.

17

18 Systemet har ett gott syfte givet att glesbygdskommuner och regioner
19 annars kan ha svårt att tillhandahålla de välfärdstjänster de enligt lag är
20 skyldiga att göra. Så långt kan ett utjämnningssystem där kommuner som
21 Danderyd, Täby, Lidingö bidrar till andra kommuner och regioner vara
22 befogat. Men så ser det inte riktigt ut. Systemet idag innebär istället en alltför
23 skev omfördelning av skattepengar. I huvudsak är det endast ett litet antal
24 kommuner, främst i Stockholms län samt Region Stockholm som betalar till
25 systemet. Under 2023 fördelar det kommunala utjämnningssystemet cirka 178
26 miljarder kronor. Av dessa finansieras 165 miljarder av statliga skatter och
27 endast 13 miljarder betalas av kommuner och regioner i avgifter. För dessa
28 kommuner utgör avgiften till utjämnningssystemet en betydande procentandel
29 av kommunens totala skatteintäkter. I praktiken fungerar dagens system som
30 en straffskatt för att de gör rätt och skapar förutsättningar för att fler ska
31 befinna sig i arbete.

32

33 Man kan tro att dessa pengar hamnar i gleset befolkade kommuner och
34 regioner som befinner sig i en strukturell omvandling. Tyvärr stämmer
35 inte detta, utan merparten av miljarderna hamnar till stor del i kommuner
36 med bristande kostnadskontroll, där utjämningen används till annat
37 än kärnverksamhet. De största bidragen i utjämnningssystemet går till
38 storstadsregionerna i Sveriges södra delar och inte till glesbygd.

På den kommunala sidan är Malmö den största nettobidragstagaren i systemet. Vålfungerande kommuner i Stockholmsregionen betalar således för vanskötsel och skatteslöseri i Malmö, vilket är djupt omoraliskt. Det reella utfallet bjuder alltså på något helt annat än det som från början har varit avsikten med systemet.

Region Stockholm är den enda regionen i landet som är nettobetalarare i den regionala utjämningen. Stockholmsregionens betydelse för hela Sveriges tillväxt är välkänd.

Det är därför problematiskt att Region Stockholms avgift till utjämningssystemet skjutit i höjden – från att betala en miljard kronor 2019 till att betala ca 2,3 miljarder kronor 2022 samt prognostiserat 5 miljarder kronor år 2023. Detta får inte bara påverkan på Stockholm som landets tillväxtmotor utan innebär samtidigt orimliga konsekvenser i plånböckerna hos alla medborgare i Stockholms län samt för vård och kollektivtrafik i Stockholmsregionen.

En del av systemet förändrades efter ytterligare ett Socialdemokratiskt påbud år 2019, nämligen den del som rör kostnadsutjämning mellan kommuner och mellan regioner. Förslaget har införts successivt med ett så kallat införandebidrag som trappats av stegvis med 250 kronor per invånare och år, men systemet är nu helt implementerat och införandebidraget är borta. Effekterna av förändringarna är stora och slår mycket ojämnt i kommuner och regioner. Flera stockholmskommuner och Region Stockholm belastas efter förändringarna än mer och står som förlorare. Det är orimligt att välskötta kommuner som bedrivs med en effektiv organisation ska straffas för att de handlar rätt med skattebetalarnas pengar, medan andra mindre välskötta kommuner så som Malmö premieras.

Förändringarna har i hög grad påverkat förutsättningarna för tillväxt i de drabbade kommunerna i Stockholms län negativt – men också i hela landet. Det är positivt att större hänsyn nu tas till de speciella behov som kommuner i glesbygden har men i kombination med inkomstutjämningssystemet innebär de nya reglerna höga marginaleffekter med följd att kommuner förlorar på att öka sina intäkter. Det är allvarligt att incitamenten totalt sett i det kommunala utjämningssystemet inte premierar fler i arbete och minskat bidragsberoende. Internationell ekonomisk forskning visar att kommuners

1 incitament att stimulera ekonomisk tillväxt minskas med inkomstutjämning.

2

3 Det nuvarande kommunala utjämningsystemet är även alltför komplext
4 och icke-transparent. Det är sammantaget inte en önskvärd utformning
5 av ett system som så fundamentalt påverkar invånarens ekonomi och
6 välfärd samt vårt samhälles sammantagna tillväxt. Det kommunala
7 utjämningsystemet i sin nuvarande form bör därför slopas till förmån för en
8 ny kompensationsmodell som ska främja likvärdiga förutsättningar till service
9 i hela landet, men ej på bekostnad av enskilda kommuner. Det nya systemet
10 får heller inte motarbeta nya arbetstillfällen, minskat bidragsberoende
11 eller en aktiv näringslivspolitik. Det nya systemet för tilldelning av resurser
12 till de glesbygdskommuner och regioner som verkligen behöver stöd att
13 upprätthålla servicen till sina invånare på grund av demografiska faktorer,
14 långa avstånd eller annan glesbygdsproblematik, bör ta avstamp i en statlig
15 finansiering i sin helhet.

16

17 Det kommunala utjämningsystemet ska enligt Tidöavtalet
18 "Överenskommelse för Sverige" utredas. Samtidigt genomförs nu en
19 omfattande översyn av systemet i en parlamentarisk utredning. Översynen
20 har till uppgift att analysera utjämningsystemet ur ett tillväxtperspektiv.
21 Utredningen omfattar dock inte en analys av att långsiktigt flytta
22 finansieringen från kommuner och regioner till staten, alternativt en analys av
23 hur systemet kan justeras mot bakgrund av den skeva fördelning som idag
24 blir resultatet av systemet och som redogjorts för ovan.

25

26 Ett avskaffande av nuvarande kommunala utjämningsystem till förmån
27 för en annan konstruktion för att åstadkomma likvärdiga förutsättningar
28 till service i hela landet är nödvändigt för att återskapa tilliten till systemet,
29 återfå ordning och reda samt premiera kommuner som för en konstruktiv
30 politik som ökar arbetstillfällen, minskar bidragstagande och främjar tillväxt.
31 Tillväxt kräver investeringar i infrastruktur och det behöver ett system ta
32 hänsyn till. Statliga stöd till kommuner och regioner för att skapa likvärdiga
33 förutsättningar i hela landet bör endast gå till kärnverksamhet i kommuner
34 som verkligen behöver ekonomiskt stöd, inte till storstäder som har goda
35 förutsättningar att skapa tillväxt och ekonomiskt välstånd på egen hand.

36

37

38 Moderaterna i Danderyd, Moderaterna i Täby och Moderaterna i Lidingö

Med anledning av ovanstående yrkar vi att länsförbundsstämman beslutar:	1
	2
att¹ uttala att det kommunala utjämningsystemet i dess nuvarande form bör avskaffas,	3
	4
att² Moderaterna ska verka för att det kommunala utjämningsystemet i dess nuvarande form avskaffas,	5
	6
att³ uttala att en ny kompensationsmodell för att främja likvärdiga förutsättningar till service i hela landet bör tas fram,	7
	8
att⁴ Moderaterna ska verka för att en ny kompensationsmodell för att främja likvärdiga förutsättningar till service i hela landet tas fram	9
	10
att⁵ uttala att den nya kompensationsmodellen bör utgå ifrån en statlig finansieringsmodell i sin helhet,	11
	12
att⁶ Moderaterna ska verka för att den nya kompensationsmodellen utgår ifrån en statlig finansieringsmodell i sin helhet,	13
	14
att⁷ uttala att den nya kompensationsmodellen bör premiera tillväxt och ansvarstagande,	15
	16
att⁸ Moderaterna ska verka för att den nya kompensationsmodellen ska premiera tillväxt och ansvarstagande,	17
	18
att⁹ anta motionen som sin egen och skicka motionen till Moderaternas partistämma.	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för en viktig motion i ett
3 högaktuellt ämne. Moderaterna i Stockholms län har sedan tidigare tagit
4 ställning för en reformering av skatteutjämningsystemet, och vi vidhåller att
5 en reformering behöver ske.

6
7 Tanken med skatteutjämningsystemet är att korrigera för förutsättningar
8 som kommuner varken kan eller bör ändra på. Faktorer vi inte vill att
9 kommuner ska försöka påverka ska heller inte få för stora negativa
10 ekonomiska konsekvenser.

11
12 Landets geografi skapar också olika förutsättningar för att erbjuda kommunal
13 service. Det är därför rimligt att staten säkerställer att hela landet kan leva.
14 Helst bör detta ske genom ett skattesystem som ger möjlighet för alla delar
15 av Sverige att leva och utvecklas av de värden som skapas på respektive ort.

16
17 Dagens utjämningsystem undergräver kommunernas drivkrafter att ta
18 ansvar för allt från byggande till ekonomin i stort. Genom att förändra
19 utjämningsystemet kan vi minska slöseri med skattepengar och skapa
20 incitament för kommuner att ta ansvar i alla led.

21
22 Det kommunala utjämningsystemet bör således reformeras för att inte
23 utjämna faktorer som kommun och region kan och bör påverka, såsom
24 arbetslöshet.

25
26 Utjämningsystemet ska inte ställa kommuner mot varandra, utan istället låta
27 staten fullt ut stå för utjämningen till de kommuner som bör kompenseras.
28 Förbundsstyrelsen menar också att staten bör få möjlighet att dra in hela
29 eller delar av utjämningsbidraget till kommuner som inte tar ansvar för sin
30 ekonomi.

31
32 Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman,

33
34 **att** bifalla att-sats 1-9

35
36 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

37 Förbundsstämman beslutade att bifalla att-sats 1-9

38

MOTION 1:24

MUF STOCKHOLM

REFORMERA DET KOMMUNALA UTJÄMNINGSSYSTEMET

Om det nu är Russell Crowe eller Kevin Costner; många av oss känner till legenden om Robin Hood. En begåvad bågskytt som med sitt gäng bestående av Broder Tuck, Lille John och Röde Will härjade runt i Sherwoodskogen på 1200- talet och tog upp kampen mot prins John och hans underhuggare sheriffen av Nottingham. I Disneyadaptionen blev han känd som den som "tog från de rika och gav till de fattiga." Att man inte bör tro och lita på allt som kommer från Hollywood brukar ofta vara normen, men varför är just Robin Hood, den politiska vänsterns superhjälte, ett undantag från den så ofta efterfrågade källkritiken? Innan Robin Hood utpekades som arbetarklassens frälsare med ett starkt hat och förakt för den pretentiösa överklassen, så var han under 1800- talet faktiskt mer känd för gärningar som handlade mer om en protest mot lokala myndigheter och att ta tillbaka skattemedel för att sedan ge tillbaka till befolkningen. Om något så är figuren Robin Hood mer lik den där töntiga och nyliberala muf:aren som på varje stämna och på varje bankett bankar in orden "skatt är stöld!" i huvuden på hans kompanjoner.

Så frågan är; varför förknippas det kommunala utjämningsystemet med Robin Hood? Låt oss förklara!

Ävsikten med det kommunala utjämningsystemet är att jämna ut skillnaderna gällande skattekraften mellan Sveriges kommuner och landsting så att det över hela landet kan skapas likvärdiga ekonomiska förutsättningar, vilket ska leda till att alla regioner kan tillhandahålla en jämlik service till sina medborgare. Idag ser vi dock att det är de 14 kommuner med högst skattekraft som betalar in i systemet, samtidigt som de resterande 276 kommunerna får ett bidrag. Ni förstår; ta från de rika och ge till de fattiga.

Den kommun som betalar absolut mest i utjämningsbidrag är Danderyd. Här betalar invånarna i snitt 17 208 kronor per år. Den sammanlagda siffran når upp till 600 000 000 kronor. Detta är ca. 1/4 av de totala skatteintäkterna

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 som kommunen tar in varje år och motsvarar i runda slängar socialnämndens
2 budget. Dessa pengar hamnar i slutändan hos ofta socialdemokratiskt styrda
3 kommuner som Malmö och Göteborg (socialdemokratiskt fram till 2018),
4 som inte har förmått att få sin budget att gå ihop utan externa resurstillskott.
5 Sammanlagt fick dessa kommuner 7,3 miljarder i skatteutjämning.

6

7 Sanningen är även den att Danderyd i snitt har 3 700 kronor mindre i
8 skatteintäkt per invånare efter utjämningsbidrag än just exempelvis Malmö.
9 Även kommuner som Täby, Lidingö, Solna och Nacka betalar in i systemet.
10 Den ekonomiska belastningen på dessa kommuner är enorm.

11

12 Ytterligare ett problem är att kommuner som för en konstruktiv politik som
13 ökar arbetstillfällena, minskar bidragstagandet och främjar tillväxt till och med
14 kan få en ekonomisk nackdel genom de olika marginaleffekterna som finns
15 inbyggda i systemet.

16

17 Den kommunala skatteutjämningen ger alltså få eller nästan inga incitament
18 för kommuner att föra en politik som ökar tillväxten, utan den befäster
19 kommunernas status quo.

20

21 Man kan undra om den töntiga och nyliberala muf:aren Robin Hood som blev
22 känd under 1800- talet hade försvarat ett system som straffar de som jobbar
23 hårt och redan betalar mycket i skatt och belönar de som inte förmår att hålla
24 i plånboken. Det är mer trovärdigt att ett sådant system skapades av den
25 maktfullkomliga prins John.

26

27 Bör då invånarna i ofta socialdemokratiskt styrda kommuner och landsting
28 bestraffas för att deras politiska ledning inte har lyckats hushålla korrekt eller
29 för att de har sämre strukturella förutsättningar? Nej, rimligtvis inte. Men
30 ansvaret för ett kompensationsystem bör i sin helhet ligga hos staten. Det
31 är inte rättvist att framgångsrika kommuner inte får behålla nya intäkter som
32 införskaffats genom ekonomisk tillväxt.

33

34

35

36

37

38

	Med anledning av ovanstående yrkar vi:	1
		2
att¹	Moderaterna i Stockholms stad uttalar att det kommunala utjämningssystemet bör reformeras, så att staten fullt ut står för bidragen som utjämningssystemet betalar ut	3 4 5
att²	Moderaterna i Stockholms stad verkar för att det kommunala utjämningssystemet bör reformeras, så att staten fullt ut står för bidragen som utjämningssystemet betalar ut	6 7 8
att³	Moderaterna i Stockholms stad uttalar att kommuner som för en konstruktiv politik som leder till fler jobb och mindre bidragstagande, samt ökad tillväxt inte ska straffas av utjämningssystemet	9 10 11 12
att⁴	Moderaterna i Stockholms stad verkar för att kommuner som för en konstruktiv politik som leder till fler jobb och mindre bidragstagande, samt ökad tillväxt inte ska straffas av det kommunala utjämningssystemet	13 14 15 16
att⁵	Moderaterna i Stockholms stad uttalar att det kommunala utjämningssystemet på sikt bör slopas	17 18
att⁶	Moderaterna i Stockholms stad verkar för att det kommunala utjämningssystemet på sikt slopas	19 20
att⁷	Moderaterna i Stockholms stad skickar vidare motionen till Moderaternas partistämma	21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

2 Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för den inkomna
3 motionen. Utjämning görs genom två delsystem, ett för kommuner och ett för
4 regioner. Systemen är uppbyggda på liknande sätt och består av fem olika
5 delar, inkomstutjämning, kostnadsutjämning, strukturbidrag, införandebidrag
6 och regleringsbidrag/-avgift. Det finns rapporter som pekar på stora problem
7 med hur systemet med kommunalekonomisk utjämning är uppbyggt vilket
8 ger låga eller inga incitament att bedriva tillväxtpolitik. Vissa har pekat
9 på att marginalkostnaden för fler i arbete kan vara större än intäkten.
10 I samhällsdebatten har det beskrivits som mellan 95 till 109 procents
11 marginalkostnad. Det innebär att vissa kommuner skulle kunna förlora på att
12 få fler i arbete.

13

14 Det finns också stora problem för Sverige som helhet. SKR beskriver att
15 syftet med systemet är likvärdiga ekonomiska villkor, inte tillväxt. Tillväxt är
16 en grundpelare för att skapa en bättre morgondag. Det är med tillväxt, fler
17 i arbete och ökad produktivitet som välståndet ökar, både för den enskilde
18 men även för samhället för att finansiera välfärden. Det gör att utformningen
19 på dagens utjämningsystem är djupt problematisk.

20

21 Det kommunalekonomiska utjämningsystemet borde vara utformat på
22 ett sådant sätt där de politiker som anstränger sig för att skapa attraktiva
23 tillväxtmiljöer med fler i arbete premieras. Det är bara så vi kan bygga
24 Sverige starkt för framtiden. Det finns idag en bred uppslutning för att hela
25 landet ska kunna leva.

26

27 I det innebär att glesbygdskommuner och regioner ska kunna hålla en
28 liknande service till invånarna. I ett land som håller ihop behöver det finnas
29 en grundnivå på kommunal service. I sammanhanget bör det även påpekas
30 att det finns relativt stora obalanser för råvaror och andra naturtillgångar och
31 dess utvinnande och hur det kommer de lokala kommunerna och regionerna
32 till del. Det är dock mycket provocerande att expansiva storstadskommuner
33 exempelvis Malmö är beroende av utjämning. Det är en utveckling som
34 behöver brytas. Med starkare incitamentsystem och en tydlig förväntas
35 bild att lokala politiker kan påverka både tillväxt men även de i behov av
36 ekonomiskt bistånd skulle utjämningsystemet kunna tjäna Sverige och
37 Stockholm väl.

38

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att bifalla att-sats 1-4

att avslå att-sats 5-7

Reservationer till förbundsstyrelsen yttrande

Dennis Wedin reserverade sig till förmån för bifall på att-satser 5, 6 och 7.

Carl Nordblom reserverar sig till förmån bifall till motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade:

att bifalla samtliga att-satser.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTIONERNA 1:23 OCH 1:24

Samtliga motioner berör kommunalekonomisk utjämning i olika avseenden. Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt yttrande.

Motionärerna i motion 1:23 berör det kommunala utjämningssystemet och förordar ett avskaffande av detta till förmån för ett reviderat system där likvärdiga förutsättningar för grundläggande samhällsservice skapas. Den kommunalekonomiska utjämningen lyfts även fram i motion 1:24 där motionärerna vill se att systemet reformeras och att det på sikt slopas för att betalas ut som statliga bidrag.

Det kommunala utjämningssystemet ersatte de tidigare riktade statliga bidragen. Syftet med den kommunalekonomiska utjämningen är att åstadkomma likvärdiga ekonomiska förutsättningar för alla kommuner och regioner. Partistyrelsen anser, liksom motionärerna, att syftet med systemet i grund och botten är gott, men att systemet i sin nuvarande form kan vara tillväxthämmande. Det kan även noteras att omfördelningen och därmed nettobidraget för vissa kommuner på senare år har ökat markant.

För Moderaterna är det viktigt att kommunal verksamhet präglas av

1 kostnadseffektivitet och att skattebetalarnas pengar används på bästa
2 sätt. Frågan har debatterats flitigt under senare år och det finns också
3 inskrivet i Tidöavtalet att det kommunala utjämningsystemet ska ses över.
4 En parlamentarisk kommitté har i uppdrag att se hur systemet fungerar och
5 ska redovisa sitt arbete i maj 2024. Det kommunala utjämningsystemet
6 omfattar många parametrar och behöver bland annat kompensera på ett
7 ändamålsenligt sätt för demografiska förändringar som kommunen och
8 regionen inte själva kan påverka. Det är därför viktigt att avvakta utredningen
9 för att kunna ta beslut om en fördelningsmekanism och incitamentsstruktur
10 som är både rättvis och långsiktigt hållbar.

11

12

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

13

14 **att** anse motionerna 1:23 samt 1:24 besvarade med vad som ovan
15 anförts

16

17 Christofer Fjellner, Douglas Thor och Irene Svenonius reserverade sig till
18 förmån för att bifalla motion 1:23

19

20 Christofer Fjellner, Johan Forssell, Douglas Thor och Irene Svenonius
21 reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 3 och 4 i motion 1:24

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:25

MODERATERNA I TÄBY - STOCKHOLMS LÄN

ÅTERBETALNING AV KOMMUNALA ÖVERSKOTT

Låg skatt är en moderat och frihetlig grundpelare, staten skall icke vara större än nödvändigt och det gemensammas anspråk på medborgarnas hårt förvärvade inkomster skall vara begränsade. Samtidigt är det många kommuner som gör stora överskott. Att göra permanenta skattesänkningar kan vara svårhanterligt i den kommunala budgeten eftersom framtiden alltid är osäker. Dessutom kan det vara politiskt omöjligt beroende på majoritetsförhållanden och koalitioner i den aktuella kommunen. Därför föreslås i stället att kommuner ska ges möjlighet att i efterhand återbetala överskott direkt till sina medborgare som skatteåterbäring.

KOMMUNAL BUDGET

Att förutspå framtiden är aldrig enkelt eller till och med omöjligt, dessutom är kommunala budgetar omfattande och byråkratiska dokument. Möjligheterna att effektivt och långsiktigt planera för alla potentiella händelser är låg. Visserligen har ett fåtal moderatstyrda kommuner lyckats sänka skatterna regelbundet, men dessa kan räknas på en hand och har unika förutsättningar som inte kan översättas till andra kommuner. Dessutom minskar utrymmet för permanenta skattesänkningar när en kommun närmar sig toppplaceringar på listan över Sveriges mest effektiva. Samtidigt kan dessa kommuner, enskilda år, göra stora och oplanerade överskott på grund av omvärldsfaktorer, ändrade statsbidrag eller liknande omständigheter.

Politiskt är kommunala budgetar alltid kompromisser mellan majoritetspartierna i den aktuella kommunen. De andra partierna delar inte alltid Moderaternas intresse för att sänka skattenivån utan ser hellre att pengarna går till deras favoritprojekt. Förslaget skapar därför ytterligare ett verktyg för kommuner att återbetala pengar till medborgarna som möjligen är lättare att skapa majoritet för.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 UTDELNING I ANDRA ASSOCIATIONSFORMER

2 På liknande sätt finns det i andra organisationsformer möjlighet att i
 3 efterhand dela ut överskott till medlemmar eller ägare. Ekonomiska
 4 föreningar är en relativt vanlig organisationsform i Sverige och består av
 5 ett antal personer som i praktiken väljer att bilda en ideell förening, men
 6 med vinstsyfte. Ekonomiska föreningar kan driva näringsverksamhet och
 7 finns på nästan alla områden. Några kända exempel är konsumentförening
 8 (Coop) och bostadsrättsföreningar. Gör en ekonomisk förening överskott
 9 kan stämman besluta om att överskottet ska delas ut till medlemmarna.
 10 Skattemässigt räknas den formen av utdelning som kapitalinkomst.

11
 12 Aktiebolag är i stället en gemenskap av kapital som en eller flera tillskjuter
 13 för ett visst syfte och en viss verksamhet. Poängen är att aktiebolaget ska
 14 generera vinst som delas ut till ägarna. Kommuner är visserligen inte direkt
 15 jämförbara med ekonomiska föreningar och aktiebolag. Samtidigt finns en
 16 hel del likheter i att de alla är gemenskaper skapade av oss människor för
 17 att utföra vissa uppgifter samt att ägarna, medlemmarna eller medborgarna
 18 på något sätt tillför en prestation i form av skatt, medlemsavgift eller kapital.
 19 Därför är det rimligt att den kommunala gemenskapen ges möjlighet att
 20 återbetala medel, som inte använts, direkt till medborgarna. På liknande sätt
 21 som i andra organisationsformer.

22

23 IDEOLOGISKA OCH JURIDISKA ASPEKTER

24 Skatt är ett nödvändigt ont i ett högutvecklat välfärdssamhälle. I en liberal
 25 utopi skulle skatteuttag av medborgarna i ett land eller en kommun inte
 26 behövas. Utopier finns dock inte i verkligheten och vi som ett pragmatiskt
 27 och optimistiskt parti måste hitta effektiva liberala och konservativa lösningar
 28 på de samhällsproblem som finns. Förslaget om att återbetala kommunala
 29 överskott är en sådan praktiskt genomförbar lösning för att ytterligare
 30 minska det allmännas anspråk på individen och öka medborgarnas
 31 möjligheter att själv spendera sina pengar.

32

33 Vidare högaktar vi moderater även en ansvarsfull ekonomisk politik, oavsett
 34 om det är på statlig eller kommunal nivå. Permanenta skattesänkningar är
 35 inte alltid ansvarsfull ekonomisk politik även om en kommun skulle redovisa
 36 ett stort överskott enskilda år. Därför kombinerar förslaget ökad frihet för
 37 individen med en sund kommunal ekonomi.

38

Juridiskt berör förslaget främst ändringar i kommunallagen och inkomstskattelagen. Dessutom avser förslaget både primärkommuner och sekundärkommuner, dvs både kommuner och regioner (landsting). Återbetalning av överskott bör inte räknas som en inkomst i skatterättslig mening utan en återbetalning från staten till medborgaren. På samma sätt som om någon betalat in för mycket skatt under ett inkomstår.

Förbundsstämman föreslås därför besluta:

- att¹** uttala att kommuner bör ges möjlighet att i efterhand återbetala överskott som skatteåterbäring till medborgarna,
- att²** verka för att kommuner ges möjlighet att i efterhand återbetala överskott som skatteåterbäring till medborgarna,
- att³** motionen vidaresänds till partistämman.

Moderaterna i Täby

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för motionen som berör ett
3 mycket viktigt ämne. Förbundsstyrelsen delar motionärens syn på att ett lågt
4 skatteuttag är en moderat och frihetlig grundpelare.
5
6 De senaste åren i Sverige har varit ekonomiskt gynnsamma för
7 kommunsektorn. Många kommuner har gjort större överskott än vad de har
8 planerat för.
9
10 Anledningarna har varit många och det finns goda grunder att tro att det i
11 många fall berott på kommunernas ansvarsfulla politik genom effektivisering
12 av det kommunala arbetet, men inte sällan har det även berott på statliga
13 stöd och andra intäkter av extraordinär karaktär. Precis som motionärerna
14 anför har detta gjort att kommunerna inte vågat sänka skatten då
15 skattesänkningar blir mer av bestående karaktär medan överskotten kan vara
16 av engångs karaktär.
17
18 Sveriges kommuner står idag inför omfattande investeringar i
19 verksamhetslokaler och andra kommunalt ägda fastigheter. En ansvarsfull
20 politik går ut på långsiktig planering bortom en pågående mandatperiod.
21 En möjlighet till överföring av överskott till kommuninvånarna skulle kunna
22 riskera populistiska inslag i form av skatteåterbäring som inte är välplanerade
23 såsom en skattesänkning behöver vara.
24
25 Exempelvis skulle överskott kunna skapas genom att investeringar inte görs i
26 tillräckligt hög grad.
27
28 Utöver behovet av investeringar i fastigheter och infrastruktur, har Sveriges
29 kommuner dessutom stora ansvarsförbindelser i form av skulder och
30 pensionsförpliktelser. Dessa delar tillsammans bidrar till ökade årliga
31 driftkostnader i form av ränta.
32
33 Även om det saknas möjligheter till att överföra skatt till dess rättmätiga
34 ägare, det vill säga skattebetalarna, så finns det en rad möjligheter att skapa
35 förutsättningar för ett lägre skatteuttag de följande åren till det överskottsår
36 som en kommun har gjort. En finansiering av investeringarna med egna
37 medel förbättrar kommunernas soliditet, sänker behovet av lån och
38 förebygger ökade driftkostnader i form av räntor.

Vid det fall kommunen redan har en hög självfinansieringsgrad kan en återbetalning av skulderna sänka driftkostnaderna vilket skapar utrymme för skattesänkningar.

Samma effekt kan uppnås även om kommunen i förtid löser in delar av pensionsskulden. Det skapar förutsättningar för lägre driftkostnader under följande åren och i sin tur utrymme för bestående skattesänkningar.

Värt att nämna är även att det pågår en utredning "En god kommunal hushållning SOU2021:75" vilken bland annat föreslår att kommuner ska få möjlighet att spara överskott i en så kallad resultatreserv för att användas under senare. Även om det inte är en överföring av överskotten till kommuninvånarna så kommer resultatreserver kunna utgöra en säkerhetsfaktor för de kommuner som vill sänka skatten och vill ha ytterligare säkerheter oförutsedda kostnader som kan uppstå under ett budgetår.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att avslå att-sats 3-4

att besvara att-sats 1-2

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 1, 2, 4

att avslå att-sats 3

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **MOTION 1:26**

2 **MATS GERDAU, NACKA - STOCKHOLMS LÄN M.FL.**

3

4

5 **MÖJLIGHET ATT ÅTERBETALA SKATT TILL**

6 **MEDBORGARNA**

7

8 Den samlade kommunsektorns resultat uppgick under 2022 till 43,3 miljarder
9 kronor¹, väldigt mycket mer än vad som budgeterats. Det är pengar som i
10 grund och botten tillhör skattebetalarna, men som kommuner och regioner
11 har tagit ut i för hög skatt gentemot de behov som funnits.

12

13 Ett visst planerat överskott i en kommuns finanser är sunt. En robust
14 ekonomi som tål påfrestningar skapar stabilitet i verksamheten, ökar
15 förutsägbarheten och minskar risken för eventuella skattehöjningar i
16 framtiden. Planerade överskott kan till och med vara en del i strategin för att
17 finansiera framtida investeringar genom att bygga upp ett eget kapital.

18

19 Överskotten kan bero på flera faktorer, till exempel en alltför försiktig budget,
20 att antalet arbetade timmar och därmed skatteunderlaget ökat mer än man
21 antagit, att antalet invånare ökat mer än man tänkt, statsbidrag som man
22 inte budgeterat för, att man lyckats sänka kostnaderna genom noggrann och
23 effektiv styrning.

24

25 Skattepengar tillhör skattebetalarna, för det är där värdet har skapats.
26 När kommunsektorns resultat blir avsevärt bättre än planerat bör detta
27 därför kunna återföras till skattebetalarna. Denna möjlighet saknas helt
28 idag. Alternativet att återbetala dem året efter genom att budgetera för
29 motsvarande underskott är varken lagligt eller lämpligt. Därför bör en
30 möjlighet för kommunerna att återföra överskott till skattebetalarna införas.

31

32 Det är ett reellt faktum att många kommuner gjort bättre ekonomiskt
33 resultat än planerat. Som exempel har Nacka budgeterat för ett resultat
34 på 469 miljoner kronor under den förra mandatperiodens fyra år
35 (exklusive jämförelsestörande poster som försäljningsintäkter och olika
36 engångskostnader). Det verkliga utfallet blev ett överskott på 1 171 miljoner
37 kronor. Det innebär ett oplanerat överskott på 702 miljoner kronor eller 175
38 miljoner kronor per år. Det motsvarar ett för stort skatteuttag på 45 öre eller

knappt 11 000 kronor för ett genomsnittligt Nackahushåll.

Detta har i praktiken inneburit en stor förmögenhetsöverföring från skattebetalare till kommuner, vilket aldrig har varit avsikten.

Mot denna bakgrund anser vi att kommuner och regioner ska ges möjlighet att återföra överskott till sina invånare i efterhand. Det kan lämpligen ske i samband med att kommunen fastställer sin årsredovisning, men formerna behöver säkert utredas mer. Det bör också finnas regler som hindrar ett oansvarigt agerande.

1 <https://www.scb.se/hitta-statistik/statistik-efter-amne/offentlig-ekonomi/finanser-for-den-kommunala-sektorn/rakenskapssammandrag-for-kommuner-och-regioner/pong/statistiknyhet/kommunernas-och-regionernas-preliminara-bokslut-for-2022/>

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

att¹ Moderaterna i Stockholms län ska verka för att kommuner och regioner ska få möjlighet att återföra ekonomiskt överskott till dess skattebetalare i lämplig form.

att² motionen vidareställs till Moderaternas partistämma

Mats Gerdau	Filip Wiljander	Peter Zethraeus
Nacka	Nacka	Nacka
Stockholms län	Stockholms län	Stockholms län

Cecilia Gardner Larsson
Nacka
Stockholms län

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för motionen som berör ett mycket
3 viktigt ämne. Förbundsstyrelsen delar motionärens syn på att skattepengar
4 tillhör skattebetalarna, då det är där värdet har skapats.

5
6 Precis som motionärerna framställer i motionen har de senaste åren
7 varit ekonomiskt gynnsamma år för kommunsektorn. Många kommuner
8 har gjort större överskott än vad de har planerat för. Anledningarna
9 har varit många och det finns goda grunder att tro att det i många fall
10 berott på kommunernas ansvarsfulla politik genom effektivisering av det
11 kommunala arbetet, men precis som motionärerna anför har det även
12 berott på statliga stöd och andra intäkter av extraordinär karaktär. Detta
13 har också varit anledningen till att kommunerna inte vågat sänka skatten då
14 skattesänkningar blir mer av bestående karaktär medan överskotten kan vara
15 av engångs karaktär.

16
17 Sveriges kommuner står idag inför omfattande investeringar i
18 verksamhetslokaler och andra kommunalt ägda fastigheter. En ansvarsfull
19 politik går ut på långsiktig planering bortom en pågående mandatperiod.
20 En möjlighet till överföring av överskott till kommuninvånarna skulle kunna
21 riskera populistiska inslag i form av skatteåterbäring som inte är välplanerad
22 såsom en skattesänkning behöver vara. Exempelvis skulle överskott kunna
23 skapas genom att investeringar inte görs i tillräckligt hög grad.

24
25 Utöver behovet av investeringar i fastigheter och infrastruktur, har Sveriges
26 kommuner dessutom stora ansvarsförbindelser i form av skulder och
27 pensionsförpliktelser. Dessa delar tillsammans bidrar till ökade årliga
28 driftkostnader i form av ränta.

29
30 Även om det saknas möjligheter till att överföra skatt till dess rättmätiga
31 ägare, det vill säga skattebetalarna, så finns det en rad möjligheter att skapa
32 förutsättningar för ett lägre skatteuttag följande åren till det överskottsår som
33 en kommun har gjort.

34
35 En finansiering av investeringarna med egna medel förbättrar kommunernas
36 soliditet, sänker behovet av lån och förebygger ökade driftkostnader i form
37 av räntor. Vid det fall kommunen redan har en hög självfinansieringsgrad
38 kan en återbetalning av skulderna sänka driftkostnaderna vilket skapar

utrymme för skattesänkning. Samma effekt kan uppnås även om kommunen i förtid löser in delar av pensionsskulden. Det skapar förutsättningar för lägre driftkostnader under följande åren och i sin tur utrymme för bestående skattesänkningar.

Värt att nämna är även att det pågår en utredning "En god kommunal hushållning SOU2021:75" vilken bland annat föreslår att kommuner ska få möjlighet att spara överskott i en så kallad resultatreserv för att användas under senare. Även om det inte är en överföring av överskotten till kommuninvånarna så kommer resultatreserver kunna utgöra en säkerhetsfaktor för de kommuner som vill sänka skatten och vill ha ytterligare säkerheter oförutsedda kostnader som kan uppstå under ett budgetår.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att avslå att-sats 2

att besvara att-sats 1

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla att-sats 1, 2

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTIONERNA 1:25 OCH 1:26

Samtliga motioner berör kommunal skatteåterbäring i olika avseenden. Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt yttrande.

I motion 1:25 föreslås att Moderaterna ska verka för att kommuner och regioner ges möjlighet att i efterhand återbetala överskott som skatteåterbäring till medborgarna. Ett likartat förslag framförs i motion 1:26 där det föreslås att kommuner och regioner ska ges möjlighet att i lämplig form återföra ekonomiskt överskott till skattebetalarna.

Partistyrelsen instämmer med motionärerna att det är positivt att många kommuner, varav en stor andel moderatledda, har haft en god ekonomi med överskott som följd. Vidareinstämmer partistyrelsen också helt i den moderata grundtanken att skattetrycket på medborgarna inte ska vara högre

1 än absolut nödvändigt.

2

3 Kommunallagen i sin nuvarande lydelse tillåter inte att en kommun efter
4 budgetårets ingång ändrar den för året fastställda skattesatsen. En återföring
5 av ett överskott skulle också tolkas som en åtgärd med samma syfte som ett
6 beslut om ändring av skattesatsen. Som motionärerna är inne på skulle detta
7 därför kräva ändringar i gällande lagstiftning.

8

9 Partistyrelsen bedömer att det redan finns goda möjligheter för en kommun
10 att inom rimlig tid kompensera sina skattebetalare för stora uttag av
11 kommunalskatt. Överskottet kan användas för investeringar, sparande eller
12 avsättningar. Är överskottet orimligt stort står det också kommunen fritt
13 att sänka skatten och därmed, med relativt god precision, kompensera
14 proportionerligt till respektive medborgare det efterföljande året.

15

16 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

17

18 **att** anse motionerna 1:25 samt 1:26 besvarade med vad som ovan
19 anförts

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:27

**EDWARD HAMILTON, OSCAR NORRA OCH LUDVIG
FIHLM, HÄGERSTEN - STOCKHOLMS STAD**

UNDERLÄTTA FÖR HÅRT ARBETANDE FAMILJER GENOM UTVECKLAT RUT-AVDRAG

RUT-avdraget är tillsammans med jobbskatteavdragen en av borgerlighetens viktigaste och mest populära reformer de senaste 15 åren. Reformen har bidragit till att göra tidigare svarta jobb vita, samtidigt som avdraget är självfinansierande till stor del.¹

RUT-avdrag för städning och närliggande tjänster i hemmet används brett av hårt arbetande familjer. Varje år används avdraget av 1,2 miljoner svenskar.

Produktiviteten växer när tid frigörs för hårt arbetande familjer att fokusera på förvärvsarbete. RUT-avdraget är också viktigt för jämställdheten eftersom många entreprenörer i branschen är kvinnor. Dessutom bidrar reformen till att förbättra integrationen.

2019 höjdes taket i RUT-avdraget till 75 000 kronor, samtidigt som fler tjänster – som flytt, möbleringstjänster och transport av tvätt infördes för avdrag. Vi menar att det är dags att vidareutveckla reformen genom att taket höjs. Och även om en höjning träffar få individer är signalvärdet viktigt för att generera bestående och positiva beteende-effekter.

Följande behövs:

- Höj taket i RUT-avdraget från dagens 75 000 kronor till 100 000 kronor.
- Se över möjligheterna att vidga RUT-avdragets användningsområden till nya tjänster.
- 1 90 procent självfinansiering, enligt Handelns Utredningsinstitut (2021)

1 Med anledning av ovanstående föreslår vi stämman beslutar:

2

3 **att**¹ ställa sig bakom det som anförs i motionen i sin helhet.

4 **att**² förbundsstämman ställer sig bakom att höja taket i RUT-avdraget
5 från 75 000 kronor per år till 100 000 kronor per år.

6 **att**³ stämman ställer sig bakom att fler tjänster ska ingå i RUT-avdragets
7 användningsområde.

8 **att**⁴ Moderaterna i Stockholms Stad vidareänder motionen till
9 Moderaternas Partistämma

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka för den inkomna motionen. Motionärerna pekar på en rad fördelar med det RUT-avdrag som infördes 2007. Det har underlättat tillvaron för många. Många svarta jobb har blivit vita.

Och det har också haft en betydelse när det gäller integrationen.

Mot detta skulle kunna invändas att det det bästa vore om vi hade ett så mycket lägre skattetryck att vi inte skulle behöva ta till en sådan lösning att staten bekostar hälften av den arbetskostnad som ingår i tjänsten. Men även om nuvarande regering arbetar för ett lägre skattetryck är det föga troligt att vi i närtid skulle kunna slopa RUT-avdraget.

Vi går av allt att döma mot en svagare arbetsmarknad. Inflationen leder till en minskad köpkraft för många. Det är därför rimligt att se över om ett utökat RUT-avdrag som också kan användas för fler tjänster än idag kan bidra till att jobben bli fler. Om fler med svag anknytning till arbetsmarknaden får jobb är detta värdefullt. Också integrationsaspekten är viktig i sammanhanget.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman,

att bifalla att-sats 2 och 3

att besvara att-sats 1

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade:

att bifalla att-sats 1-3

att bifalla Ludvig Filhms tilläggsyrkande, att-sats 4: att "Moderaterna i Stockholms Stad vidareänder motionen till Moderaternas Partistämma"

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:27

1
2 Motionären anför att taket i RUT-avdraget bör höjas och att det bör
3 övervägas att bredda avdraget till att omfatta fler tjänster. Motionären menar
4 även att en sådan reform har en hög självfinansieringsgrad och ett viktigt
5 signalvärde.

6
7 Partistyrelsen delar motionens bild av att RUT-avdraget varit en framgångsrik
8 reform som har bidragit till att göra fler jobb vita och stärkt möjligheterna till
9 entreprenörskap. Avdraget har bidragit till att fler kunnat lämna utanförskap
10 och ta första steget in på arbetsmarknaden, samtidigt som avdraget
11 underlättat för människor att få ihop livspusslet.

12
13 Som konstaterat vid den senaste partistämman driver redan Moderaterna
14 frågan om att bredda avdraget till att omfatta ytterligare tjänster.
15 Moderaterna har sedan beslutet vid arbetsstämman år 2017 verkat för en
16 höjning av taket i avdraget. Samtidigt har partiet i olika sammanhang verkat
17 för att förenkla regelverket så att fler jobb med enklare kvalifikationer skapas
18 som kan utgöra en språngbräda in på arbetsmarknaden.

19

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

20

21 **att** anse motion 1:27 besvarad med vad som ovan anförts

22

23

MOTION 1:28

24

25 **EDWARD HAMILTON, OSCAR NORRA -**
26 **STOCKHOLMS STAD**

27

28

STOCKHOLM SKA BLI FINANCIAL CAPITAL OF NORTHERN EUROPE ÅR 2030

29

30
31 Den svenska finansscenen är ansträngd när ekonomin dyker. Samtidigt
32 har branschen ett antal positiva år bakom sig och potentialen att komma
33 ut starkt efter lågkonjunkturen är betydande. Cirka 400 svenska startups
34 återfinns i fintech-bolag med nya spännande finansieringslösningar enbart i
35 Stockholm. Sedan 2017 har branschen fördubblats. Finansbranschen

syssetsätter 100 000 personer i Sverige och genererar en femtedel av all bolagsskatt som betalas in till statens kassakistor varje år, allt enligt en rapport från Stockholms Handelskammare.¹ Smidiga och moderna finansieringslösningar är en förutsättning för att entreprenörer ska starta, driva och utveckla företag i Stockholm. Lika betydande är det att större banker och finansinstitut får förutsägbara regler och skattenivåer för att tillväxtpotential ska tas tillvara. Den tidigare socialdemokratiskt ledde regeringen drev igenom dels en skadlig bankskatt (riskskatt för kreditinstitut) som M bestred.² Dessutom sjösatte S-regeringen en utredning för att genomföra ett ”förmögenhetsregister”. Istället för att begrava idén – som borgar för att återinföra den skadliga förmögenhetsskatten – har den borgerliga regeringen skickat förslaget på remiss.³ Sammantaget riskerar dessa förslag att skada Stockholms konkurrenskraft. Följande behövs för att Stockholm ska bli Financial Capital of Northern Europe år 2030:

- Förutsägbarhet och regelstabilitet. Ansvariga myndigheter såsom Finansinspektionen och Skatteverket behövs balansera upp tillsynsupdraget med ett tydligare serviceuppdrag. Ordning och reda i tillsynsärenden måste kombineras med mer snabbföthet vid exempelvis ansökningar när nya aktörer ska etablera verksamhet.
- Avveckla riskskatten för kreditinstitut (bankskatten).
- Stoppa omedelbart arbetet med att få till stånd ett ”förmögenhetsregister”.
- Strategi för talangattraktion. Sverige behöver bli bättre på att dels utbilda kärnkompetens inom IT-programmering, matematik och systemutveckling som ofta underbygger verksamheterna, dels attrahera rätt kompetens utanför Sveriges gränser.

Med anledning av ovanstående föreslår jag stämman beslutar:

- att¹** ställa sig bakom att regeringen genomför ett borttagande av den s.k. riskskatten för kreditinstitut (bankskatten).
- att²** ställa sig bakom att regeringen avvecklar planen att införa ett förmögenhetsregister.
- att³** motionen skickas vidare till Moderaternas partistämma

1 Stockholms Handelskammare ”Finanssektorn lyfter Stockholm” (2021)

2 OMNI ”Bankskatten blir kvar – trots Moderaternas kritik” (2022)

3 Regeringen, SOU 2022:51 ”En ny statistik för över hushållens tillgångar och skulder” (2022)

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka för den inkomna motionen.

Stockholm är redan idag Nordens ledande finansmarknad. Detta beror inte bara på att den svenska banksektorn, som är stor relativt den svenska ekonomin, har sin bas här. Stockholm har även en urstarka fin-tech bransch. Flera internationellt välkända bolag, som Klarna, Anyfin, Tink och iZettle, har grundats och vuxit sig stora i Stockholm. 2021 gick hela 85 % av alla fintech investeringar i Norden till just Stockholm. Samma år rankades Stockholm som den tredje största fin-tech staden i Europa, efter London och Berlin.

Att bli norra Europas finanshuvudstad är ett lovvärt mål. Den exakta innebörden av det är dock inte lika klar. Stockholm är som sagt redan idag den största finansstaden i Norden, och Baltikum. Stockholm som finanscentrum kan och ska givetvis växa och utvecklas vidare, men förutsättningarna att passera Berlin eller Amsterdam som finansiella center är nog trots allt begränsade, särskilt så länge Sverige står utanför euron.

För att Stockholm ska förverkliga sin fulla potential som finanscentrum är, så som motionären påpekar, såväl regelförenklingar som bättre förutsättningar för talangrekrytering inom finanssektorn avgörande. Även ett avskaffande av bankskatten skulle stärka Stockholms position som finanscentrum.

Den svenska banksektorns storlek, relativt den svenska ekonomin, utgör förvisso ett hot mot såväl Sveriges som Stockholms ekonomiska stabilitet i tider av finansiell turbulens. Bankskatten utgör dock på intet sätt någon skyddsvall mot detta, då intäkterna från skatten inte öronmärks för detta ändamål. Skatten är istället rent fiskal, något som kritiserades av praktiskt taget samtliga remissinstanser kritiserats. Skatten bör därför avskaffas eller omarbetas från grunden för att tjäna det syfte den påstås tjäna.

Förövrigt ser förbundsstyrelsen inget som helst skäl att införa ett förmögenhetsregister. Den som önskar införa ett sådant avser uppenbarligen att åter införa en förmögenhetsskatt. Det vill inte förbundsstyrelsen.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att bifalla att-sats 2-3 och 5.

att besvara att-sats 1 och 4.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade:

att bifalla att-sats 2 och 3

att bifalla att-sats 5 med ändringsyrkande "Att motionen skickas vidare till Moderaternas partistämma"

att besvara att-sats 1 och 4

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:28

Motionären argumenterar för ett antal åtgärder för att Stockholm ska bli Financial Capital of Northern Europe år 2030. I motionen föreslås att den så kallade bankskatten avvecklas, samt att regeringen inte ska implementera ett register över hushållens tillgångar och skulder.

Partistyrelsen delar det som anförs i motionen kring förmögenhetsskatten. Den skatt som den tidigare moderatledda regeringen avskaffade var direkt skadlig för Sverige och det finns ingen rimlig anledning att återinföra skatten.

Partistyrelsen kan samtidigt konstatera att det ur ett penningpolitiskt hänseende vore fördelaktigt med en förbättrad statistik över hushållens tillgångar och skulder. Idag saknas sådan statistik, och penningpolitiska åtgärder hade med ett sådant register kunnat göras mer träffsäkra än idag. Införandet av ett sådant register bör dock vägas mot flertalet aspekter, inte minst den personliga integriteten och att det riskerar att underlätta ett eventuellt återinförande av fastighetsskatten.

Partistyrelsen delar även det som framförs kring finansieringslösningar och att regelverk behöver vara förutsägbar för att Sverige ska få fler nya, framgångsrika start-ups. Det är inte enbart av betydelse för Stockholm utan för hela Sverige. Gällande bankskatten delar partistyrelsen det som anförs kring att skatten är av fiskal natur. När skatten infördes påtalade

1 Moderaterna i opposition flera brister med den.

2

3

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

4

5 **att** anse motion 1:28 besvarad med vad som ovan anförts

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:29

PER ROSENCRANTZ, ENGELBREKT OCH EDWARD HAMILTON, OSCAR NORRA - STOCKHOLMS STAD

OFFENSIV ARBETSLINJE FÖR ATT MOTVERKA UTANFÖRSKAP OCH STÄRKA SVENSK TILLVÄXT

BAKGRUND

Arbetslösheten uppgår till 400 000 personer, enligt Statistiska Centralbyrån (SCB). Men problemet underskattas, då betydligt fler personer i Sverige står utanför arbetsmarknaden och inte har tillräckliga inkomster för att försörja sig själva.

Entreprenörsforum redovisar att 700 000 personer i Sverige inte når upp till inkomstgränsen för att räknas som självförsörjande.¹

De sociala och ekonomiska konsekvenserna att drygt var femtonde svensk befinner sig i utanförskap, beroende av bidrag från staten och kommunen för sin försörjning, är det enskilt största samhällsproblemet Sverige har. Här finns grogrunden till många av våra sociala problem. Med en sannolik lågkonjunktur i antagande kommer förutsättningarna på arbetsmarknaden och utanförskapet sannolikt att försämrats än mer. Dessutom kan en jobbskapande politik för bättre matchning minska inflationen.²

Moderaterna står för arbetslinjen: Alla har ett ansvar att bli självförsörjande. Det finns ekonomiska skäl för det, välfärdsstaten kan inte finansieras om allt för många arbetsföra människor lever på bidrag. Men det finns även en moralisk aspekt: Människan mår inte bra av sysslöshet, att inte känna sig behövd. Den enskilda individen har därmed ett ansvar, både mot sig själv och mot andra, att bli självförsörjande.

Mot denna bakgrund är Moderaterna både nationellt och lokalt i behov av att utveckla sin arbetsmarknadspolitik. Fyra konkreta förslag är:

Kommunala vuxenutbildningar med yrkesinriktning, så kallad Yrkesvux, syftar till att utforma utbildningar som efterfrågas på arbetsmarknaden. Kommunerna är beställare, men finansiering sker genom statsbidrag. Trots

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 ett stort behov och goda resultat skickades 300 miljoner kronor tillbaka
2 förra året. Det motsvarar 12 000 utbildningsplatser. En stor anledning är
3 att statsbidraget inte är långsiktigt utformat, vilket omöjliggör adekvata
4 planeringsförutsättningar.³

5

6 Mot den bakgrunden behövs:

7

- 8 • Det krävs en långsiktig finansiering för att kommunerna ska kunna
9 planera och även initiera marknadsföringsaktiviteter till elever så att
10 platserna fylls.
- 11 • Dialog och samråd med de sektorer som använder sig av kurserna
12 behövs intensifieras och samordnas på ett mer strukturerat sätt.
- 13 • Fungerande arbetslöshetsförsäkring med tydliga krav på aktivt
14 arbetssökande Arbetsförmedlingen (AF) misslyckas med
15 kontrollfunktionen för aktivt arbetssökande.

16

17 Inspektionen för arbetslöshetsförsäkring (IAF) riktar allvarlig kritik i en färsk
18 rapport:

19

20 Dels misslyckas AF med regeltillämpning av "lämpligt arbete". Dels
21 underrättas inte A-kassorna. Tidigare granskningar visar att facken ofta sitter
22 på dubbla stolar i A-kassornas styrelser. Dessutom är regeltillämpningen inte
23 enhetlig mellan olika A-kassor.

24

25 I grunden äventyras legitimiteten för systemet och arbetslöshetstiderna
26 förlängs när varken AF eller A-kassorna funkar.⁴ Mot den bakgrunden
27 behövs:

28

- 29 • Arbetsförmedlingen behöver fokusera tydligare på myndighetsutövning
30 och kontroll. Därtill behöver hela kontrollfunktionen göras om och en
31 obligatorisk - statligt utformad - arbetslöshetsförsäkring skapas. Det
32 kan rendera i stärkta synergieffekter, att inte arbetslösa hamnar mellan
33 stolarna och att regelverket för aktivt arbetssökande kan fungera.

34

35 **INFÖR EN NY ANSTÄLLNINGSFORM, "MINI-JOBB"**

36 Tyskland som tillhör de länder med lägst arbetslöshet i EU införde en
37 deltidsanställning för 20 år sedan som innebär att en individ kan arbeta
38 15 timmar per vecka, till en ersättning om 4 500 kronor per månad

skattefritt. Två "mini-jobb" kan användas samtidigt. Ingen subvention delges. Anställningsformen är smidig för arbetsgivaren att använda. "Mini-jobben" har möjlighet att träffa inte minst utrikes födda kvinnor i utanförskapsområden och kan – rätt utformat – bidra till att bryta bidragsberoende. Stockholm stad kan med fördel användas som pilotområde, före reformen växlas upp i hela landet.⁵

Fler bemanningsjobb, avskaffa fackens möjligheter att begränsa inhyrning. Sveriges andel av de sysselsatta som är anställda av bemanningsföretag ligger alltså klart under jämförbara länder med betydligt lägre arbetslöshet som Tyskland och Storbritannien. Bemanningsföretag är ofta en brygga för utrikes födda att komma i arbete.

Bemanningsföretag har tillåtits agera på svensk arbetsmarknad sedan 1993, men är fortfarande en tydligt särreglerad bransch som ger facken en stor möjlighet att begränsa inhyrning av bemanningspersonal.

Medbestämmandelagen (MBL) ställer höga krav för arbetsgivare som vill använda sig av bemanningsanställda. En genomgripande utredning behövs som ämnar till att minska hinder vid anlitan av bemanningsföretag.⁶

¹ Entreprenörsforum, "När blir utrikes födda självförsörjande?" (2021)

² Lördagsintervjun, Uttalande av riksbankschefen Erik Thedéen (4/3 2023)

³ Dagens Samhälle, "Kommunerna vaskar 12 000 platser" (12 maj 2022)

⁴ IAF, "Hur arbetar Arbetsförmedlingen med geografisk och yrkesmässig rörlighet?" (13/3 2023)

⁵ Fores, "Mini- and Midi-jobs in Germany" (2016)

⁶ Svensk Tidskrift "Nya reformer krävs för att bryta långtidsarbetslösheten" (24/9 2021)

Med anledning av ovanstående föreslår vi:

- att¹** Moderaterna i Stockholms stad verkar för att en ny anställningsform, "minijobb", för deltidsarbete som bryter bidragsberoende införs.
- att²** Moderaterna i Stockholms stad verkar för att fackens särreglering som begränsar bemanningsföretagens jobbskapande möjligheter tas bort.
- att³** Moderaterna i Stockholms stad verkar för att en statligt utformad obligatorisk arbetslöshetsförsäkring med tydliga krav på

1 aktivt arbetssökande utformas och implementeras.
2 **att**⁴ förbundsstämman vidareänder motionen till Moderaternas
3 partistämma.
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill tacka för en välskriven, välmotiverad och intressant motion. Det är precis som motionären skriver viktigt att Sverige har en välfungerande arbetsmarknad där fler av de som i dag lever i utanförskap kommer i arbete och egen försörjning. För det allmännas men kanske främst för de berördas skull.

Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att Yrkesvux varit en framgångsrik arbetsmarknadsåtgärd som både bidrar till att företag kan hitta den kompetens de behöver och att arbetslösa hittar arbete. Som motionären själv skriver återbetalades flera hundra miljoner av dem till Yrkesvux öronmärkta medlen i fjol.

Det kan mycket väl stämma som motionären skriver att det till stor del beror på att finansieringen inte är tillräckligt långsiktigt utformad. Det är i sådant fall en förändring i stödets långsiktighet snarare än en generell förstärkning som behövs. Så länge medel återbetalas av kommunerna kan inte en förstärkning vara motiverad. Emedan det enbart är att-satsen och inte brödtexen som stämman tar ställning till kan inte förbundsstyrelsen annat än att yrka på ett besvarande.

Frågan om ”minijobb” har diskuterats till och från på olika håll i partiet under det senaste decenniet. Mycket av de förändringar som genomfördes i Tyskland strax efter millennieskiftet i de så kallade Hartz-reformerna har tvivelsutan varit framgångsrika i att minska den tyska arbetslösheten och öka arbetskraftsdeltagandet.

De utmaningar som den tyska arbetsmarknaden stod inför efter återföreningen mellan öst och väst skiljer sig i viss utsträckning från de problem med arbetslöshet och utanförskap vi har i Sverige i dag. Det är därför inte nödvändigtvis så att alla de reformer som fungerade där och då har samma effekt här och nu. Med det sagt är förbundsstyrelsen av åsikten att minijobb mycket väl kan vara en av de åtgärder som skulle kunna få effekt för att minska utanförskapet i Sverige. Det finns förstås frågor om avtrappning av bidrag, marginaleffekter och annat som behöver adresseras i samband med att minijobb införs, men det bör inte stå i vägen för att testa en god idé som har potential att minska utanförskap och ge fler en förankring på arbetsmarknaden.

1 Det borde vara upp till företag och företagare att själva avgöra huruvida de
2 vill hyra in personal eller inte. Förbundsstyrelsen instämmer därför i att den
3 reglering motionären tar sikte på bör förändras.

4

5 Det har länge varit en moderat ståndpunkt att arbetslöshetsförsäkringen
6 av många skäl bör skötas av staten och inte av fackförbunden. Såväl det
7 motionären anför om dubbla stolar och likabehandling som att huvuddelen
8 av arbetslöshetsförsäkringen redan i dag finansieras av en obligatorisk avgift
9 utgör argument härför. Det nuvarande systemet är en kvarleva från förr som
10 inte ändrats då det gynnar de redan existerande aktörerna. I tillägg till detta
11 är det helt i sin ordning att det bör ställas ordentliga krav på motprestation
12 från den arbetslösa för att få bidrag.

13

14 Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

15

16 **att** bifalla att-sats 2-4

17 **att** avslå att-sats 5

18 **att** besvara att-sats 1

19

20 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

21 Förbundsstämman beslutade:

22

23 **att** att-sats 1 utgår

24 **att** i övrigt bifalla motionen

25

26

27 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:29**

28

29 Motionen berör ett antal åtgärder för att motverka arbetslöshet och
30 utanförskap. Motionärerna föreslår bland annat att Moderaterna ska
31 verka för att en ny anställningsform införs samt att en obligatorisk
32 arbetslöshetsförsäkring med krav på arbetssökande tas fram.

33

34 Som framkommer i motionen är det ett allvarligt problem att hundratusentals
35 personer i Sverige idag inte försörjer sig själva. Partistyrelsen delar
36 motionärernas bild av problematiken och vill tillägga att även incitamenten
37 att gå från bidrag till arbete idag är för låga. En grundläggande del av
38 arbetslinjen är att det aldrig får vara mer lönsamt att gå på bidrag än

att arbeta. Moderaterna driver givet det sedan länge frågan om att införa ett bidragstak och att heltidsaktivitet ska ställas som motkrav på försörjningsstöd. Partistyrelsen delar motionens bild av att det finns problem med dagens utformning av a-kassan. A-kassan ska vara en stabil omställningsförsäkring och fungera som stabilisator i ekonomiskt svåra tider. För att den ska vara det måste den ge ett gott skydd snabbt och sedan trappas ned för att öka incitamenten att söka jobb. A-kassan ska vara skäligen för att klara kortare perioder av arbetslöshet. Men Sverige bör inte ha en a-kassa som leder till högre arbetslöshet över tid. Partistyrelsen ställer sig positiva till att se över arbetslöshetsförsäkringen för att göra den till en så bra omställningsförsäkring som möjligt.

Partistyrelsen delar ambitionen med den föreslagna nya anställningsformen. Satsningar behövs både för att fler långtidsarbetslösa ska återgå i arbete och för att personer i utanförskap ska få en fot in på arbetsmarknaden. Moderaterna mår om att sänka trösklarna in på arbetsmarknaden. Att bekämpa långtidsarbetslösheten med förstärkta nystartsjobb, aktivitetskrav, en fungerande utbildningsplikt och en jobbpremie som innebär att det ska löna sig bättre för långtidsarbetslösa att gå från bidrag till jobb, är något Moderaterna ska verka för. I Tidöavtalet anges att reformarbetet för en effektivare jobbpolitik bör inriktas mot bland annat sänkningar av anställningskostnaderna för arbetsgivare som anställer långtidsarbetslösa.

Partistyrelsen kan konstatera att flera utredningar tillsatts av regeringen för att stärka arbetslinjen, i enlighet med Tidöavtalet. Det pågår ett grundligt arbete med att reformera bidragssystemet för att fler ska ta sig in på arbetsmarknaden.

Rörande det som framförs i motionen kring inhyrande av bemanningsföretag är partistyrelsens uppfattning att bemanningsanställningar har en viktig roll för att skapa flexibilitet på arbetsmarknaden. Regelverken kring bemanningsavställningarna bör präglas av långsiktighet och ha en bred samhällslig förankring. Användandet av bemanningsanställningar påverkas också av avtal mellan arbetsmarknadens parter, vilket inte i sig är en politisk fråga.

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att anse motion 1:29 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 1:30

CORNILLA VON PLOMGREN OCH CAROLINE VON SIVERS, HEDVIG ELEONORA - STOCKHOLMS STAD

DAGS ATT MOTVERKA ÅLDERISMEN PÅ ARBETSMARKNADEN – BÖRJA I STOCKHOLMS STAD OCH SPRID GODA EXEMPEL TILL ÖVRIGA LANDET

Från och med 2026 är riktåldern för pension 67 år. På Swedbanks web för sparande och pension kan läsare ta del av framtida riktåldrar för pension¹. För de som är födda mellan åren 1997–2014 är den förväntade pensionsåldern 70 år och född senare än 2015 71 år.

Hur ser arbetsmarknaden ut för de som förlorar jobbet efter 55 år? Enligt Arbets- förmedlingen² är personer över 55 år överrepresenterade i gruppen långtidsarbets- lösa³, och enligt Delegationen för senior arbetskraft förekommer det en omfattande åldersdiskriminering på den svenska arbetsmarknaden⁴.

I Sverige, i motsats till andra länder är ålder ingen tillgång. De som är äldre än 65 står för 20% av landets befolkning. Enligt Riksrevisionen får arbetssökande över 55 år inte det stöd de är berättigad av Arbetsförmedlingen. Denna njudda inställning till äldre kompetenta personer genomsyrar hela vårt samhälle. Riksrevisionen hänvisar också till arbetsgivarnas ansvar.

I Sveriges riksdag är ledamöter som är över 60 år endast 2% av de 349 folkvalda, ytterligare ett exempel på hur de årsrikas kompetens underutnyttjas. Detta håller på att bli ett allmänt problem i samhället då Sverige har en åldrande befolkning och de över 65 blir fler och fler. Detta är ett oerhört slöseri av kunskap, kompetens och erfarenhet. Dessutom är det rent ekonomiskt illa då det skall betalas ut pensioner som i normala fall hade utgjorts av en lön mot en prestation. Idag är hälsan hos denna befolkningsgrupp god både i kropp och själ. Den äldre behöver inte vara föräldraledig eller vabba. Dessutom är arbetsplatser som har blandade åldrar mera dynamiska. När man bortser från äldre när man anställer är det djupt

odemokratiskt i ett land som just har firat 100 år av demokrati.

Det är alltså dags att komma bort från ålderism och i stället använda kunskaper och erfarenheter bland alla personer i arbetsför ålder. Politiska beslut kan främja att arbetslösa akademiker och andra över 55 år snabbt kommer ut på arbetsmarknaden vid arbetslöshet. Metoder och tillvägagångssätt kan variera, men det är resultatet i form att tillvaratagna erfarenheter och kompetens som räknas. Ett sätt att gå i riktningen att årsrika lämnar meningslös arbetslöshet kan vara att ta bort sociala avgifter totalt eller åtminstone under några år för personer 58+ och som varit arbetslösa mer än 6 månader. En annan möjlighet kan vara att ställa krav på arbetsgivare inom Stockholms Stad att se till att alla åldrar finns representerade på en arbetsplats men också att ställa samma krav på underleverantörer till staden. Kombinera detta med hårdare resultatkrav på Arbetsförmedlingen att matcha kompetenta 58 plus med behov på arbetsmarknaden men också att myndigheten utvecklar incitament för arbetsgivare att mixa anställningsåldrar, exempel göra det lönsamt att anställa både en nyutexaminerad person och en erfaren person som båda två ska arbeta inom samma område. Här skulle vi kunna bidra till att säkerställa snabb kunskapsöverföring mellan generationer, i båda riktningarna.

Det mest centrala är att omgående åstadkomma en varaktig förändring genom att förändra attityder och normer i näringslivet, i kommunal och offentlig verksamhet men också inom politiken. Och det sker enbart genom handling. Att fler anställer 58+.

¹ <https://www.swedbank.se/privat/en-battre-framtid/spara/hojd-pensionsalder--sa-paverkas-du.html>

² <https://arbetsformedlingen.se/om-oss/press/nyheter/nyhetsarkiv/2023-02-15-langtidsarbetslosheten-kraver-fler-ar-betsplatsnara-insatser, langtidsarbetslös är person som varit utanför arbetsmarknaden i mer än 6 månader>

³ <https://www.ekonomifakta.se/fakta/arbetsmarknad/arbetsloshet/langtidsarbetsloshet/>

⁴ <https://lnu.se/mot-linneuniversitetet/aktuellt/nyheter/2019/bortvald-vid-40/>

1 Med anledning av ovan yrkar motionen:

2

3 **att**¹ Moderaterna i Stockholms stad verkar för att få bort ålderismen på
4 arbetsmarknaden

5 **att**² Moderaterna i Stockholms stad vidareänder motionen till
6 partistämman 2023

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka för den inkomna motionen.

Det fanns en tid då många eftersträvade att gå i pension så tidigt som möjligt. Den reella pensionsåldern var för inte särskilt länge sedan nästan nere på 60 år. Nu ligger den på omkring 63 år. Samtidigt har den formella pensionsåldern höjts i ett par omgångar för att nu vara högst i Europa.

Det finns flera skäl för detta. Vi behöver arbeta längre om pensionen ska räcka till. Många tidigare slitsamma arbeten har blivit lättare och därmed orkar fler vara kvar i arbetslivet. Många av de äldre på arbetsmarknaden känner själva - med all rätt - att erfarenhet och vana gör att de presterar lika bra och ofta bättre än många yngre.

Och fler och fler tycker dessutom att det är roligt att fortsätta arbeta, att vara behövda och att också må bra av detta långt upp i åldern.

Motionärerna visar på ett föredömligt och klokt sätt hur detta tyvärr rimmar riktigt dåligt med hur attityderna på arbetsmarknaden - och i politiken - ser ut. Det är, som påpekas i motionen, ett underutnyttjande av kompetens att seniorer praktiskt taget saknas i Sveriges riksdag. Det är lätt att hålla med motionärerna när de skriver att det är ett "oerhört slöseri av kunskap, kompetens och erfarenhet."

Eftersom detta är en motion som riktar sig till det moderata förbundet i Stockholms stad är det logiskt att börja med att få bort ålderismen på arbetsmarknaden i Stockholms stad. Men givetvis måste detta ske i hela landet, inklusive våra politiska församlingar. Vad gäller att-satsen 2 menar dock förbundsstyrelsen att vi inte behöver föreskriva hur Moderaterna i Stockholms stad ska åstadkomma det som motionärerna föreslår.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att bifalla att-sats 1 och 3

att besvara att-sats 2

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

2 Förbundsstämman beslutade:

3

4 **att** bifalla att-sats 1,3

5 **att** besvara att-sats 2

6

7

8 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:30**

9

10 Motionärerna lyfter frågan om vikten av att bekämpa ålderism på
11 arbetsmarknaden, då det leder till slöseri med kunskap, kompetens
12 och erfarenhet. Det centrala som motionärerna lyfter är behovet av
13 attitydförändringar hos arbetsgivare.

14

15 Partistyrelsen delar motionärernas önskan om att få bort ålderism och
16 åldersdiskriminering på arbetsmarknaden.

17

18 Vi lever allt längre och är allt friskare som äldre. Därmed är det naturligt att
19 jobba högre upp i åldrarna, såväl för lönen det ger som för att man trivs på
20 en arbetsplats och fortsatt kan göra en värdefull insats. För Sveriges framtid
21 och utveckling är det avgörande att vi tar vara på all den erfarenhet som
22 äldre medarbetare har att erbjuda.

23

24 Men tyvärr upplever många äldre att de inte är önskvärda på
25 arbetsmarknaden. För att skapa förändring krävs dels riktade insatser
26 på kort sikt, t.ex. genom att sänka trösklarna för att anställa äldre, och
27 dels ett långsiktigt arbete med att förändra attityder. Även mer kunskap
28 om åldersdiskriminering och ålderism behövs för att kunna utforma
29 verkningfulla åtgärder.

30

31 Samtidigt behövs åtgärder för att fler ska klara ett allt längre yrkesliv.
32 Det kräver bland annat en god arbetsmiljö, samt förutsättningar att vid
33 behov skola om sig till ett nytt yrke. Partistyrelsen konstaterar också att
34 Moderaterna länge drivit på för att göra det mer lönsamt att jobba högre upp
35 i åldrarna, genom det förhöjda jobbskatteavdraget.

36

37 Partistyrelsen konstaterar att Moderaterna verkar för att bekämpa
38 ålderismen och för att tillvarata äldres kompetens och erfarenhet.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 1:30 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **MOTION 1:31**

2 **THERESE LINDSTRÖM, HAMMARBY SJÖSTAD -**

3 **STOCKHOLMS STAD**

4

5

6 **LÄGRE SKATT PÅ ISK-KONTO ÄR EN**

7 **FRIHETSFRÅGA FÖR DEN ENSKILDE INDIVIDEN**

8

9 I Sverige har cirka 3 miljoner svenskar idag ett sparande i ett
10 investeringssparkonto (ISK-konto). ISK är en populär och enkel sparform
11 för många människor och kan vara ett incitament för människor att spara
12 mer pengar. Genom regelförenklingar och låg tröskel för ISK-sparande
13 kan det innebära att fler sparar till exempel för att kunna köpa sin första
14 bostad, spara till pensionen, kapital för att starta företag eller en buffert. Att
15 spara pengar är en frihetsfråga både för män och kvinnor. Idag är skatten
16 på ett ISK-konto statslåneräntan plus 1 procent. I valrörelsen 2022 drev
17 Moderaterna vallöftet att skatten ska vara statslåneräntan plus 0,75 procent
18 vilket är en sänkning med 0,25 procent. Det vallöftet är inte infört än och
19 pågående inflation påverkar räntor så kostnaden för sparandet går upp mer.
20

21 När ISK-kontot infördes 2012 av Alliansen var skatten endast statslåneräntan
22 för att uppmuntra till att fler skulle spara i fonder och aktier. Mellan 2014
23 och 2015 sänktes statslåneräntan från 2,09 till 0,90 procent¹ vilket ledde
24 till en debatt där Socialdemokraterna beslutade att lägga på en skatt om
25 0,75 procent samt en golvnivå på 1,25 procent. Det kan alltså inte gå under
26 golvnivån i skatt. Att höja skatt är en paradgren för Socialdemokraterna
27 och skatten är idag på 1 procent plus statslåneräntan, dvs de har högt
28 ytterligare en gång. Socialdemokraterna ville motivera sin höjning 2016 med
29 att statslåneräntan då var låg och fram till 2022 torde nu kunna motiveras
30 med en sänkning på skatten då statslåneräntan höjts till 2,20 procent (aktuell
31 ränta 2023- 03-24 - 2023-03-30)².

32

33 Varför är sänkt skatt på ISK-konto en frihetsfråga? I Sverige har cirka
34 3 miljoner svenskar ett ISK-konto och i genomsnitt sparade en person
35 54 640 kronor på ett år. Moderaterna tror på individens frihet och det är
36 ett ledord som följer oss. Att spara pengar och äga eget kapital stärker
37 individens ekonomiska oberoende. Det kan i sin tur stärka dess person och
38 självständighet. Det är en frihetsfråga för den enskilde individen med sänkt

skatt på sparandet.

Gör skatten så stor skillnad i sparandet kanske du tänker? Ja i det långa loppet påverkas det såklart. Om vi tar följande exempel i skillnad på utgående värdet för en person som sparar 1000 kronor i månaden på ett ISK-konto i 30 år och vi räknar på 7 procent i avkastning. Om skatten på ISK-kontot är den aktuella statslåneräntan om 2,20 procent, är utgående värdet av sparandet 1 042 854 kronor när tiden har gått. Om skatten på ISK-kontot skulle vara i samma nivå som före införandet av skatten 2016 (1 procent plus statslåneräntan) på 0,90 procent (statslåneräntan 2015)³, är utgående värdet av sparandet 1 120 628 kronor. Det är en differens i skattade kronor på 77 774 kronor som den sparande kunnat behålla mer av⁴. Med exemplet vill jag peka på att styrningen av skatten på ISK-sparande gör skillnad.

Än har inte den moderatledda regeringen införlivat vallöftet om sänkt skatt på ISK. Vi står inför en lågkonjunktur och höjda räntor med inflation som påverkar män och kvinnors ekonomi. Mandatperioden är 4 år och Moderaterna i Stockholm bör vara mer drivande mot partiet nationellt i frågan om sänkt skatt på ISK. Vi bör våga vara vassare och ta avstamp i debatten i hur beskattningen av ISK-sparandet såg ut vid införandet då ränteläget idag är högre än vad det var då. Svenskt näringsliv VD Jan-Olof Jacke sa i en artikel från 2021 att "Höjda skatter på sparande, investeringar, jobb och företagande ger lägre tillväxt och färre jobb. Därmed skapas sämre förutsättningar för välfärden."⁵

¹ Wikipedia, Investeringsparkonto webbsida 2023-03-30

² Riksgälden, statslåneränta webbsida 2023-03-31

³ Wikipedia, Investeringsparkonto. webbsida 2023-03-30

⁴ Aktiekunskap, investeringssparkonto webbsida 2023-03-30

⁵ Artikel: Höjda skatter försvagar Sverige, Svenskt Näringsliv, 2021-03-29

1 Förbundsstämman föreslås besluta:

2

3 **att**¹ Moderaterna verkar för att skatten på investeringssparakonto
4 återgår till att enbart bestå av statslåneräntan som gällde när ISK
5 infördes för den delen inte är skattebefriad.

6 **att**² Moderaterna uttalar att lägre skatt på investeringssparakonto är en
7 frihetsfråga för den enskilde individen.

8 **att**³ förbundsstämman skickar motionen vidare till partistämman.

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka för den inkomna motionen.

Motionärer lyfter en mycket viktig frihetsfråga. ISK-reformen har varit avgörande för att svenska folket ska ha goda villkor för omfattande och långsiktigt sparande. Få saker kan vara viktigare för svenskarna oberoende än att det finns goda möjligheter bygga en egen ekonomisk buffert. Tyvärr har villkoren för sparande försämrats under den förra regeringen och det är därför glädjande att Tidöavtalet slår fast en tydlig reformagenda för bättre ISK-villkor.

I första hand genom att säkerställa att 300 000 kronor i sparande blir helt skattefria vilket skulle undanta en mycket stor del av dagens sparare från beskattning.

Den genomsnittlige sparare skulle exempelvis helt och hållet slippa skatta på sitt sparande vilket ger fler och fler en tydlig morot för att spara mer.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att bifalla att-sats 2

att besvara att-sats 1

att avslå att-sats 3

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla motionen i sin helhet med med Therese Lindströms ändringsyrkande på att-sats 1 "Moderaterna verkar för att skatten på investeringssparakonto återgår till att enbart bestå av statslåneräntan som gällde när ISK infördes för den delen inte är skattebefriad."

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:31

1
2 Motionären föreslår att skatten på investeringssparkonton ska återgå till att
3 enbart motsvaras av statslåneräntan.

4
5 Det var den tidigare alliansregeringen som 2012 införde
6 investeringssparkontot, och Moderaterna har flera gånger riktat skarp kritik
7 mot den efterföljande socialdemokratiska regeringens skattehöjningar för
8 sparformen. Ett privat sparande är grundläggande för att ge människor
9 större frihet att bestämma över sina liv, och ett aktivt sparande bör därför
10 både uppmuntras och underlättas. Sedan sin uppkomst har ISK bidragit
11 till bådadera, genom att erbjuda småsparare en enkel sparform med
12 låg beskattning. Skattehöjningarna inom sparformen har dock minskat
13 incitamenten att spara och partistyrelsen delar därför motionärens bild av att
14 ISK-skatten bör sänkas.

15
16 Som nämnt i motionen drev Moderaterna frågan om en sänkt ISK-skatt i
17 valrörelsen 2022, och vid den senaste arbetsstämman 2021 beslutades även
18 att partiet ska verka för att skatten på sparformen sänks. Partistyrelsen
19 konstaterar att arbetet för att uppnå detta pågår i skrivande stund, och
20 att den moderatledda regeringen i Tidöavtalet överenskommit att under
21 mandatperioden sänka skatten på sparande genom att göra en grundnivå
22 inom ISK skattebefriad.

23

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

24
25
26 **att** anse motion 1:31 besvarad med vad som ovan anförts

27

28 Josefin Malmqvist och Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla
29 att-satserna 1 och 2 i motion 1:31

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:32

LINUS GUNNARSSON, OCKELBO - GÄVLEBORGS LÄN

AVSKAFFA DEN ALLMÄNNA LÖNEAVGIFTEN

Arbetsgivaravgiften är den avgift som arbetsgivaren betalar till en arbetstagare utöver lönen. Denna avgift redovisas sällan tydligt för den anställde. Många tar nog för givet att arbetsgivaravgiften bara består av sociala avgifter såsom olika försäkringar och pensionsinbetalningar. Detta är inte sant eftersom det i arbetsgivaravgiften döljer sig en ren skatt på utfört arbete, nämligen den allmänna löneavgiften. Arbetsgivaravgiften ligger idag på totalt 31,42 % och den allmänna löneavgiften utgör 11,62 procentenheter. Denna skatt utgör alltså den enskilt största posten av arbetsgivaravgiften, ålderspensionsavgiften utgör nämligen bara 10,21 procentenheter.

De svenska arbetsgivaravgifterna har nästan tiofaldigats sedan de infördes 1960. Från början användes de enbart för att finansiera individuella sociala förmåner för den anställde. Med tiden har dock skattedelen av avgiften vuxit. Idag är drygt en tredjedel av arbetsgivaravgiften en ren skatt på arbete. Vi har betydligt högre arbetsgivaravgift än övriga Europa, och den har ökat oproportionerligt på grund av skattetrycket som göms i och med denna så kallade löneavgift. Det är arbetsgivaravgifterna, inte lönerna, som gör att kostnaderna för arbetskraften i den svenska tjänstesektorn är bland de högsta i Europa. Statistik över löner och löneskatter i Europa visar att de svenska arbetsgivaravgifterna ligger långt över Europas genomsnitt. Med en slopad löneavgift skulle vi komma ner i nivåer jämförbara med andra länders.

Med lägre arbetsgivaravgifter skulle det genereras fler jobb då arbetsgivare får råd att anställa fler samt att fler vågar ta steget att starta företag och bli arbetsgivare. Fler jobb ger högre sysselsättning och är bra för landets tillväxt. Totalt skulle det troligen på sikt generera mer skatteintäkter totalt, alltså skulle staten ändå gå plus i slutändan.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 Med ovan nämnt yrkar jag följande:

2

3 **att**¹ den allmänna löneavgiften i arbetsgivaravgiften avskaffas.

4 **att**² motionen skickas vidare till länsförbundsstämman och
5 partistämman.

6 **att**³ den allmänna löneavgiften i arbetsgivaravgiften avskaffas

7 **att**⁴ motionen skickas vidare till länsförbundsstämman och
8 partistämman

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Som motionären skriver så betalar idag alla arbetsgivare en arbetsgivaravgift som består av olika delar som ska gå till vissa förmåner i socialförsäkringssystemet. Men det är även som motionären skriver en generell skatt inkluderad i detta, den s.k. Allmänna löneavgiften.

Arbetsgivaravgiften består av olika delar.

- 10,21% Ålderspensionsavgift.
- 0,60% Efterlevandepensionsavgift.
- 3,55% Sjukförsäkringsavgift.
- 0,20% Arbetsskadeavgift.
- 2,60% Föräldraförsäkringsavgift.
- 2,64% Arbetsmarknadsavgift.
- 11,62% Allmän löneavgift.

Man kan konstatera, som motionären gör, att den största delen (över 1/3) som består av en generell skatt på arbete. Att Sverige redan beskattar arbete hårt gör att denna dolda skatt gör det ännu dyrare att ha någon anställd.

Om denna skatt tas bort så kommer kostnaderna för arbete att minska och arbetsgivare får då möjlighet att anställa fler och att starta företag som kräver anställda blir billigare. Detta i sin tur skulle göra att sysselsättningen ökar.

Att förändra detta snabbt skulle vara en stor reform som gör att staten minskar sina skatteintäkter. Trots detta så bör målsättningen för Moderaterna att denna dolda skatt tas bort och att arbetsgivaravgifterna endast ska bestå av avgifter på så sätt som det ursprungligen var tänkt.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade att bifalla motionen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **MOTION 1:33**

2 **MIKAEL ESKMAN, S:T GÖRAN -**

3 **STOCKHOLMS STAD**

6 **AVVECKLA ALLMÄNNA LÖNEAVGIFTEN**

8 Den allmänna löneavgiften infördes 1995 och utgör för närvarande ungefär
9 en tredjedel (11,6%) av arbetsgivaravgiften (31,42%) för löntagare under 65 år.

10

11 Denna löneavgift är en dold extraskatt på arbete, och bör således benämnas
12 som löneskatt. Denna beskattning på arbete är inte vad en nation behöver
13 som eftersträvar högre sysselsättning, framför allt för svaga grupper på
14 arbetsmarknaden.

15

16 Enligt Företagarnas småföretagarbarometer är lönekostnaderna generellt de
17 mest betungande kostnadsslaget för små och växande företag.

18

19 En löneskatt kan få direkt kontraproduktiva konsekvenser på sysselsättning
20 och därmed i sin förlängning även inkomstskatter.

21

22 Sverige har bland de högsta arbetsgivaravgifterna inom OECD. Tillsammans
23 med höga skatter på bruttolön medför det trösklar för beslut att anställa.

24 Detta i synnerhet i kombination med den arbetsrättsliga lagstiftningen.

25

26 Företagande är grunden för välbefinnande. Det är genom fler och växande företag
27 som vi klarar jobben i framtiden, av den anledningen är de angeläget att
28 kontinuerligt se över tillväxthämmande hinder som denna dolda extraskatt är
29 ett exempel på.

30

31 Mot bakgrund av ovanstående yrkas:

32

33 **att¹** förbundsstämman verkar för att avskaffa den allmänna löneavgiften
34 för personer upp till 26 år samt på sikt sänka den gradvis med mål
35 att avskaffa den helt.

36 **att²** motionen tas vidare till kommande partistämma

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för den inkomna motionen.

Arbetsgivaravgiften finns till för att finansiera vissa kostnader som är direkt förknippade med arbetslivet. Det gäller t.ex. kostnaderna för sjukförsäkring, för ålderspensionen och för yrkesskador.

Den allmänna löneavgiften är, precis som motionären påpekar, en ”dold extraskatt på arbete”. Den borde rätteligen – som motionären också påpekar – benämnas som ”löneskatt”.

Det är viktigt att benämna saker vid deras rätta namn om vi ska få tillstånd en konstruktiv diskussion kring vårt skattesystem. Vi moderater vill inte bara sänka skattetrycket. Vi vill också att de skatter som ändå måste tas ut utformas på ett sådant sätt att de inte hämmar tillväxten.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att anse motionen besvarad.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla att-sats 1 med ändringsyrkandet så att-satsen lyder ”Att förbundsstämman verkar för att avskaffa den allmänna löneavgiften för personer upp till 26 år samt på sikt sänka den gradvis med mål att avskaffa den helt.”

att bifalla att-sats 2

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:32 OCH MOTION 1:33

1
2
3 Samtliga motioner berör den allmänna löneavgiften i olika avseenden.
4 Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt yttrande.
5
6 Motionerna 1:32 och 1:33 tar båda upp frågan om att avskaffa den
7 allmänna löneavgiften. Motionärerna påtalar att det är problematiskt att
8 den allmänna löneavgiften och andra dolda skatter inte är transparenta för
9 skattebetalarna. Undersökningar visar tydligt att svenska skattebetalare
10 konsekvent underskattar hur stor del av lönen de betalar i skatt. Det är något
11 Moderaterna som parti lyft sedan tidigare.

12

13 Partistyrelsen delar motionärernas ambition om att förbättra
14 förutsättningarna för företagande genom att göra det billigare att anställa.
15 Sverige har ett av världens högsta skattetryck och beskattningen av arbete
16 är mycket hög både vid låga och höga inkomster. Kostnaden för att anställa
17 skulle minska om den allmänna löneavgiften slopades.

18

19 Ett sådant slopande måste dock vägas mot arbetsgivaravgifternas betydelse
20 för statsfinanserna. Enbart den allmänna löneavgiften motsvarar närmare en
21 femtedel av statens skatteintäkter. Sammantaget kommer idag en nästan lika
22 stor del av den offentliga sektorns intäkter från arbetsgivaravgifter som från
23 direkta skatter på arbete.

24

25

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

26

27 **att** anse motionerna 1:32 samt 1:33 besvarade med vad som ovan
28 anförts

29

30 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla motionerna 1:32 och
31 1:33.

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:34

ANDERS FOGUEUS, GÄVLE - GÄVLEBORGS LÄN

EURO

Jag vill att Moderaterna skall arbeta för att nationen Sverige ska söka inträde till Europeiska Unionens valuta EURO. Det har nu gått 20 år sedan folkomröstningen. Vid detta tillfälle hade Sverige en stor statsskuld och inträdet var inte gynnsamt för landet ansågs av många. Nu är landets ekonomi betydligt bättre med bland annat mindre statsskuld.

Att vara medlem i EU men ändå inte vara medlem av valutaunionen anser jag vara direkt skadligt för vår ekonomi. Vi måste vara med i den inre kretsen för att kunna påverka fullt ut. Inte bara ekonomiskt utan även politiskt. Den inre marknaden är ju vår största handelspartner. Då måste vi även kunna konkurrera på lika villkor.

Valresultatet från folkomröstningen 2003 varierade mycket i landet. Starka borgerliga områden var för, röda områden var emot. Idag är situationen annorlunda och medvetenheten betydligt större för samarbetet inom Europeiska Unionen.

Med anledning av ovanstående yrkar undertecknad:

att¹ Moderaterna skall arbeta för att Sverige skall söka inträde till medlemskap i Europeiska Unionens valuta EURO

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

- 1
- 2 Motionärerna lyfter ett område som sällan diskuteras men som kommer att
3 bli mer aktuell i och med Europaparlamentsvalet 2024.
- 4
- 5 Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att Sverige bör söka
6 inträde i Europeiska unionens valuta Euro.
- 7
- 8 Det finns många skäl till att Sverige bör införa Euron som valuta. Sveriges
9 politiska och ekonomiska utanförskap är problematisk. Kronans pågående
10 försvagning är ett stort problem för svensk ekonomi. Det är en kontinuerlig
11 försämring av en liten och osäker valuta som medför inflation, realiserar
12 svenska tillgångar och krymper det svenska välståndet.
- 13
- 14 Det har nu gått 20 år sedan vi hade en folkomröstning 2003 om Euron. Då
15 röstade en majoritet av det svenska folket nej. Vi har i dag en helt annan
16 politisk och ekonomisk karta än för 20 år sedan.
- 17
- 18 Från början var det tolv länder som var med i eurozonen. Därutöver har åtta
19 länder anslutit sig. Det är således idag 20 länder inom Europeiska unionen
20 som har euron som valuta. Ytterligare länder kommer att införa euron så
21 snart de uppfyller villkoren.
- 22
- 23 Den svaga svenska kronan har varit hett omdebatterad på senaste tiden
24 inom näringslivet och nu vill en majoritet av näringslivstopparna införa den
25 gemensamma europeiska valutan. Så sent som 2020 när frågan ställdes
26 tyckte endast 40 % av företagsledarna att det var en god idé att införa Euro, i
27 dag vill 51 % byta till Euro.
- 28
- 29 Svenska företag är genom sin export och import delar av handel i Europa
30 som är av stor betydelse för det svenska näringslivet. Sverige sticker
31 ut på den gemensamma marknaden genom att ha en egen valuta som
32 trendmässigt försvagas.
- 33
- 34 Sveriges utanförskap blir alltmer problematisk och vår valuta ännu mer
35 marginell. Vi ser att svenska kronan försvagas allt mer och att svenskarna blir
36 allt fattigare.
- 37
- 38

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen samt

att motionen skickas vidare till Moderaternas partistämma

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade att bifalla motionen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

MOTION 1:35

ROLAND NILSSON, GÄVLE - GÄVLEBORGS LÄN

INFÖR EURON SOM VALUTA

Den svaga svenska kronan har öppnat för ett nytt beslut om en svensk anslutning till Euron.

Försvagningen av kronan är ohållbar i längden. Ett argument som nej-sidan förde fram i folkomröstningen för 20 år sedan var att euron var ett oprövat kort och att det var bättre för Sverige att hålla sig utanför och vänta och se. När man tittar på hur det utvecklats så har euron varit mycket mer stryktålig och fungerat bättre än vad som kunde befaras. De värsta farhågorna om att europrojektet skulle krascha har inte besannats.

Företagen har inte fått den hjälp av en rörlig valuta som det talades om vid tiden för folkomröstningen om Euron. Exportindustrin är numera också en importindustri, eftersom olika komponenter tillverkas i olika delar av världen.

Beslutet att inte införa Euron har skadat Sverige. Kronans marginalisering har dessutom gjort att Riksbanken blivit alltmer beroende av att följa ECB. Vår centralbank har i praktiken fört en europeisk penningpolitik, men utan möjlighet att påverka besluten.

Det svenska näringslivet lär välkomna en övergång till en stabil valuta. Det skulle innebära vinster med en enhetlig valuta inom EU:s inre marknad. Sverige har fått nog av utanförskapet.

Det var fel att hålla en folkomröstning om Euron och det är lika fel att hålla en ny folkomröstning i samma fråga. Sverige hade redan 1994 röstat för EU-medlemskapet. Där ingick planerna på en gemensam valuta. Maastrichtfördraget, där grunden för valutaunionen fanns, hade antagits 1993. Sverige begärde inte något undantag från det i samband med medlemsförhandlingarna, vilket Danmark gjorde.

Kronans försvagning både mot euron, dollarn och andra jämförbara valutor har knappast hjälpt vare sig företag eller enskilda. Resultatet är väldigt tydlig. Svenskarna har blivit fattigare.

Med anledning av ovanstående yrkar jag att Moderaterna ska verka för

- att¹** att en parlamentarisk kommitté tillsätts med uppdraget att klara ut hur en svensk anslutning till euron ska gå till och komma med ett förslag om att Sverige ska gå från en kroniskt svag valuta till en stabil och förutsägbar valuta
- att²** att förbundsstämman antar motionen som sin egen samt
- att³** att motionen överlämnas till partistämman

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

- 1
- 2 Motionären lyfter ett område som sällan diskuteras men som kommer att bli
3 mer aktuell i och med Europaparlamentsvalet 2024.
- 4
- 5 Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att Sverige bör söka
6 inträde i Europeiska unionens valuta Euro.
- 7
- 8 Det finns många skäl till att Sverige bör införa Euron som valuta. Sveriges
9 politiska och ekonomiska utanförskap är problematisk. Kronans pågående
10 försvagning är ett stort problem för svensk ekonomi. Det är en kontinuerlig
11 försämring av en liten och osäker valuta som medför inflation, realiserar
12 svenska tillgångar och krymper det svenska välståndet.
- 13
- 14 Det har nu gått 20 år sedan vi hade en folkomröstning 2003 om Euron. Då
15 röstade en majoritet av det svenska folket nej. Vi har i dag en helt annan
16 politisk och ekonomisk karta än för 20 år sedan.
- 17
- 18 Från början var det tolv länder som var med i eurozonen. Därutöver har åtta
19 länder anslutit sig. Det är således idag 20 länder inom Europeiska unionen
20 som har euron som valuta. Ytterligare länder kommer att införa euron så
21 snart de uppfyller villkoren.
- 22
- 23 Den svaga svenska kronan har varit hett omdebatterad på senaste tiden
24 inom näringslivet och nu vill en majoritet av näringslivstopparna införa den
25 gemensamma europeiska valutan. Så sent som 2020 när frågan ställdes
26 tyckte endast 40 % av företagsledarna att det var en god idé att införa Euro, i
27 dag vill 51 % byta till Euro.
- 28
- 29 Svenska företag är genom sin export och import delar av handel i Europa
30 som är av stor betydelse för det svenska näringslivet. Sverige sticker
31 ut på den gemensamma marknaden genom att ha en egen valuta som
32 trendmässigt försvagas.
- 33
- 34 Sveriges utanförskap blir alltmer problematisk och vår valuta ännu mer
35 marginell. Vi ser att svenska kronan försvagas allt mer och att svenskarna blir
36 allt fattigare.
- 37
- 38

Förbundsstyrelsen föreslår Förbundsstämman besluta

att bifalla motionen samt

att motionen i sin helhet överlämnas till partistämman

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:34 OCH 1:35

Motionerna berör frågor om euron. Partistyrelsen har därför valt att behandla dem i ett gemensamt yttrande.

I motionerna 1:34 och 1:35 berörs frågan om Sveriges anslutning till den EU-gemensamma valutan euro. Båda motionerna för fram att det varit skadligt för Sverige att stå utanför eurosamarbetet och föreslår att Moderaterna ska verka för att Sverige ska anslutas till euron.

Partistyrelsen konstaterar att frågan, som motionärerna båda påpekar, har behandlats i en folkomröstning för 20 år sedan där svenska folket med tydlig majoritet sade nej till att ansluta Sverige till euron. För att folkomröstningar ska ha legitimitet är det viktigt att lagt kort ligger och att utfallet respekteras, även om en folkomröstning formellt sett enbart är rådgivande.

Utfallet i en folkomröstning kan givetvis inte anses vara bindande för all framtid, men för att utfallet ska kunna omprövas bör det ha skett en tydlig förändring i opinionen. När det kommer till euron kan partistyrelsen konstatera att så inte skett: tvärtom pekar de flesta undersökningar på att det finns ett kompakt folkligt motstånd mot en ny valuta i Sverige.

Ett starkt folkligt stöd för euron, tillsammans med en bred och blocköverskridande politisk sammanslutning, är två grundläggande förutsättningar för att euron skulle kunna införas i Sverige. Partistyrelsen kan konstatera att ingen av dessa är uppfyllda i nuläget, och att anslutning till eurosamarbetet inte är aktuellt.

1 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

2 **att** anse motionerna 1:34 samt 1:35 besvarade med vad som ovan
3 anförts

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:36

JAN LARSÉN, OSCAR SÖDRA - STOCKHOLMS STAD

FÖRSTÄRKTA REGLER MOT OFFENTLIG KONKURRENS

Inom en rad områden bedriver det offentliga verksamhet som konkurrerar med privata företag. Inte sällan görs det med öppna eller dolda fördelar från det offentliga i form av kontrakt eller ekonomiska stöd av olika slag. En orättvis och otillbörlig konkurrens uppstår därmed vanligen kallad konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.

Enligt undersökningar som gjorts inom Almega är detta ett av de större hindren för företagets tillväxt. Svenskt Näringsliv får rapporter från många bekymrade företagare. Det hämmar välbehövlig innovation och utveckling inom flera tjänsteområden. Konkurrensen är vanligast i tjänstesektor. Kommuner kan bedriva verksamheter som ligger långt ifrån den kommunala kompetensen. Det förekommer bröllopstårtstillverkning, turismverksamhet och resebyråverksamhet. Inom flera områden har situationen med offentlig konkurrens blivit akut hot för de privata, särskilt nu under pandemiåret.

I modern tid har nya konkurrensregler skapats och balansen mellan det offentliga och privat företagande förbättrats. Reglerna är dock omständliga och kräver oftast att Konkurrensverket undersöker och tar initiativ för att otillbörlig konkurrens upphör. Ytterst skall tvister avgöras i domstol där konkurrensverket som alla andra parter kan åläggas att betala rättegångskostnader vid förlust. Detta förhindrar Konkurrensverket att ta upp många mål då en förlust kan äventyra hela Konkurrensverkets budget. En tvist i domstol tar också mycket kraft ur Konkurrensverkets som har begränsade resurser. Motparten är kommun eller region med mycket starka ekonomiska muskler.

Sverige har nyligen anpassat sig till EU:s regler om konkurrenstillsyn och ger från 1 mars 2021 Konkurrensverket rätt till att besluta om sanktionsavgifter som första instans. Det är positivt, också i preventivt syfte då marknaden förstår att Konkurrensverket mycket snabbt kan reagera och agera. Reglerna omfattar inte kommuner och regioner.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 För att komma tillrätta med den otillbörliga offentliga konkurrensen
2 bör Konkurrensverket också få samma möjligheter till att besluta om
3 sanktionsavgift för kommuner och regioner. Konkurrensverket bör också i alla
4 ärenden som handlar om konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet
5 få beslutanderätt istället för att vända sig till domstol. Konkurrensverkets
6 beslut skall fortsatt kunna överklagas. Genom att ha denna ordning kommer
7 sannolikt kommuner och regioner att vara mer försiktiga med att närma sig
8 otillbörliga stöd för sin egen verksamhet i konkurrens med det privata.

9

10 Denna förändring av reglerna skulle sannolikt medföra en ökad privat
11 innovativ verksamhet utan att det kostar samhället något. När vi nu försöker
12 återstarta svensk ekonomi efter pandemin så är detta kanske den lägsta
13 hängande frukten!

14

15 Med anledning av ovanstående föreslås stämman

16

17 **att¹** Moderaterna i Stockholms stad verkar för att det omgående
18 införs regler som ger Konkurrensverket beslutanderätt i frågor som
19 gäller konkurrensbegränsande offentlig säljverksamhet.

20 **att²** motionen sänds vidare till partistämman.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för den inkomna motionen. Motionären ger en välgrundad beskrivning av hur offentlig sektor på olika sätt kan snedvrída konkurrensen. Även om syftena ibland kan vara goda och insikten om skadeverkningarna begränsad är konkurrens på lika villkor av största vikt för hela ekonomins funktionssätt. Vi behöver en fri konkurrens på lika villkor om enskilda entreprenörer ska våga förverkliga sina idéer.

Förbundsstyrelsen instämmer i motionärens förslag till verktyg för Konkurrensverket.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMAN BESLUTADE

att bifalla motionen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:36

1
2 Motionären lyfter frågan om regelverket kring konkurrensbegränsande
3 offentlig säljverksamhet (KOS) och vill ge Konkurrensverket beslutanderätt i
4 frågor som gäller konkurrensbegränsande offentlig verksamhet.
5 Reglerna om konkurrensbegränsade offentlig säljverksamhet återfinns i
6 3 kap. 27–32 § konkurrenslagen och innebär i korthet att kommuner och
7 regioner, inklusive deras bolag, kan förbjudas att bedriva en verksamhet
8 som snedvrider eller hindrar en effektiv konkurrens på marknaden. Som
9 motionären påpekar gäller idag att det är Konkurrensverket som utreder
10 om offentliga aktörer bryter mot reglerna och som kan väcka talan i
11 domstol. Det är i sin tur Patent- och marknadsdomstolen som beslutar om
12 förbud och eventuellt vite. Överklagade avgöranden prövas av Patent- och
13 marknadsöverdomstolen.

14
15 Motionären menar att det nuvarande upplägget utgör hinder mot att
16 Konkurrensverket i tillräcklig omfattning undersöker och tar initiativ till att
17 otillbörlig konkurrens upphör. I syfte att effektivisera systemet föreslås
18 att Konkurrensverket ges den direkta beslutsrätten, med möjlighet att
19 besluta om sanktionsavgift och ålägga förbud på KOS-området, med
20 överklagandemöjlighet till Patent- och marknadsöverdomstolen.

21
22 Partistyrelsen delar motionärens bild om att balansen i konkurrensen mellan
23 det offentliga och privata företagandet är viktigt. Moderaterna föreslår en rad
24 reformer för att underlätta för näringslivet och stärka konkurrensen på ett
25 antal områden. Ett sådant är lagen (2016:1145) om offentlig upphandling som
26 i propositionen På medborgarnas sida föreslås ses över i syfte att förenkla
27 lagstiftningen och därmed göra det möjligt för fler mindre företag att lägga
28 anbud. En översyn av lagrum och åtgärder för att öka konkurrensen kommer
29 även fortsätta och partistyrelsen ser inget hinder mot att regelverket kring
30 konkurrensbegränsade offentlig säljverksamhet också utreds. Det gäller att
31 möjliga konsekvenser utreds grundligt, exempelvis vilken påverkan det skulle
32 få på Konkurrensverket och domstolarna, samt hur rättssäkerheten för denna
33 typ av beslut skulle påverkas.

34

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

36
37 **att** besvara motion 1:36 med vad som ovan anförts

38

MOTION 1:37

MODERATERNA I STOCKHOLMS STAD

TILLÅT STYRELSELEDAMÖTER ATT FAKTURERA SINA STYRELSEARVODEN

STYRELSEN OCH REVISORERNA UTSES AV BOLAGSSTÄMMAN

Bolagsstämman är ett aktiebolags högsta beslutande organ som består av aktieägarna. Stämman som normalt träffas en gång per år tar då upp frågan då revisorerna brukar föreslå att ansvarsfrihet ska beviljas för det avslutade räkenskapsåret för styrelsen och VD. Bolagsstämman utser styrelsens ledamöter och väljerrevisorer.

DOMEN I HÖGSTA FÖRVALTNINGSDOMSTOLEN

Högsta förvaltningsdomstolen (HFD) meddelade i sin dom den 20 juni 2017 att styrelsearvoden ska beskattas som inkomst av tjänst. Skatteverket har i och med domen ändrat sina anvisningar för beskattning. De som berördes av HFD:s beslut var styrelseledamöter som fakturerade sina styrelse-arvoden samt de bolag som idag tillåter fakturering av styrelsearvoden.

I domen framkommer att uppdrag som styrelseledamot kan enligt Aktiebolagslagen bara innehas av en fysisk person. Av bl.a. den anledningen har styrelseuppdrag i praxis ansetts vara sådana personliga uppdrag som i normalfallet ska beskattas som inkomst av tjänst hos den som utför uppdragen. Det har dock accepterats att arvoden som betalats ut till ett bolag för uppdrag som har avsett en begränsad tid och gällt specifika insatser i ett annat företag har tagits upp som inkomst i det bolag som fått arvodena.

Skatteverkets rekommendation till styrelseproffs som fakturerat arvodet från eget bolag har varit fel i nästan nio år. Det är konsekvensen av domen från HFD. Sedan 2009 har Skatteverket tillämpat en administrativ praxis som inneburit att styrelseledamöter i vissa fall har kunnat fakturera arvodet från sitt eget aktiebolag. Det innebär att sedan 2009 har svenska företag kunnat anlita erfarna styrelsearbetare och betala styrelsearvodet mot faktura. Högsta förvaltnings-domstolen har i en dom bedömt att det aktuella styrelsearvodet inte avser ett sådant tillfälligt och särskilt avgränsat uppdrag

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 som krävs för att arvodet ska kunna beskattas hos styrelseledamotens
2 bolag. Därmed får styrelseledamoten inte ersättas mot faktura, utan arvodet
3 ska betalas ut som lön. Det finns en överhängande risk att Skatteverket
4 hädanefter kommer att förhålla sig till denna dom och göra bedömningar i
5 den riktningen allt oftare.

6

7 **KONSEKVENSER AV DOMEN**

8 HFD:s dom den 20 juni 2017, som fastslår att styrelsearvoden ska beskattas
9 som inkomst av tjänst, har fått negativa konsekvenser för alla de tusentals
10 bolag runt om i landet som eftersöker professionella styrelseledamöters
11 kompetens.

12

13 Det behövs fler engagerade och erfarna styrelseledamöter i det svenska
14 näringslivet, inte färre, vilket blir effekterna av denna dom. Styrelsearbete
15 är numera att betrakta som ett yrke. Det är värdefullt att det finns tillgång
16 till erfarna personer med flera parallella uppdrag som har kunskap av
17 företagsutveckling. För framför allt mindre bolag blir det svårare att få tag på
18 rätt styrelsekompetens med rådande rättsläge.

19

20 Jag anser att den aktuella domen innebär dels att det kommer bli
21 väsentligt svårare för företag att attrahera och rekrytera styrelseledamöter,
22 dels allvarliga försämringar för personer som bedriver professionellt
23 styrelsearbete. De undersökningar som gjorts visar att merparten av de
24 professionella styrelseledamöterna kommer att åta sig betydligt färre
25 uppdrag framgent. Dessa omständigheter är inte till gagn för det svenska
26 näringslivet. Mot bakgrund av dessa förhållanden anser jag att det under
27 vissa förutsättningar ska vara möjligt för en styrelseledamot att bedriva
28 näringsverksamhet och fakturera styrelsearvode genom bolag. Jag
29 föreslår därför ändringar i nuvarande lagstiftning för att möjliggöra att
30 styrelsearvoden kan beskattas som inkomst av näringsverksamhet hos
31 styrelseledamotens bolag. Även Svenskt Näringsliv har hemställt om en
32 lagändring i inkomstskattelagen snarlik den ändring som vi föreslår enligt
33 nedan, vilket visar att behovet av en lagändring är stor.

34

35 **MÖJLIGHET FÖR STYRELSEARBETE GENOM BOLAG**

36 Det måste poängteras att styrelseledamöters uppdrag på många sätt är mer
37 begränsade i tid och har en större självständighet än VD-uppdrag eftersom
38 styrelseledamöter ofta väljs på årsbasis och ledamoten kan inneha flera

olika uppdrag samtidigt eftersom uppdragen i de allra flesta fall inte är en heltidssyssla. En styrelseledamot är inte heller involverad i verksamheten på samma sätt som en VD. Detta talar för att styrelseledamoten ska anses mer självständig än en VD. Uppdrag som styrelseledamot och VD ska således inte jämföras när det gäller frågan om självständigheten i förhållande till det uppdragsgivande bolaget och bedrivandet av självständig näringsverksamhet genom eget bolag.

Styrelseuppdrag ska, precis som uppdrag som t.ex. läkare, advokat, likvidator, konkursförvaltare, boutredningsman, skiljeman eller revisor, vara ett personligt uppdrag som trots detta ska kunna bedrivas i en näringsverksamhet förutsatt att ett visst mått av självständighet föreligger gentemot uppdragsgivaren. Revisorers uppdrag är i det stora flertalet fall högst personligt och kännetecknas av liknande ansvar och registreringskrav som ett styrelseuppdrag detsamma gäller för likvidatorer, och konkursförvaltare. Både revisorn och styrelsen väljs på bolagsstämman. Sådana uppdrag ska inte behandlas annorlunda än ett styrelseuppdrag.

NÖDVÄNDIG FRAMTIDA KOMPETENS TILL STYRELSER

Det är viktigt att erfaren extern kompetens ska ha förutsättningar att på bästa sätt bidra till bolagens tillväxt och utveckling. Det får därför inte vara dyrt och administrativt krångligt, särskilt för mindre bolag, att ta in extern styrelsekompetens. För att kunna få en stark tillväxt i svenska bolag med hjälp av styrelsekompetens krävs att det är möjligt för styrelseledamöter att bli godkända för F-skatt och bedriva sin verksamhet genom bolag. För det svenska näringslivets tillväxt är det således av stor vikt att styrelseuppdrag inte är diskvalificerade från möjligheten att bedriva verksamhet i bolagsform. Genom att uppdrag som styrelseledamot i större utsträckning ska kunna bedrivas som Näringsverksamhet genom bolag kommer tillväxten i svenska bolag att öka. Det nuvarande förändrade rättsläget efter Styrelsearvodesdomen kan inte förväntas inbringa några större skatte-intäkter än tidigare på grund av att skatt redan betalas på de löner styrelseledamöter tar ut från sina bolag samt då rättsutvecklingen inneburit att personer som tidigare fakturerat genom bolag inte kommer att åta sig styrelseuppdrag längre. Det man möjligtvis skulle kunna vinna i skatt genom tjänstebeskattnings kommer alltså inte förverkligas med dagens rättsläge på grund av det minskade antalet uppdrag. Mitt förslag bör införas skyndsamt

1 då behovet av att ändra rättsläget är stort.

2

3 Förslag till lagändring

4 Förslag till ändring i inkomstskattelagen (1999:1229) ("IL")

5 Föreslagen lydelse 13 kap. 1 § IL, ny text i kursiv och fet stil

6

7 1 st: Till inkomstslaget näringsverksamhet räknas inkomster och
8 utgifter på grund av näringsverksamhet. Med näringsverksamhet avses
9 förvärvsverksamhet som bedrivs yrkesmässigt och självständigt.

10

11 2 st: Vid bedömningen av om en uppdragstagares verksamhet
12 bedrivs självständigt ska det särskilt beaktas vad som avtalats med
13 uppdragsgivaren, i vilken omfattning uppdragstagaren är beroende av
14 uppdragsgivaren och i vilken omfattning uppdragstagaren är inordnad i
15 dennes verksamhet. Det förhållandet att ett uppdrag är av personlig natur
16 eller baserat på en fysisk persons personliga arbetsinsatser ska inte utgöra
17 hinder mot att uppdragstagaren anses bedriva näringsverksamhet.

18

19 3 st: Innehav av näringsfastigheter och näringsbostadsrätter samt
20 avverkningsrätt tillskog räknas alltid som näringsverksamhet.
21 Privatbostadsfastigheter, privatbostadsrätter och andra privatbostäder kan
22 inte ingå i en näringsverksamhet.

23

24 Mot bakgrund av ovanstående yrkas

25

26 **att¹** Moderaterna i Stockholms stad ställer sig bakom förslaget till att
27 en ny bestämmelse införs i 13 kap. 1 § andra stycket IL som
28 innebär att det explicit förtydligas att enbart det
29 förhållandet att ett uppdrag är kopplat till en fysisk person inte
30 ska avgöra om uppdragstagarens verksamhet bedrivs
31 självständigt. Enbart denna omständighet ska således inte utgöra
32 hinder för näringsverksamhet.

33 **att²** Förbundsstämman tar motionen som sin egen

34 **att³** Motionen sänds vidare till Moderaternas partistämma 2021

35

36 Matz Blidby

37 Högalid

38 Stockholms stad

FÖRBUNDSSTÄMMAN BESLUTADE

att bifalla motionen samt att anta motionen som sin egen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:37

I motionen berörs bolagsstyrelseledamöters möjligheter att fakturera sina styrelsearvoden, vilket ej längre är möjligt sedan en dom i Högsta förvaltningsdomstolen 2017. Motionären beskriver hur domen har gjort det svårare för företag att rekrytera styrelseledamöter, och att det nya rättsläget framför allt slår mot mindre bolag. I motionen föreslås därför att inkomstskattelagstiftningen ska förtydligas så att fakturering av styrelsearvoden tillåts.

Partistyrelsen delar motionärens beskrivning av hur det nya rättsläget kring fakturering av styrelsearvoden riskerar att påverka svenskt företagande negativt. Tillgång till kompetent styrelsepersonal är av stor vikt för alla bolag. Det finns dock en uppenbar risk att nuvarande praxis på sikt kommer att slå särskilt hårt mot bolag med störst behov av extern styrelsekompetens, vilket ofta är små och medelstora tillväxtbolag. Externa styrelseledamöter bidrar med viktig rådgivning och kompetens, och nuvarande praxis riskerar att höja tröskeln ytterligare för bolag att ta in extern styrelsekompetens.

Partistyrelsen är även enig med det som i motionen anförs om att styrelsearbete i många avseenden är att betrakta som ett yrke. Partistyrelsen uppfattning är att nuvarande rättsläge riskerar att på sikt skada svenskt företagande och att det i många avseenden utgör ett onödigt hinder. Problematiken behandlas i propositionen På medborgarnas sida. För att skapa förutsättningar för svenska företag att växa och bli fler måste onödiga administrativa hinder som försvårar detta undanröjas. Därför är det rimligt att det även fortsättningsvis ska vara möjligt för styrelseledamöter att få bedriva näringsverksamhet med F-skattsedel och fakturera för sitt styrelsearbete. Partistyrelsen föreslår i propositionen att regeringen bör se över och förtydliga regelverken så att detta möjliggörs.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att besvara motion 1:37 med vad som ovan anförts

1 **MOTION 1:38**

2 **FREDRIK ENEROTH, MUF ÅMÅL -**

3 **VÄSTRA GÖTALAND**

6 **AVSKAFFANDET AV DEN ALLMÄNNA**

7 **PENSIONSavgiften**

9 **BAKGRUND**

10 Föreställ dig en varm sommar då du, istället för att ha badat, ätit glass
11 och njutit av solen, har jobbat. Du har inte jobbat lite heller. Tillslut har du
12 rent av tjänat ihop drygt 20 000 kr. För att vara exakt ska du få hela 20
13 135 kr. Helt fantastiskt! känner du såklart medan tankarna vandrar till den
14 där prylen som ska köpas. I nästa sekund börjar dock problemen komma
15 genom att, som så ofta är, staten gräver i din plånbok. Fast denna gång
16 säger de inte att du får lägre skatt på grund av din jämförbart låga inkomst.
17 Nej, nu ska du betala mest av alla på en särskild liten skatt gjord för sådana
18 som dig, låginkomsttagare. Den kallas givetvis inte en skatt för det vore
19 absurd att göra så du betalar mest då. Istället kallas skatten: "den allmänna
20 pensionsavgiften".

21
22 För att vara fullständigt tydlig är detta alltså inte en avgift som går till
23 att finansiera det allmänna pensionssystemet som så ofta tros, med
24 bra anledning. Pensionsmyndigheten säger själva att "den allmänna
25 pensionsavgiften finansieras med allmänna skatter". Som vanligt i den
26 offentliga djungeln av byråkrati beror detta givetvis på att man istället för
27 att avskaffa avgiften har infört ett hundraprocentigt skatteavdrag. Bli inte
28 alltför glad nu, trots allt är det ett skatteavdrag och inte ett avgifts-avdrag.
29 Skillnaden däremellan är att om du endast betalar avgifter och inte skatter,
30 på grund av låg inkomst, kan du inte göra ett skatteavdrag. I och med allt
31 detta får du betala 1 400 kr som folk med inkomst över cirka 25 000 kr per år
32 inte behöver.

33
34 Framför oss har vi alltså en avgift som praktiskt taget endast gäller för
35 sommarjobbare, skräpar ned skattelagstiftningen och som på så vis kostar
36 skattebetalarna onödigt byråkrati. Vi kan göra oss av med denna orättvisa
37 skatt, vi kan ståda upp i den allt mer komplicerade världen av skatter
38 jämte avgifter och vi kan lätta skattebördan för alla skattebetalare. För vi

kan avskaffa den allmänna pensionsavgiften och skattereduktionen för densamma.

Med anledning av ovanstående yrkar jag på:

- att¹** Moderata Ungdomsförbundet verkar för att avskaffa den allmänna pensionsavgiften och skattereduktionen för densamma
- att²** motionen vidaresänds till nästa partistämma

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

2 Förbundsstyrelsen vill tacka motionären för en motion som berör en viktig
3 fråga, nämligen det svenska pensionssystemet. Vi delar motionärens
4 uppfattning vad gäller vikten av att hushålla med skattebetalarnas pengar
5 och undvika att bygga politiska system som kostar onödigt mycket i
6 administration. De lagar som reglerar den allmänna pensionsavgiften, som
7 i praktiken bara betalas av de med så låga inkomster att skattereduktionen
8 inte täcker densamma, ger otvivelaktigt upphov till höga kostnader. Vi delar
9 dock inte uppfattningen att systemet med den allmänna pensionsavgiften
10 helt bör tas bort, utan anser att det bör ersättas med något annat. Var och
11 en bör åläggas att betala någon form av pensionsavgift för att garantera ett
12 grundskydd.

13

14 Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen arbetsstämman
15 besluta

16

17 **att** avslå att-sats 1 och 2.

18

19 ARBETSSTÄMMANS BESLUT

20

21 **att** bifalla att-sats 1 och 2.

22

23

24 PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:38

25

26 Motionen berör den allmänna pensionsavgiften och beskriver hur
27 skattereduktionen för den allmänna pensionsavgiften missgynnar de med
28 skattebefriade låga inkomster, till exempel sommarjobbare, då de inte
29 kan ta del av reduktionen. Motionären föreslår givet det att den allmänna
30 pensionsavgiften samt skattereduktionen för densamma bör avskaffas.

31

32 Partistyrelsen har förståelse för motionärens beskrivning av pensionsavgiften
33 som en orättvis skatt. Samtidigt är det en rimlig påföljd av nuvarande
34 regelverk, då en förutsättning för att ta del av en skattereduktion är
35 att en löntagare har betalat skatt. I de fall en löntagare har en inkomst
36 som understiger eller motsvarar grundavdraget är hela dennes inkomst
37 skattebefriad, och en skattereduktion är därmed inte möjlig. Principen är
38 inte helt olik jobbskatteavdraget, där en förutsättning för att få ta del av

skattesänkningen är att man arbetar. Partistyrelsen vill påtala att förändringar inom pensionssystemet kräver långsiktighet och blocköverskridande uppgörelser med stöd av en stor majoritet i Sveriges riksdag. Givet dessa ramar och förutsatt att det går att uppnå med intäktsneutralitet skulle det kunna ses över hur den situation som omnämns i motionen kan förebyggas.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att besvara motion 1:38 med vad som ovan anförts

1

1 **MOTION 1:39**

2 **FREDRIK ENEROTH, MUF ÅMÅL -**

3 **VÄSTRA GÖTALAND**

6 **ANGÅENDE AVSKAFFANDET AV REKLAMSKATTEN**

8 **BAKGRUND**

9 Meningen med punktskatter är att hämma konsumtion eller användandet av
10 tydligt farliga ämnen eller handlingar. Detta gör många punktskatter såsom
11 alkoholskatten och spelskatten. Problemet med en punktskatt för reklam
12 är att reklam inte är farligt för samhället, snarare tvärtom. Reklam driver
13 samhället och dess utveckling genom att tillåta mindre konkurrenter att
14 läggas märke till och på så vis få en chans på marknaden. Därigenom skapas
15 konkurrens och utveckling.

16
17 Utöver att hämma konkurrens bland annonsörerna missgynnar även
18 reklamskatten äldre typer av reklam. Detta då reklamskatten inte verkar vid
19 alla former av reklam utan den appliceras endast vid fysisk reklam, dock
20 finns det många undantag. Reglerna för reklamskatten är orimligt krångliga.
21 Exempelvis ska man betala skatt för tryckta annonser, men inte om de
22 förekommer i så kallade periodiska publikationer, det vill säga tidningar och
23 magasin som enligt en utgivningsplan normalt ska komma ut med minst fyra
24 nummer per år. Däremot ska man betala reklamskatt för reklamtrycksaker,
25 annonsblad, kataloger eller program, exempelvis till idrottsmatcher och
26 teaterföreställningar, då dessa inte räknas som periodiska publikationer även
27 om de utkommer regelbundet. Ifall man annonserar i publikationer som är
28 skrivna på ett annat språk än svenska och som ska spridas huvudsakligen i
29 andra länder än Sverige ska man inte heller betala reklamskatt. Man slipper
30 också betala skatten ifall man annonserar ett inlägg i samma publikation som
31 inlägget förekommer. Regelkrångel likt det här är alltför vanligt i Sverige och
32 denna skatt bidrar endast till problemet.

33
34 För de stora besvär denna skatt orsakar samhället genom regelkrångel och
35 hämning av konkurrens bör den iallafall ge någorlunda väsentliga inkomster
36 till statskassan som många andra principiellt felaktiga skatter gör, men den
37 genererar endast ynka 146 miljoner kronor.

38

Med anledning av ovanstående yrkar jag på

- att¹ MUF Västra Götaland Norra verkar för att avskaffa reklamskatten
 att² motionen vidarelämnas till MUF:s nästa nationella stämma med
 hemställan om vidarebefordran till nästa partistämma

DISTRIKTSSTYRELSENS YTTRANDE

Vi i distriktsstyrelsen tackar motionären för en intressant motion. MUF har alltid värnat om sänkta skatter samt att minska regelkrångel för företagare och för den delen dagspressen och välkomnar därmed denna motion. Distriktsstyrelsen instämmer i motionärens uppfattning om vikten av att avskaffa den här typen av skatt då den genererar en otroligt liten summa till statskassan och orsakar mer skada än nytta.

Med anledning av ovanstående föreslår distriktsstyrelsen distriktsstämman besluta:

- att bifalla motionens samtliga åttsatser.

DISTRIKTSSTÄMMAN BESLUTADE:

- att bifalla motionens samtliga åttsatser.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 **FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE**

2 Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för en intressant och upplysande
3 motion om svenskt förmynderi. Som motionären beskriver är reklamskatten
4 en orimlig och föråldrad skatt som inte har någon legitimitet. Skatten hämmar
5 tillväxt och innovation för svenska företag. Reklamskatten hör helt enkelt
6 hemma på svenska historiens soptipp och bör avskaffas.

7
8 Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen arbetsstämman
9 besluta:

10

11 **att** bifalla att-sats 1

12

13 **ARBETSSTÄMMANS BESLUT**

14

15 **att** bifalla att-sats 1 och 2.

16

17

18 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:39**

19

20 Motionären föreslår ett avskaffande av reklamskatten, då den enligt
21 motionären både hämmar konkurrensen på reklammarknaden och medför
22 onödigt regelkrångel.

23

24 Partistyrelsen delar motionärens syn på de problematiska aspekter av
25 reklamskatten som förs fram i motionen. I sin slutgiltiga utformning fanns
26 flera aspekter med skatten som gick att ifrågasätta, inte minst att den i
27 huvudsak belastade ideella organisationer och småföretag. Med en lång rad
28 undantag bidrog skatten även till att göra skattesystemet mer komplicerat.

29

30 Partistyrelsen konstaterar vidare att riksdagen redan 2002 tillkännagivit
31 för regeringen att skatten ska avskaffas, och att så skett i etapper fram till
32 dess att skatten slutligt avskaffades den 1 januari 2022, efter att beslutet att
33 vidaresända motionen fattats.

34

35 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

36

37 **att** besvara motion 1:39 med vad som ovan anförts

38

MOTION 1:40

MODERATKVINNORNA

JÄMSTÄLLDHET BÖRJAR I PLÅNBOKEN

Jämställdhet börjar i plånboken. Med egna pengar kommer också möjligheten att styra över ens eget liv. Samtidigt som Sverige är ett av världens mest jämställda länder finns det mycket kvar att göra för att män och kvinnor ska ha samma möjligheter att arbeta, driva företag, spara och äga. I en tid då frågor som rör såväl Sveriges ekonomi som den egna ekonomin dominerar den politiska debatten krävs nya reformer.

Den moderata tron på individens förmåga är stark. Lika stark måste viljan vara att förändra de strukturer som begränsar människor. Skillnaderna mellan män och kvinnor finns genom hela livet. Löneutvecklingen är sämre för kvinnor, vilket förstärks ytterligare genom föräldraledigheter och sjukskrivningar. Konsekvensen är lägre livsinkomst och en lägre pension. Kvinnor äger också mindre av företagen och aktiekapitalet i Sverige. Det är politikens uppgift att skapa förutsättningar för att det ska förändras.

Ekonomisk jämställdhet handlar inte om lika utfall, utan om lika möjligheter. Politikens uppgift kan inte vara att detaljstyra människors liv. Däremot är det viktigt att synliggöra de strukturer som faktiskt finns, samtidigt som människor släpps fram och får möjlighet att lyckas på sina egna meriter. Förutsättningarna måste finnas oavsett om man arbetar i privat eller offentlig sektor, om man är född i Sverige eller i ett annat land och oavsett vilka drömmar man har i livet.

Pengar är makt och det är dags att vi ger alla kvinnor makten över deras egna liv. Det handlar om löneutveckling, karriärmöjligheter, fler arbetade timmar och att föräldraledighet och sjukskrivning inte ska begränsa. Det handlar om att alla ska ges samma chans till ett jämställt liv oavsett var man är född. Det handlar om att släppa fram företagandets möjligheter och göra det mycket enklare att starta och driva en egen verksamhet. Vi uppnår inte ekonomisk jämställdhet genom en snabblösning, men det är möjligt med en stark tro på människan och rätt politik.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 LÖNEUTVECKLING OCH KARRIÄR

2 En viktig aspekt i den ekonomiska jämställdheten är lika lön för lika arbete.
3 Löneskillnaderna mellan kvinnor och män minskar visserligen, men kvinnor
4 har fortfarande lägre inkomster än män. I en rapport gjord av IFAU från
5 2018 finner man att de högutbildade kvinnor och män som undersöktes
6 i rapporten har ungefär lika lön vid 25 års ålder, men vid 45 års ålder är
7 männens genomsnittliga månadslön cirka 25 procent högre.

8
9 Rapporten kommer fram till tre slutsatser: föräldraskapet har betydelse för
10 lönegapet, men skillnader i löneutveckling uppstår även innan män och
11 kvinnor blir föräldrar. Förutom föräldraskapet finner man att män i större
12 utsträckning än kvinnor har individegenskaper som genererar en högre
13 lön på arbetsmarknaden, men också att männen belönas mer för samma
14 egenskaper. Och trots att både män och kvinnor är ungefär lika benägna
15 att byta arbetsgivare ökar männens löner mer än kvinnornas, oavsett om de
16 byter arbetsplats eller stannar kvar på samma.

17
18 Att göra en lönekartläggning kan vara en lösning för att jämföra och åtgärda
19 osakliga löneskillnader på en arbetsplats. Det visar sig dock att kraven på att
20 dokumentera lönekartläggningen hos arbetsgivare har liten eller ingen effekt
21 på könsskillnaderna. Efter granskningen konstaterar man också att arbetet
22 med lönekartläggningen bedöms vara ganska arbetskrävande och svårt att
23 tillämpa för små arbetsgivare eller arbetsgivare utan HR-funktion.

24
25 Sedan alliansregeringen avreglerade välfärdssektorn startades tusentals
26 nya företag inom vård och omsorg, och antalet kvinnliga ledare i branschen
27 ökade med 27 procent. Fler externa aktörer förbättrar arbetsvillkoren för de
28 anställda, höjer statusen för kvinnodominerade yrken och lönerna för bland
29 andra under- och sjuksköterskor samt bidrar till kompetensförsörjning i
30 branschen. Tyvärr har kvinnodominerade yrken mindre lönespridning och i
31 lägre grad individuell lönesättning än mansdominerade yrken. För att locka
32 fler utbildade att stanna i vård- och omsorgsyrken och för att förbättra deras
33 villkor måste det, förutom att bredda eller specialisera sig, också finnas bra
34 karriärmöjligheter. Det kan till exempel handla om fler och mindre karriärsteg
35 samt att utveckla möjligheter till karriärväxling – att kunna växla in i och ut ur
36 en chefsroll. De chefer som finns i dag och de framtida måste också ha rätt
37 förutsättningar för sin ledarroll genom till exempel chefstraineeprogram.

38

SPARANDE

Ekonomisk självständighet ger trygghet och framför allt frihet att kunna göra livsavgörande val i såväl arbets- som privatliv. I en kartläggning av Danske bank visade det sig att var femte kvinna inte har råd att separera från sin partner i dag och att nästan 40 procent av kvinnorna ansåg att ekonomin är ett ganska stort hinder för att kunna separera. När banker och börshandelsplattformar jämför sparandet mellan kvinnor och män visar utvecklingen att skillnaden i sparad kapital växer i Sverige. Detta trots att kvinnors medianavkastning är bättre än mäns. Spargapet mellan män och kvinnor i Sverige uppskattas till ett snitt om hela 22 procent. Dessutom bedöms skillnaderna växa ytterligare under den lågkonjunktur vi nu befinner oss i till följd av att kvinnor generellt tar ett större ansvar för inköp av löpande karaktär, som exempelvis livsmedel, vilkas priser just nu ökar mest.

Länge har fokus i diskussionen legat på kopplingen mellan sparande och löneinkomst och att vägen till ökade kapitalinkomster för kvinnor går via ökade arbetsinkomster. Kombinationen av att både män och kvinnor i Sverige sparar ungefär tio procent av sin lön efter 30 års ålder och att den största delen av sparandet är pensionssparande gör att lön och arbete också fortsatt är en viktig och avgörande faktor för sparandet. Så länge vi har löneskillnader mellan män och kvinnor kommer vi att se skillnader i sparande och kapitalinkomster.

På senare tid har dock även en annan viktig faktor och skillnad i mäns och kvinnors sparande uppmärksammats av bankerna. Innan pojkar och flickor är 13 år gamla är deras sparande, sett till antal konton och belopp, nästan identiskt och består av sparande som föräldrar och nära anhöriga startat till barnet. Vid 13 års ålder har barn möjlighet att skapa bank-id och med föräldrarnas tillåtelse blir det då möjligt för barnet att påbörja sparande i fonder och aktier. Redan från start väljer då killar att spara mer och gör så i fonder och aktier och får därför en ränta på ränta-effekt och ett kapital som ökar med tiden. Vid 15 års ålder tillhör enbart var tredje barnsparkonto en flicka och vid 16 års ålder har samma siffra gått ner till endast var fjärde. Utvecklingen håller dessutom i sig och mellan 20 och 29 års ålder sparar kvinnor hos Avanza 33 procent mindre än män. Samma mönster noteras av såväl andra banker som av mätinstitutet. Dessa stora skillnader i sparande i tidig ålder gör att män redan vid 30 års ålder, när kvinnors och mäns löneskillnader tar fart, har nästan dubbelt så mycket sparad kapital som

1 kvinnor. En skillnad som sedan avstannar och ligger kvar runt 40–60 procent
2 under hela livet.

3

4 Vad dessa tidiga skillnader i sparande beror på är svårt att avgöra exakt.
5 Mycket tyder dock på att flickor och kvinnors lägre finansiella självförtroende
6 är en viktig faktor, tillsammans med lägre förväntningar på ekonomiskt
7 intresse från föräldrar och omgivning såväl som andra intressen och
8 konsumtionsbeteenden. En i sammanhanget viktig sak att notera är dock
9 att flickor och kvinnor när de sparar gör det bra och längre fram har en
10 bättre ränta på sitt sparande än män. Detta gäller särskilt bland den nya
11 generationens sparare. Tittar vi på andra ekonomiska beteenden som
12 skuldsättning och förmågan att betala räkningar i tid så är tjejer och
13 kvinnor återigen märkbart bättre. Sedan den enkla och historiskt lönsamma
14 sparformen med ISK (Investeringssparkonto) kom till har också allt fler,
15 oavsett kön och ålder, valt att spara i fonder och aktier i stället för på
16 sparkonton med låg eller ingen ränta.

17

18 Sammanfattningsvis ökar intresset, kunskaperna och viljan att spara hos
19 svenskarna i stort och allt fler väljer också att göra så när det ekonomiska
20 utrymmet finns. Trots detta och att löneskillnaderna, bortsett från år 2021,
21 minskar, så fortsätter spargapet mellan män och kvinnor att växa. Ska
22 kvinnor och män få samma möjligheter till frihet och trygghet är därför
23 reformer på området nödvändiga.

24

25 Ett ökat privat pensionssparande är ett viktigt verktyg för att minska
26 pensionsgapet mellan män och kvinnor. Det privata sparandet spelar redan
27 stor roll för många. Genom ett skatteavdrag för ett låst pensionssparande,
28 exempelvis genom en reduktion av beloppet man betalar i skatt, skulle fler
29 kunna spara mer till sin pension.

30

31 Ytterligare en viktig reform för att uppmuntra till ökat sparande vore att sänka
32 skatten på ISK och kapitalförsäkringar till statslåneräntan plus 0,75 procent. I
33 dag är skatten på ISK statslåneräntan plus 1 procent. Därutöver borde golvet
34 för skatten på ISK och kapitalförsäkringar tas bort. På så sätt uppmuntrar vi
35 fler till att spara.

36

37

38

JÄMSTÄLLDHET FÖR ALLA

Många av de flickor och kvinnor som flytt till Sverige de senaste decennierna har kommit från länder där deras möjligheter att göra fria val i livet är starkt begränsade. Att dessa begränsningar visar sig vara lika stora eller ännu större i deras nya hemland tillhör de största sveken och värsta konsekvenserna av Sveriges misslyckade integrationspolitik. Även grupperingar med kulturell eller religiös bakgrund som funnits i Sverige mycket länge kan ha värderingar där flickor och kvinnors liv begränsas.

Moderaterna tror på alla människors lika värde och inneboende vilja att utifrån sina förutsättningar sträva efter en bättre tillvaro. Människor som flyr sitt hemland har redan påbörjat den viktigaste delen av strävan mot ett bättre liv. Politikens uppgift i Sverige måste vara att skapa så goda förutsättningar och riva så många hinder som möjligt, så att dessa strävsamma individer kan fortsätta resan mot ett bättre liv i det nya hemlandet. Det gäller särskilt flickor och kvinnor, vars resa alltför ofta kantas av fler hinder längs vägen.

Svensk integrationspolitik måste förändras på många sätt. En viktig del handlar om ekonomi och arbete, eftersom egna pengar är en grundläggande faktor för att få större frihet i sitt liv. Det handlar om att klara egen försörjning men också om att de bidrag man eventuellt får inte stärker inlåsningseffekter eller minskar strävan efter arbete. Det måste alltid löna sig att arbeta och bidragstak måste därför införas. Men olika bidrag måste också utformas utifrån en genomtänkt analys kring hur bidragen påverkar kvinnornas ställning i familjen eller släkten. Om man får högre barnbidrag när man får fler barn är risken hög att man aldrig kommer ut på arbetsmarknaden. Samtidigt kan kvinnans ställning stärkas, om det är hon som får bidraget utbetalt och därmed ansvaret för eventuellt försörjningsstöd.

Arbetsförmedlingen har förändrats de senaste åren och det har tyvärr lett till att grupper som står långt från arbetsmarknaden har svårt att få stöd och rätt insatser. I dag görs detta arbete till stor del av kommunerna, ibland i samverkan med regionerna, och därför bör det övervägas att ge kommunerna ansvaret för att få individer långt ifrån arbetsmarknaden i arbete eller annan sysselsättning.

De värderingar man har med sig från sitt hemland och religiös tro påverkar synen på individens frihet i förhållande till familj och släkt och hur man

1 lever sitt liv. Svenskarnas värderingar på samhälls nivå är bland de mest
2 individuella och sekulära av alla länder i världen. De relativt stora grupper
3 som kommit de senaste decennierna befinner sig ofta värderingsmässigt
4 på motsatt ände av skalan. Men också på grund av den misslyckade
5 integrationen finns det grupper, som bött länge eller är födda här, med
6 värderingar som står långt ifrån de svenska värderingar vi länge tagit för
7 givna. Det påverkar synen på individers frihet, självförsörjning, arbete och
8 utbildning samt familjebildning. För att ändå klara målet om arbete och
9 egen försörjning och att alla, kvinnor och män, ska vara en aktiv del av det
10 svenska samhället måste större fokus i integrationsprocessen läggas på den
11 stora kultur- och värderingsförändring det kan innebära att leva i Sverige
12 samt vilket livsperspektiv man bär med sig.

13

14 Forskning visar tydligt att det relativt snabbt uppstår en förflyttning av
15 värderingar när man har ett arbete eller någon form av sysselsättning. Därför
16 är insatser som leder till arbete inte bara en fråga om egen försörjning och
17 frihet, utan också om att snabbare komma in i det svenska samhället. När
18 det gäller flickor och kvinnor får det särskilt stor betydelse när värderingar
19 som inskränker deras valfrihet, och som ytterst visar sig i olika former av
20 hedersförtryck, kan förändras.

21

22 Språket är avgörande för att kunna arbeta och delta i samhällslivet. Därför
23 behöver språkundervisningen kvalitetssäkras och förbättras betydligt och
24 gärna ske i kombination med praktik eller liknande på en arbetsplats. Men
25 vi måste också möjliggöra för grupper med en högre ambitions- och/eller
26 utbildningsnivå att delta på snabbspår, högre nivå eller yrkesinriktad SFI på
27 exempelvis kvällstid. Målet måste vara att få ut deltagarna i sysselsättning
28 så snabbt det går. Detta är särskilt viktigt för kvinnor, som annars riskerar att
29 fastna i utanförskap.

30

31 Att integreras i ett nytt land innebär inte att allt man bär med sig av kultur,
32 traditioner eller religiös övertygelse från sitt hemland måste förändras. Men
33 vi måste bli mycket tydligare med vad som är absoluta krav och vad som är
34 oacceptabelt i Sverige. Att följa svensk lag är grunden för alla i Sverige och i
35 vårt land ska alla ha frihetliga rättigheter att forma sina liv. Flickor och kvinnor
36 ska till exempel ha samma rätt till val i livet, jämställda förhållanden och lika
37 lön för lika arbete.

38

FÖRÄLDRALEDIGHET OCH VAB

Föräldraskap påverkar i dag kvinnors arbetsinkomst negativt, medan motsvarande effekt inte finns för män. Kvinnors förvärvsinkomst dyker i samband med första barnet och förblir sedan på en lägre nivå i upp till 20 år. 15 år efter det första barnet har inkomstskillnaden mellan pappor och mammor ökat med i genomsnitt 32 procentenheter. Det är också efter första barnet som kvinnor och mäns sjukfrånvaro börjar skilja sig åt. Män lönearbetar mer än kvinnor, har högre lön än kvinnor, får därför också högre pension än kvinnor och möjlighet till större sparande än kvinnor.

Kvinnor tar i snitt ut nästan 70 procent av föräldraledighet och vab (vård av barn), och utvecklingen har i stort sett stått stilla de senaste åren. Om kvinnor i Sverige skulle arbeta i samma utsträckning som män skulle Sveriges BNP öka med över 400 miljarder kronor, vilket motsvarar nära 40 procent av statsbudgeten. Kvinnor har bara 77 procent av mäns totala inkomster, och det gapet har i princip varit oförändrat sedan 1995.

Föräldraförsäkringen har historiskt bidragit till att Sverige har ett av världens högsta arbetskraftsdeltaganden bland kvinnor. Men i dag vet vi att den offentligt och gemensamt finansierade föräldraförsäkringen bidrar till att kvinnor fortfarande tar ett större ansvar för barn och hem samt utför mer obetalt hemarbete än män. Samtidigt är en generös och flexibel föräldraförsäkring både uppskattad och viktig för de flesta familjer i Sverige, och möjligheten för familjemedlemmarna att själva välja hur de fördelar sitt betalda och obetalda arbete är en frihetsfråga.

Det finns ett flertal förändringar av föräldraförsäkringens utformning som både bibehåller familjers rätt att själva bestämma över sin föräldraledighet och ger bättre förutsättningar till en mer jämställd fördelning av såväl föräldraledighet som obetalt hemarbete.

En grundförutsättning för valfrihet är information. Utan rätt information har vi inte förutsättningar att göra medvetna val. Försäkringskassan behöver därför bli bättre på att förse föräldrar med den information de behöver för att kunna planera föräldraledighet och vab. Fler arbetsgivare tillhandahåller i dag föräldrapenningtillägg eller föräldralön, vilket kan göra det mer lönsamt även för föräldern med en hög lön att vara hemma. Detta bör kunna premieras genom exempelvis skattelättnad eller möjlighet att

1 göra avdrag. Om Försäkringskassan tillhandahåller ett bättre verktyg som
2 enkelt kan räkna fram vad frånvaro från arbetsmarknaden får för effekt på
3 den framtida pensionen kan individer fatta välgrundade beslut och själva
4 utjämna ekonomiska konsekvenser. Dessutom bör även par som lever under
5 samboliknande förhållanden kunna överföra premiepensionsdagar till den
6 part som är hemma mest.

7

8 Nya studier från IFAU visar att ekonomi är en viktig faktor för många familjer
9 när de fördelar sin föräldraledighet och att det går att påverka fördelningen
10 av ledighet med ekonomiska incitament. Dessutom finns det rapporter
11 som menar att jämställdhetsbonus i vissa grupper har haft en positiv
12 effekt. Jämställdhetsbonusen i föräldraförsäkringen bör därför utredas och
13 införas på nytt. För att skapa ett starkare incitament för särskilt pappor
14 att ta en större del av föräldraledigheten bör man överväga att höja taket
15 i föräldrapenningen och samtidigt se över möjligheten att skärpa villkoren
16 för hur länge vårdnadshavare kan spara dagar samt överväga att minska
17 eller helt slopa de så kallade lägsta dagarna till förmån för fler dagar på
18 sjukpenninggrundande nivå.

19

20 Ytterligare ett viktigt område att utveckla i föräldraförsäkringen är dess
21 flexibilitet. En utökad möjlighet att överföra dagar till närstående som
22 man inte bor med skulle underlätta många familjers livspussel. Även
23 snabbhetspremien bör avskaffas, då den styr föräldrar till att föda barn
24 tätt samtidigt som det leder till ett mindre jämställt uttag av betald
25 föräldraledighet. Hur tätt man skaffar barn borde överhuvudtaget inte styras
26 av ekonomiska incitament utan vara något som man anpassar efter eget
27 tycke.

28

29 Uttag av dubbeldagar har i rapporter inneburit ett mer jämställt uttag av
30 föräldradagar samt haft en positiv effekt på nyförlösta kvinnors hälsa och
31 möjlighet till återhämtning. Därför borde alla dagar kunna vara dubbeldagar
32 om familjen så vill men begränsas till barnets tidiga år, förslagsvis fram till
33 barnets andra levnadsår.

34

35 Något som blir allt vanligare är att familjer späder ut sin föräldraledighet
36 genom att under första året inte ta ut full ersättning, samtidigt som den
37 sjukpenninggrundande inkomsten (SGI) är skyddad. Detta riskerar att
38 slå ekonomiskt hårdast mot kvinnor, som ofta tar den första delen av

föräldraledigheten. Konsekvenserna av detta bör utredas och det bör
 övervägas att strama åt möjligheten till ett friår utan ersättning för att sedan
 kunna ta ut ytterligare ett år hemma, finansierat av föräldraförsäkringen.
 Erfarenheter från Norge gör dock att vissa begränsningar riskerar att leda till
 att mammor kliver ur försäkringssystemet helt för att kunna vara hemma mer
 med sina barn. En konsekvens som minst sagt riskerar ha stor påverkan på
 kvinnors pensioner och livsinkomst.

Med anledning av ovan föreslår Moderatkvinnorna Moderaterna/stämman
 besluta:

- att¹** verka för att anpassa lönekartläggningar efter arbetsgivarnas storlek
 och utreda ytterligare förenklingar.
- att²** verka för att utreda ett införande av karriärkartläggningar.
- att³** verka för att öka lönespridning och individualiserad lönebildning i
 offentlig vård, omsorg och sociala tjänster.
- att⁴** verka för att skapa fler karriärmöjligheter för anställda inom vård,
 omsorg och sociala tjänster.
- att⁵** verka för att utreda och införa en skattereduktion för privat
 pensionssparande.
- att⁶** verka för att sänka skatten på ISK och kapitalförsäkringar.
- att⁷** verka för att anpassa bidrag till individer och familjer så att de inte
 får negativa konsekvenser för kvinnors självständighet eller
 etablering på arbetsmarknaden.
- att⁸** verka för att utreda om kommuner ska ha ansvar för att få ut de som
 står långt från arbetsmarknaden i arbete eller annan sysselsättning.
- att⁹** verka för att utöka etableringsprogrammet till motsvarande heltid,
 med fokus på att bli självförsörjande.
- att¹⁰** verka för att tydliggöra krav på motprestation för bidrag och
 konkreta konsekvenser om man inte deltar fullt ut.
- att¹¹** verka för att anpassa samhällsinformationen för att möta kultur- och
 värderingsskillnader och underlätta anpassning till det svenska
 samhället.
- att¹²** verka för att stärka och kvalitetssäkra svenska för invandrare och
 utöka kombinationen med yrkespraktik och snabbspår.
- att¹³** verka för att utreda ett individualiserat försörjningsstöd.

- 1 **att¹⁴** verka för att ge IFAU (Institutet för arbetsmarknads- och
2 utbildningspolitisk utvärdering) i uppdrag att följa upp och utvärdera
3 initiativ för bättre integration.
- 4 **att¹⁵** verka för att skapa större flexibilitet att överföra dagar med
5 föräldrapenning till närstående.
- 6 **att¹⁶** verka för att göra alla dagar till möjliga dubbeldagar.
- 7 **att¹⁷** verka för att begränsa uttag av dubbeldagar till barnets tvåårsdag.
- 8 **att¹⁸** verka för att ta bort snabbhetspremie i föräldraförsäkringen.
- 9 **att¹⁹** verka för att ge Försäkringskassan i uppdrag att tillhandahålla
10 ett verktyg som räknar ut vilken effekt föräldraledighet och vab får
11 på livsinkomsten och den framtida pensionen.
- 12 **att²⁰** verka för att utreda och återinföra jämställdhetsbonusen i
13 föräldraförsäkringen.
- 14 **att²¹** verka för att möjliggöra för par i samboliknande relation att föra över
15 premiepension.
- 16 **att²²** verka för att se över möjligheten att höja taket i föräldrapenningen
17 för att öka de ekonomiska incitamenten att dela lika på
18 föräldraledigheten.
- 19 **att²³** verka för att utreda konsekvenserna av dagens system med
20 skyddad SGI (sjukpenninggrundande inkomst) under barnets första
21 levnadsår och överväga en ytterligare begränsning.
- 22 **att²⁴** verka för att begränsa mängden och antalet år som familjer kan
23 spara föräldradagar.
- 24 **att²⁵** verka för att utreda lägstadagarnas funktion i syfte att minska eller
25 helt slopa dem till förmån för dagar med inkomstbaserad ersättning.
- 26 **att²⁶** anta motionen.

27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:40

Motionären berör ett flertal områden inom jämställdhet. Motionären berör framförallt ekonomisk självständighet som är en avgörande förutsättning för kvinnors egenmakt och oberoende. Att öka den ekonomiska jämställdheten mellan kvinnor och män är därmed högst väsentligt.

Partistyrelsen delar motionens bild av att ekonomisk jämställdhet inte handlar om lika utfall, utan om lika möjligheter. Motionen tar upp viktiga förslag för ett mer jämställt samhälle. Partistyrelsen noterar också att flera av motionens förslag redan är moderat politik.

Sverige har kommit långt när det gäller jämställdhet mellan kvinnor och män, men det finns fortfarande mycket kvar att göra. Kvinnor tjänar mindre än män och arbetar deltid i större utsträckning, vilket påverkar deras ekonomiska egenmakt. Det innebär också lägre ersättning vid sjukdom eller arbetslöshet, samt i förlängningen en lägre pension. Kvinnor äger också i snitt bara hälften av vad män äger i Sverige och startar företag i mindre omfattning. En viktig förklaring är att kvinnor ofta tar på sig det obetalda hemarbetet och har det huvudsakliga omsorgsansvaret för barn och anhöriga. Den ekonomiska ojämställdheten förstärks ofta vid familjebildning. Utrikes födda kvinnor har en särskilt svag ställning på arbetsmarknaden. En svag ekonomisk egenmakt begränsar kvinnans liv. Till exempel vittnar fler kvinnor än män om att de inte har råd att separera.

Som ett led i ett mer jämställt arbetsliv behöver också fler kvinnor bli chefer, ha ledande befattningar och sitta i bolagsstyrelser. Att arbetsgivare och ägare inte tar tillvara den kompetens som finns hos kvinnor är varken bra för verksamheten eller för samhället. Här menar partistyrelsen att näringslivet har ett stort ansvar. Fler steg kan tas via införandet av öppna rekryteringsprocesser, kompetensredovisningar och mentorskapsprogram. Genom så kallade karriärkartläggningar kan, som motionären föreslår, befodringsdiskriminering blottläggas och åtgärder vidtas.

Kvinnodominerade yrken har mindre lönespridning och i lägre grad individuell lönesättning än mansdominerade yrken. Svag belöning vid ansträngning ökar markant risken för sjukfrånvaro i psykiatriska diagnoser, vilket är en delförklaring till ökade sjuktal i kvinnodominerade yrken. Rapporter från både Saco och IFAU pekar på att kvinnor har mest att vinna på individuell

1 lönesättning. Genom mer individuell lönesättning i offentlig vård, omsorg och
2 sociala tjänster ökar belöningsmekanismerna och således minskar sjukfallen.

3

4 Partistyrelsen menar Moderaterna bör verka för att öka lönespridningen och
5 individualisera lönesättningen i offentlig vård, omsorg och sociala tjänster, i
6 likhet med vad motionären föreslår.

7

8 Partistyrelsen delar motionens bild om att det behövs fler karriärmöjligheter
9 för anställda inom vård, omsorg och sociala tjänster. Partistyrelsen noterar
10 också att Moderaterna sedan tidigare driver förslag om att vårdens
11 medarbetare ska kunna utvecklas inom sin egen profession och om en
12 nationell modell för vidareutbildning för att stärka statusen för vårdens och
13 omsorgens alla yrken. Det ska löna sig att vidareutbilda sig och det ska göra
14 skillnad i löne- och karriärutvecklingen.

15

16 Motionären tar upp sparande som en jämställdhetsaspekt. Den
17 moderatledda regeringen har aviserat att den under mandatperioden avser
18 föreslå att skatten på sparande sänks genom att en grundnivå på 300
19 000 kronor på investeringssparkonto (ISK) görs skattefri. Detta kan även
20 underlätta för fler att spara till pensionen.

21

22 Partistyrelsen instämmer i motionärens bild om att integrationspolitiken
23 behöver läggas om. Ett intensivt arbete med detta pågår nu av den
24 moderatledda regeringen för att stärka drivkrafterna till arbete och minska
25 utanförskapet. Det kommer att bidra till förbättrade förutsättningar
26 för ekonomisk jämställdhet och förbättringar på en rad områden som
27 motionären tar upp.

28

29 Moderaterna vill fortsätta sänka skatten för alla som jobbar, inte minst för
30 att göra det mer lönsamt för kvinnor att arbeta. Samtidigt behöver det bli
31 lönsammare att gå från bidrag till arbete genom aktivitetskrav knutna till
32 försörjningsstödet och ett bidragstak. Här ingår också regeringens arbete
33 med att införa kvalificering in i välfärden inom ramen för Tidöavtalet. Utrikes
34 födda kvinnor och ensamstående kvinnor med barn är överrepresenterade
35 i försörjningsstödet. Att bryta beroendet av försörjningsstöd är därför
36 inte bara centralt för att bekämpa utanförskapet, utan också en
37 jämställdhetsfråga. Drivkrafterna till arbete är särskilt låga för nyanlända med
38 barn, vilket gör att framförallt nyanlända kvinnor i låg utsträckning börjar

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

arbeta. Partistyrelsen är positiv till att se över möjligheten att på lämpligt sätt följa upp och utvärdera initiativ för bättre integration inom ramen för det fortsatta arbetet med utvecklingsarbetet på integrationsområdet.

Partistyrelsen vill värna om flexibiliteten i föräldraförsäkringen. Den moderatledda regeringen har nyligen infört möjligheten för föräldrar att överlåta totalt 90 dagar till en närstående. Regeringen har även, i en promemoria som remitteras, föreslagit att antalet dubbeldagar utökas till 60 dagar. Dubbeldagarna har visat sig vara en framgångsrik väg för att öka jämställdheten genom att pappor som vanligtvis inte tar ut någon föräldrapenning tack vare dubbeldagarna börjat göra det. Fler dubbeldagar ger dessutom familjer större frihet att själva lösa sitt livspussel.

Snabbhetspremien är en regel som gör att kvinnor som får sitt andra barn inom 2,5 år efter det första ofta får högre föräldrapenning än dem som får sitt andra barn senare. Långvarig frånvaro från arbetsmarknaden gör det svårare att återvända till arbete. Ett borttagande av denna premie skulle sannolikt bidra till att kvinnor är borta en kortare tid från arbetsmarknaden och därmed till högre inkomst och pension.

21
22
23
24
25
26
27

Det är många gånger svårt att överblicka effekter av livsval på lång sikt samt de samband som finns till exempel mellan föräldraledighet och efterföljande ansvar för obetalt hemarbete. Det kan därför finnas anledning att se över om Försäkringskassan ska ha i uppdrag att tydligt informera blivande föräldrar om sannolika effekter av olika val kopplade till föräldraskapet, så att blivande föräldrar kan fatta så välinformerade beslut som möjligt.

28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

Partistyrelsen delar motionärens bild om att det finns stora samhällsvinster i att få pappor att vilja ta ut fler föräldraledighetsdagar än vad som görs idag. Partistyrelsen utesluter därför inte att det kan bli aktuellt att se över möjligheten att återinföra jämställdhetsbonusen i föräldraförsäkringen, inom ramen för arbetet med att utreda vilka möjliga incitament det skulle kunna finnas för att föräldrar ska kunna vilja välja ett mer jämställt och konsoliderat uttag av föräldrapenningdagarna. I det arbetet skulle motionärens övriga förslag för ett mer jämställt uttag av föräldradagar kunna ingå.

1 Moderaterna ska verka för att pensionssystemet blir mer jämställt. En
 2 kvinna som har tagit stort ansvar för hem och barn ska ha en rimlig pension.
 3 Idag kan den som valt att gå ned i arbetstid och är gift, bli kompenserad
 4 genom att den som tjänar mest för över sin premiepension. Partistyrelsen
 5 menar att det är av stor vikt att pensionssystemet förändras i takt med
 6 samhällsutvecklingen. Det är därför rimligt att se över möjligheten för par i
 7 samboliknande relation att föra över premiepension. Det är enda sättet att
 8 få jämställda pensioner på lång sikt är dock att driva på för ett mer jämställt
 9 arbetsliv.

10

11 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

12

13 **att** bifalla att-sats 3 i motion 1:40, det vill säga,

14

15 **att** verka för att öka lönespridning och individualiserad
 16 lönebildning i offentlig vård, omsorg och sociala tjänster.

17

18 **att** anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

19

20 Josefin Malmqvist reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 1, 2,
 21 5, 6, 9, 10, 14-19 och 21 i motion 1:40.

22

23 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna
 24 2, 6, 16, 18 och 19 i motion 1:40.

25

26 Maria Malmer Stenergard reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 18
 27 i motion 1:40.

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:41

MODERATKVINNORNA

ETT FRIARE OCH ENKLARE FÖRETAGANDE

Det behöver bli enklare, tryggare och mer lönsamt att vara företagare i Sverige, och alla insatser för att förenkla för företag generellt kommer att bidra till att stärka i synnerhet kvinnors företagande. Att kvinnor är mindre riskbenägna och värderar förutsägbarhet och ekonomisk stabilitet mer än män gör förenklingsarbetet högst relevant också i syfte att få fler kvinnliga entreprenörer i Sverige.

Att Moderaterna håller fast vid målsättningen att minska regelbördan och den administrativa kostnaden för företagen med 30 procent är därför ytterst angeläget också ur jämställdhetsperspektiv, liksom arbetet med att införa ett implementeringsråd för att bättre analysera konsekvenser av regler och minska "goldplating" av EU-direktiv. Utöver detta bör en årlig uppföljning av regelbördan göras som exempelvis rapporteras till riksdagen. En så kallad solnedgångsklausul, alltså att slopa föråldrade regler som inte längre fyller sitt syfte, bör införas så att alla regler utvärderas efter ett visst antal år och tas bort om de inte fyller sin funktion. En viktig del i arbetet för att minska regelbördan är också den politiska styrningen av myndigheter. Mål att sträva mot bör ersättas av skarpa mål om minskad regelbörda för myndigheter, och detta bör anammas även av kommuner och regioner.

Rutavdraget bidrar till att stärka kvinnors företagande på två sätt: dels genom att avlasta kvinnor i hemmet så att mer tid kan läggas på exempelvis att driva företaget, dels genom att det skapar affärsmöjligheter och därmed nya företag. All tjänstehandel borde ha en låg skattesats i likhet med rutföretagen, men fram till dess bör rutavdraget gälla för samtliga tjänster i hemmet och dess omgivning.

Välfärdsföretagen verkar inom en bransch som inte är momspliktig, vilket skapar problem relaterade till exempelvis ökade kostnader vid investeringar. En översyn av detta behöver göras med målsättningen att skapa schysta regler för dessa företag. Det finns dessutom ett behov av en större momsreform i syfte att minska gränsdragningsproblemen och ha färre undantag.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 En stoppkloss för tillväxt är den höga kostnaden företagare i dag har för att
2 anställa och den kostnaden bör successivt sänkas. Det är extra angeläget för
3 kvinnor, som i stor utsträckning driver personalintensiva tjänsteföretag. Att
4 minska kostnader för företagen, såväl skatter som avgifter och intäktsstapp
5 på grund av onödig byråkrati, aktualiserar också behovet av en översyn av de
6 olika stöd som betalas ut till företag. Detta är bidrag som sällan får avsedd
7 effekt och som bör utvärderas och fasas ut i de fall de inte ger önskat
8 resultat.

9

10 Samtidigt behöver vi öka investeringsmöjligheten och -viljan i branscher
11 som lockar kvinnliga entreprenörer. Inte minst det statliga riskkapitalet bör
12 ta ett större ansvar här. I dag tillfaller en besvärande låg andel av riskkapital
13 kvinnliga företagare. I Sverige gick så lite som 0,5 procent av det totala
14 investerade kapitalet till helkvinnliga bolag 2021.¹ Förutom att en mycket
15 liten andel av riskkapitalet når kvinnor finns det tydliga tecken på att
16 kvinnors företagande värderas annorlunda när det gäller övrig finansiering.
17 Både företagsstöd och banklån ges i mindre utsträckning till kvinnor än till
18 män. Den finansiella sektorn bör därför utvärdera sina riktlinjer och i de fall
19 politiken påverkar utformningen av stöd bör den säkerställa att utformningen
20 i sig och tillämpningen inte missgynnar kvinnor.

21

22 ¹Unconventional Ventures, The Startup Funding Report, <https://report2022.unconventional.vc/>,
23 (hämtad 2023-03-20).

24

25 **SLÄPP IN FLER FÖRETAG**

26 Tryggheten för välfärdsföretagen behöver stärkas. Detta för att skapa
27 bättre effektivitet och kvalitet inom välfärden, men också utifrån ett
28 jämställdhetsperspektiv: många kvinnor driver företag inom välfärden, ett
29 område som de senaste åren har präglats av stor osäkerhet, kopplat till
30 politiska svängningar, och som försvåras ytterligare av stelbenta regelverk.
31 Detta behöver ändras.

32

33 Som ett led i att stärka tryggheten för välfärdsföretagen behöver transparens
34 och kvalitetssäkring öka. Det bör ställas krav på kommuner och regioner
35 att, som görs med kolpengen, årligen redovisa den egna regins kostnader
36 för den verksamhet som omfattas av lagen om valfrihet (Lov) samt lagen
37 om upphandling (Lou). Inom Lov bör det vara så få men tydliga och
38 uppföljningsbara krav som möjligt. Med för många regleringar minskar

utrymmet för innovativa lösningar och effektiviseringar. 1

I syfte att förenkla för såväl det offentliga som för välfärdsföretagen bör en så kallad vit lista införas för redan godkända företag. Har Ivo (Inspektionen för vård och omsorg) godkänt ett företags ägar- och ledningsprövning i en kommun borde de redovisa det företaget i en vit lista så att andra kommuner på förhand kan bedöma om företag som vill bli leverantörer i kommunen kan uppfylla kraven. 2
3
4
5
6
7
8

För att en kommun eller region ska vara säker på att endast seriösa utförare ingår i Lov måste kvaliteten kunna följas upp. Relevanta statliga myndigheter bör hjälpa till med detta. Det bör även gå att utesluta oseriösa leverantörer på liknande grunder som i Lou. 9
10
11
12
13

Det bör göras enklare för mindre och nya företag att delta i upphandlingar genom att kommunen eller regionen delar upp en stor upphandling i mindre delar eller innovations- och funktionsupphandlingar. Likaså bör fler marknader öppnas för privata företag i syfte att sänka trösklarna för fler kvinnor att bli företagare. Arbetsförmedling, SFI och olika kommunala sysselsättningsåtgärder är några exempel där fler aktörer kan skapa en nödvändig bredd och kvalitetshöjning. 14
15
16
17
18
19
20
21

Osund konkurrens gynnar ingen och det offentliga bör inte konkurrera med privata verksamheter på områden som står utanför det kommunala kärnuppdraget. Det behöver bli enklare för företag att anmäla fall av osund konkurrens och få dem behandlade. Konkurrensverkets ställning bör därför stärkas i dess konkurrenstillsyn. 22
23
24
25
26
27

Information och kunskap påverkar våra val och är en förutsättning för aktiva ställningstaganden och medvetna val. Studier visar exempelvis att elever som får kunskap om arbetsmarknadens funktionssätt, karriärmöjligheter och löneutveckling gör andra och ekonomiskt tryggare val än vad de annars hade gjort. Detta gäller särskilt elever från socioekonomiskt svaga förhållanden och tjejer. Tjejer som får information om möjligheterna med ett arbete inom exempelvis teknik och programmering väljer oftare att studera vidare till just detta. I dag i Sverige är gymnasievalet för de flesta elever ett "icke-val", det vill säga de väljer program i syfte att kunna skjuta upp sitt karriärval. Tyvärr leder det för många icke studiemotiverade elever att deras framtida karriärval 28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 blir sämre än om de exempelvis hade studerat på ett yrkesprogram eller läst
2 mer matematik.

3

4 En viktig del i att motverka detta kan vara att använda sig mer av studie-
5 och yrkesvägledning (Syv) på skolorna. I dag finns ingen tid reserverad i
6 timplanen för Syv, vilket gör det svårt att bedriva ett systematiskt arbete. Det
7 bör övervägas att lägga in tid för Syv i timplanen för att säkerställa att alla
8 elever får den vägledning och information som de behöver. Vidare behöver
9 kopplingen mellan skolan och arbetsmarknaden förstärkas genom att dels
10 införa arbetsmarknadskunskap, dels utöka kopplingen mellan studie- och
11 yrkesvägledningen och arbetsmarknaden.

12

13 Vi vet också att tjejer nedvärderar sina kunskaper i matematik och
14 ekonomi och har lägre finansiellt självförtroende än killar, samtidigt som
15 de i dag också möts av lägre förväntningar från omgivningen inom dessa
16 kunskapsområden. En viktig reform för att öka flickors och kvinnors
17 frihet och ekonomiska trygghet vore därför att utöka undervisningen i
18 privatekonomi och arbetsmarknadskunskap i skolan.

19

20 Exponering för företagande i tidig ålder är centralt för att senare i livet
21 själv välja att bli företagare. Satsningen Ung företagsamhet har visat på
22 goda resultat när det gäller att väcka ungas intresse för entreprenörskap,
23 och värt att notera är att inom Ung företagsamhet är fem av tio chefer
24 kvinnor, att jämföra med tre av tio inom det privata näringslivet. Att prova
25 på entreprenörskapet via UF bör bli möjligt för samtliga elever i grund- och
26 gymnasieskolan och förutsättningarna för det bör stärkas.

27

28 Med anledning av ovan föreslår Moderatkvinnorna Moderaterna/stämman
29 besluta:

30

31 **att¹** verka för att hålla i målsättningen att minska regelbördan för företag
32 med 30 procent.

33 **att²** verka för att införa ett skarpt och löpande uppdrag till myndigheter,
34 kommuner och regioner att minska regelbördan för företag.

35 **att³** verka för att skärpa kvaliteten på konsekvensutredningar, kopplat till
36 regelverk.

37 **att⁴** verka för att sänka kostnaden för att anställa.

38 **att⁵** verka för att införa en årlig uppföljning av regelbördan.

att ⁶	verka för att införa en solnedgångsklausul.	1
att ⁷	verka för att vidga rutavdrag till att gälla samtliga tjänster i hemmet och dess omgivning.	2 3
att ⁸	verka för att genomföra en momsreform i syfte att uppnå ett mer enhetligt system.	4 5
att ⁹	verka för att utvärdera företagsbidrag i syfte att ta bort de som är ineffektiva.	6 7
att ¹⁰	verka för att utvärdera riktlinjer för statliga, regionala och kommunala företagsstöd i syfte att säkra en jämställd bedömning av företagare.	8 9 10
att ¹¹	verka för att uppmuntra initiativ där finanssektorn utvärderar sina riktlinjer för att säkra en jämställd bedömning av företagare.	11 12
att ¹²	verka för att skärpa kraven på transparens inom Lov (Lagen om valfrihet) och Lou (Lagen om upphandling).	13 14
att ¹³	verka för att se över regleringsnivån inom Lov med syfte att stärka innovation och effektivitet.	15 16
att ¹⁴	verka för att tillse att det skapas en vit lista för godkända företag, som levererar välfärdstjänster i en kommun/region.	17 18
att ¹⁵	verka för att stärka kvalitetskontrollfunktionerna inom Lov.	19
att ¹⁶	verka för att fler kommuner delar upp stora upphandlingar i mindre delar eller innovations- och funktionsupphandlingar för att möjliggöra för småföretag att delta.	20 21 22
att ¹⁷	verka för att skärpa regler för att motverka osund konkurrens från det offentliga på områden utanför det kommunala kärnuppdraget.	23 24
att ¹⁸	verka för att förenkla för företag att anmäla osund konkurrens.	25
att ¹⁹	verka för att införa arbetsmarknadskunskap samt utöka undervisningen i privatekonomi i grund- och gymnasieskola.	26 27
att ²⁰	verka för att säkerställa att varje elev får tid till studie- och yrkesvägledning.	28 29
att ²¹	verka för att skärpa kopplingen mellan studie- och yrkesvägledningen och arbetsmarknaden.	30 31
att ²²	verka för att öka möjligheten till UF-företagande i grundskolan.	32
att ²³	verka för att samtliga elever i gymnasieskolan ska erbjudas kurs i företagande.	33 34
att ²⁴	anta motionen.	35 36 37 38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:41

1
2 Motionen lyfter frågor om ett enklare, tryggare och mer lönsamt företagande
3 i Sverige för att stärka i synnerhet kvinnors företagande. Motionären tar
4 upp ett utvidgat RUT-avdrag, utvärdering av företagsbidrag, åtgärder
5 inom Lov (Lagen om valfrihet), möjligheten för små företag att delta i stora
6 upphandlingar, osund konkurrens samt åtgärder inom skolan som viktiga
7 områden för att öka kvinnors företagande.

8
9 Partistyrelsen delar motionens bild om att Moderaterna ska hålla fast vid sitt
10 mål om att minska regelbördan för företag med 30 procent. Partistyrelsen
11 noterar att arbetsstämman 2021 beslutade att Moderaterna ska verka för att
12 minska regelbördan så att företagets kostnader för administration minskar
13 med 30 procent. En del i det arbetet skulle kunna vara att införa kontinuerliga
14 uppföljningar, eller ge myndigheter, kommuner och regioner i uppdrag
15 minska regelbördan för företag. En annan möjlighet att underlätta för företag
16 och minska regelkrångel skulle kunna vara att införa en solnedgångsklausul,
17 vilket innebär att en lag eller en reglering skulle upphöra att gälla efter ett
18 visst datum.

19
20 Partistyrelsen håller med om att kvaliteten på konsekvensutredningar,
21 kopplat till regelverk bör skärpas. Vi noterar att Moderaternas tidigare
22 förslag om att bland annat göra det möjligt för Regelrådet att komma
23 in tidigare i processen med att utforma konsekvensbeskrivningar än
24 vad som är fallet i dag, skulle kunna avvärja brister i ett tidigt stadium
25 av lagstiftningsprocessen, vilket skulle leda till en mer komplett
26 konsekvensutredning. Moderaterna vill också att det ska vara möjligt
27 att återremittera bristfälliga konsekvensutredningar till Regelrådet för
28 komplettering och ny bedömning av utredningen, vilket skulle göra det
29 möjligt att säkerställa konsekvensutredningar av god kvalitet.

30
31 Partistyrelsen noterar att arbetsstämman 2021 beslutade att Moderaterna
32 ska verka för att sänka kostnaden att anställa unga under 26 år och sänka
33 arbetsgivaravgiften för de som anställer långtidsarbetslösa.

34
35 Moderaternas uppfattning är att RUT-avdraget är en viktig del i att öka
36 jämställdheten. Dels för att drygt hälften av de som driver företag i RUT-
37 branschen är kvinnor men också för att det har förenklats kvinnors livspussel,
38 vilka utför en stor del av det obetalda arbetet i hemmen. Partistyrelsen håller

med om att RUT-avdraget bör breddas till nya tjänster.

Rörande det som anförs i motionen kring en enhetlig moms ser partistyrelsen flera fördelar med en större grad av enhetlighet i momssystemet än idag. Vid den senaste skattereformen 1990 var ambitionen att införa ett enhetligt system för mervärdesskatt, men dagens system med tre olika skattesatser är långt ifrån enhetligt. Likt motionärerna ser partistyrelsen flera fördelar med ett mer enhetligt mervärdesskattesystem, inte minst för att göra systemet enklare och mer förutsägbart.

För Moderaterna är det viktigt att värna den fria etableringsrätten inom välfärdens verksamheter. Idéburna verksamheter inom välfärden spelar en mycket viktig roll och tillför stora värden för samhället och enskilda individer. Svensk välfärd hade varit avsevärt sämre om det inte vore för den mångfald av idéburna verksamheter som återfinns runt om i vårt land i dag. En helt avgörande del i att underlätta valfrihet och mångfald inom vård, utbildning och socialtjänst handlar om att säkerställa konkurrensneutralitet mellan olika aktörer. Detta stärker förutsättningarna till fler alternativa driftsformer inom hela välfärden.

Vägen till att utveckla och förbättra svensk välfärd kan inte ske genom en begränsning av en betydande andel av aktörer inom välfärdssektorn. En större konkurrens har ett egenvärde i sig och bidrar till att tjänster och tillgänglighet inom välfärdens olika sektorer utvecklas och blir bättre. Välfärden blir sämre om patienter och brukare förhindras att välja privata alternativ.

Partistyrelsen anser att det finns skäl att analysera hur olika hinder för idéburna aktörer att verka inom välfärden kan reduceras, och hur deras villkor kan förbättras. Det är dock av största vikt att det inte skapar snedvridning av konkurrensen, försämrad kvalitet och minskad valfrihet.

Behovet av förstärkt studie- och yrkesvägledning är stort, inom både grundskolan och gymnasiet. På gymnasiet är vägledning särskilt viktig då eleverna ställs inför valet att gå in på arbetsmarknaden eller fortsätta inom högskolan, yrkeshögskolan eller vuxenutbildningen. I första hand sköts studie- och yrkesvägledningen av skolan. Men som ett komplement vill Moderaterna ta fram en nationell digital plattform dit studenter kan vända sig för frågor och vägledning.

1 Moderaterna tror på en fri marknad där företag, i så stor utsträckning som
2 möjligt, får verka utan politisk inblandning. Stöd som ges till företag behöver
3 vara träffsäkra och motiveras väl för att inte snedvrída konkurrens eller
4 på annat sätt missgynna olika aktörer på marknaden. Partistyrelsen ser
5 positivt på att kontinuerligt utvärdera bidrag. Likt alla bidrag ska även de
6 till företag vara effektiva och uppfylla ett syfte. Varje statlig, regional eller
7 kommunal organisation som delar ut stöd eller bidrag till företag ska alltid
8 se bortom exempelvis kön, ursprung eller andra egenskaper människan
9 inte kan påverka. Stöden ska inte på något sätt diskriminera individer
10 och partistyrelsen förutsätter att sådant är fallet för alla statliga bidrag.
11 Partistyrelsen arbetar kontinuerligt för att stärka kvinnors företagande och
12 hoppas på att finanssektorn alltid premierar goda företagsidéer före yttre
13 attribut. Moderaterna avhåller sig däremot från att blanda sig i privata bolags
14 interna riktlinjer.

15

16 Det är viktigt att det finns en tydlig struktur för samverkan mellan skolans
17 huvudmän och den närliggande arbetsmarknaden. Hinder för att ta emot
18 praoelever ska undanröjas i den mån det är möjligt. Ansvaret för att
19 eleverna får möjlighet att genomföra prao ska inte enbart ligga på den
20 enskilda skolledaren utan bör även vara ett ansvar för elevens huvudman.
21 Arbetsmiljöregler har uppmärksammats som en grund till att många
22 arbetsplatser inte kan ta emot elever. Även skolor har kritiserats för att
23 de enligt Arbetsmiljöverket inte kunnat garantera elevernas säkerhet på
24 praoplatserna.

25

26 Krav på att skolan ska göra en riskbedömning på varje praoplatser har
27 framförts. Därför bör en utredning tillsättas för att särskilt se över hur regler
28 kring arbetsmiljö samspelar med prao och hur de kan anpassas för att
29 möjliggöra för fler företag att ta emot praoelever.

30

31 En av de bästa inkörsportarna till arbetsmarknaden kommer genom
32 sommarjobb. Den möjligheten är i dag mycket begränsad för den som inte
33 fyllt 18 år. För att förbättra matchningen, öka rörligheten och underlätta
34 för fler att få det första jobbet behöver arbetsrätten reformeras och
35 moderniseras. Särskilt fokus bör även läggas på att utöka ungdomars
36 möjligheter att komma in på arbetsmarknaden.

37

38

Ung företagsamhet bidrar till att barn och unga får möjlighet att träna och utveckla sin kreativitet, företagsamhet och sitt entreprenörskap. Praktisk övning i entreprenörskap har många goda effekter. Det leder till att fler senare i livet startar företag, ökar kvaliteten på de startade företagen och bidrar till att kvinnor startar företag tidigare än genomsnittet. Därför bör alla skolor kunna erbjuda sina elever utbildning om företagande och företagares villkor, exempelvis genom UF-företagande eller annan anordnare. Särskilt viktigt är det att sådana kurser ges på gymnasiets yrkesprogram där många elever startar företag efter sina gymnasiestudier.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att bifalla att-sats 9 i motion 1:41, det vill säga,

att verka för att utvärdera företagsbidrag i syfte att ta bort de som är ineffektiva.

att anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

Josefin Malmqvist reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 2, 5, 6, 7, 12, 14, 15, och 22 i motion 1:41.

Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 7 och 22 i motion 1:41.

1 **MOTION 1:42**

2 **MODERATERNA I KRONOBERGS LÄN**

3

4

5 **HALVERA KLÅFINGRIGHETEN – ÖKA TILLVÄXTEN**

6

7 Sverige har allvarliga och omfattande problem. De är i huvudsak tydliga och
8 relativt enkla att definiera: människor är för otrygga i vardagen, invandrare är
9 för ofta arbetslösa och för sällan självförsörjande, tillväxten är för låg och när
10 inte alla, välfärden kostar för mycket och lever inte upp till förväntningarna,
11 utsläppen är för höga – för att nämna några exempel.

12

13 Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något
14 annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En
15 reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag
16 som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för
17 propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

18

19 Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från
20 förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte
21 anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att
22 komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så
23 bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

24

25 **AVSKAFFA LÄNSSTYRELSEN SOM TILLSTÅNDS- OCH**

26 **TILLSYNSMYNDIGHET, ÖVERPRÖVANDE INSTANS FÖR KOMMUNER**

27 **OCH SOM FRÄMJANDE AKTÖR**

28 Avskaffa Länsstyrelserna som tillstånds- och tillsynsmyndighet, som
29 överprövande insats för beslut fattade i kommun eller region, samt avskaffa
30 de olika främjande uppdragen. Vissa utvecklingsuppdrag kan drivas av
31 regionerna, om det prioriteras av region eller kommun.

32

33 Funktionerna om att skydda den enskildes rättigheter kan förflyttas till JO
34 och förvaltningsdomstolar, med extra resurser för att kunna avgöra fler
35 ärenden snabbare. Funktionerna om tillståndsgivning för byggnation med
36 mera räcker att kommunerna har beslutsrätt.

37

38 Funktioner om samordning bör byggas ut till en samordningsfunktion

där kommuner och regioner kan driva frågor gentemot de statliga myndigheterna, förslagsvis ett slags länsråd eller regionalt råd där alla statliga myndigheter med lokal närvaro, kommunerna och regionen deltar. Denna kan ledas av en landshövding.

AVSLAG SKA ALLTID VARA POLITISKT BESLUT

Delegeringsförbud på att avslå ansökningar från företag. Det är ett stort ingrepp i näringsfriheten att hindra en företagare att göra vad den vill med sitt företag, ett avslag bör därför alltid vara ett politiskt beslut.

AVSKAFFA TILLSTÅNDS- OCH TILLSYNSAVGIFTER FÖR FÖRETAG

Avskaffa avgifter för tillstånd och tillsyn. Det är obegripligt att kommun eller stat först ska säga att man behöver tillstånd, sedan ta ut en avgift för att man söker tillståndet och därefter kräva en avgift för att man kontrollerar så att man följer tillståndet. Det kan jämföras med om polisen gör fartkontroll eller testar för rattfylleri, men man får betala även om man följt reglerna. Viten eller straffavgifter vid fel bör däremot höjas rejält.

Anslagsfinansierad tillsyn och tillståndsgivning skulle dessutom bygga in en återhållsamhet och effektivisering i verksamheten, jämfört med om finansieringen kommer från näringsidkarna. Statliga och lokala tillsynsmyndigheter bör få i uppdrag att samordna sin tillsyn, för att minimera tid och kostnader för tillståndshavare. Myndigheterna ska anpassa sig efter företagen, inte tvärt om.

Kommunerna får idag in 3,5 miljarder kronor genom avgifter, enligt en rapport från Riksdagens utredningstjänst (RUT)¹. Det innebär att reformen kostar 3,5 miljarder kronor för offentliga finanser, och samtidigt kan jämföras med sänkt skatt om 3,5 miljarder kronor för företag med tillståndspliktig verksamhet. Straffavgifterna lär medföra vissa intäkter, men vi har valt att bortse från det då det är osäkert att prognosticera.

RENSA UPP BLAND TILLSTÅND

För att minska krånglet för företag och den offentliga administrationen bör flera tillstånd helt avskaffas. Exempel på det är skylttillstånd och att restauranger som redan har serveringstillstånd behöver ansöka om särskilda tillstånd för att exempelvis arrangera provsmakning, catering och så vidare. Andra exempel är att föreningar behöver tillstånd från länsstyrelsen för att

1 slänga lysrör, och anmäla varje deponering till Naturvårdsverket.

2

3 **PROFESSIONSUTBILDNING FÖR DE STORA MYNDIGHETERNA**

4 Stora myndigheter med stor inverkan på många människors liv, såsom
5 Skatteverket, Arbetsförmedlingen och Försäkringskassan, har ett extra stort
6 behov av likvärdig bedömning och att myndigheten tillämpar de regler som
7 finns. Det finns exempel på hur reformer fallerat för att implementeringen
8 brustit, snarare än för att reformen varit fel – eller åtminstone att det inte går
9 att utvärdera reformen eftersom implementeringen varit felaktig.

10

11 Etableringsreformen är ett bra exempel, där 8 av 10 som inte följt sina
12 etableringsprogram lämnats utan åtgärd av Arbetsförmedlingen. För de stora
13 myndigheterna bör det därför tas fram en professionsutbildning i snabbspår
14 som en påbyggnad till den akademiska utbildning som nya medarbetare
15 förväntas ha.

16

17 **DÄMPA KONSEKVENSERNA AV ENERGIKRISEN I SÖDRA SVERIGE**

18 Elprisområdena skapar stora skillnader i Sverige för elpriserna. Under
19 hösten har det varit tio gånger så dyrt med elen i vårt prisområde (SE04),
20 jämfört med Norrland. Att rita om prisområden eller slå ihop Sverige till ett
21 prisområde skulle göra att somliga får högre elpriser.

22

23 Södra Sveriges höga elpriser är en konsekvens av den rödgröna
24 energipolitiken, det är därför rimligt att politiken försöker kompensera de
25 som drabbas. En väg för att göra det är att sätta ett tak för elskatten, där
26 bara exempelvis elpris upp till en viss kWh är belagt med skatt. Det gör att
27 när elpriserna går över gränsen blir den delen av priset skattefritt. Ett tillägg
28 på ROT-avdraget för miljöeffektiverande renoveringar (MER-tillägg) borde
29 införas på prov i Sydsverige.

30

31 ¹ RUT 2021:1607

32

33

34

35

36

37

38

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Moderaterna i Kronoberg	1
partistämman besluta	2
	3
att¹ Avskaffa länsstyrelsen som tillstånds- och tillsynsmyndighet,	4
överprövande instans för kommuner och som främjande aktör.	5
att² Inrätta ett länsråd för kommuner, region och regionalt indelade	6
statliga myndigheter för samordning av länsgemensamma insatser.	7
att³ Införa delegeringsförbud på att avslå ansökningar från företag på	8
tillstånd, så det alltid är ett politiskt beslut.	9
att⁴ Avskaffa tillståndsavgift för företag och minska tillståndsregleringen.	10
att⁵ Avskaffa tillsynsavgifter för företag	11
att⁶ Införa en professionsutbildning för de stora, statliga myndigheterna	12
med myndighetsövning mot enskilda.	13
att⁷ Begränsa elskatten till elpriser upp till en viss nivå kr/kWh, för att	14
sänka kostnaderna i södra Sverige där politiken orsakat en	15
elprischock.	16
att⁸ Införa ett förstärkt ROT-avdrag för miljöeffektiverande	17
renoveringar (MER-avdrag).	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

2 Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något
3 annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En
4 reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag
5 som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för
6 propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

7

8 Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från
9 förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte
10 anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att
11 komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så
12 bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

13

14 Med anledning av ovanstående föreslår vi partistämman

15

16 **att** bifalla motionen

17

18

19 PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:42

20

21 Motionärerna föreslår åtgärder som syftar till att öka tillväxten genom
22 minskad administrativ och ekonomisk börda. Motionärerna förordar att
23 Länsstyrelsen som tillstånds- och tillsynsmyndighet, samt överprövande
24 instans för kommuner och som främjande aktör avskaffas. Vidare
25 föreslås att avslag för ansökningar från företag alltid ska grunda sig på
26 ett politiskt beslut, att tillstånds- och tillsynsavgifter för företag avskaffas
27 och att tillståndsprocesser förenklas. Motionärerna vill även se en
28 professionsutbildning för de stora myndigheterna och åtgärder för att dämpa
29 konsekvenserna av energikrisen i södra Sverige via begränsad elskatt och ett
30 tillägg på ROT-avdraget för miljöeffektiverande renoveringar (MER-tillägg).

31

32 Partistyrelsen konstaterar att det är en rad viktiga områden motionärerna
33 lyfter fram med syftet att öka landets tillväxt. Sverige är bland de länder inom
34 EU som har haft lägst tillväxt per person sedan Socialdemokraterna tog över
35 regeringsmakten 2014. En grundläggande förutsättning för ökat välstånd är
36 en stabil tillväxt. När den moderatledda regeringen tillträdde 2022 infördes

37

38

därför en rad åtgärder för att kunna fortsätta vara ett rikt välfärdsland. 1

Arbetsstämman 2021 beslutade att partiet ska se över länsstyrelsernas roll och uppgifter med syftet att de ska avskaffas. Partistyrelsen konstaterar att regeringen har vidtagit åtgärder för att se över länsstyrelsernas roll och struktur. I mars 2023 gav regeringen ett utredningsuppdrag till Statskontoret om ändrad ansvarsfördelning för viss länsstyrelseverksamhet, med målet att bidra till att göra statsförvaltningen mer överskådlig för både medborgare och företag. Partistyrelsen menar därför att utredningen bör inväntas för att se hur organisationen av de verksamheter som fortsatt kommer kräva regions- och länsöverskridande samordning ska se ut. 2
3
4
5
6
7
8
9
10
11

Motionärerna lyfter flera viktiga aspekter när det gäller tillstånd och tillståndstillsyn. Partistyrelsen konstaterar att det finns ett brett stöd i partiet för att förenkla dessa processer. I propositionen På medborgarnas sida får förenklad administration av tillstånd- och tillsyn stort utrymme. Det fastslås att en avgörande faktor för att få till stånd en förändring ligger i att kommuner och myndigheter bygger upp en kultur av att hela tiden utveckla och effektivisera sin verksamhet. I detta fall för att kunna hålla nere kostnader för tillsyn och tillståndshantering. I propositionen föreslås därför att verksamhet med tillsyn och tillståndsverksamhet kontinuerligt ska utvecklas och effektiviseras. Fler möjligheter ska utvecklas för företag som har tillräcklig certifiering att helt eller delvis befrias från tillsyn och avgift för tillsyn. En särskild uppmaning riktas till moderatledda kommuner att vara aktiva i att ta fram och sprida modeller och metodik som leder till att avgifter för tillstånd och tillsyn kan hållas så låga som möjligt. Vidare lyfts besöksnäringen som en bransch där företagare drabbas av regelkrångel i alldeles för hög grad. Som konkret exempel nämns hotelltillståndet som krävs för att bedriva hotellverksamhet, vilket föreslås ersättas av en digital anmälningsplikt. 12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29

Partistyrelsen håller i sak med om att myndigheter förutsätts ha kvalificerad, kompetent och påläst personal. Huruvida det ska bestå i en professionsutbildning eller någon annan typ av kompetensutveckling bör dock ligga hos myndigheten att besluta om, då det är myndigheten själv som är bäst lämpad att avgöra för de kompetensbehov som finns. 30
31
32
33
34
35
36

Under hösten 2022 och våren 2023 har elpriserna i Sverige varit höga och varierat kraftigt mellan norra och södra Sverige. Denna energikris är 37
38

1 en konsekvens av tidigare politiska beslut i Europa och Sverige. För att
2 underlätta för hushållen tog därför den moderatledda regeringen beslut
3 om en rad åtgärder för att hantera energikrisen på både kort och lång sikt.
4 Regeringen stöttade hushåll och företag, bland annat via mycket omfattande
5 elprisstöd. Partistyrelsen menar att pris på el främst måste hanteras genom
6 att angripa de bakomliggande orsakerna. Förutom att Sverige påverkades av
7 den prischock som drabbade stora delar av Europa gjorde tidigare politiska
8 beslut om avvecklingen av den svenska kärnkraften att Sverige under krisen
9 blev särskilt exponerat mot de höga energipriserna i Europa.

10

11 Det bör även tilläggas att Europa, under Sveriges ordförandeskap, har haft
12 ett gott samarbete och i stora delar stått enade för att få ner priserna på el,
13 gas och olja. Partistyrelsen delar i många avseenden motionärens ambition
14 om ett förstärkt ROT-avdrag, då snarlika förändringar av avdraget föreslås i
15 propositionen Grön tillväxt.

16

17 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

18

19 **att** besvara motion 1:42 med vad som ovan anförts

20

21

22 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 1, 3, 4, 5 och 8
23 i motion 1:42..

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:43

MODERATERNA I KRONOBERGS LÄN

HALVERA LÅNGTIDSARBETSLÖSHETEN – ÖKA SJÄLVFÖRSÖRJNINGEN

Sverige har allvarliga och omfattande problem. De är i huvudsak tydliga och relativt enkla att definiera: människor är för otrygga i vardagen, invandrare är för ofta arbetslösa och för sällan självförsörjande, tillväxten är för låg och når inte alla, välfärden kostar för mycket och lever inte upp till förväntningarna, utsläppen är för höga – för att nämna några exempel.

Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

REFORMERA BIDRAGSSYSTEMET FÖR ARBETSLÖSA

Moderaterna har föreslagit a-kassa i maximalt ett år. Kommunerna bör få ansvar för den som är arbetslös längre tid än ett år eller som inte kvalificerat sig för a-kassa. Aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen, etableringsersättningen och delar av försörjningsstödet tas därför bort och ersätts av ett nytt kommunalt arbetslöshetsbidrag. Detta ska ha tidsgränser, avtrappningar, krav på heltidsdeltagande i aktiviteter och starka drivkrafter för arbete.

KRÄV HELTIDSDELTAGANDE I JOBBSÖK, STUDIER, PRAKTIK ELLER ANDRA AKTIVITETER

Aktivitetskrav minskar risken för svartarbete och ökar möjligheterna för nyanlända att få ett jobb. Aktivitetskraven bör skärpas och omfatta fler. För

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 att det alltid ska löna sig att arbeta behövs ett bidragstak och sänkt skatt på
2 arbete, särskilt på små inkomster.

3

4 Den som inte deltar fullt ut i aktiveringen ska inte bara mista bidrag, utan
5 också etableringsboendet. Att inte delta av andra skäl än egen försörjning
6 eller sjukdom ska kunna leda till omprövning av uppehållstillståndet.
7 Kommunerna har ansvar för att den som inte deltar får sanktioner – en
8 uppgift som Arbetsförmedlingen avstått från i fyra av fem fall, visar en
9 granskning från Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF).

10

11 Ingen föräldraledighet från etableringen

12 Nyanlända i etableringen kan skaffa barn, ta föräldraledigt, få
13 föräldrapenning och skjuta upp sin etablering. Det skapar en bidragsfälla för
14 kvinnor som skjuter upp integration och inkludering i samhället. Passivisering
15 under de första åren i Sverige har långvariga konsekvenser för sysselsättning
16 och inkomster¹.

17

18 Det ska inte vara möjligt att vara ledig från etableringen, och föräldrapenning
19 ska inte betalas förrän etableringen är slutförd. Det innebär att det i praktiken
20 inte blir möjligt att skaffa barn innan etableringen är avslutad om den som är
21 nyanländ inte har egen försörjning, då inga bidrag ska betalas ut. Den som
22 har helt nyfödda barn eller är gravida vid ankomst kan inte omfattas av en
23 sådan regel.

24

25 **INFÖR STATLIGA, OBLIGATORISKA MOTTAGNINGSCENTER, SLOPA** 26 **DAGERSÄTTNINGEN OCH AVSKAFFA EBO**

27 Asylsökande som kommer till Sverige av egen kraft bör bo på
28 nationella, obligatoriska mottagandecenter fram till eventuellt beslut
29 om uppehållstillstånd. Det underlättar såväl Sverigeintroduktionen (se
30 nedan), som en effektiv utvisning eller avvísning. Den som får avslag på
31 sin asylansökan kan överklaga. Migrationsdomstolarna bör knytas till
32 mottagningscentren och skyndsamt handlägga överklaganden. När avslaget
33 vunnit laga kraft verkställs det av den nya gränsvakten (se nedan).

34

35 En rapport från riksdagens utredningstjänst visar att en övergång från
36 lägenhetsboenden till anläggningsboende, med dagens kostnader för
37 anläggningsboendena, skulle kosta cirka 700 miljoner kronor.²

38

En konsekvens av införandet av de statliga mottagningscentren är att LMA-ersättningen, även kallad dagersättningen, kan avskaffas. Införandet av mottagningscentren innebär även att lagen om eget boende[3] (EBO) kan avskaffas.

INFÖR SVERIGEINTRODUKTION FÖR NYANLÄNDA

På mottagandecentret ska samhällsintroduktion, svenskundervisning, hälsokontroll och andra aktiviteter tillhandahållas – förberedande Sverigeintroduktion. För att de som får uppehållstillstånd enkelt ska kunna tas emot av skola eller annan sysselsättning, ska kartläggning och validering av barns och vuxnas utbildning eller andra kompetenser ske där. Familjerna ska även genomgå hedersscreening enligt vedertagna modeller. Om det finns bevisat hedersförtryck ska barnen skyddsskäl prövas individuellt som flyktingar, och föräldrarnas asylansökan avvisas.

Efter beslut om uppehållstillstånd ska nyanlända delta i fördjupad Sverigeintroduktion som en del av heltidsaktiveringen. Det ska vara ett krav att närvara och examineras. Den som inte genomfört examination och senare söker bidrag ska hänvisas till Sverigeintroduktionen.

SLOPAT FLERBARNSTILLÄGG OCH TAK FÖR BARNBIDRAGET

Alla barnfamiljer får barnbidrag per barn och flerbarnstillägg efter andra barnet. Vi föreslår att flerbarnstillägget slopas och att ett tak införs där inget barnbidrag utgår för fler än tre barn. Att slopa flerbarnstillägget sparar 3,7 miljarder kronor, men ökar ekonomiskt bistånd med 300 miljoner kronor. Den totala effekten efter att ha kompenserat kommunerna blir därmed 3,4 miljarder kronor.⁴ Att begränsa barnbidraget till tre barn spara 4,9 miljarder kronor, men ökar ekonomiskt bistånd med 600 miljoner kronor. Den totala effekten efter kompensation till kommunerna blir således 4,3 miljarder kronor. Hela reformen sparar 7,7 miljarder kronor.⁵

Besparingen för offentliga finanser ska bekosta ett nytt jobbskatteavdrag. För 7,7 miljarder kronor kan ett jobbskatteavdraget förstärkas med ungefär 130 kronor i månaden.

1 **FLER PRAKTIK- OCH LÄRLINGSPLATSER MED ENKLARE REGLER**

2 Arbetsgivare som vill ta emot människor för praktik eller lärlingsutbildning
3 möter idag flera olika regelverk och villkor. Ungdomsgymnasiet och
4 vuxenutbildningens yrkesvux har arbetsplatsförlagt lärande (APL),
5 yrkeshögskolan har lärande i arbete (LIA) och Arbetsförmedlingen har
6 arbetsmarknadsutbildning med praktik (AUB).

7

8 Arbetsgivare borde certifieras som mottagare för praktik och/eller lärling, och
9 certifieringen borde då gälla för alla utbildningsformer. Ersättningen borde
10 göras lika för samtliga utbildningsformer, och exempelvis konstrueras som
11 ett avdrag på arbetsgivaravgiften på de som handleder. Det kan jämföras
12 med FoU-avdraget.

13

14 **UTVECKLA RUT-AVDRAGET**

15 RUT-avdraget skapar nya jobbtillfällen och ökar efterfrågan av hushållsnära
16 tjänster. Nedan föreslås en utvidgning till trygghetstjänster. Där utöver finns
17 fler områden som kan utvecklas, exempelvis catering till hemmet. Exempelvis
18 i samband med studentfiranden, bröllop eller liknande tillställningar. Utbyggt
19 RUT-avdrag kan särskilt stärka kvinnors företagande och invandrades
20 inkomster.⁶

21

22 **SKYDDA ARBETARE FRÅN ATT BLI TVÅNGSANSLUTNA SOM** 23 **S-SPONSORER**

24 Fackföreningsrörelsen ger årligen miljontals kronor till partiets valbudget.
25 I likhet med Storbritannien bör individuella medgivanden krävas för att en
26 arbetstagares medlemsavgift till fackförening ska få användas som direkt
27 eller indirekt stöd för ett parti. Det ska med andra ord inte räcka med
28 kongressbeslut. Fackföreningarnas särställning, där man som arbetstagare
29 är i behov av medlemskap för vissa rättigheter på arbetsmarknaden,
30 motiverar denna reglering.

31

32 ¹IFAU 2022:1

33 ²RUT 2021:1526

34 ³3 § 3 st lagen om mottagande av asylsökande (LMA)

35 ⁴RUT 2021:1567

36 ⁵RUT 2021:1668

37 ⁶Riksrevisionen 2020:2

38

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Moderaterna i Kronoberg	1
partistämman besluta	2
	3
att¹ ersätta aktivitetsstödet, utvecklingsersättningen,	4
etableringsersättningen och delar av försörjningsstödet med ett nytt	5
kommunalt arbetslöshetsbidrag, med tidsgränser, avtrappningar,	6
krav på heltidsdeltagande och starka drivkrafter för arbete.	7
att² Införa ansträngningsplikt som motprestation för bidrag för	8
arbetslösa, bestående av jobbsökande, studier, praktik,	9
samhällsnyttiga insatser eller andra aktiviteter på heltid av	10
arbetsförmågan.	11
att³ det inte ska vara möjligt att vara föräldraledig från etableringen,	12
vilket innebär att föräldrapenning inte kan betalas ut innan	13
etableringen är avslutad	14
att⁴ Införa statliga, obligatoriska mottagningscenter där asylsökande bor	15
i väntan på beslut om uppehållstillstånd.	16
att⁵ Avskaffa dagersättningen för nyanlända (LMA) och lagen om eget	17
boende (EBO).	18
att⁶ Införa Sverigeintroduktion för nyanlända med samhällsintroduktion,	19
svenskundervisning, hälsokontroll, hederscreening,	20
kompetenskartläggning och andra aktiviteter.	21
att⁷ Avskaffa flerbarnstillägget.	22
att⁸ Stegvis avskaffa barnbidraget från och med fjärde barnet.	23
att⁹ Införa en ny lärlingsmodell med generell handledarcertifiering och	24
ett praktikavdrag för mottagande arbetsplatser.	25
att¹⁰ Bredda RUT-avdraget till fler tjänster, exempelvis catering till	26
hemmet.	27
att¹¹ Kräva individuella medgivanden för att en fackmedlems	28
medlemsavgift ska betalas ut i bidrag till politiska partier	29
eller användas för partipolitisk kampanj.	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

2 Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något
3 annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En
4 reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag
5 som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för
6 propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

7

8 Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från
9 förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte
10 anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att
11 komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så
12 bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

13

14 Med anledning av ovanstående föreslår vi partistämman

15

16 **att** bifalla motionen

17

18

19 PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 1:43

20

21 Motionen lyfter fram flera förslag för att minska arbetslösheten och stärka
22 drivkrafterna till egen försörjning.

23

24 Partistyrelsen instämmer i att drivkrafterna till arbete behöver öka. Det ska
25 löna sig att jobba. Moderaterna ska verka för att minska bidragsnivåerna
26 för den som är ny i Sverige och införa successiv kvalificering in i välfärden.
27 Moderaternas utgångspunkt är att ersättningen till nyanlända ska vara lägre
28 än för de som är födda i Sverige eller som har bott i Sverige under lång
29 tid. Partistyrelsen noterar också att den moderatledda regeringen tillsatt
30 en utredning om bidragstak, samt utreder nya krav på heltidsaktivitet i
31 försörjningsstödet.

32

33 Att införa språkkrav för medborgarskap samt att ålägga krav på nyanlända
34 som har försörjningsstöd att delta vid språkinsatser som motprestation
35 är viktiga steg som kan minska risken för utanförskap och hjälpa individer
36 att integreras och ta sig in på arbetsmarknaden. Partistyrelsen kan
37 konstatera att det inom ramen för Tidöavtalet och av den moderatledda
38 regeringen tillsatta utredningar pågår ett gediget arbete med att

reformera bidragssystemet och öka kraven på nyanlända att ta sig in på
 arbetsmarknaden. Partistyrelsen delar motionens bild av det finns problem
 med dagens utformning av A-kassan. Det nuvarande systemet är en kvarleva
 från förr som inte ändrats då det gynnar de redan existerande aktörerna.
 A-kassan ska vara en stabil omställningsförsäkring och fungera som
 stabilisator i ekonomiskt svåra tider. För att den ska vara det måste den
 ge ett gott skydd snabbt och sedan trappas ned för att öka incitamenten
 att söka jobb. A-kassan ska vara skälig för att klara kortare perioder av
 arbetslöshet. Men Sverige bör inte ha en a-kassa som leder till högre
 arbetslöshet över tid. Därför ska Moderaterna verka för att gå tillbaka till
 de lägre ersättningsnivåerna som gällde innan pandemin och sänka nivån
 efter 100 ersättningsdagar. A-kassan bör begränsas till ett år, därefter ska
 möjlighet till aktivitetsstöd i två år följa. Partistyrelsen ställer sig positiva
 till att se över arbetslöshetsförsäkringen för att göra det till en så bra
 omställningsförsäkring som möjligt.

Partistyrelsen är medveten om att det finns problematik kopplat till lagen
 om eget boende (EBO), särskilt när det gäller ökad boendesegregation
 och utanförskap. Därför vill Moderaterna bland annat avskaffa möjligheten
 till EBO under asyltiden. Partistyrelsen noterat att ett sådant förslag
 presenterades i en delbetänkandet En ny ordning för asylsökandes boende
 (SOU 2022:64) och nyligen har remitterats.

Drivkrafterna till arbete är särskilt låga för nyanlända med barn, vilket
 gör att framförallt nyanlända kvinnor i låg utsträckning börjar arbeta.
 Därför bör etableringstillägget – som är ett tillägg för barnfamiljer –
 avskaffas. Därmed får nyanlända sammantaget en lägre ersättning.
 För att i högre grad begränsa ersättningarna till ett bidragssystem
 och öka möjligheterna till snabbare arbetsmarknadsanpassning bör
 individersättningen vid föräldraledighet och sjukdom hanteras inom ramen
 för etableringsersättningen.

Barnbidraget är ett av de bidrag som allra flest kan relatera till. Det är
 ett stöd som har en stark förankring hos allmänheten. Detta är i sig inte
 ett skäl att avstå från att reformera barnbidraget, men det innebär att
 varje förändring måste bygga på en stark och robust argumentation. I
 propositionen Förebyggande politik mot utanförskap och kriminalitet föreslås
 att flerbanstillägget ska ses över och reformeras.

1 Om vi ska bryta det passiva bidragsberoende som finns i Sverige behöver
2 fler människor få sitt första jobb och antalet praktikplatser utökas, framförallt
3 riktade till långtidsarbetslösa. I budgeten för 2023 satsade regeringen 450
4 miljoner kronor på att vända trenden och utöka antalet praktikplatser.

5
6 RUT-avdraget har haft en positiva resultat både genom att frigöra tid från
7 dem, ofta kvinnor, som anlitar tjänsterna, samt genom att hjälpa många att
8 lämna utanförskap och ta ett första steg in på arbetsmarknaden. Givet de
9 framgångar inom jämställdhet och minskat utanförskap som avdraget redan
10 resulterat i vill partistyrelsen gärna se ett bredare avdrag som omfattar fler
11 tjänster än idag.

12

13 Motionären har föreslagit att ett särskilt krav på samtycke från enskild
14 medlem ska införas när fackliga organisationer använder medlemsintäkter för
15 att finansiera partipolitisk verksamhet. Regeringen har tillsatt två utredningar
16 för att se över reglerna om partifinansiering, bland annat i syfte att öka
17 transparensen. Den ena utredningen har även ett särskilt uppdrag att utreda
18 möjligheten att införa ett sådant krav som motionären föreslår.

19

20 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

21

22 **att** avslå att-sats 8, samt

23 **att** anse resterande att-satser besvarade

24

25

26 Josefin Malmqvist reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 1, 2,
27 3,6, 7 och 10 i motion 1:43.

28

29 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 10 och 11
30 i motion 1:43.

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:44

ULF SÖHRMAN, FILIPSTAD - VÄRMLANDS LÄN

PENSIONSPOÄNG VID PLIKTTJÄNST

Inkomstbortfallet vid plikttjänst för beräkning av framtida pensioner har tillgodoräknats för plikttjänst under åren 1995 - 2010 och från och med år 2018. Pliktjänst som har gjorts under andra år räknas inte som inkomstgrundande i pensionssystemet.

MED ANLEDNING AV OVANSTÅENDE YRKAS

att Moderaterna från Värmland vid nästa partistämma yrkar att inkomstuppgifter för ersättning för plikttjänst skall beräknas för alla år under tiden från det år man fyller 16 år till det att man uppnår allmän pensionsålder, i händelse av att man har gjort plikttjänst.

att ersättningen i pensionssystemet beräknas lika för alla andra år och att plikttjänst beräknas lika för alla år som ger pensionsunderlag.

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Motionen behandlar hur pensionspoäng beräknas vid plikttjänst. Motionären framhåller att enligt nuvarande regler får man inte tillgodoräkna sig pensionspoäng för plikttjänst som fullgjorts under åren 2011 tom 2017. Styrelsen instämmer med motionären att ersättning för gjord plikttjänst även under åren 2011 - 2017 ska beräknas lika som för alla andra år.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade

att bifalla motionen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:41

1
2 Motionären berör frågan om att personer som genomfört plikttjänst endast
3 fått pensionsrätt om plikttjänsten genomförts under perioden 1995–2010
4 eller från år 2018 och framåt. Motionären yrkar att pensionsrätt ska utgå för
5 alla år.

6
7 Partistyrelsen anser att plikttjänst är en viktig del av det svenska
8 samhällskontraktet och inte minst viktigt i den pågående upprustningen
9 av det svenska försvaret. År 2010 reformerades värnplikten, och därefter
10 beslutade regeringen att den skulle vara vilande. Värnplikten återupptogs
11 igen 2018. För att plikttjänst ska vara attraktivt ska goda villkor råda och
12 Moderaterna är därför positiva till att plikttjänst ger pensionsrätt.

13
14 Moderaterna är dock generellt emot retroaktiv lagstiftning. Villkor ska inte
15 ändras i efterhand utan de förutsättningar som då gällde ska fortsätta gälla.

16

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

17

18 **att** avslå motion 1:41

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 1:45

OLIVER ROSENGREN, VÄXJÖ - KRONOBERGS LÄN M.FL.

ANGÅENDE PUBLIC SERVICE-SKATTENS AVSKAFFANDE

Public Service-skatten är en extra skatt på arbete. Moderaterna kan därför inte vara för Public Service-skatten. Vi föreslår att den nya Public Service-utredningen tar fram en finansieringsmodell som kombinerar användaravgifter med anslagsfinansiering samt att Public Service-skatten på arbete avskaffas.

Public Service finansieras sedan 2019 av en skatt på arbete, då Radio- och TV-avgiften avskaffades. Avgiften var otidsenlig, ologisk och åtnjöt ett lågt förtroende. Det var därför rätt att avskaffa den. Två fel blir dock inte ett rätt. Att ersätta en avgift som betalas av alla som har en TV-mottagare med en skatt för alla som har ett jobb är för samhället till och med en försämring.

Moderaternas misstag i frågan började redan när den parlamentariska kommittén enhälligt, därmed med Moderaternas stöd, presenterade förslaget på en ny skatt på arbete som finansiering för Public Service¹. Det fortsatte när Moderaterna därefter röstade igenom förslaget i riksdagen. Detta trots att partistämman 2015 beslutade att en förändring ska ske utan att riskera marginaleffekter. Tyvärr tog partiets mediepolitiska arbetsgrupp nyligen ställning för att behålla skatten. Inför partistämman 2021 förväntade sig många en proposition, men den uteblev.

Åsikterna om Public Service vara, uppdrag och inriktning går isär såväl i riksdagen som inom Moderaterna. Det gör det även bland oss som författat den här motionen. Vilken omfattning av utbud som är av sådant allmänintresse att det bör skattefinansieras och vilka delar som snarare bör finansieras med avgift, att jämföra med TV4 eller Netflix, är därför inte motionens syfte att behandla. Däremot vill vi att partistämman bekräftar vårt gamla beslut från partistämman 2015: finansieringen för Public Service får inte försämma drivkrafterna för arbete. Ett sådant beslut kräver förändring från dagens ställningstagande och inriktning. Vår regering har nu tillsatt en

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1

1 public service-utredning. Där ska frågor om inriktning, hur uppdraget ska
2 regleras och hur verksamheten ska upprätthålla högt förtroende beredas.
3 Utredningens resultat ska mynna ut i ett nytt, förlängt sändningstillstånd.
4 Tidöavtalet lovar oberoende och långsiktig finansiering av Public Service.

5
6 Vi föreslår att Public Service finansieras genom budgetanslag och
7 användaravgifter. Anslagsfinansieringen har ibland kritiserats för att
8 försämra oberoendet. Det är dock ett svagt argument, exempelvis eftersom
9 Sveriges domstolar finansieras genom budgetanslag och inte någon
10 särskild domstolsskatt på arbete. De har ett starkt oberoende och det
11 finns ingen omfattande kritik mot partipolitisk partiskhet. Möjligtvis skulle
12 anslagsfinansiering tvärtom förbättra opartiskheten och därmed legitimiteten,
13 så att oberoendet också långsiktigt värnas.

14
15 Vår uppfattning är vidare att begränsningarna för utredningen ska vara
16 att finansieringen inte får försämra drivkrafterna för arbete i Sverige, vilket
17 innebär att det inte kan finansieras med en ny skatt eller höjda skatter
18 på arbete. Finansieringen bör kunna rymmas inom befintlig statsbudgets
19 omfattning, med omprioriteringar.

20
21 Moderaternas stöd till Public Service-skatten i riksdagen var ett misstag
22 som skadat vårt förtroende. Vi har nu chansen att reparera det. Det är
23 ingen mening att ha våra illvilliga motståndare eller Public Service-chefer
24 med kreativ sanningssyn som rättesnöre. Public Service-skatten försämrar
25 drivkrafterna för arbete och vårt förtroende bland våra väljare. Den måste
26 avskaffas.

27
28 ¹ SOU 2017:79, s. 179-182

29
30 Med anledning av ovanstående föreslår vi partistämman besluta:

31
32 **att**¹ Moderaterna ska verka för Public service-skattens avskaffande.
33 **att**² Public Service bör finansieras av budgetanslag och
34 användaravgifter.

35
36
37
38

att³ Moderaterna ska verka för att Public service-utredningen
 uppdras att föreslå en fördelning mellan finansiering av
 budgetanslag och användaravgifter, och ett avskaffande av Public
 Service-skatten

Oliver Rosengren	Alexander Abenius	Niklas Borg	1
Växjö	Lerum	Linköping	2
Kronobergs län	Västra Götalands län	Östergötlands Län	3

Olov Holst			4
Sigtuna			5
Stockholms län			6

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Public Service fyller en viktig funktion, inte minst för civil beredskap.
 Motionärerna lägger ingen värdering i innehåll eller omfattning för Public
 Service, utan föreslår en förändrad finansieringsmodell. Inom Moderaterna i
 Kronoberg finns en bredd av åsikter om uppdraget för Public Service.

Moderaterna i Kronoberg anser att motionens inriktning, att finansiera Public
 Service via budgetanslag och användaravgifter istället för en specifik Public
 Service-skatt på arbete, är rimlig. Vi anser vidare att det är rimligt att den
 anslagsfinansierade delen av Public Service vid en sådan förändring ska
 rymmas inom befintlig budget, genom omprioriteringar. Det skulle därmed
 innebära en skattesänkning.

Förbundsstyrelsen föreslår partistämman

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 1:45

Motionärerna menar att public service-avgiften är en skatt på arbete
 och föreslår att den ersätts med finansiering genom budgetanslag eller

1 användaravgifter.

2

3 Efter många år av kritik, debatt och utredningar avskaffades den så kallade
4 TV-licensen vid årsskiftet 2018/2019 och ersattes av en skatteliknande avgift.

5 Det innebär att alla över 18 år som har en beskattningsbar förvärvsinkomst
6 bidrar till finansieringen av public service-företagens verksamhet.

7 Moderaterna har länge förordat en övergång från den gamla licensmodellen
8 till en skattefinansiering och ställde sig bakom denna förändring.

9 Partistyrelsen menar att kärnuppdraget även i framtiden ska finansieras

10 av skattemedel. För att säkerställa förutsebarhet och långsiktighet i

11 finansieringen är det rimligt att riksdagen beslutar om medelstilldelning

12 för hela sändningstillståndsperioden, som från och med 2026 kommer att

13 utökas från sex till åtta år. Det är också viktigt för att public service ska

14 kunna utvecklas för att möta framtidens behov.

15

16 Vidare kan det konstateras att Moderaterna tillsatte en intern utredning

17 efter partistämman 2019 där bland annat finansieringen av public service

18 ingick. Hybridfinansiering likt reklam eller användaravgifter avvisades av den

19 interna utredningen då det skulle göra public service till en direkt konkurrent

20 med kommersiella aktörer. Finansiering via reklam eller användaravgifter

21 riskerar även att förstärka drivkrafter för att bredda programutbudet mot

22 kommersiellt framgångsrika koncept istället för att fokusera på ett tydligt

23 public service-uppdrag.

24

25 I sammanhanget bör också nämnas att den moderatledda regeringen i

26 februari 2023 gav en parlamentarisk kommitté i uppdrag att föreslå hur public

27 service-uppdraget ska regleras från och med 2026 och föreslå vad som ska

28 ingå i uppdraget under tillståndsperioden 2026–2033. Arbetet ska redovisas

29 senast i april 2024.

30

31

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN BESLUTA:

32

33 att avslå motion 1:45.

34

35 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla motion 1:45..

36

37

38

SAMMANHÅLLET SVERIGE

UTSKOTT 2

UTSKOTT 2

INNEHÅLL

- 235 Motion 2:1
Hyresgästföreningens särställning och
hyresförhandlingsavgiften
- 239 Motion 2:2
Angående att synliggöra dolda avgifter till
hyresgästföreningen
- 245 Motion 2:3
Platsbaserad utvecklingspolitik för landsbygden
- 248 Motion 2:4
Elektroniskt kungörande av föreskrifter
- 251 Motion 2:5
Ett generellt mandat att upphäva föreskrifter som har
blivit kvar
- 254 Motion 2:6
Försäljning av opastöriserad mjölk direkt från gård
- 259 Motion 2:7
Förenkla attefallsreglerna
- 262 Motion 2:8
EU-stöd gällande markägare
- 265 Motion 2:9
Ett Sverige för vuxna
- 269 Motion 2:10
En mer tillåtande plan- och bygglag

- 272 Motion 2:11
Öka utrymmet för bygglov i äldre detaljplaner
- 276 Motion 2:12
Stärk äganderätten för fastighetsägare
- 282 Motion 2:13
En moderniserad alkohollag
- 287 Motion 2:14
En modern alkohollagstiftning
- 290 Motion 2:15
Microcatering och mat och dryck för avhämtning
- 295 Motion 2:16
Höjning av fribeloppet vid uthyrning av privatbostad
- 299 Motion 2:17
Fri hyressättning vid nyproduktion
- 304 Motion 2:18
En bostadspolitik för fler egna hem
- 310 Motion 2:19
Begränsning av publicering av personliga uppgifter
- 313 Motion 2:20
Värna privatlivet på nätet
- 316 Motion 2:21
Skydda den enskilde individens personuppgifter
- 319 Motion 2:22
Utsatta yrkesgrupper ska skyddas i större utsträckning
- 324 Motion 2:23
Framtidens stad

- 343 Motion 2:24
Stärk kollektivtrafikmyndigheter mot tjuvåkning,
nedskräpning och klotter
- 347 Motion 2:25
Sänk avgiften för försenad betalning av trängselskatt
- 351 Motion 2:26
Stärk rättigheten över den egna marken – inför avgift på
överklagande i bygglovs- och detaljplansprocesser
- 355 Motion 2:27
Missbruk av attefallslagstiftningen
- 360 Motion 2:28
Freda skjutbanor för jakt och sportskytte

MOTION 2:1

MAGNUS GÄRDEBRING, KARLSHAMN - BLEKINGE LÄN

HYRESGÄSTFÖRENINGENS SÄRSTÄLLNING OCH HYRESFÖRHANDLINGSavgiften

Hyresförhandlingslagen reglerar ramarna för hyresförhandlingar i Sverige tillsammans med lokala avtal om förhandlingsordning. I dessa regelverk ligger fokus på formalia som är nödvändigt för att förhandlingssystemet ska fungera på ett bra sätt. När det gäller innehållet i förhandlingarna och det praktiska genomförandet av dessa är handlingsutrymmet stort för de lokala parterna.

Det är viktigt för bostadsmarknaden att samarbete och förhandlingar mellan Fastighetsägare och företrädare för hyresgästerna fungerar. Hyresförhandlingslagen är skriven så att den särskilt gynnar Hyresgästföreningen. Samtidigt vittnar fastighetsbolag och branschorganisationer om svårigheterna med att få förståelse för överenskommelser som gynnar nyproduktion och underhåll. Ofta är förhandlingsförutsättningarna med Hyresgästföreningen mycket varierande beroende på var i landet man befinner sig. Trots omfattande arbete i text Hyresmarknadskommittén och trepartssamarbetet mellan Fastighetsägarna, SABO och Hyresgästföreningen så kvarstår låsningarna. Mycket beroende på att Hyresgästföreningen även har en politisk agenda.

Hyresgästföreningen förhandlar om hyran för alla hyresgäster som har ett hyresavtal med förhandlingsklausul, vilket nästan alla hyresgäster har. Hyressättningsavgiften utgör en ersättning från enskilda hyresgäster till Hyresgästföreningen för dess arbete med hyresförhandlingar och hyressättning. Den svenska hyreslagstiftningen har i snart 40 år innehållit bestämmelser om att sådan ersättning får bestämmas i en förhandlingsöverenskommelse. Beloppet får dock inte överstiga vad som kan anses skäligt med hänsyn till hyran i övrigt, förhandlingskostnadernas storlek och övriga omständigheter. Den hyressättningsavgift som Hyresgästföreningen tar ut uppgår till 12 kronor per lägenhet och månad. År 2001 kom Fastighetsägarna, Hyresgästföreningen och SABO överens

1 om hur denna ersättning skulle hanteras. Ersättningen skulle benämnas
2 hyressättningsavgift, storleken bestämmas av Hyresgästföreningen och
3 administrationen skötas av hyresvärdarna.

4

5 Lagstödet för detta finns i Hyresförhandlingslagen:

6

7 20 § Genom en förhandlingsöverenskommelse får bestämmas att i hyran
8 för samtliga lägenheter som omfattas av förhandlingsordningen skall ingå
9 ett visst belopp som utgör ersättning till hyresgästorganisationen för dess
10 förhandlingsarbete. Av förhandlingsöverenskommelsen skall det framgå
11 hur stor del av hyran som utgör ersättning av detta slag. Beloppet får
12 inte överstiga vad som kan anses skäligt med hänsyn till hyran i övrigt,
13 förhandlingskostnadernas storlek och övriga omständigheter. Lag (1994:816).

14

15 Hyresgästföreningen erhåller alltså en hyresförhandlingsavgift av sin motpart.
16 Detta är ett föråldrat och orimligt system som leder till att hyresgästernas
17 företrädares (nästan uteslutande Hyresgästföreningen) integritet och
18 trovärdighet kan ifrågasättas.

19

20 Hyressättningsavgiften kan ifrågasatts ur ett individuellt rättighetsperspektiv.
21 Det gäller de hyresgäster som inte vill att Hyresgästföreningen ska förhandla
22 om deras hyra och följaktligen inte heller vill ersätta Hyresgästföreningen för
23 förhandlingsarbetet. Den enskilde hyresgästen har numera en lagstadgad
24 rätt att lämna det kollektiva förhandlingsystemet, vilket innebär att man inte
25 längre behöver betala någon hyressättningsavgift men det är ovanligt och
26 relativt komplicerat.

27

28 De krav som ställs på den hyresgästorganisation som vill ha förhandlingsrätt
29 gynnar ensidigt Hyresgästföreningen. Det måste vara en rättskapabel
30 ideell förening som har till uppgift att tillvarata hyresgästernas intressen.
31 Organisationen måste ha tillgång till personer som har praktisk möjlighet
32 att delta i sammanträden med hyresvärdarna i den utsträckning som en
33 regelbundet bedriven förhandlingsverksamhet fordrar. Reglerna är alltså
34 tydligt riggade för att gynna Hyresgästföreningen. Det enda rimliga kravet
35 för en hyresgästorganisation att få förhandlingsrätt är det krav på stöd av
36 ungefär 10% av hyresgästerna i det eller de hus som förhandlingsordningen
37 ska omfatta.

38

Med anledning av ovanstående yrkar undertecknad	1
	2
att¹ Moderaterna verkar för hyresförhandlingsavgiftens avskaffande (§20 Hyresförhandlingslagen).	3
	4
att² inga andra krav på hyresgästorganisation som vill ha förhandlingsrätt ska ställas än kravet på stöd bland hyresgästerna.	5
	6
att³ motionen vidare sänds till Moderaternas partistämma	7
	8
	9
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Motionären belyser en förlegad struktur med en form av tvångsanslutning
3 som sker i det fördolda för en omfattande del av de boende i hyresrätt.
4 De som väljer medlemskap i hyresgästföreningen tar aktivt ställning
5 till att bidra till föreningens intäkter. Hyresrättsavgiften däremot tas ut
6 av samtliga boende i hyresrätt där hyrorna förhandlas kollektivt. Få av
7 hyresgästerna är dock medvetna om det, transparens i nuvarande system
8 saknas helt. Därmed anser Moderaterna att systemet skall avskaffas då
9 hyresgästföreningens intäkter enbart bör omfatta frivilligt medlemskap.

10

11 Förbundsstyrelsen föreslår med anledning av ovanstående

12 Förbundsstämman:

13

14 att bifalla motionens samtliga attsatser.

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:2

MODERATERNA I JOHANNEBERG-GULDHEDEN

ANGÅENDE ATT SYNLIGGÖRA DOLDA AVGIFTER TILL HYRESGÄSTFÖRENINGEN

I boken "Maktapparaten (S)" från år 1979 beskriver Erik Anners hur Socialdemokraterna byggt upp en maktapparat med förgreningar till flertalet av samhällets olika delar. Folkbildning, pensionärsorganisationer, sociala forum, finansvärlden genom dåtidens största ekonomiska koncern, fackliga organisationer är några exempel. Dessa olika byggstenar blev redskap genom vilka Socialdemokraterna kunde kontrollera och styra samhället.

Tiderna har förändrats och flera av dessa "byggstenar" har omstöpts och/eller försvagats i sin dominerande ställning. Men det finns en organisation, med alltjämt nära och täta kopplingar till det socialdemokratiska partiet, som fortfarande finns kvar och som finansieras av en stor del av det svenska folket utan att folk ens är medvetna om det. Det är Hyresgästföreningen. Detta behöver förändras!

Hyresgästföreningen har årliga intäkter om ca 825 miljoner kronor. Av dessa intäkter kommer 64% från medlemsavgifter, 26% från hyressättningsavgifter, 9% från boinflytande- och fritidsmedel och 1% från övriga intäkter. Det betyder att ca 215 miljoner utgörs av hyressättningsavgifter tänkta att finansiera Hyresgästföreningens förhandlingsverksamhet av hyran, och ca 75 miljoner kronor utgörs av boinflytande- och fritidsmedel. Tillsammans ca 290 miljoner kronor. Dessa 290 miljoner kronor är pengar som Sveriges hyresgäster betalar via sin hyra till Hyresgästföreningen, sannolikt utan att ha en aning om det. Det är Hyresgästföreningen som bestämmer både avgiftens storlek och vad pengarna skall användas till. Någon redovisning tillbaka till hyresgästerna görs inte.

Upplägget får tankarna att gå till en variant av tvångsmässigt kollektivt medlemsbidrag, dock utan att "medlemmen" ges möjlighet att yttra sig över om man vill vara med och finansiera verksamheten eller inte. Någon information till hyresgästen om upplägget och avgiften lämnas normalt inte. Allt sker i det tysta och hyresgästerna förväntas snällt vara med och

1 finansiera Hyresgästföreningens verksamhet utan att själv veta om det.

2

3 Detta upplägg är förlegat och odemokratiskt. Transparens, information
4 och möjlighet till att själv påverka vad man vill vara med och finansiera för
5 verksamhet måste bli verklighet. Nu.

6 Det är inte rimligt att hyresgäster finansierar en annan organisations
7 verksamhet utan att vare sig veta om det eller få möjlighet att välja om man
8 vill vara med och bidra eller inte. Bidraget till Hyresgästföreningen behöver
9 frikopplas från hyran och skötas via separat inbetalning, med fördel utan
10 hyresvärderna som mellanhand.

11

12 Men systemet behöver i grund och botten också utredas och alternativa
13 sätt till att finansiera hyresförhandlingen behöver tas fram och
14 presenteras. Det är inte rimligt att en specifik organisation tillåts inta en
15 av allmännyttan sanktionerad monopolliknande ställning på det sätt som
16 Hyresgästföreningen gör idag.

17

18 Föreningsfrihet avseende studentkårer infördes för Sveriges studenter år
19 2010. Nu är det dags att också Sveriges hyresgäster får frihet att själva
20 avgöra vad man vill stötta med sina pengar!

21

22 Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

23

24 **att¹** Moderaterna verkar för att transparens och valmöjlighet införs
25 avseende de dolda avgifter som Sveriges hyresgäster idag betalar
26 via hyran till Hyresgästföreningen

27 **att²** Moderaterna verkar för att utreda alternativ till hur
28 hyresförhandlingar kan finansieras, organiseras och administreras i
29 framtiden

30

31

32 **KRETSSTYRELSENS YTTRANDE**

33

34 Motionen tar upp en mycket viktig fråga i Sverige, nämligen frågan om
35 föreningsfrihet. Föreningsfrihet innebär inte bara att man har rätt att
36 vara med i en förening, det innebär även att man har rätt att inte vara
37 med i en förening. I detta ligger även att man har rätt att, om det inte rör
38 skattefinansierad verksamhet, välja att inte betala för verksamheten. Med

nuvarande regelverk har man inte det utan det är en förening som har en hel del fördelar som är dolda, vilket bland annat rör att man har rätt till inkomster dels från hyresgäster men även från bostadsbolag. Bland annat har man fria lokaler i våra allmännyttiga bostadsbestånd. Givetvis ska hyran för bostaden separeras från avgiften till en förening och i vart fall ska detta tydligt framgå av hyresavierna. Vad gäller hyresförhandlingar kan det också vara så att fler föreningar eller alternativa lösningar kan växa fram och att valfrihet införs i denna del.

Gustaf Göthberg deltog inte i styrelsens överläggningar eller beslut.

Styrelsen föreslår årsmötet

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Motionen tar upp en mycket viktig fråga i Sverige, nämligen frågan om
3 föreningsfrihet. Föreningsfrihet innebär inte bara att man har rätt att
4 vara med i en förening, det innebär även att man har rätt att inte vara
5 med i en förening. I detta ligger även att man har rätt att, om det inte rör
6 skattefinansierad verksamhet, välja att inte betala för verksamheten. Med
7 nuvarande regelverk har man inte det utan det är en förening som har en hel
8 del fördelar som är dolda, vilket bland annat rör att man har rätt till inkomster
9 dels från hyresgäster men även från bostadsbolag. Bland annat har man fria
10 lokaler i våra allmännyttiga bostadsbestånd. Givetvis ska hyran för bostaden
11 separeras från avgiften till en förening och i vart fall ska detta tydligt framgå
12 av hyresavierna. Vad gäller hyresförhandlingar kan det också vara så att fler
13 föreningar eller alternativa lösningar kan växa fram och att valfrihet införs i
14 denna del.

15
16 Vi föreslår förbundsstämman:

17
18 **att** bifalla motionen

19
20 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
21 beslut.

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:1 OCH 2:2

Båda motionerna berör förändringar gällande hyresgästorganisationer i olika avseenden. Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt yttrande.

Partistyrelsen delar motionärernas åsikt om att dagens lagstadgade hyresförhandlingsavgifter medför att många hyresgäster är omedvetna finansiärer till Hyresgästföreningen. Systemet brister därmed i transparens vilket är olyckligt.

I motion 2:1 föreslås att hyresförhandlingsavgiften avskaffas. Avgiften är sedan länge en integrerad del i det samlade förhandlingssystem som regleras i hyresförhandlingslagen. Med det nuvarande ordningen sker en förhandling mellan hyresvärd och hyresgäster genom att sistnämnda representeras av en hyresgästorganisation. Dagens ordning har inslag som är problematiska. Med det sagt är det inte tydligt för partistyrelsen att en avveckling av dagens ordning skulle upplevas som en bättre lösning, vare sig för en majoritet av landets hyresgäster eller deras hyresvärdar.

Sedan 1990-talet finns, som nämns i motion 2:1, en möjlighet för en enskild hyresgäst att begära att dennes lägenhet inte ska ingå i förhandlingsordningen och därmed inte belastas med avgiften. En sådan begäran blir som huvudregel giltig efter att den skriftligen undertecknats av hyresvärd och hyresgästen. Det kan vara så att denna typ av överenskommelser är relativt ovanliga som en följd av att hyresgäster inte är medvetna om möjligheten, vilket talar för ett behov av ökad transparens. Det kan dock inte uteslutas att det även är ovanligt med begäran om utträde därför att många hyresgäster upplever att det finns fördelar med att ingå i en förhandlingsordning.

Det är inte heller tydligt på vilket sätt ställningen för hyresgäster och hyresvärdar skulle förbättras om det inte längre skulle finnas några krav på organisationer som företräder hyresgästerna utöver att de har stöd bland hyresgästerna. Även om det finns all anledning att möjliggöra för andra än Hyresgästföreningen att företräda hyresgäster framstår det som rimligt att även andra organisationer kan visa både hyresgäster och hyresvärd att de t.ex har en rättslig status som gör att de kan företräda medlemmarna

1 på ett fullgott sätt. I detta sammanhang kan dock pekas på en annan inte
2 oproblematiske bestämmelse i dagens lagstiftning med innebörden att
3 en hyresvärd kan endast ingå en förhandlingsordning i taget för ett hus.
4 Partistyrelsen anser i enlighet med motion 2:2 att sätt för att möjliggöra en
5 mer transparent hyresförhandlingsavgift och en stärkt valfrihet bör utredas.
6 I detta är det naturligt att även överväga hur hyresförhandlingarna kan
7 finansieras, administreras och organiseras framöver.

8

9 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

10

11 att bifalla motion 2:2, det vill säga,

12

13 att Moderaterna verkar för att transparens och valmöjlighet införs
14 avseende de dolda avgifter som Sveriges hyresgäster idag betalar
15 via hyran till Hyresgästföreningen

16

17 att Moderaterna verkar för att utreda alternativ till hur
18 hyresförhandlingar kan finansieras, organiseras och administreras i
19 framtiden

20

21 att avslå motion 2:1

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:3

ELISE RYDER WIKÉN, BERGS KOMMUN - JÄMTLANDS LÄN

PLATSBASERAD UTVECKLINGSPOLITIK FÖR LANDSBYGDEN

I samband med Brexit insåg EU att det missnöje som finns på, bland annat, de brittiska landsbygderna behöver adresseras. Därför valde man att tydligt tillgängliggöra verktyg för platsbaserad utveckling inom ramen för den Europeiska regionala utvecklingsfonden genom det politiska målet Ett Europa Närmare Medborgarna, PO5. Den europeiska politiken gynnar ofta städer och tätare miljöer och verktygen underlättar för tillväxt, omställning och utveckling på landsbygder. Verktygen är Integrerade territoriella investeringar (ITI) och Lokalt ledd utveckling (LLU) och innebär att makten över hur medlen används decentraliseras, från storregionala partnerskap och program till lokalt anpassade strategier och behov. Det går att likna med Leader-metoden som används inom Landsbygdsprogrammet och den europeiska gemensamma jordbrukspolitik.

För att tillgängliggöra de här verktygen även i Sverige behövs stöd i svensk lag eller förordning, vilket saknas idag.

Jag yrkar att:

att¹ Moderaterna verkar för att tillgängliggöra verktyg för platsbaserad utveckling i Sverige

att² motionen skickas vidare till partistämman.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

2 Förbundsstyrelsen tackar motionären för motionen.

3

4 Det är stora skillnader i förutsättningarna inom vårt län, vårt land och inom
5 Europa. Att ha möjlighet att styra hur ekonomiska medel nyttjas på lokal nivå
6 är mycket viktigt för att öka möjligheterna att resurserna nyttjas effektivt och
7 ändamålsenligt.

8

9 Förbundsstyrelsen delar motionären förslag om att detta bör vara möjligt i
10 Sverige och ställer sig bakom det som anförs i motionen.

11

12 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

13

14 **att** motionen bifalls

15 **att** motionen skickas vidare till partistämman

16

17 FÖRBUNDSSTÄMMAN BESLUTADE

18

19 **att** motionen bifalls

20 **att** motionen skickas vidare till partistämman

21

22

23 PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:3

24

25 Motionen berör landsbygdens utveckling och hur beslut om användandet
26 av europeiska stödmedel kan svara mot lokala behov. Motionären föreslår
27 att Moderaterna ska verka för att tillgängliggöra verktyg för platsbaserad
28 utveckling i Sverige.

29

30 Att hålla landsbygden och mindre samhällen levande är av stor vikt för
31 Sveriges framtid. Subsidiaritetsprincipen, det vill säga tanken om att beslut
32 ska fattas så nära de påverkade medborgarna som möjligt, är en central del i
33 Moderaternas politik.

34

35 Lokalt ledd utveckling (LLU) genomförs redan, vilket bland annat framgår i
36 regleringsbrevet till Jordbruksverket.

37

38 Vidare används precis som motionären nämner redan principerna kring

LLU i relation till landsbygdsprogrammet, havs- och fiskeprogrammet samt till socialfonden och regionala utvecklingsfonden. Lokal förankring i utformningen av större projekt är av stor vikt för projektets framgång. Därför delar partistyrelsen motionärens bild av att ett ökat användande av LLU, liksom Integrerade territoriella investeringar (ITI), kan vara positivt för att främja lokalt anpassade strategier. Dessa program behöver dock utvärderas och ställas mot andra åtgärder med liknande syfte innan det är möjligt att ta ställning.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att besvara motion 2:3 med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

MOTION 2:4

MODERATERNA ÖREBRO LÄN

ELEKTRONISKT KUNGÖRANDE AV FÖRESKRIFTER

Sedan våren 2018 kungörs lagar och förordningar inte längre i tryckt form, utan i elektronisk form. Svensk författningssamling är alltså numera en elektronisk publikation.

10

När lagen (1976:633) om kungörande av lagar och andra författningar ändrades för att tillåta elektronisk publicering av lagar och förordningar, angavs det i förarbetena (prop. 2015/16:157 s. 17) att om detta skulle falla väl ut, kunde det bli ett första steg till en ordning där även samtliga myndighetsföreskrifter kungörs elektroniskt.

16

Så vitt jag känner till, har inga initiativ ännu tagits för att övergå till elektronisk publicering av myndigheters föreskrifter.

19

Det finns fördelar med elektronisk publicering. För de flesta personer är det lättare att få tag på elektroniska versioner av föreskrifter än att leta upp dem på det fåtal bibliotek där de tryckta versionerna finns. Det går fortare att publicera föreskrifter elektroniskt och det vore billigare, särskilt som föreskrifter normalt redan publiceras på myndigheternas webbsidor.

25

Att Moderata Samlingspartiet i Örebro län ska verka för att publicering av myndigheters föreskrifter ska övergå från tryckt form till elektronisk form

28

att¹ ta motionen som sin egen till Moderata Samlingspartiets stämma
att² skicka motionen för kännedom till Moderata Samlingspartiets riksdagsgrupp

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen instämmer i motionärens förslag om att även publiceringar av myndigheters föreskrifter ska övergå till elektronisk form. Det finns ingen, med tanke på dagens tekniska möjligheter, anledning att inte övergå till ett digitalt format i enlighet med det nya format som svensk författningssamling publiceras i. I slutändan handlar om att på ett enklare sätt tillgängliggöra allmänheten myndigheters föreskrifter.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta:

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Stämman beslutade att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:4

Motionärerna föreslår att Moderaterna ska verka för att myndigheters föreskrifter ska övergå från publicering i tryckt form till elektronisk form.

Sedan den 1 april 2018 kungörs lagar, förordningar och vissa myndighetsföreskrifter i svensk författningssamling (SFS). En författning som publicerats på SFS anses kungjord och därmed är allmänheten informerad om den nya lagen, förordningen eller myndighetsföreskriften. Det gäller dock inte majoriteten av myndighetsföreskrifter, vilka måste kungöras i tryckt format.

De flesta myndigheter publicerar föreskrifter digitalt. I samband med covid-19-pandemin valde vissa myndigheter att tolka lagen mer extensivt och ansåg att en ny föreskrift var kungjord redan när det första exemplaret var färdigtryckt. Andra myndigheter ansåg att en ny föreskrift var kungjord när den publicerats digitalt trots att lagen inte tillåter detta. Anledningen till denna hantering var att det ansågs prioriterat att snabbt införa nya föreskrifter under då rådande omständigheter.

Moderaterna vill att Sverige ska vara världsledande på att använda digitaliseringens möjligheter samt främja användningen av artificiell

1 intelligens.

2

3 Partistyrelsen ställer sig positiv till att medborgare enkelt kan tillskansa
4 sig information i nya föreskrifter. Då lagar, förordningar och en del
5 myndighetsföreskrifter redan kungörs digitalt finns det inga tekniska
6 hinder för att övergå till ett helt digitalt system. Situationen under covid-19-
7 pandemin har även belyst den problematik som kan uppstå när ett hastigt
8 införande av nya föreskrifter behöver ske. Den moderatledda regeringen
9 arbetar för att främja användningen av ny teknik samtidigt som det måste
10 balanseras med de risker som det medför.

11

12

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

13

14 **att** anse motion 2:4 besvarad med vad som ovan anförts

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:5

MODERATERNA ÖREBRO LÄN

ETT GENERELLT MANDAT ATT UPPHÄVA FÖRESKRIFTER SOM HAR BLIVIT KVAR

Det finns många statliga myndigheter som har rätt att utfärda föreskrifter som har med myndighetens verksamhet att göra.

Myndigheters föreskrifter bygger normalt på att riksdagen utfärdar en lag där regeringen och myndigheter som regeringen bestämmer får i uppdrag att ta fram mer detaljerade bestämmelser. Regeringen utfärdar sedan en förordning där den ger en myndighet mandat att utfärda föreskrifter med de mest detaljerade bestämmelserna.

Ibland upphävs en förordning där en myndighet ges mandat att utfärda föreskrifter, men myndigheten hinner inte upphäva föreskrifterna innan föreskriftsmandatet upphävs. Då måste regeringen upphäva föreskrifterna, vilket ofta tar tid och är en onödig arbetsuppgift för regeringen.

Det borde finnas en generell bestämmelse som ger statliga myndigheter rätt att upphäva föreskrifter som de har haft mandat att utfärda, men där mandatet har upphävs och ingen annan myndighet har fått ett tillämpligt mandat. En sådan här generell bestämmelse skulle troligen behöva ha både stöd i en lag och i en förordning. Lagen skulle se till att allt mandat skulle finnas som kan behövas enligt regeringsformens regler om att utfärda föreskrifter, förordningen skulle ge

- att¹** Moderata Samlingspartiet i Örebro län ska verka för att det införs en ny lag och en ny förordning som ger statliga myndigheter mandat att upphäva föreskrifter som myndigheten har utfärdat med stöd av föreskriftsmandat som har upphävs,
- att²** stämman tar motionen som sin egen till Moderata Samlingspartiets stämma.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

ÖM

1 **FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR**

2 Vi tackar motionären för en välskrivna motion som lyfter denna komplexa
3 frågeställning.

4
5 Som vi förstår det avses här det mandat A en myndighet ges för att utarbeta
6 en föreskrift A utifrån förordning X Mandatet för A, vilket också inkluderar
7 ett mandat att upphäva föreskrift A, hinner inte användas för upphävande
8 innan förordning Y landar hos myndigheten med krav på och mandat för en
9 ny föreskrift B.

10
11 Då blir föreskrift A så att säga hängande i luften och bara regeringen kan då
12 skrota den vilket innebär onödigt extraarbete för regeringen.

13
14 Huruvida utsträckt detta problem är för myndigheter, regering och dem
15 som påverkas av den förfallna föreskriften har inte styrelsen kunnat utröna.
16 Men med stöd av en bedömning från en erfaren kommunjurist avseende
17 motionens innehåll, ses en potentiell förbättring i första att-satsen.

18
19 Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta att bifalla motionen

20
21 Stämman beslutade att bifalla motionen.

22

23

24 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:5**

25

26 Motionärerna vill att Moderaterna ska verka för införandet av en ny lag
27 och en ny förordning som ger statliga myndigheter mandat att upphäva
28 föreskrifter som myndigheten själv har utfärdat, men där bemyndigandet att
29 utfärda föreskriften har upphävts.

30

31 Att myndigheter inte har möjlighet att upphäva föreskrifter efter att
32 föreskriftsmandatet upphävts kan medföra att föreskrifter behåller sin
33 giltighet trots att föreskriften inte längre är tillämplig eller strider mot nya
34 fattade beslut av regeringen eller riksdagen. Det krävs då att regeringen eller
35 riksdagen upphäver föreskriften.

36

37 Handboken i författningsskrivning, Myndigheternas föreskrifter, Ds 1998:43,
38 beskriver att tidigare föreskrifter utfärdade av myndigheter ska upphävas om

de strider mot nya föreskrifter som riksdagen eller regeringen beslutat. Den situationen som motionärerna beskriver ska förebyggas genom att berörd myndighet i tidigt skede underrättar regeringen om att de berörs av en ny reglering.

Partistyrelsen menar att det är viktigt att statsförvaltningen hanteras på ett effektivt och säkert sätt. Moderaterna arbetar kontinuerligt för regelförenklingar och för att minska onödig administration.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 2:5 besvarad med vad som ovan anförts

1 **MOTION 2:6**

2 **MODERATERNA ÖREBRO LÄN**

3

4

5 **FÖRSÄLJNING AV OPASTÖRISERAD MJÖLK**

6 **DIREKT FRÅN GÅRD**

7

8 Den lagstiftning vi har idag skapades år 1937 stadgar i författning att mjölk
 9 som säljs i Sverige, med vissa undantag, skall pastöriseras. Detta var
 10 först för att begränsa spridningen av bovin tuberkulos (*Mycobacterium*
 11 *bovis*) som sprids framför allt via livsmedel som mjölk till både djur och
 12 människor. I dag finns inte tuberkulos bland svenska mjölkbesättningar
 13 och pastöriseringen görs för att eliminera andra skadliga och värmekänsliga
 14 mikroorganismer som kan förekomma . Detta går idag att på gårdsnivå
 15 kontrollera genom ett egenkontrollprogram. Trots detta är regleringarna
 16 och kontrollerna av den opastöriserade mjölken idag rigorösa och som
 17 dryckesmjölk får den bara säljas i liten mängd från mjölkgårdarna, högst
 18 70 liter per vecka. Mjölkgården måste samtidigt dela ut en varningstext om
 19 alla risker och där Livsmedelsverket rekommenderar att konsumenten själv
 20 pastöriserar mjölken om den ska drickas.

21

22 Livsmedelsverket är en statlig myndighet som bland annat ansvarar för att
 23 de livsmedel som säljs är säkra och att ingen konsument ska bli lurad. Det
 24 är ett viktigt uppdrag, men det finns en klar tendens hos myndigheten att
 25 främst vilja betona matens risker, både inom hälsa och miljö, på ett sätt som
 26 får negativa konsekvenser, både för utvecklingen inom livsmedelsbranschen
 27 men också för svensk gastronomi.

28

29 Ett sådant exempel är opastöriserad mjölk. Färsk mjölk som inte värmts upp,
 30 har intagits av människor i vårt land under tusentals år, som dryck, i form av
 31 olika syrade produkter, smör eller ost.

32

33 Självklart ska man inte ta lätt på risken med bakterier i mat som kan göra
 34 oss sjuka och självklart ska även den opastöriserade mjölken kontrolleras,
 35 men hanteringen från myndighetens sida borde stå i proportion till
 36 risken och framför allt, det borde finnas en god vilja för att främja detta
 37 fantastiska livsmedel. Rätt hanterad är opastöriserad mjölk något av det
 38 mest hälsosamma vi kan inmundiga. Det är inte bara de eventuella dåliga

bakterierna som stryker på foten vid pastörisering, detsamma gäller för en del av den goda mikrofloran. Sedan tidigare vet vi också halterna av vissa vattenlösliga vitaminer som B2 och B12 minskar vid uppvärmningen. På senare tid har det också kommit allt fler forskningsstudier som pekar på positiva hälsoeffekter av opastöriserad mjölk, exempelvis minskad risk för astma, hösnuva och allergiska eksem.

Opastöriserad mjölk är den kanske allra förnämsta spegel vi har av en lokal bakterieflora och därmed också av en verkligt lokal smak. En rik matkultur innebär lokal och småskalig variation. Att främja en sådan utveckling innebär att myndigheten måste frångå sitt industriella förhållningssätt när det gäller regelverk, kontroll och avgifter för att det ska bli möjligt för den opastöriserade mjölken att utvecklas. En ökad direktförsäljning av mjölk från gården, kan också vara ett sätt för små gårdar att leva vidare och en möjlighet för nya mjölkproducenter att etablera sig.

Det borde vara enkelt och självklart för konsumenterna att köpa god och hälsosam mjölk direkt från sin närmaste granne. Det borde vara minst lika självklart för Livsmedelsverket att göra detta möjligt. Konsumenter efterfrågar obehandlad mjölk eftersom de överger högbearbetade, allergiframkallande och laktosintoleransproducerande pastöriserade mejeriprodukter. Genom ett egenkontrollprogram på gården går det att kontrollera att den mjölk som säljs är säker. Dvs bonden tar egna odlingar och får den kontrollerad digitalt. Vidare skall gården vara med i HACCP (health and climate control program)

Säkerheten handlar om hur man arbetar på daglig basis. Kontroller är de facto behäftade med kostnader och det gäller att hitta rimliga krav utan att tulla på säkerheten.

Hur ser det då ut i andra europeiska länder? I England är det tillåtet att sälja opastöriserad mjölk om konsumenten kommer till gården eller handlar på Farmers market (Bondens marknad), alltså vid direktförsäljning. Det finns ingen övre gräns för hur mycket mjölk som får säljas. Mjölken måste dock märkas med en varningstext om att den kan vara farlig. Att sälja obehandlad, opastöriserad mjölk direkt från bonden öppnar upp möjligheter för att mjölkgårdar och tar bort mellanhänder för mjölken. Ett flertal av hantverksmejerierna som gör ost säljer också en hel del rå mjölk via

1 automater. Dessa producenter är medvetna om risker, vana vid att kontrollera
2 råvaran och att producera med hög kvalitet. Mjölken marknadsförs i England
3 för dess smakegenskaper och inte för hälsoegenskaper.

4

5 I Frankrike där den obehandlade mjölken kan ses som en del av den
6 gemensamma kulturskatten och dess förekomst som ett uttryck för den
7 personliga friheten. Det är alltså tillåtet att sälja opastöriserad mjölk i
8 Frankrike. Producenten begär ett tillstånd från franska motsvarigheten till
9 SLV, vissa kriterier måste uppfyllas men inga volymbegränsningar finns.
10 Kraven handlar om stallbyggnader, frånvaro av patogena bakterier, god
11 juverhälsa och noggranna mjölkningsrutiner. Mjölken ska kylas ner direkt,
12 så att den håller max. 4 grader. Obligatoriska analyser görs varje månad för
13 salmonella, listeria och E. coli.

14

15 Detta går att utveckla ännu mer med innovativ teknik som redan finns i
16 Sverige. Så provtagning kan ske oftare.

17

18 **att¹** Moderata samlingspartiet i Örebro län ska verka att försäljning av
19 opastöriserad mjölk tillåts i obegränsad mängd direkt från gården
20 under kontrollerade former vad gäller kvalitet.

21 **att²** stämman tar motionen som sin egen till Moderaterna
22 samlingspartiets stämma.

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen skulle vilja börja med att tacka för en bra motion som lyfter en aktuell och angelägen fråga för en levande landsbygd. Som motionären skriver är det upp till varje land att besluta om vilka regler som ska gälla kring försäljning av opastöriserad mjölk. I England och Frankrike är det tillåtet med försäljning utan övre gräns men Livsmedelsverket i Sverige har varit mer restriktiva och tillåter endast en begränsad försäljning med en gräns på 70 liter per vecka. Under de senaste åren har Livsmedelsverket dock börjat analysera andra länders erfarenheter kring en mer generösare försäljning än den som är tillåten i Sverige idag och därmed börjat öppna upp för att i framtiden lätta på den restriktiva hållningen som råder.

Att tillåta försäljning av opastöriserad mjölk i obegränsad mängd i Sverige tror vi skulle leda till ett ökat företagande för landets mjölkproducenter och underlätta för små gårdar att leva vidare och en möjlighet för nya att etablera sig. De kontroller som sker för att garantera en säker mjölk bör utvecklas för att kunna möjliggöra en ökad försäljning av opastöriserad mjölk direkt från gård.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:6

Motionen berör frågan om försäljning av opastöriserad mjölk. Motionärerna föreslår att försäljning av opastöriserad mjölk ska tillåtas. De regler som förenas med försäljning av opastöriserad mjölk handlar exempelvis om hur mycket en mjölkgård får sälja per vecka, att en särskild registrering krävs hos länsstyrelsen och att diverse varningstexter måste delas ut.

Partistyrrelsen instämmer i att riskminimering hos myndigheter kan leda till att begränsa individens egna val och drabba företag negativt. Att verka för individers frihet är ett moderat kärnvärde som samtidigt alltid måste vägas

1 mot potentiella risker.

2

3 Partistyrelsen är mån om att dagens lagar och regler är relevanta och
4 uppfyller sitt syfte. I och med den teknologiska utvecklingen kan relevansen
5 av flera tidigare beslutade regelverk förändras. Dessa kan istället utgöra
6 onödigt regelkrångel för företagare. Att minska regelbördan för företagare
7 är prioriterat för den moderatledda regeringen som kontinuerligt arbetar
8 med regelförenklingar. Regeringen har bland annat stärkt Regelrådet, som
9 granskar regler som påverkar företagens regelbörda. Regeringen arbetar
10 även för att inrätta ett implementeringsråd som syftar till att EU-direktiv inte
11 ska överimplementeras.

12

13 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

14

15 **att** anse motion 2:6 besvarad med vad som ovan anförts

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:7

TOMMY JONSSON, NYKÖPING - SÖDERMANLANDS LÄN

FÖRENKLA ATTEFALLSREGLERNA

Attefallsåtgärd kan påbörjas där det finns ett befintligt småhus.

Vid nybyggnation av småhus finns inget befintligt småhus före slutbesked har erhållits för detsamma.

En vanlig sak rörande nybyggnation av småhus som inträffar är att bygglov söks och erhålls för ett småhus. Startbesked medges. Bygget genomförs men en Attefallsutbyggnad görs när ändå byggfirman är etablerad på småhustomten. Detta slutar med tillsynsärende och sanktionsavgift.

Alternativet enligt konstens alla regler är att bygga klart småhuset och erhålla slutbesked. Därefter ansöka om Attefallsåtgärd och återetablera byggfirman för denna högst begränsade tillbyggnad (exempelvis).

Dessutom blir sanktionsavgiften liten i exemplet jämfört med att behöva återetablera byggfirman så detta är mer eller mindre satt i system vid nyproduktion av småhus som mest leder till en massa tillsynsärenden för kommunens byggnadsnämnd.

Det vore därför enklare att medge Attefallsåtgärd inom bygglovet eller liknande.

Med anledning av ovanstående föreslår jag:

att¹ förbundsstämman ställer sig bakom motionen

att² Moderaterna ska verka för att utreda medgivande av Attefallsåtgärd inom bygglovet, samt

att³ motionen sänds vidare till partistämman 2023

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Tommy Jonsson, Nyköping lyfter frågan om att möjliggöra byggande av
3 Attefallshus innan ett småhus fått slutbesked och därför ännu inte juridiskt
4 existerar.
5
6 Intentionen om att kunna bygga attefallshus, var att dessa i grunden skulle
7 vara lika enkla att bygga som friggebodar. Tyvärr blev det inte så utan det
8 krävs bygganmälan och startbesked, därtill ser vi kommuner som inom vissa
9 detaljplaner ytterligare begränsar byggande av attefallshus.
10
11 Förbundsstyrelsen anser att lagstiftningen runt attefallshus borde förenklas
12 för att nå intentionerna för när lagstiftning om attefallshusen infördes. Ett
13 steg på vägen är att det utreds möjlighet till attefallsåtgärd inom bygglovet.
14
15 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta
16
17 **att** bifalla motionens samtliga att-satser och därmed skickar motionen
18 vidare till partistämman 2023.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

19
20
21
22 **att** bifalla förbundsstyrelsens förslag

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:7

23
24
25
26
27 Motionären anför att Moderaterna ska verka för att utreda medgivande av
28 Attefallsåtgärd inom bygglovet vid nybyggnation av ett småhus.
29
30
31 Idag har Sverige en bostadsmarknad som i stor utsträckning inte fungerar
32 effektivt, där olika politiska regleringar har skapat hinder för både byggande
33 och boende under en lång tid.
34
35 De nuvarande lagarna och reglerna för bostadsbyggande leder till
36 förseningar och ökade kostnader, både för företag och privatpersoner.
37
38 Motionären framför att det finns ett problem med nuvarande ordning, då
det vid nybyggnation av småhus först måste finnas en bostad innan ett

Attefallhus kan byggas. Detta medför onödiga kostnader och förlängda byggtider. Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att reglerna vad gäller byggnation av så kallade Attefallshus ska vara tydligt utformade i syfte att underlätta handläggningen av sådana ärenden.

Moderaterna bör därför verka för att reglerna för Attefallshus i plan- och bygglagen inkluderas vid en översyn av hela plan- och byggprocessen. Inom ramen för en sådan översyn bör de perspektiv som lyfts i motionen inkluderas.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att bifalla att-sats 2 i motion 2:7, det vill säga.

att Moderaterna ska verka för att utreda medgivande av Attefallsåtgärd inom bygglovet

att anse resterande att-satser besvarade

MOTION 2:8

DANIEL LINDVALL, NYBRO - KALMAR LÄN

EU-STÖD GÄLLANDE MARKÄGARE

Idag kan vem som helst söka EU-stöd för mark. När någon söker stöd för mark behöver den inte markägarens signatur. Detta gör att det går att söka och få bidrag för en mark som du inte brukar. Om exempelvis någon har ett par åkrar som den inte vill söka stöd för kan någon annan göra det och få stöden. Felet upptäcks inte förrän det är två som söker bidrag för samma mark. Detta är fel. Ingen ska kunna söka bidrag för mark som någon annan äger utan att markägaren vet om det. Detta gör det nödvändigt att både den som brukar marken och den som äger den ska skriva under alla blanketter och e-dokument när det gäller EU-stöd för mark.

Med anledning av ovanstående, förslår jag förbundsstämman besluta:

att¹ Moderaterna ska jobba för att det snarast blir en ändring av vilka som ska skriva på EU-stöd för mark

att² Moderaterna snarast ska lägga förslag som innebär att både markägaren och den som brukar marken ska skriva under alla blanketter och e-dokument när det gäller EU-stöd för mark

att³ motionen skickas vidare till partistämman

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Som motionären skriver är det i dag lagligt att söka EU-stöd för mark som man inte själv äger. Däremot är det inte tillåtet att göra detta utan markägarens medgivande. Lagstiftning finns således redan som är tänkt att förhindra det beskrivna problemet.

I dag är ungefär 40 procent av den brukade marken arrenderad. I arrendeavtalet (skriftliga eller muntliga) är det brukligt att frågan om EU-stöd tas upp mellan markägare och arrendator.

Motionen kan innebära att ännu en kontrollinstans ska införas, vilket förbundsstyrelsen ser som ytterligare en byråkratisk och administrativ pålaga till den redan omständliga processen kring EU-stöd. Därför vill förbundsstyrelsen poängtera vikten av att en förändring som enligt ovanstående präglas av effektiv och digital administration som inte leder till merarbete.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:8

Motionären berör frågan om att det i dag är möjligt att söka EU-stöd för mark utan markägarens signatur, vilket innebär att bidrag kan erhållas för mark som man varken äger eller brukar. För att förhindra detta anser motionären att både markägaren och den som brukar marken ska skriva under ansökan om EU-stöd för mark.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att bidrag och stöd som delas ut ska gå till den tilltänkta mottagaren. Det är en grundläggande moderat hållning att gemensamma medel ska gå till de som behöver dem, och som

1 de är avsedda för. Moderaterna driver på för en ansvarsfull förvaltning på
2 såväl en nationell som europeisk nivå. Som motionären noterar är det inte
3 tillåtet att söka sådant EU-stöd utan markägarens medgivande och det finns
4 lagstiftning för att förhindra det.

5

6 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN BESLUTA:**

7

8 **att** anse motion 2:8 besvarad med vad som ovan anförts

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:9

MUF NORRBOTTEN

ETT SVERIGE FÖR VUXNA

I de flesta andra europeiska länder så kan en vuxen människa gå in i sin lokala matvarubutik och köpa en kall öl en varm sommardag eller kanske en god flaska vin till söndagsmiddagen med föräldrarna. I de flesta andra europeiska länder så blir vuxna människor behandlade som just... vuxna. Men inte i Sverige. I Sverige litar vi inte på att våra medborgare klarar av att handla en kyld öl utan att direkt falla ner i alkoholism och fördärv. Det här är så klart inte rimligt, det finns ingenting som gör att just svenskar skulle vara sämre på att hålla i spriten än något annat folk. Det är hög tid att vi börjar behandla våra medborgare som vuxna människor och inte som ett gäng yra femåringar.

- att¹** Moderaterna i Norrbotten ska verka för att sänka punktskatterna på alkohol.
- att²** Moderaterna i Norrbotten ska verka för att harmonisera skattesatserna på alla alkoholhaltiga drycker så att varken öl, vin eller starksprit premieras.
- att³** Moderaterna i Norrbotten ska verka för att förlänga öppettiderna på Systembolaget.
- att⁴** Moderaterna i Norrbotten ska verka för att även kyllda varor ska kunna säljas på Systembolaget.
- att⁵** Moderaterna i Norrbotten ska verka för att öl samt vin, och på längre sikt starksprit ska kunna säljas av andra aktörer än Systembolaget.
- att⁶** Moderaterna i Norrbotten ska verka för att på lång sikt helt avskaffa alkoholmonopolet.
- att⁷** Moderaterna i Norrbotten antar motionen i sin helhet.
- att⁸** motionen vidareändras till Moderaternas partistämman

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Moderaternas alkoholpolitik betonar människors eget ansvar och frihet
3 i kombination med samhällets nödvändiga insatser för att motverka
4 alkoholens skadliga effekter. Det är viktigt ur samhällsperspektiv att
5 göra tydlig skillnad mellan konsumtion, överkonsumtion och missbruk av
6 alkohol. Politiken innebär därför en ständig balansgång mellan att dels
7 ge människor friare förutsättningar att kunna göra inköp av alkoholhaltiga
8 drycker, dels att föra en fortsatt restriktiv alkoholpolitik som begränsar och
9 bekämpar alkoholens långsiktiga skadeverkningar. Denna balansgång kräver
10 noggranna och ibland svåra avvägningar. På partistämman 2015 fattades
11 beslut om att utreda formerna för en avveckling av detaljhandelsmonopolet
12 för alkohol. Förbundsstyrelsen menar att det beslutet ligger fast. I samband
13 med en sådan utredning kan även ett eventuellt licenssystem samt vilka
14 alkoholhaltiga produkter som ska få säljas i livsmedelsbutiker, såväl som
15 andra frågor kopplade till försäljning av alkohol ses över.

16
17 Systembolagets öppettider har historiskt varit en omdiskuterad fråga, där
18 Systembolaget hållit varaktigt lördagsöppet sedan 2001. I dag finns också
19 fler än 500 ombud runt om i landet. Förbundsstyrelsen ser positivt på att
20 Systembolaget ökar sin servicenivå och anser att söndagsöppet och/eller
21 förlängda öppettider skulle vara ett viktigt steg mot mer av liberalisering
22 vad gäller detaljhandel med alkohol i Sverige. Beteenden och konsumtion
23 påverkas av skatter och därför har vi skatt på alkohol. Beskattningen behöver
24 ta hänsyn till en avvägning mellan behovet av att minimera alkoholens
25 skadeverkningar och risken för att alltför höga skatter leder till exempelvis
26 ökad smuggling och illegal handel.

27
28 Därför vore det rimligt att tillsätta en utredning som kartlägger hur stor den
29 illegala införseln av alkohol är och i vilken mån den påverkas av skattenivåer.
30 Slutligen vill förbundsstyrelsen betona att vi även ser positivt på framväxten
31 av mikrobryggerier och lokala alkoholproducenter. Inom ramen för att
32 stärka förutsättningarna för företagande på landsbygden och öka Sveriges
33 attraktivitet bland annat som turistland har vi därför under lång tid drivit på
34 för att gårdsförsäljning av alkoholhaltiga drycker ska tillåtas.

35

36

37

38

Förbundsstyrelsen förslår förbundsstämman att:

Bifalla att-sats 1

Avslå att-sats 2

Bifalla att-sats 3

Bifalla att-sats 4

Bifalla att-sats 5

Avslå att-sats 6

Avslå att-sats 7

Avslå att-sats 8

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:9

Motionärerna lyfter frågor om alkoholskatter, alkoholmonopolet och Systembolagets regler. Motionärerna föreslår bland annat att Moderaterna ska verka för sänkta punktskatter på alkohol, förlängda öppettider på Systembolaget, att Systembolaget ska få sälja kylda varor, att alkoholhaltiga drycker ska få säljas av andra aktörer än Systembolaget samt att alkoholmonopolet på lång sikt ska avskaffas.

Moderaternas alkoholpolitik betonar människors eget ansvar och frihet i kombination med samhällets nödvändiga insatser för att motverka alkoholens skadliga effekter. Det är ur ett samhällsperspektiv viktigt att göra tydlig skillnad mellan konsumtion, överkonsumtion och missbruk av alkohol. För politiken innebär det en ständig balansgång mellan att ge människor friare förutsättningar att kunna göra inköp av alkoholhaltiga drycker och att föra en fortsatt restriktiv alkoholpolitik som begränsar och bekämpar alkoholens långsiktiga skadeverkningar. Denna balansgång kräver noggranna och ibland svåra avvägningar.

Skatter påverkar beteenden och konsumtion. Beskattningen av alkohol behöver ta hänsyn till behovet av att minimera alkoholens skadeverkningar. Moderaterna har i perioder motsatt sig höjningar av alkoholskatten. Vid

1 justeringar av skatten behöver även det finansiella läget beaktas i sin helhet.

2

3 Moderaterna ser i grunden positivt på initiativ för att utveckla och förbättra
4 servicen hos Systembolaget. År 2020 öppnade Systembolaget en butik
5 i Nordstan i Göteborg med en ölstudio där temperaturen är strax över
6 10 grader. Där förvaras ett större utbud av specialöl. Syftet med den
7 tempererade förvaringen är att bevara ölets kvalitet. Detta koncept kommer
8 att utvärderas på bland annat parametern skillnad i alkoholkonsumtion.

9

10 På partistämman 2015 fattades beslut om att utreda formerna för en
11 avveckling av detaljhandelsmonopolet för alkohol. Detta bekräftades
12 sedan vid partistämman 2019. Vid partistämman 2019 beslutades även att
13 Moderaterna ska verka för att utöka Systembolagets öppettider samt att
14 utveckla tjänsterna för att tillhandahålla produkter till kunder som inte har
15 tillgång till ett systembolag. Partistyrelsen menar att dessa beslut ligger fast.
16 I propositionen På medborgarna sida föreslås även att Moderaterna ska
17 verka för att gårdsförsäljning tillåts.

18

19

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

20

21 **att** anse motion 2:9 besvarad med vad som ovan anförts

22

23 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 1-6 i
24 motion 2:9.

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:10

KAJSA HEDIN, KALMAR - KALMAR LÄN

EN MER TILLÅTANDE PLAN- OCH BYGGLAG

Att ta fram en detaljplan är kostnads- och tidskrävande. Många av de detaljplaner som antogs under 1900-talet tillåter byggnationer för hus som passade den tidens boende. I dag är människor mer i sina hem och har större förväntningar på vad en bostad ska innehålla. Detta gör att många vill bygga ut sina hus och kanske bygga till något förråd eller garage.

Attefallsreglerna är bra men inte tillräckliga. Gamla detaljplaner kan till exempel hindra två grannar från att placera sina garage vägg i vägg, vilket är yteffektivt och tidigare mycket vanligt. Nu har vi så kallad prickmark där och avståndet mellan en byggnad till grannens tomt skall vara 4,5 meter. Detta gör att människor inte kan utnyttja sina tomter på ett bra sätt.

Dagens byggregler kräver grönytor och möjlighet att ta omhand om dagvatten på egen fastighet. Men att som nu endast tillåta att det byggs på mellan 1/7 och 1/5 av den totala tomtytan är otidsenligt. Samtidigt får flerbostadshus i nya detaljplaner bygga på upp till 1/4 av fastigheten, vilket gör att problem uppstår med möjligheten för de boende att parkera sina bilar.

För att göra det möjligt att lagenligt få bygglov för utbyggnationer krävs nya detaljplaner för många områden. Innan dessa detaljplaner hunnit förnyas kommer nästa generation att ha flyttat in i dagens hus.

En moderat förtroendevald ska ha fokus på laglydnad och samtidigt på frihet för individen- Därför skulle jag vilja se en förändring av Plan- och bygglagen (PBL) så att det lättare går att göra justeringar vad det gäller exploateringsgrad – alltså möjlighet att bebygga tomter – för större villaområden.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

1 Med hänvisning till ovanstående föreslår jag att förbundsstämman beslutar:

2

3 **att¹** arbeta för att Plan- och bygglagen förenklas vad gäller att göra
4 förändringar i detaljplaner

5 **att²** Plan- och bygglagen ses över så att endast nödvändiga regler är
6 styrande

7 **att³** stämman antar motionen som sin egen och sänder den vidare till
8 kommande partistämma

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Moderaterna värdesätter äganderätt och eftersträvar ett liberalt förhållningssätt samtidigt som det är viktigt för oss att följa lagen. PBL är tydlig med att en byggnadsnämnd får göra avsteg från detaljplanen om avvikelsen kan anses liten, och om avvikelsen inte strider mot detaljplanens syfte. Mot bakgrund av ovanstående bör vi som moderater vara försiktiga, men samtidigt tillåtande i den utsträckning som är möjligt. Förbundsstyrelsen anser att den här motionen mycket bra skriven och ett steg mot en mer tillåtande lagstiftning.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

MOTION 2:11

ANDERS G JOHANSSON OCH GUNILLA KNUTSSON LÖFVENBORG, SKÖVDE - VÄSTRA GÖTALAND

ÖKA UTRYMMET FÖR BYGGLOV I ÄLDRE DETALJPLANER

BAKGRUND

I Skövde, liksom i Sverige i övrigt, finns det gott om detaljplaner som har många decennier på nacken. Flera av dessa planer har sedan länge mist sin aktualitet och i flera fall utgör de nu hinder för byggnation och utveckling på de fastigheter som de omfattar.

Dessa planer upprättades i en annan tid och i flera fall utifrån en annan lagstiftning. Tidigare medgav lagen att kommunen vid bygglovsprövning beviljade dispens för att möjliggöra byggnation som avvek från detaljplanen. Det fanns då en flexibilitet i systemet.

Med den gällande Plan- och bygglagen (2010:900) medges inte längre några dispenser, utan blott s k mindre avvikelser. I huvudsak ska planen följas strikt och bokstavigt. Framförallt är det planavvikande byggnation som beviljats före införandet av den s k Äldre plan- och bygglagen (1987:10) som försvårar för vår tids fastighetsägare. Sådan byggnation kan medföra att en fastighet numera bedöms sakna planenligt utgångsläge och därför ej vidare kan bebyggas med mindre än att detaljplanen ändras.

Att ändra och förnya en detaljplan är en tids- och resurskrävande process. Kostnaden för en planändring för att möjliggöra en mindre, kompletterande byggnation står sällan i proportion till värdet av den avsedda byggnaden. Mindre ändringar i befintliga detaljplaner har heller sällan någon högre prioritet i kommunerna. I alla fall inte i de kommuner som befinner sig i tillväxt, utveckling och expansion. Där prioriteras oftast och nödvändigtvis planering av nya bostads- och verksamhetsområden. Behovet av prioritering accentueras av den generella bristen på handläggare med erforderlig utbildning och kompetens.

Därmed kommer många efterlängtade byggnationer aldrig längre än till ritbordet. Detta innebär först och främst att många människor får se sina boendedrömmar tillintetgjorda. Men det innebär också att beställningar av byggarbeten uteblir. Särskilt i lågkonjunkturer skulle dessa annars kunna bidra till att hålla efterfrågan uppe och generera välbehövliga jobb.

FÖRENKLA HELT ENKELT

Det är snarare Plan- och bygglagen som behöver ändras än de många tusen gamla och inaktuella detaljplanerna som lägger administrativa hinder i vägen för att förverkliga människors drömmar, ambitioner och byggplaner.

En detaljplan formas utifrån samtidens bedömning av den nära framtidens behov och krav. Men en plan är ofrånkomligen en produkt av sin tid, som åtminstone i sina detaljer inte sällan blir förbispningen av en svårförutsedd verklighet. Därmed behöver en plan medge flexibilitet och ett visst mått av handlingsutrymme för att möta nya behov och förväntningar. Det innebär att planen ska kunna betraktas som just ett dokument av sin tid och därför behöver åsättas ett bäst-före-datum. Rimligen ska inte en detaljplan vara till alla delar och i alla detaljer bindande efter att dess genomförandetid har löpt ut.

Fastighetsägares och övriga intressenters behov av och rätt till förutsebarhet och kännedom om markområdets planerade användning måste självfallet beaktas vid en lagändring. Rimligen tillgodoses dessa genom att planavvikelser ej ska tillåtas, om dessa innebär att detaljplanens syfte frångås eller motverkas. Om användningen att ett område ska ändras på ett sätt som är oförenligt med den rådande planens syfte, ska en ny planprocess genomföras.

Efter att genomförandetiden för en detaljplan har gått ut bör lagen emellertid medge att byggnadsnämnd kan bevilja även större avvikelser från detaljplanen så länge dessa kan anses vara förenliga med planens syfte.

1 Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

2

3 **att**¹ Moderaterna ska verka för att Plan- och bygglagen ändras så att en
4 detaljplan är i alla avseenden bindande endast under dess
5 giltighetstid

6 **att**² Moderaterna ska verka för att i Plan- och bygglagen utöka
7 förutsättningarna för bygglovsnämnd att bevilja dispens
8 från detaljplan för att bevilja bygglov under förutsättning att planens
9 genomförandetid löpt ut och bygglovets inte står i konflikt med
10 planens syfte

11 **att**³ för kännedom sända motionen till Moderaternas civilkommitté

12

13

14 **FÖRENINGSTYRELSENS YTTRANDE**

15

16 Styrelsen delar motionärernas ambition att utöka förutsättningarna för
17 Bygglövsnämnden att lämna dispens i fall där en gammal detaljplan inte
18 längre är relevant i relation till tidens behov och förväntningar.

19

20 Styrelsen föreslår årsmötet att i sin helhet bifalla motionen.

21

22 **ÅRSMÖTETS BESLUT**

23 **att** bifalla styrelsens förslag till beslut.

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Vi tackar motionärerna för en mycket välskriven motion. Förbundsstyrelsen delar motionärernas mening gällande att en utökad flexibilitet hade behövt återinföras i plan- och bygglagen avseende detaljplaner. Vi ser det även som fullt rimligt att detaljplaner endast skall vara bindande under giltighetstiden, samt att avsteg ska kunna göras inom ramen för planens syfte.

Bostadsbristen är som bekant omfattande i Sverige. Vi ser det som föga förvånande att Sveriges bostadsmarknad är en av de minst välfungerande i Europa, då man under lång tid överreglerat nybyggnation och marknaden i stort. Dåtidens politiska felsteg ska inte belasta nutidens byggnadspolitik och vi välkomnar fler förslag som detta i framtiden.

Vi föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

MOTION 2:12

ANDERS G JOHANSSON OCH GUNILLA KNUTSSON LÖFVENBORG, SKÖVDE - VÄSTRA GÖTALAND

STÄRK ÄGANDERÄTTEN FÖR FASTIGHETSÄGARE

BAKGRUND

Plan- och bygglagen (8 kap 13 §) föreskriver ett förbud mot förvanskning av "byggnad som är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt". Det är primärt kommunens byggnadsnämnd som i samband med bygglovsprövning ska ta ställning till vad som är bevarandevärt och vad som är förvanskning.

En bedömning och värdering av vilka byggnader som på något vis är bevarandevärda kan emellertid göras av andra. I Västra Götaland har den regionala förvaltningen Västarvet i samverkan med kommuner inventerat och dokumenterat byggnader och bebyggelse som utifrån olika kriterier har bedömts vara bevarandevärda. En sådan dokumentation har givetvis ett värde som en rådgivande rekommendation till fastighetsägaren. Beskrivningen ska i sig inte ha någon rättslig verkan.

Men i realiteten har den ändå det. I och med att en inventering har utförts av en vederhäftig aktör, kommer dokumentationen att betraktas som ett mer eller mindre styrande dokument av bygglovsförvaltningar, länsstyrelser och mark- och miljödomstolar.

Det innebär att en fastighetsägare kan få sin fastighet bedömd och klassad som bevarandevärd, utan att hon vet om det och utan att det sker genom ett transparent och rättssäkert förfarande. Fastighetsägarens rådgighet över sin egendom blir på detta sätt beskuren. Utrymmet för att bygga till eller om huset begränsas. Likaså möjligheterna för att få bygglov för byte av material eller färg på tak- och fasadbeklädnad. För detta påtvingade kulturbevarande utgår ingen ersättning från stat eller kommun. Det är oacceptabelt att människor på detta sätt kan få sin äganderätt bryskt beskuren utifrån beslut fattade av anonyma kultur- och miljöbyråkrater.

Det är tveklöst så att det kan finnas ett starkt allmänintresse i att av olika skäl bevara bebyggelse och miljöer i mer eller oförändrat skick för kommande generationer att uppleva. Men detta allmänintresse får inte tillgodoses på ett sätt som allvarligt kränker och beskär den privata äganderätten. Bedömning och beslut om förvanskingskydd behöver istället hanteras på ett sätt som är förutsebart, transparent och rättssäkert. Det innebär att en fastighet vid bygglovsprövning inte ska kunna anses vara bevarandevärd med mindre än att det slagits fast i detaljplan eller områdesbestämmelse. Samrådsförfarandet i planprocessen ger fastighetsägaren tillgång till information om kommunens avsikt samt möjlighet att som sakägare meddela synpunkter innan något beslut fattas.

En fastighetsägare, som genom ändring i detaljplan eller områdesbestämmelse får sin fastighet klassad som bevarandevärd och skyddad från förvanskning, bör vidare erhålla ersättning om förutsättningarna för egendomens användning och utveckling begränsas eller hindras. Upprätthållandet av ett allmänintresse bör bekostas just av det allmänna. Inte av den enskilde fastighetsägaren. Om bevarandet av byggnader förknippades med en kostnad för kommunen skulle förvanskingsförbudet sannolikt tillämpas mer restriktivt. Genom att det medför en ekonomisk kompensation för den enskilde husägaren skulle denne rimligen uppfatta förfarandet som mer legitimt. Sammanfattningsvis borde detta förfarande leda till ett bättre och mer målmedvetet bevarande av sådana byggnader och miljöer som verkligen är skyddsvärda.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

- att¹** Moderaterna ska verka för att Plan- och bygglagen ändras så att förvanskingsförbud, för att beaktas vid bygglovsprövning, ska framgå av detaljplan eller områdesbestämmelse
- att²** Moderaterna ska verka för att kommun, som beslutar om att i detaljplan eller områdesbestämmelse belägga fastighet med förvanskingsförbud, ska åläggas att ersätta fastighetsägaren för den begränsning som intrånget i äganderätten medför
- att³** för kännedom sända motionen till Moderaternas civilkommitté

FÖRENINGSTYRELSENS YTTRANDE

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

Styrelsen delar motionärernas ambition att stärka äganderätten genom att tydliggöra när en fastighet är särskilt värdefull från historisk, kulturhistorisk, miljömässig eller konstnärlig synpunkt samt att fastighetsägaren skall ekonomiskt ersättas när kommunen inför begränsningar i ägarens rätt att förfoga över fastigheten.

Styrelsen föreslår årsmötet att i sin helhet bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

En av de absolut mest grundläggande rättigheterna som ligger till grund för alla andra rättigheter är äganderätten. Att vi i dagens lagstiftning tillåter inskränkningar av denna är därför djupt beklagligt. Även om det finns en god tanke bakom att bevara fastighetens historiska, kulturhistoriska eller miljömässiga värde bör inte detta intresse kunna stå över äganderätten så som det gör i dagsläget. Likt demokratin som för varje dag måste försvaras måste äganderätten fortsättningsvis förstärkas, då detta lägger grunden för ekonomisk framgång och därmed även trygghet och välbefinnande. Äganderätten kräver dock även förutsägbarhet och en gemensam förståelse att vad som ett ägande utgör, i dagsläget såväl som i framtiden. Annars riskeras en förvanskning av tryggheten, såväl som den ekonomiska framgången och i sin tur även vårt gemensamma välbefinnande.

Att verka för utökad transparens och rättssäkerhet för individen, inte minst gällande frågor som tangerar individens äganderätt, ligger väl i linje med den moderata ideologin. Inom vår politiska kontext är det därför av absolut största vikt att äganderätten fortsättningsvis försvaras och stärks av oss moderater.

“Among these fundamental natural rights are "life, liberty, and property."
John Locke

Vi föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:10, 2:11 OCH 2:12

1
2
3 Samtliga motioner berör förändringar i plan- och bygglagen i olika
4 avseenden. Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt
5 yttrande.

6
7 Motionärerna berör frågor om att plan- och bygglagen behöver förändras
8 och bli mer flexibel för att öka individens frihet att själv bestämma över sin
9 egendom.

10

11 Motionärerna framför att många äldre detaljplaner innebär begränsningar
12 i husägares möjligheter att genomföra utbyggnader av sina befintliga hus.
13 Motionärerna tar även upp frågan om att det saknas en tidsavgränsning på
14 detaljplaner samtidigt som byggregler har förändrats över tid vilket skapar
15 administrativa hinder för äldre detaljplaner. Sammantaget leder detta till att
16 många bostadsdrömmar inte blir verklighet.

17

18 Motionärerna lyfter även det faktum att regionala förvaltare och kommuner
19 i efterhand bedömer fastigheter som värda att bevara, vilket kan innebära
20 att utrymmet för fastighetsägaren att bygga till eller bygga om huset
21 begränsas. Mot den bakgrunden föreslår motionärerna att plan- och
22 bygglagen förenklas avseende att göra ändringar i detaljplaner och att
23 endast nödvändiga regler ska styra, att detaljplaner ska ha en begränsad
24 giltighetstid samt att förvanskningsförbud ska användas mer restriktivt och
25 att den fastighetsägare som åläggs med förbud bör ersättas för intrång i
26 äganderätten.

27

28 Partistyrelsen konstaterar att det finns brister i dagens utformning av plan-
29 och bygglagen. Utvecklingen har gått mot att detaljplanerna blir alltmer
30 detaljerade vilket begränsar fastighetsägarnas möjlighet att genomföra även
31 mindre förändringar av sina fastigheter. Då krävs nya detaljplaner, vilket är en
32 dyr och utdragen process att ta sig igenom. Problemen uppstår även med
33 äldre detaljplaner som följer inaktuella byggregler och därmed begränsar
34 fastighetsägarens utbyggnadsmöjligheter. Partistyrelsen kan konstatera att
35 den nuvarande plan- och bygglagen i omotiverat stor utsträckning begränsar
36 möjligheten att förvalta sin egendom.

37

38

I propositionen På medborgarnas sida fastslås att det är centralt för Moderaternas bostadspolitik att vi har en effektiv planprocess, att mark tillgängliggörs och att byggreglerna blir flexibla. På arbetsstämman 2021 beslutades att Moderaterna ska verka för att reformera plan- och bygglagen så att det blir enklare, snabbare och billigare att bygga nytt och att markägarens rättigheter stärks. Det beslutades även att Moderaterna ska verka för att förenkla Boverkets regler för bostädernas utformning samt att det genomförs en genomgång av samtliga Boverkets utformningskrav för att identifiera krav som fördyrar byggandet. Partistyrelsen menar att dessa beslut ligger fast.

Flera utredningar har påpekat att problemet ligger i tillämpningen av reglerna snarare än själva plan- och bygglagen. Moderaterna anser dock att mer omfattande förändringar i planprocessen är nödvändiga för att undvika negativ eller oönskad tillämpning av lagstiftningen.

Moderaterna har i riksdagen drivit frågan om att slopa ombyggnadsbegreppet i plan- och bygglagen. Det skulle innebära att det som idag faller under ramen för ombyggnad istället skulle falla under ramen för lagstiftningen kring ändring av fastighet. Därmed kommer det ställas såväl utformnings- som tekniska egenskapskrav men endast där åtgärderna vidtas och med möjlighet till undantag för krav på varsamhet och förbud mot förvanskning.

Partistyrelsen noterar att partiet redan idag verkar för att öka flexibiliteten inom plan- och bygglagen i såväl regeringen som i riksdagen.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 2:10, 2:11 och 2:12 besvarade med vad som ovan anförts

Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla motion 2:10.

MOTION 2:13

JOHANNEBERG/GULDHEDEN, VÄSTRA GÖTALAND

EN MODERNISERAD ALKOHOLLAG

År 1885 infördes i Sverige en bestämmelse om att utskänkning av starkare alkohol drycker endast får ske i samband med servering av mat. Under årens lopp har denna regel haft olika utformning och än idag lever dessa andå i högsta grad kvar i gällande alkohollag från 2010. Det har dock genom decennierna varit en utmaning att omsätta regeln i väl fungerande lagstiftning. Man har provat att uttryckligen kräva att den som beställer alkohol även måste beställa mat men detta medförde att beställd mat ofta inte åts utan återanvändes för nästa beställare. Ett senare försök att reglera andelen inkomster från försäljning av mat respektive alkohol medförde istället så stora gränsdragningsproblem att metoden fick överges. Från och med 1994 gäller istället för servering av alkohol att:

”Stadigvarande tillstånd för servering till allmänheten får medges endast om serveringsstället har ett eget kök i anslutning till serveringslokalen samt tillhandahåller lagad eller på annat sätt tillredd mat. Gästerna ska kunna erbjudas ett varierat utbud av maträtter.” och att ”Serveringsstället ska vara utrustat med ett i förhållande till lokalens storlek lämpligt antal sittplatser för matservering.”

Denna metod att koppla mat och alkohol har visat sig möjlig att tillämpa och inget krav finns längre på att någon gäst köper någon mat men ovanstående kräver i praktiken ett godkänt och bemannat restaurangkök vilket medför så stora kostnader att många möjliga kultur- och nöjesverksamheter på detta sätt indirekt förhindras från att få serveringstillstånd oavsett hur oförvitliga arrangörerna är och oavsett hur ordningsamma gästerna är. Detta medför en avsevärd begränsning av vårt kultur- och nöjesliv eftersom många gäster inte är beredda att finansiera en verksamhet enbart genom att betala höga inträden utan istället föredrar att, om verksamheten är bra, betala löpande genom inköp av drycker och alkoholhaltiga sådana måste då finnas som ett alternativ. Särskilt allvarig är förstas denna begränsning för nystartade verksamheter och för verksamheter som vänder sig till en mindre och mer specialiserad publik. Nuvarande alkohollag motverkar därmed variation och mångfald i kultur- och nöjeslivet.

Intressant nog finns ett särskilt undantag från kravet på matservering och tillhörande kök "för servering av starköl, vin och annan jäst alkoholdryck i foajéer till teater eller konsertlokal under paus". Av utredningen som gjordes innan detta undantag infördes (SOU 1993:50) konstateras att "Detta förbud har varit svårt att förankra hos en bred allmänhet". Eftersom samma utredning även ledde till att kravet på restaurangkök infördes så är det intressant att det om sambandet mellan mat och alkohol citeras en äldre utredning från 1985, "Enligt utredningens mening kan det inte komma i fråga att lösa upp sambandet mellan mat- och alkoholservering. Att alkohol i princip bara skall serveras på restauranger torde vara en uppfattning som omfattas av de allra flesta." Detta var kanske sant 1985 men det är högst tveksamt om det fortfarande gäller med tanke på många svenskers omfattande resande till länder med andra regler.

Mer allvarligt bör vi däremot se på att utredningen från 1985 vidare uttrycker oro för att "Om det blev möjligt för rena drinkbarer att få tillstånd till alkoholservering, skulle det sannolikt bli en kraftig ökning av antalet serveringsställen. Det finns en uppenbar risk för att den totala alkoholkonsumtionen därmed skulle öka i icke oväsentlig omfattning och att den också till stor del skulle ske under mindre kontrollerade former än i dag." Denna oro måste dock ses i perspektivet av att antalet serveringsställen ändå ha ökat kraftigt sedan dessa ord skrevs. I Göteborg har till exempel antalet serveringsställen ökat enligt: 1984 174 st, 1994 349 st, 2004 554 st, 2014 714 st. Det kan därför med fog hävdas att om det är antalet serveringsställen som är problemet så har vi rimligtvis redan drabbats av det även med befintlig reglering. Huruvida "rena drinkbarer" generellt skulle medföra alkoholkonsumtion under "mindre kontrollerade former än i dag" är en mer öppen fråga även om internationella erfarenheter visar att det inte måste bli så. Särskilt inte med tanke på att alkohollagen redan idag ställer krav på att "Vid servering av alkoholdrycker eller alkoholdrycksliknande preparat ska ansvarig personal se till att måttfullhet iakttas och att störningar på grund av oordning eller onykterhet undviks" och detta krav bör givetvis behållas.

Eftersom nuvarande alkohollags krav på restaurangkök kraftigt missgynnar möjligheten att starta och driva många typer av kultur- och nöjesverksamheter och att tiden slutligen verkar ha gått förbi idén att koppla samman servering av alkohol med servering av mat så bör

1 Moderaterna i liberal anda verka för att denna koppling avskaffas. Såsom
 2 varande ett konservativt parti så bör dock frågan först utredas då den har
 3 gamla och djupa rötter. En sådan utredning bör emellertid begränsas till
 4 denna specifika aspekt av alkohollagen för att kunna genomföras på rimlig
 5 tid. Vi föreslår därför att Moderaterna verkar för att en utredning tillsätts med
 6 uppdrag att utreda konsekvenserna av och lägga en konkret lagförslag på:

- 7
- 8 • Ett avskaffande av kopplingen mellan matsservering och alkoholsservering
 9 i Sveriges Alkohollag (2010:1622) som den uttrycks i främst 8:e kapitlet
 10 15:e paragrafen av denna lag.

11

12 Utredningen bör av ovan beskriva skäl särskilt beakta de förändringar i
 13 förväntningar på kultur- och nöjeslivet som har skett i Sverige de senaste
 14 decennierna och vilka hämmande effekter som gällande Alkohollag därför
 15 numera har på kultur- och nöjeslivets variation och mångfald.

16

17 Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

18

19 **att¹** Moderaterna verkar för en utredning och förändring av alkohollagen
 20 enligt motionens intentioner

21

22

23 **KRETSSTYRELSENS YTTRANDE**

24

25 Kravet på matsservering som förutsättning för alkoholsservering har som
 26 motionärerna beskriver funnits sedan länge. Det har motiverats med att
 27 berusningseffekten blir mindre om alkoholen intas samtidigt med mat än
 28 om den intas på fastande mage. Under en tid fanns ett direkt mattvång,
 29 dvs. alkohol fick serveras endast tillsammans med mat. I samband med att
 30 detta tvång på 1970-talet togs bort uppställdes mer generella krav på de
 31 rörelser som ville servera alkohol. En koppling mellan matrestaurang och
 32 dryckessservering har i princip behållits.

33

34 Frågan har behandlats i ett flertal utredningar. Bla i utredningen SOU
 35 2009:22, 11.5 och 11.6 (sida 174–180) som ligger till grund för alkohollagen
 36 2010:1622 som motionärerna hänvisar till.

37

38

Gustaf Göthberg deltog inte i styrelsens överläggningar eller beslut. 1

Styrelsen föreslår årsmötet 2

att bifalla motionen 3

4

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE 7

Moderaternas alkoholpolitik betonar människors eget ansvar och frihet i kombination med samhällets nödvändiga insatser för att motverka alkoholens skadliga effekter. Det är viktigt ur samhällsperspektiv att göra tydlig skillnad mellan konsumtion, överkonsumtion och missbruk av alkohol. Politiken innebär därför en ständig balansgång mellan att dels ge människor friare förutsättningar att kunna göra inköp av alkoholhaltiga drycker, dels att föra en fortsatt restriktiv alkoholpolitik som begränsar och bekämpar alkoholens långsiktiga skadeverkningar. Denna balansgång kräver noggranna och ibland svåra avvägningar. 8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18

Motionären vill tillsätta en utredning för att särskilt beakta de förändringar i förväntningar på kultur- och nöjeslivet som har skett i Sverige de senaste decennierna och vilka hämmande effekter som gällande alkohollag därför numera har på kultur- och nöjeslivets variation och mångfald. Det innebär mer precist ett avskaffande av kopplingen mellan matservering och alkoholsvering. 19
20
21
22
23
24
25

Sedan tidigare har Moderaterna en mer liberal syn på svensk alkohollagstiftning och anser att en rad förändringar bör ske. Vi vill bland annat tillsätta en utredning som t ex ska utreda formerna för en avveckling av detaljhandelsmonopol av alkohol. Detta beslut fattades av partistämman 2015. I samband med en sådan utredning kan även ett eventuellt licenssystem samt vilka alkoholhaltiga produkter som ska få säljas i livsmedelsbutiker såväl som andra frågor kopplade till försäljning av alkohol ses över. Däribland en kartläggning av hur stor den illegala införseln av alkohol är och i vilken mån den påverkas av skattenivåer. 26
27
28
29
30
31
32
33
34
35

Vi ser också positivt på framväxten av mikrobryggerier och lokala alkoholproducenter. Inom ramen för att stärka förutsättningarna för företagande på landsbygden och öka Sveriges attraktivitet bland annat 36
37
38

1 som turistland har vi därför under lång tid drivit på för att gårdsförsäljning
2 av alkoholhaltiga drycker ska tillåtas. I maj 2018 fattade riksdagen
3 beslut om att regeringen ska verka för en ny alkohollagstiftning som
4 innebär att Systembolagets monopol kan värnas samtidigt som det
5 blir möjligt att bedriva gårdsförsäljning i Sverige. Dessvärre har den
6 socialdemokratiskt ledda regeringen dragit frågan i långbänk. I samband
7 med att gårdsförsäljning skulle tillåtas i Sverige bör även differentierade
8 alkoholskatter för småskaliga producenter ses över. Även detta bör omfattas
9 av en ny utredning och detta driver vi moderater som tidigare nämnts sedan
10 flera år i riksdagen. Den alkoholpolitiska utredning som behöver göras
11 kan med fördel breddas och fördjupas och också inkludera motionärens
12 intentioner.

13

14 Vi föreslår förbundsstämman:

15

16 **att** bifalla motionen

17

18 FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

19 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
20 beslut.

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:14

HELENA NANNE, PETRI OCH NORIA MANOUCHI, CENTRUM MALMÖ - SKÅNE

EN MODERN ALKOHOLLAGSTIFTNING

Coronapandemin har drabbat flera branscher hårt, inte minst restaurangbranschen. Hårda restriktioner har satts in från nationellt håll, ofta med mycket kort framförhållning och utan tillräckliga stödpaket för att branschen ska kunna finnas kvar även efter pandemin. Många verksamheter har inte rätt till de nationella stöd som finns och de stöd som faktiskt kan hjälpa landets restauranger har varit försenade och förenade med krånglig byråkrati. Restaurangbranschens förutsättningar under pandemin visar med all önskvärd tydlighet att det är en bransch som är utsatt för höga risker vid stora händelser i samhället.

Under coronapandemin har restaurangbranschen i princip varit helt utlämnad till kommunernas lokala stödpaket och politiska reformer. Moderata företrädare har dominerat arbetet med avgiftslättnader och stöd genom tillsynsarbetet som drivits igenom i kommun efter kommun. Flertalet kommuner har också valt att tillämpa en tolkning av alkohollagen som möjliggör hemleverans av alkohol i samband med catering av mat utan att restaurangpersonalen ska behöva stanna kvar genom hela konsumtionen. Reformen har syftat till att skapa bättre förutsättningar för en krisdrabbad bransch, men fyller också en viktig funktion i tiden efter pandemin för att skapa goda förutsättningar för företagande.

Det finns dock mer att göra för restaurangbranschen, inte bara för att människors livsverk ska finnas kvar efter en pandemi, utan för att det är en viktig bransch där många får sitt första jobb och som skapar turistattraktion i såväl städer som på landsbygden. Den svenska alkohollagstiftningen utgör dock ett hinder för företagsamma krögare och för kommunpolitiker som vill skapa goda förutsättningar för dessa.

Hemleverans av alkohol i samband med catering av mat är på plats i delar av landet, men den som hämtar mat från en restaurang är dock fortsatt hänvisad till Systembolaget för alkoholhaltiga drycker till maten.

1 De ekonomiska marginaler som restaurangbranschen behöver hamnar
2 i statskassan och det är Systembolaget som kan behålla och anställa
3 personal. Det är inte en fråga om att öka eller minska alkoholkonsumtionen i
4 Sverige, utan en fråga om vem eller vilka som ska kunna ta del av intäkterna
5 från konsumtionen.

6

7 Vuxna människor är rimligtvis kapabla att under ordnade former också köpa
8 med sig vin eller öl till sin måltid utan att passera Systembolagets kassa.

9

10 **att¹** verka för att alkoholhaltiga drycker ska kunna säljas av restauranger
11 med serveringstillstånd i samband med avhämtning av mat.

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Även om den nuvarande svenska alkohollagen inte har mer än drygt 10 år på nacken bygger den på gamla föreställningar, principer och antaganden. Samhället och verkligheten runt omkring oss förändras. En fråga som diskuterats livligt på senare år är den så kallade gårdsförsäljningen, möjligheten för små lokala producenter att sälja sina produkter i en butik i anslutning till produktionen. En annan är självklart Systembolagets ställning. Behövs verkligen ett statligt monopol för att i butik sälja alkohol?

Precis som motionärerna skriver har den pågående pandemin visat på ett annat problem med den nuvarande alkohollagstiftningen, de grundläggande förutsättningarna för restaurangbranschen att verka. En bransch som är omgärdad av stora mängder restriktioner, och där det är svårt nog att verka under normala förhållanden, har det gångna året utsatts för prövningar av sällan skådat slag.

Mot den ovan beskrivna bakgrunden anser Förbundsstyrelsen att det skulle behövas en genomgripande översyn av den svenska alkohollagstiftningen. Men som ett första steg i rätt riktning anser vi att de åtgärder motionärerna föreslår, att klargöra att s k Micro catering är tillåten, samt att tillåta försäljning av alkoholhaltiga drycker även vid hämtning av mat på restaurangen, omgående bör genomföras, utan att invänta en mer genomgripande översyn av alkohollagstiftningen.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta

att bifalla att-sats 1 och 2

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT:

att bifalla att-sats 1 och 2.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

MOTION 2:15

JOHAN ERICSSON, KÄVLINGE - SKÅNE M.FL.

MICRO CATERING OCH MAT OCH DRYCK FÖR AVHÄMTNING

8 Flera kommuner har den senaste tiden infört möjlighet för så kallad
9 microcatering. Hemleverans av mat och dryck, vin eller öl, till mindre
10 sällskap i privata hem. Trots kommunernas vilja och vision om hur detta
11 ska fungera finns det hinder baserat på otydligheter i hur lagen ska tolkas.
12 Den springande punkten är huruvida cateringfirman behöver stanna kvar
13 tills alkoholen är uppdrucken, alternativt ta med sig överbliven alkohol när
14 cateringen avslutas.

15
16 Vid större arrangemang gör de flesta, för att inte säga alla, kommuner
17 tolkningen att cateringföretaget ska ha personal på plats så länge det
18 serveras alkohol, och ta med sig det som inte druckits upp när de lämnar
19 platsen.

20
21 Kommunerna har redan idag möjlighet att underlätta regelverk och kostnader
22 vid catering i privata hem, tex tillåta att anmälan av var catering sker kan
23 göras i efterhand och att sätta tillståndskostnader på en nivå som möjliggör
24 microcatering. För att tydliggöra och underlätta för microcatering finns ett
25 behov en ändring eller ett klargörande i lagstiftningen så att det inte råder
26 någon tvekan om att cateringföretaget kan lämna mat och dryck vid dörren
27 utan att bryta mot lagen.

28
29 I samband med denna lagöversyn bör också möjlighet ges för krögare,
30 med utskänkningstillstånd, att kunna sälja vin eller öl i samband med
31 avhämtningsmat. Krögare har ofta god kunskap om vilket vin som passar
32 bäst med en specifik maträtt.

33
34 **att¹** arbeta för att lagstiftningen ses över så att det blir tydligt att
35 cateringpersonal inte behöver finnas på plats vid catering med mat
36 och alkoholhaltiga drycker i mindre sällskap i privata hem.

att² arbeta för att lagstiftningen ses över så att restauranger med
 utskänkningstillstånd i samband med försäljning av mat för avhämtning även
 kan sälja alkoholhaltiga drycker

Johan Ericsson
 Kävlinge
 Skåne

Stefan Sandor
 Kävlinge
 Skåne

Pia Almström
 Kävlinge
 Skåne

1
 2
 3
 4
 5
 6
 7
 8
 9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38

2

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Även om den nuvarande svenska alkohollagen inte har mer än drygt 10 år
3 på nacken bygger den på gamla föreställningar, principer och antaganden.
4 Samhället och verkligheten runt omkring oss förändras. En fråga som
5 diskuterats livligt på senare år är den så kallade gårdsförsäljningen,
6 möjligheten för små lokala producenter att sälja sina produkter i en butik i
7 anslutning till produktionen. En annan är självklart Systembolagets ställning.
8 Behövs verkligen ett statligt monopol för att i butik sälja alkohol?

9
10 Precis som motionärerna skriver har den pågående pandemin visat på ett
11 annat problem med den nuvarande alkohollagstiftningen, de grundläggande
12 förutsättningarna för restaurangbranschen att verka. En bransch som är
13 omgärdad av stora mängder restriktioner, och där det är svårt nog att verka
14 under normala förhållanden, har det gångna året utsatts för prövningar av
15 sällan skådat slag.

16
17 Mot den ovan beskrivna bakgrunden anser Förbundsstyrelsen att det skulle
18 behövas en genomgripande översyn av den svenska alkohollagstiftningen.
19 Men som ett första steg i rätt riktning anser vi att de åtgärder motionärerna
20 föreslår, att klargöra att s k Micro catering är tillåten, samt att tillåta
21 försäljning av alkoholhaltiga drycker även vid av hämtning av mat på
22 restaurangen, omgående bör genomföras, utan att invänta en mer
23 genomgripande översyn av alkohollagstiftningen.

24
25 Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman
26 besluta

27
28 **att** bifalla att-sats 1, 2 och 4

29 **att** avslå att-sats 3

30

31 FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

32

33 **att** bifalla att-sats 1, 2 och 4.

34 **att** avslå att-sats 3.

35

36

37

38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:13, 2:14 OCH 2:15

Samtliga motioner berör Sveriges alkohollagstiftning i olika avseenden. Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt yttrande.

Motion 2:13 lyfter frågan om alkohollagstiftningens krav på att verksamheter med stadigvarande serveringstillstånd ska erbjuda tillredd mat samt ha ett kök och en serveringslokal. Motionärerna föreslår att en utredning tillsätts som ser över ett avskaffande av kopplingen mellan matsservering och alkoholservice och att alkohollagen därefter förändras. Motionerna 2:14 och 2:15 lyfter otydligheterna i hur alkohollagstiftningen ska tolkas gällande catering med alkoholhaltig dryck. Motionärerna föreslår att det görs en översyn av lagstiftningen för att tillåta försäljning av alkoholhaltig dryck vid avhämtning av mat om restaurangen har serveringstillstånd.

Alkohollagen (2010:1622) 8:e kapitlet 15:e paragrafen beskriver kraven på tillagad mat och utformning av kök samt serveringslokal för stadigvarande och tillfälliga tillstånd. Lagen ger möjlighet till en bred tolkning av hur ett kök ska vara utformat, vilken typ av mat som ska anses vara godkänd samt serveringslokals storlek och anslutning till köket. Då kommunerna har rådighet över serveringstillstånden varierar möjligheten att få ett serveringstillstånd mellan olika kommuner. Otydligheterna har även bidragit till att nya ansökningar för serveringstillstånd nekas trots att utformningen av kök och anslutande lokaler kan anses vara i paritet med lokaler som erhållit tillstånd vid tidigare tillfällen.

Partistyrelsen instämmer i att det finns otydligheter i hur alkohollagstiftningen ska tolkas och att detta resulterar i olika utfall i olika kommuner. Det är i dagsläget stor variation i kommuners prövning av alkoholtillstånd vilket skapar olika förutsättningar för att bedriva restaurangverksamhet. I samband med covid-19-pandemin ökade efterfrågan på avhämtning av mat kraftigt, vilket har belyst nya skillnader i tolkningen av alkohollagstiftningen.

Moderaternas alkoholpolitik betonar människors eget ansvar och frihet i kombination med samhällets nödvändiga insatser för att motverka alkoholens skadliga effekter. Moderaterna är ett parti som verkar för att det ska vara enkelt att bedriva näringsverksamhet i Sverige och partistyrelsen ser positivt på förenklade regelverk och en moderniserad alkohollagstiftning.

1 Moderaterna anser att svensk alkohollagstiftning behöver ses över. I
2 propositionen På medborgarnas sida föreslås att det i lagen ska ges
3 utrymme för undantag från kravet på kök för tillredning av mat för att erhålla
4 serveringstillstånd. I propositionen föreslås även att Moderaterna ska verka
5 för att tillåta gårdsförsäljning.

6
7 Vid förändringar av alkohollagen gällande avhämtning av mat eller catering
8 är det viktigt att åldersperspektivet beaktas så att inte alkoholhaltiga drycker
9 säljs vidare till personer under 20 år.

10

11 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

12

13 **att** besvara motionerna 2:13, 2:14 och 2:15 med vad som ovan anförts

14

15 Margareta Pålsson, Douglas Thor och Lars Holmin reserverade sig till förmån
16 för att bifalla motionerna 2:14 och 2:15.

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:16

**NICKLAS GRETZER, GÖTEBORG -
VÄSTRA GÖTALAND**

HÖJNING AV FRIBELOPPET VID UTHYRNING AV PRIVATBOSTAD

Jag föreslår att Moderaterna ska verka för att höja fribeloppet vid uthyrning av privatbostad.

Fribeloppet för uthyrning av privatbostad har varit oförändrat på 40 000 kronor sedan 2007. Detta belopp har inte justerats i takt med inflationen eller övriga prisutvecklingen på bostadsmarknaden, vilket innebär att det inte längre är i linje med dagens bostadspriser och hyresnivåer.

Jag föreslår därför att fribeloppet höjs och kopplas till 1,5 inkomstbasbelopp, vilket motsvarar cirka 111 450 kronor per år för 2023 års nivå. Detta för att möjliggöra för fler privatpersoner att hyra ut sin bostad utan att behöva betala skatt på intäkterna, samtidigt som det kan bidra till att öka tillgången på bostäder i en tid då bostadsbristen är stor. Kopplingen till inkomstbasbeloppet gör att framtida justeringar inte behöver göras löpande för att hålla sig i linje med framtida bostadspriser och hyresnivåer.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna ställer sig bakom ett behov av att höja det skattemässiga fribeloppet vid uthyrning av privatbostad

KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

Kretsstyrelsen delar helt motionärens intention om att öka incitamenten för fler att hyra ut sin bostad. På det sättet skulle fler bostäder ställas till marknadens förfogande, det befintliga fastighetsbeståndet utnyttjas mer effektivt och bostadsbristen därmed minska. Dessutom skulle den som hyr ut få en förbättrad privatekonomisk situation. Förutom att lätta på skattereglerna finns det också fler åtgärder man kan göra för att förenkla

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

1 privatuthyrning, exempelvis se över bygglovsregler för att bygga om sin
 2 privatbostad i syfte att möjliggöra privatuthyrning och att ge Boverket i
 3 uppdrag att ta fram en handledning för privatuthyrning och hyresstatistik för
 4 att på det sättet öka tryggheten både för den som hyr och den som hyr ut.

5

6 Kretsstyrelsen gör bedömningen att motion 11 och 12 innebär två förslag
 7 som delvis går isär och att man måste göra ett vägval mellan dem. Antingen
 8 höjer man det befintliga fribeloppet för uthyrning av privatbostad, eller så
 9 går man mot skattefrihet vid uthyrning av under 50% av bostadens yta.
 10 Kretsstyrelsen bedömning är att det inte går att genomföra båda förslagen
 11 parallellt.

12

13 Kretsstyrelsen har då landat i att en höjning av befintligt fribelopp är den
 14 bästa vägen att gå. Fribeloppet finns redan idag etablerat i Sverige och är
 15 enkelt att förhålla sig till för den som hyr ut. Det är därför också enkelt att
 16 utöka, utan att frågan måste utredas eller beredas. Ett regelverk som i stället
 17 bygger på boyta skapar däremot gränsdragningsproblem, hur ska man
 18 exempelvis se på gemensamma ytor som brukas av både den som hyr och
 19 den som hyr ut? Regler utifrån boyta skapar också problem för Skatteverket
 20 att göra bedömningar eftersom det i praktiken kommer kräva platsbesök
 21 med uppmätningar av ytan vid osäkra fall.

22

23 Med anledning av ovanstående föreslår kretsstyrelsen

24

25 **att** bifalla att-sats 1, 4, och 5 i motion 11

26 **att** avslå att-sats 2 och 3 i samma motion

27

28 **ÅRSMÖTETS BESLUT**

29

30 **att** bifalla att-sats 1, 4, och 5 i motion 11

31 **att** avslå att-sats 2 och 3 i samma motion

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen delar Göteborgs kretsstyrelsens mening gällande att incitamenten att hyra ut sin bostad borde öka för att fler bostäder ska ställas till marknadens förfogande. I vårt grannland Norge är det väletablerat att man även bygger in en lägenhet för privatuthyrning vid nybyggnation av småhus, vilket stärker det privata ägandet av bostadsbeståndet, samt skapar en sund spridning av hyresrätter. Vi vill dock inte binda oss till det specifika belopp som motionären föreslår att fribeloppet ska räknas upp med, men givet beslutssatsernas utformning ställer vi oss trots detta bakom motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:16

Motionären anser att Moderaterna ska verka för att höja fribeloppet vid uthyrning av privatbostad och föreslår att den framöver kopplas till 1,5 inkomstbasbelopp, vilket motsvarar cirka 111 450 kronor per år för 2023 års nivå.

Partistyrelsen konstaterar att det svåra ekonomiska läget har drabbat byggsektorn hårt. Bostadsbyggandet har minskat kraftigt på grund av snabbt stigande byggkostnader och minskad köpkraft från hushållen. Samtidigt råder det bostadsbrist i stora delar av landet vilket sammantaget riskerar att skapa svåra samhällsproblem. Fribeloppet är därtill inte indexerat, vilket har medfört att fribeloppet har halkat efter den övriga prisutvecklingen.

Partistyrelsen delar motionärens åsikt om att det i dessa tider är särskilt angeläget att öka utnyttjandet av det befintliga bostadsbeståndet genom att underlätta för uthyrning av privatbostäder. En sådan reform är ett snabbt sätt att minska bostadsbristen samtidigt som hushållen ges en ökad möjlighet till en extra inkomst i dessa ekonomiskt svåra tider. Partistyrelsen konstaterar att fribeloppet höjdes flera gånger under perioden 2009-2013,

1 men att det sedan 2013 uppgår till 40 000 kronor. Regeringen har mot
2 den bakgrunden remitterat ett förslag om att höja fribeloppet från 40 000
3 till 50 000 kronor. Samtidigt konstateras att förslaget är kostnadsdrivande
4 och det behöver därför ställas mot nyttan av andra satsningar. Detta torde
5 gälla i synnerhet om kraftiga höjningar görs, likt den motionären föreslår.
6 Därför behöver ytterligare höjningar beaktas inom ramen för ett bredare
7 reformarbete på det bostadspolitiska området. Partistyrelsen konstaterar
8 att ett sådant reformarbete är av stor vikt för att öka tillgången till bostäder.
9 Sammantaget anser partistyrelsen att behovet av fler bostäder är stort och
10 Moderaterna ser just nu över reformer för att öka nyttjandet av det befintliga
11 bostadsbeståndet.

12

13

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

14

15 **att** anse motion 2:16 besvarad med vad som ovan anförts

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:17

NICKLAS GRETZER, GÖTEBORG - VÄSTRA GÖTALAND

FRI HYRESSÄTTNING VID NYPRODUKTION

Jag föreslår att Moderaterna i Göteborg verkar för att de reformer som föreslogs i betänkandet "Fri hyressättning vid nyproduktion" (SOU 2021:50) om bostadsmarknaden genomförs skyndsamt. Dessa reformer skulle innebära en betydande förändring på bostadsmarknaden och öka tillgången på bostäder i Göteborg.

Det är särskilt viktigt att genomföra dessa reformer med beaktande av den ekonomiska krisen vi står inför, en kris där vi kommer att få se en kraftig nedgång av bostadsbyggandet. Genom att reformera bostadsmarknaden kan vi skapa nya incitament för ökad investering i bostadsbyggande och därmed öka utbudet av bostäder. Samtidigt skapar vi en mer diversifierad bostadsmarknad.

En viktig del av dessa reformer är att återuppliva förslaget om fri hyressättning i nyproduktion. Detta förslag grundade sig på en utredning som kom fram till ett upplägg kring fri hyressättning i nyproduktion med de fördelar som ovan nämnts, och särskilt att skapa incitament för ökat bostadsbyggande och skapa en mer diversifierad bostadsmarknad.

Det är viktigt att påminna om att det fanns en majoritet i riskdagen för förslaget om fri hyressättning i nyproduktion. Orsaken till att förslaget inte slutligen genomfördes var på grund av andra orsaker än motstånd till förslaget, så som att man till varje pris ville fälla regeringen.

Jag anser därför att Moderaterna i Göteborg och Moderaterna nationellt ska ta initiativ till att åter föra fram detta, i princip färdiga, lagförslag och göra eventuella nödvändiga mindre justeringar för att säkerställa att det är väl avvägt och fungerar för både hyresvärdar och hyresgäster. Detta är ett viktigt steg mot en reformerad bostadsmarknad och skulle ha positiva effekter för hela samhället.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

1 Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

2

3 **att** Moderaterna ställer sig bakom behovet av att införa fri hyressättning
4 i nybyggnation i enlighet med förslaget i SOU 2021:50.

5

6

7 **KRETSSTYRELSENS YTTRANDE**

8

9 Kretsstyrelsen vill tacka motionären för en aktuell motion som föreslår förslag
10 som kommer att innebära en reformation av bostadsmarknaden i Sverige.

11

12 Hyresrätter är en förutsättning för en flexibel arbetsmarknad då det krävs
13 lättillgängliga bostäder för att människor ska flytta dit jobben finns. Det finns
14 också ett behov av hyresrätter för de som saknar kapital till kontantinsatsen,
15 för de som flyttar hemifrån eller för de som ska studera på annan ort.

16 Styrelsen instämmer med motionären att tillgången på bostäder behöver öka
17 och genom att reformera bostadsmarknaden och tillsätta incitament för att
18 öka bostadsbyggandet

19

20 I utredningen, Fri hyressättning vid nyproduktion SOU 2021:50, som
21 motionen lyfter, var syftet att skapa en modell som bidrar till en långsiktig
22 välfungerande hyresmarknad och ett effektivt utnyttjande av det
23 aktuella beståndet. Utredningen föreslog att de nya bestämmelserna
24 om fri hyressättning vid nyproduktion tas in i en ny lag – lagen om fri
25 hyressättning vid nyproduktion. Det skulle innebära att den som bygger en
26 ny fastighet får förhandla hyrorna direkt med hyresgästen, istället för med
27 hyresgästföreningen.

28

29 Kretsstyrelsen instämmer med motionären om att bostadsmarknaden
30 behöver reformeras och att med fri hyressättning på nyproducerade
31 bostäder, skulle det innebära incitament för att öka bostadsbyggandet och
32 därmed öka antalet bostäder.

33

34 Med bakgrund av ovanstående argument väljer Kretsstyrelsen därför att

35

36

37

38

föreslå årsmötet att bifalla motionens att-satser.

1

2

Kretsstyrelsen föreslår årsmötet

3

4

att bifalla motionen

5

6

ÅRSMÖTETS BESLUT

7

8

att bifalla motionen.

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Förbundsstyrelsen är inte av en annan åsikt än Moderaterna i Göteborgs
3 kretsstyrelse och kommer därmed att instämma i dennas svar på motionen:
4
5 Hyresrätter är en förutsättning för en flexibel arbetsmarknad då det krävs
6 lättillgängliga bostäder för att människor ska flytta dit jobben finns. Det finns
7 också ett behov av hyresrätter för de som saknar kapital till kontantinsatsen,
8 för de som flyttar hemifrån eller för de som ska studera på annan ort.
9 Styrelsen instämmer med motionären att tillgången på bostäder behöver öka
10 och genom att reformera bostadsmarknaden och tillsätta incitament för att
11 öka bostadsbyggandet.

12

13 I utredningen, Fri hyressättning vid nyproduktion SOU 2021:50, som
14 motionen lyfter, var syftet att skapa en modell som bidrar till en långsiktigt
15 välfungerande hyresmarknad och ett effektivt utnyttjande av det
16 aktuella beståndet. Utredningen föreslog att de nya bestämmelserna
17 om fri hyressättning vid nyproduktion tas in i en ny lag – lagen om fri
18 hyressättning vid nyproduktion. Det skulle innebära att den som bygger en
19 ny fastighet får förhandla hyrorna direkt med hyresgästen, istället för med
20 hyresgästföreningen.

21

22 Förbundsstyrelsen instämmer likt kretsstyrelsen med motionären om att
23 bostadsmarknaden behöver reformeras och att med fri hyressättning
24 på nyproducerade bostäder, skulle det innebära incitament för att öka
25 bostadsbyggandet och därmed öka antalet bostäder.

26

27 Givet att motionen föreslås vidaresändas till partistämman ser vi det
28 dock ej som nödvändigt att även vidaresända den till en av riksdagens
29 arbetsgrupper, då merparten av dessa personer rimligtvis även deltar vid
30 förbundsstämman

31

32 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

33

34 **att** bifalla att-sats 1

35 **att** vidaresända motionen till Moderaternas partistämma 2023.

36

37 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
38 beslut.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:17

Motionären anser att Moderaterna ska verka för att skyndsamt införa fri hyressättning vid nyproduktion.

Hyresrätten spelar en viktig roll på bostadsmarknaden genom att erbjuda boende för personer som inte kan eller vill investera kapital. En fungerande hyresmarknad fyller en central samhällsfunktion som möjliggör för människor att flytta till arbete och studier och är en förutsättning för företagsrekryteringar. Tyvärr ser vi idag att det hyrda boendet ofta är svårtillgängligt med långa köer och ineffektiva system.

Partistyrelsen delar motionärens bild om att dagens hyresmarknad är dysfunktionell. Hyressättningen leder till inlåsnings effekter och brist på hyresrätter på marknaden. Det resulterar i långa köer och hindrar hyresrätten från att uppfylla sin tänkta funktion. För att möjliggöra ökad rörlighet och öka lönsamheten i byggandet av hyresrätter behöver Sveriges bostadsmarknad bli mer flexibel.

Moderaterna förespråkar att det nuvarande hyressättningssystemet förändras för att möjliggöra mer rättvisa hyror. Att hyresgästernas och de potentiella hyresgästernas faktiska värdering av boendet ges större vikt. Det är dock viktigt att sådana förändringar genomförs på ett sätt som gör att det inte får orimliga konsekvenser för de som idag bor i hyresrätt.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 2:17 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

MOTION 2:18

MODERATERNA I STOCKHOLMS LÄN

EN BOSTADSPOLITIK FÖR FLER EGNA HEM

1 Ett eget hem är för många den ultimata frihetsfrågan. Spänningen med den
2 första bostaden när man flyttar hemifrån, en gemensam bostad med den
3 man älskar och för att inte tala om hemmet för den växande familjen eller en
4 bostad anpassad för livet på ålderns höst.

5 Tyvärr finns många hinder för människor, inte minst i storstadsregionerna,
6 att fullt ut bo som man önskar i en egen lägenhet eller ett hus. Flyttkedjorna
7 fungerar dåligt och gör att människor som bott länge i en bostad som
8 egentligen är för stor ändå tjänar på att bo kvar. Detta trots att det kan
9 vara svårt att mäta med den omsorg som en stor lägenhet eller ett hus
10 med trädgård behöver. På grund av hög reavinstantbeskattning blir det vid
11 en försäljning av en bostad som man haft under lång tid en stor del av
12 försäljningssumman som går till skatt och ett väsentligt mindre boende som
13 blir aktuellt för de pengar som finns kvar.

14 Många undviker därför att sälja. Detta leder inte till ett optimalt nyttjande
15 av bostadsbeståndet och pressar upp priserna på bostadsmarknaden. Inte
16 minst i storstäderna är det svårt för människor med vanliga inkomster att
17 köpa sig ett hus med den frihet, trygghet och det lugn som ett eget hem med
18 kanske en liten trädgård erbjuder. Av den anledningen väljer många familjer
19 att lämna storstäderna för att kunna uppfylla drömmen om ett hus. Detta är
20 mycket negativt eftersom människor i arbete lämnar och många områden
21 befolkas med få barnfamiljer, som i sin tur gör att underlagen för förskolor
22 och skolor sinar. Dessutom är det ett problem om viktiga yrkesgrupper som
23 lärare, poliser, sjuksköterskor och hantverkare inte hittar lämpligt boende
24 i närheten av jobbet, eftersom det är en förutsättning för att vi fortsatt ska
25 kunna erbjuda bra skolor och sjukvård.

26 Ett antal förändringar behövs för att underlätta för såväl flyttkedjor som för
27 byggande och på så sätt skapa större möjligheter för fler att kunna bo enligt
28 sina egentliga önskemål.

Avtrappning av reavinstbeskattningen

Reavinstbeskattningen, eller realisationsvinstskatten, vid försäljning av en bostad uppgår till 22 procent. Bostadspriserna har ökat enormt över hela landet och på ett par decennier har givetvis stora värden uppkommit. Reavinstskatten på en vanlig villa, inte minst i storstadsregionerna utgörs av stora belopp. Eftersom priserna på bostadsrätter också har ökat och mer än en femtedel av försäljningsintäkten går till skatt, så blir det inte sällan omotiverat att byta villan eller den större lägenheten mot ett mindre boende. Reavinstskatten bör därför sänkas, för att motivera fler att flytta. För att skapa incitament till rörligare flyttkedjor och för att inte skapa nya inlåsnings effekter bör reavinstskatten trappas ned, beroende på hur länge bostaden har innehavts.

Exempel:

Mindre än 10 år: 22 procent

Mellan 10-20 år: 17 procent

Mellan 21-40 år: 15 procent

Mellan 41-50 år: 11 procent

Över 50 år: 10 procent

Denna incitamentstrappa för reavinstbeskattning syftar till att få fler att sälja sitt stora boende till exempelvis en barnfamilj i behov av ett hus. Ju längre du har bott och därmed oftast ju äldre du är, desto större nedsättning i reavinstskatt. Detta kan förutom att öka omsättningen på bostadsmarknaden också motivera fler människor att realisera hittills obeskattade reavinster i större utsträckning. Uppskattningsvis har i dagsläget ca 600 000 svenskar uppskov på reavinsten, förutom de värden som finns i helt orealiserade bostadsinnehav.

Bostadsmarknaden skulle må bättre av ökad rörlighet och människor skulle må bättre av att i större utsträckning kunna bo i ett egenägt hem som passar det individuella behovet.

Bygg fler småhus och andra bostäder i nära anslutning till natur och vatten. Sverige är fantastiskt med sin rika natur och närheten till vatten i så gott som hela landet. Totalt är enbart ett tre procent av Sveriges yta bebyggd och

1 tyvärr finns många begränsningar att bygga på attraktiva platser på grund av
2 regleringar som strandskydd, byggregler och begränsningar i miljöbalken.

3

4 Det är olyckligt att lagen om strandskydd idag används som en
5 förbudslagstiftning där utgångspunkten är ett förbud mot alla åtgärder inom
6 strandskyddat område. Det mest naturliga vore att det i denna lag, precis
7 som i plan- och bygglagen, görs en avvägning mellan enskilda och allmänna
8 intressen.

9

10 Många kommuner vittnar om stora svårigheter att klara behovet av
11 bostäder och uppger också att länsstyrelsernas hantering av strandskyddet
12 i allmänhet och det utökade strandskyddet i synnerhet ställer till stora
13 problem. Därför bör kommunen få överta ansvaret för strandskyddet och i
14 sina översiktsplaner markera ut områden som lämpar sig för bebyggelse. Det
15 skulle både skapa en transparens gentemot medborgarna och underlätta för
16 byggarna. Det skulle också innebära en möjlighet till fler bostäder i attraktiva
17 lägen, nära natur och vatten.

18

19 Ytterligare ett hinder för byggprocessen är de långa överklagandetiderna där
20 överklagande idag görs hos länsstyrelsen. Långa överklagandetider gör att
21 färre aktörer kan utföra arbetet och fler ställer sig osäkra kring ifall de vill bo
22 nära vattnet. För att korta denna process bör därför överklaganden skötas av
23 miljödomstolarna och inte av länsstyrelsen.

24

25 En reformering av miljöbalken behöver också göras för att undvika absurda
26 handläggningstider, ibland på uppemot 10-15 år. Detta begränsar givetvis
27 företag och investeringar och möjligheten för fler att hitta ett attraktivt
28 boende. En generell översyn behöver göras för förenklade byggregler för att
29 stimulera nyproduktion av inte minst småhus. Såväl Boverkets byggregler
30 – föreskrifter och allmänna råd (BBR) som Plan- och bygglagen och
31 Miljöbalken behöver anpassas till en tid där fler småhus, radhus, villor och
32 trädgårdsstäder behövs. För attraktivare storstadsregioner och fler hem där
33 många människor vill bo.

34

35

36

37

38

att ¹	Moderaterna ska verka för sänkt reavinstskatt	1
att ²	Moderaterna ska verka för att avskaffa det generella strandskyddet samt ge kommunerna möjlighet att själva peka ut sjöar och vattendrag där strandskydd ska gälla, och att häva strandskydd de tidigare beslutat om	2 3 4 5
att ³	Moderaterna ska uttala att länsstyrelsernas överprövningsrätt i plan- och bygglagen bör avskaffas	6 7
att ⁴	Moderaterna ska uttala att länsstyrelserna inte ska sköta överklaganden utan istället bör miljödomstolarna få det uppdraget	8 9
att ⁵	Moderaterna ska verka för att reformera miljöbalken	10
att ⁶	vidaresända propositionen till Moderaternas partistämma 2023	11

Moderaterna i Stockholms län	12 13 14

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att	bifalla ändringsyrkandet så att-sats 1 lyder "att Moderaterna ska verka för sänkt reavinstskatt"	15 16 17 18
anta	propositionen	19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:18

1
2 Motionärerna framhåller att bostadsmarknaden behöver förändras för att
3 underlätta för ett ökat bostadsbyggande och främja en ökad rörlighet. För
4 att uppnå detta anför motionärerna flera reformer: sänkt reavinstskatt,
5 reformering av strandskyddsregler, begränsningar av länsstyrelsens
6 inflytande i byggprocesser samt att miljöbalken bör reformeras.
7
8 Bostadsbyggandet befinner sig för närvarande i en kraftig nedgång på
9 grund av den stigande inflationen och de höjda räntorna. Dessa faktorer har
10 resulterat i ökade byggkostnader och en betydande försämring av hushållens
11 ekonomiska situation. Samtidigt ökar bostadsbristen och det är av yttersta
12 vikt att politiken agerar för att öka utbudet på bostadsmarknaden.
13
14 Bostadsfrågan är en av Sveriges stora samhällsutmaningar. För att möta
15 denna krävs ett helhetsgrepp kring frågan. Handläggningstider måste
16 kortas och regelkrånglet minska för att göra det billigare och snabbare
17 att bygga. Moderaternas bostadspolitik handlar om att röja hinder för
18 bostadsbyggandet för att sänka trösklarna in på bostadsmarknaden och ge
19 fler möjlighet att kliva in i ett eget hem.
20
21 Motionärerna föreslår en successiv sänkning av reavinstskatten för att
22 främja en ökad rörlighet på bostadsmarknaden. Partistyrelsen delar
23 motionärernas syn på att det finns stora problem med inlåsnings effekter
24 på bostadsmarknaden samt att det generella skattetrycket i Sverige bör
25 sänkas. Beslut om skattesänkningar bör dock tas i ett större grepp för att
26 åstadkomma största samhällsnytta och för att inte ytterligare segmentera
27 skatterna.
28
29 Strandskyddet utgör ett hinder för att bygga bostäder i attraktiva områden,
30 och dessutom upplevs reglerna som opålitliga. Moderaterna har därför
31 aktivt arbetat för en omfattande reform av strandskyddet. Moderaterna
32 anser redan idag att det generella strandskyddet bör avskaffas och istället
33 ersättas av att kommunerna får ansvar för att fatta beslut om strandskydd
34 i sina områden. För sjöar och vattendrag som identifierats av kommunerna
35 bör ett strandskydd på 50 meter, och vid behov ett utvidgat strandskydd
36 på 100 meter, vara tillämpligt. Det utvidgade strandskyddet bör endast
37 användas när det krävs för att skydda särskilda naturvärden och säkerställa
38

strandskyddets syften.

Partistyrelsen delar motionärernas bild av att dagens byggregler behöver förenklas och förändras för att främja ett ökat bostadsbyggande. I partistyrelsens proposition På medborgarnas sida finns förslag för att främja en stabil och bärkraftig bostadsmarknad.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN BESLUTA:

att anse motion 2:18 besvarad med vad som ovan anförts

Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 1-5 i motion 2:18

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

MOTION 2:19

HAMPUS MAGNUSSON, GÖTEBORG INNERSTADEN - VÄSTRA GÖTALAND M.FL.

BEGRÄNSNING AV PUBLICERING AV PERSONLIGA UPPGIFTER

9 I Sverige har man traditionellt hyst en mycket hög tilltro till andra människors
10 välvilja och inte sett något större problem i publikation och offentlig spridning
11 av viss information som i de flesta andra europeiska länder räknas till
12 privatlivet.

14 Hit hör bl.a Taxeringskalendern som getts ut sedan 1905, men på senare tid
15 även ett flertal sajter (Hitta, Mrkoll, Ratsit mfl) där man enkelt och gratis kan
16 få reda på var och med vem personer bor, ifall de har bil, hund mm. Något
17 liknande är otänkbart på de flesta håll i Europa, även av säkerhetsskäl.

19 Sedan flera år lever vi emellertid även i Sverige i en verklighet där personer
20 utsätts för våld eller hotas ifall de är aktuella som vittnen i en utredning.
21 Attacker riktas mot polisens och åklagares hem. Olika former av stöldligh
22 och bedragare inriktar sig särskilt på ålderstigna personer. Nämnda
23 handlingar underlättas oerhört för brottslingarna tack vare förekomsten av
24 lättillgängliga personuppgifter publicerade och spridda på internet.

26 Det är svårt att se ett allmängiltigt intresse för att uppgifter hänförliga till
27 enskild personers boende, familjesituation mm ska få publiceras och spridas.

29 Man ska vara väl medveten om att vårt samhälles öppenhet och
30 informationsfrihet i vissa fall kan riskera att ställas mot integritet och
31 personlig trygghet. Utifrån grundinställningen att det inte är tillgången till
32 information i sig som utgör problemet, utan användandet av densamma i
33 uppsåt att begå lagstridande handlingar, är det ändå angeläget att komma
34 till rätta med ovan beskrivna förhållande. Detta i syfte att primärt begränsa
35 lagbrytares handlingsutrymme och att samtidigt i minsta möjliga utsträckning
36 begränsa hederliga medborgares friheter.

Det finns många tänkbara lösningar såsom att myndigheter endast tillåts utlämna den aktuella typen av information till andra myndigheter eller att enskilda personer endast kan nyttja uppgifterna i sin profession. Internetsajterna måste i sin tur, inhämta skriftlig accept från de personer vars uppgifter de avser publicera. En sådan uppdatering av lagstiftningen måste givetvis föregås av ett gediget förarbete.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna uttalar sig för att utreda en lagstiftning som utifrån integritetsperspektiv tillser begränsning av möjligheterna till publicering av personuppgifter ur offentliga register.

Hampus Magnusson
Innerstaden
Västra Götalands län

Bruno Tiozzo
Kortedala-Nylöse-Bergsjön
Västra Götalands län

Joel Wickman
Askim
Västra Götalands län

KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

Kretsstyrelsen vill börja med att tacka motionärerna för den insända motionen.

I motionen synliggörs problematiken och risker som finns i publicering av personliga uppgifter i den utsträckning som vi har i dagens samhälle och hur det i vissa fall kan drabba medborgare i samband med vittnesmål om brott. I dag är tillgången till personuppgifter tillgängliga för allmänheten och kan med enkelhet tas fram av alla. I denna motion vill motionärerna utreda möjligheterna att se över eventuella begränsningar i tillgängligheten för att på

1 så sätt skydda vittnen i brottsutredningar.

2

3 Kretsstyrelsen delar precis som motionärerna samma syn.

4

5 Styrelsen föreslår årsmötet

6

7 **att** bifalla motionen

8

9 **FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE**

10

11 Förbundsstyrelsen delar motionärens mening gällande att vårt samhälles

12 öppenhet och informationsfrihet missbrukas för att begå lagstridande

13 handlingar. Kriminella har på senare tid i allt högre utsträckning börjat sikta in

14 sig på specifika personer, givet den information som finns allmänt tillgänglig.

15 Detta riskerar att över tid skapa en allt större hotbild mot enskilda personer,

16 vilka inte sällan utsätts för upprepad brottslighet i anslutning till hemmet.

17

18 Förbundsstyrelsen ställer sig bakom både Göteborgs kretsstyrelses

19 yttrande, samt motionen.

20

21 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

22

23 **att** bifalla att-sats 1

24 **att** avslå att-sats 2, samt

25 **att** vidaresända motionen till Moderaternas partistämma 2023.

26

27 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

28 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till

29 beslut.

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:20

PER ROSENCRANTZ, ENGELBREKT OCH CHRISTOFFER HÖKMARK, MARIA - STOCKHOLMS STAD

VÄRNA PRIVATLIVET PÅ NÄTET

Sverige är ett fritt och öppet land. Tryckfrihetsförordningen och Offentlighetsprincipen lyfts ofta fram som unika för Sverige och är något att vara stolt över. Men vill vi värna den svenska öppenheten och transparensen bör vi minnas dess verkliga syfte.

Syftet är att öka möjligheten för journalister och allmänhet att granska makten, hur deras pengar används av det offentliga och minska risken för korruption. Idag bidrar öppenheten också till att främja brottslighet och är viktiga verktyg för kriminella.

Det går idag att få reda på det mesta om en person genom några enkla slagningar på internet. Med några få knapptryckningar får jag information om var personen bor och vad denne har för telefonnummer. På andra sidor är det möjligt att hämta satellitbilder över tomten, fotografier från mäklarannonser av bostadens insida och genom fordonsregistret vilken bil personen kör. På samma sätt går det att få reda på bolagsengagemang, vem personen bor tillsammans med och arbetsplatsen där personen jobbar.

I bästa fall rör det sig om nyfikenhet. I värsta fall kriminalitet.

En målmedveten individ kan systematiskt ta reda på precis all information som krävs för att kartlägga och råna eller göra inbrott hos sitt offer. Då är öppenheten allt för generös.

Det är inte bara det att utgångsläget är att mycket information om den enskilde finns tillgänglig på nätet. Ett lika stort problem är att det är svårt att ta ned informationen om den enskilde skulle önska det. Ofta får en kontakt tas med flera websidor och ibland är det enbart möjligt att dölja informationen korta perioder. Att websidor i de fallen hänvisar till publicistiska rättigheter som ett skäl att få offentliga göra informationen är olyckligt.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13

2

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 Att begränsa öppenheten är inte en enkel fråga. Och det är precis de här
2 avvägningarna som ställs på sin spets med tekniska landvinningar och när
3 dessa möter befintlig lagstiftning. Men syftet med lagstiftningen var inte att
4 öppna dörren på vid gavel för kriminella. Syftet kan inte heller vara att företag
5 obstruerar mot att dölja information om en person på nätet och kan tjäna
6 pengar på det.

7

8 Det är dags att lämna den naiva inställningen till öppenhet bakom oss. Det
9 är inte varje människas rätt att veta allt om en annan medmänniska. Det bör
10 dock vara varje människas frihet att få behålla sin del av pusslet.

11

12 Med anledning av ovanstående yrkar vi:

13

14 **att¹** Moderaterna i Stockholms stad vidaresänder motionen till
15 Moderaternas partistämma

16 **att²** Moderaterna i Stockholms stad ska verka för att regeringen
17 utreder vilka register som ska vara offentliga, i syfte att stärka
18 privatpersoner integritet

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar för en välformulerad motion på ett angeläget tema.

Som motionären själv beskriver så är det ett mycket komplext ämne med många svåra avvägningar mellan öppenhet och ena sidan och individens integritet å andra sidan.

Vi håller dock med om att det i vissa fall har gått för långt och att vi behöver diskutera var gränsen ska gå och vems och vilka rättigheter som ska väga tyngst.

Det kan därför vara dags att se över vilka register som ska vara offentliga.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att avslå att-sats 1

att bifalla att-sats 2-3

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att att-sats 1 utgår

att bifalla att-sats 2 och 3

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

1 **MOTION 2:21**

2 **MARIAM ISMAIL DAUD, GÖTEBORG -**

3 **VÄSTRA GÖTALAND M.FL.**

4

5

6 **SKYDDA DEN ENSKILDE INDIVIDENS**

7 **PERSONUPPGIFTER**

8

9 I Sverige har vi ett relativt unikt system där huvudregeln är att allmänna
10 handlingar är offentliga. Detta system kallas för offentlighetsprincipen och
11 ger alla svenska medborgare samt media möjlighet att begära ut allmänna
12 handlingar från myndigheter samt kommunal verksamhet. Dessutom
13 innebär det att man skyddas av ett anonymitetsskydd, där det inte får göras
14 efterforskningar kring vem som begärt ut uppgifter.

15
16 Idag kan vem som helst kontakta Skatteverket anonymt och begära ut
17 uppgifter om vem som helst i Sverige. Det kan exempelvis handla om
18 uppgifter som personnummer, inkomstuppgifter, om man äger en fastighet
19 eller har en enskild firma.

20
21 Offentlighetsprincipen är en vacker princip med många ansikten, men
22 öppenheten medför också en viss problematik. Inte minst i ett alltmer digitalt
23 samhälle och i ett läge med systemhotande organiserad brottslighet.

24
25 Med ett knapptryck bort på nätet kan vem som helst, när som helst komma
26 åt uppgifter om enskilda individers adress, telefonnummer, bostadens värde,
27 inkomstuppgifter, antalet personer som är bosatta i bostaden, om det finns
28 fordon och dess är värde, e t c. Dessvärre kan detta bli ett sätt för kriminella
29 och stöldlighör att använda offentliga register för att på olika sätt kartlägga
30 sina potentiella offer samt begå brott.

31
32 I flera år har det larmats om att kriminella kan kartlägga sina offer med hjälp
33 av de olika söktjänsterna på nätet, men också att söktjänsterna kan öka
34 möjligheterna för att offentliganställda kan riskera att utsättas för våld, hot
35 och trakasserier.

36

37

38

Offentlighetsprincipen är en grundbult i den svenska demokratin och insyn i de offentliga verksamheterna utgör en central stomme i vår demokrati, något som är värt att värna om. Dock behövs det andra avvägningar i och med samhällsutvecklingen med dess allt råare klimat måste vi samtidigt skydda den enskilda medborgarens integritet och värna dennes säkerhet, trygghet samt frihet.

Mariam Ismail Daoud	Barrtek Rosinski	Bruno Tizzio
Göteborg	Göteborg	Göteborg
Västra Götalands län	Västra Götalands län	Västra Götalands län

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna verkar för att se över offentlighetsprincipen med hänsyn till skyddet av människors personuppgifter

KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

Sverige är unikt på många sätt, bland annat att det är relativt lätt att få tag på handlingar avseende individuppgifter. Detta skyddas sedan länge och är ett viktigt verktyg för att vi ska kunna ha det öppna och relativt korruptionsfria samhälle som vi alla önskar. Dock kan detta, som alla system, missbrukas och användas av organiserad brottslighet på ett sätt som inte är önskvärt.

Att alltmer slutas och ha en ordning där en granskning inte är möjlig är konsekvensen om man helt slopar möjligheten att ta del av uppgifter. Det som är något märkligt är att med dagens teknik använder man tryckfrihetsförordningen för att publicera personuppgifter som tidigare krävde en del arbete att ta fram och sammanställa. En av vårt lands grundpelare används således på ett sätt som inte var tänkt vid framtagandet.

En översyn torde därför göras för att göra en modern bedömning av var gränsdragningarna ska gå avseende publicering och möjlighet att ta del av andra personers privata uppgifter utan att för den del frånta möjligheten till granskningar. Det är viktigt att i denna bedömning ta med alla aspekter som detta kan leda till så att vi inte sluter ett samhälle mer än nödvändigt och tillåter kontroll men inte brottslighet. Att dock föregå denna utrednings

1 slutsatser genom att redan innan verka för att en inskränkning i en
2 grundlagsrättighet är att dra detta för långt. Kretsstyrelsen anser

3

4 **att** motionens att-sats 1 och 4 ska bifallas och att att-sats 2 och 3 ska
5 avslås.

6

7 Toni Orsulic reserverar sig mot avslag av att-sats 2.

8

9 **ÅRSMÖTETS BESLUT**

10

11 **att** avslå att-sats 2

12 **att** bifalla att-sats 1, 3 och 4

13

14

15

16 **FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE**

17

18 Förbundsstyrelsen delar motionärens mening gällande att vårt samhälles
19 öppenhet och informationsfrihet missbrukas för att begå lagstridande
20 handlingar. Kriminella har på senare tid i allt högre utsträckning börjat sikta in
21 sig på specifika personer, givet den information som finns allmänt tillgänglig.
22 Detta riskerar att över tid skapa en allt större hotbild mot enskilda personer,
23 vilka inte sällan utsätts för upprepad brottslighet i anslutning till hemmet.

24

25 Förbundsstyrelsen ställer sig bakom både Göteborgs kretsstyrelses
26 yttrande, samt motionen.

27

28 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

29

30 **att** bifalla motionen

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:22

MARLÉNE LUND KOPPARKLINT, KARLSTAD - VÄRMLANDS LÄN

UTSATTA YRKESGRUPPER SKA SKYDDAS I STÖRRE UTSTRÄCKNING

Tyvärr präglas vårt samhälle av grov organiserad brottslighet som inte verkar kunna motverkas tillräckligt mycket av regeringen. Polisen, rättsväsendet, socialtjänsten, sjukvården osv. möter detta i sina arbeten på ett eller annat sätt dagligen. Det har fattats beslut om att Poliser ska anonymiseras i sin yrkesroll så att risken för angrepp genom hot och våld mot dem själva eller deras familjer minskar. Anonymisering av fler yrkesgrupper bör göras.

SKYDDA FÖRSTA LINJENS PERSONAL

Anonymisering bör utökas till att omfatta all personal inom den så kallade första linjen; personal inom akutsjukvård som ambulanspersonal samt personal på akutmottagningar och utryckningspersonal inom räddningstjänsten. Dessa yrkesgrupper utsätts redan i dag för hot, trakasserier (hämndaktioner) och försök till påverkan. Riskerna kan uppstå om man ingriper mot, behandlar eller handlägger personer med kriminell bakgrund eller personer som befinner sig i olika svåra livssituationer, är svårt psykiskt sjuka, är påverkade och/eller beroende av droger. Det finns även andra yrkesområden i samhället som är viktiga att utreda om de också bör omfattas av viss anonymisering, exempelvis viss personal inom socialtjänsten, Migrationsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och Försäkrings- kassan.

SKYDDADE UPPGIFTER

Krav på namn och personnummer på tjänstelegitimation bör tas bort och inom vissa yrkeskategorier bör man också se över automatiskt skydd av bostadsadress.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

1 Med anledning av ovanstående yrkas

2

3 **att**¹ Moderaterna i Värmland verkar för förändringar av de gällande
4 kraven på personuppgifter på tjänstelegitimation inom utsatta yrken.

5 **att**² Moderaterna verkar för att bostadsuppgifter ska anonymiseras för
6 de tjänstepersoner som arbetar inom särskilt utsatta yrken (Polis,
7 Ambulans, Akutsjukvård, Räddningstjänst, Socialtjänst,
8 Migrationsverket, Skatteverket, Kronofogdemyndigheten och
9 Försäkringskassan).

10 **att**³ motionen skickas vidare till Moderaternas partistämma år 2021.

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

behöva riskera att bli utsatt för hot eller trakasserier utanför arbetet är naturligtvis oacceptabelt.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:19, 2:20, 2:21 OCH 2:22

1
2
3 Motionärerna lyfter frågan om att det föreligger risker hos tjänstemän,
4 individer och företag som jobbar inom yrken där man kommer i direktkontakt
5 med människor från svåra eller kriminella förhållanden, som exempelvis grov
6 organiserad brottslighet. I enlighet med bland annat offentlighetsprincipen
7 är vissa personuppgifter öppna och uppgifter om bostadsadresser, inkomst
8 och värden på olika objekt är lättåtkomliga. Motionärerna pekar också på att
9 det funnits en hotbild mot människor som jobbar i känsliga yrken till följd av
10 den eskalerande brottsligheten i samhället.

11
12 Offentlighetsprincipen är en central pelare i den svenska rättsordningen
13 och innebär att allmänheten har rätt till insyn i offentlig verksamhet. Den
14 kommer bland annat till uttryck genom yttrandefriheten, informationsfriheten,
15 meddelarfriheten för tjänstemän och genom allmänna handlingars
16 offentlighet. Offentlighetsprincipen innebär också att efterfrågan av
17 uppgiften kan ske anonymt.

18
19 Begränsningar av offentlighetsprincipen riskerar att få svåröverskådliga
20 konsekvenser. Sverige har en lång tradition av att uppgifter hos myndigheter
21 är offentliga. Därför har stora delar av samhället också anpassats därefter.
22 För journalister är offentlighetsprincipen ett viktigt verktyg för att granska
23 maktutövning. För företag, enskilda och ideella organisationer är det i
24 olika situationer fördelaktigt att många uppgifter finns lättillgängliga. Varje
25 inskränkning i tillgången till offentliga uppgifter måste därför göras med
26 varsamhet och efter noggrant övervägande.

27
28 Moderaterna ser samtidigt med stor oro på samhällsutvecklingen och har
29 som prioritet att knäcka gängbrottsligheten. Det kräver också extraordinära
30 åtgärder. Den moderatledda regeringen arbetar med att genomföra flertalet
31 reformer för att bekämpa brottsligheten, såsom införande av anonyma
32 vittnen, visitationszoner, kraftigt skärpta straff och en reformering av
33 brottsbalken.

34
35 Genom dataskyddsförordningen, även kallad GDPR, har skyddet för
36 enskildas personuppgifter utökats. Särskilt i privata verksamheter finns
37 numera begränsningar av hur länge uppgifter får sparas och hur de får
38 användas. Enskilda har även rätt att kräva radering av sina personuppgifter.

Moderaterna fattade under partistämman 2015 beslut om att verka för att se över regelverk för att stärka den personliga integriteten. Det har resulterat i att Moderaterna har drivit att identitetsskyddet hos vissa tjänstepersoner som poliser ska förstärkas. Anledningen är liksom motionären påpekat den hotbild som föreligger mot vissa individer. Från och med den 1 januari 2021 får fler anställda hos Polismyndigheten än enbart poliser kvalificerad skyddsidentitet.

Partisekreteraren har även tillsatt en arbetsgrupp för att se över Moderaternas politik för den personliga integriteten. Gruppen kommer att rapportera sitt arbete nästa år, och det kommer bland annat ingå som underlag till handlingsprogrammet. I februari beslutades om tilläggsdirektiv till Utredningen om åtgärder för att minska offentliganställdas utsatthet. Utredaren ska därmed även lämna författningsförslag som innebär: en minskad exponering av offentliganställdas namn i beslut och andra handlingar som dokumenterar åtgärder, ett starkare skydd för uppgifter om offentliganställda och deras närstående, att straffet för våld eller hot mot tjänsteman skärps, att ett nytt brott som tar sikte på förolämpningar mot tjänstemän införs samt ta ställning till om även straffet för sabotage mot blåljusverksamhet behöver skärpas. Uppdraget i sin helhet ska redovisas samlat senast den 1 januari 2024. Partistyrelsen anser därför att motionernas förslag i huvudsak omfattas av det omfattande arbete som pågår.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motionerna 2:19, 2:20, 2:21 och 2:22 besvarade med vad som ovan anförts.

1 **MOTION 2:23**

2 **MODERATERNA I STOCKHOLMS STAD**

5 **FRAMTIDENS STAD**

7 **INLEDNING**

8 Som väljare ska du känna igen Moderaternas politik för urbanitet, modernitet
9 och hoppfullhet oavsett vilken större svensk stad du bor i eller flyttar till.
10 Oavsett om du befinner dig i Stockholm, Malmö, Luleå eller Linköping finns
11 det politiska viljeinriktningar som återkommer lokalt. Dessa är exempelvis
12 vår syn på att främja ett rikt nöjes- och restaurangliv, förhindra ovarsamma
13 rivningar och att alltid arbeta för att människor ska känna sig trygga, men det
14 är också att vi alltid bedriver en politik för den strävsamme.

16 **LEVANDE STAD**

17 En moderat stad är en stad dit människor söker sig från hela Sverige och
18 hela världen för att förverkliga sina drömmar. En stad där människor väljer att
19 studera vidare, arbeta och kalla sitt hem. En stad dit människor söker sig för
20 upplevelser, nöjen och för att skapa minnen för livet.

22 I en levande och växande storstad ska det vara enkelt att ta sig fram.
23 Oavsett om det är till fots och med cykel eller med kollektivtrafik och bil.
24 Genomfartstrafik av både personbilar och vägtransporter ska ha möjlighet att
25 passera runt storstäderna, exempelvis genom att färdigställa ringleder.

27 Östlig förbindelse, eller Österleden, är ett viktigt infrastrukturprojekt för att
28 förbättra framkomligheten i Stockholmsregionen. Att bygga klart ringleden
29 och leda trafiken runt staden, kommer innebära snabbare, billigare och
30 miljövänligare resor. Det gäller för såväl kollektivtrafik som bil. Det leder
31 också till att stadskärnan avlastas från biltrafik och bidrar till en mer attraktiv
32 boende- och vistelsemiljö.

34 Flera större städer har idag trängselskatter för in- och utpasserande fordon.
35 Intäkterna från trängselskatterna ska i högre utsträckning gå till statliga
36 infrastrukturprojekt som görs i den storstadsregion där avgiften tas in.

Samtidigt som bilen är viktig för varje människas frihet, måste dess påverkan på miljön och klimatet minska. Särskilt i staden. Olikt våra politiska motståndare på vänsterkanten vill vi nå resultaten genom morötter i stället för piskor. När de vill förbjuda människor från att använda bilen och försvåra för vardagspusslet, vill vi underlätta för dem som gör rätt. Därför ska Moderaterna verka för rabatter på trängselskatt och parkeringsavgifter för utsläppsfria fordon.

Det ska vara enkelt att komma till och från staden. Oavsett om det är med bil, tåg eller flygplan. Moderaterna ställer sig positiva till förbättrade tågförbindelser både i storstadsregionerna, nationellt och internationellt. Men för många nationella resor och den absoluta majoriteten av de internationella resorna, är flyget avgörande.

Till skillnad mot våra politiska motståndare vill vi bekämpa utsläppen från flyget och inte företeelsen i sig. Därför ska Moderaterna driva på för en snabbare omställning av flyget. För att kunna förbättra flygförbindelserna till hela landet är dessutom en utbyggnad och förbättring av Arlanda avgörande.

Många av Sveriges städer betalar idag mångmiljonbelopp i det kommunala utjämnningssystemet. I flera fall är utjämnningssystemet motiverat för att kompensera för fysiska faktorer och kan möjliggöra för mindre tätbefolkade områden att säkra bra samhällsservice. Däremot är det inte meningen att utjämnningssystemet ska bekosta slöseri av skattepengar i andra städer. Det kommunala utjämnningssystemet behöver reformeras för att bli mer rättvist och gå till att säkra kommuners möjligheter att finansiera de av kommunallagen definierade uppdraget.

En levande stad låter. Tack vare möten människor emellan, handel och möjligheter till en mängd olika aktiviteter.

En öppen och välkomnande stad betyder möjligheter till aktiviteter och nöjen året runt, dygnet runt. Det innebär bland annat ett brett och välmående kulturliv. Staten måste säkra finansieringen av Sveriges nationalscener och att kulturella institutioner som inryms i Statens Fastighetsverk har goda möjligheter att bedriva sin verksamhet.

1 Vidare är det inte rimligt att olika typer av kultur och underhållning
 2 beläggs med olika momssatser. Moms på exempelvis biobesök,
 3 restaurangunderhållning, entréavgifter till danstillställningar där publiken
 4 dansar och nöjesparker är 25 procent. Samtidigt är teater, opera och
 5 konserter belagda med 6 procent moms. Moderaterna bör verka för en
 6 enhetlig nöjesmoms på 6 procent som omfattar all kulturell verksamhet,
 7 evenemang och nöjesaktiviteter.

8

9 Moderaterna ska också underlätta för restaurang- och kroglivet genom
 10 att tillåta längre öppettider och ta bort kravet på att servera tillagad mat i
 11 samband med alkoholförsäljning. Vi vill se fler uteserveringar året runt där
 12 det är lättare att få alkohol- och serveringstillstånd på större geografiska ytor.

13

14 **ARBETANDE STAD**

15 Drygt var åttonde person i arbetsför ålder lever idag på bidrag. Det är ett
 16 enormt politiskt misslyckande. Med en ny, moderatledd regering på plats
 17 är det hög tid att återupprätta och stärka arbetslinjen, särskilt för unga och
 18 nyanlända som gör sin entré på arbetsmarknaden för första gången.

19

20 För att främja företagsamhet och fortsätta satsa på både våra storstäder
 21 och hela landet behöver skattetrycket minska och investeringsviljan öka.
 22 Förmögenhetsskatt eller förmögenhetsregister som öppnas för det ska inte
 23 återinföras. Vi ska minska regelkrånglet och korta handläggningstiderna för
 24 företag i våra storstäder genom att arbeta aktivt med regelförenkling och
 25 med att effektivisera inlämning av ansökningar och blanketter.

26

27 Nu när arbetslösheten ser ut att stiga de kommande åren, är det särskilt
 28 viktigt med politik som möjliggör för fler att gå till jobbet. Det behöver löna
 29 sig bättre både att ta sitt första arbete och att anställa personer som står
 30 såväl nära, som långt ifrån arbetsmarknaden.

31

32 Ett system där arbetskraftsinvandrare inte får tjäna mindre än medianlönen
 33 i Sverige riskerar att drabba flera branscher hårt. Inte minst i städerna där
 34 behovet av personal inom besöksnäringen, serviceyrken och akademien
 35 är särskilt stort. Ett bättre system skulle vara att arbetskraftsinvandrare
 36 inte får gå in på en lön under kollektivavtalsenlig nivå. På så vis kan
 37 arbetskraftsinvandring stramas åt samtidigt som situationen för bristyrken
 38 inte förvärras.

Försörjningsstöd och ekonomiskt bistånd utgör en sista utpost för den som inte kan försörja sig själv och förutsätter att alla andra vägar till försörjning har prövats.

Den riksnorm som fastställs av regeringen avgör nivån på försörjningsstödet men fastställer inga enskilda belopp och utgör ett minimum för de behov som riksnormen ska täcka.

Incitamenten till att komma i egen försörjning ska alltid vara större än att fortsätta leva på försörjningsstöd. Levnadskostnaderna i storstäderna är högre än i andra delar av landet och det är befogat att systemet med försörjningsstöd görs om.

Den som erhåller försörjningsstöd bör inledningsvis kunna få en högre ersättning än idag som sedan successivt trappas av till lägre nivåer för att stärka incitamenten att snabbt komma in i arbete och egen försörjning.

VÄXANDE STAD

Bostadsbristen är en realitet i alla Sveriges större städer. Det är ett problem för tillväxten i våra storstadsregioner och blir ett misslyckande när människor inte kan jobba, leva och skapa sig sin framtid i våra storstäder. Bland flera lösningar och reformer som behöver göras, är den mest långsiktiga att bygga fler bostäder. För Moderaterna är utgångspunkten att bostadsbyggande främst handlar om kvalitet. Därför är det viktigt att städer växer på ett varsamt sätt som harmoniserar med varje områdes unika karaktär. Städers kulturvärden och befintliga villaområden ska värnas och ovarsamma rivningar i stadsmiljö förhindras.

Samtidigt som fler bostadsrätter och ägarlägenheter ska byggas, vill många människor helst vill bo i småhus. Därför måste markanvisningar och detaljplaner som innehåller nya småhusområden prioriteras. Moderaterna vill se mer förutsägbarhet och rimlighet gällande tomträttsavgälden varpå en årlig indexering behöver införas.

Sverige är i grunden i stort behov av en ägandereform i bostadspolitiken.

Det behöver bli enklare att ta sig in på bostadsmarknaden som ung för att ta första steget i en bostadskarriär, man ska som boende kunna friköpa sin

1 markplätt och det ska alltid gå att ombilda sin allmännyttiga hyresrätt.

2

3 Dagens bullerkrav är därför inte förenliga med förhållandena i många av
4 våra städer. Särskilt inte givet den bostadsbrist som hindrar många att flytta
5 till städerna de skulle önska bo i. Därför måste det bli lättare att bygga nya
6 bostäder genom att göra reglerna enklare och minska krånglet. Moderaterna
7 anser exempelvis att Boverkets byggregler för bostädernas utformning
8 behöver förenklas och att bullerreglerna lättas upp genom bland annat att
9 buller ska mätas inomhus.

10

11 Samtidigt som det har varit viktigt att säkerställa en utbyggnad av
12 kollektivtrafiken såsom exempelvis tunnelbanan i Stockholm, får inte framtida
13 överenskommelser i för hög utsträckning innebära en bygghets som innebär
14 att man bygger mindre lägenheter för statistiken, istället för att bygga
15 bostäder som människor faktiskt efterfrågar.

16

17 **LÄRANDE STAD**

18 Mellan Sveriges städer är likvärdigheten i skolan en utmaning, det gäller
19 även mellan stadsdelar inom respektive stad. En elev ska kunna lita på
20 att betyget A i Stockholm innebär samma tillskansade kunskap som ett
21 A i Malmö. Tidöavtalet konstaterar att arbetet med centralt rättade prov
22 ska påskyndas men det räcker inte. Fler referenspunkter genom centralt
23 rättade diagnostiska prov skulle ge bättre förutsättningar för att följa
24 kunskapsutvecklingen över tid och säkra jämlikheten vid betygssättning.

25

26 Skolverket prognostiserar ett behov om omkring 12 000 behöriga lärare
27 och förskollärare fram till 2035 och behovet är som störst i storstäderna.
28 Lärarutbildningen har reformerats vid återkommande tillfällen och har under
29 lång tid dragits med låga krav på utbildningen och läraryrket har inte haft
30 den status som yrket förtjänar. Reallönerna för lärare har ökat tydligt sedan
31 slutet på 80-talet och många steg har tagits för att höja yrkets status. För att
32 möjliggöra för en ännu mer kompetent lärarkår bör fler aktörer kunna erbjuda
33 lärarutbildning och kombinera praktik och undervisning. Genom valfrihet och
34 konkurrens kan kvalitén i lärarutbildningen bli ännu högre.

35

36 En viktig del i elevers kunskapsutveckling är den sociala utvecklingen
37 i skolan. Läraren spelar en avgörande roll i att stötta eleverna i den
38 utvecklingen. Därtill är en lärarens förmåga att främja goda relationer

mellan sig själv och eleverna lika viktig. I samband med lärarutbildningens verksamhetsförlagda utbildning kan sociala brister hos den praktiserande lärarstudenten upptäckas. Idag utgör den aspirerande lärarens sociala färdigheter en outvecklad del av bedömningsunderlaget för huruvida en lärarstudent kan anses vara godkänd, detta bör reformeras.

Sverige är en kunskapsnation där en god och kvalitativ utbildning är avgörande för svensk konkurrenskraft och för elevers möjligheter att förverkliga sina drömmar.

Skolan är således, en av flera, viktiga skyddsfaktorer mot utanförskap. Förskolan lägger en viktig grund för barns framtida lärare. Förskolor har idag en egen läroplan och är en integrerad del av utbildningssystemet. Införandet av karriärtjänster har medfört en ökad professionalisering av lärarkåren men tidigare reformer har primärt fokuserat på grundskolan och gymnasiet. Samma möjligheter till meritering och karriärsutveckling bör också möjliggöras för förskollärare.

Skolvalet är en självklar del av det svenska skolsystemet. Att var och en, vårdnadshavare och barn ska ha rätt till inflytande över sin situation är grundläggande i ett demokratiskt samhälle. Mångfalden av valmöjligheter för vårdnadshavare och elever att välja skola är störst i städerna men rätten att välja nyttjas inte av alla. Att fatta välinformerade beslut stärker valfriheten och drivkrafterna till att erbjuda den bästa möjliga utbildningen för barnet. Därför bör krav på aktivt skolval införas i storstäder och storstadnära kommuner.

Svenska städer är hem till några av världens bästa universitet där ledande och banbrytande forskning bedrivs. En förutsättning för akademisk utveckling är akademisk frihet där utbildning, forskning, debatt och intellektuell tankeverksamhet kan bedrivas utan rädsla för censur eller repressalier. Myndighetsformen utgör ett hinder, dels principiellt som underställd regeringen, dels praktiskt då svenska universitet är begränsade från internationellt samarbete. En högskola eller universitet är förhindrad att bedriva verksamhet utomlands och kan inte utgöra delägare i konsortier som är en förutsättning för internationella forskningssamarbeten universitet emellan.

1 Verktygen och arbetsmetoderna för att förhindra att dåliga skolor öppnas
2 och för att komma åt skolor med undermålig kvalitet är idag för få och för
3 svaga. Skolor som inte håller måttet ska inte få finnas, oavsett vem som
4 är huvudman. Tidöavtalet innehåller många nödvändiga förslag för skolan.
5 Men bristerna i skolan kan inte fortsätta tolereras och det behövs ytterligare
6 åtgärder för att skärpa kontrollen och få bukt med ett system som tillåter
7 skolor som inte håller måttet. Skolinspektionen bör få mandat att sätta skolor
8 med riktigt allvarliga brister under tvångsförvaltning– både kommunala
9 skolor och friskolor. För den som inte levererar enligt uppställda krav ska
10 vitesbeloppen höjas och undermåliga skolor som inte genomför uppenbara
11 förbättring ska stängas permanent.

12

13 **GRÖNARE STAD**

14 I Sveriges städer ska man inte bara kunna leva gott utan även klimatsmart.
15 Därför är det viktigt att Sveriges storstäder tar sitt ansvar och visar vägen i
16 att hållbarhet och tillväxt går hand i hand. På så vis kan vi inspirera resten av
17 världen att följa vårt exempel.

18

19 Behovet av mer fossilfri el är avgörande för att nå klimatmålen och främja
20 tillväxt. För att uppnå detta behövs snabbare prövningsprocesser för alla
21 miljötillstånd. Vidare behövs tidsgränser i handläggningen vid domstolar och
22 miljöprövningsdelegationer. Genom tidsgränser och utredningsskyldighet
23 kan processerna fokusera tydligare på väsentliga frågor, exempelvis som
24 i omprövningen av vattenkraften där miljökraven självklart ska mötas men
25 utan att Sverige förlorar viktig elproduktion under omprövningens gång.

26

27 Städerna behöver ta ett större ansvar för sin egen energiproduktion. Inte
28 minst i väntan på att Sverige ökar produktionen av kärnkraft. Då spelar
29 solenergin en viktig roll för Sveriges energimix. För att underlätta och främja
30 hushållens energiomställning, bör installationen av solceller endast vara
31 anmälningspliktig mot kommunen. Bygglovskravet för solceller ska därför tas
32 bort.

33

34 Ska Sverige nå negativa koldioxidutsläpp senast 2040 behövs effektiv
35 klimatpolitik som skyndar på omställningen. Det behöver också bli mer
36 lönsamt att ta bort utsläpp från atmosfären. Sedan november 2022 har
37 regeringen infört ett statligt stöd för bio-CCS som fördelas genom så kallad
38 omvänd auktion. Aktörer lämnar bud på hur mycket koldioxid de kan avskilja

och lagra och till vilken kostnad varpå aktören som kan leverera bio-CCS till lägst kostnad vinner anbudet och får stödet. Tekniken för storskalig koldioxidinfångning och lagring befinner sig fortfarande i sin linda varpå Moderaterna behöver utvärdera att stödet för koldioxidinlagring utformas på bästa sätt. Målet ska, utöver ett system som premierar lägsta möjliga kostnad, vara att främja innovation och kvalitet, något som vi vet initialt kan innebära högre kostnader.

God miljö är en förutsättning för en storstad där människor trivs och mår bra. Alla ska ha möjlighet att bada och fiska i rena hav och sjöar, andas frisk luft och ha tillgång till gift- och skräpfri natur. Både i stadsparker, grönområden och skog. Städerna behöver ta ett större ansvar för att stärka den biologiska mångfalden.

Tyvärn försämras den kemiska och ekologiska statusen för Sveriges sjöar i flera delar av landet. Inte minst i storstadsområdena. Det operativa åtgärdsarbetet behöver förbättras. Dels i närhet till befintlig stadsmiljö, dels vid exploatering och större ombyggnationer. Som en del i detta behövs ett särskilt nationellt program för åtgärdandet av problem som härrör från gamla utsläpp och förorenade områden.

Reningen av dagvatten behöver förbättras. Idag finns statliga stöd för exempelvis kommuner som vill göra insatser för att förbättra sjöar och vattendrag. Men allt för ofta saknas långsiktighet från kommunernas håll och vattenkvaliteten försämras snart igen. Kommuner bör bli återbetalningsskyldiga till staten i de fall då arbetet att återställa vattenmiljö inte upprätthålls för att främja långsiktigt förbättrad vattenmiljö.

TRYGGARE STAD

Ökningen av det dödliga våldet i Sverige är unikt i Europa. För att nå framgång i att bekämpa den organiserade brottsligheten är det viktigt att fokusera på att kommunerna är villiga att avlasta polismyndigheten för en effektivare rättsskipning i Sverige. Den svenska polisbristen är akut och kommunernas användning av ordningsvakter är direkt kopplat till underskottet av poliser. Närvarande poliser som syns i våra offentliga rum minskar brottslighet och ökar människors upplevda trygghet.

1 För att ytterligare avlasta polisen ska dagens ordningsvakter kunna fortbildas
 2 i syfte att kunna upprätthålla dagens ordningsstadga i högre utsträckning,
 3 exempelvis genom att dela ut böter vid nedskräpning. För de som genomgått
 4 en längre utbildning ska en ny tjänst som ordningspolis införas som
 5 motsvarar det utökade ansvaret och de utökade befogenheterna. En av
 6 de huvudsakliga arbetsuppgifterna ska vara att arbeta trygghetsskapande
 7 genom att fotpatrullera gator och torg. Politiken behöver skapa bättre
 8 förutsättningar för Polisen att göra sitt samhällsviktiga jobb och genom ett
 9 införande av ordningspolis ges Polisen fler verktyg att göra ett gott arbete.

10

11 Det ska aldrig löna sig att vara kriminell i Sverige men den som vill lämna
 12 gängen ska ha en väg ut, med låg tröskel. Kommunerna har inte lagstödet
 13 eller resurserna att ta ett helhetsgrepp kring tungt yrkeskriminella. Flera
 14 kommuner i Sverige har trots detta inrättat egna avhopparverksamheter
 15 i brist på ett nationellt ansvar men det är inte realistiskt att Sveriges 290
 16 kommuner ska ha varsitt eget avhopparprogram. Individerna som kan
 17 vara aktuella för ett avhopparprogram har ofta en hotbild och därför
 18 krävs nationell samordning för att erbjuda skydd och stöd. Ett nationellt
 19 avhopparprogram för gängmedlemmar som väljer att lämna det kriminella
 20 livet bör därför införas.

21

22 Människor som lever i prostitution och människohandel är en av samhällets
 23 mest utsatta grupper. Stödet för den som vill lämna prostitution och
 24 människohandel ser olika ut beroende på var i Sverige du befinner dig och
 25 därför behövs ett exitprogram som säkrar nationell likvärdighet och som
 26 samlar expertkompetens. Med ett exitprogram avses ett kunskapsbaserat,
 27 sammanhållet och långsiktigt program med skydds-, stöd- och vårdinsatser
 28 för både vuxna och minderåriga som vill lämna prostitution eller som har
 29 blivit utsatta för människohandel för sexuella ändamål och behöver skydd,
 30 stöd och hjälp för att göra det.

31

32 **att¹** Moderaterna verkar för att trafiken lättare ska kunna köra runt
 33 storstäderna

34 **att²** Moderaterna verkar för att Östlig förbindelse byggs

35 **att³** Moderaterna verkar för att intäkterna från trängselskatterna
 36 i högre utsträckning går till statliga infrastrukturprojekt som görs i
 37 storstadsregionerna där avgifterna tas in

38

att⁴	Moderaterna verkar för rabatter på trängselskatt och parkeringsavgifter för utsläppsfria fordon	1 2
att⁵	Moderaterna verkar för en utbyggnad av Arlanda, inklusive ökad tillgänglighet till och från flygplatsen	3 4
att⁶	Moderaterna verkar för att reformera det kommunala utjämningssystemet för att säkra mindre städer och landsbygdskommuner möjligheter att finansiera de av kommunallagen definierade uppdraget	5 6 7 8
att⁷	Fastighetsverk får goda möjligheter att bedriva sin verksamhet	9
att⁸	Moderaterna verkar för en enhetlig nöjesmoms på 6 procent	10
att⁹	Moderaterna verkar för att alkohollagen reformeras i syfte att vara mer tillåtande	11 12
att¹⁰	Moderaterna uttalar att det totala skattetrycket ska minska	13
att¹¹	Moderaterna verkar för sänkt skatt på alla inkomster	14
att¹²	Moderaterna verkar för sänkta arbetsgivaravgifter	15
att¹³	Moderaterna verkar för att reformera den nationella riksnormen för försörjningsstöd	16 17
att¹⁴	Moderaterna verkar för att städers kulturvärden och befintliga villaområden värnas och ovarsamma rivningar i stadsmiljö förhindras	18 19 20
att¹⁵	Moderaterna verkar för att nationell lagstiftning som möjliggör en årlig indexering av tomträttsavgälden införs	21 22
att¹⁶	Moderaterna verkar för en nationell lagstiftning som möjliggör ombildning till ägarlägenheter inom befintligt bestånd införs	23 24
att¹⁷	Moderaterna verkar för en ändrad lagstiftning som tillåter att bullernivåer mäts på insidan av fasad	25 26
att¹⁸	Moderaterna verkar för att externt rättade prov införs	27
att¹⁹	Moderaterna verkar för att fler aktörer ska kunna erbjuda en lärarutbildning med tillhörande slutprov för erhållandet av lärarlegitimation	28 29 30
att²⁰	Moderaterna verkar för att verksamhetsförlagd utbildning för lärare reformeras	31 32
att²¹	Moderaterna verkar för att karriärtjänster för förskollärare införs	33
att²²	Moderaterna verkar för införandet av aktivt skolval i storstäder och stor stadsnära kommuner	34 35
att²³	Moderaterna verkar för att statliga universitet och högskolor ska kunna bli stiftelser	36 37 38

- 1 **att²⁴** Moderaterna verkar för att sänka kraven för att stänga friskolor samt
2 att sänka kraven för att tvångsförvalta kommunala skolor
- 3 **att²⁵** Moderaterna verkar för att ta bort bygglov för solceller
- 4 **att²⁶** Moderaterna verkar för att premiera infångning och lagring av
5 koldioxid och andra växthusgaser
- 6 **att²⁷** Moderaterna verkar för att utvärdera dagens omvända auktion för
7 koldioxid lagring för att säkerställa att det främjar ännu mer effektiv
8 teknik framgent
- 9 **att²⁸** Moderaterna verkar för att införa ett nationellt program för att
10 åtgärda miljöproblem som härrör från gamla utsläpp och förorenade
11 områden
- 12 **att²⁹** Moderaterna verkar för att kommuner blir återbetalningsskyldiga
13 i de fall då arbetet att återställa vattenmiljö inte upprätthålls för att
14 främja långsiktigt förbättrad vattenmiljö
- 15 **att³⁰** Moderaterna verkar för att dagens ordningsvakter ska kunna få
16 utökade befogenheter och förstärkt utbildning varefter de tituleras
17 som ordningspolis
- 18 **att³¹** Moderaterna verkar för att ett nationellt avhopparsprogram införs
19 som ersätter de kommunala
- 20 **att³²** Moderaterna verkar för att ett nationellt exitprogram för den som vill
21 lämna prostitution och människohandel inrättas
- 22 **att³³** Moderaterna verkar för att alla människor i alla åldersgrupper
23 känner delaktighet och påverkansmöjlighet i vad som beslutats i
24 deras stad
- 25 **att³⁴** Moderaterna verkar för att främja investeringsvilja och stoppar
26 förslaget om nytt förmögenhetsregister (SOU 2022:51 "Ny statistik
27 över hushållens tillgångar och skulder")
- 28 **att³⁵** Moderaterna ska verka för att det byggs fler större lägenheter, fler
29 småhus och fler radhus i Stockholm
- 30 **att³⁶** Propositionen vidareändras till Moderaternas partistämman
- 31 **att³⁷** Moderaterna verkar för en äldreomsorg som utgår ifrån individens
32 behov.
- 33 **att³⁸** Moderaterna i Stockholms stad verkar för att bekämpa
34 diskriminering oavsett diskrimineringsgrund för att Stockholm ska
35 vara en stad till alla
- 36 **att³⁹** Moderaterna verkar för ett bevarat och utvecklat Bromma flygplats
37 som kan bli en viktig resurs för klimatsmart el-flygutveckling
38

RESERVATION MOT ATT-SATS 13 OM KOLLEKTIVAVTALSENIG LÖN MED HELTIDSOMFATTNING FÖR ARBETSKRAFTSINVANDRARE

Jessica Rosencrantz, Ole-Jörgen Persson och Sophia Granswed Baat

Den högkvalificerade arbetskraftsinvandringen berikar Sverige och är viktigt för att många företag ska kunna hitta rätt kompetens och för att stärka Sverige som kunskapsnation. Däremot förekommer fusk och missbruk i stor omfattning bland den lågkvalificerade arbetskraftsinvandringen. Missbruket av systemet är därtill ett av de största brottsområdena inom den grova ekonomiska brottsligheten.

Samtidigt har Sverige ett omfattande utanförskap med alldeles för många, inte minst utrikes födda, människor som inte går till jobbet om dagarna och som behöver bli självförsörjande. Det är orimligt att tusentals människor åker från andra sidan jorden för att bland annat städa, arbeta i snabbmatsrestauranger eller som tidningsbärare i Sverige när det finns människor här som kan utföra de jobben. Med en bidragsform som gör det mer lönsamt att arbeta och ett skärpt lönekrav kommer de jobben att kunna tas av människor som redan är i Sverige men som inte idag försörjer sig själva.

Regeringen vill skärpa regelverket för arbetskraftsinvandring med utgångspunkten att arbetstillstånd endast ska beviljas om det arbete till vilket arbetskraftsinvandring sker i normalfallet har en lönenivå motsvarande medianlönen. Därtill ska det utredas att införa en möjlighet att ställa lägre lönekrav för vissa yrkesgrupper såväl som att helt kunna exkludera vissa yrkesgrupper, där missbruket har varit särskilt stort, från möjligheten till arbetskraftsinvandring, såsom till exempel personliga assistenter.

Förbundsstyrelsen vill att arbetskraftsinvandrare ska erhålla kollektivavtalsenlig lön med heltidsomfattning. Krav på kollektivavtalsenlig lön finns redan i dagens regelverk och du måste arbeta i en omfattning som gör att du kommer över 13 000 kronor.

Detta har varit otillräckligt. Att introducera ett krav på heltid är inte rätt väg att gå. Med hänsyn till behovet av kompetensförsörjning finns det fördelar med att behålla möjligheten till deltidsanställningar, särskilt som en deltidsanställning för en arbetskraftsinvandrare inte alltid innebär en låg lön.

1 Utredningen om arbetskraftsinvandring (Ju 2020:5) påpekar att en reglering
2 av sysselsättningsgraden inte är ändamålsenlig för att motverka missbruket
3 av systemet för arbetskraftsinvandring.

4

5 Därför reserverar vi oss mot Förbundsstyrelsens förslag om
6 kollektivavtalsenlig lön med heltidsomfattning till förmån för det skärpta
7 regelverk som regeringen aviserat.

8

9 Vi yrkar därför avslag på att-sats 13.

10

11 **RESERVATION ANG. KOMMUNAL ORDNINGSPOLIS**

12 Ole-Jörgen Persson, Kristina Axén Olin och Kristina Lutz

13

14 Vi reserverar oss emot de skrivningar som öppnar upp för en kommunalt
15 driven ordningspolis.

16

17 Regeringen har lagt fram förslag om utökade möjligheter för användning av
18 ordningsvakter. Bland annat ska kommunerna kunna använda ordningsvakter
19 inom en hel kommun, i stället för som nu inom vissa begränsade geografiska
20 områden.

21

22 Ordningsvakter ska även får fler befogenheter. De ska till exempel få
23 transportera vissa omhändertagna personer, kroppsvisitera personer i
24 identifieringssyfte och förstöra beslagtagna alkohol om värdet är ringa.

25

26 Detta är enligt min mening rätt väg att gå. Dagens lagstiftning på området är
27 föråldrat och ger inte kommunerna de verktyg man behöver för att använda
28 ordningsvakter på ett ändamålsenligt sätt.

29

30 En viktig princip, som vi tycker ska behållas även framgent, är att
31 Polismyndigheten leder och kontrollerar ordningsvakternas arbete samt
32 att kommunerna per se inte ska bedriva polisiärt arbete. De förslag som
33 framförs i propositionen/motionen innebär i grunden att en ny, kommunalt
34 driven poliskår tillskapas. Det är en positionsförflyttning vi inte anser att
35 Moderaterna ska driva.

36

37 Svensk polis står inför stora framtida utmaningar och i närtid stora problem.
38 Antalet poliser behöver bli fler, den lokala förankringen öka, antalet brott som

klaras upp måste bli väsentligt fler än vad dagens organisation bevisligen klarar av. Detta måste dock ske inom ramen för en statlig polisverksamhet. Vi tror inte på en "light-variant" av poliser med en sämre utbildning än den förhållandevis korta utbildning som i dag erbjuds polisstuderande, framför allt inte om tanken är att dessa poliser ska upprätthålla en ordningsfunktion i samhället med rena polisiära befogenheter.

Till syvende och sist är det dock en principiell fråga ifall vi ska öppna upp för att Sveriges kommuner och regioner ska kunna tillskapa egna poliskårer. Vår uppfattning är att dessa bör ha ett brottsförebyggande ansvar, och möjligheten att använda sig av ordningsvakter vid behov, men att den polisiära verksamheten även fortsättningsvis ska bedrivas inom ramen för en statlig organisation; Polismyndigheten. En utveckling där det polisiära arbetet blir föremål för kommunpolitikens nycker och bristande prioriteringar är en utveckling som inte är positiv för det brottsbekämpande arbetet i Sverige.

Vi yrkar därför på avslag på att-sats 31.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

- 1
- 2 **att** bifalla att-sats 2-10,15-18,20-24,26-33
- 3 **att** bifalla att-sats 1 med ändringsyrkandet så att-satsen lyder "att
- 4 Moderaterna verkar för att trafiken lättare ska kunna köra runt
- 5 storstäderna".
- 6 **att** bifalla att-sats 11 med ändringsyrkandet så att-satsen lyder "Att
- 7 Moderaterna verkar för sänkt skatt på alla inkomster".
- 8 **att** bifalla att-sats 12 med ändringsyrkandet så att-satsen lyder "Att
- 9 Moderaterna verkar för sänkta arbetsgivaravgifter"
- 10 **att** bifalla att-sats 14 med ändringsyrkandet så att-satsen lyder "Att
- 11 Moderaterna verkar för att den nationella riksnormen för
- 12 försörjningsstöd"
- 13 **att** bifalla att-sats 19 med ändringsyrkandet så att-satsen lyder "Att
- 14 Moderaterna verkar för att externt rättade prov införs"
- 15 **att** bifalla att-sats 25 med ändringsyrkandet så att-satsen lyder "Att
- 16 Moderaterna verkar för att sänka kraven för att stänga friskolor samt
- 17 att sänka kraven för att tvångsförvalta kommunala skolor"
- 18 **att** bifalla tilläggs-att-satsen "att Moderaterna verkar för att alla
- 19 människor i alla åldersgrupper känner delaktighet och
- 20 påverkansmöjlighet i vad som beslutats i deras stad."
- 21 **att** bifalla tilläggs-att-satsen "Att Moderaterna verkar för att främja
- 22 investeringsvilja och stoppar förslaget om nytt förmögenhetsregister
- 23 (SOU 2022:51 "Ny statistik över hushållens tillgångar och skulder"
- 24 **att** bifalla tilläggs-att-satsen "Att Moderaterna ska verka för att det
- 25 byggs fler större lägenheter, fler småhus och fler radhus i
- 26 Stockholm"
- 27 **att** bifalla tilläggs-att-satsen "Propositionen vidaresänds till
- 28 Moderaternas partistämma"
- 29 **att** bifalla tilläggs-att-satsen "Att Moderaterna verkar för en
- 30 äldreomsorg som utgår ifrån individens behov."
- 31 **att** bifalla tilläggs-att-satsen "Att Moderaterna i Stockholms stad
- 32 verkar för att bekämpa diskriminering oavsett diskrimineringsgrund
- 33 för att Stockholm ska vara en stad till alla."
- 34 **att** bifalla tilläggs-att-satsen "samt ett bevarat och utvecklat Bromma
- 35 flygplats som kan bli en viktig resurs för klimatsmart el-
- 36 flygutveckling"
- 37
- 38

- att bifalla ändringsyrkandet i brödtexten s.181: "för att främja företagsamhet och fortsätta satsa på både våra storstäder och hela landet behöver skattetrycket minska" ändras till "För att främja företagsamhet och fortsätta satsa på både våra storstäder och hela landet behöver skattetrycket minska och investeringsviljan öka. Förmögenhets-skatt eller förmögenhetsregister som öppnas för det ska inte återinföras." 1
2
3
4
5
6
7
- att bifalla ändringsyrkandet i brödtexten s.182: "Det behöver löna sig bättre både att ta sitt första arbete och att anställa personer som står långt ifrån arbetsmarknaden" ändras till "Det behöver löna sig bättre både att ta sitt första arbete och att anställa personer som står såväl nära, som långt ifrån arbetsmarknaden." 8
9
10
11
12
- att anta propositionen i sin helhet 13
- att avslå att-sats 13 14

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:23

Motionären tar ett brett grepp kring frågeställningen hur framtidens stad ska se ut. De lyfter frågor om hur vi kan skapa levande och trygga städer, där människor trivs, kan utvecklas och transportera sig på ett hållbart sätt, med individen i fokus.

Partistyrelsen ser kringleder runt Sveriges storstäder som en bra möjlighet att förkorta resvägar och även minska trafiken i tätbefolkade områden, vilket minskar både buller och hälsofarliga utsläpp. Partistyrelsen vill också se ökad teknikintegration i stora infrastrukturprojekt som bygget av nya vägar för att på så vis kunna använda ny teknik som AI för att effektivisera trafikflöden och minska utsläpp. Det är också viktigt att ha incitamentssystem som bejakar omställningen till utsläppsfria fordon. Den gröna omställningen gäller dock inte enbart vägburna fordon utan även luftburna. Omställningen till elflyg är ett viktigt steg i den utvecklingen. Som motionärerna anför fyller det kommunala utjämningssystemet en viktig funktion gällande att se till att geografiska och demografiska utmaningar inte hindrar att alla Sveriges medborgare kan få likartade stöd oavsett vilken kommun de är bosatta i. Det kommunala utjämningssystemet måste dock fungera på ett sätt som säkerställer effektivitet och att pengarna spenderas på rätt ändamål.

1 Att Statens Fastighetsverk genomför nödvändigt underhåll på sina fastigheter
2 oavsett fastighetens syfte är naturligtvis en central del av deras arbete och
3 syfte, och det är viktigt att de kontinuerligt får det stöd som behövs för att
4 bedriva sin verksamhet.

5

6 Generellt är Moderaterna för att göra regleringar och skattesystemet
7 så okomplicerade som möjligt för att underlätta företagsverksamhet
8 som kan bidra till Sveriges ekonomi och välbefinnande. Utgångspunkten är
9 att kultur moms inte ska göra skillnad mellan olika slags konst- eller
10 kulturformer. Dessa frågor behöver initialt kartläggas i syfte att långsiktigt
11 reformera och harmonisera kultursektorns moms- och skattesatser. Denna
12 harmonisering ska ske över tid och med hänsyn till statens finanser.

13

14 Moderaternas linje är alltid att arbete ska löna sig, att skattesystemet ska
15 vara okomplicerat och att arbetsgivare ska ha incitament till att anställa fler
16 och låta sina företag växa. Arbete ska alltid löna sig bättre än bidrag och
17 en lägre skattesats på arbete är ett av verktygen för att försäkra det. De
18 som är i behov av stöd ska kunna få stöd - samtidigt som systemen inte ska
19 kunna utnyttjas. Moderaterna ställer sig konsekvent emot ett införande av en
20 fastighetsskatt.

21

22 Moderaterna vill se till att de bostäder som efterfrågas ska kunna uppföras
23 och att det ska vara möjligt att ha processer med så lite krångel som möjligt.
24 Att som motionärerna föreslår se över tomträttsavgälders praxis är en aspekt
25 av detta, liksom att se över effekterna av att underlätta ombildningen av
26 bostadsrätter till äganderätter. Det är viktigt att de bostäder som byggs är
27 av god standard, det är inget som kan kompromissas på, dock så finns det
28 områden där regelkrångel kan ses över utan att det väsentligen påverkar
29 levnadsmiljön, så som att mäta bullernivåer på insidan snarare än utsidan av
30 fasader.

31

32 För solceller krävs bygglov om det är inom detaljplanelagt område.
33 Kommunerna har dock rådighet att i detaljplan tillåta solceller utan krav på
34 bygglov. Den moderatledda regeringen verkar för att i ett första steg se över
35 kravet för bygglov för integrerade solceller.

36

37 Partistyrelsen håller med motionärerna om att det måste bli fler lärare
38 och att lärarna, och förskolelärarna, måste ha möjlighet till en positiv

karriärsutveckling med tillhörande kompensationsökningar. Men det måste också finnas möjliga åtgärder när en skola, oavsett om den är driven i privat eller kommunal regi, inte håller måttet. Införandet av externt rättade nationella prov är också ett möjligt sätt att säkerställa att skolor inte sviker sina elever och att de lär ut vad de ska. Även i högskolan är valfrihet och möjlighet till olika inriktningar, bland annat med internationella samarbeten och spetsutbildningar, av stor vikt. För att uppnå detta behöver samarbeten mellan lärosäten nationellt och internationellt underlättas. Att värna den akademiska friheten och minska den politiska styrningen i högskoleväsendet är centralt. Skolan ska vara kvalitetssäkrad och samtidigt utgå från individens behov och partistyrelsen är för att detta även gäller i andra verksamheter, så som äldreomsorgen. Processer gällande detta pågår inom Regeringskansliet.

Den gröna omställningen är avgörande för vår framtida välfärd. Det handlar både om att minska utsläppen samt att hitta sätt att binda växthusgaser och miljögifter som tidigare släppts ut. De nya stöden för bio-CCS som infördes i november 2022 och sker genom omvänd auktion är ett verktyg för att påskynda processen, det behövs dock mer tid innan det är möjligt att utvärdera hur effektiva dessa varit. Det finns också redan program på plats för att hjälpa till att rensa miljöer som påverkats av tidigare miljöförstöring och att återställa våtmarker runt om i landet. Mer långsiktighet och effektivitetsutvärderingar är dock alltid välkommet i miljöarbetet och den gröna omställningen.

Det är av stor vikt att människor ska ha möjlighet att lämna situationer som orsakar dem eller andra skada. Det gäller både individer som vill lämna organiserad kriminalitet likväl individer som utsatts för människohandel eller prostitution. Regeringen har inlett ett omfattande arbete för att stärka upp hela rättssystemet och öka tryggheten för alla.

Gällande att ge ordningsvakter utökade befogenheter för att bidra till Sveriges säkerhet så har den moderatledda regeringen lagt fram ett förslag på ny lag som skapar förutsättningar för en mer flexibel och ökad användning av ordningsvakter samt ge dem utökade befogenheter. Förslaget har antagits av riksdagen och de nya reglerna träder i kraft vid årsskiftet.

1 Med den nya lagstiftningen som träder ikraft den 1 januari 2024 får
2 ordningsvakter användas för att medverka till att upprätthålla allmän ordning
3 och säkerhet eller bidra till trygghet. De ges även fler befogenheter, till
4 exempel att få transportera vissa omhändertagna personer och förstöra
5 beslagtagna alkohol om värdet är ringa.

6

7 För att demokratin ska stå stark och vidhålla ett högt förtroende krävs
8 det att medborgare i kommuner, regioner och i riket känner sig delaktiga i
9 besluten och att deras tankar, idéer samt oro tas på allvar av våra folkvalda
10 företrädare. Här har vi alla ett stort ansvar.

11

12

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

13

14 **att** anse motion 2:23 besvarad med vad som ovan anförts

15

16 Christofer Fjellner och Irene Svenonius reserverade sig till förmån för att
17 bifalla att-satserna 2, 3, 4, 5, 7, 28, 30 och 39 i motion 2:23.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:24

INA DJURESTÅL, NORRMALM - STOCKHOLMS STAD

STÄRK KOLLEKTIVTRAFIKMYNDIGHETER MOT TJUVÅKNING, NEDSKRÄPNING OCH KLOTTER

Klotter och skadegörelse kostar kollektivtrafiken många tiotals miljoner årligen. Ännu dyrare är tjuvåkningen. I Stockholmsregionen år 2021 bestod 5,4 procent av alla resor av tjuvåkning. På vissa bussar larmas om att uppemot var fjärde resenär tjuvåker och nästan 8 av 10 bussar på vissa linjer under pandemin. Detta är brottslighet som kostar samhället omkring en halv miljard varje år i förlorade intäkter.

Detta är tyvärr också brottslighet som tenderar att förminskas och kallas för pojkestreck eller småbrott. Sanningen är dock det motsatta. När samhället inte orkar markera och slå tillbaka mot de så kallade småbrotten följer de grövre brotten snart efter.

Det är ett tydligt exempel på Brokens Windows-teorin där grundsatsen är att förargelseväckande beteende föder dåligt beteende och det gäller att förebygga oordning innan det trappas upp. Samhället ska reagera snabbt och hårt för att stävja en händelseutveckling i sin linda.

Lagen om tilläggsavgift i kollektivtrafiken behöver därför reformeras. Dryga 1500 kronor är inte tillräckligt för att påvisa allvaret i kostnaderna som resterande resenärer tvingas betala för att täcka intäktsbortfallet för tjuvåkandet. Summan bör även verka i avskräckande syfte för att få personer att inte våga ta risken att tjuvåka.

Avgiften ligger dessutom på en för låg nivå med hänsyn till SL:s merkostnader för biljettkontrollen och nivån på biljettpriserna. Idag kostar 12 månadskort 9 480kr i SL-trafiken och med dagens blyga straffavgift på ca 1500kr behöver en person ertappas 6 gånger per år för att komma upp i samma summa. Aktörer som SL borde själva få fastställa nivån för tilläggsavgifter utefter de lokala förutsättningarna.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

1 Kollektivtrafiken ska också vara trygg. I den nya ordningsvaktslagen
2 som träder i kraft den 1 januari 2024 tas flera steg i rätt riktning för att ge
3 regionerna mer ansvar.

4

5 En kompletterande utredning borde dock tillsättas i syfte att se över
6 om fler befogenheter kan överföras till ordningsvakter och väktare
7 som verkar i kollektivtrafiken. Exempelvis, genom att möjliggöra
8 ordningsbotsförelägganden och hantering av vanligt förekommande
9 brottstyper såsom nedskräpning, skadegörelse och klotter.

10

11 Det skulle ta mindre polisiära resurser i anspråk, öka effektiviteten, minska
12 risken för identifikation i efterhand och ge mer resurser till kollektivtrafiken.

13

14 Personer som vid upprepade tillfällen utför skadegörelse och tjuvåkning
15 visar en tydlig respektlöshet för sina medmänniskor och vår gemensamma
16 kollektivtrafik. Det borde få påföljder genom en progressiv straffavgift.

17

18 Med anledning av ovan föreslås Stockholms förbundsstämma besluta:

19

20 **att¹** verka för att kollektivtrafikmyndigheter får fastställa nivån för
21 tilläggsavgifter utefter lokala förutsättningar.

22 **att²** verka för att införa möjligheten till en progressiv straffavgift i
23 kollektivtrafiken.

24 **att³** verka för att ge ordningsvakter i kollektivtrafiken rätt att förelägga
25 ordningsbotsförelägganden för brottstyper såsom nedskräpning,
26 skadegörelse och klotter.

27 **att⁴** vidaresända motionen till Moderaternas partistämma 2023.

28 **att⁵** tiden för inspelat kameramaterial innan autoradering förlängs från 5
29 dagar till 30 dagar.

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill tacka för en välskriven motion om ett viktigt ämne. Motionären berör frågor som varit viktiga för Moderaterna länge, där inte minst Moderaterna i Region Stockholm drivit frågorna länge och gått till val på. Inom en rad områden har därför Moderaterna varit nydanande i trygghetsfrågorna med ordningsvakter, trygghetskameror och klottersanering.

Med förslagen i motionen kan arbetet förstärkas ytterligare.

Förbundsstyrelsen instämmer i motionärens samtliga att-satser och tillstyrker bifall. Vad ankommer möjligheten om låta kollektivtrafikmyndigheterna fastställa nivån för tilläggsavgifterna själva anser förbundsstyrelsen att det är rimligt att olika regionala kollektivtrafikmyndigheter har möjlighet att utforma tilläggsavgifter efter egna förutsättningar och vilja.

Likväl delar förbundsstyrelsen motionens förslag om att ordningsvakterna ska få utökade bemyndiganden genom möjlighet till ordningsbotsföreläggande för vissa brottstyper. Det skulle innebära mer långtgående möjligheter att hålla kollektivtrafiken och andra platser i offentligheten snygga, rena och hela.

Förbundsstyrelsen menar också att progressiv straffavgift kan vara ett effektivt verktyg för att möjliggöra större påföljder för de som regelbundet tjuvåker.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att bifalla att-satserna 1-4

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla att-sats 1-4

att bifalla tilläggsyrkande (att-sats 5) "att tiden för inspelat kameramaterial innan autoradering förlängs från 5 dagar till 30 dagar"

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:24

1
2 Motionären lyfter ett antal förslag för att komma tillrätta med fusk,
3 nedskräpning och vandalism inom kollektivtrafiken. Motionären föreslår
4 skärpta straff och ökade befogenheter för bland annat väktare att dela ut
5 bot.

6
7 Partistyrelsen konstaterar att det är mycket viktiga frågor som motionären
8 lyfter. Moderaterna har i bland annat kommittémotioner lyft snarlika
9 förslag om hårdare straff och att göra det lättare att bötfälla i samband
10 med bland annat spårspring. Motionärens förslag ligger i linje med detta
11 men partistyrelsen konstaterar samtidigt att frågor hur detta ska ske – om
12 kollektivtrafikmyndigheten ska få fastställa nivåer, vilka brott ordningsvakter
13 ska få bötfälla på plats samt om dessa avgifter ska vara progressiva – måste
14 utredas vidare.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

15
16
17
18 **att** besvara motion 2:24 med vad som ovan anförts.

MOTION 2:25

MATZ BLIDBY, HÖGALID - STOCKHOLMS STAD

SÄNK AVGIFTEN FÖR FÖRSENAD BETALNING AV TRÄNGSELSKATT

Trängselskatt i Stockholm är en punktskatt som sedan 1 augusti 2007 tas ut på bestämda tider för fordon som körs in i och ut ur Stockholms innerstad samt på Essingeleden. Trängselskattens syfte är att minska trängseln och förbättra framkomligheten i trafiken. Skattebeloppet varierar mellan 11 – 45 kr och maxbeloppet är 135 kr per dag. Trängselskatt debiteras generellt inte lördagar, söndagar, röd dag och dag före röd dag samt i juli månad förutom de fem första vardagarna.

Vid för sen betalning av trängselskatt beslutar Transportstyrelsen om en tilläggsavgift på 500 kr. Transportstyrelsen skriver att även om du anser att beslutet är felaktigt är du skyldig att betala in skatten i tid. Det innebär att om en bilägare missar eller glömmar att betala sin trängselskatt måste personen betala en tilläggsavgift på 500 kronor oberoende av storleken på det ursprungliga beloppet som fakturan avsåg. En fordonspassage som ursprungligen skulle kostat 11 kronor kan således kosta bilägaren totalt 511 kr. Allmänheten anser att beloppet är så pass anmärkningsvärt högt att polisanmälningar mot Transportstyrelsen om ocker och bedrägeri har förekommit.

Såväl Transportstyrelsen som Skatteverket har påpekat det olämpliga i en sådan hög tilläggsavgift. Den lagstadgade påminnelseavgiften för en skriftlig påminnelse är 60 kr.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

1 Mot bakgrund av ovanstående yrkas

2

3 **att**¹ Moderaterna i Stockholms stad ställer sig bakom förslaget till att
4 den lagstadgade påminnelseavgiften på 60 kr ska utgå för försenad
5 betalning av trängselskatt.

6 **att**² Moderaterna i Stockholms stad ställer sig bakom förslaget att
7 tilläggsavgift endast bör tas ut i de fall påminnelseavgift inte har
8 betalats av fordonsägaren och kan utgå med nuvarande belopp 500
9 kr.

10 **att**³ Motionen sänds vidare till Moderaternas partistämma

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar för en väl motiverad motion. Trängselskatten infördes och är utformad för att minska trängseln i vägtrafiken. Men den ger samtidigt en intäkt till staten som sedan ska slussas tillbaka till regionen och kommunerna. Sverige är redan bland de länder som har världens högsta skatter, och det är anmärkningsvärt att vi inte har mer lokal beslutanderätt över vad dessa skatteintäkter ska gå till.

Att skatter tas ut transparent och rättssäkert är avgörande för den enskilde men också för förtroendet för vårt skattesystem. Att staten i olika skeden inte beskattar hårdare eller tillämpar regelverket oskäligt mot enskilda är därför viktigt. Det råder inga tvivel om att femhundra kronors straffavgift på en elva kronors trängselskatt är orimlig. Den lagstadgade avgiften om 60 kronor skulle i detta fall utgöra en mycket mera adekvat och avvägd nivå. Det har även förts diskussioner i riksdagen om en första nivå om 100 kronor, vilket även det vore mer proportionerligt.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att bifalla att-sats 1, 2 och 4

att besvara att-sats 3

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla att-sats 1, 2 och 4

att besvara att-sats 3

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:25

Motionären föreslår att påminnelseavgiften vid försenad trängselavgift bör sänkas.

Partistyrelsen förstår motionärens utgångspunkt i att dagens situation, där en glömd avgift på ett väldigt litet belopp kan innebära stora bötesbelopp, kan upplevas som orättvis och orimlig. Samtidigt måste varje sänkt skatt eller avgift finansieras och dess samhällsnytta och rimlighet vägas mot andra skatte- och avgiftssänkningar. Moderaterna har lagt förslag i riksdagen som

1 innebär möjlig samlingsfaktura för företag för trängselskatter. Detta för att
2 minska byråkrati och undvika att betalningar glöms bort.

3

4

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

5

6 **att** anse motion 2:25 besvarad med vad som ovan anförts.

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:26

**ANTON SJÖDELL OCH JONAS ERICSON, GISLAVED
- JÖNKÖPINGS LÄN**

STÄRK RÄTTIGHETEN ÖVER DEN EGNA MARKEN – INFÖR AVGIFT PÅ ÖVERKLAGANDE I BYGGLOVS- OCH DETALJPLANSPROCESSER

Rätten att få ett överklagande bedömt är en viktig demokratisk rättighet. Frågan är hur vi kan hantera den ökande andelen överklagningar som många gånger kan anses som icke skäliga, vilket enligt vår uppfattning då borde falla utanför den demokratiska rättigheten.

En stor utmaning med överklaganden är de långa handläggningstiderna. I stort sett alla kommuner överklagas många planförslag och bygglov av personer som inte har sakliga skäl till det, vilket medför hämmande effekter av viktig samhällsutveckling. De personer som anser att de kan styra utvecklingen i sin närhet genom att överklaga byggnationer och detaljplaner utan någon saklig grund ökar. Man bör inte helt fritt kunna styra över sin omgivning genom överklagningar som inte har sakliga skäl. Idag kan vem som helst få överklaga, sen kan länsstyrelsen göra bedömningen att den klagande inte är berörd och sakfrågan behandlas då inte. Men även detta beslut kan överklagas och kan fördröja byggnationen. Att kunna överklaga viktig samhällsutveckling utan sakliga skäl borde regleras. Det drar även viktiga resurser från grunduppdraget i det offentliga för att enbart fördröja och hämma utveckling av samhället.

En överklagandeprocess kan vara mycket lång, dels handläggningstiden vid byggnadsnämnden men även delgivningstid som i värsta fall kan sträckas ut till åtskilliga veckor bara den. Efter länsstyrelsen finns även nästa instans, mark- och miljödomstolen. När väl detta beslut är klart, kan den som vill fördröja processen genom att ansöka om prövningsbeslut hos Mark- och miljööverdomstolen. Hela denna process är väldigt tidskrävande.

Med denna bakgrund är det rimligt att införa en avgift för att överklaga, framförallt om det inte finns sakliga skäl för överklagan. Exempel på ej skälig överklagan kan vara där ett bygglov inte bryter mot detaljplan eller liknande.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14

2

1 Överklagningar som inte har sakliga skäl skulle troligtvis då bli färre och
2 övriga ärenden skulle få en snabbare handläggning. Givetvis ska man kunna
3 överklaga ett myndighetsbeslut, men om byggnationen följer detaljplanen
4 med alla mått och steg så ska inte det kunna överklagas och definitivt inte
5 med argument som förstörd utsikt eller husets utformning inom regelverket.

6

7 Vad är det för mening med överklagan om du ändå inte får rätt?

8

9 Överklaganden allokera viktiga samhällsutvecklande resurser och medför
10 också onödiga utgifter för den enskilde. Offentliga resurser ska inte förslösas
11 på onödig administration utan ska användas effektivt för att bidra till ett
12 modernt samhälle. Intentionen med motionen är att det ska gälla vid all
13 rättslig överklagan som påverkar det kommunala uppdraget inom mark- och
14 miljöärenden.

15

16 **att¹** ge kommunerna rättigheten att införa en rimlig kommunal
17 administrativ avgift för överklagande vid första instans (lokal
18 myndighetsnämnd),

19 **att²** införa en avgift vid överklagande, enligt motionens intention, till
20 kommunen. Avgiften kan exempelvis vara på 2000 kr,

21 **att³** införa en avgift vid överklagande, enligt motionens intention, till
22 länsstyrelsen. Avgiften kan exempelvis vara på 4000 kr,

23 **att⁴** införa en avgift vid överklagande, enligt motionens intention, till
24 mark- och miljödomstolen. Avgiften kan exempelvis vara på 6000 kr,

25 **att⁵** införa en avgift vid överklagande, enligt motionens intention, till
26 mark- och miljööverdomstolen. Avgiften kan exempelvis vara på
27 8000 kr samt

28 **att⁶** vid utslag i respektive beslutsinstans där den klagande parten
29 vinner gehör gäller samma avgiftstillämpning för den ursprungligt
30 sökande parten, om denne vill överklaga fastställt beslut.

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Tack för motionen.

En bra motion som lyfter en viktig fråga. Det förs fram flera goda argument i motionen som inte behöver repeteras i svaret, så därför ett ganska kort svar. Alla kommuner och exploatörer har problem med överklaganden som egentligen har väldigt liten grund i någon orättvis eller felaktig behandling utan syftar mer till att fördröja processen. Därför ställer sig länsförbundsstyrelsen bakom motionens intentioner men vill att den ska utvecklas i en av våra tematiska grupper gärna i samarbete med motionärerna.

Förbundsstämmans beslut

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag att ställa sig bakom motionens intentioner.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:26

Motionärerna berör frågan om att reglerna för att överklaga bygglov bör ses över i syfte att stoppa missbruk av överklaganden som förhalar eller försvarar för legitima byggen. Motionärerna framför att rätten att överklaga är en viktig demokratisk rättighet, men att det finns en ökande andel överklaganden utan sakliga skäl som leder till långa handläggningstider och hämmande effekter på samhällsutvecklingen. För att hantera detta föreslås införandet av en avgift för överklaganden utan sakliga skäl, vilket enligt motionärerna skulle minska antalet sådana överklaganden och möjliggöra snabbare handläggning av övriga ärenden.

Överklaganden inom byggprocesser har identifierats som en kostnadsdrivande faktor och ett hinder för bostadsproduktionen. De främsta problemen med överklagandeprocessen är de långa handläggningstiderna och det höga antalet överklaganden.

Det är därför angeläget att fortsatt arbeta för åtgärder som kan effektivisera processer och begränsa överklagandets tidsåtgång inom plan- och byggärenden. Dessa åtgärder kommer dock inte ensamma lösa de problem

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12

2

13
14
15
16
17
1819
2021
22
23
24
25
26
27
28
29
3031
32
33
34
3536
37
38

1 som finns avseende överklaganden. För att höja tröskeln för överklaganden
2 som exempelvis endast har till syfte att fördröja beslut om en detaljplan
3 eller ett bygglov är det motiverat att en avgift införs. I propositionen På
4 medborgarnas sida föreslår partistyrelsen därför att Moderaterna, i linje med
5 motionens förslag, ska verka för att det införs en avgift vid överklagande av
6 bygglov och detaljplaner.

7

8 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

9

10 **att** anse motion 2:26 besvarad med vad som ovan anförts.

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 2:27

DANIEL DRONJAK, HUDDINGE - STOCKHOLMS LÄN M.FL.

MISSBRUK AV ATTEFALLSLAGSTIFTNINGEN

Alliansregeringen genomförde ett viktigt arbete för ökat bostadsbyggande såväl som för att utöka potentialen i redan befintliga bostadsområden. Detta arbete har inneburit stora fördelar för svensk bostadsmarknad under åren därefter och inneburit att fler kunnat få en egen bostad till ett rimligt pris. Införandet av attefallsreglerna har skapat viktiga möjligheter till nya bostäder i befintlig bebyggelse men har även inneburit vissa svårigheter för kommunerna att tillämpa sitt planmonopol. Det är i grunden bra att ytterligare möjligheter till bostäder tillkommer i befintliga bostadsområden men samtidigt behöver kommunerna adekvata verktyg för att reglera utvecklingen så att de inte får oavsedda konsekvenser.

En oavsedd konsekvens som har uppstått är att aktörer i vissa områden köpt tomter som enligt detaljplan är till för enbostadshus och där bygglovsansökan utgörs av ett enbostadshus men där det är mer eller mindre uppenbart att det rör sig om ett parhus som tillkommer enkelt genom mindre åtgärder efter beviljat bygglov samtidigt som ett attefallshus byggs till. Målet för dessa aktörer är alltså att skapa tre bostäder där kommunens plan var en bostad. Tre bostäder krävs nämligen för en bostadsrättsförening. Det är lätt att förstå att detta görs till en stor ekonomisk vinst för aktören, särskilt i Stockholmsområdet. Vissa av dessa situationer har dessutom, redan innan bygglovet är beviljat, utannonserats som bostadsrätter i parhusformat, med ett tänkt attefallshus på tomten som ytterligare en bostadsrätt.

En tomt som kommunen hade tänkt skulle innefatta ett enbostadshus blir således, ofta tillsammans med en angränsande tomt, en bostadsrättsförening med tre gånger så många bostäder som var tänkt. Detta har i vissa fall lett till att antalet bostäder inom en detaljplan tredubblats utifrån antalet som var tänkt när planen gjordes. Det gör att såväl vägar som vatten- och avloppsanläggningar blir underdimensionerade och inte klarar trycket. Elförsörjningen kan haverera när efterfrågan tredubblas,

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

1 planeringen för förskola och skola slås ur spel och i förlängningen ger
2 framförallt problemen med förskoleplatser effekten att återgången till
3 arbetsmarknaden för föräldralediga försvåras och försenas. Även planeringen
4 för dagvattenhanteringen slås ur spel när fler ytor än tänkt blir hårdgjorda,
5 vilket kan skapa stora problem.

6

7 Särskilt problematiskt blir detta missbruk i sk omvandlingsområden,
8 där tillgången på lediga tomter är stor och oseriösa byggherrar kan
9 få skalfördelar genom att planspränga större områden och frångå
10 detaljplanernas syften om villaområden och öka belastningen på
11 ovannämnda infrastruktur oerhört.

12

13 Att attefallsreglerna innebär en förtätning i befintliga områden och att
14 ytterligare bostäder inreds i ett antal befintliga hus är helt i sin ordning.
15 Omfattningen av det gör inte att ett område ändrar karaktär mer än
16 marginellt. Däremot är det viktigt att regelverket inte missbrukas så att hela
17 kvarter som är tänkta för enbostadshus riskerar att bli bostadsrättsföreningar
18 med parhus och attefallshus som beståndsdelar. Det var aldrig intentionen
19 med lagstiftningen, och den bör därför ses över för att säkerställa att
20 lagstiftningens intentioner inte förfelas.

21

22 Ett enkelt sätt att bevara den frihetsreform som attefallslagstiftningen syftar
23 till att vara, men samtidigt stävja det missbruk som sker vore att öka det
24 lägsta antalet bostäder/medlemmar i en bostadsrättsförening från 3 till 5, där
25 redan befintliga bostadsrätter naturligtvis undantas.

26

27 På så vis kan den enskilde ägaren fortfarande använda lagstiftningen för
28 att förbättra sin fastighet, men oseriösa och kortsiktiga byggherrar kan inte
29 längre runda kommunernas planmonopol och överbelasta infrastruktur och
30 samhällsservice. Ytterligare ett sätt att hantera missbruket utan att försvaga
31 reformen vore att möjliggöra för kommuner att undanta nya detaljplaner från
32 attefallslagstiftningen under genomförandetiden. På så vis kan syftet med
33 detaljplanen uppfyllas, varefter de enskilda fastighetsägarna får möjlighet att
34 utveckla sina fastigheter när genomförandetiden löpt ut. Genomförandetiden
35 skall trots allt vara en garant för att inga avsteg från detaljplanen sker, för att
36 ägare ska vara trygga i vad som sker kring deras fastighet.

37

38

Förbundsstämman föreslås därför besluta			1
			2
att¹	Förbundsstyrelsen i Stockholms län verkar för en översyn av attefallslagstiftningen		3 4
att²	Förbundsstyrelsen i Stockholms län verkar för att ändra 2§ 1 kap i bostadsrättslagen till lydelsen; ”En bostadsrättsförening ska ha minst fem medlemmar. Föreningen ska också ha stadgar. Av 9 kap. 12 och 26 §§ följer att en bostadsrättsförening också ska ha en styrelse och minst en revisor.”		5 6 7 8 9
att³	Förbundsstyrelsen i Stockholms län verkar för möjligheten för kommuner att undanta nya detaljplaner från attefallslagstiftningen under genomförandetiden		10 11 12
att⁴	Förbundsstyrelsen i Stockholms län vidareänder motionen till partistämman		13 14 15 16
Daniel Dronjak	Love Bergström	Erik Andersson	17
Huddinge	Huddinge	Täby	18
Stockholms län	Stockholms län	Stockholms län	19 20
Carl Henrik Svensson	Johanna Hornberger	Claës Breitholtz	21
Täby	Danderyd	Danderyd	22
Stockholms län	Stockholms län	Stockholms län	23 24
Erik Centerlind			25
Lidingö			26
Stockholms län			27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38

1 FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

2 Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för en viktig motion rörande
 3 det kommunala självstyret och missbruk av nuvarande lagstiftning kring
 4 Attefallshus.
 5
 6 Förbundsstyrelsen instämmer i att nuvarande lagstiftning av
 7 attefallslagstiftningen bör ses över, samt att en förändring av
 8 bostadsrättslagen i enlighet med motionärernas att-sats är rimlig.
 9 Förbundsstyrelsen ställer sig dock tveksam till att det ska vara möjligt att
 10 undanta nya detaljplaner från attefallslagstiftningen då detta med fel politiskt
 11 styre i sig kan missbrukas och inskränka markägares äganderätt.

12

13 Förbundsstyrelsen yrkar på att

14

15 **att** bifalla att-sats 1,216 **att** avslå att-sats 417 **att** besvara att-sats 3

18

19 FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

20 att bifalla samtliga att-satser

21

22

23 PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:27

24

25 Motionärerna föreslår en översyn av Attefallslagen då de menar att
 26 byggherrar köper upp tomter i villaområden i syfte att upprätta mindre
 27 bostadsrättsföreningar, vilket enligt motionärerna leder till en problematisk
 28 förtätning av områdena som bl.a. belastar infrastruktur och samhällsservice.
 29 Motionärerna föreslår också en höjning av det lägsta antalet medlemmar i en
 30 bostadsrättsförening från tre till fem.

31

32 Partistyrelsen delar motionärernas hållning att Attefallslagen som
 33 alliansregeringen införde har inneburit stora fördelar för svensk
 34 bostadsmarknad i form av att fler har givits möjlighet att få tillgång till en
 35 egen bostad till ett rimligt pris.

36

37 Bostadsbyggandet sjunker just nu kraftigt till följd av stigande inflation
 38 och höjda räntor som i sin tur har medfört stigande byggkostnader och att
 hushållens ekonomi har försämrats påtagligt. Samtidigt är behovet av fler

bostäder stort och det är angeläget att politiken verkar för att öka utbudet på bostadsmarknaden. Partistyrelsen ställer sig mot den bakgrunden tveksam till huruvida de problem som motionärerna lyfter fram med den befintliga lagstiftningen står i proportion till den negativa inverkan förslaget skulle få för bostadsbyggandet.

Moderaterna driver på för minskat regelkrångel och ett breddat utbud av boendeformer så att fler ges möjlighet att ta klivet in på bostadsmarknaden. Partistyrelsen anser dock att det är viktigt att ny bebyggelse visar hänsyn till området.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 2:27 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 2:28

MODERATERNA I VÄRMLANDS LÄN

FREDA SKJUTBANOR FÖR JAKT OCH SPORTSKYTTE

Det finns över 600 000 vapenägare i Sverige som jagar och utövar sportskytte i olika grenar. I Värmland finns det 12 335 jägare. Jakt och sportskytte är djupt förankrade i det svenska samhället och en del av folkrörelserna. För många människor är jakten en livsstil och kan avgöra valet av bostadsort och jägarna måste kunna sköta landets viltvård. Även det renodlade sportskyttet engagerar många och har en traditionell koppling både till polis, totalförsvaret och idrottsrörelsen. Detta ska värderas högt, inte nedvärderas genom inskränkningar. Skyttet är en viktig grund för totalförsvaret, både för upprätthållande av kompetens och utveckling av densamma.

När det gäller permanenta skjutbanor och skjutbanor av mer tillfällig natur är det viktigt att bestämmelser kring dessa främjar sportskyttet och jakt, exempelvis skidskytte, dynamiskt skytte, fältskytte, PPC (rörligt skytte och skytte från lägre positioner än knästående). Detta gäller även jägarnas träningskytte som bedrivs på jaktstigar med kula och hagel på många platser runtom i landet. Samt övningsskytte, inskjutning av vapen på egen mark.

Det ska i lagen kring permanenta och tillfälliga skjutbanor inte finnas utrymme för Polismyndigheten att ta fram föreskrifter och allmänna råd som kan försvåra eller stoppa sportskytte eller jakt. Detta utan att ta hänsyn till konsekvenserna för jakt och sportskytte.

Med anledning av ovanstående yrkas	1
	2
att¹ Moderaterna i Värmland verkar för att lagstiftningen om skjutbanor ska främja sportskytte och jakt.	3
	4
att² Moderaterna i Värmland antar motionen som sin egen och vidareänder motionen till Moderaternas partistämma 2020.	5
	6
	7
	8
Marléne Lund Kopparklint	9
Karlstad	10
Värmland	11
	12
Patrick Benabou	13
Karlstad	14
Värmland	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1

2 Vi tackar motionärerna för att dom belyser ett problem som normalt inte
3 uppmärksammas men som kan få konsekvenser för många, myndigheten
4 beslutar ofta från allmänhet och enskildas perspektiv utan att ta hänsyn
5 till utövarens perspektiv i tillräcklig omfattning, detta leder ofta till att en
6 skjutbana eller område för utövning med vapen ofta läggs ner med stora
7 konsekvenser för dom enskilda utövarna.

8

9 Förbundsstämman har inte möjlighet att ändra i motionstexten och kan då
10 inte anta motionen som sin egen.

11

12 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

13

14 **att** bifalla att-sats 1

15 **att** avslå att-sats 2

16

17 FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

18 Förbundsstämman beslutade

19

20 **att** bifalla motionen.

21

22

23 PARTISTYRELSENS YTTRANDE MOTION 2:28

24

25 Motionärerna att Moderaterna ska verka för att lagstiftningen om skjutbanor
26 ska främja sportskytte och jakt.

27

28 Partistyrelsen instämmer i motionärernas syn att jakt och sportskytte
29 är viktiga delar av viltvården och den svenska folkrörelsen. Myndigheter
30 har under lång tid gjort snäva tolkningar av lagen vilket försvårat för
31 många jakt- och sportskytteföreningars möjligheter till tränings- och
32 tävlingskytte. Moderaterna arbetar kontinuerligt för att minska regelkrångel,
33 överimplementering av föreskrifter och regler där konsekvensen överstiger
34 vinsten vare sig det gäller företagande eller föreningsliv.

35

36 Den moderatledda regeringen beslutade i mars 2023 om ett tilläggsdirektiv
37 till 2022 års vapenutredning. Det huvudsakliga syftet med utredningen är att
38 skapa ett regelverk som inte i onödan försvårar för legala vapeninnehavare

som jägare och sportskyttar. Utredningen ska redovisas senast i maj 2024.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att besvara motion 2:29 med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

2

TRYGGARE SVERIGE

UTSKOTT 3

UTSKOTT 3

INNEHÅLL

- 370 Motion 3:1
Rättsskydd för personer med funktionsvariationer
- 373 Motion 3:2
Bristen på forskning om våld i nära relationer för hbtq-personer
- 378 Motion 3:3
Förstärkt brottsofferskyddet för tjänsteman utanför myndighetsutövning
- 382 Motion 3:4
Skärpt maxstraff för grooming
- 385 Motion 3:5
Dumpen ska inte behövas
- 390 Motion 3:6
Skärpta straff för pedofiler
- 401 Motion 3:7
Privat verkställighet av brottspåföljder
- 404 Motion 3:8
Att införa ett nytt äldrefridsbrott
- 407 Motion 3:9
Fler civilanställda inom polisen på mindre orter
- 409 Motion 3:10
En kommunal ordningspolis

- 416 Motion 3:11
Öka tryggheten och tryck tillbaka brottsligheten
– vi behöver fler lokalt närvarande poliser och högre krav
på polischeferna
- 422 Motion 3:12
Verkställigheten i utvisningsdomar
- 426 Motion 3:13
Prioritera bekämpning av brott mot företagare
- 430 Motion 3:14
Skärp påföljden för den som uteblir från rättegång
- 434 Motion 3:15
Skärpning av riktlinjer för anhållande och häktning
gällande okända unga lagöverträdare
- 437 Motion 3:16
Ge större bevisvärde till förhör i förundersökningen
- 440 Motion 3:17
Att hyra in fängelseplatser från andra länder
- 444 Motion 3:18
Lagstiftning för militärt understöd till polisen
- 452 Motion 3:19
En modern beredskapspolis
- 456 Motion 3:20
Förenkla för arbetsgivare att kontrollera rätten för en
person att arbeta i Sverige
- 462 Motion 3:21
”Dangerous offender”

- 466 Motion 3:22
Krav på gymnasieexamen & svenska för villkorlig frigivning
- 470 Motion 3:23
För könsstympade och mot könsstympning
- 474 Motion 3:24
Könsstympning i hederns namn ska bekämpas
- 481 Motion 3:25
Angående utvisning av EU-migranter
- 487 Motion 3:26
Det är värre att stjäla en hund än en cykel
- 490 Motion 3:27
Maskeringsförbud i det offentliga rummet
- 494 Motion 3:28
Förbud mot fängslade huvudmän i företag
- 499 Motion 3:29
Nolltolerans mot hederskultur
- 509 Motion 3:30
Möjligheten att återkalla överklagan och nöjdförklara sig vid förhandling i högre instans
- 512 Motion 3:31
Införande av ett nationellt ställföreträdarregister
- 516 Motion 3:32
Konverteringsterapi bör förbjudas
- 519 Motion 3:33
Fri att slippa omvandlingsterapi

- 521 Motion 3:34
Konverteringsterapi bör förbjudas
- 524 Motion 3:35
Kvinnors trygghet
- 540 Motion 3:36
Trygghet är grunden i att leva ett fritt liv
- 547 Motion 3:37
Halvera gängkriminaliteten – öka tryggheten
- 555 Motion 3:38
Motverka djurrättsterrorism
- 559 Motion 3:39
Ändring av brb 30:4 samt möjligheten till skyddstillsyn
- 563 Motion 3:40
Avskaffa påföljdspreskriptionen för fängelsestraff
- 566 Motion 3:41
Ett stärkt vittnesskydd i fall med gängkriminella
- 570 Motion 3:42
Brottsprovokation som möjligt arbetssätt för polisen
- 575 Motion 3:43
Fri att migrera och integreras

MOTION 3:1

JOHAN BERGMAN, BERGS KOMMUN - JÄMTLANDS LÄN

RÄTTSSKYDD FÖR PERSONER MED FUNKTIONSvariationer

Varje dag bemöts folk med funktionsvariationer med både trakasserier och våld samt diskriminering vilket gör det till en utsatt grupp. Tyvärr till skillnad mot andra grupper som bedöms som utsatta räknas inte dessa brott som hatbrott trots att grundorsaken många gånger är just den utsatta individens funktionsvariation. Dessa trakasserier stannar inte enbart vid enstaka individers handlande utan återfinns även i media och på ett sätt därmed legitimerar funkofobiska tillmälen.

Därför yrkar jag

att¹ Moderaterna ska arbeta för en lagskärpning när det kommer till dessa brott

att² Moderaterna ska arbeta för att brottsrubriceringen höjs till nivån hatbrott vid brott som begås mot personer med funktionsvariation

att³ funkofobi ska räknas som hets mot folkgrupp

att⁴ motionen skickas vidare till partistämman

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar motionären för motionen.

Alla människor har ett egenvärde som är okränkbart. Oaktat sitt kön, vad man tycker, sin etnicitet, vem man älskar eller vad man tror på så ska den enskilde individen ska ha ett starkt rättsskydd. Hot och hat riktat mot en person eller grupp baserat på något av detta ska ses som hatbrott, olaga diskriminering och/eller hets mot folkgrupp.

Funktionsnedsättning har idag ett civilrättsligt skydd gällande diskriminering dock inte samma straffrättsliga skydd som de övriga diskrimineringsgrunderna gällande synen på om det ses som hatbrott. Att misshandla en person baserat på dess tro är ett hatbrott men inte om en person misshandlas baserat på sin funktionsnedsättning.

Förbundsstyrelsen delar motionärens förslag om att människor med funktionsnedsättning ska ha ett stärkt rättsskydd avseende brott som rikas mot person eller grupp baserat på funktionsnedsättningen.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:1

Motionären lyfter frågan om brott mot personer med funktionsvariation, såsom våld, trakasserier och olaga diskriminering. Motionären föreslår att straffskärpningsgrunden för hatbrottsmotiv liksom brottet hets mot folkgrupp ska kunna omfatta personer med funktionsvariation, samt att lagstiftningen på området skärps.

Hatbrott är ett samlingsnamn för olika brott (bland annat hets mot folkgrupp

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 och olaga diskriminering) som begås på grund av gärningspersonens
2 negativa inställning till hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung,
3 trosbekännelse, sexuell läggning, könsöverskridande identitet eller uttryck,
4 eller annan liknande omständighet.

5
6 Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att kränkningar och trakasserier
7 mot personer med funktionsvariation är mycket allvarligt och ska bekämpas
8 med kraft. Risker att utsättas för alla typer av våld är nästan dubbelt så stor
9 för personer med funktionsvariation än för dem utan, enligt Myndigheten för
10 delaktighet. Därför behövs breda insatser. Partistyrelsen förespråkar, istället
11 en förändring i hatbrottslagstiftningen, en generell översyn av straffen och att
12 straffen ska spegla brottets allvar. Det paradigmskifte som nu genomförs i
13 kriminalpolitiken innebär en fokusflyttning från gärningsman till brottsoffer.
14 I juli 2023 beslutade den moderatledda regeringen att tillsätta utredningen
15 – En översyn av straffskalorna samt ett reformerat och mer rättvist
16 påföljdssystem (dir. 2023115), som har i uppdrag att göra en bred översyn
17 av straffrätten. Vidare behöver hela det svenska rättsväsendet stärkas och
18 komma närmare medborgarna.

19
20 Partistyrelsen är av uppfattningen att alla brottsoffer ska få upprättelse.
21 Lika viktigt är ett systematiskt arbete för att förebygga och upptäcka
22 våldsutsatthet hos personer med funktionsvariation. Därutöver behövs
23 kunskapshöjande insatser om till exempel diskrimineringslagen och de sju
24 diskrimineringsgrunderna.

25

26 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

27

28 **att** anse motion 3:1 besvarad med vad som ovan anförts

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 3:2

ÅSA WINDAHL, ÖPPNA MODERATER - ÖREBRO LÄN

BRISTEN PÅ FORSKNING OM VÅLD I NÄRA RELATIONER FÖR HBTQ PERSONER

Under de senaste 25 åren har det skett många reformer på HBTQ-området, men fortfarande har inte HBTQ-personer vare sig samma rättigheter eller möjligheter som heterosexuella. Ett område där HBTQ personer befinner sig i underläge är då de drabbas av våld i nära relation. Samhällets kunskaper om detta är minst sagt låg och det finns mycket lite forskning som gjorts på området och den svenska forskning som gjorts är nästan 15 år gammal. 2006 kom RFSL:s publikation "Våldsamt lika och olika- en skrift om våld i samkönade relationer. Då fanns det knappt någon forskning alls i ämnet och idag har det inte förändrats.

Enligt den studien hade 46 procent av de homosexuella männen utsatts för någon form av våld i det parförhållande de levde i när studien gjordes. Siffran för lesbiska kvinnor var 33 procent. En något senare studie: "Våld och hälsa – En befolkningsundersökning om kvinnors och mäns våldsutsatthet samt kopplingen till hälsa" kom 2014.

Den visar att 14 procent av kvinnorna och 5 procent av männen någon gång efter 18 års ålder hade blivit utsatta för fysiskt våld eller hot om fysiskt våld i en pågående eller avslutad parrelation. 20 procent av kvinnorna och 8 procent av männen uppgav att de utsatts för upprepat och systematiskt psykiskt våld av en aktuell eller tidigare partner.

Samhällets beredskap för att ta emot lesbiska, homosexuella, bisexuella och transpersoner behöver förbättras. Kunskapsbehovet är stort, då det i princip saknas studier om mäns som utsatts för våld i samkönade relationer, liksom studier om våldsutsatta transpersoner. Det finns inte heller skyddat boende eller annat stöd för dem.

Även för lesbiska och bisexuella kvinnor är samhällets skydd och stöd otillräckligt. De ideella och professionella organisationer som har till uppgift

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 att erbjuda skydd, stöd och hjälp för våldsoffer saknar i stor utsträckning
2 beredskap att bemöta HBTQ- personer eller att möjligheten erbjuda dem
3 adekvat stöd.

4
5 Kunskapen om HBTQ-personers livsvillkor är i allmänhet liten. Ytterligare en
6 brist är att de verksamheter som finns förutsätter är HBTQ- personer i första
7 hand vänder sig till verksamheter med HBTQ-kompetens. I Brås rapport
8 från 2010: Mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck samt
9 våld i samkönade relationer, framgår det att regeringen avsåg att avsätta
10 särskilda medel 2008-2010 till brottsoffer och kvinnojourer som arbetar mot
11 vård i samkönade relationer.

12
13 Dessa medel skulle kunna användas till kompetensutveckling och
14 anpassning av verksamheten för att kunna möta homo- och bisexuella
15 kvinnor respektive män som utsätts för våld i nära relationer. Noterbart är
16 att det tillsätts medel till utbildning och anpassning på ett område som är
17 utforskat och det saknas kunskap och evidens.

18
19 Regeringen avsätter däremot riktade medel till forskningsområden som
20 anses vara särskilt viktiga. Regeringen presenterar varje mandatperiod en
21 samlad proposition för att peka ut den forskningspolitiska inriktningen. Vi
22 anser att det är anmärkningsvärt att det i regeringens forskningsproposition
23 från 2016 där sju forskningsområden av nationell vikt pekas ut, däribland
24 8.2.8 stöd till forskning för jämlika villkor inte tydligt uttalas att dessa
25 forskningsanslag ska tilldelas forskning avseende HBTQ personer.

26
27 I propositionen talar man om vikten av jämlikhet och omnämner särskilt
28 mäns våld mot kvinnor som ett forskningsområde. Vilket självklart är oerhört
29 viktigt, men att ett i princip utforskat och för samhället mycket viktigt
30 område inte omnämns är remarkabelt. Nästa forskningspolitiska proposition
31 planeras till hösten 2020. Inriktningen på arbetet är att den fria forskningen
32 ska värnas samtidigt som forskningspolitiken ska svara mot globala och
33 nationella samhällsutmaningar.

34
35 Propositionen ska peka ut riktningen för forskningspolitiken under de
36 kommande åren. Förutom områdena miljö och klimat pekas hälsa ut som
37 ett av propositionens fokusområden. Folkhälsan är en av vår tids stora
38 utmaningar. Undersökningar visar att en femtedel av dagens unga själva

klassar sig som en del av regnbågsspektret. Att inte aktivt ta ansvar för denna stora grupps trygghet och hälsa kommer leda till stora problem inte bara för dessa individer själva, utan för hela samhället.

- att¹** Moderaterna verkar för att tillse att riktade forskningsmedel tillsätts för forskningen om våld i nära HBTQ- relationer
- att²** Moderaterna verkar för att kunskapen om våld i HBTQ relationer förs upp på den politiska dagordningen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Motionären tar upp en viktig och angelägen fråga angående våld i nära HBTQ-relationer. Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om att mer behöver göras för att synliggöra HBTQ-personer utsatthet i våldsamma relationer men särskilt uppmuntra till relevant forskning. Ser man till det internationella forsknings- och kunskapsläget fokuseras det på studier då partnervåldet sker bland personer med olika sexuella läggningar.

Men det behövs mer forskning på fler områden. Som exempel kan nämnas partnervåld mot transpersoner där forskningsläget är klart bristfälligt. Det går inte ens att dra några relevanta slutsatser om hur omfattande utsattheten är.

En betydande del av forskningen om våld mot hbtq-personer finner man i Nordamerika och då framförallt USA. Att dra slutsatser i en svensk kontext är svårt eftersom förhållandena i Sverige är påtagligt annorlunda. Som exempel kan nämnas att Sverige jämförelsevis har ett starkt grundläggande rättskydd vilket påpekats i många studier. Men även om en del har gjorts det senaste decenniet, särskilt genom ökat antal internationella studier, är forskningen i Sverige alltjämt begränsad.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:2

Motionären föreslår åtgärder för att stärka forskningen om våld i nära relationer för HBTQI-personer, bland annat genom riktade forskningsmedel. Därtill föreslås att Moderaterna ska verka för att kunskapen om våld i hbtqi-relationer förs upp på den politiska dagordningen.

Moderaternas utgångspunkt är att alla människor ska ha samma möjlighet att förverkliga sin fulla potential. Partistyrelsen instämmer i att kunskapen om HBTQI-personers livsvillkor liksom våld i nära relationer behöver öka. Insatser för att på olika sätt utveckla, samla och sprida kunskap är nödvändiga. Dock bör arbetet med nästkommande forskningsproposition, som ska gälla från och med 2025, inte föregripas.

Samtidigt konstaterar partistyrelsen att den moderatledda regeringen
 prioriterar arbetet för att förebygga och bekämpa våld i nära relationer och
 hedersrelaterat våld och förtryck. Sverige har en nationell strategi för att
 förebygga och bekämpa mäns våld mot kvinnor, och den omfattar även
 hbtqi-personers utsatthet för våld i nära relationer.

Regeringen har påbörjat arbetet med ett nytt åtgärdsprogram kopplat till
 strategin som ska gälla 2024–2026, bland annat genom att i ett första steg
 bjuda in civilsamhället till samtal. Jämställdhetsmyndigheten fick nyligen i
 uppdrag att kartlägga och sprida information om våld i ungas parrelationer,
 och ska inom ramen för uppdraget beakta utsatthet för våld i särskilt
 sårbara grupper, till exempel unga hbtqi-personer.

Vidare har Nationellt centrum för kvinnofrid (NCK) fått i uppdrag att etablera
 en stömlinje för transpersoner som utsatts för våld i nära relation eller
 sexuellt våld; detta är ett pilotprojekt som pågår från februari 2023 till årets
 slut.

Partistyrelsen föreslår partistämman att besluta:

att anse motion 3:2 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 3:3

MODERATERNA ÖREBRO LÄN

FÖRSTÄRK BROTTSOFFERSKYDDET FÖR TJÄNSTEMÄN UTANFÖR MYNDIGHETSUTÖVNING

Skyddet för brottsoffer inom tjänstemannayrken måste stärkas. Den som i egenskap av tjänsteman som inte inom sin befattning hanterar myndighetsutövning men blir utsatt för hot och/eller våld i sin yrkesroll omfattas inte av lagen idag.

Våld eller hot mot tjänsteman innebär i svensk rätt (brottsbalken 17 kap 1 §) misshandel eller olaga hot förövad mot polisman, skyddsvakt, ordningsvakt eller annan som utövar myndighetsutövning eller någon som arbetar i en särskilt utsatt yrkesgrupp, om brottet motiveras av brottsoffrets tjänsteställning.

I brottsbalken 17 kap 2 § står det att läsa: En som, på något annat sätt än som anges i 1 §, otillbörligen utför en gärning som syftar till att tvinga eller hindra en tjänsteman i hans eller hennes myndighetsutövning eller att hämnas för en åtgärd i myndighetsutövningen och som för tjänstemannen medför lidande, skada eller annan olägenhet, eller hotar med en sådan gärning, döms för förgripelse mot tjänsteman till böter eller fängelse i högst sex månader.

Lagen i brottsbalken 17 kap 1§ och 2§ blir därför inte applicerbar för tjänstemän som i sin befattning inte hanterar myndighetsutövning men ändå blir utsatt för hot eller våld, av någon de kommit i kontakt med i sin yrkesroll. Brottsofferperspektivet behöver stärkas/utökas i svenskt rättsväsende, så även tjänstemän som ej utför myndighetsutövning omfattas. Den som har utsatts för brott i sin yrkesroll ska alltid kunna räkna med stöd från samhället och att rättssamhället står på ens sida.

I en rapport från SKR (nov 2021), uppger många tjänstemän att de i allt större utsträckning utsätts för otillåten påverkan i samband med sin tjänsteutövning. Samtidigt som hoten mot flera tjänstemannagrupper ökar, så har antalet personer som döms för hot mot tjänsteman minskat.

Utvecklingen går åt fel håll. Detta är ett växande problem vi behöver ta tag i.	1
Jag vill se att fler ska kunna skyddas i sin roll som tjänsteman.	2
	3
att¹ Moderaterna i region Örebro län arbeta för en säkerställan	4
lagmässigt där skyddet för brottsoffer i sin yrkesroll som tjänsteman	5
även omfattar de som blir utsatt för hot och/eller våld i sin befattning	6
trots att man inte utövar myndighetsutövning i sin befattning	7
att² Moderaterna i region Örebro län tar denna motion som sin egen och	8
skicka vidare till partistämman	9
att³ Utredda möjligheten att skapa en ny brottsrubricering. Den	10
brottsrubriceringen ska syfta till att göra våld och hot mot	11
tjänstemän i offentlig förvaltning, brottslig om hotet eller våldet	12
föranletts av kontakter med tjänstemannen i dess yrkesutövning	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Vi från förbundsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för en intressant och välskriven motion. Vi instämmer i att det är viktigt att tjänstemän i sin yrkesroll som blir utsatta för hot och/eller våld lagmässigt får det skydd dem behöver. Dock anser vi att detta även gäller i samhället som stort och att det inte krävs någon specifik lagstiftning kopplat till om det sker i yrkesrollen utan att vårt rättsväsende ska skydda brottsoffren oavsett vart eller när de blivit utsatta.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta:

att avslå motionen.

Reservation: Anna Danielsson till förmån för bifall till motionen i sin helhet.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla motionen

Att bifalla tilläggs att-sats ”Utreda möjligheten att skapa en ny brottsrubricering. Den brottsrubriceringen ska syfta till att göra våld och hot mot tjänstemän i offentlig förvaltning, brottslig om hotet eller våldet föranletts av kontakter med tjänstemannen i dess yrkesutövning”

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:3

Motionären föreslår att skyddet för brottsoffer inom tjänstemannayrken ska stärkas även för de som inte utövar myndighetsutövning i sin befattning, samt att utreda möjligheten att skapa en ny brottsrubricering med syftet att göra våld och hot mot tjänsteman brottsligt om det föranletts av kontakter med tjänstemannen i dennes yrkesutövning.

Partistyrelsen instämmer i att personer inte ska behöva utsättas för brott i sin yrkesutövning, men om så ändå sker ska brottsoffret få upprättelse. Det är mycket angeläget att samhället ser och står upp för de som i sin tjänstemannaroll utsätts för hot och våld även i situationer som inte är myndighetsutövning. Denna typ av agerande bör ses som ett angrepp på

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

samhället. Det gäller till exempel när den som utför uppgifter som är en förutsättning för att ett myndighetsbeslut ska kunna fattas hotas med syftet att påverka det kommande beslutet.

Den moderatledda regeringen genomför nu ett paradigmskifte i den svenska kriminalpolitiken, där fokus förflyttas från gärningsmannen till offret. Den 20 juli 2023 beslutade regeringen att tillsätta utredningen – En översyn av straffskalorna samt ett reformerat och mer rättvist påföljdssystem (dir. 2023115), som har i uppdrag att göra en bred översyn av straffrätten.

Vidare har riksdagen också röstat igenom förändringar som syftar till att stärka det straffrättsliga skyddet för personal i vissa samhällsnyttiga funktioner, mer specifikt personal inom hälso- och sjukvård, socialtjänst, räddningstjänst samt inom skolväsendet och högskolan. Det innebär straffbestämmelserna om våld eller hot mot tjänsteman och förgripelse mot tjänsteman ska gälla också om någon förgriper sig mot en utövare av viss samhällsnyttig funktion i hans eller hennes tjänsteutövning. Lagändringarna gäller från och med 1 augusti 2023. Med denna lagändring ges anställda i de mest utsatta sektorerna av offentlig förvaltning ett skydd mot hot och våld i linje med det som efterfrågas i motionen.

I sammanhanget kan också nämnas att Tidöavtalet anger att uppgifter i offentliga handlingar om beslutsfattare inom Polisen och andra myndigheter i ökad utsträckning ska kunna anonymiseras.

Sammantaget menar partistyrelsen att dessa förändringar och den moderatledda regeringens pågående arbete innebär ett ökat fokus på brottsoffer som är i linje med vad motionärerna efterfrågar.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att besvara motion 3:3 med vad som ovan anförts.

MOTION 3:4

KATARINA TOLGFORS, ÖREBRO MITT - ÖREBRO LÄN M.FL.

SKÄRPT MAXSTRAFF FÖR GROOMING

Grooming är begreppet för när vuxna tar kontakt med barn i sexuella syften. Sedan 1 juli 2009 är det straffbart. Lagen mot Grooming drevs på av Moderatkvinnornas nationella styrelse som under flera år drev frågan mot regering och riksdag. Brottet avser den som i syfte att begå ett sexualbrott mot ett barn under 15 år, kommer överens med barnet om att träffas samt därefter gör något konkret för att främja att ett möte blir av. Kontakten kan tas via Internet eller på annat vis. Sexualbrott mot barn som därefter utförs är straffbart sedan tidigare. Den lag som infördes 2009 syftar till att straffa beteendet att ta kontakt med barn för sexuella syften. Lagen återfinns i brottsbalken 6 kapitlet 10a §.

Brottsbalken 6 kapitlet 10a §

Den som, i syfte att mot ett barn under femton år begå en gärning för vilken straff föreskrivs i 4, 5, 6, 8 eller 10 §, träffar en överenskommelse med barnet om ett sammanträffande samt därefter vidtar någon åtgärd som är ägnad att främja att ett sådant sammanträffande kommer till stånd, döms för kontakt med barn i sexuellt syfte till böter eller fängelse i högst ett år. SFS 2009:343

I mars 2013 tog en 13-årig flicka från Kumla sitt liv genom att ställa sig framför ett tåg. Flickan hade blivit nätmobbad men också blivit utsatt för grooming av en 44-årig man som under ett falskt alias utgav sig för att vara 15 år. Det visade sig senare att mannen begått brott mot ett 20-tal flickor.

Den som begår den här typen av brott utger sig ofta för att vara någon de inte är, ofta en ung kille eller tjej. Förövarna finns där barn är och Internet, chattrum och appar har gjort det enklare för förövarna att ta kontakt med barn och att "grooma" dem. För det är ofta en längre process där förövaren bygger en relation till sitt brottsoffer för att vinna deras förtroende. Det är många gånger väldigt utstuderat och går ut på att involvera barnet i själva brottet så de ska känna sig medskyldiga och ta på sig skulden.

Inte sällan handlar det om att få barnet att klä av sig framför en webbkamera och skicka bilder. Det kan börja med en oskyldig bild, men sedan trappar ofta förövaren upp sina krav och önskemål. En del i metoden från förövarens sida är vanligtvis inslag av utpressning och hot, mot barnet, familj, kompisar osv, eller hot om att sprida bilderna. Det finns flera kända fall där vi kan läsa att det kan handla om väldigt grova övergrepp på barn, från väldigt låg ålder och upp i tonåren. I vissa fall lyckas förövaren stämma ett fysiskt möte med barnet vilket många gånger är målsättningen.

Mörkertalet för nätrelaterade, sexuella övergrepp på barn är enligt polisen stort och det är sällan fall av grooming leder till fällande dom beroende på att bevisningen förstörs och brottsoffren många gånger är väldigt unga/barn. I de fall vi ser fällande domar är straffen ofta väldigt låga i förhållande till brottet. Gärningspersonen är snabbt ute i det fria igen och kan fortsätta begå brott mot andra barn. Lagen har bara uppdaterats en gång sedan 2009 på förslag av en statlig utredning. Sedan 2018 kan den som gör sig skyldig till grooming dömas till böter eller fängelse i högst två år. Det anser motionärerna är ett alldeles för lågt maxstraff i förhållande till det lidande och de konsekvenser brotten kan få för brottsoffret.

- att¹** polisens resurser stärks nationellt och regionalt för att utreda groomingbrott så fler brott upptäcks och fler åtal kan leda till fällande domar
- att²** en höjning av maxstraffet för grooming utreds skyndsamt
- att³** motionen ska skickas vidare till Moderaterna Samlingspartiets partistämma

Katarina Tolgfors Cecilia Askeskär-Philipsson
 Örebro mitt Örebro mitt
 Örebro län Örebro län

Amanda Lindgren
 Karlskoga
 Örebro län

FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

1
2 Svensk rättspolitik värnar i praktiken ofta gärningsmännen, framför
3 tryggheten och respekten för dagens och morgondagens brottsoffer.
4 Vidare ska vi betänka att ett brott drabbar många: dels den som blir
5 utsatt för brottet, dels familjen och vänner till offret. Trots det är det ofta
6 gärningsmannen som står i fokus för samhällets olika insatser. Vi vill förändra
7 detta i grunden. Vår bestämda uppfattning är att samhället alltid ska stå
8 på brottsoffret sida och prioriterar lag och ordning, för att verkligheten
9 kräver det. Vi har omfattande reformer och förslag för att få ordning på
10 otryggheten, som är det samhällsproblem som flest oroar sig över idag.
11 Redan nu står vi redo att fatta beslut om både hårdare straff, mer pengar
12 och fler verktyg till polis och åklagare, åtgärder för att komma tillrätta med
13 ungdomsbrottsligheten och förebyggande insatser.

14
15 Att sats 2 tar upp en förlängning av tiden för straff till 10 år.

16 Förbundsstyrelsen anser att det i så fall är bättre att utreda vad som är rätt ur
17 juridisk hänsyn.

18
19 Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta:

20
21 **att** bifalla att-sats 1 och 3 samt

22 **att** avslå att-sats 2

23
24 Reservation: Amanda Lindgren till förmån för bifall till motionen i sin helhet.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

25
26
27
28 **att** bifalla att-sats 1 och 3 samt 2 efter att FS jämkat sig med motionär
29 kring ändrad text på att-sats 2 där texten blev "att en höjning av
30 maxstraffet för grooming utreds syndsamt"

MOTION 3:5

MARLÉNE LUND KOPPARKLINT, KARLSTAD - VÄRMLANDS LÄN M.FL.

DUMPEN SKA INTE BEHÖVAS

På webbsidan Dumpen hängs män ut som försöker få kontakt med barn i sexuellt syfte. Att privatpersoner behöver ta på sig uppgiften att avslöja pedofiler är ett underbetyg för samhället. Sidor som Dumpen borde inte behövas.

Vi lever i ett samhälle där 1 av 4 barn blir utsatta för olika former av sexuella övergrepp, där förövaren många gånger kan "fiska" efter sitt offer mer eller mindre ostört, på de plattformar där barn finns. Genom att lura till sig deras uppmärksamhet, skapa en beroendeställning och utpressa barnen, kan de utföra de mest vidriga saker man kan tänka sig.

I denna debatt måste fokuset flyttas på mer än ett sätt. Vi måste börja med barnens perspektiv som alltid ska sättas i främsta rummet. Sedan måste insatserna inom rättsväsendet stärkas upp. Det ska inte vara möjligt för människor som vill göra barn illa, att kunna slänga ut sitt spö och fiska upp barnoffer på löpande band. I Stiftelsen Allmänna Barnhusets rapport från 2016 framgår det att 26 procent (40 procent av flickorna och 10 procent av pojkarna) av de cirka 5 000 barn och ungdomar som deltog i undersökningen, någon gång hade utsatts för sexuella övergrepp. Av dem var det nästan nio procent (14 procent av flickorna och två procent av pojkarna) av övergreppen som hade begåtts av en vuxen person. Då ska man veta om att endast 4 % av polisanmälningar v sexuella övergrepp leder till fällande dom.

De senaste åren har "tillgången" på potentiella offer fullständigt exploderat genom sociala medier som ungdomar och allt yngre barn har tillgång med sina mobiler. Där den 14-årige spelkompisen över nätet kan vara 47-årig "Börje" som inte vill annat än att utsätta barn vidriga brott.

I media och på sociala medier har anhängarperspektivet till den misstänkte pedofilen som Dumpen snärjt fast, tagits upp flertalet gånger. Självklart

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

1 ska man inte frånta dessa anhöriga deras upplevelser och känslor efter
2 att det uppdagats att deras närstående misstänks för att vilja utsätta barn
3 för sexuella övergrepp men här kommer vi till barnperspektivet och första
4 rummet. Ska den misstänkte förövare ta fokus från dessa vidriga brott och
5 det faktum att det kan finnas och finns barn som har blivit utsatta? Ska
6 pedofilen sitta i främsta rummet och ta platsen från barnbrottsoffren?

7
8 Varför måste samhället ändra fokus radikalt då? Det kan vi berätta, risken
9 för suicid ökar tolv gånger om man i barndomen har blivit utsatt för sexuella
10 övergrepp om man inte får adekvat stöd och hjälp. Vi talar om barn som
11 inte orkar gå och bära på smärtan mer. Som inte ser någon annan utväg än
12 att bedöva sin smärta med ett destruktivt liv eller allra värst, suicid. De här
13 barnen finns mitt ibland oss och det kan vara ett barn på ditt barns förskola
14 som lider i det tysta eller som visar tecken och symptom som ingen förstår.
15 Ta din tonårings skolkatalog och titta i den. Vilka 8 barn i en normalstor
16 skolklass är det som blivit utsatt för sexuella övergrepp?

17
18 Patrik Sjöberg och Sara Nilsson gör det som Polisen egentligen borde göra;
19 avslöja och förebygga brott. Dumpen är grunden ett symptom på samhällets
20 misslyckande. Att försvara deras arbete är inte samma sak som att säga
21 att det är okej med medborgargården i samhället. Dumpen är ett symptom
22 på att vi inte bara har ett bristande rättssystem, utan också en skola,
23 socialtjänst och sjukvård som inte har rätt verktyg och kunskap för att fånga
24 upp signaler och förebygga att sådant här inte sker.

25
26 Vi måste förstå att i den bästa av världar skulle det inte finnas utrymme för
27 företeelser som Dumpen, det skulle inte uppstå. Därför måste vi förändra
28 rättssystemet och myndighetsutövningen som det ser ut nu.

29
30 Kriminalvården ska använda sig av behandlingsmetoder mot pedofili som
31 man vet har vetenskapligt bevisad effekt. Så är det inte idag. Det behövs
32 en nationell strategi för hur dömda pedofiler/sexualförbrytare ska ta del av
33 evidensbaserade behandlingsmetoder.

34
35 Polisen måste få bättre möjligheter att förebygga och bekämpa sexualbrott
36 mot barn. Därför är det betydelsefullt att Moderaterna, Liberalerna,
37 Kristdemokraterna och Sverigedemokraterna i Tidöavtalet, kommit överens
38 om att se över i vilken utsträckning provokativa åtgärder är möjliga och

lämpliga att använda. I synnerhet ska provokativa åtgärders användning gällande sexualbrott på internet beaktas.

Det skulle innebära stor skillnad mot idag då det endast är tillåtet med bevisprovokation. Polisen får alltså inte använda sig av "låtsasbarn" för att avslöja pedofiler.

Sist men inte minst måste tiden som markeringar ligger kvar i belastningsregistret ses över, särskilt gällande grova sexualbrott mot barn. Arbetsgivare kontrollerar belastningsregistret vid anställningstillfället och prövar därmed lämpligheten, exempelvis inom barnomsorg och skola. Det kan då ha gått fem till tio år och brottsmarkeringen är utgallrad från belastningsregistret för personen som söker arbete. När det gäller den här typen av brott, där man också kan misstänka återfallsrisk då förövaren kan ha en sexuell läggning med dragnig till barn, så behöver vi verkligen se över vilka åtgärder man kan stärka upp. Om det finns kvar en särskild markering i belastningsregistret skulle det fungera som ett välbehövligt varningssystem för att begränsa utrymmet för pedofiler att kunna arbeta med barn. Barn ska skyddas från dessa vidriga brott som har brett ut sig i samhället som en epidemi under många år. Detta måste prioriteras för i detta nu tar sexualbrottslingar död på sina offer genom att de inte orkar leva med den mörkaste av alla hemligheter.

Med anledning av ovanstående yrkas

- att¹** Moderaterna i Värmland verkar för att Kriminalvårdens behandlingsmetoder för pedofili ses över i syfte att öka kopplingen till forskning och beprövad erfarenhet.
- att²** Moderaterna i Värmland verkar för en nationell strategi kring motverkandet och behandlandet av pedofili.
- att³** Moderaterna i Värmland verkar för att ge Polisen ökade befogenheter att använda sig av brottsprovokation gällande internetbaserade sexualbrott.
- att⁴** Moderaterna i Värmland verkar för att uppgifter i belastningsregistret knutna till sexuella övergrepp mot barn, ska finnas kvar längre i belastningsregistret.

1
2 **att**⁵ motionen vidaresänds till Moderaternas partistämman 2023.

3
4
5 Marlène Lund Kopparklint Marie Oudin
6 Karlstad Kristinehamn
7 Värmlands län Värmlands län

8
9 Noah Hjortman
10 Karlstad
11 Värmlands län

12

13 **FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE**

14

15 Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka motionärerna för en intressant
16 motion som tar upp ett mycket angeläget ämne. I Sverige borde vi kunna
17 ha en utredningsverksamhet inom polis och brottsväsende, tillsammans
18 med andra samhällsliga aktörer som har verktyg och en förmåga att i tidiga
19 skeden hindra sexualbrott i stort och då särskilt mot barn. Barn är många
20 gånger i beroendeställning till äldre människor och har inte tillräckligt
21 utvecklad kunskap om vad som är rätt och fel och kan lättare än vuxna
22 hamna i situationer där man utsätts för brott. Varje barn som utsätts för
23 sexualbrott är ett barn för mycket.

24

25 Dumpen visar på att det finns flera möjligheter än de som används idag
26 att komma åt brottslingar om samhället kan utveckla sin teknik och ges
27 möjligheter att använda sig av andra metoder som idag inte är tillåtna att
28 använda sig av.

29

30 Vi ser det som självklart att samhället behöver skärpa till sina åtgärder,
31 särskilt för att komma åt sexualbrott mot barn. Ett "medborgargarde" som
32 Dumpen ska givetvis inte behövas.

33

34

35

36

37

38

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

MOTION 3:6

MARLÉNE LUND KOPPARKLINT, KARLSTAD - VÄRMLANDS LÄN M.FL.

SKÄRPSTA STRAFF FÖR PEDOFILER

Sexualbrott mot små oskyddade barn är bland de vidrigaste brott som kan begås. Vi har med största sannolikhet många fler barn just nu, i pandemins fotspår, som faller offer för sexualbrott. År 2019 fick polisen in 8 138 anmälningar under januari till oktober om sexualbrott mot barn. År 2020 var antalet anmälningar under samma period 9 467, vilket är en ökning med 16 procent. Ökningen år 2020 är nästan dubbelt så stor som den näst högsta noteringen de senaste fem åren. (Bulletin den 22 december 2020).

- Antalet anmälningar om internetrelaterade sexuella övergrepp mot barn har ökat kraftigt de senaste åren. Det gäller bland annat barnpornografi, utnyttjande av barn för sexuell posering och kontakt med barn i sexuellt syfte. (SVT den 11 oktober 2020)
- Sexualbrott mot barn sorteras regelbundet bort av landets poliser, och det råder brist på personal som kan utreda brotten. Det framkommer i en hemlig rapport som gjorts av polisens nationella operativa avdelning. (SVT den 18 november 2020)
- Samtalen till Bris har ökat under pandemiåret, framför allt under jullovet, då samtalen ökade med 40 procent. (Sveriges Radio).

SKA SMÄRTAN HOS OFFREN FINNAS KVAR MEN FÖLJDERNA HOS FÖRÖVAREN FÖRSVINNA?

I Sverige finns en vedertagen syn om att när man har avtjänat ett straff, har man betalat sin skuld till samhället och uppgifterna som finns i brottsregistret bör gallras ur efter en tid. Detta är rimligt eftersom många kriminella bryter med sitt gamla liv och förtjänar ytterligare en chans. När det gäller grova sexualbrott finns det skäl att vara mer aktsam och vidta åtgärder som innebär efterföljder efter avtjänat straff. Sexualbrott mot barn är mer komplicerade eftersom det handlar om ett beteende och tittar man på upprepade överfallsvåldtäkter, är återfallsrisken hög. Detta uttalar sig Mats Dernevik, forskningschef vid Kumlaanstalten, om "Tittar man på dem som begår överfallsvåldtäkter och har flera sådana domar är

återfallsrisken mycket, mycket hög. Ju mer avvikande man är i sitt sexuella preferensmönster desto större är återfallsrisken. Inslag av sadism ökar också risken för återfall” (Corren 17/3 2009). Även Niklas Långström, forskare och analytiker vid Rättsmedicinalverket samt forskare vid Karolinska institutet, har uttalat i ett Ekot-inslag från 2018 att risken för återfall varierar. Bland de förövare som förgripit sig på flera barn eller barn som finns utanför deras bekantskapskrets är återfallsrisken högre. Han pekar också på att pedofili troligtvis är en medfödd läggning, att det handlar om att lära sig hantera sin sexualitet så att den inte skadar andra. I samma inslag säger Ewa Thored, utredare vid gruppen för it-baserade sexualbrott mot barn, att det vore alla utredares dröm att i framtiden kunna få möjlighet att övervaka återfallsförbrytare.

BARNENS RÄTTIGHET ATT INTE BEHÖVA KONFRONTERAS MED PEDOFILER

Idag försvinner markeringen i belastningsregistret efter 5 eller 10 år beroende på straffet. Det anser inte vi är rimligt. Sexualdriften och den sexuella läggningen försvinner inte bara för vederbörande skrivs ut från Kriminalvården. Vi anser att frågan om förlängd brottsmarkering i belastningsregistret gällande grova sexualbrott mot barn, ska prövas juridiskt. En markering i brottsregistret är en viktig varningsklocka för utbildningsinstanser, arbetsgivare alt. ideella organisationer med inriktningen barn och unga, så att de kan se att personen i fråga varit dömd för sexualbrott mot barn. Barnets rättighet att inte utsättas för risker genom att konfronteras med individer som dömts för grova sexualbrott mot barn, ska alltid väga tyngre än individens rätt att få utbilda sig och jobba med barn. Dömda pedofiler ska inte kunna få anställning i yrken som innefattar möten med barn. De ska heller inte få sätta sin fot i verksamheter där barn är aktiva, exempelvis idrottsorganisationer.

Vi anser också att det inom yrken där man möter barn, ska införas en obligatorisk kontroll i belastningsregistret, inte bara vid anställningstillfället, utan att det med automatik också utförs kontinuerliga kontroller varje dygn. Precis på samma sätt som görs på personer som innehar licens för vapen.

Vi anser också att den person som en arbetsgivare vill rekrytera till ett jobb eller uppdrag, inte tidigare ska ha varit dömd för pedofilbrott. Vi anser att det ska utredas om det är möjligt att införa ett förbud för arbetsgivare inom de

1 yrken som innefattar barn, att anställa en tidigare dömd sexualförbrytare.

2
3 Vi anser också att det utredas hur man kan lagstifta om möjlighet att ålägga
4 dömda sexförbrytare utvidgat kontaktförbud gällande platser där barn rör
5 sig. Detta skulle exempelvis innebära att en person dömd för sexualbrott
6 mot barn inte skulle få uppehålla sig närmare än 100 meter från en förskola.
7 Om kontaktförbudet skulle överträdas bör utvidgat kontaktförbud förenas
8 med villkor om elektronisk övervakning. Elektronisk övervakning innebär att
9 förbudspersonen skulle få bära en elektronisk fotboja som larmar om han
10 eller hon överträder förbudsområdet eller inte sköter sin utrustning.

11

12 **MEDICINSK BEHANDLING FÖR PEDOFILER**

13 I Sverige används medicinsk kastrering som frivillig behandling, inte som
14 straff. Vi anser att man ska se över möjligheterna att använda kemisk
15 kastrering i större utsträckning för personer som dömts för våldtäkter,
16 synnerligen grova sexualbrott och sexuella övergrepp på barn. Medicinsk
17 kastrering uppvisar goda resultat på dämpandet av det sexuella intresset
18 gentemot barn, enligt en studie från Karolinska institutet (Jama Psychiatry
19 29/4 2020). Medicinsk kastrering förhindrar dock inte återfall i sexualbrott
20 fullt ut eftersom metoden tillämpas på frivillig basis. Vi anser att alla åtgärder
21 som kan tillämpas för att minska återfall i sexualbrott, ska vidtas. Vi anser
22 därför att det utredas hur man kan lagstifta om möjlighet till ökad medicinsk
23 kastrering vid sexualbrott mot barn.

24

25 Anmälningar rörande sexualbrott och misshandel på barn

26 I tabellen nedan visas den preliminära statistiken för 2020 gällande
27 anmälningar av sexualbrott mot barn. Vissa brott är straffbelagda om de
28 begås mot ett barn under 15 år (åldern för sexuellt självbestämmande i
29 Sverige). Statistiken är därför åldersindelad efter om brottet har begåtts mot
30 någon yngre än 15 år eller mot någon i åldern 15–17 år.

31

32 Rapport från Riksdagens utredningstjänst där uppdragsgivaren undrar över
33 hur många polisanmälningar som gjordes 2020.

34

35 2021-02-24 Dnr 2021:205

36

37 Utdrag statistik från rapporten.

38

ANMÄLDA BROTT 2020 (PREL.) HELA LANDET**6 KAP. BRB. SEXUALBROTT****VÅLDTÄKT INKL. GROV (1, 4 §)**

Indelat efter ålder

Mot barn under 15 år (4 §): 2696

Mot barn 15–17 år (1, 4 §): 1257

OAKTSAM VÅLDTÄKT (1 A §)

Mot barn 15–17 år: 41

SEXUELLT ÖVERGREPP (2 §) (FR.O.M. 2018–07)

Mot barn 15–17 år: 79

SEXUELLT UTNYTTJANDE AV BARN UNDER 15 ÅR (5 §):

159

SEXUELLT TVÅNG, UTNYTTJANDE M.M. (2, 3, 5, 7 §)

Mot barn 15–17 år (5 §) (2, 3, 7 § t.o.m. 2018–06): 15

SEXUELLT ÖVERGREPP MOT BARN (6 §)

Mot barn under 15 år: 1048

Mot barn 15–17 år: 25

OAKTSAMT SEXUELLT ÖVERGREPP (3 §) (FR.O.M. 2018–07)

Mot barn 15–17 år: 2

SAMLAG MED AVKOMLING ELLER SYSKON (7 §) (FR.O.M. 2018–07)

Mot barn 15–17 år: 1

KONTAKT MED BARN I SEXUELLT SYFTE (GROOMING) (10A§):

213

UTNYTTJANDE AV BARN UNDER 18 ÅR FÖR SEXUELL POSERING, INKL GROV (8 §):

1838

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

KÖP AV SEXUELL HANDLING AV BARN UNDER 18 ÅR (9 §):

159

SEXUELLT OFREDANDE (10 §)

Mot barn under 15 år: 3012

Mot barn 15–17 år: 1198

Källa: Brå (2020).

Det ska inte råda minsta tvivel om var samhället står i frågor som rör sexuella övergrepp mot barn. Menar vi allvar med att vi ska skydda barn mot vidriga brott, måste effektiva metoder, skärpta påföljder och följder efter avtjänat straff införas. Helt uppenbart är de insatser som finns inte tillräckliga med tanke på hur utvecklingen ser ut. Att små barn blir utsatta för sådana vidriga brott som sexuella övergrepp och att anmälningarna ökat under pandemiåret är katastrofalt.

Det här är en fråga som vi är förvånade över att den inte lyfts som mer akut. Om inte politiken agerar kraftfullt kommer många fler barn att lida i det tysta. Alla barn har rätt till en trygg uppväxt, och nu måste mer göras från samhällets sida för att säkerställa det.

Med anledning av ovanstående yrkas

att¹ Moderaterna i Värmland verkar för ett utvidgat kontaktförbud för sexualförbrytare mot barn vid platser som frekventeras av barn.

att² Moderaterna i Värmland verkar för att markeringen i belastningsregistret inte gallras bort vid sexualbrott mot barn.

att³ Moderaterna i Värmland verkar för ett förbud mot att anställa personer dömda för sexualbrott mot barn, inom yrken som innebär direkt arbete med barn.

att⁴ Moderaterna i Värmland verkar för att arbetsgivare ska genomföra kontinuerliga kontroller i belastningsregistret, inom yrken som innebär direkt arbete med barn.

att⁵ Moderaterna i Värmland verkar för att utreda möjligheterna till ökad användning av medicinsk kastrering inom Kriminalvården vid sexualbrott mot barn.

att⁶ motionen skickas vidare till Moderaternas partistämma år 2021.

Marléne Lund Kopparklint	Marie Oudin	1
Karlstad	Kristinehamn	2
Värmlands län	Värmlands län	3
		4
Åsa Waldenström	Johanna Edvardsson-Lindqvist	5
Sunne	Säffle	6
Värmlands län	Värmlands län	7
		8
Annie Lindberg	Noah Hjortma	9
Forshaga-Ullerud	Karlstad	10
Värmlands län	Värmlands län	11
		12
		13
		14
		15
		16
		17
		18
		19
		20
		21
		22
		23
		24
		25
		26
		27
		28
		29
		30
		31
		32
		33
		34
		35
		36
		37
		38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Förbundsstyrelsen tackar motionärerna för en viktig motion och det råder
3 inga tvivel om att man bör göra så mycket man kan för att förhindra dessa
4 övergrepp. Att belägga förbrytaren med generell kontaktförbud, så som det
5 beskrivs i motionen, är dock inte möjligt. Kontaktförbud är riktat mot enskild
6 person.

7
8 När det gäller att inte gallra bort markering i belastningsregistret så vill vi
9 problematisera detta. Om en 16-åring blir kär i en 14-åring och dessa två har
10 sex med varandra. Senare anmäls 16-åringen av 14-åringens anhöriga. Är
11 det då rimligt att hen ska ha denna markering i registret för resten av sitt liv?
12 Svaret får bli nej på den frågan.

13
14 Vid anställningar inom yrken där kontakt med barn sker, efterfrågas redan i
15 dag utdrag från brottsregistret och vi ser svårigheter med att ge arbetsgivare
16 förbud att anställa. Sen ska man så klart eftersträva detta. Att arbetsgivare
17 kontinuerligt ska få rapporter ur belastningsregistret på anställda kan vara
18 tidskrävande men möjligt att genomföra.

19
20 Huruvida orsaken till pedofili är genetisk eller inte finns inget säkert svar på.
21 Troligtvis är genetiken en faktor, men andra faktorer kan säkert också spela
22 in. Däremot verkar man vetenskapligt vara ganska överens om att själva
23 läggningen inte går att bota, varför återfallsrisken tyvärr är hög. Kemisk
24 kastrering kan kanske vara en framkomlig väg, men den är i nuläget frivillig
25 och förutsätter i princip medicinering livet ut.

26
27 Syftet med motionen är i många delar självklar men mer eller mindre
28 genomförbar.

29
30 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

31
32 **att** bifalla motionen

33
34 Avvikande åsikt

35 Kristina Bengtsson-Nilsson, Arvika, har anmält avvikande åsikt.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTIONERNA 3:4, 3:5 OCH 3:6

Motionerna 3:4, 3:5 och 3:6 berör alla frågor om sexuella övergrepp mot barn. I motion 3:4 föreslås skärpt maxstraff för grooming och stärkta resurser till polisen för att fler groomingbrott ska utredas. I motion 3:5 anförs att Kriminalvårdens behandlingsmetoder för pedofili bör ses över och i motion 3:6 föreslås att ökad användning av så kallad medicinsk kastrering, det vill säga behandling med testosterondämpande läkemedel, utreds. Både motion 3:5 och 3:6 lyfter även frågor om hur sexualbrott mot barn ska hanteras i belastningsregisterutdrag och vilka kontroller arbetsgivare ska kunna göra. I motion 3:5 föreslås vidare en nationell strategi för motverkan och behandlandet av pedofili, samt att ge polisen ökade befogenheter att använda sig av brottsprovokation gällande internetbaserade sexualbrott. Motion 3:6 för därtill fram förslag om kontaktförbud för sexualförbrytare mot barn vid platser som ofta besöks av barn samt förbud mot att anställa personer dömda för sexualbrott mot barn, inom yrken som innebär direkt arbete med barn.

Partistyrelsen delar motionärernas ståndpunkt om vikten av att skydda alla barn från att utsättas för sexuella övergrepp. I det arbetet ingår både förebyggande och brottsbekämpande åtgärder.

Omfattningen av sexuella övergrepp mot barn online är oroväckande. Utvecklingen måste tryckas tillbaka och missbruket av digitala tjänster för grooming effektivt förhindras. I Tidöavtalet anges att en utredning ska se över i vilken utsträckning provokativa åtgärder är möjliga och lämpliga att använda, i synnerhet när det handlar om sexualbrott på internet. På EU-nivå genomförs just nu ett arbete med att ta fram enhetliga regler som syftar att bekämpa sexuella övergrepp mot barn online, och förslaget är under behandling inom EU:s lagstiftningskedja.

Syftet med bestämmelserna om registerkontroll är att skydda barn och unga mot sexualbrott och andra grova brott. Registerutdraget visas enbart upp en gång och arbetsgivaren har inte rätt att, utifrån skollagen eller lagen om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn, kräva att personer som redan tagits emot i verksamheten ska visa upp ett nytt registerutdrag vid ett senare tillfälle.

Registerutdraget visar om en person blivit dömd för vissa allvarliga brott, i regel under de senaste tio åren. I utdraget finns bara uppgifter om sexualbrott och barnpornografibrott, samt mord, dråp, grov misshandel, människorov och grovt rån. Andra brott såsom misshandel, vapenbrott, rån och grova narkotikabrott syns inte. Det innebär alltså att dömda brottslingar kan ta jobb på skolor utan arbetsgivarens, föräldrarnas eller barnens vetskap.

Partistyrelsen menar att lagen måste skärpas och registerutdragen bli heltäckande, så att en arbetsgivare ser om en individ är dömd för barnmisshandel eller vapenbrott. Alla tidigare dömda individer är inte olämpliga för att ta anställning inom skolan, och många som dömts för ringa brott behöver en andra chans för att komma tillbaka på rätt bana i livet. En lagskärpning krävs dock för att förhindra att personer som kan vara potentiellt farliga ska arbeta med barn. Lagen bör också skärpas så att den anställde ska meddela arbetsgivaren om det tillkommer en dom under anställningstiden. Vidare bör rätten delge arbetsgivaren om en anställd blir dömd för grovt brott, särskilt brott kopplat till våld mot barn, sexuella övergrepp samt barnpornografibrott.

Registerutdraget får med dagens lagstiftning inte vara äldre än ett år. Tidsgränsen bör dock inte vara mer än tre månader för att arbetsgivaren ska få en god överblick över vad som skett i närtid. Registerutdraget bör vidare förnyas minst var tredje år och arkiveras av arbetsgivaren. En kontinuerlig uppdatering av registerkontrollen är nödvändig för att undvika att anställda begår brott under sin anställning utan att detta kommer till arbetsgivarens kännedom.

Idag har arbetsgivaren inte rätt att arkivera registerutdraget. Istället dokumenteras kontroll av registerutdraget genom en anteckning om att utdraget har visats upp. Arbetsgivaren bör dock få rätt att arkivera registerutdraget. För att fånga upp personer utan svenskt personnummer bör en utredning tillsättas i syfte att utreda hur bakgrundskontroller kan göras av även dessa, så att alla omfattas av krav på obligatoriskt registerutdrag.

Ett ökat krav på registerkontroll kan medföra ökad administration för arbetsgivaren. För att undvika ökad belastning bör utredas huruvida en digital och automatiserad kontroll kan möjliggöras.

1 Behandling med testosterondämpande läkemedel, så kallad farmakologisk
2 behandling, används sällan i kriminalvården. Moderaterna menar att det
3 finns skäl att utreda en förändring av dagens påföljdsbestämning vid
4 sexualbrott mot barn, framför allt mot bakgrund av viljan att förhindra fortsatt
5 brottslighet. Detta inbegriper möjligheten att införa vård som påföljd vid
6 sidan av fängelse.

7
8 Vad gäller förslaget om en nationell strategi för att motverka och behandla
9 pedofili anser partistyrelsen att fokus bör ligga på breda insatser för att
10 förebygga och upptäcka sexualbrott mot barn. Här behöver ett flertal av
11 samhällets aktörer samarbeta, både från det offentliga och civilsamhället.
12 Forskning om hur pedofili effektivt kan upptäckas och behandlas bör också
13 ingå i detta arbete, till exempel. inom ramen för relevanta myndigheters
14 ansvarsområden.

15
16 Det finns flera olika former av kontaktförbud; ordinärt, utvidgat, utvidgat
17 med elektronisk övervakning, särskilt utvidgat, särskilt utvidgat med
18 elektronisk övervakning och kontaktförbud avseende gemensam bostad.
19 Kontaktförbud kan beviljas om det finns en klar och konkret risk för att
20 en person trakasserar, förföljer eller begår brott mot en annan namngiven
21 person. Bestämmelserna är inte utformade för att förbjuda tillträde till en viss
22 geografisk plats utan angivande av en viss person/barn som är hotad.

23
24 Den 20 juli 2023 beslutade regeringen att tillsätta utredningen – En översyn
25 av straffskalorna samt ett reformerat och mer rättvist påföljdssystem (dir.
26 2023115), som har i uppdrag att göra en bred översyn av straffrätten. I den
27 breda uppdraget lyfts särskilt fram att utredaren ska särskilt överväga och,
28 oavsett ställningstagande i sak, föreslå skärpningar i straffskalor för vålds-
29 och sexualbrott.

30

31 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR DÄRFÖR STÄMMAN ATT BESLUTA:**

32

33 **att** anse motionerna 3:4, 3:5 och 3:6 besvarade med vad som ovan
34 anförts

35

36 Douglas Thor och Josefin Malmqvist reserverade sig till förmån för att bifalla
37 att-sats 2 i motion 3:4 samt att-satserna 1 och 4 i motion 3:5.

38

MOTION 3:7

FREDRIK DAHLIN, NYKÖPING - SÖDERMANLANDS LÄN

PRIVAT VERKSTÄLLIGHET AV BROTTSPÅFÖLJDER

Vår moderatledda regering utför ett gediget arbete för att bekämpa brottsligheten. En direkt följd av detta är att fler kommer att avtjäna straff; antingen i anstalt, frivård, rättspsykiatri eller Statens Institutionsstyrelse.

Av tradition, och av goda skäl är myndighetsutövning en offentlig kärnverksamhet. När det gäller renodlad myndighetsövning, t ex domstolar, är detta nödvändigt.

När det gäller verkställande av straff är emellertid en stor andel av kostnader och aktiviteter sådant som inte är myndighetsutövning, utan genomförs i många sammanhang och av privata aktörer; bevakning, arbetsträning, behandling, matlagning, sjukvård mm. Följaktligen är privata fängelser förekommande utomlands, t ex i Skottland. Detta borde givetvis kunna fungera även för svenskt vidkommande, med den positiva konsekvensen att Sveriges, internationellt sett mycket höga, kostnader för brottspåföljder (oavsett om det är i anstalt, frivård eller annat sätt) kan sänkas.

Med anledning av ovanstående föreslår jag:

- att¹** Moderaterna som parti ska verka för att brottspåföljder ska kunna utföras i tillämpliga delar av privata aktörer på uppdrag av statlig myndighet.
- att²** länsförbundsstämman ska ställa sig bakom motionen
- att³** motionen skickas vidare till partistämman

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Motionären konstaterar att med den ökande brottsligheten i landet följer ett ökande behov att tillhandahålla möjligheter att avtjäna straff eller vård i olika former såsom kriminalvård i anstalt, frivård, rättspsykiatrisk vård eller vård utanför hemmet för barn och unga i regi av Statens institutionsstyrelse (SIS).

Motionären framför att privata fängelser är förekommande utomlands, till exempel i Skottland och framhåller att sådana arrangemang borde kunna fungera även för svenskt vidkommande. Detta skulle enligt motionären kunna medföra en sänkning av Sveriges internationellt sett mycket höga kostnader för brottspåföljder, oavsett vårdform.

Motionären föreslår därför:

att¹ Moderaterna som parti ska verka för att brottspåföljder ska kunna utföras i tillämpliga delar av privata aktörer på uppdrag av statlig myndighet.

att² länsförbundsstämman ska ställer sig bakom motionen

att³ motionen skickas vidare till partistämman

Förbundsstyrelsen instämmer i att det är angeläget att sänka de höga kostnaderna för vård av dömda brottslingar. Utöver det anser Förbundsstyrelsen att kriminalvård, liksom tandvård och sjukvård kan effektiviseras om den är konkurrensutsatt. En ökad förekomst av vårdinrättningar för detta ändamål kunde också snabbare få in dömda i avsedd vårdform utan de långa väntetider som är förekommande idag. Förbundsstyrelsen anser att privata initiativ på detta område bör utredas.

Förbundsstyrelsens föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen och skicka den vidare till partistämman.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla förbundsstyrelsens förslag

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:7

Motionären föreslår att verkställighet av brottspåföljder delvis skulle kunna utföras av privata aktörer på uppdrag av en statlig myndighet.

Genom strikta regler och riktlinjer för myndighetsutövning säkerställs principer som rättssäkerhet, objektivitet och likabehandling. Kriminalvårdens myndighetsutövning är ofta av ingripande karaktär och bör därför även fortsättningsvis vara ett ansvar för det offentliga. Dock bör noteras att Kriminalvården redan idag har möjlighet att låta privata aktörer utföra vissa uppgifter. Till exempel kan Kriminalvården i enlighet med fängelselagen förordna en väktare i ett auktoriserat bevakningsföretag att utföra vissa bevakningsuppdrag när en intagen ska vistas utanför en anstalt. Det är helt avgörande att privata aktörer, liksom det offentliga, lever upp till högt ställda krav på bland annat säkerhet.

Den moderatledda regeringens intensiva arbete med att bekämpa den organiserade brottsligheten kommer, som motionären påpekar, inne-bära att den redan höga beläggningen i anstalter och häkten ökar ännu mer. Det kommer i sin tur ställa stora krav på Kriminalvården. Mot denna bakgrund har den moderatledda regeringen tillfört mer resurser till Kriminalvården för att öka kapaciteten med bibehållen effektivitet och säkerhet. Vidare har Kriminalvården fått i uppdrag att redovisa en ny kapacitets-rapport för åren 2024–2033 som inkluderar beräknat kapacitetsbehov med anledning av reformerna i Tidöavtalet. I uppdraget ingår också att ta fram en ny utbyggnadsplan som tar hänsyn till dessa behov. Kriminalvården ska t.ex. redovisa hur expansionen kan genom-föras på ett snabbt, effektivt, ändamålsenligt och flexibelt sätt, och hur nytta dras av stordriftsfördelar. Uppdraget ska redovisas i december 2023. Därtill anges i Tidöavtalet att möjligheten till att hyra anstaltsplatser i andra länder ska utredas. Att se över och säkra kapacitets- och resursbehov kring verkställighet av brottspåföljder, med kostnadseffektivitet i åtanke, är således något som Moderaterna arbetar för på bred front.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå motion 3:7

Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 1 i motion 3:7.

MOTION 3:8

MODERATA SENIORER

ATT INFÖRA ETT NYTT ÄLDREFRIDSBROTT

Otryggheten ökar i Sverige. 2022 blev ett tragiskt rekordår för antalet dödsskjutningar och nyrekryteringen till gängen visar inga tecken på att avta, tvärtom. Otryggheten ökar och friheten minskar.

I skuggan av alla skjutningar ser vi flera exempel på brottslighet som riktas mot äldre personer. Bland annat sker detta genom att okända personer tränger in i bostaden för att stjäla pengar eller värdesaker eller att omsorgstagare saknar ägodelar efter hemtjänstens besök. Telefonbedrägerierna har ökat kraftigt i antal. Enligt en rapport från Brottsförebyggande rådet har 17 procent - eller var sjätte person - i ålderskategorin 65–84 år eller äldre blivit utsatta för brott under det föregående året.

I Sverige skall alla människor kunna känna sig trygga, inte minst de som är äldre. Moderaterna har lovat lagändringar som förhoppningsvis kommer att vända den dystra utvecklingen. Moderata Seniorer vill nu se ett snabbt genomförande av följande reformer:

1. ETT NYTT "ÄLDREFRIDSBROTT"

Vi vill att skyddet för äldre skall stärkas genom införande av en ny brottsrubricering – "äldrefridsbrott". Konkret handlar det om en ny typ av straffskärpningsregel, som träffar alla typer av brott där brottsoffret är en äldre person. En sådan regel skulle innebära en avsevärd straffskärpning för brott, där en äldre person är brottsoffer. Skärpningen skall inte bara öka i proportion till brottets art utan också till brottsoffrets ålder.

2. EN NATIONELL SATSNING FÖR ATT UTREDA BEDRÄGERIBROTT OCH ANNAN BROTTSLIGHET MOT ÄLDRE

En viktig del av arbetet för att utreda bedrägeribrott mot äldre utförs av den så kallade Circa-gruppen, polisens specialgrupp som utreder seriebrottslighet mot äldre. Vi vill ge Circa-gruppen ökade resurser för att

kunna hänga med i den utsträckning som brottsutvecklingen kräver.

3. EN STÖDLINJE FÖR ÄLDRE BROTTSOFFER

Det finns idag vissa ideella stödlinjer som bistår äldre som utsatts för brott. I länder som Norge, Storbritannien och Australien har staten tagit ett ansvar för att ge brottsutsatta äldre stöd med praktisk rådgivning och information, bland annat om rättsprocessen och om vilka myndigheter den hjälpsökande kan kontakta. Vi vill pröva om en liknande statlig stödlinje kan införas i Sverige.

4. UTÖKAD RÄTT TILL MÅLSÄGANDEBITRÄDE FÖR ÄLDRE BROTTSOFFER

I dag är det inte självklart att äldre som utsätts för brott får ett målsägandebiträde. Moderaterna vill att samma regler skall gälla för äldre som tillexempel för brottsoffer som utsatts för ett sexualbrott. Detta innebär att om en förundersökning har inletts eller återupptagits, skall ett målsägandebiträde förordnas för den som har fyllt 67 år, oavsett vilket brott misstanken avser, om det inte är uppenbart att målsäganden saknar behov av ett sådant biträde.

Moderata Seniorer föreslår partistämman besluta

- att¹** ett så kallat äldreffridsbrott införs i brottsbalken,
- att²** en nationell satsning görs snarast för att utreda bedrägeribrott och annan brottslighet mot äldre,
- att³** möjligheten att införa en så kallad stödlinje för äldre brottsoffer prövas, samt,
- att⁴** en utökad rätt till målsägandebiträde för äldre brottsoffer införs.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:8

1
2 Motionärerna lyfter förslag för att bekämpa brott mot äldre. De åtgärder som
3 föreslås är införande av äldrefridsbrott, satsningar för att utreda brottslighet
4 riktade mot äldre, möjligheter att införa en stödlinje för äldre brottsoffer samt
5 en utökad rätt till målsägandebiträde för äldre.

6
7 Alltför många äldre utsätts för brott. Det handlar bland annat om
8 gärningsmän som tränger sig in i äldres hem för att stjäla, väskryckningar
9 och telefonbedrägerier. Var sjätte person mellan 65–84 år eller äldre uppgav
10 i en rapport från Brottsförebyggande rådet 2018 att de hade blivit utsatt för
11 brott under det senaste året. Rapporten visar också att var femte kvinna över
12 74 år inte går ut under sena kvällar på grund av otrygghet.

13
14 Partistyrelsen konstaterar att de förslag som återfinns i motionen i
15 huvudsak överensstämmer med förslag som presenterats av Moderaternas
16 rättspolitiska talesperson under sommaren 2022, och ser i allt väsentligt
17 att detta ställningstagande kvarstår. Vidare genomför den moderatledda
18 regeringen nu ett paradigmskifte inom kriminalpolitiken, bland annat för att sätta
19 brottsoffret i centrum. Inom ramen för Tidöavtalet anges också att ökade
20 insatser ska göras för att brottsoffer och potentiella brottsoffer ska ha full
21 kännedom om sina rättigheter och om möjligheter till hjälp och stöd, samt att
22 riktade insatser ska ske till bl.a. äldre. En särskild utredare ska också göra
23 en översyn av straffskalorna och reformera påföljdssystemet. Syftet är att
24 straffskalorna på ett bättre sätt än i dag ska återspegla brottens allvar och
25 att påföljderna som döms ut ska framstå som rimliga och rättvisa.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

26
27
28
29 **att** anse motion 3:8 besvarad med vad som ovan anförts

30
31 Margareta Pålsson reserverade sig till förmån för att bifalla motionen.
32 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 1 i motion 3:8.

MOTION 3:9

ELISABETH BJÖRNSDOTTER RAHM, LYCKSELE - VÄSTERBOTTENS LÄN

FLER CIVILANSTÄLLDA INOM POLISEN PÅ MINDRE ORTER

Västerbotten är ett stort län och på många håll glesbefolkat. Vi har under den senaste tiden sett att inbrotten ökar, brottsligheten av andra slag ökar och de flesta gånger så blir fallen ouppklarade och brottsligheten får fortsätta. Vi har polisstationer inom alla våra kommuner och alla har bemanning även om den begränsad i omfattning.

Det vi saknar på våra polisstationer framförallt i inlandet är civilanställda som kan göra stora delar av de utredningar som poliserna idag får göra själva, fler civilanställda på dessa polisstationer skulle underlätta det administrativa arbetet och låta poliserna vara poliser. Antalet civilanställda inom Polismyndigheten har de senaste fyra åren ökat med 4 000 personer. Det har aldrig tidigare funnits så många civilanställda inom myndigheten som i år (2021). Att antalet polisanställda ökar är en förutsättning för en bättre tillgänglighet i hela landet.

Det stora problemet är att både poliser och civilanställda söker sig till kusten och till våra stora städer. Vi behöver incitament för att få fler poliser och civilanställda inom polisen - till våra mindre och mer glesbefolkade kommuner.

- att¹** öka incitamentet för att fler civilanställda anställs vid våra mindre polisstationer
- att²** ge större möjligheter till rotation mellan större och mindre polisstationer
- att³** motionen vidareändras till Moderaternas partistämma

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Det är viktigt med en närvarande polis i hela landet. Bemannade
3 polisstationer med polis, som snabbt kan rycka ut vid pågående brott.
4 Motionären belyser att många polisstationer, framförallt i inlandet, har en
5 brist på civilanställda. Detta medför att poliserna på dessa orter tvingas till
6 administrativa uppgifter som med fördel hade kunnat skötas av civilanställda.

7
8 Förbundsstyrelsen delar motionärens uppfattning om vikten av att
9 underlätta för polisen i det vardagliga arbetet, och instämmer i vikten av att
10 civilanställda kan avlasta mycket av bl.a. administrativ karaktär. Det är viktigt
11 att även den delen fungerar på polisstationer runt om i landet. Det är viktigt
12 att säkerställa en lämplig bemanning även på mindre polisstationer. Sedan är
13 det en fråga för Polismyndigheten att avgöra exakt hur detta ska möjliggöras.

14
15 Mot bakgrund av detta föreslår förbundsstyrelsen att stämman beslutar:

16
17 **att** bifalla motionens samtliga att-satser
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 3:10

FREDRIK KÄRRHOLM, HEDVIG ELEONORA - STOCKHOLMS STAD

EN KOMMUNAL ORDNINGSPOLIS

Att ombilda den nationella Polismyndigheten till ett kommunalt polisväsende är inte önskvärt. År 1965 ombildades de dåvarande 554 kommunala poliskårerna till en statlig polis indelad i 118 distrikt. I respektive län fick länsstyrelserna ansvar för polisverksamheten. Reformen var rätt och nödvändig. Förmåga, kompetens och utrustning behövde bli mer likvärdig, likaså fanns ett behov för polisen att kunna verka över kommungränserna.

Under lång tid har dock polisen centraliserats på ett sätt som medfört en allt sämre lokal polisinärvaro. Denna utveckling har skett trots att samtliga regeringar de senaste decennierna haft som ambition att öka polisens lokala närvaro, till exempel med närpolisreformen 1993 och polissatsningen 2006–2010.

Över tid har det ändå skett en kraftig minskning av poliser i yttre tjänst i förhållande till befolkningen.¹

År 2015 ombildades de 21 länsvis indelade polismyndigheterna till en nationell polismyndighet. Beslutet fattades av en enig riksdag i december 2012.² Skälen till ombildningen var flera. De gamla länspolismyndigheterna var för små för att ha nödvändig specialistkompetens, vid särskilda händelser var användningen av polisresursen inte tillräckligt flexibel, strategisk samverkan behövde förbättras m.m. Ett viktigt mål med ombildning var även att polisen skulle komma närmare medborgarna genom bildandet av lokalpolisområden.

År 2018 utvärderade Statskontoret ombildningen. Den övergripande slutsatsen var att det hade skapats bättre förutsättningar för en mer effektiv verksamhet. Ett identifierat problem var dock otillräckliga resurser lokalt. Polisen hade inte kommit närmare medborgarna.³

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

1 År 2023 presenterade Brottsförebyggande rådet (Brå) en analys av
2 Polismyndighetens resursfördelning och personaltillväxt. Det konstateras att
3 polisorganisationen har fortsatt att växa mer centralt än lokalt.⁴

4
5 Som en konsekvens av att för få poliser är närvarande lokalt anlitar allt fler
6 kommuner ordningsvakter i syfte att främja trygghet och förebygga brott. I
7 dag finns cirka 4000 ordningsvakter anställda av bevakningsföretag, som i
8 hög utsträckning har kommuner som uppdragsgivare. Av 290 kommuner har
9 122 det senaste året haft patrullerande ordningsvakter enligt 3 § LOV.⁵

10
11 Den 1 januari 2024 träder också en ny ordningsvaktslag i kraft som ger
12 kommunerna större möjligheter att använda ordningsvakter, vilka även får
13 utökade befogenheter.⁶ Ordningsvakter behövs och gör nytta, men kan och
14 bör inte ersätta poliser.

15
16 Poliser som patrullerar i uniform och arbetar lokalt är antingen
17 ingripandepoliser (med primär uppgift att rycka ut vid 112-larm) eller
18 områdespoliser (som arbetar förebyggande). I dag finns knappt 8000
19 ingripandepoliser och omkring 1200 områdespoliser.⁷ Antalet poliser i yttre
20 tjänst är inte bara få jämfört med tidigare, utan också få i en internationell
21 jämförelse.

22
23 En nationell Polismyndighet behövs av flera skäl, men mot bakgrund av
24 den statliga polisens långvariga misslyckande att etablera en tillräcklig
25 lokal närvaro behövs en kompenserande lösning. Denna lösning bör vara
26 kommunal ordningspolis, som kan inrättas av de kommuner som anser att
27 behov föreligger.

28
29 Lagen bör således ändras så att kommuner tillåts anställa ordningspoliser,
30 för att säkerställa en lokalt närvarande och synlig polis som arbetar
31 förebyggande. En sådan kommunal ordningspolis ska dock inte ersätta den
32 statliga polisen, utan fungera som ett komplement till Polismyndighetens
33 befintliga områdes- och ingripandepoliser. Den kommunala ordningspolisen
34 kan t.ex. fotpatrullera, göra skolbesök, samarbeta med socialtjänsten,
35 utföra nykterhetskontroll i trafiken och arbeta problemorienterat med hög
36 lokalkännedom. Uniform och utrustning bör vara densamma som den statliga
37 polisens och regleras i föreskrifter och riktlinjer av Polismyndigheten.

38

Statliga ingripandepoliser, som arbetar i Polismyndigheten, bör fortsättningsvis ha huvudansvaret för att hantera 112-larm, men kommunal ordningspolis bör bistå när så är möjligt. Detta möjliggörs genom användning av samma radiosystem. Brottsutredningar bör fortsatt hanteras av utredare vid Polismyndigheten, utöver vissa förstahandsåtgärder och utredningar som kan göras klart direkt på plats.

Kommunal ordningspolis bör ha genomgått ordinarie polisutbildning. En förkortad och anpassad polisutbildning bör dock skapas för att ordningsvakter ska kunna yrkesväxla till polis, efter individuell lämplighetsprövning av Plikt- och prövningsverket. En motsvarighet fanns åren 2000, 2002 och 2005 för officerare som ville bli poliser.⁸ En sådan specialanpassad utbildning kan säkerställa att inrättandet av en kommunal ordningspolis inte hindrar Polismyndighetens fortsatta tillväxt.

Krister Thelin, före detta moderat statssekreterare vid Justitiedepartementet, har i rapporten Med polisen i centrum (2016) redogjort för fördelarna med kommunala poliskårer. Centralt är en mer lokal och kontinuerlig polisenärvaro. Men det finns också ett viktigt demokratiargument; i dag är kommunpolitiken avskuren från varje reellt inflytande över polisverksamheten.⁹ Medborgarna, som är beroende av polismakten för beskydd, bör ges en större demokratisk möjlighet att påverka skyddets dimensionering.

Fler poliser med större lokal närvaro kan förväntas ha flera positiva effekter:

- Minska brottsligheten
- Öka tryggheten
- Öka allmänhetens förtroende för polisen
- Öka medborgares benägenhet att själva våga ingripa och vittna

1 SOU 1985:62, Inriktningen av polisverksamheten; Polismyndighetens årsredovisning 2022

2 Regeringens proposition 2012/13:1

3 Statskontoret, Ombildningen till en sammanhållen polismyndighet, 2018

4 Brottsförebyggande rådet, Polisens resursfördelning och personaltillväxt, 2023

5 SOU 2021:38, En ny lag om ordningsvakter m.m.

6 Regeringens proposition 2022/23:91

7 Polismyndighetens årsredovisning 2022

8 Rikspolisstyrelsen, Polisutbildning för specialister (PM, RA 761-259/13), 2013

9 Krister Thelin, Med polisen i centrum (Timbro), 2016

1 Med anledning av ovan yrkar jag:

2

3 **att¹** Moderata Samlingspartiet ska verka för att kommuner tillåts anställa
4 ordningspoliser, som ett komplement till Polismyndighetens
5 befintliga områdes- och ingripandepoliser

6 **att²** Moderata Samlingspartiet ska verka för att utreda en förkortad
7 och anpassad polisutbildning skapas som möjliggör för
8 ordningsvakter att yrkesväxla till att bli poliser

9 **att³** vidaresända motionen till Moderaternas partistämman 2023

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill tacka motionären för en välskriven, viktig och tyvärr allt för relevant motion. Vi delar motionärens bild av att det skulle vara välkommet med en vidareutbildning av ordningsvakter och att ge dessa ökade befogenheter så att de kan axla ett större ansvar för uppgifter som idag endast polisen utför, såsom att upprätthålla ordning på våra gator och torg. Detta skulle kunna ses som ett naturligt nästa steg med anledning av de nya befogenheter regeringen vill ge vissa kommunala ordningsvakter. I praktiken innebär det att en form av ny ordningspolis införs, såsom motionären argumenterar för. En sådan typ av ordningspolis kunde fungera både som ett komplement och som en avlastning från den statliga polisen.

Vidare delar förbundsstyrelsen motionärens uppfattning om att denna typ av ordningspolis har kan ha en kontinuerlig närvaro och god förankring i lokalsamhället. Kommunerna som är huvudman för de ordningsvakter som idag till del fyller denna roll utgör därför en lämplig huvudman även för en framtida ordningspolis. Det är av vikt att vi har en välutbildad och kompetent poliskår. Faktiskt arbete så som kommunal ordningsvakt eller en framtida ordningspolis kan ge erfarenheter och kompetenser som kan motivera en förenklad eller anpassad polisutbildning.

Förbundsstyrelsen ser därför gärna att frågan om en anpassad polisutbildning för personer inom vissa yrkesgrupper som vill vidareutbilda sig till polis utreds.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

- att** bifalla att-sats 1
- att** avslå att-sats 3
- att** besvara att-sats 2

Reservationer

Ole-Jörgen Persson, Kristina Lutz och Kristina Axén Olin reserverar sig till förmån för avslag på samtliga att-satser.

“Vi reserverar oss emot de skrivningar som öppnar upp för en kommunalt driven ordningspolis.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 Regeringen har lagt fram förslag om utökade möjligheter för användning
2 av ordnings- vakter. Bland annat ska kommunerna kunna använda
3 ordningsvakter inom en hel kommun, i stället för som nu inom vissa
4 begränsade geografiska områden. Ordnings- vakter ska även får fler
5 befogenheter. De ska till exempel få transportera vissa omhändertagna
6 personer, kroppsvisitera personer i identifieringssyfte och förstöra
7 beslagtagen alkohol om värdet är ringa.

8
9 Detta är enligt vår mening rätt väg att gå. Dagens lagstiftning på området är
10 föråldrat och ger inte kommunerna de verktyg man behöver för att använda
11 ordningsvakter på ett ändamålsenligt sätt.

12
13 En viktig princip, som vi tycker ska behållas även framgent, är att
14 Polismyndigheten leder och kontrollerar ordningsvakternas arbete samt
15 att kommunerna per se inte ska bedriva polisiärt arbete. De förslag som
16 framförs i propositionen/motionen innebär i grunden att en ny, kommunalt
17 driven poliskår tillskapas. Det är en positions- förflyttning vi inte anser att
18 Moderaterna ska driva.

19
20 Svensk polis står inför stora framtida utmaningar och i närtid stora problem.
21 Antalet poliser behöver bli fler, den lokala förankringen öka, antalet brott som
22 klaras upp måste bli väsentligt fler än vad dagens organisation bevisligen
23 klarar av. Detta måste dock ske inom ramen för en statlig polisverksamhet.
24 Vi tror inte på en "light-variant" av poliser med en sämre utbildning än den
25 förhållandevis korta utbildning som i dag erbjuds polisstuderande, framför
26 allt inte om tanken är att dessa poliser ska upprätthålla en ordningsfunktion
27 i samhället med rena polisiära befogenheter. Till syvende och sist är det
28 dock en principiell fråga ifall vi ska öppna upp för att Sveriges kommuner
29 och regioner ska kunna tillskapa egna poliskårer. Min uppfattning är att
30 dessa bör ha ett brottsförebyggande ansvar, och möjligheten att använda
31 sig av ordningsvakter vid behov, men att den polisiära verksamheten
32 även fortsättningsvis ska bedrivas inom ramen för en statlig organisation;
33 Polismyndigheten. En utveckling där det polisiära arbetet blir föremål för
34 kommunpolitikens nycker och bristande prioriteringar är en utveckling som
35 inte är positiv för det brottsbekämpande arbetet i Sverige."

36
37
38

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

- att** bifalla att-sats 1, 3
- att** bifalla att-sats 2 med Fredrik Kärrholms ändringsyrkande “Moderata samlingspartiet ska verka för att utreda...”

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

MOTION 3:11

ANTON SJÖDELL OCH JONAS ERICSON, GISLAVED - JÖNKÖPINGS LÄN

ÖKA TRYGGHETEN OCH TRYCK TILLBAKA BROTTLIGHETEN – VI BEHÖVER FLER LOKALT NÄRVARANDE POLISER OCH HÖGRE KRAV PÅ POLISCHEFERNA

Den upplevda tryggheten i vårt samhälle är oroväckande låg. Tilltron till rättsstaten principer är på nedåtgående trend hos många människor och många upplever att samhället har tagit ett steg tillbaka till förmån för en ökad kriminalitet.

I vår kommun har vi haft en något ökad polisnärvaro de senaste åren och många vi samtalat med genom åren upplever mer trygghet i vardagen med synlig och närvarande polis. Vi vet också att en närvarande och synlig polis förebygger och förhindrar brottslighet. Detta är bra och något vi borde vidareutveckla.

I många kommuner i vårt avlånga land finns inte längre någon heltidsbemannad polisstation. De lokala polisstationer som finns har enbart öppet någon timme i veckan, oftast mitt under arbetstid. Vi anser att man ska kunna besöka sin lokala polisstation för att få hjälp med de ärenden man har, utan att behöva ta ledigt från jobbet eller åka kollektivtrafik i över 120 minuter tur och retur till närmsta bemannade station. Som ett generellt räkneexempel, där antalet poliser totalt i Sverige är över 20 000 stycken, bör en kommun med 30 000 invånare ha drygt 60 poliser som arbetar i kommunen utifrån befolkningsfördelningen mellan kommunerna, vilket på intet sätt är verkligheten idag.

Vi förstår problematiken med personalbrist och att stora lokaler i varje kommun kan innebära ekonomiska påfrestningar. Samtidigt kan inte en enda sparad krona hjälpa den som blivit utsatt för brott eller upplever otryggheten.

Polisens uppdrag kan i det stora hela ses som en samhällsservicetjänst, där varje invånare ska kunna känna trygghet och stöd när man utsatts för brott.

En ny form av "polisstation" bör kunna finnas inom ramen för statens servicecenter alternativt med berörd kommun, där servicecenter ännu inte finns. Polisens lokaler kan då lokaliseras till en central och synlig plats i varje kommun. Bemanningen inom denna typ av samordnad verksamhet bör uppgå till en betydande del av en heltidsbemanning, där både administrativ personal och poliser omväxlande kan utgöra bemanningen.

I längden bör målet vara att varje sådan "polisstation" får fast knutna poliser till sin verksamhet. Betydelsen av fasta poliser, kända bland allmänheten, kan inte nog understrykas för att öka den upplevda tryggheten.

Polismyndigheten är i stora delar ineffektiv när det kommer till att utreda brottsligheten. Gör man en polisanmälan efter att ha haft inbrott i sitt lägenhetsförråd läggs utredningen oftast ner redan samma dag, med hänvisning till brist på bevis trots att ingen polis ens besökt brottsplatsen. Detta är ett oacceptabelt sätt att hantera vardagsbrottsligheten och ett större ansvarsutkrävande bör ställas på de lokala polisområdescheferna.

Sen 2012 har Storbritannien en modell med direktvalda polischefer, så kallade "police and crime commissioners", som har till uppgift att övervaka och säkra en effektiv polisverksamhet. Om denna direktvalda person inte sköter sitt uppdrag kan folket rösta bort personen i nästa val. En modell för detta bör utredas för att se på vilket sätt vi kan få en bättre, lokalt förankrad, polisorganisation.

att¹ verka för att Polismyndigheten i samverkan med Statens servicecenter/kommunerna etablerar lokal polisenärvaro genom en ny form av polisstation, enligt motionens intention,

att² verka för att varje polisstation, enligt motionens intention, får fler fast knutna poliser där antalet poliser bättre avspeglar områdets antal invånare av Sveriges totala befolkning samt

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Motionärerna har lyft en fråga som många av oss upplever som både
3 relevant, för att inte säga avgörande, för att bryta en utveckling av otrygghet,
4 minska och förhindra brottslighet samt öka tilliten till Polismyndigheten
5 och samhällskontraktet. Färskt i minne har vi händelser på höglandet där
6 polisens uttryckning varit avgörande för att inte fler skulle ha skadats, eller än
7 värre dödats.

8
9 Närvarande och synlig polis är faktorer som påverkar den upplevda
10 tryggheten och det skapar ett förtroende för Polismyndigheten och
11 underlättar det förebyggande arbetet. Förbundsstyrelsen konstaterar att
12 poliser i yttre befäl (inte antal poliser totalt) har minskat med nästan 200
13 poliser mellan åren 2015 och 2019 och är enligt polismyndighetens HR-
14 avdelning cirka 9 050 poliser.

15
16 Enligt Anders Ivarsson Westerberg, professor i offentlig förvaltning och
17 verksam vid Förvaltningsakademien vid Södertörns högskola och författare
18 av rapporten Reform i uniform – Polisens stora omorganisation, framkommer
19 bland annat att den nya organisationen betydde att områden som tidigare
20 legat på lokal nivå, som ungdomsbrottslighet och våld i nära relationer,
21 flyttades till en central nivå. Konsekvenserna av detta blev att många
22 uppfattade att de tappade den lokala förankringen som är viktig vid den
23 typen av brottsbekämpande verksamhet.

24
25 Förbundsstyrelsen ställer sig därför bakom förslaget att verka för att
26 Polismyndigheten i samverkan med Statens servicecenter/kommunerna
27 etablerar lokal polisenärvaro genom en ny form av polisstation.

28
29 Förbundsstyrelsen instämmer med motionärerna om att det behövs fler
30 fasta poliser knutna till varje polisstation där antalet poliser bättre avspeglar
31 områdets antal invånare av Sveriges totala befolkning, bland annat med
32 beaktande av arbetet med ungdomsbrottslighet och våld i nära relationer.
33 Det finns ett starkt incitament att arbeta förebyggande och lokalt. Detta är
34 därför ett bra förslag.

35
36 Förbundsstyrelsen instämmer med att det kan behövas ett system för
37 mer ansvarskrävande av chefer inom polisområden och att kvalitén på
38 hanteringen av brottsutredningar måste ökas och uppklarandestatistiken

höjas, speciellt när det kommer till vardagsbrott. Att införa ett system där polisområdeschefer väljs genom allmänna val anser dock förbundsstyrelsen inte leder till ett effektivt ansvarsutkrävande eller att vare sig intresset hos befolkningen i stort eller kostnaderna det skulle innebära kommer att motsvara den effekt som motionärerna vill uppnå.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens beslut att bifalla motionen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTIONERNA 3:9, 3:10 OCH 3:11

1
2
3 Samtliga motioner berör frågor om lokal polisnärvaro i olika avseenden.
4 Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt yttrande.

5
6 Motion 3:9 belyser svårigheter med att få både poliser och civilanställda
7 till mindre orter. Därför föreslås ökade incitamentet för att locka fler
8 civilanställda till mindre polisstationer samt större möjligheter till rotation
9 mellan större och mindre polisstationer.

10
11 Motion 3:10 lyfter frågan om en mer lokalt närvarande polis och föreslår
12 att kommuner tillåts anställa ordningspoliser. Dessa ska ha genomgått
13 ordinarie polisutbildning. Motionen föreslår också en förkortad och anpassad
14 utbildning för att ordningsvakter ska kunna yrkesväxla till poliser.

15
16 I motion 3:11 anför det att Polismyndigheten i samverkan med Statens
17 servicecenter och kommunerna ska kunna etablera en ny form av
18 polisstation i syfte att åstadkomma fler lokalt närvarande poliser, samt
19 att varje polisstation bör få ett fast antal poliser knutna till sig baserat på
20 befolkningens mängd. I motionen lyfts också frågor om Polismyndighetens
21 effektivitet och ansvarsutkrävande av lokala polisområdeschefer.

22
23 Partistyrelsen instämmer i att det är viktigt att medborgare, oavsett om man
24 bor i stad eller glesbygd, känner sig trygga och vid behov kan få kontakt
25 med polisen. Hela det svenska rättsväsendet behöver stärkas och komma
26 närmare medborgarna. Den moderatledda regeringen arbetar nu intensivt
27 med detta. Regeringen har bland annat gett Polismyndigheten i uppdrag att
28 redovisa vilka åtgärder som behövs för att nå målet om en polistäthet som
29 åtminstone motsvarar genomsnittet i EU, en målsättning som Moderaterna
30 aviserade redan innan valet 2022. Uppdraget redovisades i mars 2023. Det
31 är tydligt att en bredd av insatser är nödvändiga, och mot denna bakgrund
32 anser partistyrelsen inte att det är ändamålsenligt att peka ut enskilda
33 metoder för att öka den lokala närvaron.

34
35 Gällande motion 3:10 och förslaget om en kommunalt anställd ordningspolis
36 finns såväl praktiska som principiella invändningar mot en sådan ordning.
37 Skyddet av landets inre säkerhet är en uppgift för staten. Som anförts
38 ovan skulle varje polis som anställs av en kommun samtidigt vara en polis

som försvinner från Polismyndigheten. Det är inte önskvärt i ett läge där det råder brist på poliser. Det bör i detta sammanhang också beaktas att vi ser en utveckling där brottsligheten rör sig över olika områden samt blir mer komplex. Kommunal ordningspolis skulle även innebära en påtaglig belastning för både den nationella polisen och Åklagarmyndigheten att samarbeta med då ett stort antal lokala polisverksamheter har begränsad egen förmåga. Slutligen är en erfarenhet från tidigare länspolisverksamhet att det mycket lätt uppstår diskussioner kring ansvarsförhållandena kopplade till kostnader och insatser, vilket i slutändan riskerar att drabba brottsoffer. Av de skälen motsätter sig partistyrelsen förslaget.

Gällande förslaget om en anpassad utbildning för ordningsvakter förstår partistyrelsen vad motionären vill åstadkomma, det vill säga att snabbare öka antalet poliser. Som motionären också beskriver kommer en ny ordningsvaktslag att träda i kraft vid årsskiftet som innebär att ordningsvakter bland annat ges utökade befogenheter. Det innebär en bättre fördelning av uppgifter mellan ordningsvakter och polis. Det kan även bidra i kommunernas trygghetsskapande arbete. Partistyrelsen står bakom denna inriktning, istället för att införa en anpassad utbildning för ordningsvakter. Samtidigt behövs åtgärder för att locka fler till polisyrket och för att de som lämnat yrket ska återvända.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå motion 3:9, 3:10 och 3:11

Christofer Fjellner och Hans Wallmark reserverade sig till förmån för att bifalla motion 3:10.

MOTION 3:12

MARIE NICHOLSON, VIMMERBY - KALMAR LÄN

VERKSTÄLLIGHETEN I UTVISNINGSDOMAR

Enligt utlänningslagen (2005:716) 8a kap. §1 får en utlänning som inte är EES-medborgare eller familjemedlem till en EES-medborgare utvisas ur Sverige om han eller hon döms för ett brott som kan leda till fängelse.

Utvisning bestäms av domstol vanligtvis i samband med att påföljden för brottet fastställs. Domstolen ska dock ta hänsyn till om utlänningen enligt bestämmelserna i 12 kap. utlänningslagen inte kan sändas till ett visst land eller om det annars finns särskilda hinder mot att beslutet verkställs (8 a kap. 1 och 4 §§ utlänningslagen). Om det anses finnas hinder för verkställigheten så döms inte utlänningen till utvisning.

Det här är en praxis som är problematisk av flera anledningar:

- Verkställighetshinder blir en de facto förmildrande omständighet i påföljden. Utvisning ska utdömas som en konsekvens av brottet. Situationen i hemlandet tas inte med i bedömningen av brottets natur och borde inte heller vara en faktor i påföljden.
- Ett fängelsestraff ska avtjänas innan utvisningen verkställs. Beroende på vilken strafftid som utdöms kan situationen i hemlandet ha förändrats. Det är inte möjligt för en domstol att säkert säga om verkställigheten kommer kunna genomföras. Det ställningstagandet bör därför göras först när utvisningen blir aktuell.
- Svenska domstolar förväntas inte ha specialistkunskap om rättssäkerheten i andra länder. Det är migrationsverket som sitter på den kunskapen och därför bör det rimligtvis också ligga på migrationsverkets ansvar att avgöra om det föreligger ett verkställighetshinder och att i så fall även bedöma om personen bör sättas i förvar eller under uppsikt till dess utvisningen kan genomföras.

Med anledning av ovanstående yrkar undertecknad:

att¹ Moderaterna verkar för att svenska domstolar inte får överväga verkställigheten i utvisningsdomar

att² motionen skickas vidare till partistämman

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Under sittande regering har otryggheten ökat avsevärt i vårt land. Vårt parti har under denna mandatperiod gått före i arbetet med att öka tryggheten och se till att rättskedjorna stärks. Ett första självklart steg har varit att öka polistätheten, införa stärkta brottsrubriceringar och skärpa straffen. Men det finns även anledning att se över hur arbetet med påföljderna hanteras. Förbundsstyrelsen vill tacka för en relevant motion som föreslår en konkret lösning på ett stort problem för rättsväsendet och som – om den blir verklighet – kan medföra ett större förtroende för vårt rättssystem. Att grovt kriminella inte återförs till sina hemländer efter avtjänat straff kan vara provocerande och att prövningen av huruvida de ska avvisas eller ej bör givetvis ske i rätt instans, med rätt kompetens och vid rätt tidpunkt.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:12

Motionären lyfter viktiga processrättsliga frågor om utvisningar på grund av brott och vilken hänsyn som ska tas till eventuella verkställighetshinder.

Utvisning utgör en särskild rättsverkan av brott. Det innebär att allmän domstol i samband med att påföljden för ett brott fastställs också har möjlighet att ta ställning till om en person som inte är svensk medborgare efter avtjänat straff ska utvisas ur landet. Domstolen ska inom ramen för detta även ta ställning till eventuella verkställighetshinder. Om sådana föreligger ska inte den åtalade dömas till utvisning.

Som motionären påpekar innebär denna ordning, som tillämpats i Sverige under lång tid och som i praktiken innebär att allmän domstol också ska ta ställning till förvaltningsrättsliga frågor, flera praktiska problem. Utöver att

det i lagstiftning inte uttryckligen framgår om utvisningsfrågan ska prövas ex officio eller inte, råder det oklarheter kring vilken bevisning åklagare förväntas föra kring frågan om verkställighetshinder. Som motionären pekar på är det också fråga om en bedömning av framtida förhållanden, då en brottsutvisad person i regel också har dömts till en längre påföljd som först ska avtjänas i Sverige.

Den nuvarande ordningen behöver ses över. I Tidöavtalet framgår att en bred översyn ska göras av regelverket kring brottsutvisningar. Denna innefattar de frågor som motionären tar upp ut. Till exempel ska en skyldighet att pröva utvisningsfrågan införas, frågor om verkställighetshinder flyttas till verkställighetsstadiet, återreseförbudet förlängas och inhibition ersätta tillfälliga uppehållstillstånd i vissa fall.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:12 besvarad med vad som ovan anförts

Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 1 i motion 3:12.

MOTION 3:13

MODERATERNA I VÄSTMANLAND

PRIORITERA BEKÄMPNING AV BROTT MOT FÖRETAGARE

När man pratar om trygghet och brottslighet tänker man oftast på brott mot enskilda individer. De som bygger vår välfärd, våra jobbskapare och samhällsbärare blir bortglömda, nämligen företagarna.

Statistik från svenskt näringsliv visar att 1 av 3 företag har blivit utsatta för någon form av brott de senaste fem åren. 84% av de brottsutsatta företagarna upplever att de fått en minskad tilltro till rättsväsendet efter kontakt med polis och rättsväsende. Nästan var femte av de som utsatts för brott har övervägt att lägga ned sin verksamhet på grund av brottsligheten. En rapport från undersökningsinstitutet HUI har kommit fram till att bara inbrott och skadegörelse kostar svenska företag 40 miljarder kr årligen.

De vanligaste formerna av brott som drabbar företag är inbrott, skadegörelse, blufffakturor samt olika former av it-relaterad brottslighet (som virus eller dataintrång). På landsbygden anser 8 av 10 företagare att det skulle krävas en ökad polisenärvaro för att öka tryggheten, och bara var fjärde företagare i storstäderna upplever att polisens närvaro är tillräcklig. En hel del företagare har blivit desillusionerade och avstår helt enkelt från att anmäla. Hela 65% av företagarna säger att man ibland avstått från att göra polisanmälan. Man upplever att det helt enkelt inte lönar sig att anmäla. Utredningarna läggs ändå ner.

Det här börjar bli ett allvarligt samhällsproblem. Om de som skapar förutsättningar för Sveriges välfärd förlorar sin tilltro till systemet är det allvarligt. Om folk avstår från att starta och driva företag för att man bedömer att man inte kommer att få hjälp om man drabbas av brott så förlorar hela Sverige på detta. Svenskt näringsliv har tagit fram åtgärdslistor som skulle kunna förbättra situationen. Det handlar bl a om att ta fram data och analys, om regelbunden dialog och om att integrera företagens perspektiv i kommunens brottsförebyggande arbete. Det handlar i slutändan också om att polis, kommuner och rättsväsende måste börja lägga högre prioritet på

	brotten som drabbar Sveriges företagare.	1	
		2	
att¹	förbundsstämman uttalar att Moderaterna bör driva på för att mer resurser ska satsas på arbetet mot brottslighet som specifikt riktar sig mot företag och företagare	3 4 5	
att²	förbundsstämman uttalar att Moderaterna bör driva på för att man på kommunal nivå samlar in data för att kunna få en lägesbild av brottsligheten mot företag och hur mycket denna kostar lokalsamhället.	6 7 8 9	
att³	förbundsstämman uttalar att Moderaterna bör driva på för att kommunerna i sina företagsdialoger lägger särskild vikt vid brottslighet och otrygghet, och även samverkar med polismyndigheten i dessa.	10 11 12 13	
att⁴	förbundsstämman uttalar att Moderaterna bör driva på för att företagets perspektiv ska tas med då kommunerna tar fram handlingsplaner för sitt brottsförebyggande arbete.	14 15 16	
att⁵	motionen vidareändras till Moderaternas partistämma	17	
att⁶	förbundsstämman tar motionen som sin egen och skickar den vidare till nästa ordinarie partistämma.	18 19 20	
		21	
	Moderaterna Västerås - Västmanlands län	22	
		23	
Stefan Lindh	Enes Bilalovic	Anna Nordin	24
Västerås	Västerås	Västerås	25
Västmanland	Västmanland	Västmanland	26
			27
			28
			29
			30
			31
			32
			33
			34
			35
			36
			37
			38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen instämmer med motionärerna om att brott mot företagare är ett allvarligt problem. 31 procent av Västmanlands företagare uppger att de påverkas negativt av den växande brottsligheten och otryggheten. Många av de generella åtgärder som Moderaterna föreslår för att bekämpa brottsligheten i stort bidrar också till att minska även företagares utsatthet för brott. Moderaterna har dessutom föreslagit en rad åtgärder för att motverka flera av de typer av brott som i hög utsträckning drabbar företagare. Det handlar till exempel om mer resurser och befogenheter till tullen för att bekämpa internationella stöldlikor, högre lägsta straff för grov stöld och skärpt lagstiftning för att stoppa bolagsmålsvakter. Moderaterna vill satsa mer resurser än regeringen på hela rättsväsendet, vilket innebär att mer resurser också kan avsättas mot brottslighet som specifikt riktar sig mot företagare.

Förbundsstyrelsen är emellertid enig med motionärerna om att mer behöver göras föra att uppmärksamma det problem som kriminaliteten innebär för många företagare.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

Reservation lämnades av Caroline Högström, Stephanie Bruksgård och Johan Henriksson till förmån för avslag på att 1. Detta främst då vi inte är övertygade om att brott mot företagare ska prioriteras framför såg sexualbrott, mord eller gängbrottsligheten. Med ökade resurser till polisen bör även brott mot företagare hinnas med, vilket självklart vore viktigt. Vi är helt överens med motionärerna i sak, det vill säga att det är ett allvarligt samhällsproblem när människor avstår att anmäla brott då det inte upplevs leda till något.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:13

Motionärerna lyfter vikten av att bekämpa brott som sker mot företagare såsom inbrott, skadegörelse samt olika former av IT-relaterad brottslighet. Bland annat föreslås att Moderaterna bör driva på för att fler resurser satsas

på arbetet mot brottslighet specifikt riktat mot företag och företagare. 1
 Partistyrelsen delar motionärernas bild att brottsutsatthet bland företagare 2
 är mycket bekymrande och att utsattheten tar sig många olika uttryck. Det 3
 belyses inte minst genom den statistik som motionärerna presenterar. Den 4
 otrygghet som idag drabbar Sveriges näringsliv är dels ett oacceptabelt 5
 angrepp på den enskilde företagaren, dels ett hot mot hela landets välfärd. 6

Den moderatledda regeringen genomför en omfattande satsning på 8
 hela rättsväsendet. Skärpta straff för mängdbrott införs samtidigt som 9
 krafttag tas mot utländska stöldlighör genom skärpta straff, fler utvisningar 10
 och utökade befogenheter för Tullverket utreds. Det behöver bli enklare 11
 för butiksägare att bestämma vem som får vistas i butikslokalen. Även 12
 Statskontoret har fått i uppdrag att kartlägga och analysera hur vissa 13
 myndigheter och organisationer säkerställer att deras utbetalningar av stöd 14
 till företag och andra juridiska personer är korrekta. Regeringen har också 15
 gett en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av straffskalorna och 16
 reformera påföljdssystemet. Syftet med uppdraget är att straffskalorna på 17
 ett bättre sätt än i dag ska återspegla brottens allvar och att påföljderna som 18
 döms ut ska framstå som rimliga och rättvisa. 19

Partistyrelsen menar att frågan om att skydda företagare från brott 21
 behöver drivas på bred front. Moderaterna har sedan tidigare föreslagit 22
 att Brottsförebyggande rådet bör få i uppdrag att kartlägga brott mot 23
 företag samt att företag som är engagerade i säkerhetskänslig verksamhet 24
 bör få bättre stöd från staten för att kunna möta cyberattacker, spionage 25
 och stöldförsök från främmande makt. Moderaterna står också bakom 26
 inriktningen att skapa ett bättre samarbete mellan kommun, polis och 27
 företagare. Motionärernas förslag om att kommunerna i sina företagsdialoger 28
 lägger särskild vikt vid brottslighet och otrygghet, samt samverkar med 29
 Polismyndigheten i företagsdialoger, ligger därmed i linje med partiets 30
 riktning. 31

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:13 besvarad med vad som ovan anförts 35

MOTION 3:14

CAROLINE HÖGSTRÖM OCH ELEONORE LUNDKVIST, VÄSTERÅS - VÄSTMANLAND

SKÄRP PÅFÖLJDEN FÖR DEN SOM UTEBLIR FRÅN RÄTTEGÅNG

I ett fungerande rättssamhälle är det viktigt med en hög tilltro till statens förmåga att upprätthålla lag och ordning. Idag kan vi se flera problem med dagens ordning och system. Personer som begår brott kan idag medvetet undanhålla sig rättegång för att på så sätt undvika rättsliga påföljder.

Om en tilltalad uteblir från rättegång blir den tilltalade i första hand kallad till förhandling med hot om vite, vite som sedan höjs om personen fortsatt uteblir från rättegång. Därefter är det brukligt att domstol utfärdar att en person kan häktas i sin frånvaro och gripas för att föras till rättegång. Detta gäller oftast vid rättegångar med högre straffpåföljder och där den tilltalades närvaro krävs. Vid lägre straffpåföljder kan domstolen ibland avgöra målet ändå.

Idag finns inga ytterligare rättsliga påföljder att undvika rättegång och det finns flera fall där åtalade medvetet undvikit rättegångar och även rättsliga påföljder för eventuella brott. I en fungerande rättsstat skall detta inte vara möjligt. Vi föreslår att det både införs rättsliga påföljder för personer som medvetet undviker rättegång och att polisens möjlighet att häkta personer som medvetet undviker straff under en längre tid, i dagsläget får polisen omhändertaga en person som mest i arton timmar innan förhandlingen.

Även preskriptionstiden utgör i dessa fall en möjlighet för den tilltalade att hålla sig undan fram till dess att brottet är preskriberat. Därför behöver preskriptionstiden förlängas.

Vi föreslår därmed Moderaterna i Västmanland:	1
	2
att¹ verka för att ge polisen utökade möjligheter att omhänderta tilltalade som uteblir från rättegång upprepade gånger.	3
	4
att² verka för att införa fler straffrättsliga påföljder för tilltalade som uteblir från rättegång upprepade gånger.	5
	6
att³ verka för att förlänga preskriptionstiden i de fall där den tilltalade inte infinner sig till rättegång	7
	8
att⁴ skicka motionen vidare till Moderaternas partistämma	9
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill tacka motionären för en välskriven motion på ett aktuellt ämne. Motionärerna lyfter det faktum att det idag inte finns några straffrättsliga påföljder för tilltalade om de ett flertal gånger uteblir från rättegång. I de mest extrema fallen innebär det att en tilltalad kan undvika rättegång fram tills det att brottet är preskriberat och således undvika att bli dömd. Detta ska inte vara möjligt i en fungerande rättsstat.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:14

Motionärerna önskar hårdare konsekvenser för misstänkta personer som uteblir från rättegång.

Enligt svensk rätt ska det som presenteras under huvudförhandlingen ligga till grund för domen, vilket kallas för omedelbarhetsprincipen. Det är därför av stor vikt att både den tilltalade och brottsoffret är närvarande under rättegången, annars behöver rättegången ofta ställas in. Det är allvarligt att rättegångar ställs in på grund av att misstänkta försöker undkomma rättvisa, i synnerhet vid upprepad frånvaro. Det kostar pengar för staten och innebär ett stort lidande för brottsoffret. Partistyrelsen delar motionärernas syn på att verka för hårdare konsekvenser för misstänkta som, utan giltiga skäl, inte dyker upp på rättegången.

Det är slöseri med tid och resurser när en rättegång ställs in med kort varsel och innebär kostnader som är helt onödiga för rättsväsendet. Det är särskilt allvarligt i ljuset av att domstolarna har många brottmål att hantera och det ofta dröjer flera månader från det att en person åtalas till det att en rättegång kan bokas in. En inställd rättegång innebär också att brottsoffret får vänta på ekonomisk ersättning. När en dom har avkunnats kan brottsoffret kräva ut sitt skadestånd och om den misstänkte frias kan brottsoffret vända sig till sitt

försäkringsbolag eller brottsoffermyndigheten för att få ersättning.

Som motionärerna anger finns det idag möjligheter att utdöma ett vitesbelopp eller häkta en tilltalad som inte dyker upp. I vissa fall är det möjligt att avgöra en rättegång trots att den misstänkte inte är närvarande. Oavsett vilken påföljd som övervägs, bör den vara effektiv och ändamålsenligt för att motverka problemet.

Den moderatledda regeringen genomför nu en omläggning av kriminalpolitiken där fokus flyttas från gärningsman till brottsoffer och samhällsskydd. Regeringen har bland annat remitterat Domstolsverkets promemoria Nya bestämmelser för att avgöra brottmål i den tilltalades utelämnande. Remissvaren analyseras just nu på Justitiedepartementet.

Vid en situation där åklagaren väckt åtal mot en misstänkt som i årtal håller sig undan rättegång i hopp om att brottet ska preskriberas, regleras det i 35 kap. brottsbalken. Har åtal väckts, och den misstänkte tagit del av åtalet, bryts preskriptionen för brottet. Det är alltså bara åtalet som måste väckas och delges innan preskriptionstiden går ut. Domen behöver inte hinna vinna laga kraft. Vid situationer som omfattar att en dömd person försöker undvika straff, delar partistyrelsen motionärernas inställning om att det inte är acceptabelt och bör få kännbara konsekvenser.

Moderaterna arbetar redan för olika åtgärder för att minska antalet inställda domstolsförhandlingar, exempelvis att högre viten ska dömas ut, att rättegångar i fler fall ska få avgöras om personen medvetet håller sig undan och att misstänkta bör häktas i fler fall än vad som sker i dag.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:14 besvarad med vad som ovan anförts.

MOTION 3:15

ELLEN JUNTTI, HÄRRYDA - VÄSTRA GÖTALAND

SKÄRPNING AV RIKTLINJER FÖR ANHÅLLANDE OCH HÄKTNING GÄLLANDE OKÄNDA UNGA LAGÖVERTRÄDARE

2017 ändrade Åklagarmyndigheten sina riktlinjer gällande anhållande av unga lagöverträdare. Sedan dessa har betydligt färre anhållits och häktats. Detta har troligtvis medfört att ungdomsbrotten ökat, inte minst när unga personer rånar andra ungdomar och barn.

När en person grips för tex misshandel, och identiteten är okänd, ska anhållandet användas med stor restriktivitet enligt de nya riktlinjerna. Detta innebär att när en person påstår sig vara under 18 år, oftast ensamkommande enligt Erik Nord Polischef i Storgöteborg, kan denne friges utan att polisen med säkerhet vet vem personen är. Detta försvårar brottsutredningen och i många fall är det svårt att få gärningsmannen fälld för brottet.

Detta är naturligtvis helt fel ur många aspekter, inte minst för brottsoffret som inte får upprättelse.

Dessa riktlinjer borde ändras i skärpande riktning.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna verkar för att skärpa riktlinjer för anhållande och häktning av okända unga brottsmisstänka

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Vi tackar motionären för en välskriven och mycket aktuell motion. Vi ställer oss bakom andemeningen i motionen; givetvis skall misstänkta hållas häktade fram tills dess att personens identitet har klarlagts. Om personer som begår brott sätter i system att ej styrka sin identitet för att därmed bli frigivna skulle detta medföra stora problem avseende medborgarnas trygghet och möjlighet till upprättelse för begångna brott på sikt. Polisen i Storgöteborg behöver, som motionären lyfter, i dagsläget tillämpa ett förfarande där misstänkta personer under 18 år friges utan att den misstänktes identitet har klarlagts. Detta har till viss del sin grund i bristen på plats på häktet och det inte heller ovanligt att personer som omhändertagits av polis med stöd av Lag (1976:511) om omhändertagande av berusade personer m.m. behöver släppas i förtid för att bereda plats för misstänkta. Bristen på både polisiära resurser, samt platser på både anstalt och häkten är i dagsläget omfattande och vi måste arbeta aktivt för att mota tillbaka kriminaliteten, inte minst genom att säkerställa att kriminella faktiskt lagförs.

Vi föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:15

Motionären lyfter frågan om skärpta riktlinjer som innebär att polisen i flera fall ska kunna anhålla och häkta okända unga lagöverträdare.

Utgångspunkten är att alla brott ska anmälas och utredas. Detta gäller även om det saknas förutsättningar för lagföring, exempelvis på grund av att gärningspersonen är underårig. Enligt Tidöavtalet ska det göras en bred översyn av dagens lagstiftning gällande frihetsberövande av unga, inklusive förutsättningarna för häktning, bland annat för att polisen i fler fall ska kunna hålla kvar en ung brottsmisstänkt i väntan på socialtjänst eller vårdnadshavare. Även tidsgränserna för kvarhållande ska ses över för att

1 socialtjänsten ska ges bättre möjligheter att pröva frågan om omedelbart
2 omhändertagande utan att den unge släpps. Brottsligheten tränger djupt ner i
3 åldrarna och dagens system är inte utformat för den situation som råder. Den
4 moderatledda regeringen har tillsatt en utredning som fått ett brett uppdrag
5 att skärpa reglerna gällande unga lagöverträdare. Utredningen ska bland
6 annat överväga sänkt straffmyndighetsålder och föreslå hur ålder kan ges
7 minskad betydelse vid straffmätningen för unga lagöverträdare i åldern 15–17
8 år.

9
10 Partistyrelsen vill samtidigt framhålla vikten av förebyggande åtgärder.
11 Många yngre lagöverträdare riskerar att fastna i en kriminell livsstil. Det
12 handlar om att kunna sätta in tidiga och ändamålsenliga insatser som kan
13 hindra en negativ spiral med fortsatt brottslighet och i stället bidra till att barn
14 och unga får rätt stöd och goda förutsättningar att nå sin fulla potential.

15

16 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

17

18 **att** anse motion 3:15 besvarad med vad som ovan anförts

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 3:16

ELLEN JUNTTI, HÄRRYDA - VÄSTRA GÖTALAND

GE STÖRRE BEVISVÄRDE TILL FÖRHÖR I FÖRUNDERSÖKNINGEN

Dödsjutningar sker i princip var och varannan dag i Sverige. Sönderbombade fastigheter har eskalerat det senaste året. Utvecklingen är mycket allvarlig och måste stoppas. Flera oskyldiga människor har dödat och skadats i dessa våldsamma brott.

Brottsligheten är mycket grov och den leder ofta till att målsäganden och vittnen ändrar sina utsagor i domstolsförhandlingen. I förundersökningen har de tidigare berättat om brottet, men tar sedan tillbaka sina uppgifter i domstolsförhandlingen. Många gånger av rädsla för hämnd från kriminella. Detta är mycket allvarligt för tryggheten i Sverige.

I dagsläget är det den muntliga utsagan vid domstolsförhandlingen som gäller, inte vad målsäganden och vittnen uppgivit i förundersökningen. Detta leder ofta till att ingen blir fälld för brottet.

Tidiga och väl dokumenterade förhör med målsäganden och vittnen under förundersökningen, helst videoinspelade, är av stor betydelse. Därför anser jag att dessa förhör ska få betydligt större bevisvärde i domstol, om utsagan inför rätten blir en annan eller uteblir helt.

Detta minskar också risken för att målsäganden och vittnen hotas till tystnad.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna verkar för att ge större bevisvärde till förhör i förundersökningen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1 Vi tackar motionären för en aktuell och relevant motion. Vi ser att förslaget
 2 hade kunnat bidra till att fler fall, där personer som har begått grova brott,
 3 faktiskt leder till fällande domar. I dagsläget kan det gå en längre tid innan
 4 brottmål tas upp i domstol, i många fall uppemot ett år. Det borde te sig som
 5 självklart att styrkan i vittnesmål, oaktat påtryckningar, sjunker desto längre
 6 tid som förflutit sedan brottet begicks, varför ett större bevisvärde borde
 7 ges till den dokumentation som gjordes i anslutning till brottet. Tyvärr är
 8 det mycket vanligt att så lång tid har förflutit sedan brottet begicks att både
 9 polisens-, samt vittnenas vittnesmål är otydliga och osammanhängande
 10 vid den faktiska domstolsförhandlingen. Om man även tar hänsyn till de
 11 påtryckningar och hot som kan riktas mot målsäganden och vittnen under
 12 denna tid så ser vi det som ett steg i rätt riktning att ge de tidiga förhören ett
 13 större bevisvärde i domstolsförhandlingar.
 14

15 Vi föreslår förbundsstämman:

16 **att** bifalla motionen.

17
 18
 19
 20 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
 21 beslut.
 22
 23

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:16

24
 25
 26 Motionären lyfter frågan om att tillmäta förhör som gjorts under
 27 förundersökningen ett större bevisvärde i domstolsprocessen.
 28

29 Partistyrelsen delar motionärens syn på det mycket allvarliga läge vi har i
 30 Sverige vad gäller gängkriminalitet. Den moderatledda regeringen arbetar nu
 31 intensivt för att genomföra ett antal mönsterbrytande åtgärder mot gängen.
 32

33 Den 1 januari 2022 infördes nya regler om tidiga förhör som delvis luckrar
 34 upp omedelbarhetsprincipen, dvs. att domstolen enbart ska döma på det
 35 som förs fram vid rättegången. I syfte att göra handläggningen av framför allt
 36 stora brottmål mer modern, flexibel och effektiv utökades möjligheterna att
 37 använda t.ex. inspelade polisförhör som bevis i domstol. Den moderatledda
 38 regeringen har därutöver beslutat att en utredning ska få i uppdrag att bland

annat undersöka hur reglerna om tidiga förhör fungerat i praktiken och
bedöma om möjligheterna att åberopa vittnesattester och tidiga förhör som
bevis i domstol bör utökas ytterligare. Uppdraget ska redovisas i april 2024.

Vad gäller frågan om bevisvärdering, som är separat från den om
omedelbarhetsprincipen, vill partistyrelsen dock understryka att det råder fri
bevisprövning enligt svensk rätt. Bevisvärdet bestäms således inte genom
särskild lagstiftning utan avgörs av domstolarna och på området finns en
omfattande praxis. Den ordningen bör inte omkullkastas. Därtill finns risker
med att generellt på förhand tillmäta viss bevisning ett högre bevisvärde.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå motion 3:16

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 3:17

HAMPUS MAGNUSSON, GÖTEBORG INNERSTADEN - VÄSTRA GÖTALAND M.FL.

ATT HYRA IN FÄNGELSEPLATSER FRÅN ANDRA LÄNDER

För en tid sedan larmade dåvarande generaldirektör för Kriminalvården, Nils Öberg, om hur trycket på svenska anstalter och häkten ökar. Vi ser sedan en tid tillbaka ett trendbrott med en kraftig ökning av antal intagna i fängelse. Senast det hände var i mitten av nittioalet och det ledde till rymningar, fritagningar, gisslansituationer och upplopp. I ett sådant läge får Sverige aldrig hamna igen. Bristen uppskattades 2019 till ca 1000 platser på anstalter och häkten. Vi ser nu även hur svensk kriminalpolitik präglas av straffskärpningar och stora satsningar på Polismyndigheten. Detta kommer med all sannolikhet leda till ännu fler dömda brottslingar som dessutom kommer sitta längre tid. Till detta ska även räknas den befolkningsökning som Sverige haft under senare år och som även förväntas fortsätta kommande år.

Nu måste vi ta tag i problemen för att komma tillrätta med den ohållbara situationen. Annars riskerar vi ännu större problem för både laglydiga medborgare, personal inom kriminalvården såväl som för fångar. Sverige borde därför göra som flera andra länder och se över möjligheten att hyra fängelseplatser i länder med ledig kapacitet. Detta har redan genomförts i vårt grannland Norge. Här skulle vi kunna upprätta ett gynnsamt samarbete med andra EU-länder för att på ett kostnadseffektivt sätt lösa ett gemensamt problem. De får full beläggning och vi slipper överfulla fängelser. Det sänder också en signal till utländska brottslingar att de kan hamna i till exempel östra Europa istället för i Sverige även om de begår sina brott hos oss. Givetvis ska konventioner och regler följas men nivån kan gott och väl vara lägre än den som idag är i våra svenska fängelser.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna uttalar sig för att utreda möjligheten att hyra in fängelseplatser i andra länder

Hampus Magnusson	Bruno Tiozzo	1
Innerstaden	Kortedala-Nylöse-Bergsjön	2
Västra Götalands län	Västra Götalands län	3
		4
Joel Wickman		5
Askim		6
Västra Götalands län		7
		8
		9

KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

Att rättsväsendet fungerar i alla steg är en viktig fråga för Moderaterna. Därmed är det viktigt att även det sista steget i kedjan, påföljden i form av anstaltsvistelse, sker inom skälig tid från lagakraftvunnen dom. Då det tar tid att bygga anstaltsplatser kan det finnas en möjlighet att nyttja andra länders eventuella överkapacitet inom anstaltsväsendet. Om detta används på rätt sätt kan detta minska risken för överbeläggningar och temporärt klara beläggingsproblem.

Det ska dock framhållas att de exempel som finns inom Europa inte alltid blir ett mer ekonomiskt fördelaktigt alternativ, utan ska ses som en lösning när den egna kapaciteten inte räcker till. Det är vidare viktigt att rättssäkerhet upprätthålls och att den enskilde ges möjlighet till rehabilitering och kontakt med myndigheter och anhöriga på ett rimligt sätt. Att frågan utreds ställer sig därför styrelsen positiv till. Dock anser inte styrelsen att motionen ska tas som kretsårsmötets egen.

Styrelsen föreslår årsmötet

att bifalla att-sats 1

att avslå att-sats 2

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Bristen på platser på svenska anstalter och fängelser är idag kritisk. I mitten
3 på 2019 var Kriminalvården i behov av närmre 800 anstaltsplatser, samt
4 200 nya häktningsplatser, enligt deras egna beräkningar. Vi befinner oss
5 med andra ord redan idag i en situation där den svenska kriminalvården
6 inte klarar av att uppfylla sitt uppdrag. Givet den stora ökningen av brott i
7 Sverige under bara 2019 ser det inte ut som att vi går en framtid till mötes
8 där antalet begångna brott kommer att sjunka till den grad att de befintliga
9 platserna kommer att innebära en tillräcklig kapacitet. Utländska stöldligor,
10 samt kriminella som uppehåller sig olagligt i Sverige, har blivit ett växande
11 problem och när dessa lagförs så sätts ytterligare press på den redan
12 ansträngda kriminalvården. Vi ställer oss bakom motionärernas förslag,
13 men vi vill samtidigt understryka att rådande lagstiftning endast öppnar för
14 möjligheten att hyra in fängelseplatser utomlands för lagförda utan svenskt
15 medborgarskap.

16 Vi föreslår förbundsstämman:

17 att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

18
19
20
21 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
22 beslut.
23
24
25
26

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:17

27
28 Motionärerna lyfter frågan om det ökade trycket på våra fängelser och
29 häkten, och föreslår att Moderaterna som en lösning på problemet utreder
30 möjligheterna att hyra fängelseplatser i andra länder.
31
32

33 Partistyrelsen delar motionärernas bild av att den nuvarande kapaciteten
34 i häkten och fängelser inte räcker till för att möta framtida behov. Den
35 moderatledda regeringen har bland annat gett Kriminalvården i uppdrag
36 att utreda hur kapaciteten kan byggas ut på häkten och anstalter med
37
38

bibehållen kvalitet, effektivitet och säkerhet.

Genom Tidöavtalet har den moderatledda regeringen åtagit sig att utreda huruvida fängelseplatser i andra länder kan hyras i syfte att avhjälpa kapacitetsbristen. Enligt överenskommelsen ska även möjligheten att hyra fängelseplatser utomlands för personer som dömts till utvisning på grund av brott ingå i utredningen.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:17 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 3:18

HAMPUS MAGNUSSON, INNERSTADEN - VÄSTRA GÖTALAND M.FL.

LAGSTIFTNING FÖR MILITÄRT UNDERSTÖD TILL POLISEN

Det har de senaste åren tyvärr blivit tydligt att Sverige och svensk polis tappat kontrollen över flera delar av vårt land, bara i Göteborg finns 6 av landets 22 särskilt utsatta områden enligt polisens definition. Områden där svensk lag inte följs, kriminella gäng styr och brottsligheten breder ut sig. Polisen har varken personal eller rätt verktyg för att stävja utvecklingen och de utökade personalsatsningarna beräknas få verkan först om flera år. Då riskerar situationen att ha eskalerat ytterligare med svåröverskådliga konsekvenser för både rättsstaten och tilltron till samhället i stort. Moderaterna måste ligga i framkant med att identifiera allvarliga samhällsproblem, men också att hitta lösningar som får effekt här och nu. Vi vill därför att lagstiftning skyndsamt tas fram som tillförsäkrar polisen personalresurser från Försvarsmakten för en snabb och kraftfull mobilisering mot de kriminella gängerna och återtagande av våra förlorade områden.

Medan Europa generellt rör sig åt rätt håll gällande brottsutvecklingen så avviker Sverige negativt. Enligt Nationella trygghetsundersökningen har antalet anmälda personrån ökat varje år från 2014, i motsats till merparten EU-länder. Särskilt hög är ökningen av personrån mot barn.

Antalet sprängdåd har ökat till häpnadsväckande nivåer, vilket är unikt för ett modernt europeiskt land varken utsatt för inhemsk terrorism eller ingripet i ett inbördeskrig.

Även om det totala antalet brott inte ökat i samtliga kategorier så har brottslighetens brutalitet ökat med sadism och förnedring som allt vanligare inslag ¹.

Ökat har även, i högst väsentlig utsträckning, ifrågasättandet av ordningsmaktens åtgärder bland personer involverade i kriminell verksamhet och dessas sympatisörer. En mycket oroväckande utveckling som under

senare tid resulterat i bl.a. allvarliga hot, stenkastning och rent våld mot polis och ordningsvakter.

Det är ingen hemlighet att polisens egna resurser, både ekonomiska och personella, ej räcker till för att stävja utvecklingen. Inte heller kan förekomsten av övervakningskameror ersätta den trygghetsskapande funktion som närvaron av fysiska personer i uniform skapar bland skötsamma medborgare, än mindre råda bot på de kriminellas öppna förakt mot ordningsmakten som alltför ofta tillåts fortgå.

I en situation där många unga, inte minst i utanförskapsområden, ser upp till kriminella gäng och ser dem som alternativ till arbete och utbildning så har förekomsten av fysisk uniformerad personal som företräder statsmakten en viktig pedagogisk funktion. Det ligger nämligen i gängens intresse att utmåla ordningsmakten som huvudfiende och bristen på uniformerad personal betraktas därför som ett svaghetstecken från samhällets sida.

I sin samhällsvetenskapliga studie "Förorten" belyser professor Peter Esaiasson, med exempel från Bergsjön och Hjällbo i Göteborg, hur förtroendet för polis och andra samhällsinstitutioner egentligen inte kan betraktas som särskilt lågt i de särskilt utsatta områdena (enligt listan uppställd av Polisens operativa avdelning). Statsvetaren Esaiasson ser sig snarare finna belägg för att invånarna i dessa områden, särskilt utsatta för kriminalitet, vill se ett mer kraftfullt agerande från polisens sida som anses ha en alltför mjuk framtoning och inte bedöms kunna skydda vittnen. En man med ursprung i Syrien citeras säga att allt är bättre i Sverige än i hans gamla hemland förutom just polisens kapacitet att injaga fruktan ².

Då polisen under överskådlig tid, bl.a. till följd av personalutvecklingen, inte på egen hand förväntas klara sitt viktiga uppdrag i nämnda hänseenden framstår det som nödvändigt att involvera andra av samhällets resurser för polisiära uppgifter. Här finns Försvarmakten som en hittills outnyttjad resurs.

Konkret bör undersökas om militärer under ledning av polisen skulle kunna utföra vissa polisiära uppgifter, såsom upprätthållandet av ordning och säkerhet i särskilt utsatta områden där polisen upplever svårigheter att utföra sitt uppdrag.

1 Även nuvarande rikspolischefen Anders Thornberg har i sitt anförande
2 på konferensen Folk och försvar den 13 januari 2020 uttalat sig för att
3 polisen i högre grad än tidigare bör kunna ta hjälp av försvaret vid så
4 kallad gråzonsproblematik, det vill säga händelser som befinner sig mellan
5 traditionell krigsföring och aktiviteter såsom ordningsstörningar och fysiska
6 sabotage.

7
8 Det finns gott om exempel från andra EU-länder där militär i allt högre
9 utsträckning används för att understödja poliskåren i dess verksamhet
10 eftersom själva närvaron av beväpnad, uniformerad personal anses ha en
11 trygghetsskapande och pedagogisk funktion inte minst i kriminellt utsatta
12 områden.

13
14 I Italien, ett land som liksom Sverige har problem med kriminalitet av våldsamt
15 natur samt nätverk som försvårar för statsmakten att göra sig gällande, har
16 lagstiftningen under senare tid utökat Försvarsmaktens medverkan i polisiära
17 uppgifter utöver exceptionella och i tid begränsade situationer.

18
19 1992 kom den italienska staten att sätta in militär till understöd för polisen
20 gentemot maffian på Sicilien. Bland militärens uppgifter fanns bl.a. utöver
21 patrullering samt bevakning, att stoppa samt genomöka fordon och
22 personer. Genom lag nr. 125 från 2008 har militärens understöd till polisen
23 mer eller mindre gjorts permanent med syfte att bekämpa främst så kallad
24 mikrokriminalitet som bl.a. rån. Även om den utredande verksamheten även
25 fortsättningsvis bedrivs av polisen så anses blotta fysiska närvaron av militär
26 ha en avskräckande effekt på de kriminella samtidigt som den tillför trygghet
27 åt hederliga medborgare. För närvarande är omkring 7 000 italienska
28 militärer involverade i polisiära uppgifter³.

29
30 Även i Frankrike genom Opération Sentinelle som pågår sedan år 2015
31 har militär satts in för att stärka säkerheten runt om i landet efter vågen av
32 terrorattentat. I Storbritannien kom militär att inkallas till polisens undsättning
33 genom Operation Banner i Nordirland 1969–2007 samt mer begränsat år
34 2017 genom Operation Temperer i samband med bombdåd. I Danmark kom
35 år 2017 160 militärer att ersätta polis till skydd av objekt med en särskild
36 hotbild såsom Köpenhamns synagoga.

37

38

Vi har stor respekt för att det redan idag ställs stora krav på Försvarsmakten inte minst mot bakgrund av det försämrade säkerhetsläget och givetvis ska militärens fokus i första hand ligga på försvaret av Sverige mot yttre hot. Dock är vi övertygade om att de kraftigt ökade anslagen till Försvarsmakten tillsammans med löftet om ett nytt regemente till Göteborg, möjliggör tydliga samordningsvinster med ett stärkt samarbete. Detta gäller givetvis inte bara i Göteborg utan i hela Sverige.

Sverige är inte längre en fredlig, isolerad utkant av Europa – vårt land plågas idag av våldsamt kriminalitet, ifrågasättande av ordningsmakten och brist på polispersonal som vida överstiger förhållanden i jämförbara länder. Därför är tiden mogen för att skyndsamt utreda en lagstiftning, liknande den italienska som under en längre tid tillförsäkrar polisen personalresurser från Försvarsmakten i sin externa verksamhet.

¹ Så blev sprängdåd och rånade barn det nya normala av Adam Cwejman i GP.se 2020-01-18.

² Förorten – ett samhällsvetenskapligt reportage av Peter Esaiasson, s. 131-134, Timbro förlag 2019.

³ Antalet poliser av olika slag (däribland karabinjäreerna) uppgår i Italien till omkring 306 000 eller 453 stycken på 100 00 medborgare. Poliziotti & Co, sono davvero pochi? I numeri smontano il luogo comune: Italia al top in Europa per agenti. La Repubblica.it 2019-12-07.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna uttalar sig för en lagstiftning som tillförsäkrar polisen personalresurser från Försvarsmakten i sin externa verksamhet.

Hampus Magnusson
Innerstaden
Västra Götalands län

Bruno Tiozzo
Kortedala-Nylöse-Bergsjön
Västra Götalands län

Joel Wickman
Askim
Västra Götalands län

KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Styrelsen vill börja med att tacka motionärerna för en välskriven motion.
3 Styrelsen delar motionärernas oro inför det eskalerande våldet på Göteborgs
4 gator. Den verklighet vi nu lever i har gått alldeles för långt, vilket inte minst
5 märks när man börjar uppleva sprängningar, skjutningar och andra grova
6 våldsbrott som vardag i vår kommun. Den här utvecklingen måste stoppas.

7
8 I att-sats 1 skriver motionärerna att polisen ska vara tillförsäkrade
9 resurser från. Försvarsmakten i sin externa verksamhet. För det första
10 ser kretsstyrelsen det som problematiskt att motionärerna inte avgränsar
11 ordet resurser, då det i det här fallet kan ha en väldigt bred innebörd och
12 således göra att-satsens mening och verkan vag. För det andra ställer
13 sig kretsstyrelsen skeptiska till att att-satsen inte heller är avgränsad till
14 säkerhetslägets allmänna tillstånd. Om Sverige exempelvis skulle befinna
15 sig i en krigssituation, skulle då polisen fortsatt vara tillförsäkrade militära
16 resurser?

17
18 Utöver detta delar inte styrelsen motionärernas bild av vad Försvarsmakten
19 bör ägna sig åt och inte. Försvarsmaktens uppgift att skydda Sverige från
20 yttre hot. För att upprätthålla lag och ordning inom landet har vi polisen.
21 Militärer och poliser har två helt olika utbildningar, både sett till längd
22 och innehåll. Det enda som egentligen är gemensamt de två emellan är
23 vapenträning. De länder som använt militär mot civilbefolkning i modern tid,
24 utgör inte en särskilt angenäm skara. Venezuela, Uganda, Turkiet och Syrien
25 är några exempel. Styrelsen vill uppmana motionärerna att inför nästa års
26 årsmöte inkomma med en motion som istället riktar sig till att stärka polisens
27 resurser och ge dem nya verktyg för
28 brottsbekämpning.

29
30 Styrelsen föreslår årsmötet

31
32 **att** avslå motionen

33
34 **Utfall**

35
36 **Årsmötet beslutade**

37
38 **att** notera till protokollet att motionen dragits tillbaka av motionärerna
då den bifallits av förbundsstämman.

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Motionärerna föreslår att Moderaterna ska verka för en lagstiftning som tillförsäkrar Polisen personalresurser från Försvarsmakten i sin externa verksamhet. Vi delar motionärernas uppfattning att mer resurser måste satsas på att upprätthålla lag och ordning samt öka tryggheten i samhället. Det handlar främst om att ge Polisen mer resurser och verktyg för att kunna hantera brottsligheten, men även om att andra relevanta myndigheter ska kunna stödja Polisen i det arbetet.

Utvecklingen i Sverige är mycket oroväckande. Den brutalitet som brottsligheten idag uppvisar vittnar om ett problem som kräver ett nytt förhållningssätt och nya lösningar. Att Sverige har unikt många sprängdåd för att vara ett modernt europeiskt land borde vara en väckarklocka för den sittande regeringen att de åtgärder som hittills vidtagits inte är tillräckliga.

Även om det inte ur en historisk kontext skulle vara lämpligt att i viss utsträckning frånta Försvarsmakten sitt självbestämmande över sina resurser, så har förutsättningarna för statens våldsmonopol förändrats i grunden. Kriminella gäng styr idag många förorter till svenska städer, ett faktum som i allt större utsträckning går ut över oskyldiga och laglydiga medborgare. Vi delar därmed motionärernas mening gällande att polisen behöver tillförsäkras ytterligare resurser från Försvarsmakten i sin externa verksamhet

Vi föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

Reservationer:

Annette Carlson, Sarah Ullmark, Simon Wallin, Emma Glad reserverar sig till förmån för avslag av motionen.

Björn Thodenius, Suhaib Hurani, Johan Hultberg, Hakan Önal och Nina Miskovsky reserverar sig till förmån för besvarande av motionen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

2 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
3 beslut.

6 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:18**

8 Motionärerna lyfter frågan om den brottsutveckling vi sett på senare år
9 och menar att polisen har tappat kontrollen över flera områden i Sverige.
10 Motionärerna föreslår mot den bakgrunden att Moderaterna ska uttala
11 sig för en lagstiftning som tillförsäkrar polisen personalresurser från
12 Försvarmakten i sin externa verksamhet.

14 Partistyrelsen delar motionens bild gällande att dagens situation, med ökad
15 gängkriminalitet, skjutningar och sprängningar som drabbar allt fler och leder
16 till en ökad otrygghet, är ett stort problem som måste lösas. Moderaterna
17 gick till val på att få ordning på otryggheten och att genomföra ett
18 paradigmskifte i svensk kriminalpolitik för att bryta och vända utvecklingen.
19 I Tidöavtalet finns en rad förslag på det kriminalpolitiska området, alla med
20 syfte att bidra till det paradigmskifte som nu sker. Det gäller exempelvis
21 förslag om hårdare straff, fokus på det förebyggande arbetet samt fler
22 verktyg till de brottsutredande myndigheterna. Den moderatledda regeringen
23 arbetar nu intensivt med att vända brottsutvecklingen där ökade resurser till
24 polis, åklagare, domstol och kriminalvård är en del i det arbetet.

26 Partistyrelsen förstår motionärernas tanke med att mer uniformerad personal
27 på våra gator och torg ökar tryggheten. Partistyrelsen delar dock inte
28 uppfattningen att nyttjande av personal i Försvarmakten är rätt väg för att
29 uppnå det. Anställda i Försvarmakten och Polisen har olika utbildningar och
30 olika befogenheter och syften. Militär bör i regel inte användas för att utföra
31 polisiära uppgifter.

33 Moderaterna gick till val på att få ordning på Sverige, där ett tydligt mål var
34 att ha en polistäthet som motsvarar EU-snittet och där ökningen av antalet
35 poliser huvudsakligen ska placeras ut i olika lokalpolisområden samt att ge
36 Polismyndigheten i uppdrag att se till att fler poliser arbetar i yttre tjänst.

38 Ibland kan det finnas ett behov av ett komplement till de poliser som arbetar

i yttre tjänst. Där så är lämpligt kan exempelvis ordningsvakter användas. En ny lag om ordningsvakter antogs av riksdagen i juni 2023. Lagen ska skapa bättre förutsättningar för en mer flexibel och ökad användning av ordningsvakter samt ge ordningsvakter ökade befogenheter.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå motion 3:18

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

MOTION 3:19

ANDERS G JOHANSSON, SKÖVDE - VÄSTRA GÖTALAND

EN MODERN BEREDSKAPSPOLIS

BAKGRUND

Regeringen beslutade 2012 att avskaffa beredskapspolisen som vid tillfället omfattade ca 1500 personer. Beredskapspolisen utgjordes av personal som fullgjort värnplikt och därefter genomgått en kompletterande utbildning på Polishögskolan och därmed fått polismans befogenheter. Beredskapspolisen skulle i händelse av allvarliga samhällspåfrestningar kunna kallas in för att förstärka den reguljära polisen i dess arbete med att upprätthålla ordning och säkerhet.

Hoten mot Sveriges säkerhet har ånyo ökat och det finns starka skäl att skyndsamt bygga upp ett robust och uthålligt totalförsvar som är kapabelt att stå emot och bemästra situationer som innebär hot mot landets frihet och oberoende samt invånarnas säkerhet och trygghet.

I den moderna hotbilden är hybridkrigföringen en realitet. Det är därmed inte uppenbart vad som är grov kriminalitet, terrorism eller rentav begynnelsen av ett väpnat angrepp. Med nuvarande lagstiftning är det Polismyndigheten som har ansvaret för att hantera huvuddelen av de tänkbara scenarier som kan tänkas förekomma inom den gråzon som präglar hybridkrigföringen. Därför är det rimligt att myndigheten får förutsättningar för att få personella förstärkningar vid exceptionella händelser som innebär påtagliga hot mot ordning och funktionalitet i det svenska samhället.

Därför bör återinrättandet av en modern beredskapspolis övervägas och utredas. Denna styrka skulle kunna utgöras av personal som utbildas till reservpolis med stöd av plikttag. Utbildning till reservpolis skulle därmed kunna vara en väg för att fullgöra värnplikt.

Polisen skulle med detta få en värdefull personalreserv att inkalla vid allvarliga lägen. Utbildningen skulle sannolikt också underlätta rekryteringen till yrkespolis, vilket är mycket angeläget.

Det är mycket angeläget att behovet av befattningar inom ett modernt totalförsvaret skyndsamt identifieras och dimensioneras. Moderaterna bör vara pådrivande i detta och även ta initiativ till att utreda inrättandet av en modern beredskapspolis. En sådan utredning bör klargöra befogenheterna för en sådan personalkategori, under vilka premisser den får inkallas till tjänstgöring samt hur den bör vara utrustad. Svaren på bland annat dessa frågor bör vara vägledande för utbildningsvolym och -tid.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

- att¹** Moderaterna ska verka för att utreda inrättandet av en modern beredskapspolis
- att²** för kännedom sända motionen till Moderaternas försvar- respektive justitiekommitté

FÖRENINGSTYRELSENS YTTRANDE

Styrelsen delar motionärens ambition att ge polisen ökade personella resurser att möta exceptionella händelser som innebär hot mot ordning och funktionalitet i det svenska samhället.

Styrelsen föreslår årsmötet att i sin helhet bifalla motionen.

ÅRSMÖTETS BESLUT

Årsmötet beslutade i enlighet med föreningsstyrelsens förslag.

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Vi tackar motionärerna för en aktuell och relevant motion. Vi delar
3 motionärernas mening att hotet mot Sveriges säkerhet har ökat under
4 de senaste åren. För endast ett par år sedan var terrorattentatet på
5 Drottninggatan i Stockholm otänkbart, med idag ser vi en samhällsutveckling
6 som uppvisar liknande mönster som andra europeiska länder och därmed
7 även liknande säkerhetshot.

8
9 Sverige polis är idag kraftigt underbemannad, samt underfinansierad, och för
10 varje polis som utbildas och rekryteras är det långt fler som pensioneras eller
11 söker sig vidare till andra tjänster utanför polismyndigheten. En undersökning
12 som Novus gjort på uppdrag av Polisförbundet 2018 visade att åtta av tio
13 poliser ansåg att de sällan eller aldrig hade rätt bemanning i förhållande till
14 kraven på verksamheten.

15
16 I krissituationer skall inte poliser eller medborgare behöva oroa sig för att de
17 polisiära resurserna räcker till och kan upprätthålla ordning och säkerhet. Vi
18 föreslår därmed stämman att tillstyrka motionärernas förslag.

19
20 Vi föreslår förbundsstämman:

21
22 **att** bifalla motionen.

23
24 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
25 beslut.

PARTISTYRELSEN YTTRANDE ÖVER MOTION 3:19

26
27
28
29
30
31 Motionären lyfter frågan om den beredskapspolis som avvecklades 2012 bör
32 återupprättas och föreslår att inrättandet av en modern beredskapspolis ska
33 utredas.

34
35 Partistyrelsen delar motionärens bild om att det är viktigt att samarbetet
36 mellan polisen och Försvarsmakten fungerar, särskilt i samband med

extraordinära händelser och allvarliga lägen.

Till arbetsstämman 2021 lade partistyrelsen i en proposition fram ett förslag om att den särskilda beredskapspolisen bör återupprättas tillsammans med andra förslag för att säkra en god samverkan och verktyg för att möta hybridhoten. Förslaget antogs av stämman och löd enligt följande: Moderaterna ska verka för att det ska finnas starka verktyg som en särskild beredskapspolis, ett nationellt cybersäkerhetscentrum och samverkan mellan Polisen och Försvarsmakten för att kunna ingripa mot hybridhot. Motionens avsikt anser partistyrelsen omhändertags i och med den tidigare antagna att-satsen.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:19 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

MOTION 3:20

MONIKA BEIRING OCH ANNA JÄDERSTRÖM, ASKIM- VÄSTRA GÖTALAND

FÖRENKLA FÖR ARBETSGIVARE ATT KONTROLLERA RÄTTEN FÖR EN PERSON ATT ARBETA I SVERIGE

Den som är medborgare i ett land utanför EU behöver i de flesta fall arbetstillstånd för att få arbeta i Sverige. Ansvaret ligger på arbetsgivaren som ska kontrollera en persons rätt att vistas och arbeta i Sverige innan man anställer personen. Det är av stor vikt att verkligen kontrollera om personen har uppehålls- och arbetstillstånd. Att ha en utlänning anställd som inte har rätt att vistas i Sverige, eller som har rätt att vistas här men saknar föreskrivet arbetstillstånd utgör brott (20 kap.5 § utlänningslagen).

Lättaste sättet för arbetsgivaren är att kräva kopia på uppehålls- och arbetstillstånd av personen man tänkt anställa. Har personen ett tidsbegränsat tillstånd behöver arbetsgivaren följa upp detta och säkerställa att personen har rätt att vistas och arbeta i Sverige. Arbetsgivaren är även skyldig att kontrollera om tidsbegränsade arbetstillstånd förlängs, om anställningen fortfarande pågår då arbetstillståndet löper ut.

Vid vissa tillfällen får personer arbeta i Sverige under den tid då de ansöker om tillstånd. Som arbetsgivare vet man sällan när beslut kommer att tas eller om medarbetaren har rätt att arbeta under tid fram tills att det finns ett beslut. Person som fått besked ska meddela sin arbetsgivare. Detta sker inte alltid och arbetsgivaren riskerar att ha personer anställda hos sig som vare sig får vistas eller arbeta i Sverige.

För att slippa hamna i den situation behöver arbetsgivaren kontakta migrationsverket för att få besked. Arbetsgivaren behöver då ringa migrationsverket vilket är mycket tidsödande då det ofta är långa väntetider. Inte sällan är det svårt att komma fram den dag man försöker nå dem. Här är det alltså både svårt och tidsödande för arbetsgivare att göra rätt.

Vi tycker att det är av stor vikt att arbetsgivare gör rätt. Men ser stora svårigheter i att följa upp om personen man har anställt har giltigt uppehålls- och arbetstillstånd. Vi ser ett behov av att förenkla för arbetsgivare att göra rätt.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna verkar för att förenkla för arbetsgivare att kontrollera att en person har giltigt uppehålls- och arbetstillstånd

att² Motionen översänds till den Moderata riksdagsgruppen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Länsförbundsstyrelsen delar motionärernas vilja att förenkla för företag
3 och arbetsgivare. Det är samtidigt viktigt att säkerställa att personer som
4 vistas och arbetar i Sverige har tillstånd för detta och det är fullt rimligt att
5 arbetsgivare kontrollerar att så är fallet när man anställer medborgare från
6 länder utanför EU. Migrationsverket ger bra information om vilka regler som
7 gäller och utfärdar allmänna råd så att arbetsgivare ska veta vilka regler som
8 gäller och hur de ska tillämpas.
9

10 Länsförbundsstyrelsen är av uppfattningen att det allt som oftast är enkelt
11 för arbetsgivare att kontrollera en persons rätt att vara och arbeta i Sverige.
12 Kontrollen kan göras genom att begära att den enskilde arbetstagaren
13 visar dokument som styrker dennes rätt. Det kan exempelvis vara
14 upphållstillståndkort, en kopia av ett beslut från Migrationsverket om
15 uppehålls- och arbetstillstånd eller ett så kallat LMA-kort. LMA-kort ges till
16 asylsökande och visar att personen får vara i Sverige i väntan på beslut.
17 Asylsökande kan vara undantagen kravet på arbetstillstånd under väntetiden.
18 Då framgår det av dennes LMA-kort.
19

20 Motionärerna lyfter att det finns tillfällen då personer får arbeta i Sverige
21 under den tid de ansöker om tillstånd och att det i sådana situationer kan
22 vara svårt och tidsödande för arbetsgivare att kontrollera om den anställda
23 har fått beslut eller inte och därmed om den anställda har rätt att vistas och
24 arbeta i Sverige. Det rör sig inte minst om asylsökande som fått avslag på
25 sin ansökan och som idag har möjlighet att växla spår genom att ansöka
26 om arbetstillstånd. Denna möjlighet vill Moderaterna avskaffa men inte
27 heller idag vållar knappast dessa fall några problem för arbetsgivarna. En
28 asylsökande som haft rätt att arbeta under väntetiden men fått avslag och
29 då sökt arbetstillstånd nämligen får ett brev från Migrationsverket med
30 bekräftelse om mottagen anmälan. Om arbetsgivaren får se detta brev
31 behöver arbetsgivaren inte sedan löpande kontrollera rätten att arbeta
32 fram tills att det finns ett beslut. När Migrationsverket fattat beslut får
33 arbetsgivaren en kopia om beslutet om arbetstillstånd har beviljats eller
34 nekats. Det kan finnas andra fall där arbetsgivaren inte blir automatiskt
35 underrättad men då ska den enskilde anställda likväl ha dokument som
36 kan styrka dennes rätt att arbeta. Om arbetsgivaren inte får se erforderliga
37 dokument eller av annan anledning är osäker på om en person har rätt att
38 vistas och arbeta i Sverige är det enligt styrelsens mening inte orimligt att

arbetsgivaren får ta kontakt med Migrationsverket.

Sammanfattningsvis menar länsförbundsstyrelsen att det i regel är enkelt för arbetsgivare att kontrollera rätten för en person att vistas och arbeta i Sverige. Styrelsen ser förvisso gärna att kontrollen förenklas ytterligare men bara om det kan göras utan att försämra densamma och öka risken för fusk. Hur det skulle göras har styrelsen svårt att se och motionen ger heller inga svar på detta.

Vi föreslår förbundsstämman:

att avslå motionen.

Förbundsstyrelsen jämkade sig med motionärernas förslag till beslut.

Förbundsstämman beslutade att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:20

Motionärerna belyser frågan om att förenkla för arbetsgivare att kontrollera att personer man anställer har ett giltigt uppehålls- och arbetstillstånd. Idag ska arbetsgivaren kontakta Migrationsverket för att fråga om processen och tillstånden för den berörde. En process som blir tidskrävande för arbetsgivaren.

En väl reglerad arbetskraftsinvandring bidrar till att ett land utvecklas och till en växande ekonomi. Att reformera reglerna kring arbetskraftsinvandring är en viktig del av regeringens paradigmskifte på migrationsområdet.

Motionären lyften en mycket viktig praktisk fråga för att en reglerad arbetskraftsinvandring ska kunna fungera för alla parter, nämligen den administrativa kontrollen. En grundbult i det svenska migrationssystemet är principen om en reglerad invandring. Med detta följer av nödvändighet en viss kontrollbörda, både för myndigheter och, som i detta fall, företag. Det är svårt att se någon annan ordning än att arbetsgivaren har huvudansvaret för att den anställda har erforderliga tillstånd, såväl migrationsrelaterade som

1 andra.

2

3 Det ansvaret förutsätter dock rimliga förutsättningar att skaffa sig den
4 information som krävs. I dag har Migrationsverket allvarliga problem med
5 tillgängligheten. Både sökande och andra har svårt att få besked från verket
6 vilket går ut över exempelvis företag och möjlighet att bedriva laglig och
7 seriös näringsverksamhet. Partistyrelsen delar därför motionärens inställning,
8 att det måste bli lättare för arbetsgivare att utföra kontroller. Med det sagt,
9 menar partistyrelsen dock att dagens ordning i grunden inte bör ändras, utan
10 att svaret ligger i en förbättrad tillgänglighet hos Migrationsverket.

11

12 Sverige ska värna och förbättra reglerna för den kvalificerade och
13 högkvalificerade arbetskraftsinvandringen. För såväl seriösa företag
14 som arbetstagare är det viktigt att kriminalitet och fusk som är kopplat
15 till arbetskraftsinvandring bekämpas med full kraft. Den moderatledda
16 regeringen har därför beslutat om tilläggsdirektiv till utredningen om en
17 behovsprövad arbetskraftsinvandring som innebär att utredaren ska ta
18 fram förslag på åtgärder som skärper villkoren för arbetskraftsinvandring.
19 Utredaren ska också föreslå åtgärder som främjar den högkvalificerade
20 arbetskraftsinvandringen. Uppdraget ska redovisas senast den 31 januari
21 2024.

22

23 Sverige ska vara konkurrenskraftigt och locka talanger. För att kunna göra
24 detta måste det vara enkelt att ansöka om arbetstillstånd och det ska gå
25 snabbt att få besked. Den 12 maj 2023 redovisade Migrationsverket sitt
26 uppdrag från regeringen som bland annat innebär att Migrationsverket
27 i slutet av året kommer att införa en ny modell för arbetstillstånd och
28 inrättande av enheter för internationell rekrytering. Den nya modellen ska
29 särskilt främja rekryteringen för arbetsgivare som söker högkvalificerad
30 arbetskraft utanför EU. Den syftar också till att korta handläggningstiden för
31 samtliga arbetsmarknadsärenden. Den som lämnar en komplett ansökan om
32 arbetstillstånd för högkvalificerat arbete ska få beslut inom 30 dagar.

33

34 Partistyrelsen menar att det omfattande arbete som påbörjats kommer att
35 ombesörja det motionen vill åstadkomma på ett tillfredsställande sätt.

36

37

38

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:20 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

MOTION 3:21

MARIA MALMER STENERGÅRD OCH LUDVIG CEIMERTZ, KRISTIANSTAD-ÅHUS - SKÅNE

”DANGEROUS OFFENDER”

I vissa länder finns möjlighet till fängelse på obestämd tid för förövare som anses särskilt farliga. I Kanada används begreppet ”dangerous offender” för förövare som upprepade gånger gjort sig skyldiga till allvarliga vålds- eller sexualbrott. Det innebär att en person som gjort sig skyldig till upprepad grov brottslighet, och den bedömda risken för återfall i brott är hög, kan klassas som särskilt farlig - ”dangerous offender”. En person som har klassats som dangerous offender kan dömas till avsevärt högre påföljd än det för det aktuella brottet är föreskrivet. En person som klassificerats som dangerous offender kan dömas till livstids fängelse för brott som vanligtvis ger exempelvis fem års fängelse. Den som har klassats som dangerous offender kan ansöka om frigivning men om vederbörande bedöms som fortsatt farlig kan straffet i praktiken bli livstids fängelse. Det innebär alltså en möjlighet till livstids fängelse trots att det inte är föreskrivet för det enskilda brottet.

Ett liknande regelverk finns i England och Wales, då någon döms för terroristbrott eller allvarliga vålds- eller sexualbrott.

I Sverige kan en farlig förövare inte hållas avskild från samhället på livstid, trots att han eller hon gjort sig skyldig till upprepad allvarlig brottslighet, om inte livstids fängelse är föreskrivet för det enskilda brottet. Vi menar att en person som exempelvis upprepade gånger gjort sig skyldig till grov våldtäkt mot barn, där maxstraffet är 10 års fängelse, ska kunna dömas till livstids fängelsestraff. Även om tidigare brottslighet är försvårande vid påföljdsbestämningen, kan en person som flera gånger gjort sig skyldig till ett så vedervärdigt brott efter relativt kort tid röra sig fritt i samhället igen och därmed utgöra en fara för samhället.

Svenska domstolar bör få större möjligheter att skydda samhället från uppenbart farliga förövare. Därför bör möjligheten till förvarstagande av särskilt farliga förövare (dangerous offenders) införas i Sverige. Förövare som

gjort sig skyldiga till upprepad brottslighet och som bedöms ha hög risk för återfall i brott, samt av kriminalvården bedömts ha höga insatsbehov kring kriminogena faktorer borde av domstol kunna klassas som sk ”dangerous offender” med kanadensisk modell som förebild.

att¹ uttala att ett system för dangerous offender bör införas i Sverige.
att² verkar för att ett system för dangerous offender införs i Sverige.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för en bra och välskriven motion. Precis som motionärerna pekar på kan förövare i Sverige inte hållas avskilda från samhället trots att personen vid upprepade tillfällen gjort sig skyldig till allvarliga brott, om inte livstids fängelse är föreskrivet det enskilda brottet. I många andra länder har domstolarna större möjlighet att skydda samhället från farliga förövare, förbundsstyrelsen håller med motionärerna om att även svenska domstolar bör ges den möjligheten. Ett exempel på hur detta ska kunna göras är enligt motionärerna att införa ”Dangerous offender”, en modell som används framgångsrikt i Kanada.

Moderaterna är ett parti som värderar lag och ordning högt, motionärernas förslag är ett steg i rätt riktning för att stärka det svenska rättssystemet och förbundsstyrelsen anser att modellen kan vara ett sätt att utöka domstolarnas möjlighet att skydda samhället från farliga förövare.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta

att bifalla att-sats 1-3

FÖRBUNDSSTÄMMAN BESLUTADE:

att bifalla att-sats 1-3

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:21

Motionärerna berör frågan om att kunna klassa förövare som utgör en särskild fara för samhället, så kallad ”dangerous offender”. Systemet skulle innebära en möjlighet att döma uppenbart farliga personer med hög risk för återfall till högre påföljd än vad som är föreskrivet för det aktuella brottet.

Partistytrelsen delar motionärernas bild att det krävs skärpta straff för förövare som upprepade gånger gjort sig skyldiga till allvarliga brott, särskilt vid vålds- eller sexualbrott. Idag kan exempelvis en person som upprepade gånger gjort sig skyldig till grov våldtäkt mot barn inte dömas till livstids fängelse, eftersom maxstraffet för brottet är 10 års fängelse. Därför behöver

dagens ordning korrigeras. Straff ska spegla brottets allvar och svenska domstolar behöver få större möjligheter att skydda samhället från uppenbart farliga förövare. Inom ramen för Tidöavtalet arbetar den moderatledda regeringen med att skärpa straffen, avskaffa mängdrabatten och begränsa möjligheterna till villkorlig frigivning. Regeringen har gett en särskild utredare i uppdrag att göra en översyn av straffskalorna och reformera påföljdssystemet. Syftet är att straffskalorna på ett bättre sätt än i dag ska återspegla brottets allvar och att påföljderna som döms ut ska framstå som rimliga och rättvisa.

Regeringen har även gett tilläggsdirektiv till den pågående utredningen Ett förstärkt samhällsskydd och en minskad risk för återfall i brott som ska redovisas senast den 1 juli 2024. Utredningen får nya uppdrag och de befintliga uppdragen skärps. Utredningen ska bland annat lämna förslag som innebär att villkorlig frigivning som huvudregel inte beviljas, samt överväga och lämna förslag på en ny tidsbestämd frihetsberövande påföljd, så kallad förvaringsdom. Påföljden förvaringsdom ska kunna användas mot särskilt samhällsfarliga brottslingar. Det kan till exempel handla om mycket återfallsbenägna grova sexualbrottslingar.

Partistyrelsen menar att det omfattande arbete som påbörjats kommer att ombesörja det motionen vill åstadkomma på ett tillfredsställande sätt.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:21 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 3:22

**MARIA MALMER STENERGÅRD OCH LUDVIG
CEIMERTZ, KRISTIANSTAD-ÅHUS - SKÅNE**

KRAV PÅ GYMNASIEEXAMEN & SVENSKA FÖR VILLKORLIG FRIGIVNING

Den som avtjänar ett fängelsestraff bör ha en skyldighet att anstränga sig för att kunna påbörja ett laglydigt leverne och förebygga återfall i brott. Som grundprincip tillämpas det att en intagen på anstalt släpps på villkorlig frigivning efter 2/3 av strafftiden för att avtjäna den sista delen under övervakning hos Frivården. Moderaterna vill göra om denna princip till att enbart gälla för de som aktivt arbetar med att inte återfalla i brott.

På Kriminalvårdens anstalter finns goda möjligheter till studier i svenska för invandrare (SFI) och på gymnasienivå. Den som avtjänar fängelsestraff bör få tydliga incitament för att delta i dessa för att därigenom öka möjligheterna till egen försörjning och en anpassning till livet i frihet.

Avslutad gymnasieutbildning är en viktig förutsättning för att kunna få jobb. Därför bör möjligheten till villkorlig frigivning för unga personer som avtjänar fängelsestraff förenas med ett krav på avslutade gymnasiestudier.

För dem som är aktuella för studier i SFI, och som inte har dömts till utvisning, bör avslutade studier i SFI, lägst nivå C, krävas för villkorlig frigivning.

De grupper som idag har svårast att få arbete är de som inte har gått gymnasiet och de som inte behärskar det svenska språket. Vi vill öka incitamenten för de intagna på svenska anstalter att anstränga sig för att stå bättre rustade att nå egen försörjning, ett sammanhang och laglydigt liv när de kommer ut efter avtjänat straff.

Krav på genomförda gymnasiestudier som krav på SFI bör anpassas efter
 fängelsestraffets längd. För kortare fängelsestraff är det svårt att ställa dessa
 krav.

att¹ verka för att krav på gymnasiestudier som huvudregel införs för att
 unga ska kunna få villkorlig frigivning från sin fängelsedom

att² verka för att de som är aktuella för SFI som huvudregel ska
 ha avslutade studier i SFI, lägst nivå C, för att få villkorlig frigivning
 från fängelsestraff

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsens tackar motionärerna för en aktuell och viktig motion.

Precis som motionärerna anger så anser Förbundsstyrelsen att det är viktigt att de som avtjänar ett fängelsestraff också har en skyldighet att påbörja ett laglydigt leverne och kunna ha en egen försörjning när fängelsestraffet är avtjänat. De viktigaste förutsättningarna för att nå egen försörjning är avslutade gymnasiestudier eller att behärska det svenska språket.

Det är därför rimligt att förutsättningarna för villkorlig frigivning efter 2/3 av strafftiden enbart gäller de som under fängelsetiden avslutar gymnasiestudier eller klarar avslutade studier i SFI, lägst nivå C.

Med anledning av ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta

att bifalla att-sats 1-3

FÖRBUNDSSTÄMMAN BESLUTADE:

att bifalla att-sats 1-3

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:22

Motionärerna föreslår att möjligheten för villkorlig frigivning ska förenas med krav på genomförda gymnasiestudier eller genomförda studier på SFI, lägst nivå C. Krav på genomförda gymnasiestudier liksom krav på SFI bör anpassas efter fängelsestraffets längd och att man inte dömts till utvisning.

I dagsläget saknar ungefär hälften av fängelsedömda en gymnasial utbildning. Moderaterna har i riksdagen föreslagit att utbildningsutbudet på anstalterna behöver utvecklas för att säkerställa möjligheten att nå fler intagna med utbildningsinsatser, bland annat genom att öka antalet yrkeskurser som leder till yrkesförberedande gymnasieexamen.

Grundprincipen är att en individ som dömts till fängelse avtjänar två tredjedelar av sitt straff på anstalt och sedan blir villkorlig frigiven. Enligt

Tidöavtalet ska regler om villkorlig frigivning ses över i syfte att ersättas med ett nytt system som innebär att villkorlig frigivning som huvudregel inte beviljas, utan endast om det föreligger särskilda skäl. Den moderatledda regeringen har beslutat om tilläggsdirektiv och uppdraget ska redovisas i juli 2024. I direktiven anges att särskilda överväganden krävs i fråga om vad som skulle kunna utgöra särskilda skäl, exempelvis skötsamhet under verkställighet och en låg risk för återfall i brottslighet.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3.22 besvarad med vad som anförts ovan

Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 1 i motion 3:22.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 3:23

JOANNA SJÖLANDER, ENEBY-SVÄRTINGE - ÖSTERGÖTLANDS LÄN M.FL.

FÖR KÖNSSTYMPADE OCH MOT KÖNSSTYMPNING

I Sverige finns flera föreningar som arbetar för frihet för alla, jämställdhet och mot hedersrelaterat våld och förtryck. Engagemanget härrör från viljan att jämställdheten, demokratin och friheten ska gälla alla inom landet - även de som invandrat till Sverige, och de som har föräldrar födda i andra länder. För oss moderater är det självklart att stå upp för att friheten att styra sitt eget liv ska gälla för alla.

En förening som jobbar specifikt mot hedersrelaterat våld och förtryck (hrv) inklusive könsstympning är GAPF (Glöm aldrig Pela och Fadime), de skriver följande på sin hemsida: "I Sverige saknas en nationell strategi för att hjälpa dem som redan är utsatta, liksom för att förebygga att barn och unga utsätts för detta allvarliga övergrepp. Läkare i Sverige kan bli färdigutbildade specialister utan att ha fått utbildning om hur kvinnlig könsstympning kan se ut. Könsstympning kan nämligen vara svår att upptäcka om rutiner och kunskap saknas på läkarmottagningar och barnavårdscentraler.

Sverige ska verka för nolltolerans gentemot alla former av könsstympning som beskrivs av WHO. Personal inom vården bör utbildas om vikten av denna nolltolerans. Inga former av könsstympning bör någonsin relativiseras, trivialiseras eller accepteras utifrån argument om kulturella eller religiösa föreställningar eller argument om att vissa ingrepp är "mindre skadliga" eller "mindre dåliga" än andra."

Socialstyrelsens siffror från 2015 visar på att 38 000 kvinnor och flickor i Sverige är könsstympade. Enligt Unisons rapport "Medan vi skärs tittar världen på" har siffran stigit till 75 000, varav 14 000 är under 18 år.

Enligt en rapport från Socialstyrelsen sökte ca 5 000 kvinnor med könsstympning vård mellan 2012–2018. Bara under 2018 sökte 52 könsstympade flickor under 18 år vård. Sedan 2012 har 10 flickor under 18 år, som varit födda i Sverige, fått diagnosen könsstympning. Det betyder att det

är åtminstone tio flickor som är födda i Sverige som blev könsstympade utan
att gärningsmännen dömts. Enbart 2018 upptäckte vården 1 100 kvinnor och
flickor som visade tecken på att de utsatts för könsstympning. Det hade inte
alltid skett utomlands. Dessutom är mörkertalet stort och det finns sannolikt
många fler barn som blev könsstympade som inte upptäckts.

Det är ännu svårare att upptäcka och hjälpa kvinnor och flickor som
blivit könsstympade eller riskerar att bli könsstympade på grund av att
ämnet är tabubelagt. Tabu uppstår från en rädsla för att man uppfattas
som rasist eller en rädsla för att "stigmatisera" flickor och kvinnor som är
könsstympade.

Men stigmat kring frågan leder till att vi sviker alla dessa flickor och kvinnor
och att vi misslyckas totalt med att hjälpa eller rädda dem. Det är viktigt att
fler vågar stå upp och prata om problemen, så att inte fler drabbas - men
även för att de som redan har drabbats ska få den hjälp som behövs.

FN:s Globala mål för 2030 innefattar ett avskaffande av könsstympning. I
Sverige har könsstympning varit förbjudet sedan 1982, men väldigt få fall har
tagits till domstol, och endast tre fall har lett till fällande domar.

Sverige behöver mer kompetens och bättre förståelse för vikten av att inte
relativisera eller trivialisera någon form av könsstympning (FGM/C). De som
möter ungdomar behöver ha god insikt i hur man pratar med könsstympade
flickor för att minimera risken för stigmatisering och psykisk ohälsa.

Alla pojkar i Sverige undersöks både på BVC och i skolhälsovården för att
säkerställa att testiklarna har vandrat ner till pungen. På samma sätt borde
det kunna undersökas att flickorna inte är könsstympade.

Vid misstanke om att könsstympning har skett borde en läkare med
tillräcklig kompetens, inklusive hur flickan ska bemötas, tillkallas för att
undersöka flickan, ibland som ett led i en förundersökningsprocess vid en
eventuell polisanmälan. Självklart ska alla bekräftade fall av könsstympning
polisanmälas.

1 Med hänvisning till ovanstående föreslår vi stämman att besluta

2

3 **att¹** Moderaterna ska verka för en nollvision mot könsstympling av
4 omyndiga flickor med hemvist i Sverige.

5 **att²** Moderaterna ska verka för ett nationellt vårdprogram på BVC för
6 att förebygga könsstympling genom information till föräldrar med
7 ursprung i länder där könsstympling traditionellt förekommer.

8 **att³** Moderaterna ska verka för att vissa rutinmässiga, lagstadgade
9 hälsundersökningar på BVC/skolhälsovården inkluderar
10 undersökning av flickors könsorgan för att upptäcka eventuell
11 könsstympling.

12 **att⁴** Moderaterna ska verka för att intensifiera kompetensutvecklingen
13 kring könsstympling för all personal inom elevhälsan i syfte att ge
14 förutsättningar att förhindra och upptäcka könsstympling.

15 **att⁵** Moderaterna ska verka för att etablera ett nationellt nätverk med
16 sjukvårdspersonal med specialistkompetens inom könsstympling
17 för att stötta annan personal vid möten med könsstympade flickor.

18

19

20 Joanna Sjölander	Kristin Henrysson	Maria Almesåker
21 Mjölby	Linköping	Motala-Borensberg
22 Östergötlands län	Östergötlands län	Östergötlands län

23

24 Amira Starkengren	Carina Melefors	Ewa Ahlstedt
25 Eneby-Svärtinge	Borg	Vadstena
26 Östergötlands län	Östergötlands län	Östergötlands län

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Tack för en mycket viktig motion. Vi ska absolut verka för en nolltolerans mot hedersrelaterat våld och förtryck i Sverige. Detta innefattar även könsstympling och alla former av övergrepp mot unga flickor och kvinnor. Föräldrarnas ansvar måste tydliggöras att det i Sverige inte är tillåtet med någon form av övergrepp som också innefattar könsstympling av unga omyndiga flickor. Mörkertalet är stort, vilket innebär att det behövs mer utbildning och information till personer som arbetar med barn och unga. Barnhälsovården har en unik möjlighet att förebygga könsstympling vid de regelmässiga, somatiska hälsoundersökningar som även innefattar undersökning av genitalia enligt barnhälsovårdsprogrammet. (Rikshandboken i barnhälsovård.)

Hälso- och sjukvårdspersonal, vilket även innefattar BVC och skolsköterska, har en skyldighet att göra en orosanmälan till socialtjänsten vid misstanke om att en flicka riskerar att utsättas för könsstympling. (SoL 14 kap§1c). Skolsköterskans preventiva arbete med regelbundna hälsosamtal och undervisning/handledning i grupp för unga flickor i åk 4 till första året i gymnasiet genomförs idag i flera regioner. Denna kontaktskapande verksamhet inom skolhälsovården bygger på att skapa förtroende för att vidare åtgärd kan ske i de fall som så erfordras. Skolsköterskan samverkar med skolläkaren, ungdomsmottagningen, gynekolog och socialtjänsten. Socialstyrelsen har informationsskrifter på flera språk om könsstympling.

Med hänvisning till ovanstående föreslår förbundsstyrelsen förbundsstämman besluta

att bifalla att-satserna 1, 2, 4, 5, 6 & 7

att avslå att-sats 3

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla samtliga att-satser

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 3:24

MARLÉNE LUND KOPPARKLINT, KARLSTAD - VÄRMLANDS LÄN M.FL.

KÖNSSTYMPNING I HEDERNS NAMN SKA BEKÄMPAS

”Sitter i skolan och lyssnar på tjejjouren som bjudits in för att prata om hedersrelaterat våld och förtryck. Det knyter sig i magen på mig. Är min mamma barnmisshandlare? Hon och en vän till familjen könsstympade mig när jag var 4 år, kan hon bli straffad för det? Inte för att jag skulle göra en anmälan i dag men ibland vill jag det, särskilt när jag får mensen. Om någon bara kunde förstå hur ont det gör.

Skolsköterskan har sagt att det finns hjälp att få. En operation där man skär upp det som så noga syddes igen när jag var liten, så att blodet lättare kommer ut. Det skulle göra livet enklare, framförallt att jag skulle slippa den outhärdliga smärtan men det skulle också innebära risker som är mycket värre än smärta en gång per månad. Om det kom fram att jag skulle ha gjort det, skulle min familjs heder ifrågasättas. Jag tror ärligt talad att jag skulle kunna bli mördad för det.

Inte för att det skulle spela någon roll just nu ändå. Mitt liv tog slut när mamma och pappa berättade att en resa var bokad till sommarlovet – jag skulle giftas bort. ’Mitt problem’ skulle lösas snabbare än jag trodde eftersom jag visste att min framtida make, på bröllopsnatten, skulle skära upp mig där nere, som ett bevis för att jag sparats till honom. Hela släkten planerade glatt den stora händelsen, jag bävade inför den.” (utdrag från NWT den 21 januari 2021)

UR ETT JÄMSTÄLLDHETSPERSPEKTIV

Berättelser likt denna är en realitet för alltför många flickor och kvinnor i Sverige. Trots att det strider mot svensk lag förekommer i dag könsstympning, barnåktenskap, hedersrelaterat våld och förtryck. Könsstympning där kvinnor styrs med hot och våld ”i hederns namn” är i dag ett alltför vanligt fenomen och har inte med religion att göra. Det handlar om nedärvda kulturer för att kunna styra kvinnan och behålla

hedern. Vi har ett ansvar att motverka detta med samhällets fulla kraft. Inga religiösa handlingar eller kulturer ska stå över svensk lag. Ur ett jämställdhetsperspektiv är dessa handlingar förkastliga och har ingen plats i vårt samhälle.

OSKULDSKONTROLLER

Nyligen uppmärksammades än en gång att en klinik i Stockholm erbjuder så kallade oskuldsingrepp (P3 Nyheter). Enligt kliniken erbjuds sådana här ingrepp som ett skydd för tjejer som lever i en hederskontext. Sedan dess har inte mycket gjorts för att förhindra att oskuldskontrollerna fortsätter. Det har kommit flera rapporter om att det genomförs oskuldskontroller i svensk sjukvård, och Socialstyrelsen har gått ut med information om att det är förbjudet. Trots detta fortsätter det att komma rapporter om att det förekommer.

För att på allvar motverka denna företeelse behöver det vidtas kraftfulla åtgärder och förändringar inom svensk sjukvård och svensk lagstiftning. De som utför så kallade mödomshinneoperationer och/eller genomför oskuldskontroller ska ha kännbara straff, till skillnad från i dag, där man sällan döms eller får straff för det.

Med anledning av ovanstående yrkas

- att¹** Moderaterna i Värmland verkar för att de som utför så kallade mödomshinneoperationer och/eller genomför oskuldskontroller blir dömda för brott och får hårda påföljder.
- att²** Moderaterna i Värmland verkar för att länets skolhälsovård får tydliga och likartade riktlinjer om hedersförtryck och/eller könsstympning.
- att³** Moderaterna i Värmland verkar för att det tas fram nationella riktlinjer gällande hedersförtryck och/eller könsstympning.
- att⁴** motionen skickas vidare till Moderaternas partistämma år 2021.

1	Marléne Lund Kopparklint	Alexander Torin
2	Karlstad	Karlstad
3	Värmlands län	Värmlands län
4		
5	Noah Hjortman	Magnus Resare
6	Karlstad	Karlstad
7	Värmlands län	Värmlands län
8		
9		
10		
11		
12		
13		
14		
15		
16		
17		
18		
19		
20		
21		
22		
23		
24		
25		
26		
27		
28		
29		
30		
31		
32		
33		
34		
35		
36		
37		
38		

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar för en välskriven motionen som belyser ett viktigt ämne. Alla människors rätt till att göra fri val ska skyddas och verkas för att det görs möjligt i vårt samhälle. Kulturella vanor eller föreställningar som i sak bryter mot svenska lag ska alltid bekämpas. De brott som drabbar kvinnor i barn genom könsstympning och oskuldskontroller bör kraftfullt bekämpas i vårt samhälle, där delar förbundsstyrelsen helt motionärernas åsikt.

Det finns i dag en lagstiftning som är tillämplig vid könsstympning. Straffskalan för den som utför könsstympning är idag fängelse 2-6 år.

Det är idag inte lagligt att genomföra fysiska ingrepp mot någons vilja genom regeringsformen, vidare reglerar patientsäkerhetslagen att all hälso-och sjukvård ska bygga på vetenskap och beprövad erfarenhet vilket oskuldskontroller och mödomshinneoperationer inte kan anses uppfylla.

Det finns idag ingen egen brottsrubricering att utföra dessa typer av behandling eller kontroll.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:23 OCH 3:24

1
2
3 Samtliga motioner berör frågor om hedersrelaterat våld och könsstympning
4 i olika avseenden. Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett
5 gemensamt yttrande.

6
7 Motion 3:23 föreslår nollvision mot könsstympning, ett nationellt vård- och
8 informationsprogram för att förebygga könsstympning, rutinmässiga
9 och lagstadgade hälsoundersökningar av flickors könsorgan för att
10 upptäcka könsstympning, kompetensutveckling kring könsstympning inom
11 elevhälsan samt att etablera ett nationellt nätverk av sjukvårdspersonal
12 med specialistkompetens inom könsstympning för att stödja andra delar av
13 sjukvården.

14
15 Motion 3:24 tar upp frågan om skärpta straff för så kallat
16 mödomshinneoperationer och oskuldskontroller. Det framförs även förslag
17 på att det ska tas fram likartade riktlinjer till skolhälsovård, samt nationella
18 riktlinjer vad gäller hedersförtryck och könsstympning.

19
20 Hundratusentals unga i Sverige lever under hedersförtryck. Barnen
21 kontrolleras hårt av sina familjer och begränsas kraftigt i sin vardag och sin
22 rätt till frihet. Många lever i skräck för fysiskt våld, däribland könsstympning,
23 eller för att bli bortförda utomlands där övergrepp begås. Varje barn som
24 drabbas är ett misslyckande för det svenska samhället.

25
26 Partistyrelsen instämmer i vad motionärerna framfört om att problemet
27 behöver tas på allvar. Det behövs ett gediget brottsförebyggande arbete,
28 skärpta straff och att hedersrelaterade brott i större utsträckning upptäcks
29 och lagförs. Moderaterna har i detta syfte lagt fram ett flertal förslag i
30 riksdagen, inklusive att oskuldskontroller ska vara förbjudet och att brott
31 med hedersmotiv som huvudregel ska leda till utvisning för personer med
32 utländskt medborgarskap.

33
34 Den moderatledda regeringen har intensifierat arbetet mot hedersrelaterat
35 våld och förtryck genom en långsiktig satsning på det förebyggande arbetet
36 som permanent förstärkts med 50 miljoner kronor per år. Flera myndigheter
37 får förstärkta uppdrag som bland annat innebär att stötta utvecklingen av
38 regionala resurscentra för att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck.

Samarbetet mellan myndigheterna behöver effektiviseras, framför allt mellan socialtjänsten, vården och polisen. En viktig del är därför det pågående arbetet med att ta bort sekretesshinder så att myndigheter kan få dela uppgifter, exempelvis vid misstanke om att brott begåtts mot barn i en hedersrelaterad kontext.

Även Tidöavtalet innehåller kraftfulla åtgärder mot hedersrelaterat förtryck och hedersrelaterade maktstrukturer som den moderatledda regeringen har i uppgift att realisera. Det omfattar bland annat kriminalisering av kontrollerande beteende, oskuldskontroller, oskuldsoperationer, oskuldssintyg samt stämpling och försök till vilseledande till tvångsåktens kapsresa. Preskriptionstiden för hedersrelaterade brott mot barn ska förlängas. Stödet till de som utsatts ska förbättras och myndigheternas arbete effektiviseras. Skolans och elevhälsans roll för att motverka hedersrelaterat förtryck ska också synliggöras. Den 1 juli 2023 överlämnades utredningen Förstärkt skydd för den personliga integriteten - Behovet av åtgärder mot oskuldskontroller, oskuldssintyg och oskuldssingrepp samt omvändelseförsök, som nu behandlas inom Regeringskansliet.

På partistämman 2019 beslutades att anta förslaget att det ska råda en nolltolerans mot all form av brottslighet. Samhället har genom att kriminalisera könsstympning kraftfullt gett uttryck för att en sådan handling är oacceptabel och förbjuden, jämte många andra avskyvärda handlingar som konstituerar brott. Givet brottens mycket allvarliga art är det angeläget att understryka att allt annat än en nollvision är otänkbart för denna form av brottslighet.

Vad gäller förslaget om ett nationellt vårdprogram på BVC för att förebygga könsstympning genom information till föräldrar med ursprung i länder där könsstympning traditionellt förekommer är detta något som ligger i linje med förestående politikutveckling kring brottsförebyggande åtgärder. Partistyrelsen har lämnat förslag i propositionen Förebyggande politik mot utanförskap och kriminalitet som i stor grad berör idéer om att i högre grad inkludera hälsovården, och specifikt barn- och mödravårdscentraler, i det brottsförebyggande arbetet.

Förslaget att införa rutinmässiga, lagstadgade hälsoundersökningar och undersökning av flickors könsorgan på BVC eller inom skolhälsovården

1 för att upptäcka eventuell könsstympning är en mycket ingripande åtgärd.
 2 Ett sådant obligatoriskt krav skulle allvarligt göra intrång på flickors
 3 kroppsliga autonomi samt personliga integritet och självbestämmanderätt.
 4 Det skulle vara svårt att överallt i Sverige uppnå samt upprätthålla den
 5 nödvändiga medicinska kompetensen som krävs för att korrekt identifiera
 6 könsstympning, vilket riskerar felaktiga bedömningar och onödigt oro. Att
 7 jämföra undersökningar av flickors respektive pojkars könsorgan är inte
 8 relevant eftersom de utgår ifrån olika syften och kontexter. Könsstympning
 9 är en olaglig och skadlig handling, medan undersökningen av testiklarnas
 10 placering hos pojkar är en del av den normala utvecklingen och en viktig
 11 aspekt av deras hälsa. Förslaget riskerar att leda till oavsiktliga negativa
 12 konsekvenser, såsom stigmatisering och kränkning av flickors integritet.

13
 14 Partistyrelsen menar att Moderaterna ska verka för en ökad nationell
 15 samordning och samverkan på området, detta skulle exempelvis kunna vara
 16 genom lämplig form av nätverk och gemensamma riktlinjer. Det är också
 17 viktigt att sjukvården och kommuner själva ha befogenhet att organisera
 18 och tillhandahålla lämplig kompetens och resurser för att möta och stötta
 19 hedersförtryck och könsstympade flickor. Det ger möjlighet till anpassning
 20 efter lokala förhållanden och behov, samtidigt som det främjar en mer
 21 decentraliserad och flexibel hantering av problematiken.

22
 23 Det är viktigt att bekämpa könsstympning utifrån ett helhetsperspektiv.
 24 Sverige är ett tolerant land, men vi ska aldrig vara toleranta mot intolerans.
 25 Moderaterna kommer alltid ta striden mot hedersförtryck.

26

27 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

28

29 **att** bifalla att-sats 1 i motion 3:23, det vill säga,

30

31 **att** Moderaterna ska verka för en nollvision mot könsstympning
 32 av omyndiga flickor med hemvist i Sverige.

33

34 **att** avslå att-sats 3 i motion 3:23

35

36 **att** anse resterand att-satser besvarade

37

38

MOTION 3:25

VIKTOR NORÉN OCH MIKAEL JENSEN, TÄBY - STOCKHOLMS LÄN

ANGÅENDE UTVISNING AV EU-MIGRANTER

En av hörnpelarna i EU-samarbetet är den fria rörligheten för människor. Tanken med dess införande var att underlätta handel, företagande och turism mellan medlemsstaterna. Målsättningen är att det ska vara enkelt för människor att turista eller arbeta i andra medlemsstater, någonting som fått positiva ekonomiska effekter. När den fria rörligheten infördes väcktes även farhågor om att den skulle missbrukas för så kallad "välfärdsturism" och social dumpning, där medlemsstater exporterar sina sociala problem till andra länder. Därmed skulle stater med starka välfärdssystem riskera att utsättas för en orimlig belastning. Ett annat problem är att den fria rörligheten också underlättar för den organiserade brottsligheten.

För att motverka problemen med social dumpning infördes ett antal villkor i den fria rörligheten, bland annat att EU-medborgare kan utvisas till sitt hemland om de utgör en belastning för den mottagande statens välfärdssystem. Andra skäl för utvisning är till exempel att personen utgör hot mot allmän ordning eller rikets säkerhet. Sammantaget är den fria rörligheten inom EU en viktig frihetsreform för enskilda människor, samtidigt är den förenad med vissa nödvändiga villkor om ärlighet och säkerhet.

Problemet är att den svenska tolkningen av den fria rörligheten medför luckor i lagstiftningen som möjliggör ett omfattande gatutiggeri i Sverige. Det är inte förenligt med Europasamarbetets grundvalar, ej heller syftet med den fria rörligheten. Dessutom står det i stark motsats till Sveriges välfärdsambitioner där ingen människa ska tvingas leva i misär och vara beroende av tiggeri för sin försörjning.

Socialt innebär tiggeriet stort lidande för de enskilda, människor transporterats bort från sitt trygga hem till ett avlägset land för att utnyttjas i mer eller mindre organiserat tiggeri. Kunskaperna i svenska är ofta obefintliga och möjligheten att göra sig förstörd är små. Dessutom gör det tidigare nämnda kravet om en otillbörlig belastning på socialförsäkringssystemen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

1 att dessa människor ej heller kan söka hjälp av sociala myndigheter, utan att
2 utvisas. Tiggeriet är en social katastrof som ej är värdigt en välbärgad och
3 medmänsklig europeisk stat.

4
5 Polismyndigheten gjorde i en nationell lägesbild 2015 bedömningen att
6 det finns ca 5 000 EU-medborgare som tigger i Sverige samt att tiggeriet
7 är organiserat. I dag är siffran sannolikt ännu större. Enligt polisen medför
8 dessutom den sociala miljön där tiggeriet förekommer annan brottslighet
9 som människohandel, prostitution och stölder.

10

11 **JO**

12 Justitieombudsmannen har i en granskning från 2010, dnr 6340-2010, uttalat
13 att all avvisning av utlänningar ska ske med stöd i lag. Eftersom tiggeri inte
14 är förbjudet föreligger därför ingen laglig grund för avvisning. I den aktuella
15 granskningen hade Polismyndigheten i Stockholm beslutat att avvisa ett
16 antal EU-medborgare av romskt ursprung för att dessa ägnade sig åt
17 organiserat tiggeri, samtliga saknade arbete eller annan ärlig försörjning i
18 Sverige.

19

20 JO riktade skarp kritik mot polismyndighetens avvisning och skriver i sitt
21 granskningsbeslut att ”Den aktuella lagtexten bör idag därför inte tillämpas
22 på andra försörjningssätt än sådana som är rättsligen förbjudna. Om det
23 är lagstiftarens avsikt att även andra försörjningssätt ska kunna utgöra
24 avvisningsgrund får det anses åvila denne att i lag ange vad som i så fall
25 ska gälla.” sid 10. JO menar att den juridiska grund som polisen använt för
26 att utvisa personerna endast ska omfatta försörjningssätt som är direkt
27 förbjudna i lag. Eftersom tiggeri inte är förbjudet blir resultatet att inga tiggare
28 kan utvisas. Dessutom menar JO att utvisning på grund av bettleri och
29 liknande innebär ett stort ingripande i enskildas fri- och rättigheter. I senare
30 granskningar har JO upprätthållit och bekräftat samma linje.

31

32 **LÖSNINGAR**

33 För att lösa problemet och täppa till luckorna i lagen krävs
34 lagstiftningsändringar av Riksdagen. Visserligen innehåller Tidöavtalet redan
35 en punkt om ett nationellt tiggeriförbud vilket skulle lösa en del av problemen
36 på gator och torg, samtidigt kvarstår bristerna i utlänningslagen. Därför bör
37 Moderaterna verka för att underlätta utvisningen av EU-medborgare som
38 befinner sig i Sverige utan ärlig försörjning.

Dessutom är förslaget att utlänningslagen ändras så att tiggeri anges som en avvisningsgrund och att den organiserade delen av tiggeriet införs i kategorin av hot mot den allmänna ordningen.

Rättighetsfrågorna ska självklart tas på allvar och beaktas, samtidigt är det inte värdigt ett välutvecklat välfärdsland att tillåta att människor lever i gatutiggeriets misär och utsatthet. Dessutom strider det organiserade tiggeriet mot hela syftet bakom den fria rörligheten i EU. I det ljuset får utvisning anses som en motiverad och proportionerlig inskränkning i den personliga friheten. Eftersom samtliga EU medlemsstater har grundläggande välfärdssystem och skydd för enskilda innebär en utvisning till hemlandet större möjligheter att få hjälp på personens eget språk. Folkrättsligt är grundprincipen att varje land ansvarar för sina egna medborgare. Principen finns fastställd i ett antal internationella överenskommelser men även i staternas sedvanerätt.

Ur ett historiskt perspektiv innebär förslaget i motionen ingenting nytt. Utvisning på grund av bettleri har funnits tidigare i den svenska utlänningslagen. Frågan om avsaknaden av ärlig försörjning ingår redan i dagens lagstiftning men anses inte omfatta tiggeri. Eftersom samhället idag har liknande problem är det rimligt att ändra lagstiftningen för att hantera problemen. Dåtidens lösningar blir därmed aktuella idag.

Stämman föreslås besluta:

- att¹** uttala att EU:s fria rörlighet inte är avsedd att användas för organiserat tiggeri,
- att²** verka för större möjligheter att utvisa utlänningar utan ärlig försörjning,
- att³** verka för att tiggeri anges som en uttrycklig avvisningsgrund i utlänningslagen,
- att⁴** verka för att tiggeri och liknande beteende inte anses som ärlig försörjning,
- att⁵** verka för att organiserat tiggeri anses hota allmän ordning och säkerhet i utlänningslagens mening,
- att⁶** motionen vidaresänds till partistämman

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar för motionen.

Tiggeriet från inresta EU-medborgare är fortfarande stort i Sverige från dess kulmen 2015–2016. Tiggeri är inte ett värdigt sätt att försörja sig och inte sällan styrs tiggeriet av kriminella. Vid sidan av tiggeri utnyttjas en del av dessa människor till bland annat prostitution.

Tanken om EU:s fria rörlighet var att underlätta handel och förflyttning inom unionen.

I grunden en bra tanke för turism och näringsliv. Denna viktiga hörnpelare kan dock inte tillåtas att användas som ett verktyg för brottslig verksamhet.

Motionen behandlar en rad viktiga frågeställningar och innehåller konkreta förslag som förbundsstyrelsen ställer sig bakom. Dock måste lagen ändras först så att tiggeri blir olagligt innan tiggeri i sig kan användas som utvisningsgrund.

Detta baserat på den grundläggande rättsprincipen att ingen kan bli straffad för något som inte är förbjudet. EU-medborgare har idag rätt att vistas tre månader i annat EU-land om man håller sig inom lagens rāmärken, vilket också ytterligare understryker vikten av en lagändring inom detta område.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att bifalla att-sats 1 och 4

att avslå att-sats 2-3, 5-6

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade

att bifalla att-sats 1-6

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:25

Motionären lyfter frågan om att medborgare i andra EU-länder befinner sig i Sverige och försörjer sig genom tiggeri. Motionären anser att den fria rörligheten inte är avsedd att användas för organiserat tiggeri. Motionären föreslår att Moderaterna ska verka för större möjligheter att utvisa utlänningar utan ärlig försörjning, och att verka för att tiggeri anses som en avvisningsgrund i utlänningslagen.

Tiggeri är inte en väg ut ur fattigdom eller utanförskap. Det är inte ett lämpligt sätt att försörja sig och det låser in människor i fattigdom. Tiggeri leder också till att människor utnyttjas. Partistyrelsen delar motionärernas bild att det behöver vidtas åtgärder och hitta lösningar på problemet med tiggeri. Moderaterna har drivit frågan om att införa ett nationellt tiggeriförbud. Frågan tas också upp i Tidöavtalet, där det anges att ett nationellt tiggeriförbud ska utredas och att det i utredningens uppdrag ska ingå att pröva för- och nackdelar med möjlighet till kommunala tiggeriförbud jämfört med ett nationellt tiggeriförbud. Utredningen ska också, oavsett ställningstagande, lägga fram ett författningsförslag som innebär tiggeriförbud i Sverige.

Ytterligare en åtgärd som pekas ut i Tidöavtalet och som har bäring på detta är att en utredning ska få i uppdrag att ta fram förslag på en återinförd registrering för EES-medborgare som stannar i Sverige längre än tre månader. En utredning ska också tillsättas med uppdrag att se över möjligheten att återinföra bristande vandel som självständig utvisningsgrund. Utan att föregå utredningarna, så kommer ett stort antal frågor med anknytning till tiggeriet att beröras i dessa.

Motionärerna menar dock att även om ett nationellt tiggeriförbud skulle adressera en del av de problem som lyfts fram, så krävs även fortsatta förändringar i utlänningslagstiftningen. Det är dock inte helt klart varför exempelvis ett vidgande av innebörden i begreppet hot mot allmän ordning eller en explicit avvisningsgrund baserat på tiggeri skulle vara nödvändiga, eller ens möjliga. De översiktliga förändringar som motionären föreslår framstår initialt som svårförenliga med EU-rätten.

Det yttrande av Justitieombudsmannen som motionären hänvisar till belyser det begränsade utrymme som finns inom ramen för dagens migrationslagstiftning att hantera den här typen av frågor. Man ska dock inte

1 utifrån det dra slutsatsen att uppehållsrätten är oreglerad. Den starkaste
2 rätten för EES-medborgare att uppehålla sig i ett annat EES-land är
3 exempelvis begränsad till tre månader. Ytterligare krav på försörjning och
4 sjukförsäkring har implementerats i svensk rätt och motsvaras i vissa fall av
5 en motsvarande avvisningsgrund . Uppehållsrätten har försetts med gränser
6 som i många EU-länder går att förena med en effektiv reglering av tiggeri. I
7 det fall vi även i Sverige får en fungerande reglering i annan lagstiftning, och
8 det därför inte längre erbjuder en attraktiv försörjningsväg, och möjligheterna
9 att ta hänsyn till vandel ökar, tycks dessa vara överflödiga.

10
11 Partistyrelsen anser sammantaget att införandet av ett tiggeriförbud
12 tillsammans med andra förändringar kommer att utgöra ett effektivt verktyg
13 mot de problem med tiggeri motionären lyfter fram. Det är därför i nuläget
14 inte befogat med ytterligare åtgärder med syfte att motverka tiggeriet.
15 Partistyrelsen anser att det förslag som Moderaterna tillsammans med
16 Tidöpartierna kommit överens om först måste implementeras och att man
17 först därefter kan göra bedömningen om ytterligare åtgärder behöver vidtas.

18

19 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

20

21 **att** anse motion 3:25 besvarad med vad som ovan anförts

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 3:26

MUF STOCKHOLM

DET ÄR VÄRRE ATT STJÄLA EN HUND ÄN EN CYKEL

Till följd av coronapandemin har efterfrågan på hundar ökat dramatiskt, efterfrågan har lett till en allt större handel med insmuglade hundar och att fler hundar kidnappats.

I Sverige saknas det en egen brottsrubricering för djurstölder och hundkidnappningar räknas därför bara som stöld i juridisk mening. Den nuvarande ordningen gör att straffvärdet för hundkidnappningar i huvudsak avgörs av hundens ekonomiska värde och inte dess ideella värda.

Alla som äger eller har ägt en hund vet att ett bortförande av ens husdjur inte kan jämföras med en vanlig stöld. I Storbritannien infördes nyligen en egen brottsrubricering för husdjursstölder med en straffskala på upp till fem års fängelse.

Sverige skulle kunna införa en liknande lag som den i Storbritannien. En ny brottsrubricering med en annan straffskala än den för stöld skulle betona den moraliska skulden av djurkidnappningar och se till att brottet prioriteras högre av polisen.

Med anledning av ovanstående yrkar vi:

- att¹** Moderaterna i Stockholms län uttalar att husdjursstölder är mer moraliskt förkastliga än andra stölder av lös egendom
- att²** Moderaterna i Stockholms län uttalar att husdjursstölder ska omfattas av en särskild brottsrubricering
- att³** Moderaterna i Stockholms län verkar för att husdjursstölder omfattas av en särskild brottsrubricering med en högre straffskala än den för stöld
- att⁴** Moderaterna i Stockholms län vidareänder motionen till Moderaternas nästkommande partistämma

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar för motionen som lyfter ett viktigt och aktuellt ämne.

Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om att dagens lagstiftning kring kidnappning och stöld av husdjur bör ses över i syfte att stärka skyddet av djuren och rättigheterna för ägaren när ens djur blir stulet.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

att bifalla att-sats 1-4

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:26

Motionen förespråkar en ny brottsrubricering med en annan straffskala för stöld av hundar i egenskap av husdjur, än för stöld av annan lös egendom. Det skulle markera att det är mer förkastligt att stjäla en hund än till exempel en cykel samt bidra till att brottet prioriteras högre av polisen.

Partistyrelsen instämmer i att det är en olycklig utveckling att husdjur stjäls från sina ägare i större utsträckning bland annat på grund av ökad efterfrågan under coronapandemin. Partistyrelsen är medveten om den känslomässiga påverkan och oro som kan uppstå när ett husdjur olovligen fräntas sin ägare.

För närvarande finns det i Sverige ingen särskild brottsrubricering för husdjursstölder. Dessa betraktas som stöld av lös egendom och bedöms därför huvudsakligen utifrån det ekonomiska värdet av det stulna djuret. Att införa en särskild brottsrubricering för husdjursstölder med egen straffskala skulle innebära en betydande ändring i den rådande lagstiftningen som

kräver ytterligare analys i syfte att säkerställa bland annat ändamålsenlighet.

I sammanhanget bör även nämnas den moderatledda regeringen kraftigt har ökat resurserna till rättsväsendet. Fler brott behöver upptäckas, utredas och klaras upp. Moderaterna kommer fortsatt att driva en politik som syftar till att bekämpa all slags brottslighet.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:26 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 3:27

ZAGROS HAMA, GÖTEBORG INNERSTADEN - VÄSTRA GÖTALAND

MASKERINGSFÖRBUD I DET OFFENTLIGA RUMMET

Otryggheten i Sverige breder ut sig, allt fler svarar att de upplever en större otrygghet i vardagen. De kriminella i Sverige har, som en konsekvens av regeringens passiva hantering av kriminaliteten, vunnit mark. Skjutningar och andra våldsdåd har blivit en del av vardagen och tyvärr har den negativa samhällsutvecklingen normaliserats allt mer med tiden som har gått.

För att undvika att bli ertappade med sina handlingar har de kriminella allt mer valt att maskera sig med olika typer av klädesplagg. Balacclavas, skidmasker och andra typer av ansiktstäckande plagg bärs ofta i det offentliga rummet, väldigt sällan för att klimatet kräver det utan alltför ofta för att dölja en kriminell handling. Detta är oacceptabelt.

Förundersökningar har ofta lagts ned, inte sällan pga. att den kriminella inte ertappats genom kameraövervakning utan oftare på grund av att ansiktstäckande plagg har omöjliggjort identifiering av gärningsmannen.

Att täcka för ansiktet i det offentliga rummet skall inte accepteras, det finns en stor säkerhetsrisk med dessa plagg och orsakar att fler brott förblir olösta.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna uttalar att det bör råda ett maskeringsförbud i det offentliga rummet likt det i Danmark.

KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

Kretsstyrelsen vill börja med att tacka motionärerna för den insända motionen.

I motionen synliggör motionärerna problematiken kring att många kriminella

gång använder sig av maskering med hjälp av olika ansiktstäckande plagg i samband med brott. Man belyser vidare i motionen problematiken kring identifiering av personer i samband med maskering och att detta medför att många brott blir olösta.

Kretsstyrelsen delar precis som motionärerna synen att vi behöver aktivt arbeta med otryggheten i samhället och att det är en problematik kring användandet av maskering i samband med brott. Däremot ser vi att motionen kan vara svårtolkad så som den är skriven då man vill verka för ett totalt maskeringsförbud i det offentliga rummet. Kretsstyrelsen kan se en problematik i detta utifrån att maskeringsförbudet kan tolkas som att det kan inkludera munskydd, slöjor o.s.v. Denna motion skulle innebära att även dessa skulle kunna infalla under samma förbud.

Styrelsen föreslår årsmötet

att avslå motionen

ÅRSMÖTETS BESLUT

att bifalla motionen med tilläggsyrkandet att i att-sats 1 efter ordet "maskeringsförbud" lägga till "likt det i Danmark".

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill tacka motionären för en angelägen och aktuell motion.

Förbundsstyrelsen delar motionärens syn när det gäller att vi behöver arbeta aktivt med otryggheten i samhället samt att det är en problematik med användandet av maskering i samband med brott.

Att kriminella personer maskerar sitt ansikte i samband med brott och på så sätt kan slippa undan rättvisan är inte acceptabelt. Det gör att många brott bli ouppklarade på grund av svårigheten att identifiera gärningspersonerna.

I Sverige är det, i de flesta situationer, fullt möjligt att gå runt maskerad till vardags. Detta kan, för gängmedlemmar, huliganer och politiska extremister, vara ett sätt att skapa rädsla hos omgivningen.

Förbundsstyrelsen instämmer med Moderaterna i Göteborg att ett maskeringsförbud i det offentliga rummet, likt det som finns i Danmark bör införas i Sverige. I Danmark är det inte tillåtet att täcka sitt ansikte om man inte har särskilda skäl till det såsom undantag för skyddskläder och liknande.

Förbundsstyrelsen noterar att att-satserna skulle behöva justeras, då de är skrivna ur ett Göteborgsperspektiv, men väljer ändå att bifalla motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

Reservationer:

Fredrik Eneroth reserverade sig mot förbundsstyrelsens beslut till förmån för att avslå motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:27

Motionären lyfter frågan om ett maskeringsförbud i det offentliga rummet i ljuset av det allvarliga läge som råder med bland annat gängkriminalitet.

Partistyrelsen delar motionens bild av att läget med skjutningar och andra våldsdåd är mycket allvarligt. Den moderatledda regeringen arbetar nu intensivt för att vända utvecklingen med en rad mönsterbrytande åtgärder. Partistyrelsen finner dock inte det motiverat med ett så pass långtgående förbud som föreslås i motionen. Ett sådant förbud skulle träffa samtliga personer som rör sig i offentligheten och som av någon anledning vill täcka sina ansikten mer eller mindre.

Det finns redan idag inskränkningar där maskeringsförbud råder för den som på allmän plats deltar i en allmän sammankomst. Det kan exempelvis gälla demonstrationer och större idrottsevenemang.

Ett generellt maskeringsförbud innebär stora inskränkningar där människor inte får bära de plagg de vill. Partistyrelsen delar bilden att det kan vara svårare att utreda brott om gärningsmannen är maskerad, men anser samtidigt att det finns flera situationer där helt laglydiga människor vill täcka sitt ansikte på olika sätt. Det kan exempelvis gälla på vintern för att slippa frysa, eller nu senast under coronapandemin då många bar munskydd. Med bakgrund av detta anser partistyrelsen att det i nuläget inte finns skäl att driva frågan om ett generellt maskeringsförbud på allmän plats.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå motion 3:27

MOTION 3:28

HAMPUS MAGNUSSON, INNERSTADEN - VÄSTRA GÖTALAND M.FL.

FÖRBUD MOT FÄNGSLADE HUVUDMÄN I FÖRETAG

Sverige har under senare tid varit allt mindre förskonat från en ökad brottslighet som kommer i ständigt nya former jämfört med vad vi varit vana vid. Detta ställer naturligtvis högre krav på lagstiftningen att den håller sig à jour och ständigt förnyas för att undvika en olycklig utveckling där en obsolet lagstiftning anpassad till ett mer pålitligt och förutsägbart Sverige inte längre framstår som adekvat för att stävja en allt grövre och hänsynslös brottslighet.

Ett exempel på en relativt ny form av brottslighet, som likväl skadar medborgarnas tillit till marknadsekonomin och företagande, består i att oseriösa företag använder sig av så kallade målvakter som får ta skulden när något går snett eller polisen ingriper. Ofta handlar det om att missbrukare eller unga personer i utanförskapsområden i utbyte mot en penningssumma skriver på och lånar ut sina namn. Utan att egentligen besitta någon kunskap om företaget, som kanske inte ens driver en reell verksamhet.

I sin bok "Massutmaning – Ekonomiskt politik mot utanförskap och antisocialt beteende" (2017) beskriver Tino Sanandaji på basis av forskning från Brottsförebyggande rådet hur sju av 100 nya företag som startas i Sverige skapats enbart med syfte att begå brott. Vid andra tillfällen kapas tidigare väl ansedda bolag.

Ofta går det sedan till så att huvudmännen beställer mängder av varor på kredit och ställer ut bluffakturor. Till sist försätts företaget i konkurs vilket medför att brottslingarna erhåller lönegarantier från Staten.

Det rör sig om utnyttjande av ett kryphål i lagstiftningen som ställer till stort lidande samt ekonomisk förlust för de som drabbas. Användandet av målvakter gör att de faktiska huvudmännen undgår sitt ansvar.

Enkelheten med vilket detta sker förklaras till stor del med den bristande kontrollen på vem som startar ett företag och om personen verkligen

är huvudman och inte en målvakt. Det har även framkommit uppgifter att personer som redan sitter i fängelse under avtjänandet av sitt straff registreras som huvudmän i företag.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna uttalar sig för att utreda en lagstiftning som utökar Bolagsverkets kontrollskyldighet över huvudmän samt inför förbud mot personer som sitter frihetsberövade att starta företag eller bli huvudmän

Hampus Magnusson
Innerstaden
Västra Götalands län

Bruno Tiozzo
Kortedala-Nylöse-Bergsjön
Västra Götalands län

Joel Wickman
Askim
Västra Götalands län

KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

Motionärerna lyfter frågan om personer som sitter frihetsberövade men som ändå startar företag eller blir huvudmän för bolag.

Problemen med såväl bolagsmålvakter som bolagskonstruktioner som används som brottsverktyg är omfattande. Moderaterna har varit drivande i riksdagens civilutskott kring de här frågorna. Förra året tog riksdagen beslut om att få till lagskärpningar kring att Bolagsverket ska genomföra mer omfattande kontroller för att beivra bolagsmålvakter. I år drev Moderaterna genom att berörda myndigheter ska ges i uppdrag att dela information kring misstänkta bolagsmålvakter och kring bolagskonstruktioner som kan misstänks användas som brottsverktyg.

Att genomföra ett förbud för frihetsberövade personer att starta företag eller bli huvudmän är en rimlig fortsättning på den politiken.

1 Styrelsen föreslår årsmötet

2

3 **att** bifalla motionen

4

5 **ÅRSMÖTETS BESLUT**

6

7 **att** bifalla motionen.

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen ställer sig bakom Göteborgs kretsstyrelses yttrande gällande motionen, samt intentionen att utöka Bolagsverkets kontrollskyldighet och att förbjuda personer som sitter frihetsberövade att starta företag eller att bli huvudmän.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

Reservationer:

Arvid Strandberg, Jonathan Kahrs och Fredrik Eneroth reserverade sig mot förbundsstyrelsens beslut till förmån för att avslå motionen.

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:28

Motionärerna lyfter frågan om företagsbrottslighet som tar sig uttryck i att företag använder sig av så kallade målvakter. De föreslår att utreda en lagstiftning som utökar Bolagsverkets kontrollskyldighet över huvudmän samt ett förbud för frihetsberövade personer att starta företag eller bli huvudmän

En målvakt, även kallat styrelsemålvakt, är en person som går in i en styrelse eller som verkställande direktör för ett företag eller ekonomisk förening utan att vara delaktig i verksamheten. Målvakter är därmed nära sammankopplad med olika former av ekonomisk brottslighet där kriminella utnyttjar företag eller ekonomiska föreningar som brottsverktyg.

Partistyrelsen delar motionens bild av att företagsbrottslighet ska förhindras. Moderaterna tillsammans med Tidöpartierna arbetar intensivt för att vända den grova brottslighet vi ser idag. Det innefattar även företagsbrottslighet. Företagen bygger Sverige, svenskt småföretagande är Sveriges jobbmotor där fyra av fem jobb skapas. Moderaterna är företagarnas parti och vi

1 tar problematiken med brott mot företag på stort allvar. Det är viktigt att
2 alla relevanta myndigheter engageras fullt ut i inte minst den ekonomiska
3 brottsligheten och så kallad företagsbrottslighet, detta ska Moderaterna
4 fortsatt verka för.

5
6 Frågan om ett utökat ansvar för Bolagsverket att genomföra kontroller
7 i registreringsärenden för att kunna identifiera brottsliga upplägg som
8 kännetecknas av att det anmäls målvakter som företrädare för bolag och
9 föreningar har analyserats i en nyligen avslutad utredning (SOU 2023:34).
10 I utredningen lyfts fram att det kan finnas utrymme att stärka kontrollen
11 samtidigt som det i så fall bland annat förutsätter att vissa integritetsaspekter
12 hanteras. Förslaget i motionen att förbjuda personer som är frihetsberövade
13 att starta företag eller huvudmän är problematiskt eftersom en person som
14 frihetsberövats senare kan befinnas oskyldig för ett brott efter prövning i
15 domstol. Och i de fall någon dömts för ett brott är inte enbart påföljden i sig
16 en tillräckligt tydlig premiss för att avgöra vilka som bör förbjudas att starta
17 företag eller bli huvudmän.

18

19 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

20

21 **att** anse motion 3:28 besvarad med vad som ovan anförts

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 3:29

ANN-SOFIE ALM, MUNKEDAL - VÄSTRA GÖTALAND

NOLLTOLERANS MOT HEDERSKULTUR

Det finns en djup orättvisa i att inte alla medborgare i vårt land får möjlighet att åtnjuta den jämställdhet, frihet och de rättigheter vi andra tar för givna, utan lever i hederskulturens förtryck.

Det ska inte finnas tillstymmelse till tvivel om att i Sverige gäller nolltolerans mot våld och förtryck mot barn och ungdomar, nolltolerans mot hederskulturens brott. Hederskulturens brott tar sig uttryck genom frihetsberövande, bortgifte av barn, därigenom våldtäkt av minderårig, könsstympning av flickor och kvinnor, hot om våld, våld, trakasserier från moralpoliser, bestraffningar av olika slag och ytterst mord. Hederskulturen är särskilt grym då brottsoffrets förövare är den familj som borde vara tryggheten.

EN NATIONELL HANDLINGSPLAN MOT HEDERSKULTURENS BROTT FÖR ALLA AKTÖRER I SAMHÄLLET.

Sverige behöver en nationell handlingsplan där alla samhällets aktörer har rätt kunskap och rätt befogenheter att agera för att vi ska nå nolltolerans mot hederskultur. En första åtgärd i en sådan handlingsplan är att utreda hur många barn som lever i hederskultur och hur många som är i riskzonen för att utsättas för hederskultur och dess brott. Det behöver vidare klargöras hur man säkrar bevis mot förövare av hederskulturens brott.

Hela rättskedjan behöver mer kunskap om hederskultur då det krävs annorlunda bevisföring för fällande dom när ett kollektiv sanktionerar och utför ett brott.

SEKRETESSBELÄGG ÄRENDE DIREKT VID MISSTANKE OM HEDERSBROTT.

Socialtjänsten behöver tillse att alltid, vid minsta misstanke om att hederskultur är involverat i någon orosanmälan eller i något annat ärende, sekretesstämpla identiteten på den utsatte.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

1 Idag har många inom socialtjänsten insyn i ärenden. När en
2 hedersbrottsutsatt människa ber om hjälp ska den personen vara trygg
3 med att få den hjälpen utan att riskera att råka ännu mer illa ut. Att därför
4 inte sekretessbelägga handlingar gällande hederskultur kan vara förknippat
5 med direkt livsfara för den brottsutsatte. Den krassa verkligheten vittnar
6 om varför. Det finns ett ord - eftervåld - som beskriver våld som skett efter
7 att socialtjänsten avslutat ärendet. Alla handlingar hos socialtjänsten med
8 misstanke om hederskultur brott behöver flaggas.

9 10 **ISLAMISTISKA HATPREDIKANTER SKA LIKT TERRORISTER NEKAS** 11 **INTRÄDE I SVERIGE.**

12 Hederskulturens normer hör inte hemma i det svenska samhället. Här värnar
13 vi alla barns lika rättigheter och möjligheter. Här värnar vi vår demokrati.
14 I Sverige gäller svensk lag. Ett medborgarskap för en person som inte
15 accepterar det ska inte tas för givet. Ett uppehållstillstånd för en person som
16 inte accepterar det ska inte tas för givet. Islamistiska hatpredikanter ska likt
17 terrorister nekas inträde till Sverige.

18 19 **SE ÖVER LVU GÄLLANDE BARN UTSATTA FÖR HEDERSBROTT.**

20 Socialtjänstlagen gör gällande att omhändertagna barn och ungdomar
21 genom lagen om vård av unga (LVU) i alla givna möjliga lägen ska återarbetas
22 tillbaka till sina biologiska föräldrar. När det gäller hedersbrottsutsatta barn
23 och ungdomar kan ett återförande till den biologiska familjen innebära stor
24 fara. Lagen behöver därför ses över för att kunna skydda även dessa barn
25 och ungdomar.

26 27 **INGA BIDRAG TILL EXTREMA RELIGIÖSA FÖRBUND OCH SKOLOR.**

28 Det är självklart att skattepengar inte ska finansiera brottslig verksamhet.
29 Lika självklart är att inte brott mot mänskliga rättigheter finansieras med
30 skattemedel. Hederskultur är systematiserad och organiserad brottslighet
31 mot mänskliga rättigheter. Hederskultur behöver inte vara religiöst
32 betingat, men extrema religiösa förbund och skolor använder sig ofta av
33 hederskulturens maktmedel.

34
35 Därför ska inte svenska skattepengar finansiera extrema religiösa samfund,
36 förbund eller skolor.

37
38

INDRAGNA BIDRAG OCH VITE VID MISSTANKE OM HEDERSBROTT.

När ett barn gifts bort mot sin egen vilja, när ett barn förs ut ur landet mot sin egen vilja, bör det bli mycket kännbart för förövare och medhjälpare till brottet som tydliga markeringar från samhället. Det bör klargöras hur bidrag kan dras in vid misstanke om hederskultur brott till dess att barnet är återfört.

Grundskolan bör även kunna begära vite av föräldrarna om barnet inte kommer till skolan, eller pga av hedersproblematik inte deltar i skolarbetet. Försäkringskassan och socialtjänst bör ha möjlighet att pausa utbetalningar vid misstankar om hederskultur brott såsom frihetsberövande, tvångsgifte, könsstympning eller annan fara för barnets liv föreligger. Försäkringskassan och socialtjänsterna är centrala i ett sådant arbete och bör därför ges möjlighet att stoppa utbetalningar till familjen runt den hedersbrottsutsatte.

SKYDDAD IDENTITET FÖR BROTTSOFFRET

En person som utsatts för hedersbrott kan få skyddad identitet. Detta skydd upphör dock efter två år och måste då förnyas. Två år är en väldigt kort tid i en hederskulturkontext där generationsarvet för vidare oförrätter mot familjen tills vedergällning är vidtagen. En skyddad identitet bör i dessa fall därför vara livslång för att skydda brottsoffret på bästa sätt.

DEFINITIONEN AV HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK.

Definitionen av hedersrelaterat våld och förtryck behöver klargöras. Det behöver bland annat klargöras om begränsningar i val av klädsel för flickor och kvinnor är ett uttryck för brott som sorterar under hederskulturens förtryck och våld.

VILLKORAT BISTÅND.

Sveriges myndigheter behöver mer effektivt kunna förebygga och förhindra att barn och ungdomar med anknytning till Sverige tvingas ingå äktenskap eller könsstympas i Sverige eller utomlands.

Om barnet eller ungdomen förs ut ur landet mot sin vilja behövs åtgärder för att underlätta, eller om inte det är möjligt att framtvinga, ett återförande till Sverige av det utsatta barnet.

Moderaterna ska därför verka för att i varje avtal om utvecklingsbistånd villkora biståndet med att mottagarlandet är behjälpliga i återförande av

1 hedersbrottsutsatta barn och ungdomar till Sverige.

2

3 **ETT HEDERSBROTT SKA ALDRIG PRESKRIBERAS.**

4 Nolltolerans mot hederskulturens brott betyder att vi aldrig får vända dessa
5 barn, ungdomar och brottsoffer ryggen.

6

7 Ett hedersbrott ska därför aldrig preskriberas. Möjligheten att utdöma straff
8 ska alltid finnas kvar.

9

10 Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

11

12 **att¹** nolltolerans mot hederskulturens brott ska gälla i Sverige.

13 **att²** skyndsamt införa en nationell handlingsplan mot hederskulturens
14 brott.

15 **att³** klargöra hur många barn som befinner sig i riskzonen för att
16 utsättas för hederskulturens brott

17 **att⁴** klargöra hur många barn som förts bort mot sin vilja och tillse att de
18 återbördas till Sverige

19 **att⁵** skyddade identiteter för brottsoffer för hedersbrott ska vara
20 livslånga.

21 **att⁶** myndigheter och rättsväsende får de befogenheter de behöver för
22 att kunna säkra bevis mot brottsutövare inom hederskulturen

23 **att⁷** socialtjänsten sekretessbelägger identiteterna i ärenden vid
24 misstanke om hederskultur.

25 **att⁸** socialtjänsten flaggar varje ärende med misstänkta brott om
26 hederskultur.

27 **att⁹** lagen om vård av unga anpassas till barn och ungdomar som
28 omhändertas från vårdnadshavare som lever under hederskulturens
29 normer.

30 **att¹⁰** klargöra definitionen av hedersrelaterat förtryck och våld.

31 **att¹¹** klargöra om begränsningar i flickors val av klädsel är ett uttryck för
32 brott som sorterar under hederskulturens brott.

33 **att¹²** klargöra vilka befogenheter svenska myndigheter behöver för
34 att förhindra att svenska skattepengar finansierar brott mot
35 mänskliga rättigheter.

36 **att¹³** klargöra hur ekonomiska sanktioner såsom indragna bidrag, kan
37 införas för familjer runt barn och ungdomar som är utsatta för
38 hedersbrott.

att¹³	klargöra hur vite kan utdelas för vårdnadshavare vars barn förhindras skolgång enligt skolplanen på grund av hederskultur.	1
att¹³	strypa finansieringen till extrema religiösa samfund, förbund och skolor.	2
att¹³	stoppa islamistiska hatpredikanter och neka dem inträde till Sverige.	3
att¹³	utvecklingsbistånd kan villkoras med att mottagarlandet ska medverka till återförande av barn och ungdomar som ofrivilligt vistas i mottagarlandet.	4
att¹³	avskaffa preskriptionstiden helt för hedersbrott och brott med hedersmotiv.	5
		6
		7
		8
		9
		10
		11
		12
		13
		14
		15
		16
		17
		18
		19
		20
		21
		22
		23
		24
		25
		26
		27
		28
		29
		30
		31
		32
		33
		34
		35
		36
		37
		38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Motionen innehåller en lång katalog av problembeskrivningar på ett mycket angeläget område, samt ett flertal konkreta förslag om åtgärder. Några av dessa åtgärder diskuteras eller finns med i Tidöavtalet, andra delar är sådant Moderaterna helt eller delvis tidigare drivit, och ytterligare andra förslag har drivits i enskilda moderata riksdagsmotioner.

Det är oerhört värdefullt att Moderaterna är tydliga i dessa frågor, och verkar för att alla som bor i Sverige ska skyddas från alla former av hedersförtryck.

Förslagen i motionen är mycket detaljerade i sin utformning och det är svårt för Moderaterna i Västra Götaland att avgöra vad som är politiskt, juridiskt och praktiskt möjligt att genomföra. Förslagen berör dessutom olika politikområden, riksdagsutskott och departement.

Förbundsstyrelsen ställer sig bakom motionens ambitioner att skärpa politiken på dessa områden, men givet vissa av beslutssatsernas förenklade natur sett till frågornas komplexitet har förbundsstyrelsen landat i en rad av olika ställningstaganden.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att besvara att-sats 1, 2, 6, 7, 10, 11, 13, 15, 17

att avslå att-sats 3, 4, 5, 8, 9, 12, 14, 16, 18

FÖRBUNDSSTÄMMAN BESLUT

att besvara att-satserna 1, 2, 6, 7, 10, 15

att bifalla att-satserna 3, 8, 11, 13, 14, 16, 17

att avslå att-satserna 3, 4, 5, 9, 12, 18

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:29

Motionären tar upp ett brett spektrum av frågor som berör åtgärder för att motverka hederskultur. Bland annat föreslås olika sätt att arbeta förebyggande mot hedersbrott, att införa sekretess- och preskriptionsregler kring ärenden som rör hedersbrott, att en person som utsatts för hedersbrott

kan få skyddad identitet samt att hedersrelaterade brott förenas med olika former av repressiva åtgärder såsom indragna bidrag, vite och villkorat bistånd eller påföljder såsom utvisning eller indraget medborgarskap.

Hedersrelaterade maktstrukturer innebär hårda krav på att sätta familjens, släktens eller andra kollektiva intressen framför sina egna, där rätten till privatliv och självbestämmande är mycket inskränkt och hör till hela familjens angelägenhet och anseende. Tusentals unga i Sverige lever under hedersförtryck. Barnen kontrolleras hårt av sina familjer och begränsas kraftigt i sin vardag och i sin rätt till frihet. Många lever i skräck för fysiskt våld, för att bli bortförda utomlands och giftas bort eller könsstympas. Varje år besannas mardrömmen för förhundra-tals flickor som faktiskt förs ut ur landet, och mörkertalet är stort. Varje barn som drabbas är ett misslyckande för det svenska samhället.

Partistyrelsen instämmer i vad motionärerna framfört om att problemet behöver tas på allvar, det behövs ett gediget brottsförebyggande arbete, skärpta straff och att hedersrelaterade brott i större utsträckning upptäcks och lagförs. I decennier har unga flickor och pojkar levt under hedersförtryck i vårt land. Svenska samhället har en stor skuld mot alla de barn som drabbats. Sverige är ett tolerant land, men vi ska aldrig vara toleranta mot intolerans. Moderaterna kommer alltid ta striden mot hedersförtryck.

Socialtjänstlagen ska reformeras och skifta från reaktiv myndighetsutövning till att arbeta mer förebyggande med utökade verktyg. Regeringen har påbörjat betydande satsningar för att förbättra arbetet inom socialtjänstens område. En viktig del häri är att stärka socialtjänstens förmåga att identifiera och hantera risker för våld och övergrepp. Därför har bl.a. en nationell strategi tagits fram för att förebygga och bekämpa våld mot barn och regeringen har föreslagit att socialtjänsten ska få nya befogenheter att ta emot och hantera uppgifter om brott som är relaterade till barn och unga.

Sveriges socialtjänster ska stärkas och kunskapsnivån höjas inom alla kommuner, särskilt vad gäller de rättsliga verktyg som står till förfogande. Regeringen har gett uppdrag åt Socialstyrelsen att ta fram stöd för att tillämpa lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, och socialtjänstlagen, SoL. Inom uppdraget ska Socialstyrelsen inhämta kunskap och erfarenheter från Polismyndigheten, Nationella kompetensteamet

1 mot hedersrelaterat våld och förtryck vid Länsstyrelsen i Östergötlands
2 län, Skolverket och Sveriges Kommuner och Regioner. Uppdraget ska
3 slutredovisas den 1 december 2023.

4
5 Samarbetet mellan myndigheterna behöver effektiviseras, framför allt
6 mellan socialtjänsten, vården och polisen. Regeringen har aviserat att det
7 ska införas en ny huvudregel i sekretesslagstiftningen som innebär att
8 myndigheter ska dela information med brottsbekämpande myndigheter.
9 En viktig del blir härmed att ta bort sekretesshinder så att myndigheter
10 kan få dela uppgifter vid misstanke om att barn riskerar att utsättas för
11 hedersrelaterat våld. De fördelar som finns med motionens förslag om
12 att sekretessbelägga identiteterna i alla ärenden som berör hederskultur
13 behöver noggrant vägas mot vilka nackdelar som uppstår, exempelvis då
14 avsaknaden av en helhetsbild över en individ som befinner sig i riskzonen
15 skulle försena och försvåra vårdens och brottsbekämpande myndigheters
16 arbete.

17
18 I Tidöavtalet fastslås att lagstiftning mot hedersrelaterat förtryck ska
19 skärpas, stödet till utsatta förbättras och myndigheternas arbete
20 effektiviseras. Bland annat kriminaliseras kontrollerande beteende,
21 oskuldskontroller, oskuldoperationer, oskuldssintyg och stämpling och
22 försök till vilseledande till tvångsaktensresor. Straffskalan för bland annat
23 hedersförtryck, äktenskapstvång och vilseledande till tvångsaktensresor
24 skärps. Skolans och elevhälsans roll för att motverka hedersrelaterat
25 förtryck ska synliggöras. Insatserna för försvunna barn ska förstärkas och
26 vite ska kunna utdömas för vårdnadshavare som inte medverkar till att
27 barnen återförs. Preskriptionstiden för hedersrelaterade brott mot barn
28 ska förlängas. Moderaterna har tidigare presenterat och kommer fortsätta
29 att verka för att lagen om utreseförbud utvidgas, exempelvis genom att
30 kriminalisera så kallade "uppfostringsresor".

31
32 Den moderatledda regeringen har intensifierat arbetet mot hedersrelaterat
33 våld och förtryck genom en långsiktig satsning på det förebyggande arbetet
34 som förstärks permanent med 50 miljoner kronor per år. Flera myndigheter
35 får förstärkta uppdrag som bland annat innebär att stötta utvecklingen av
36 regionala resurscentra för att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck.

37
38 Samhället har genom att definiera och kriminalisera hedersförtryck i 4

kap. 4 e § i Brottsbalken kraftfullt gett uttryck för vad som är oacceptabelt och därmed förbjudet, jämte många andra avskryvbara handlingar som konstituerar brott. Under partistämman 2019 beslutade stämman att anta förslaget att det ska råda en nolltolerans mot all form av brottslighet. Avseende begränsningar i flickors val av kläder kan det redan idag tas med i bedömningen om det förekommer en hedersrelaterad problematik.

Vad gäller förslaget om att skyddade identiteter ska vara livslånga, skyddas idag personuppgifter genom olika åtgärder så som sekretessmarkering, skyddad folkbokföring och fingerade personuppgifter. Huvudregeln härvid är att om skydd beviljas, kvarstår det tillsvidare.

Vad gäller förslag om att hedersrelaterade brott förenas med olika former av sanktioner såsom indraget bidrag eller vite är detta något som ligger i linje med förestående politikutveckling kring brottsförebyggande åtgärder som riktas mot vårdnadshavare som inte tar ansvar eller som i förevarande fall kraftfullt motsätter sig svenska normer och värderingar samt grundläggande fri- och rättigheter. Partistyrelsen har lämnat förslag i propositionen Förebyggande politik mot utanförskap och kriminalitet.

Islamistiska hatpredikningar är helt oförenligt med svenska normer och värderingar. Moderaterna har därför sedan tidigare förslag på att EU ska ha en gemensam spärllista mot hatpredikanter för att de inte ska sprida extremism i Europa.

Moderaterna står bakom att bistånd som är finansierade med svenska skattemedel också villkoras för att tillvarata Sveriges intressen och värderingar, däribland vår syn på mänskliga fri- och rättigheter, demokrati och rättsstat. Vad berör frågan om bortförda barn är det ofta de civila aspekterna som styr ett ärendes hantering och om bortförandet ska anses som olovligt. Exempelvis behöver vårdnads- och medborgarskapsfrågor utredas och fastställas. Sverige kan inte lägga sig i andra länders rättssystem eller domstolsprocesser, lika lite som andra länder kan göra så i Sverige. Däremot ska Sverige ihärdigt jobba med de länder som inte lever upp till konventionsåtaganden eller andra förpliktelser, där villkorat bistånd är en möjlighet som bör övervägas vid synnerligen omfattande problem.

Partistyrelsen delar åsikten om att finansiering och skattepengar aldrig

1 ska gå till aktörer som begår brott som ett led av hedersrelaterat våld och
2 förtryck. Partistyrelsen delar även avsikten i flera av motionens förslag
3 om att motverka hederskultur i ljuset av att regeringen nu genomför ett
4 omfattande reformarbete inom social- och kriminalpolitiken, går det i nuläget
5 inte att förutse vilka lagförslag som olika utredningar kommer att presentera.
6 Det kan finnas skäl att i framtiden återkomma till vissa specifika frågor
7 som motionen berör, vilket behöver föregås av en genomlysning av vilka
8 problem som kvarstår, hur omfattande dessa är samt noggrant redovisade
9 tillvägagångssätt för att lösa problemen.

10
11 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

12
13 **att** anse motion 3:29 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 3:30

**RICHARD PETTERSSON, SKARA - VÄSTRA
GÖTALAND**

MÖJLIGHETEN ATT ÅTERKALLA ÖVERKLAGAN OCH NÖJDFÖRKLARA SIG VID FÖRHANDLING I HÖGRE INSTANS

En person som fällts för ett brott i lägre instans har en självklar rätt att överklaga domen till högre instans.

Ett vanligt fenomen idag är att personer som döms i första instans överklagar sin dom och sedan efter att högre instans genomfört hela huvudförhandlingen nöjdförklarar sig den åtalade, alternativt återkallas överklagan av den åtalade, precis innan dom meddelas. Orsaken till att så sker varierar, men resultatet blir stora ekonomiska kostnader, hög belastning på domstolarna och ökat lidande hos brottsoffer som tvingas upprepa processen utan att domstolen kan meddela dom.

En ändring av lagstiftningen som innebär att överklagan kan återkallas, eller nöjdförklaring meddelas, endast fram till dess huvudförhandling i högre instans inletts skulle innebära ökad rättssäkerhet, minskat lidande för brottsoffren och stora resurseffektiviseringar.

Härmed föreslås därför:

(51 kap. 24 § Ett överklagande får återkallas innan hovrättens dom eller slutliga beslut har meddelats...)

att¹ frågan om hur möjligheten att nöjdförklara sig alternativt återkalla överklagandet efter huvudförhandling i högre instans kan avskaffas utreds.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill tacka motionären för den lyfter en högaktuell fråga, vilken skapar stora problem inom rättsväsendet. Vi delar motionens andemening gällande problemen som kan uppstå som en konsekvens av utformningen av nuvarande lagstiftning. Att genomföra denna ändring skulle dock medföra en relativt omfattande ändring av grundläggande rättsprinciper och förbundsstyrelsen ser det som svårt att bedöma riktigheten i detta, även efter diskussioner med ledamöter i justitieutskottet. Detta medför dessvärre att förbundsstyrelsen inte kan föreslå stämman att bifalla motionen.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att besvara motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:30

Motionären berör frågan om möjligheter att inskränka möjligheterna till nöjdförklaring eller att återkalla en överklagan på så sätt att dessa möjligheter bortfaller när väl huvudförhandling i högre instans inleds.

Motiveringen till förslaget är att det skulle kunna leda till ökad rättssäkerhet, minskat lidande för brottsoffer och resurseffektivisering. Det framförs att rådande system resulterar i stora ekonomiska kostnader, hög belastning på domstolarna och ökat lidande för brottsoffren som tvingas genomgå processen på nytt utan garantier på att högre instans meddelar en dom. Partistyrelsen delar inte denna syn.

En nöjdförklaring innebär att den dömde frivilligt accepterar sin dom utan att fortsätta med ett överklagande, medan återkallande av överklagan innebär att den dömde avbryter överklagandeprocessen och accepterar den ursprungliga domen som slutgiltig. Syftet är bland annat att säkerställa att parterna har möjlighet att ompröva sitt beslut att processa vidare och att undvika onödigt belastning på rättsväsendet i fall där det inte längre anses

nödvändig eller önskvärt, även om det sker sent i processen. Efter att en dom meddelats från tingsrätt finns flertalet handlingsalternativ för både åklagaren och den dömda, vilka omfattas av ett komplext processrättsligt regelverk. I sammanhanget bör nämnas principen om reformatio in pejus som betyder "ingen förändring till det sämre får ske". I brottmål innebär detta att den tilltalade inte kan dömas till ett hårdare straff om endast han eller hon överklagar, och regleras i 51 kap. 25 § 1 st. Rättegångsbalken. Principen gäller inte om åklagaren också överklagar domen eller ensam väljer att överklaga domen.

Att begränsa möjligheten att meddela nöjdförklaringar eller återkalla överklaganden kan påverka den åtalades rätt till en rättvis rättegång. Det kan även argumenteras för att en snabbare och definitiv avslutning av fallet minskar lidandet för brottsoffret.

Det är inte uppenbart på vilket sätt det leder till resurseffektiviseringar att begränsa möjligheterna till nöjdförklaring eller att återkalla ett överklagande genom en tidsförskjutning från innan dom till innan huvudförhandling i högre instans. Tvärtom kan det vara resurseffektivt att låta avbryta en rättsprocess i högre instans även i ett sent skede.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå motion 3:30

MOTION 3:31

JOHAN BREGE, SKARPNÄCK - STOCKHOLMS STAD M.FL.

INFÖRANDE AV ETT NATIONELLT STÄLLFÖRETRÄDARREGISTER

En ställföreträdare (tidigare: god man) eller förvaltare är någon som hjälper den som själv har begränsade möjligheter att ta tillvara sina juridiska och ekonomiska rättigheter såsom att betala sina räkningar, få de bidrag och de insatser de lagligen har rätt till. Det rör sig om samhällets mest sårbara individer. Uppdraget är till största delen ideellt och mer vanligt att det är en nära anhörig som tar sig an uppdraget.

För att bli en ställföreträdare för någon krävs att personen är myndig, inte själv har en förvaltare och är "en rättrådig, erfaren och i övrigt lämplig man eller kvinna". Det finns cirka 100 000 ställföreträdare i Sverige och de flesta utför sitt uppdrag på ett bra sätt. Det förekommer emellertid att ställföreträdare och förvaltare är bedrägliga i sina uppdrag eller på annat sätt anses vara olämpliga som ställföreträdare.

annat sätt anses vara olämpliga som ställföreträdare.

Blivande ställföreträdare kontrolleras av överförmyndarnämnden innan de tillsätts där man kontrollerar belastningsregister och förekomst i Kronofogdens register. Därefter görs ingen löpande kontroll över hur ställföreträdare sköter sitt uppdrag mer än att de inkommer med årsbokslut för sina huvudmän i tid samt de stickprovskontroller som görs, ofta föranlett av ett klagomål har framförts. En ställföreträdande kan ha uppdrag i olika kommuner, vilket innebär att även om de entledigas av en kommun på grund av t ex bedrägerier, så kan de fortsatt ha uppdrag i annan kommun, då det saknas ett nationellt register.

Systemet med god man har gamla anor och regleras under Föräldrabalken, en lag från 1924. Regeringen beslutade 2019 att tillsätta en särskild utredare för att göra en översyn av reglerna om gode män och förvaltare. Detta har presenterats i betänkande av ställföreträdarutredningen "Gode män och förvaltare - en översyn", SOU-2021:36. I utredningen föreslås en central

myndighet med huvudansvar för tillsyn samt införandet av ett nationellt register över förordnade förmyndare, gode män och förvaltare samt över dem som har en god man

Med anledning av ovanstående föreslås stämman besluta:

- att¹** Moderaterna ska verka för att Sverige får ett centralt tillsynsorgan för ställföreträdare
- att²** Moderaterna ska verka för ett nationellt register över förordnade förmyndare, ställföreträdare och förvaltare samt över dem som har en sådan ställföreträdare,
- att³** stämman sänder motionen vidare till kommande partistämma

Johan brege	Gunilla Svensson Pilefors
Skarpnäck	Norrmalm
Stockholms stad	Stockholms stad

Camilla Hane
Enskede Årsta
Stockholms stad

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar för en viktig och angelägen motion. Förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning om att ett nationellt ställföreträdarregister behöver komma på plats i någon form för att underlätta och skärpa kontrollen av ställföreträdare (tidigare "goda män") och förvaltare. Frågan har bland annat berörts i den statliga utredning som motionärerna hänvisar till.

Det är samhällets allra svagaste som har behov av ställföreträdare och förvaltare, och tillsynen av dessa behöver på olika sätt förstärkas. Dagens otillräckliga kontroll räcker inte för att på ett fullgott sätt ta till vara behoven bland brukarna av systemet.

En ställföreträdare kan ha uppdrag i olika kommuner. Det är en självklarhet att en ställföreträdare som är olämplig att utföra sitt uppdrag i en kommun också är det i en annan. Dock är detta mycket svårt att upptäcka eftersom ett heltäckande nationellt register saknas.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att besvara att-sats 1-4

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla att-sats 1-3

att besvara att-sats 4

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:31

Motionärerna belyser frågan om ställföreträdare, vilket innebär en person som hjälper den som har begränsade möjligheter att ta tillvara sina juridiska och ekonomiska rättigheter såsom att betala sina räkningar.

I dag kontrolleras blivande ställföreträdare av överförmyndarnämnden innan de tillsätts. Därefter görs dock ingen mer kontroll. En ställföreträdare kan idag verka i olika kommuner, men om personen entledigas av en kommun, så kan personen fortsätta med sina uppdrag i annan kommun. Motionärerna

anser att ett nationellt ställföreträdarregister är det främsta verktyget för att sätta stopp för det problemet. Partistyrelsen delar motionärens bild av att det är viktigt att ställföreträdare och förvaltare utför sina uppgifter på ett korrekt sätt. Det är samhällets allra svagaste som har behov av ställföreträdare och förvaltare, det är självklart att dessa uppdrag ska ske på rätt grunder. Partistyrelsen instämmer också i att det är viktigt med en bra tillsyn, samt att det kan finnas ett behov av att se över hur tillsynen fungerar och hur en eventuell förstärkning av tillsynen bör utformas.

Ett nationellt register över ställföreträdare skulle vara ett möjligt verktyg för en mer effektiv tillsyn och för att komma åt det problem motionären lyfter. Det kan dock finnas andra tänkbara vägar för att säkerställa en god tillsyn av ställföreträdare och partistyrelsen menar därför att frågan kräver vidare analys.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:31 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 3:32

ÖPPNA MODERATER I STOCKHOLM

KONVERTERINGSTERAPI BÖR FÖRBJUDAS

Med jämna mellanrum kan vi läsa om någon som berättar att hen har blivit botad från sin homosexualitet genom någon form av terapi. Vad det inte lika ofta berättas om är de personer som tvingas in av familjer eller samhälle för att bli friska och som far mycket illa. Det finns berättelser om personer som har fått varaktiga mentala problem och även om personer som har tagit livet av sig efter att ha tvingats in i den här typen av terapi.

Men vad är det som ska konverteras eller botas? Det vore en sak om det som skulle behandlas var individens egna känslor runt sin sexualitet, och hjälpa individen att bli tillfreds med att vara en HBTQ-person. Men det är inte det som är fallet. Det som ska behandlas enligt konverteringsterapin är i stället att personen är just HBTQ-person och genom behandling förväntas bli frisk och därmed heterosexuell.

I USA där den här formen av behandling har funnits och talats om ganska länge börjar fler och fler av de som tidigare har hävdat att de var botade nu börjat berätta om att de undertryckte sina riktiga känslor för att passa in eller bli accepterade. De har även berättat om hur illa de har mått av detta.

I Sverige är inte konverteringsterapi särskilt vanligt förekommande men det är inte heller förbjudet, vilket gör att det kan ske bakom stängda dörrar. Men varför? Socialstyrelsen friskförklarade oss redan 1979, så det finns inget att bota. Risken är mycket stor att de som genomgår den här terapin i stället kommer att behövas behandlas senare för de skador som konverteringsterapin i sig har skapat. Bara det faktum att det är möjligt att bedriva konverteringsterapi i Sverige, och kanske rent av sannolikt att det görs, är helt oacceptabel 2020.

Med anledningen av ovanstående yrkar vi

att¹ Moderaterna i Stockholms stad verkar för att konverteringsterapi uttryckligen förbjuds.

att² Förbundsstämman skickar motionen vidare till nästkommande

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38**3**

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka för motionen. Sverige har på många områden tagit stora steg för att förbättra vad hbtq-personers rättigheter och livsvillkor. Men även om många framsteg har skett under de senaste decennierna, är det uppenbart att mycket finns kvar att göra. Hbtq-personer drabbas till exempel av psykisk ohälsa i högre utsträckning än andra grupper. Hedersförtryck riktat mot hbtq-personer är ytterligare ett allvarligt problem.

Moderaterna anser att det är viktigt att ytterligare kunna förbättra hbtq-personers situation i Sverige. Då krävs ökad kunskap, målmedvetenhet och metodiska insatser. På detta område ska Moderaterna självklart vara en drivande kraft. Den moderata hbtq-politiken ska ta avstamp i våra värderingar om alla människors lika värde och inneboende kraft.

När homosexualitet var klassat som en mentalsjukdom i Sverige, behandlades homosexuella för sina sexuellt avvikande beteenden, med så kallad konverteringsterapi. Avsikten med konverteringsterapi var att framkalla sexuell motvilja mot det egna könet. Idag är denna form av ”behandling” ytterst ovanlig.

Vi delar uppfattningen om att Moderaterna ska verka för att konverteringsterapi i syfte att ändra en individs sexuella läggning eller könsidentitet inte ska förekomma.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla motionen

MOTION 3:33

ÖPPNA MODERATER

FRI ATT SLIPPA OMVANDLINGSTERAPI

Omvandlingsterapi, konverteringsterapi, även kallad homoterapi är en så kallad repetitiv terapi som en del inom den psykodynamiska terapiformen använder med syfte att ändra en individs sexuella läggning eller undertrycka en individs könstillhörighet. I grund och botten bygger behandlingen på ett antagande om att din sexuella läggning eller könsuttryck är korrigerbart och att det går att bota avvikelser från normen.

I behandlingen används både psykologiska och andliga metoder så som samtalsterapi, bön och "fördrivning av djävulen". Terapin har ingen bevisad påverkan på sexualiteten. Istället ökad depression, självskada och suicid hos personer som blivit utsatta av behandlingen.

Mörkertalet är enormt och förekommer ofta i samband med hedersförtryck och i religiösa sammanhang där homosexualitet inte är accepterat. Det finns idag ingen lag som förbjuder "behandlingen" och man hänvisar ofta till yttrandefriheten och regionsfriheten.

2018 antog EU ett direktiv där man uppmanar medlemsländerna att förbjuda konverteringsterapi och det är flera länder som är i full gång att ta fram lagförslag som ska förbjuda terapiformen. Tyskland, Storbritannien, Malta och även vårt grannland Norge ser nu på hur en lagstiftning ska stiftas. Här bör Sverige vara i framkant.

Med anledning av ovanstående föreslås partistämman besluta

- att¹ införa ett lagbrott mot utförande av omvandlingsterapi som har till syfte att "bota" sexualitet eller könstillhörighet,
- att² offentligt stöd till organisationer som använder sig av terapi för att omvända homosexuella eller korrigerar könstillhörighet ska dras in,
- att³ psykodynamiska utbildningar i Sverige som utbildar i omvandlingsterapi med syfte att bota sexualitet eller könsöverskridande identitet, ska stoppas,

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

1 **att**⁴ den som är verksam inom vård och omsorg och som genomför
2 omvandlingsterapi ska bli av med sin yrkeslegitimation.
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 3:34

ÖPPNA MODERATER

KONVERTERINGSTERAPI BÖR FÖRBJUDAS

Med jämna mellanrum kan vi läsa om någon som berättar att hen har blivit botad från sin homosexualitet genom någon form av terapi. Vad det inte lika ofta berättas om är de personer som tvingas in av familjer eller samhälle för att bli friska och som far mycket illa. Det finns berättelser om personer som har fått varaktiga mentala problem och även om personer som har tagit livet av sig efter att ha tvingats in i den här typen av terapi.

Men vad är det som ska konverteras eller botas? Det vore en sak om det som skulle behandlas var individens egna känslor runt sin sexualitet, och hjälpa individen att bli tillfreds med att vara en HBTQ-person. Men det är inte det som är fallet. Det som ska behandlas enligt konverteringsterapi är i stället att personen är just HBTQ-person och genom behandling förväntas bli frisk och därmed heterosexuell.

I USA där den här formen av behandling har funnits och talats om ganska länge börjar fler och fler av de som tidigare har hävdats att de var botade nu börjat berätta om att de undertryckte sina riktiga känslor för att passa in eller bli accepterade. De har även berättat om hur illa de har mått av detta.

I Sverige är inte konverteringsterapi särskilt vanligt förekommande men det är inte heller förbjudet, vilket gör att det kan ske bakom stängda dörrar. Men varför? Socialstyrelsen friskförklarade oss redan 1979, så det finns inget att bota. Risken är mycket stor att de som genomgår den här terapi i stället kommer att behövas behandlas senare för de skador som konverteringsterapi i sig har skapat. Bara det faktum att det är möjligt att bedriva konverteringsterapi i Sverige, och kanske rent av sannolikt att det görs, är helt oacceptabel 2020.

att¹ Moderaterna verkar för att konverteringsterapi uttryckligen förbjuds.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

Vi vill tacka motionärerna för att ni lyft denna oerhört viktiga fråga. Förbundsstyrelsen är helt eniga om vikten av att ett förbud kommer till stånd är primärt för att inte individer skall tvingas till något utan sin fria vilja. Viljan om att införa ett förbud har varit med oss en tid och vi vet att detta är något som vårt grannland Norge arbetat med och arbetar med frågan.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTIONERNA 3:32, 3:33 OCH 3:34

Samtliga motioner berör så kallad konverteringsterapi eller omvändelseterapi, det vill säga användandet av olika metoder i syfte att påverka individers sexuella läggning eller könsidentitet i olika avseenden. Partistyrelsen har därför valt att behandla dessa i ett gemensamt yttrande.

Motionärerna efterfrågar ett förbud mot konverteringsterapi. Motion 3:34 föreslår också offentligt stöd till organisationer som tillämpar omvandlingsterapi ska dras in, att utbildningar inom omvandlingsterapi ska stoppas och att legitimerad vårdpersonal som medverkar i omvandlingsterapi ska förlora sin legitimation.

Partistyrelsen delar motionärernas bild gällande att så kallad konverteringsterapi eller omvändelseterapi ej ska förekomma. Moderaterna bör verka för att förbud ska råda mot konverteringsterapi. Det bör vara straffbart att genom hot, tvång eller på andra otillbörliga sätt försöka tvinga någon att förändra sin sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck. Moderaterna ska också verka för att stoppa utbetalningar av skattemedel till organisationer som sprider hat mot hbtqi-personer. Det innefattar till exempel att genom påtryckningar försöka ”bota” homosexualitet genom omvändelseterapi.

Inom ramen för Tidöavtalet ska behovet av lagändringar utredas i syfte att så kallad omvändelseterapi under hot eller på annat sätt tvinga någon att försöka förändra sin sexuella läggning blir förbjudet. Vidare ska lagstiftningen mot hedersrelaterat förtryck ska skärpas, stödet till utsatta förbättras och myndigheternas arbete effektiviseras. Även kontrollerande beteende, oskuldskontroller, oskuldoperationer, oskuldssintyg och stämpling och försök till vilseledande till tvångsaktenskapsresa ska kriminaliseras. Utredningen

Förstärkt skydd för den personliga integriteten har överlämnat sina förslag som nu bereds inom Regeringskansliet.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motionerna 3:32, 3:33 och 3:34 besvarade med vad som ovan anförts

Douglas Thor och Tobias Björk reserverade sig till förmån för att bifalla motionerna 3:32, 3:33 och 3:34.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 3:35

MODERATKVINNORNA

KVINNORS TRYGGHET

Sverige brukar räknas som ett av världens mest jämställda länder, men på många områden släpar jämställdheten efter. Ett exempel är trygghetsområdet, där brott som oftare drabbar kvinnor, som sexualbrott, alldeles för sällan klaras upp. Kvinnor upplever inte att de alltid blir hörda i rättsprocesser, och konsekvenserna är inte tillräckliga vid ekonomiskt våld, där din partner exempelvis tecknat skulder i ditt namn, vilket omöjliggör en skilsmässa och ett framtida eget boende. Dessutom kan män som utsatt sin partner eller sitt barn för våld få behålla vårdnaden om barnet, vilket knappast signalerar att samhället tar krafttag mot våld i nära relation. Det hedersrelaterade våldet fortsätter breda ut sig, och enligt en stor studie i Uppsala får 60 procent av alla tjejer i årskurs nio med båda föräldrarna födda utanför Norden inte välja sin partner själva. Det finns vårdgivare som erbjuder oskuldskontroller, och fortfarande förs små flickor ut ur landet för att könsstympas. Samhället och det offentliga behöver intensifiera arbetet med att öka tryggheten för kvinnor.

RÄTTVISA FÖR BROTTSOFFER

Lagen om kontaktförbud har varit omdiskuterad under lång tid. En del av de problem som tidigare funnits med den har åtgärdats med förändringar i lagstiftningen under senare år, exempelvis att kontaktförbud ska kunna kombineras med elektronisk övervakning i form av fotboja. Ett av de problem som kvarstår är i vår mening den relativt korta tiden: ett kontaktförbud ska gälla för viss tid och kan förlängas med högst ett år i taget, vilket kan medföra stress och lidande i onödan för den utsatta. Processen för att ansöka om kontaktförbud är dessutom utformad så att åklagaren beslutar om förbudet, och det åligger den utsatta att i god tid kontakta åklagaren och ansöka om att få det förlängt, så att åklagaren hinner pröva frågan igen, innan det tidigare förbudet löper ut. Det innebär att den utsatta ständigt måste vara medveten om kontaktförbudets slutdatum, ha god framförhållning och orka fortsätta driva processen år efter år. Det kan leda till att arbetet med att bearbeta eventuella brott eller trauman offret utsatts för försvåras och kan göra det betydligt svårare att gå vidare i livet. Därför bör

maxtiden för kontaktförbud förlängas. 1

Brottsrubriceringen om grov kvinnofridskränkning är unikt utformad på 2
så sätt att flera straffbara, enskilda handlingar kan utgöra ett enda grovt 3
brott när de döms tillsammans. Det handlar om upprepade brott i form av 4
frids-, vålds- eller sexualbrott som utförs mot en och samma kvinna i nära 5
relation. Brotten som rubriceringen innehåller är exempelvis misshandel, 6
ofredande, olaga tvång, sexuellt utnyttjande, olaga hot, förtal, skadegörelse 7
och överträdelse av kontaktförbud. När det gäller brott i nära relation och 8
kvinnofridsbrott tvingas åklagaren i många fall lägga ned utredningen, 9
eftersom målsäganden inte vill medverka vare sig i utredningen eller i en 10
rättegång. Det är inte ovanligt att en målsägande inledningsvis själv anmält 11
sin förövare och deltagit i förhör och utredning men sedan ångrar sig. För att 12
ändå kunna åtala förövaren bör huvudregeln vara att målsägandeförhör vid 13
kvinnofridsbrott alltid spelas in. Då kan filmerna användas som bevisning i en 14
eventuell rättegång. 15

Det är ett stort problem att upplklaringsprocenten för sexualbrott är så låg. 16
Det innebär i praktiken att tusentals förövare årligen begår brott som de 17
aldrig får stå till svars för, samtidigt som offren aldrig får någon upprättelse. 18
Det finns många olika anledningar till att så få sexualbrott klaras upp, men 19
något som är återkommande är att utredningar läggs ned i ett väldigt tidigt 20
skede med hänvisning till brist på bevis eller att brottet inte går att utreda 21
vidare. Vi menar att en utredning om sexualbrott inte bör läggas ned innan 22
både målsägande och misstänkt gärningsperson har förhörts. Det innebär 23
att större press riktas mot rättsväsendet för att utreda dessa brott vidare. 24
Enligt en rapport från Brottsförebyggande rådet (BRÅ) hålls i dag förhör med 25
misstänkt i cirka 50–60 procent av fallen, medan brottsoffret förhörs i cirka 26
90 procent av fallen. 27

Samtliga fall där kvinnor åtalats för förtal efter utpekanden av 28
sexualbrottslingar efter #metoo har lett till fällande dom. Det har väckt stor 29
debatt kring huruvida det är rimligt att ett förmodat sexualbrottsoffer tvingas 30
betala skadestånd till den person som potentiellt begått sexualbrottet. 31
Sexualbrott är oerhört mycket svårare att bevisa än förtalsbrott, vilket gör att 32
en sådan situation enkelt kan uppstå. 33

1 Vi vill inte ha ett samhälle där människor kan pekats ut som grova brottslingar
 2 utan att det leder till repressalier. Självklart ska brottmål avgöras i domstol.
 3 Många av de förtalsdömda kvinnorna har dock valt att vända sig till sociala
 4 medier i förtvivlan efter det att deras anmälningar inte lett någonstans i
 5 rättsväsendet. Flera uppger också att syftet varit att varna eller stötta andra
 6 i samma situation. Förtalsbrottet utgör en inskränkning av yttrandefriheten,
 7 men handlingen kan vara försvarlig om det föreligger särskilda
 8 omständigheter eller om personen varit skyldig att uttala sig.

9
 10 Att exempelvis varna andra bör eventuellt kunna vara en sådan
 11 anledning som skulle kunna göra handlingen försvarlig. Då förarbetena
 12 till förtalslagstiftningen är från 1960-talet finns många situationer och
 13 anledningar som inte nämns i dessa. Sociala medier och den spridning som
 14 de innebär var inte ens påtänkta. En ny utredning som ser till vad som kan
 15 anses försvarligt och därmed ingå i yttrandefriheten bör göras, särskilt vad
 16 gäller situationer där någon berättar om något självupplevt. En utredning
 17 av gällande lagstiftning hade kunnat innebära en större acceptans för
 18 rättssystemet.

19

20 **ETT SPETSIGT ARBETE MOT HEDERSRELATERAT VÅLD OCH** 21 **FÖRTRYCK**

22 Utövandet av hedersrelaterat våld och förtryck är kränkning av en enskilds
 23 fri- och rättigheter. Kontroll av flickors och kvinnors sexualitet är central i
 24 en hederskontext och baseras på att individen är underordnad kollektivet.
 25 Bevakning är medlet för att hålla hedern intakt, och detta innebär
 26 begränsning och kontroll av individers tillvaro. Denna kontroll tar sig uttryck
 27 i exempelvis bortgifte, oskuldskontroller, en begränsning av vem man får
 28 umgås med eller hur man får klä sig. Ofta drabbas unga flickor, tonåringar
 29 och kvinnor men även pojkar och män. Heder upprätthålls av båda könen,
 30 där både vuxna och barn kan vara delaktiga. Det uppskattas att 240 000
 31 unga lever under hedersrelaterade normer, men mörkertalet är stort och
 32 kunskapen om det begränsad.

33

34 För att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck behöver Sverige bli bättre
 35 på att upptäcka och förebygga det. Kommuner har ansvar enligt lag för skola
 36 och socialtjänst samt det yttersta ansvaret för att barn, ungdomar och vuxna
 37 som bor i kommunen får det stöd och den hjälp de behöver. Skolan är en
 38 central del i detta, då det är en plats som barn och unga vistas mycket i.

För att upptäcka hedersrelaterat våld och förtryck krävs medvetenhet och kunskap hos både skolpersonal och socialtjänst. Därför måste medvetenheten och kunskapen om hur man upptäcker hedersrelaterade normer stärkas hos de som möter barn och unga inom skolan men även hos de som möter de vuxna inom socialtjänsten.

OSKULDSKONTROLLER OCH OPERATIONER

I dag kan konstateras att det finns läkare runtom i Sverige som erbjuder kvinnor så kallade oskuldsoperationer. Operationer som påstås kunna återskapa en mödomshinna, vilken i en hederskultur förväntas spricka vid samlag, om kvinnan är oskuld, och generera en blödning. En mödomshinna som inte finns och inte på något sätt kan visa om en kvinna är oskuld eller ej. Att veta om en kvinna är oskuld eller ej går inte att se och det är dessutom hennes ensak. Traditionen att inom viss kultur kontrollera kvinnors sexualitet genom skrämseltaktik och förlegade normer om att kvinnor ska vara oskulder vid giftermål ska varken spridas eller uppmuntras av svensk vård och svenska läkare.

Oskuldskontroller och i förlängningen oskuldsoperationer ska bemötas med vetenskap, fakta och kunskap. Att genomföra en oskuldskontroll eller oskuldsoperation bidrar endast till fortsatt hedersförtryck och upprätthållande av en kultur som kollektivt förtrycker kvinnor. En oskuldskontroll, där en kultur kollektivt tvingar ofta unga kvinnor att låta andra kontrollera deras kroppar, bör betraktas som övergrepp och uttryck för en extrem hederskultur. Många kvinnor i Sverige lever i en hederskontext där de begränsas i fråga om vilka de får umgås med och vem de får prata med samt underställs mannens makt, vilket starkt begränsar deras liv och frihet. Intima ingrepp i kvinnors kroppar som stöder ett sådant förtryck ska både förbjudas och bestraffas. Vårdpersonal som erbjuder oskuldskontroller eller oskuldsoperationer ska kunna fråntas sin licens och bör kunna dömas till stränga straff. Även den som beställer kontrollen eller operationen ska kunna dömas för att stävja utbredningen av hedersrelaterat våld och förtryck.

KÖNSSTYMPNING

Socialstyrelsen uppskattar att omkring 38 000 flickor och kvinnor i Sverige kan ha utsatts för någon typ av könsstympning. Den har i de flesta fall utförts utomlands, innan de utsatta personerna kommit till Sverige, men tecken tyder även på att flickor i Sverige i låg ålder förs ut ur landet för att genomgå könsstympning.

1 Världshälsoorganisationen uppskattar att ungefär 140 miljoner flickor och
 2 kvinnor runtom i världen är könsstympade. Könsstympning är ett utbrett
 3 kulturellt problem i framför allt mellersta Afrika och till viss del i Centralasien,
 4 där flickor varje dag utsätts för tortyr genom att – utan bedövning – få sitt
 5 könsorgan stympat i olika grad. Oftast får dessa flickor leva med både
 6 fysiska och psykiska men för resten av livet – om de överlever.

7
 8 Socialstyrelsen har inventerat den svenska vården för flickor och kvinnor som
 9 har utsatts för könsstympning och skriver i sin rapport att "Inventeringen av
 10 regionernas riktlinjer om vård av könsstympade flickor och kvinnor visar att
 11 av alla de 21 regionerna som ingår i inventeringen har sex regioner regionala
 12 riktlinjer, nio har lokala styrdokument och en region har både regionala
 13 och lokala styrdokument och riktlinjer. Fem regioner har inga riktlinjer".
 14 Detta samtidigt som kunskapen om könsstympning varierar. Varje flicka
 15 och kvinna i Sverige har rätt att få kompetent vård på lika villkor. Politiken
 16 bör säkerställa att vårdgivare och huvudmän har fastställda rutiner för att
 17 upptäcka, förebygga och förhindra könsstympning samt tillse att det finns
 18 vårdprocessprogram i alla regioner för könsstympade flickor och kvinnor.
 19 Vidare bör ett nationellt vårdprogram införas på barnvårdscentraler för att
 20 förebygga könsstympning genom information om svensk lagstiftning, samt
 21 vilka konsekvenser könsstympning har ur medicinskt och psykologiskt
 22 perspektiv samt vilka rättigheter som den påverkar. Information ska ges
 23 till föräldrar med ursprung i länder där könsstympning traditionellt sett
 24 förekommer.

25 26 **SKYDD VID HEDERSRELATERAT VÅLD OCH FÖRTRYCK**

27 Personer som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck behöver snabbt få
 28 möjlighet till skyddade personuppgifter och en ny identitet genom till exempel
 29 namnbyte. Hedersutsatta behöver dessutom som huvudregel, med tanke
 30 på den hotbild många lever under, alltid medges skyddade personuppgifter
 31 tills de själva väljer att säga upp dem utan att aktivt själva behöva förnya
 32 ansökan, som de måste i dag.

33 34 **STOPPA DET EKONOMISKA VÅLDET**

35 "Ekonomiskt våld gör många kvinnor beroende av sina förövare – oförmögna
 36 att lämna. Eller så tvingar förövaren dem att återvända genom att beröva
 37 dem alla medel för självförsörjning".

38 – Lena Ag, generaldirektör för Jämställdhetsmyndigheten.

Ekonomiskt våld är en form av kontroll. Det kan handla om att bli tvingad att lämna ifrån sig inloggningsuppgifter till bank-id, bli pressad att ta lån eller förbjuden att gå till jobbet och därmed förlora arbetsinkomst. Det kan göra att en person, ofta kvinnan, hamnar i en svår ekonomisk situation med långvariga skulder, som gör det ännu svårare att lämna relationen. Lyckas kvinnan trots allt riskerar hon att dras med stora skulder, som gör det nästintill omöjligt att ordna en egen bostad.

I dag är inte ekonomiskt våld formellt ett brott; samhället saknar ett rättsligt verktyg för att motarbeta det. Så länge det inte är olagligt är risken större att det inte ses som våld, vare sig i rättsväsendet eller allmänhetens ögon. Därför måste samhället tydligt markera mot den här typen av våld. Det ekonomiska våldet kan vara extra svårt att hantera, då det oftast är svårt att bevisa i en rättslig process och många kvinnor vittnar om att de inte känner sig förstådda eller lyssnade på.

Lagen om grov kvinnofridskränkning behöver ses över, så att det ekonomiska våldet innefattas i brottsrubriceringen. Det ekonomiska våldet måste identifieras och hanteras i samma utsträckning som annan misshandel och annat våld i polisens utredningar. Information om ekonomiskt våld och om hur man bemöter utsatta på ett bättre sätt och utvecklar relevant stöd till dem bör spridas till rättsväsende, arbetsgivare och yrkesverksamma.

Kvinnor som på grund av ekonomiskt våld har stora skulder och i alltför många fall hamnar hos kronofogden riskerar att hamna i ett långvarigt utanförskap, då de bland annat inte har möjlighet att ordna bostad. Det offentliga, myndigheter och företag är många gånger tillmötesgående och vill hjälpa den som är utsatt, men de vet inte hur de ska göra för att till exempel få skulderna avskrivna, då det inte finns något ramverk eller lagförslag att luta sig mot.

Vi behöver ta ett nationellt grepp på hur den utsatta kvinnans skulder ska hanteras. Det är orimligt att en utsatt kvinna ska behöva lida under lång tid på grund av ekonomiskt våld. Skuldsaneringslagen, utmätningsreglerna, bodelningslagen och betänketiden för skilsmässa ska ingå i denna översyn. Det vore rimligt att skulderna överförs på gärningspersonen, om de har tagits utan den skuldsattas tillstånd. Det behöver också bli enklare att upptäcka eller kontrollera om någon tagit skulder i ens namn, och därför bör ett

1 nationellt skuldregister utredas. För den som blivit utsatt av en partner är det
2 också angeläget att skilsmässa och bodelning genomförs så snabbt som
3 möjligt.

4
5 Det bör även tillsättas en utredning om hur man ska hantera kvinnans
6 möjlighet till egen bostad efter att hon exempelvis lämnat ett skyddat
7 boende. Kvinnan har på grund av sina skulder inte råd eller möjlighet att
8 skaffa sig en egen bostad och det minskar avsevärt chansen att komma på
9 fötter. Det är viktigt att betona att det behövs ett nationellt ramverk för detta,
10 då kommunerna har olika förutsättningar, och det är viktigt att alla aktörer vet
11 hur frågor av detta slag ska hanteras, så att kvinnan så fort som möjligt kan
12 komma på fötter igen. Flera kommuner arbetar med att i markanvisningen
13 ställa krav på fastighetsägare att upplåta en viss andel av bostäderna
14 som sociala lägenheter ett visst antal år. Detta bör kunna göras i större
15 utsträckning och efter behov.

16 **JÄMSTÄLLD BROTTSFÖREBYGGANDE POLITIK**

17
18 Det görs för lite för att motarbeta våld mot kvinnor. Fortfarande kommer
19 rapporter om att ungdomar skadas av vad de kallar "hårt sex", vilket faktiskt
20 innefattar misshandel och handlingar som stryptag, som är så allvarliga att
21 de kan leda till döden. Nästan varannan tjej mellan 15 och 19 år har någon
22 gång utsatts för någon form av sexuellt våld i en relation.

23
24 Skolan är en viktig plats för att möta eleverna och deras frågor. Läraren har
25 en viktig roll i och med sexualundervisningen. Sedan 2022 är den omgjord
26 och heter numera sexualitet, samtycke och relationer. Enligt läroplanen
27 ska undervisningen ha fokus på att bland annat stärka förmågan att göra
28 medvetna och självständiga val, bidra till förståelse för egna och andras
29 rättigheter, förmedla betydelsen av samtycke och omfatta kunskaper om
30 maktstrukturer kopplade till kön samt hedersrelaterat våld och förtryck.
31 Eleverna ska också lära sig ett kritiskt förhållningssätt till bland annat
32 pornografi. Dessutom ska lärarutbildningen förändras för att alla nya lärare
33 ska få bättre kunskap i ämnet och i att bemöta eleverna och deras frågor.
34 Det är bra förändringar, men för att de ska kunna få genomslag är det dock
35 minst lika viktigt att alla nuvarande lärare får rätt förutsättningar att bedriva
36 den nya sexualundervisningen på ett bra sätt.

37

38

Samtidigt upplever alldeles för många barn våld i sin familj. Enligt BRÅ lever cirka 150 000 barn i Sverige tillsammans med en förälder som blivit misshandlad av den andra föräldern. Ungefär vart tredje barn vars pappa dödat mamman har sin morddömda pappa som vårdnadshavare (källa: Unizon kvinnojourer). Det är inte rätt mot barnet, och bristen på konsekvenser skickar en helt felaktig signal om att samhället inte tar våld mot kvinnor på tillräckligt stort allvar.

Förutom skolan är vården en plats många besöker och därför en bra plats för ett brett, förebyggande arbete. Enligt Socialstyrelsens föreskrifter ska hälso- och sjukvården, om en vuxen visar symtom eller tecken som väcker misstanke om att hon/han har utsatts för våld eller andra övergrepp av en närstående, fråga den personen i enrum om orsaken (SOFS 2014:4 8 kap, 9§). En orosanmälan ska göras till socialtjänsten om det finns barn i hemmet, man ska informera om möjligheterna till vård, stöd och hjälp, dokumentera symtom, skador och åtgärder (under skyddade sökord) och fastställa rutiner på arbetsplatsen för att utveckla och säkra kvaliteten i arbetet med våldsutsatta (SOFS 2014:4 8 kap, 9§). Man rekommenderar även att alla kvinnor som uppsöker mödrahälsovården bör tillfrågas om erfarenhet av våld och att alla barn som besöker BUP ska få frågan. Att detta i dag enbart är en rekommendation innebär att det inte är tvingande och inte heller ger några konsekvenser om den inte följs.

En rapport från Region Stockholm visar dock att bland de kvinnor som lever med pågående våld i en nära relation har över 75 procent aldrig fått frågan om våld när de besökt hälso- och sjukvården i regionen. Mödrahälsovården missar enligt rapporten att fråga omkring 40 procent av de våldsutsatta gravida kvinnorna. Det kan såklart vara så att vårdpersonal ställt frågan men att kvinnorna inte varit mottagliga för den eller förstått vad som efterfrågas. I vilket fall så är det något att nationellt arbeta vidare med: att frågan ställs till alla, i alla regioner, och på sätt som ökar möjligheten att kvinnan förstår frågan.

Om någon blivit utsatt för en våldtäkt är det viktigt att vården också har kompetens för att bemöta, ta hand om och bevissäkra. Det bör öka möjligheten att säkra bevis som kan användas i en eventuell polisutredning och dessutom bidra till att brottsoffer, trots rädsla och ångest, vågar söka sig till vården.

1 Flickor som någon gång utsatts för sexuella övergrepp löper 26 gånger högre
 2 risk att söka vård på grund av självmordsförsök än andra jämnåriga flickor.
 3 Det är ett samhällsproblem som vi måste lösa. I dag finns på många håll
 4 problem med långa köer till psykiatrisk vård och många vet inte heller vart i
 5 psykiatri de ska vända sig. Sverige har undertecknat Istanbulkonventionen,
 6 som bland annat innebär att vi förbundet oss till att det ska finnas
 7 lättillgänglig traumavård och specialiserade icke-akuta stödtjänster för
 8 sexualbrottsutsatta. Detta är något Sverige fått kritik för att inte ha prioriterat
 9 eller uppfyllt. Traumatisering efter sexuella övergrepp kan visa sig långt
 10 senare och för många tar det lång tid att berätta om vad man blivit utsatt
 11 för. Mer behöver göras för att fler som vågar berätta om sina fruktansvärda
 12 upplevelser och trauman ska få specialiserad hjälp direkt när de berättar.

13

14 Med anledning av ovan föreslår Moderatkvinnorna Moderaterna/stämman
 15 besluta:

16

17 **att¹** verka för att maxtiden för kontaktförbud förlängs.

18 **att²** verka för att målsägandeförhör som huvudregel ska spelas in vid
 19 kvinnofridsbrott.

20 **att³** verka för att huvudregeln blir att en utredning om sexualbrott inte
 21 bör läggas ned innan både målsägande och misstänkt
 22 gärningsperson har förhörts.

23 **att⁴** verka för att utformningen av förtalslagstiftningen utreds i
 24 efterdyningarna av #metoo.

25 **att⁵** verka för att verka för att varje kommun ska ha en handlingsplan för
 26 att förebygga hedersrelaterat våld och förtryck.

27 **att⁶** verka för att säkerställa att kunskap och kompetens i fråga om
 28 hedersrelaterat våld och förtryck finns inom socialtjänsten och
 29 skolan i varje kommun.

30 **att⁷** verka för att oskuldskontroller kriminaliseras.

31 **att⁸** verka för att legitimation ska fråntas den vårdpersonal som erbjuder
 32 oskuldskontroller.

33 **att⁹** verka för att beställningen av oskuldskontroller kriminaliseras för att
 34 stävja utbredningen av hedersrelaterat våld och förtryck.

35 **att¹⁰** verka för att säkerställa att alla vårdgivare och huvudmän har
 36 fastställda rutiner för att upptäcka, förebygga och förhindra
 37 könsstympning.

38

att¹¹	verka för att tillse att det finns vårdprocessprogram i alla regioner för könsstympade flickor och kvinnor.	1 2
att¹²	verka för att införa ett nationellt vårdprogram på bvc (barnvårdscentralerna) för att förebygga könsstympning genom information om svensk lagstiftning och vilka konsekvenser könsstympning leder till.	3 4 5 6
att¹³	verka för att säkerställa att alla regioner har expertkunskap om könsstympning av flickor och kvinnor och att alla som redan könsstympats ska få experthjälp.	7 8 9
att¹⁴	verka för att uttala en nollvision mot könsstympning för flickor och kvinnor.	10 11
att¹⁵	verka för att personuppgifter för de som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck ska vara skyddade fram till att den utsatta personen själv väljer att avsluta det.	12 13 14
att¹⁶	verka för att lagen om grov kvinnofridskränkning ses över och att en brottsrubricering som innefattar ekonomiskt våld införs.	15 16
att¹⁷	verka för att utreda hur betänketiden vid skilsmässa kan förkortas, särskilt vid våld i nära relation.	17 18
att¹⁸	verka för att införa en begränsning av hur lång tid en bodelning får ta.	19 20
att¹⁹	verka för att berörda myndigheter ska få information om och utbildning i hur man bemöter kvinnor som utsatts för ekonomiskt våld.	21 22 23
att²⁰	verka för att berörda myndigheter och relevanta aktörer ska utarbeta rutiner och ramverk för hur de ska kunna bemöta och identifiera utsatta kvinnor.	24 25 26
att²¹	verka för att det tillsätts en utredning om hur en person som ovetande blivit skuldsatt ska kunna hantera skulderna.	27 28
att²²	verka för att det tillsätts en utredning med uppgift att ta fram ett ramverk för hur våldsutsatta ska kunna skaffa en bostad.	29 30
att²³	verka för att alla nuvarande lärare kompetensutvecklas och att huvudmän säkerställt rätt kompetens i det nya ämnet sexualitet, samtycke och relationer med särskilt fokus på hedersförtryck och värderingar.	31 32 33 34
att²⁴	verka för att alltid begränsa förälders rätt till vårdnad och umgänge när denne blivit dömd för att ha utsatt barnet eller den andra föräldern för våld.	35 36 37 38

- 1 **att²⁵** begränsa umgängesrätten för våldsutövande förälder under
2 pågående brottsutredning.
- 3 **att²⁶** verka för att det sätts upp ett tydligt, nationellt mål om att alla
4 kvinnor ska tillfrågas om våldsutsatthet på mvc
5 (mödravårdscentraler) och bvc.
- 6 **att²⁷** verka för att förstärka utbildningen för vårdpersonal i att upptäcka
7 tecken på våldsutsatthet.
- 8 **att²⁸** verka för att regionerna får i uppdrag att garantera kompetens för
9 att ta emot våldtagna inom akutsjukvården.
- 10 **att²⁹** verka för att det tillsätts en utredning om hur fler sexualbrottsutsatta
11 kan få hjälp med psykiatrisk traumavård även lång tid efter ett
12 sexuellt övergrepp.
- 13 **att³⁰** anta motionen.

14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:35

Motionen lyfter frågor om kvinnors trygghet och lämnar en rad förslag kopplade till kontaktförbud, brottsutredningar för sexualbrott och kvinnofridsbrott, förtalslagstiftning, hedersrelaterat våld, ekonomiskt våld, upptäckt av brottsutsatta samt säkerställande av stöd och hjälp till utsatta.

Partistyrelsen anser att motionen lyfter många viktiga frågor kring kvinnors trygghet.

I motionen föreslås att maxtiden för kontaktförbud förlängs. Moderaterna har sedan tidigare förespråkat att kontaktförbud med fotboja ska användas i fler fall än i dag. Vidare arbetar den moderatledda regeringen nu intensivt med ett paradigmskifte i kriminalpolitiken. I Tidöavtalet finns bland annat förslag om vistelseförbud, där en person som döms för brott ska kunna meddelas ett förbud mot att vistas i ett visst geografiskt område, exempelvis ett bostadsområde, i upp till tio år efter avtjänat fängelsestraff. Detta ska kunna användas vid våld i nära relation. Partistyrelsen anser att det arbete regeringen nu genomför kan uppfylla syftet med förslaget i motionen på ett tillfredsställande sätt.

Motionen föreslår att partistämman bör besluta att verka för att målsägandeförhör som huvudregel ska spelas in vid kvinnofridsbrott. Det motiveras med att det förekommer att målsägande inledningsvis anmäler ett brott och deltar i utredningen, men i ett senare skede inte längre vill medverka. Vidare föreslår motionären en utredning om sexualbrott som huvudregel inte bör läggas ned innan både målsägande och den misstänkta gärningspersonen har förhörts. Partistyrelsen instämmer i att sexualbrott ska tas på största allvar och att fler brott behöver klaras upp. I båda fallen anser partistyrelsen dock att det är upp till förundersökningsledaren att bedöma vilka utredningsåtgärder som är lämpliga eller inte. Sådana frågor bör inte detaljstyras från politisk nivå, då det riskerar leda till att resurser och tid inte används på ett ändamålsenligt sätt.

Motionen tar också upp frågan om att utformningen av förtalslagstiftningen ska utredas, detta till följd av att kvinnor som under #Metoo berättat om sina erfarenheter blivit anmälda och också dömda för förtal.

1 Det är förståeligt att flera av dessa fall skapat en diskussion om vad som är
2 rimligt och i linje med det allmänna rättsmedvetandet. Förtalslagstiftningens
3 uppgift är komplex. Den ska balansera mellan å ena sidan rätten att yttra sig
4 och å andra sidan möjligheten för en enskild att värna sin person.

5
6 Sociala medier spelar en ny och mycket stor roll för hur uppgifter om andra
7 kan spridas, och adderar därmed ytterligare en dimension i förtalsfrågorna.
8 Samtidigt är det rimligt att tro att diskussionen om vad som får och bör
9 sägas om andra, inte minst på sociala medier, kommer att fortsätta framöver.
10 Partistyrelsen ser i ljuset av detta att det skulle ha ett stort värde om
11 tillämpningen av förtalslagstiftningen analyseras ytterligare i exempelvis en
12 akademisk kontext. Det är dock i dagsläget inte tydligt för partistyrelsen
13 om lagstiftningens i sig har sådana brister att det är motiverat att utreda en
14 alternativ utformning.

15
16 Motionärerna tar också upp en rad förslag angående hedersrelaterat våld
17 och förtryck. Hedersproblematik är ett problem som enligt partistyrelsen
18 behöver tas på allvar. Det behövs ett effektivt brottsförebyggande arbete,
19 skärpta straff samt att hedersrelaterade brott i större utsträckning upptäcks
20 och lagförs. Den moderatledda regeringen har intensifierat arbetet mot
21 hedersrelaterat våld och förtryck genom att blanda annat stötta utvecklingen
22 av regionala resurscentra för att bekämpa hedersrelaterat våld och förtryck.
23 Samarbetet mellan myndigheterna behöver effektiviseras, framför allt mellan
24 socialtjänsten, vården och polisen. En viktig del är därför det pågående
25 arbetet med att ta bort sekretesshinder så att myndigheter kan få dela
26 uppgifter, exempelvis vid misstanke om att brott begåtts mot barn i en
27 hedersrelaterad kontext.

28
29 Tidöavtalet innehåller kraftfulla åtgärder mot hedersrelaterat förtryck och
30 maktstrukturer. Det gäller exempelvis kriminalisering av kontrollerande
31 beteende, oskuldskontroller, oskuldsoperationer, och oskuldsintyg samt
32 stämpling och försök till vilseledande till tvångsaktenspresna. Men också
33 att stödet till brottsutsatta ska förbättras, med riktade insatser till personer
34 i särskilt utsatt situation. Även skolans och elevhälsans roll för att motverka
35 hedersrelaterat förtryck ska synliggöras.

36
37 Vid partistämman 2019 beslutades att anta förslaget att det ska råda
38 nolltolerans mot all form av brottslighet, alla typer av könsstympning av

flickor och kvinnor är förbjudet i Sverige. Partistyrelsen anser att dessa förslag bör besvaras till följd av att partistyrelsen har lämnat en proposition till stämman om förebyggande arbete med förslag som ligger väl i linje med motionärens intentioner.

Gällande förslaget om skyddade personuppgifter är redan idag huvudregeln avseende skyddad folkbokföring att skyddet kvarstår tillsvidare eller till dess att den som har skyddade uppgifter anmäler att åtgärden inte längre behövs, eller om det finns särskilda skäl för det.

Partistyrelsen delar motionens bild av att det är viktigt att kvinnor ska vara ekonomiskt självständiga. Moderaterna driver sedan tidigare att motverka kvinnofällorna i försörjningsstödet och etableringsersättningen för att familjer inte ska få en sämre ekonomi till följd av att kvinnor arbetar. Partistyrelsen menar dock att utformningen av en ny brottsrubricering behöver utredas. Gällande förslagen om att berörda myndigheter ska få kompetenshöjande insatser vad gäller bemötande av kvinnor som utsatts för ekonomiskt våld anser partistyrelsen att förslagets inriktning är god. Partistyrelsen noterar vidare att regeringen i augusti gav en utredare i uppdrag att med utgångspunkt i Istanbulkonventionen ta fram förslag på en eller två långsiktiga strategier för att bekämpa mäns våld mot kvinnor, där ekonomiskt våld är en av flera typer av våld som uppmärksammades. Vidare föreslår motionen att tillsätta en utredning om hur en person som blivit skuldsatt, utan att veta om det, ska kunna hantera skulderna. Partistyrelsen förstår och delar motionärens bild om att frågan om att kvinnor själv ska ha kontroll över sin ekonomi är viktig. Partistyrelsen är dock tveksam till att en utredning för frågan är rätt väg att gå, utan finner det snarare lämpligt att detta perspektiv beaktas i de olika regelverk och lagstiftning som berör ämnet.

Gällande frågan om att betänketiden vid skilsmässa kan förkortats, särskilt när det förekommer våld i nära relation, delar partistyrelsen motionärens bild om att det är viktigt att kunna ta sig ur ett våldsamt äktenskap. Avseende äktenskapsskillnad har Moderaterna tidigare drivit att sådan ska kunna genomföras utan betänketid i fall då de som skiljer sig inte har barn under 16 år. Vidare lyfter även motionären upp bodelning och att en begränsning av hur lång tid en bodelning ska få ta bör inrättas. I dagsläget har en bodelningsförrättare möjlighet att i vissa fall själv avgöra i frågan om bodelning, men det finns inga krav på att processen måste avslutas inom en

1 viss tid. Det är viktigt att en grundlig utredning görs i frågan för att säkerställa
2 att en ny bodelningsprocess till exempel inte går att utnyttja på ett sätt som
3 missgynnar våldsutsatta kvinnor.

4
5 Vidare beskriver motionären vikten av att våldsutsatta kvinnor ska kunna
6 skaffa ett eget boende efter att ha lämnat en våldsam relation. Partistyrelsen
7 anser att motionärerna lyfter en viktig fråga, eftersom det inte är ovanligt
8 att den våldsutsatta saknar ekonomiska möjligheter att skaffa sig ett eget
9 boende eller bo kvar i nuvarande boende. Det är inte rimligt att en kvinna
10 som blir utsatt för våld ska riskera att tvingas bryta upp från omgivning
11 och lämna sitt hem. I juni 2023 överlämnades till regeringen promemorian
12 Stärkt hyresrättsligt skydd för våldsutsatta kvinnor som konstaterade att det
13 hyresrättsliga skyddet bör stärkas för våldsutsatta.

14
15 Motionen lyfter också upp frågan om att verka för att alla nuvarande
16 lärare kompetensutvecklas och att huvudmän säkerställs rätt kompetens
17 i det nya ämnet sexualitet, samtycke och relationer med särskilt fokus
18 på hedersförtryck och värderingar. Det är centralt att alla huvudmän tar
19 ansvar för att all personal i skolan besitter de relevanta kompetenserna
20 som krävs för deras respektive arbetsuppgifter. Partistyrelsen delar bilden
21 av att kompetensen och inriktningen på frågor kring hedersförtryck och
22 jämställdhet bör koncentreras till sexualitet, samtycke och relationer.
23 Moderaterna beslutade på arbetsstämman 2021 även att alla grund- och
24 gymnasieskolor ges i uppdrag att vid mottagandet av en asylsökande eller
25 nyanländ elev genomföra en samhällsorientering anpassad till elevens ålder.

26
27 Avseende att-satserna om att begränsa föräldrars rätt till vårdnad och
28 umgänge i samband med att den ena föräldern har utsatt den andra för våld
29 delar partistyrelsen motionärens bild att barns rätt till en trygg uppväxt och
30 framtid ska alltid gå före föräldrarnas rätt till sina barn. Samhället har ansvar
31 för att ge skydd och stöd till alla barn och unga som riskerar att fara illa.

32 Moderaterna driver redan idag frågan om att socialtjänsten ska ha möjlighet
33 att genomföra insatser till barn under 15 år utan föräldrarnas samtycke när
34 det är föräldrarna som utsätter barnet för våld, hot eller övergrepp. Den 1
35 juli 2023 införde den moderatledda regeringen möjligheten för kommunala
36 socialnämnder att besluta om öppna insatser till ett barn som har fyllt 12
37 år om det bedöms lämpligt och om barnet samtycker till insatsen, utan
38 vårdnadshavarnas samtycke. I lagrådsremissen Ett fönster av möjligheter

– stärkta rättigheter för barn och vuxna i skyddat boende föreslår den moderatledda regeringen även åtgärder som ska förbättra skyddet för och stödet till personer som behöver skyddat boende. Åtgärderna ska också stärka barnrättsperspektivet för barn som följer med en vårdnadshavare till ett skyddat boende.

Motionären tar också upp frågor som gäller att kunna upptäcka tecken på våldsutsatthet. Partistyrelsen instämmer i att det är viktigt att kunna upptäcka när personer far illa och utsätts för brott. Som nämnt tidigare i detta svar har partistyrelsen lämnat en proposition till stämman i vilken man lyfter hur man i större grad kan inkludera hälsovården i det brottsförebyggande arbetet med särskilt fokus på barnavårdscentralen samt inom mödravården.

Partistyrelsen instämmer i att sexuellt våld är ett allvarligt brott som kan leda till livslånga fysiska skador och psykisk ohälsa. Partistyrelsen anser att det är viktigt att den som utsätts för sexuellt våld får ett snabbt och professionellt omhändertagande. Under arbetsstämman 2021 fattades beslut om att satsningar ska göras för att öka kunskapen om hur sexuellt våld kan identifieras och hur vården kan utvecklas för de som drabbats. Den moderatledda regeringen har även, inom ramen för Tidöavtalet, gett Socialstyrelsen i uppdrag (S2023/00970) att genomföra insatser för att stödja en jämlik och kunskapsbaserad vård för personer som har utsätts för sexuellt våld. Uppdraget består bland annat av att analysera behovet av en nationell stödfunktion i frågor som rör sexuellt våld.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå att-satserna 2, 3, 4 och 30

att anse resterande att-satser besvarade

Josefin Malmqvist reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 1–4, 5, 7–9, 11, 12, 16–19, 21, 22, 24, 28 och 29.

Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 1–3, 16, 28, och 29.

MOTION 3:36

ÖPPNA MODERATER

TRYGGHET ÄR GRUNDEN I ATT LEVA ETT FRITT LIV

TRYGGHET I VARDAGEN

Trygghet är i grunden en känsla av välmående och säkerhet. Både bland familj och vänner men även i samhället. BRÅ (Brottsförebyggande Rådet) utför årligen en nationell trygghetsundersökning och generellt kan vi se att antalet personer som utsätts för brott ökar i de flesta av kategorierna. Det är särskilt oroande att sexualbrott och hot ökat över tid.

För Öppna Moderater är frihetsfrågan central för ett tryggt samhälle. Att våga och kunna vara sig själv utan att känna utsatthet eller utsättas för diskriminering.

Sverige är ett öppet och inkluderande land men vi ser också att det finns en ökad hotbild och mindre acceptans mot olika minoritetsgrupper. Det finns också delar av det svenska samhället som inte präglas av samma frihetstanke för individens rätt att bestämma över sitt liv. Där det näst intill är omöjligt att leva ett fritt liv som HBTQ-person.

Den upplevda tryggheten är inte alltid kopplad till brottsstatistiken. Men arbetet med att människor ska känna sig trygga i samhället är lika viktigt som att minska brottsligheten. Det kan handla om allt ifrån bristande belysning på motionsspår till strukturella normer och attityder i samhället.

BRÅ utför i samarbete med polis och kommuner varje år en trygghetsundersökning som ger kommuner möjlighet att på lokal nivå arbeta med områden som upplevs otrygga. Här bör HBTQ-personers trygghet undersökas i högre grad än idag.

HATBROTT

Enligt BRÅs senaste statistik så är det endast 3% av anmälda hatbrott som blir uppklarade och i över 40% av fallen läggs förundersökningen ner.

Att utsättas för hatbrott är särskilt kränkande då det brottet riktas mot dig för den person du är. Det är alltså ett brott mot hela ens existens. Att t.ex. bli ifrågasatt för sin sexuella läggning eller könsuttryck blir en personlig kränkning.

Hatbrottslagstiftningen har utvecklats över tid men det är tydligt att antalet uppklarade brott är oacceptabelt lågt.

Hatbrott är svårt att bevisa med dagens lagstiftning och går därför sällan till åtal. Hatbrottsrubriceringen ska ses som en försvårande omständighet och kan leda till straffskärpning men i och med svårigheter att bevisa just hatmotivet får det inte sin fulla användning i praxis. Straff blir därför sällan utfärdat och brottsoffret blir utan upprättelse.

Brottsofferverksamhet och det stöd som kan sökas därifrån blir då ofta det enda som kan erbjudas. Med anledning av det är det av yttersta vikt att verksamheter som stöttar brottsoffer som blivit utsatta för hatbrott på grund av sexuell läggning eller könsuttryck finns tillgängliga och att finansieringen för dessa verksamheter är långsiktig. Likaså bör rättssystemet ta större hänsyn till brottsoffrets utsatthet snarare än förövaren.

Den låga utredningsprocenten och få fällande domar riskerar att leda till att brottsoffer avstår från att uppge just hatmotiv vid anmälan. Vi ser, till följd av det, att statistiken av anmälda brott stannat av, trots att utsattheten hos gruppen ökar.

Det finns idag en större misstro till polisens verksamhet inom HBTQ-gruppen vilket kan göra att det råder en större tvekan inför att berätta om sexuell läggning eller potentiella motiv till brotten. Här bör polismyndigheten se över sin organisation där en eventuell särskild enhet för hatbrott skulle kunna underlätta för brottsoffret för att känna sig trygg i att dela sin berättelse och sina upplevelser. Detta är något som har implementerats i våra grannländer och det har också gett effekt i förtroende till myndigheten.

VÅLD I NÄRA RELATIONER

Det finns en problematik kring att bara tala om mäns våld mot kvinnor. Vi riskerar att befästa heteronormen och därmed exkludera de brott som sker i t.ex. samkönade relationer. För samkönade par finns det dessutom olika syn

1 beroende på om det är ett par bestående av två kvinnor eller två män.

2
3 I de fall där det är två kvinnor är det viktigt att inte missta våldsutövaren
4 för en väninna till offret. Det är viktigt att såväl polis som vårdpersonal
5 säkerställer att offret på egen hand får berätta sin berättelse utan någon
6 påverkan av exempelvis den stöttande vännen. Detsamma gäller om en
7 kvinna söker hjälp på kvinnojour eller andra verksamheter som stöttar
8 kvinnor som lever med våld i hemmet, att de också har tillräcklig kunskap om
9 våld i samkönade relationer.

10
11 När det gäller par där båda är män så finns det idag ytterst få verksamheter
12 att vända sig till för att få stöd då de flesta organisationer för våld i nära
13 relationer riktar sig till kvinnor. Här behöver vi på allvar lyfta upp frågan och
14 problematisera stigmatiseringen så att fler män vågar prata om våldet. Detta
15 stigma kan vara ännu tyngre i relationer där en man utsätts av en kvinna.

16
17 Öppna moderater har tidigare fattat beslut om att våld i HBTQ-relationer ska
18 föras upp på den politiska dagordningen. Det är viktigt att säkerställa att
19 det finns utrymme för att forska på området så att fler delar av samhället får
20 upp ögonen för att våld i nära relationer inte bara handlar om mäns våld mot
21 kvinnor. Vi behöver också säkerställa tillgång till trygga miljöer och trygga
22 platser där offren vågar berätta om sin utsatthet oavsett om relationen är
23 samkönad eller ej.

24
25 Vi menar att våld är våld, oavsett vem som blir drabbad, vem som är
26 förövaren, vilket förhållande man har till varandra eller vilken könstillhörighet
27 man har.

28 29 **HEDERSRELATERAT VÅLD**

30 I Sverige visar forskning att ungdomar som lever inom den hedersrelaterade
31 värdegrunden har en djupt rotad föreställning om att heterosexualitet är
32 den allenarådande normen, vilken är starkt kopplad till äktenskapsplikten.
33 I flera av dessa länder är det en "skyldighet" att gifta sig med en person av
34 det motsatta könet och bilda familj för att inte vanära släkten. Flera studier
35 (ex. Socialstyrelsen 2007 och Ungdomsstyrelsen 2009) visar att många
36 ungdomar upplever att det inte skulle vara acceptabelt att leva utanför
37 normen. 15% av de utlandsfödda flickorna och endast 10% av pojkarna
38 säger att de tror att de skulle accepteras som homosexuella och omkring

25–30 % av de tillfrågade säger att de skulle bli hårt bestraffade eller uteslutna ur familjen. Rädslan för att bli skadad eller till och med dödad av släkten är för många en realitet.

Synen på samkönade relationer och rätten att gifta sig speglar en annan uppfattning hos de unga personerna som varit med i undersökningen. Hela 31 % av männen är negativt inställda till homosexuellas rätt att gifta sig. Det är en värdegrund som står i konflikt med våra svenska lagar och vår syn på ett öppet och fritt samhälle.

I Göteborg finns en förening, HOMAN, som arbetar med lika rättigheter för och hedersrelaterat våld mot HBTQ-personer. Det är en förening som riktar sig till personer som har en invandrarbakgrund och som definierar sig som HBTQ-personer. Föreningen möter ofta hotfullt och våldsamt motstånd och behöver poliseskort när de är ute och informerar om sitt arbete. Det är en utveckling vi inte vill se i Sverige.

Det som vi ser sker i Sverige kan man också följa i andra länder runt om i världen. I Storbritannien finns forskning som visar att muslimska grupper är de mest homofobiska, hela 52 % tycker att homosexualitet ska vara kriminellt och 47 % tycker inte att homosexuella ska få verka som lärare. Med det sagt så är det inte islam i sig som är det stora problemet utan snarare mentaliteten som vuxit fram. Det kan påpekas att ordet homosexualitet i många länder, exempelvis Syrien, Uganda eller Marocko, inte ens finns eller att ordet snarare kan översättas till "illegalt sex", "perverst", "sodomi" och "dött hjärta".

Det är glädjande att se hur allt fler partier talar om hedersrelaterat våld. Det är dock viktigt att inkludera HBTQ-perspektivet i all ny lagstiftning som rör hedersvåld. Det behövs både direkta och konkreta politiska åtgärder samtidigt som pengar måste tillsättas för att på allvar komma tillrätta med hedersproblematiken. Det bör också tillses att inga kommunala, regionala eller statliga bidrag går till föreningar och organisationer som förföljer eller förtrycker HBTQ-personer.

- 1 **att¹** trygghetsundersökningar och -enkäter som görs av kommun/region
2 inkluderar HBTQ-perspektivet,
- 3 **att²** verksamheter som erbjuder brottsofferstöd för individer som utsatts
4 för hatbrott har en långsiktig och tillgänglig verksamhet,
- 5 **att³** polismyndighetens organisation rörande hatbrott utreds så att
6 vi ökar tryggheten för brottsoffer och på så sätt möjliggöra att fler
7 vågar rapportera in hatbrott,
- 8 **att⁴** svenska rättsväsendet ska sätta brottsoffret i fokus och med särskilt
9 prioritering på hatbrott, då det är brott mot individens frihet och
10 mänskliga rättigheter,
- 11 **att⁵** uttala att allt våld i nära relationer är våld som måste bekämpas
12 och att undvika begreppet "mäns våld mot kvinnor" till förmån för
13 begreppet "våld i nära relationer" så att samkönade relationer och
14 män som utsätts för våld inkluderas,
- 15 **att⁶** möjligheterna att forska om våld i nära HBTQ-relationer
16 uppmuntras,
- 17 **att⁷** möjligheter skapas för verksamheter att få kunskapshöjande
18 insatser vad gäller våld i samkönade relationer,
- 19 **att⁸** särskild stödfunktion inrättas för män som utsätts för våld i en nära
20 relation,
- 21 **att⁹** hedersbrott riktade mot HBTQ-personer ska beaktas som en
22 särskilt försvårande omständighet,
- 23 **att¹⁰** HBTQ-personer som utsätts för hedersrelaterat våld ska ha rätt till
24 målsägandebiträde med HBTQ-kompetens,
- 25 **att¹¹** nolltolerans införs mot hederskultur
- 26 **att¹²** ett årligt hederspris till en person eller organisation som jobbat
27 för att förbättra situationen kring och sprida kunskap om
28 hederskultur och HBTQ instiftas,
- 29 **att¹³** inga offentliga medel ska gå till organisationer som förföljer eller
30 förtrycker HBTQ-individer.
- 31
32
33
34
35
36
37
38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:36

Motionärerna lyfter frågor om trygghet i vardagen och att frihetsfrågan är central i ett tryggt samhälle. Det innefattar att alla människor ska kunna vara sig själva utan rädslan att bli utsatt för diskriminering. Våld i nära relationer sett till ett hbtqi-perspektiv lyfts även fram, samt att hbtqi-perspektivet ska inkluderas i all ny lagstiftning som rör hedersvåld. Samtliga ämnen utgår från ett hbtqi-perspektiv.

Att motverka våld och hedersförtryck i alla dess former är en mycket prioriterad fråga för Moderaterna och regeringens sida. Unga i Sverige utsätts för tvång och påtryckningar i syfte att förändra deras sexuella läggning, könsidentitet eller könsuttryck. En fråga som är prioriterad från partistyrelsens sida är våld som sker i nära relationer. Det drabbar alla och för de som drabbas ska det finnas stöd. För att sätta stopp för våld i nära relationer har regeringen inrättat en stödlinje för män, och en stödtelefon för transpersoner och icke-binära personer som utsätts för våld. Den moderatledda regeringen har även påbörjat arbetet med ett nytt åtgärdsprogram som ska gälla 2024–2026. I detta arbete ingår även hbtqi-personers och män och pojkers utsatthet för våld i nära relationer samt prostitution och människohandel för sexuella ändamål.

Den moderatledda regeringen genomför just nu en omläggning av svensk rättspolitik vilket innebär ett paradigmskifte från gärningsman till brottsoffer. Regeringen har även tillsatt en utredning med syftet att stärka brottsoffers ställning och förbättra deras möjlighet till att få ersättning. Sett till hederskultur anser vi att lagstiftningen ska skärpas. Stödet till utsatta skall förbättras och myndigheternas arbete effektiviseras.

Att från statligt håll styra på detaljnivå hur kommuner och regioner väljer att utforma sina trygghetsundersökningar och trygghetsenkäter riskerar att skapa en omständlig ordning. För att stärka hbtqi-personers levnadsvillkor har regeringen gett Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag att stärka förutsättningarna att skapa och bibehålla fysiska och digitala mötesplatser för unga hbtqi-personer. I uppdraget framhålls att mötesplatserna skall inneha en geografisk spridning, särskilt till landsbygdskommuner och områden med socioekonomiska utmaningar. MUCF:s rapport gällande unga HBTQI-personers levnadsvillkor ligger till grund för uppdraget. I rapporten framkommer det att unga hbtqi-personer

1 ser behov av lättillgängliga mötesplatser riktade till den egna gruppen.

2
3 Partistyrelsen anser att det är viktigt att forska på våld i nära relation, när
4 det gäller våld i såväl hetero-relationer som i hbtqi-relationer. Våld i nära
5 relationer kan förekomma i alla partnerkonstellationer, i hetero-relationer
6 och hbtqi-relationer oberoende av könstillhörighet, könsidentitet eller
7 könsuttryck. Det kan också förekomma i alla familjekonstellationer. Det
8 förekommer i alla åldersgrupper och i alla samhällsklasser och våldet är
9 vanligtvis inte könsrelaterat även om det kan vara det. Våld i nära relation är
10 en allvarlig kränkning av någons grundläggande fri- och rättigheter och är en
11 nödvändig beskrivning eftersom det är en könsneutral beskrivning av våldet.

12
13 Avseende motionens förslag gällande målsägandebiträden, finns det
14 idag särskilda kriterier för att bli målsägandebiträde i Sverige. Till
15 målsägandebiträde ska förordnas en advokat, en biträdande jurist på
16 advokatbyrå eller någon annan person som har avlagt de kunskapsprov som
17 krävs för behörighet till domaranställning. Endast den som på grund av sina
18 kunskaper och erfarenheter och även i övrigt är särskilt lämplig för uppdraget
19 får förordnas. Partistyrelsen anser att dessa kriterier är väl förankrade och
20 instämmer i dess utformning.

21
22 Partistyrelsen anser att det aldrig ska accepteras att skattepengar betalas ut
23 till organisationer som sprider hat mot HBTQI-personer och det är en fråga
24 Moderaterna sedan tidigare arbetat för. Partistyrelsen anser att det inte alltid
25 är staten som är bäst lämpad för att instifta nya priser. Partistyrelsen ställer
26 sig istället positiv till att olika intresseorganisationer delar ut priser.

27

28 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

29

30 **att** anse motion 3:36 besvarad med vad som ovan anförts

31

32 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 13 i motion
33 3:36.

34

35

36

37

38

MOTION 3:37

MODERATERNA I KRONOBERGS LÄN

HALVERA GÄNGKRIMINALITETEN – ÖKA TRYGGHETEN

Sverige har allvarliga och omfattande problem. De är i huvudsak tydliga och relativt enkla att definiera: människor är för otrygga i vardagen, invandrare är för ofta arbetslösa och för sällan självförsörjande, tillväxten är för låg och när inte alla, välfärden kostar för mycket och lever inte upp till förväntningarna, utsläppen är för höga – för att nämna några exempel.

Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

AVLASTA POLISEN MED UTVECKLAD ORDNINGSVAKT OCH NY GRÄNSVAKT

För att avlasta polisen bör ordningsvakterna utökas i ansvar och en ny gränsvakt inrättas. Ordningstvakter bör kunna överta flera uppgifter som idag ligger på polis, exempelvis handräckning för socialtjänst, transporter inklusive transport till arrest, förverka alkohol, identifiering även om det kräver visitation och så vidare.

En ny gränsvakt bör inrättas som ersätter polisens uppgifter kopplade till migration, exempelvis gränskontroll, transport och handräckning, bevakning vid boenden eller förvar, verkställande av utvisning eller avvisning och så vidare. Riksdagens utredningstjänst har tagit fram siffror för kostnadsskillnader mellan polis och ordningstvakter. Kostnaden är 25 procent

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

1 lägre, vilket under antagandet att gränspolisens kostnader till största delen är
2 personalkostnader innebär en besparing om cirka 200 miljoner kronor.¹

3

4 **SKÄRP STRAFFEN FÖR GROVA BROTT MED AVSKAFFAD RABATT** 5 **OCH PRESKRIPTION**

6 En trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärd är att kriminella inte
7 går fria på gatorna. För att förlänga straffen behöver de olika rabatter som
8 idag i regel förekommer avskaffas helt för grova brott: ungdomsrabatten,
9 mängdrabatten och tvåtredjedelsfrivivningen. Det innebär att straffen för
10 grova brott inte sänks automatiskt på grund av ålder, att den som döms
11 för flera brott också ska få dömas till samtliga påföljder och att man som
12 huvudregel ska avtjäna hela det fängelsestraff som man döms till. För de
13 som är myndiga bör åldersrabatten avskaffas helt, inte bara för grova brott.
14 Preskriptionen för grova brott bör avskaffas.

15

16 Att systematiskt rikta kriminalitet mot samhällets mer utsatta grupper,
17 exempelvis stölder eller bedrägerier genom digital teknik mot äldre eller
18 personer med psykisk funktionsvariation bör betraktas som grovt och
19 därmed leda till skärpta straff.

20

21 **KRIMINALISERA RYMNING MED ETT RYMNINGSTILLÄGG OCH** 22 **INFÖR ÅTERFALLSTILLÄGG**

23 Istället för straffrabatter bör två nya strafftillägg införas. Redan idag
24 finns olika straffskärpande bestämmelser för exempelvis hatbrott och
25 hedersbrott, men de innehåller inte samma slags automatik som rabatterna.
26 Strafftilläggen bör inte bedömas, utan beräknas utifrån en huvudregel där
27 straffet exempelvis ökar med en viss procentsats eller förlängs med ett år.
28 Rymning från anstalt är idag inte kriminaliserat, men bör kriminaliseras och
29 straffas med tio procent förlängning av ursprungsstraffet. Att förlängningen
30 sätts i relation till ursprungsstraffet beror dels på att det inte ska löna sig
31 olika mycket vid olika tidpunkt av avtjänandet att försöka rymma, dels på att
32 de grovsta brottslingarna är viktigast har minst incitament att rymma.

33

34 Återfallsförbrytare bör på ett liknande sätt få ett strafftillägg. Det skulle
35 exempelvis kunna konstrueras så att brottslingen får en fjärdedel högre straff
36 vid första återfallet, två fjärdedelar vid andra, tre fjärdedelar vid tredje och en
37 dubbling vid där efter följande återfall. Femte återfallet ska därmed straffas
38 med tredubbelt straff.

EXAMENSPLIKT SOM PÅFÖLJD FÖR UNGA BROTTSLINGAR

Gymnasieexamen är grundläggande för att kunna skaffa ett jobb. Ungdomar som begår brott, särskilt i gäng, riskerar att direkt återfalla efter att straffet avtjänats. De saknar utbildning och möjligheter att ta sig in på arbetsmarknaden för att skaffa en hederlig försörjning. Unga lagöverträdare utan avslutad gymnasieutbildning bör i normalfallet, även vid villkorlig dom, dömas till en examensplikt. Examensplikt är att jämföra med skolplikt, men är inte tidsbestämd utan sträcker sig tills en examen är avslutad.

De särskilda ungdomsfängelser som bör inrättas ska erbjuda möjligheter för utbildning. Unga som är villkorligt frigivna med examensplikt som påföljd ska kunna kallas till ungdomsfängelserna för att gå sin utbildning om de inte utvecklas i den ordinarie skolan.

AVDRAGSRÄTT FÖR EGNA TRYGGHETSÅTGÄRDER

Var fjärde svensk oroar sig för att utsättas för inbrott i hemmet medan 90 procent av de som har ett hemlarm upplever sig tryggare tack vare det. 45 procent av de som utsätts för inbrott känner sig mer otrygga i hemmet efteråt.² Personer med låg inkomst har i lägre utsträckning inbrottslarm, vilket skulle kunna bero på att de inte upplever sig ha råd med tjänsten.³

För att minska inbrotten och för att fler ska vara mer trygga hemma bör föreslå vi att installation av hemlarm och säkerhetstjänster i och i omedelbar anslutning till hemmet ska ingå i RUT-avdraget.⁴

Vi har låtit riksdagens utredningstjänst beräkna kostnaden för en sådan reform. Det saknas viss information, men under vissa rimliga antaganden bedöms det till 210-350 miljoner kronor. Då är inga inkomstförstärkningar från positiva sysselsättningseffekter inkluderade, eller minskade kostnader för brott och skador på fastigheter vid färre inbrott.⁵

¹ RUT 2021:1526

² Kantar Sifo (2020)

³ MSB (2011)

⁴ Mer än hälften av svenskarna är positiva till detta (Kantar Sifo, 2020)

⁵ RUT 2021:1519

- 1 Mot bakgrund av ovanstående föreslår Moderaterna i Kronoberg
2 partistämman besluta
3
- 4 **att¹** Utöka ordningsvakternas befogenheter till handräckning för
5 socialtjänst, transporter, förverkan av alkohol, identifiering och
6 visitation vid behov.
- 7 **att²** Införa en gränsvakt som ersätter polisens uppgifter kopplade till
8 migration, exempelvis gränskontroll, transport och handräckning,
9 bevakning vid boenden eller förvar, verkställande av utvisning eller
10 avvísning.
- 11 **att³** Avskaffa ungdomsrabatten helt för grova brott och för myndiga
12 personer för alla brott.
- 13 **att⁴** Avskaffa mängdrabatten för grova brott.
- 14 **att⁵** Avskaffa tvåtredjedelsfrigivningen för grova brott.
- 15 **att⁶** Brott mot personer i utsatt ställning, exempelvis som systematiskt
16 riktar sig mot äldre eller personer med funktionsvariation, ska
17 betraktas som grova.
- 18 **att⁷** Kriminalisera rymning
- 19 **att⁸** Införa strafftillägg för rymningsbrott, exempelvis rymning, försök till
20 rymning eller anstiftan.
- 21 **att⁹** Införa strafftillägg vid återfallsbrott
- 22 **att¹⁰** Införa examensplikt som påföljd för unga brottslingar utan
23 gymnasieexamen.
- 24 **att¹¹** Införa särskilda ungdomsfängelser med möjlighet till utbildning.
- 25 **att¹²** Införa RUT-avdrag för privata säkerhetstjänster i eller i anslutning till
26 hemmet.
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

Med anledning av ovanstående föreslår vi partistämman

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:37

Motionären belyser frågan om en ökad otrygghet med gängkriminalitet och lyfter en rad förslag med syfte öka tryggheten. Motionen föreslår bland annat att utöka ordningsvakternas befogenhet, att införa en gränsvakt som ersätter polisens uppgifter kopplade till migration, att avskaffa ungdomsrabatten, att avskaffa två tredjedelsfrigivning för grova brott, att brott som riktas mot personer i utsatt ställning ska betraktas som grova, att kriminalisera rymning och att införa RUT-avdrag för privata säkerhetstjänster.

Partistyrelsen delar motionärens bild avseende att det finns omfattande problem med tryggheten i Sverige, bland annat till följd av gängkriminaliteten och det ökande grova våldet. Den moderatledda regeringen arbetar nu intensivt med att vända utvecklingen. Partistyrelsens uppfattning är att det arbete som den moderatledda regeringen nu genomför tillsammans med innehållet i Tidöavtalet innebär att delar av motionens förslag kan anses besvarade.

Gällande ordningsvakter för att avlasta polisen antog riksdagen i juni 2023 en ny lag om ordningsvakter som innebär förutsättningar för en mer flexibel

1 och ökad användning av ordningsvakter samtidigt som ordningsvakter också
2 ges mer befogenheter. Vad gäller ungdomsrabatten fastställer Tidöavtalet att
3 straffreduktionen för de som är över 18 år ska tas bort samt att en utredning
4 ska se över straffrabatten för de under 18 år och samtidigt överväga en
5 sänkning av straffmyndighetsåldern. Även frågan om mängdrabatten berörs
6 i Tidöavtalet, där klargörs att straffreduktionen för flerfaldig brottslighet –
7 den så kallade mängdrabatten - ska revideras. Utredningsbetänkandet om
8 skärpta straff för flerfaldig brottslighet bereds även inom Regeringskansliet.

9
10 Gällande motionens förslag om att avskaffa tvåtredjedelsfrigivningen
11 för grova brott, att återfall ska straffas hårdare samt att kriminalisera
12 rymning har den moderatledda regeringen den 3 juni 2023 beslutat om ett
13 tilläggsdirektiv som berör dessa frågor. En utredning ska bland annat lämna
14 förslag som innebär att villkorlig frigivning som huvudregel inte ska beviljas,
15 villkorlig frigivning ska endast ges vid särskilda skäl och som tidigast kunna
16 ske efter tre fjärdedelar av strafftiden. Utredning ska också överväga och
17 föreslå skärpta återfallsregler samt lämna förslag som kriminaliserar rymning.
18 Gällande motionens förslag om ungdomsfängelser tar Tidöavtalet upp att
19 ansvaret för unga som är grovt kriminella ska flyttas till kriminalvården och
20 att särskilda ungdomsfängelser ska inrättas.

21
22 Motionen lyfter att brott mot personer i särskild utsatt ställning, till exempel
23 mot äldre eller personer med funktionsvariation, ska betraktas som grova.
24 Partistyrelsen delar motionärens bild av att brott mot särskilt utsatta är
25 särskilt allvarligt och att det är allt för många i utsatta grupper som blir
26 utsatta för brott. Moderaterna har drivit att införa ett nytt äldrefredsbrott samt
27 stärka polisens möjligheter att utreda brott mot äldre.

28
29 Den moderatledda regeringen genomför nu ett paradigmskifte i svensk
30 kriminalpolitik, där fokus förflyttas från gärningsman till brottsoffer, med
31 bland annat höjda straff och fler verktyg till brottsutredande myndigheter.
32 I Tidöavtalet föreslås ökade insatser för att alla brottsoffer och potentiella
33 brottsoffer ska ha full kännedom om sina rättigheter och om möjligheter till
34 hjälp och stöd, särskilt riktade insatser ska gå till personer i särskilt utsatt
35 situation. Med anledning av detta anses att-satsen avseende brott mot
36 personer i utsatt ställning besvarad.

37
38 Gällande förslaget om en ny gränsvakt som kan ersätta polisens uppgifter

kopplade till migration förstår partistyrelsen avsikten med förslaget, men delar inte motionärens uppfattning att en ny gränsvakt behövs. Även om det alltid bör utvärderas om myndighetsuppgifter kan avlastas ansträngda myndigheter, menar partistyrelsen att ansvaret redan är väl fördelat och att dagens polisiära uppgifter bör ligga kvar hos Polismyndigheten.

Många av de uppgifter som motionären pekar ut som möjliga reformområden har redan överlåtits från polisen. Bevakning av förvar och boenden, transporter och verkställighet av utvisningar där tvång inte bedöms behövas är i regel inte polisiära uppgifter, utan utförs av Migrationsverket, Kriminalvården eller, i vissa fall, genom upphandling av väktare eller ordningsvakt. Polisens praktiska uppgifter i förhållande till gränsbevakning och migrationshantering är i huvudsak begränsade till handräckning, gränskontroll, verkställighet av utvisning då tvång bedöms behövas samt inre utlänningskontroller. Det involverar inte sällan mycket omfattande myndighetsutövning, bevissäkring och användning av tvång, vilket är uppgifter som bör utföras av poliser.

Däremot delar partistyrelsen motionärens grundläggande ansats att vissa myndighetsuppgifter på gränsområdet behöver organiseras om i Sverige. I Tidöavtalet stadgas att Tullverkets verksamhetsområde ska utökas till att omfatta brottsbekämpande uppgifter i större utsträckning. I samband med detta ska myndighetens uppdrag och befogenheter ses över. Utgångspunkten är en effektiv och ändamålsenlig kontroll över gränsen, både gällande passager och brott som begås i samband med gränsövergångar och i gränsnära områden. Utförelse av stöldgods ska också kriminaliseras. Med anledning av detta och dagens övriga ansvarsfördelning föreslår partistyrelsen stämman att anse att-sats 2 besvarad.

Gällande motionens förslag om examensplikt från gymnasiet som påföljd för unga brottslingar delar partistyrelsen motionärens bild av att utbildning är en väldigt viktig del för att komma ut i arbetslivet och förstår avsikten med förslaget. Vad motionären har föreslagit innebär i princip att en ung person döms för brott åläggs en förlängd skolplikt.

Partistyrelsen ställer sig dock skeptisk till en ordning där unga ska kunna dömas till en påföljd utan tidsbegränsning även i de fall där brottet i fråga har en längre straffpåföljd. Förslaget så som det beskrivs i motionen skulle

1 i praktiken kunna innebära att en ung person som döms till exempelvis
 2 ungdomsvård i ett par månader, utöver detta också skulle dömas till en
 3 examensplikt som i skulle kunna ta flera år för ungdomen att slutföra. Det
 4 framgår inte heller hur uppfyllelse av denna plikt är tänkt att säkerställas.

5
 6 Förslaget innebär också att antalet vägar framåt för den dömda i praktiken
 7 skärs av, eftersom gymnasieexamen pekas ut som det enda sättet som den
 8 unge kan använda för att återvända till ett laglydigt liv. Detta trots att många
 9 unga idag återvänder genom jobb, yrkesutbildning eller en praktikplats.
 10 Utbildning erbjuds redan idag på både SIS boenden för de som är dömda
 11 till ungdomsvård samt inom kriminalvården, något partistyrelsen är positiv
 12 till. Varför en gymnasieexamen, även om en sådan öppnar möjligheter för
 13 många, skulle vara den enda vägen framåt är oklart.

14
 15 Gällande förslaget om att införa ett RUT-avdrag för privata säkerhetstjänster
 16 föreslår partistyrelsen stämman att besvara att-satsen. Moderaterna driver
 17 sedan tidigare frågan om att bredda rutavdraget till att omfatta fler tjänster.
 18 Sådana privata säkerhetstjänster som beskrivs i motionen kan övervägas i
 19 samband med detta.

20

21

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

22

23 **att** avslå att-sats 10

24 **att** anse resterande att-satser besvarade

25

26 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 10 i motion
 27 3:37.

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 3:38

MARLÉNE LUND KOPPARKLINT, KARLSTAD - VÄRMLANDS LÄN M.FL.

MOTVERKA DJURRÄTTSTERRORISM

Genom en granskning av Göteborgs-Posten som publicerades i januari i år, blev det åter uppmärksammat att Säkerhetspolisen (Säpo) har lagt ner sin kartläggning av djurrättsaktivister. I artikelserien uttalar sig en talesperson från Säpo att skälet till detta är en skrivelse från Justitiedepartementet från 2014, där man säger att: djurrättsrörelsen inte riktar sina brott mot någon av demokratin grundläggande funktioner. Samtidigt hävdar regeringsföreträdare att Säpo visst är inkopplat då det gäller att delta i kampen mot djurrättsaktivister. Vad som gäller är viktigt att tydliggöra men framför allt bör Säpo övervägas att få i uppdrag att snarast börja kartlägga dessa extremister och att det blir ett huvudansvar som åvilar Säpo och inte Polismyndigheten. Det är att ge frågorna den dignitet som det behöver.

Antalet brott som djurrättsaktivister eller djurrättsterrorister, som vi föredrar att benämna dem, genomför fortsätter. Genom media kan vi ta del av deras aktiviteter som riktar mot jägare, pälsdjursuppfödare, forskare, djurhållande lantbrukare, slakterier med flera. Lägg därtill hot och trakasserier som verkställs via olika social medier, stalkning eller på annat sätt. Detta måste få ett slut.

Enligt en undersökning som Lantbrukarnas Riksförbund (LRF) presenterade i april 2018 är var femte lantbrukare orolig för att de ska utsättas för hot, på grund av sitt jobb. Dessvärre visar undersökningen också att var fjärde lantbrukare redan har drabbats, eller känner någon som har blivit utsatt. Trots detta är det sällan som djurrättsterrorister lagförs. Vi har personligen talat med flera djurbönder som till och med låter bli att anmäla händelserna, då de upplever att polisen saknar resurser för att ingripa och därför nedprioriterar ärendena. Detta är inte acceptabelt och måste åtgärdas snarast. Djurrättsterrorister som angriper djurägare och deras närstående eller som förstör andras ägodelar för att uppnå sina politiska syften, måste utredas av polis.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

1 Vissa hävdar att polisen nedprioriterar denna typ av brott av resursskäl, då
 2 bemanningen på landsbygd är alltför låg. Medan andra menar att det beror
 3 på att det saknas samlad statistik på omfattningen av denna typ av brott.
 4 Oavsett vad som är skälet till att så få djurrättsterrorister lagförs måste
 5 detta åtgärdas så att tryggheten för djurhållande lantbrukare ökar. En åtgärd
 6 skulle kunna vara att djurrättsterrorism därför klassificeras under en egen
 7 brottskod. Någon sådan har hittills inte funnits. Det skulle innebära att man
 8 synliggör omfattningen och förekomsten av djurrättsterrorism och därmed av
 9 brottslighetens utveckling. Något som i sin tur bör innebära att polisen inte
 10 slentrianmässigt kan låta bli att utreda dessa brott. Brottsförebyggande rådet
 11 (Brå), i samråd med rättsväsendets myndigheter, borde därför snarast få i
 12 uppdrag att inrätta en brottskod som kan beteckna denna typ av kriminalitet.

13

14 Med anledning av ovanstående yrkas

15

16 **att¹** Moderaterna i Värmland verkar för att öka tryggheten för enskilda,
 17 näringsidkare och forskare som på olika sätt arbetar med jakt, djur-
 18 eller kötthantering.

19 **att²** Moderaterna i Värmland verkar för att en värmlandsstrategi
 20 arbetas fram i samarbete med Region Värmland, polisen och
 21 länsstyrelsen i Värmland för att öka tryggheten bland Värmlands
 22 lantbrukare och motverka djurrättsterrorism

23 **att³** Moderaterna i Värmland verkar för att på nästa partistämma
 24 driva frågan om att det ska utredas och införas en särskild
 25 brottskod för brottslighet med koppling till djurrättsterrorism.

26 **att⁴** Moderaterna i Värmland vidaresänder motionen till Moderaternas
 27 partistämma 2020.

28

29

30 Marléne Lund Kopparklint Patrik Benabou

31 Karlstad Karlstad

32 Värmlands län Värmlands län

33

34 Magnus Resare

35 Karlstad

36 Värmlands län

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

I motionen behandlas en fråga som på senare tid fått en del uppmärksamhet i media. Det började tidigare med aktioner riktade mot päls/minkfarmer där djurens släpptes ut från burarna. Nu har detta eskalerat med allt grövre och mer "militanta" aktiviteter. Många djuruppfödare, jägare m.m. upplever olust och otrygghet från de hot och aktioner som djurrättsaktivister utsätter dem för. Flera har vid exempelvis studiebesök i verksamheter infört restriktioner som fotoförbud m.m. för rädsla för repressalier i de kan komma att utsättas för. Att bristen på polisiära resurser i framför allt glesbygder där dessa handlingar genomförs ger intensionerna i denna motion sin auktoritet.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:38

Motionärerna lyfter frågan om djurrättsaktivism och det hot och trakasserier som riktas mot jägare, pälsuppfödare, djurhållande lantbrukare, slakterier, med flera. Motionärerna föreslår bland annat att Moderaterna ska verka för att driva frågan om att det ska utredas och införas en särskild brottskod för brottslighet med koppling till djurrättsaktivism.

Partistylelsen delar motionärernas uppfattning att de som bedriver djurhållning, hanterar djur eller jagar ska kunna göra detta utan risk att drabbas av hot, hat eller andra typer av brottsliga handlingar. För Moderaterna är ett ansvarsfull nyttjande av djur legitimt och viktigt. Det är en naturlig del av det samhälle vi lever i som ger oss högkvalitativa livsmedel och bidrar till ett öppet landskap och en biologisk mångfald.

I ett öppet och demokratiskt samhälle är det viktigt att idéer kan stötas mot

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37

1 varandra. Det som däremot är ett problem, och som motionen belyser, är
2 när individer eller grupper tar sig rätten att med våld eller hot om våld eller
3 på liknande sätt få personer eller företag att sluta med laglig verksamhet.
4 Här måste samhället vara tydlig med att sådant extremt agerande inte kan
5 tolereras.

6
7 Det har bedömts vara förknippat med en del svårigheter att införa en särskild
8 brottskod för denna typ av brottslighet. Det skulle medföra att även andra
9 brottskoder, som definieras av Brå, skulle behöva justeras även för en lång
10 rad andra brottstyper. Det är inte heller säkert att en ändrad definition i sig
11 leder till ett effektivare brottsbekämpande arbete.

12
13 Under senare år har det inte bara tydligare uppmärksammats att
14 yrkeskategorierna som nämns i motionen utsätts för våld, hot och
15 trakasserier utan det har dessbättre även skett några förändringar i hur
16 samhället agerar. Här kan särskilt nämnas att efter en lagändring år 2022 har
17 bestämmelserna om olaga intrång skärpts. Numera är det tydligt i lagen att
18 det är straffbart att utan lov befinna sig på en gårdsplan för att exempelvis
19 störa en lantbrukare på grund av dennes djurproduktion.

20
21 Det finns också positiva exempel på att polismyndigheten i regioner där
22 många angrepp på djurgårdar och jägare skett arbetar mer aktivt och
23 systematiskt med att beivra de brott som begås. I de fall rättsväsendet
24 dömt de personer som är mest aktiva inom den extrema djurrättsrörelsen har
25 detta även gett avtryck i märkbart färre brott av denna typ. Det är med det
26 sagt angeläget att fortsatt följa utvecklingen på detta område.

27

28 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

29

30 **att** avslå att-sats 3

31 **att** anse resterande att-satser besvarande

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 3:39

MODERATERNA I VÄRMLANDS LÄN

ÄNDRING AV BRB 30:4 SAMT MÖJLIGHETEN TILL SKYDDSTILLSYN

Det är med stor glädje jag kan konstatera att Moderaterna de senaste åren har omvärderat sin politik vad gäller bekämpning av brottslighet och kriminalvårdspolitik. Det är tydligt att Moderaterna lyssnar på medborgarna och vill göra kraftiga förändringar i lagstiftningen för att markera att vi inte accepterar att människor skall leva på brottslighet utan att få straff som reflekterar de brott som gärningsmannen har begått.

Detta märks främst i våra förslag gällande borttagande av straffrabatter och skärpta villkor för villkorlig frigivning vid fängelsestraff. Dock så räcker de förslag vi har lagt fram inte för att vi ska lyckas med våra mål att fler personer skall dömas till fängelse för de brott som de har begått. Detta har att göra med en paragraf i Brottsbalken 30 kapitlet 4 paragrafen (BrB 30:4). Första meningen i denna paragraf lyder ” Vid val av påföljd skall rätten fästa särskilt avseende vid omständigheter som talar för en lindrigare påföljd än fängelse.”

Den meningen är den enskilt största orsaken till att livsstilskriminella gång på gång kan dömas till skyddstillsyn eller villkorliga domar. Det finns en stor uppbyggd frustration inom polismyndigheten, men även hos allmänheten över vad som anses vara låga straff för personer som enbart lever på att begå olika typer av brott.

Med anledning av ovanstående yrkas

- att¹** Moderaterna verkar för att första meningen i BrB 30:4 stryks i sin helhet.
- att²** Moderaterna verkar för att skyddstillsyn enbart skall kunna utdömas vid första tillfället en person döms för brott där.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

- 1 **att**³ Moderaterna verkar för att skyddstillsyn inte kan utdömas om det
2 samlade straffvärdet för brottsligheten överstiger 1 år.
3 **att**⁴ Moderaterna i Värmland tar motionen som sin egen.
4 **att**⁵ motionen skickas till nästa partistämma.
5

6 Jonas Larsson
7 Säffle
8 Värmlands län
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Motionären lyfter i en viktig och välinformerad motion en brist i det svenska rättssystemet. Detta är allvarligt i ljuset av att flera typer av brottslighet som berörs av denna straffrättsliga fråga ökar i omfattning. Skyddstillsyn döms ut som alternativ till fängelse, dvs som påföljd för gärningar vars straffmättningsvärde egentligen motsvarar ett fängelsestraff. Ur rättssystematisk synpunkt kan skyddstillsyn alltså sägas vara en extra chans att undvika fängelse som rättssystemet ger till den dömda. Detta talar för att i princip ingen misskötsamhet alls bör tolereras för den som vill ha förmånen av en frivårdspåföljd snarare än att avtjäna ett fängelsestraff. Moderaterna verkar för en mer restriktiv tillämpning av skyddstillsyn än vad som är fallet idag. Motionärens förslag innebär konstruktiva förslag till att vidareutveckla Moderaternas politik på detta område.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:39

Motionen lyfter frågor om påföljder för brott och vill att fängelse ska utdömas i fler fall samtidigt som skyddstillsyn ska utdömas i färre fall och föreslår specifika förändringar i brottsbalken. Motionen vill även att skyddstillsyn endast ska kunna utdömas vid första tillfället en person döms för brott och att skyddstillsyn inte ska kunna utdömas om det samlade straffvärdet för brottsligheten överstiger ett år.

Moderaterna fick förtroendet att återta kontrollen över lag och ordning i Sverige och nu genomförs ett paradigmskifte i rättspolitik. I Tidöavtalet anges att en fullständig och genomgripande översyn av strafflagstiftningen ska genomföras. Här anges att fängelsepresumtionen ska avskaffas. Det innebär att fängelse kommer dömas ut i fler fall än idag och att de

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 gränser som idag uppställs i praxis om vilka straffvärden som talar för
2 fängelse ska ses över. Den moderatledda regeringen har gett en särskild
3 utredare i uppdrag att göra en översyn av straffskalorna och reformera
4 påföljdssystemet. Syftet med uppdraget är att straffskalorna på ett bättre
5 sätt än i dag ska återspegla brottens allvar och att påföljderna som döms ut
6 ska framstå som rimliga och rättvisa.

7
8 Den moderatledda regeringen beslutade i juni 2023 om ett tilläggsdirektiv
9 som bland annat innebär att en utredare ska lämna förslag om att
10 villkorlig frigivning som huvudregel inte ska beviljas, överväga och föreslå
11 ändringar som innebär att återfall i brott ska beaktas i skärpande riktning
12 vid straffmätningen samt lämna förslag om kriminalisering av rymning.
13 Uppdraget ska redovisas senast i juli 2024. Regeringen har även mottagit
14 flerbrottsutredningens betänkande om skärpta straff för flerfaldig
15 brottslighet.

16
17 Partistyrelsen anser därför att motionens förslag i huvudsak omfattas av det
18 omfattande arbete som pågår.

19

20 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

21

22 **att** anse motion 3:39 besvarad med vad som ovan anförts

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 3:40

MODERATERNA I VÄRMLANDS LÄN

AVSKAFFA PÅFÖLJDSPRESKRIFTIONEN FÖR FÄNGELSESTRAFF

För de allra flesta brott finns det en inbyggd preskriptionstid. Alltså, om inte någon har dömts eller åtalats för brottet inom en viss tid, beroende på brottets art, så kan ingen person dömas för det brottet. Sedan kan man alltid diskutera hur lång en sådan preskriptionstid skall vara, men så ser systemet ut idag.

Det som dock inte är så känt bland allmänheten är att även personer som dömts till fängelse kan omfattas av preskriptionstider. Det finns exempel på hur personer som har dömts till fängelsestraff, släpps fria i avvaktan på att avtjäna sitt straff helt sonika flyttar utomlands och uppehåller sig där till dess att preskriptionstiden för deras fängelsestraff har löpt ut och sedan helt sonika flyttat tillbaka till Sverige. När de då kommer tillbaka till Sverige så behöver de inte avtjäna sitt fängelsestraff då det är preskriberat.

Jag anser att den ordningen är fel. En dom gällande fängelsestraff som vunnit laga kraft skall inte kunna preskriberas. Man ska inte kunna komma undan ansvar genom att flytta, fly eller hålla sig undan rättvisan bara för att möjligheten finns. Har någon dömts till ansvar för ett brott skall detta effektueras.

Med anledning av ovanstående yrkas

att¹ Moderaterna verkar för att all påföljdspreskription i enlighet med BrB 35 kap 8§ avskaffas.

att² Moderaterna i Värmland tar motionen som sin egen.

att³ motionen skickas till nästa partistämma.

Jonas Larsson

Säffle

Värmlands län

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Motionen behandlar ett viktigt samhällsbärande ämne nämligen preskription som är ett juridiskt begrepp som innebär att rättsliga påföljder upphör efter en viss tid efter att brottet har inträffat. Att hålla sig undan ett fängelsestraff är idag inget brott i sig. Efter en tid från det att domen vunnit laga kraft kan straffet preskriberas, detta kallas påföljdspreskription. På samma sätt som en person inte kan dömas för en handling som inte var brottslig när den begicks, ska man när man utför en handling, veta vilka regler som gäller också för preskription. Vissa allvarliga brott undantas redan idag från preskriptionstiden.

Vi håller med motionären. Har man begått ett brott där dom fallit vilket resulterat i tidsbestämt fängelsestraff, bör inte påföljdspreskription inte kunna tillämpas. För att kunna ha ett trovärdigt och starkt rättssystem bör det inte kunna vara möjligt att undkomma straffpåföljd genom att till exempel bosätta sig utomlands under en period. En gärningsman ska veta att om denne begår brott med fängelsestraff till följd, så kommer lagen att gälla även i framtiden.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:40

Motionären lyfter frågan om preskriptionstid i de fall en dom vunnit laga kraft men där domen inte verkställts till följd av att en person håller sig undan, exempelvis genom att inte vistas i landet, till dess att preskriptionstiden gått ut. Motionen föreslår med anledning av detta att Moderaterna ska verka för att preskriptionstiden i enlighet med BrB 35 kapitlet 8§ avskaffas.

Motionären lyfter frågan om BrB 35 kapitlet 8§ som lyder enligt följande: Ådömt fängelse bortfaller, om domen ej börjat verkställas innan tid som

nedan sägs förflutit från det domen vann laga kraft: 1

1. fem år, om fängelse ej över ett år ådömts, 2
2. tio år, om fängelse på längre tid än ett år men icke över fyra år ådömts, 3
3. femton år, om fängelse på längre tid än fyra år men icke över åtta år ådömts, 4
4. tjugo år, om fängelse på viss tid över åtta år ådömts, 5
5. trettio år, om fängelse på livstid ådömts. 6

Ett av huvudsyftena med preskriptionstid är att inte överbelasta 7
 rättsväsendet med fall som har små chanser att leda till fällande dom när det 8
 gått mycket lång tid sedan brottet begicks. Men när en person har dömts för 9
 brott och undviker straff genom att hålla sig undan tills preskriptionstiden 10
 löpt ut bör intresset av att straffet avtjänas väga tyngre. 11
 12
 13

Partistyrelsen delar motionens bild gällande att en person som blivit dömd 14
 till fängelsestraff också ska avtjäna sitt straff. Det är inte rimligt att man kan 15
 undvika sitt fängelsestraff genom att hålla sig undan från verkställighet av 16
 straffet under en viss tid. 17
 18
 19

Det finns dock andra skäl till att straff inte kan verkställas. För den som 20
 har begått ett ringa brott, kan det vara särskilt betungande om straffet ska 21
 avtjänas trots att en lång tid har förflutit sedan fällande dom. I de fall där 22
 verkställighet av straff har förhindrats till följd av omständigheter som ligger 23
 utanför den dömdes påverkan, såsom platsbrist på fängelse, bör det dock 24
 övervägas om inte preskription ska kunna aktualiseras. 25
 26

Enligt Tidöavtalet ska utmönstringen av påföljdspreskriptionen ur svensk rätt 27
 utredas och föreslås under innevarande mandatperiod. Frågan är emellertid 28
 mer komplex än vad som framgår av motionen, varför partistyrelsen anser att 29
 motionen inte kan bifallas. 30
 31

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA: 32

att anse motion 3:40 besvarad med vad som ovan anförts 33
 34
 35
 36
 37
 38

MOTION 3:41

MARLÉNE LUND KOPPARKLINT, KARLSTAD OCH PÅL JONSSON, ARVIKA - VÄRMLANDS LÄN

ETT STÄRKT VITNESSKYDD I FALL MED GÄNGKRIMINELLA

Gängkriminaliteten håller stora delar av Sverige i ett järngrepp. Många påstår att gängkriminaliteten är ett resultat av fattigdom, social utsatthet och bristande integration vilket givetvis är en bidragande faktor. Men vi får inte glömma att många av dessa individer inte vill vara del av vårt samhälle utan de har valt att leva ett kriminellt liv. I Sverige finns det enligt polisen tusentals personer som är så kallade livsstilskriminella. Många av dessa uppfostrar också sina barn att gå i samma fotspår som de själva för att upprätthålla familjens kriminella nätverk. Tystnadskulturen är ofta total och lojaliteten ligger med familjenätverk samtidigt som lagar och regler bryts systematiskt.

Svenskt vittnesskydd innan och under rättegångar bör stärkas upp ytterligare när det gäller ärenden som kan härledas till organiserad brottslighet och gängbrottslighet. När man har bevittnat ett brott blir man kallad till polisförhör i utredningssyfte. Om åklagare väljer att driva fallet till åtal, blir man som vittne kallad till rättegång dit man är skyldig att gå, annars blir man hämtad av polisen. I Sverige råder så kallad allmän vittnesplikt. Det kan också finnas en risk att man i väntrummet utanför rättssalen får sitta tillsammans med den åtalade man ska vittna mot. När man väl är inne i rättssalen och ska avlägga vittnesmål är det heller inte ovanligt att det på åhörarpåsar sitter vänner, släkt och bekanta till de misstänkta som antingen är där för att påverka vittnen eller indirekt gör det genom sin blotta närvaro.

Åtskilliga vittnen känner rädsla och obehag inför att avlägga ett vittnesmål där grovt kriminella står till svars. Orsaken till det kan vara att vittnet och dess familjemedlemmar har blivit utsatta för påtryckningar, såsom trakasserier, misshandel och hot. Till följd av detta kan vittnet då avlägga sitt vittnesmål initialt men i nära anslutning till rättegången ta tillbaka det.

För att stärka upp vittnesskyddet och rättssäkerheten i fall som rör organiserad brottslighet ska vittnen som regel erbjudas polisbeskydd,

eventuellt erbjudande om skyddat boende och skyddad identitet. Ett nationellt direktiv om vittnesstödsgrupp som polisen har ansvar för bör också instiftas. Man ska heller inte som vittne behöva möta den brottsmisstänkte under rättegång. Vittnen ska lämnas med en känsla av trygghet; de ska inte känna sig övergivna och utsatta.

Med anledning av ovanstående yrkas

- att¹** Moderaterna i Värmland verkar för att stärka vittnesskyddet i de fall som rör organiserad brottslighet.
- att²** Moderaterna i Värmland verkar för att ett nationellt direktiv om vittnesstödsgrupp som polisen har ansvar för, instiftas.
- att³** motionen skickas vidare till Moderaternas partistämma 2021.

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Tack för att ni lyfter en viktig fråga. Rättssystemet behöver granskas och ett stärkt vittnesskydd är en bra tanke i allmänhet, inte bara i fall som berör gängkriminalitet.

Förbundsstyrelsen anser att gängkriminaliteten ska bekämpas med all kraft och att det i processen är angeläget med ett stärkt vittnesskydd.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:41

Motionären lyfter frågan om en utbredd tystnadskultur och rädsla att vittna i rättegångar för gängrelaterad brottslighet. Motionären föreslår därför stärkt vittnesskydd i de fall som rör organiserad brottslighet samt att ett nationellt direktiv om vittnestödsgrupp som polisen ska ansvara för ska instiftas.

Partistylelsen delar motionärens bild gällande att det finns en tystnadskultur, inte minst avseende brottslighet kopplat till gängkriminalitet. Att personer som bevittnar brott, eller på annat sätt har kännedom om brott, också vågar vittna och samarbeta med polisen under brottsutredningen kan vara avgörande för att kriminella döms för de brott som de begått.

Den moderatledda regeringen har tillsatt en utredning som ska lämna förslag på ett system med anonyma vittnen, men också analysera tillämpningen av bestämmelserna om straffmyndighet vid medverkan i utredningen av någon annans brott (kronvittnessystemet). Detta i syfte att bidra i arbetet mot den systemhotande tystandskulturen. Vidare instämmer partistylelsen att det är av stor vikt att de som gör det rätta och som vittnar till polisen eller i domstol, inte ska behöva vara rädda för hot om våld eller att utsättas för

våld. Moderaterna har sedan tidigare drivit frågan om att skärpa straffen för övergrepp i rättssak.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:41 besvarad med vad som ovan anförts

Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 1 i motion 3:41.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

MOTION 3:42

MARLÉNE LUND KOPPARKLINT, KARLSTAD - VÄRMLANDS LÄN

BROTTSPROVOKATION SOM MÖJLIGT ARBETSSÄTT FÖR POLISEN

Sedan 2015 har 30-40 personer skjutits till döds per år. Mer än en fördubbling än åren innan. Skjutningar på öppen gata, sprängningar, påverkanshot, misshandel, rån sker dagligen. Sverige avviker kraftigt från övriga Europa när det gäller organiserad brottslighet/gängkriminalitet, sett till de nyckeltal som man använder. Utvecklingen i Sverige med skjutningar, sprängningar, saknar internationell motsvarighet. Regeringens punktinsatser hjälper föga, bevis för det utgörs av dagliga rapporter från media men framförallt brottsstatistiken. Gängkriminaliteten och dess revirkrig har inte bromsats. Socialarbetare och blåjuspersoneal trycks ut från utsatta områden, där de utsätts för hot och våld av kriminella gäng som är verksamma där. Arbetsmiljön är under all kritik, och man kan fråga sig hur mycket våra samhällsberärande tjänstepersoner och deras nära och kära ska behöva stå ut med.

ANDRA LÄNDER

Före bl.a. Australien godkänns brottsprovokation som arbetsmetod hos polisens. Australiensisk rättsväsendet erbjuder ett nästan obefintligt skydd för anklagade som gripits med hjälp av brottsprovokation. Domstolen kan utestänga bevisföring som åstadkommits på illegal väg men endast om domstolen anser att behovet av att värna den anklagade mot oskäligt bemötande väger tyngre än det allmängiltiga intresset av att döma den anklagade. I praktiken använder ordförande i en domstol sällan denna möjlighet. Särskilt inte då det rör sig om mer allvarliga brott.

BEHOVET AV ATT BEKÄMPA DEN ORGANISERADE BROTTLIGHETEN

Inställningen bland jurister, polis och allmänhet varierar något, men överlag kan man konstatera att ett stort antal praktiserande poliser och åklagare anser att det finns ett ökat behov av att tillåta provocerande insatser. Samtliga tillfrågade påpekar dock att det är av stor vikt att det tydligt

regleras i lag för att undvika oklarheter, missbruk och diskriminering såsom exempelvis riktade insatser. Petter Asp, som är emot användandet av provokation, lyfter fram ett par väsentliga nackdelar som man naturligtvis bör fundera över och ta hänsyn till. Dessa berör främst nackdelar för den enskilde individen som utsätts för provocerande åtgärder. Frågan huruvida man bör tillåta brottsprovokation har inget enkelt eller givet svar, men det framstår som att behovet av att bekämpa den organiserade brottsligheten väger tyngre än de nackdelar som finns.

DAGS ATT BEKÄMPA GÄNGKRIMINALITETEN MED FLER EFFEKTIVA ARBETSMETODER

För att krossa gängkriminaliteten som utvecklats i Sverige, senaste åren måste vi först och främst börja resonera utifrån aspekten att gängkriminalitet är en lukrativ affärsmodell och att vissa gängkriminella vill leva enligt denna modell. Vi måste se till att statusen de bär på, kör omkring i och bor i avlägsnas. Deras lojala nätverk måste luckras upp och deras möjligheter till inkomst ska stoppas. Vi måste se till att rättsväsendet har tillräckligt effektiva och kraftfulla arbetsmetoder för att bekämpa den organiserade brottsligheten.

En otillbörlig brottsprovokation handlar om att exempelvis en polis provocerar fram ett brott som en gärningsman utan intervention från polisen, inte skulle begått vid det tillfället. Gränsen mellan bevisprovokation (som idag är mer eller mindre tillåtet) och otillständig brottsprovokation är tidvis oklar. Detta har lett till en tveksamhet i fallen och något oklara beslut. För polisen idag är det förbjudet med brottsprovokation medan bevisprovokation är tillåtet. För att skapa kraftfulla insatser mot gängkriminaliteten bör detta ändras genom att tydliga lagstöd skapas.

Brottsprovokation bör kunna vara ett möjligt arbetssätt för Polisen i särskilda fall. Därför bör en metod utarbetas skyndsamt, där man också tittar på länder som använder sig av metoden redan nu. Allt i syfte att bekämpa grov kriminalitet som gängkriminalitet och organiserad brottslighet.

Charlotte Appelgren: Brottsprovokation Ett nödvändigt inslag i svensk rätt?
Juridiska fakulteten vid Lunds universitet

1 Med anledning av ovanstående yrkas

2

3 **att**¹ Moderaterna i Värmland verkar för att brottsprovokation ska bli en
4 möjlig arbetsmetod för Polisen i särskilda fall.

5 **att**² motionen skickas vidare till Moderaternas partistämma år 2021.

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Motionären lyfter en mycket viktig fråga i ett Sverige som blir mer och mer otryckt och där polisens resurser och bevismaterial sällan räcker för att komma åt de kriminella gäng som breder ut sig. Idag är det inte lagligt med brottsprovokation varken enl svensk lag eller enl EG-rätten.

Brottsprovokation i särskilda fall är en viktig del om man ska få fast de personer som är mest aktiva inom den organiserade brottsligheten och de hittar snabbt nya vägar för sin brottsliga aktivitet.

Vi ser positivt på motionärens intentioner och Moderaterna behöver jobba med det på flera plan, både på riksnivå men även på EU nivå.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag

att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:42

Motionären lyfter frågan om brottsprovokation som en möjlig metod för polisen i särskilda fall. Motionären föreslår detta som en följd av det allvarliga läget med den organiserade brottsligheten.

Partistylelsen delar motionens bild att gängbrottsligheten och den otrygghet det medför är ett stort problem. Att vända utvecklingen är en uppgift den moderatledda regeringen nu arbetar intensivt med, bland annat genom ett flertal mönsterbrytande åtgärder.

Som motionären påpekar är så kallade provokativa åtgärder inte uttryckligen lagreglerade.

Det finns i dag vissa möjligheter för polisen att vidta provokativa åtgärder, det kan handla om att säkra bevisning. Vissa andra typer av provokativa åtgärder

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 kan vara otillåtna. Gränserna för otillåten respektive tillåten provokation har
2 utvecklats i rättspraxis av Högsta domstolen. Möjligheterna att använda
3 provokativa åtgärder begränsas även av Europakonventionen och EU-rätten.

4
5 Provokativa åtgärder är ett av de många förslag som tas upp inom det
6 kriminalpolitiska området i Tidöavtalet. I Tidöavtalet anges att en utredning
7 ska se över i vilken utsträckning provokativa åtgärder är möjliga samt
8 lämpliga att använda.

9

10 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

11

12 **att** anse motion 3:42 besvarad med vad som anförts ovan

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 3:43

ÖPPNA MODERATER

FRI ATT MIGRERA OCH INTEGRERAS

EN TRYGG ASYLPROCESS

Svensk migrationspolitik har varit ett lapptäcke av snåriga och hopradsade kompromisser. Regelverket har lappats och lagats efter läge och det i sin tur har gjort att vissa grupper mer eller mindre har utsatts för en migrationsprocess som varken är rättssäker eller följer internationell rätt. Det har länge förekommit kritik på hur migrationsverket och migrationsdomstolarna i praktiken handlägger HBTQ-ärenden när det är tydligt att sexuell läggning, könsidentitet/könsuttryck ska utgöra asylskäl.

I slutet av 2020 släppte RFSL en omfattande rättsutredning som visar att det behövs tydligare riktlinjer för hur man utreder och hur mottagningen för HBTQ-personer fungerar i asylprocessen.

De tre övergripande krav som ställs på en asylsökande är dels om inre känslprocess har lett till självinsikt. Det andra kravet är att man utförligt ska kunna beskriva den inre processen och det sista kravet innebär man ska kunna redogöra för specifika känslor, tankar och reflektioner. Det är relevanta krav men problematiken uppkommer när man sätter kraven i en kontext där vår syn på HBTQ är väsensskilt skild från vad den asylsökande upplevt. Det är också så att utredningen byggs på föreställningar om HBTQ-personer som grupp och dessa blir ofta tolkade som krav i handläggningen. En sådan föreställning är t.ex. att HBTQ-personer inte gärna tar risker, vilket ju inte är sant då man riskerat sitt liv och flytt till Sverige för att försöka få skydd. Ett annat krav är att asylsökande ska känna till och vara engagerad i HBTQ-organisationer, också ett orimligt krav då det inte varit möjligt i hemlandet.

När det gäller situationen för transpersoner framkommer det i undersökningen att deras asylskäl inte prövas korrekt eller inte prövas alls. När en transsexuell man prövas som en homosexuell visar det att migrationsverket blandar ihop könsidentitet, könsuttryck och sexuell läggning. Det finns också många bevis på att enhetligheten i hanteringen av HBTQ-personers asylhandläggning är bristfällig och att processen därför inte blir rättssäker.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

3

1 Mycket handlar om kompetens och arbetssätt samt en genomgång av
2 de kriterier som Migrationsverket använder sig av. Här måste regeringen
3 ge ett tydligt uppdrag till Migrationsverket att säkerställa situationen för
4 HBTQ-personers rättssäkerhet. Kunskapsnivå och organisation måste vara
5 tillfredsställande för att följa internationell rätt.

6
7 När det gäller antal asylsökande så är det ett ämne som ständigt diskuterats.
8 För HBTQ-gruppen vore det intressant att se om Sverige kunde följa Norges
9 exempel och särskilt avsätta delar i kvotflyktningssystemet för att hjälpa fler
10 HBTQ-personer till Sverige. På så sätt skulle vi också visa på vårt öppna
11 samhälle som värnar de med störst skyddsskäl.

12
13 Under själva asylprocessen har myndigheten också ett extra stort ansvar
14 för att gruppen HBTQ-personer har en trygg process. Många har flytt från
15 länder där deras identitet är straffbar, där de står längst ner i samhällsskalan
16 och riskerar att bli dödade. Med detta i åtanke måste tiden under en
17 asylprocess för HBTQ-personer vara trygg och vi måste därför kunna
18 erbjuda trygga boenden.

19
20 Att kunna få använda olika språk i sin process för att förklara sin identitet
21 borde vara självklart. När homosexualitet kan översättas till sodomi på
22 hemspråket kan en förstå att den asylsökande upplever en svårighet i att
23 förklara sin läggning. HBTQ-personer borde få tilldelat särskilt utbildade och
24 certifierade tolkar och företrädare som kan skapa en rättssäker och trygg
25 asylprocess genom hög kunskapsnivå inom området. Vi behöver också
26 säkerställa att HBTQ-flyktingar får plats på särskilt skyddade boenden med
27 HBTQ-utbildad personal.

28

29 **INTEGRATION**

30 Nyckeln till att integreras i samhället är genom egen försörjning, att lära
31 sig språket och att få förståelse för det svenska samhällets rättigheter och
32 skyldigheter. Sverige är och ska alltid vara ett land där alla människor har
33 samma möjligheter. Det ska inte spela någon roll vart du kommer ifrån utan
34 var du är på väg.

35

36 Många HBTQ-personer söker sig till just Sverige, på flykt från förtryck i
37 sitt hemland. Det är personer som är vana vid att dölja sin sexualitet för
38 att undvika förtryck och i många fall dödsstraff. Därför är det extra viktigt

att HBTQ-personer som ska integreras i det svenska samhället kommer i kontakt med HBTQ-communityt och särskilt informeras om vilka fri- och rättigheter man har i Sverige. Myndigheterna behöver därför ha ett tätare samarbete med HBTQ-organisationer.

Med anledning av ovanstående föreslås partistämman besluta

- att¹** rättssäkerheten i asylhandläggning för HBTQ-individer säkerställs genom specialkompetens,
- att²** utreda möjligheten att särskilt prioritera HBTQ-personer i vårt mottagande i kvotflyktingssystemet,
- att³** tryggheten säkerställs för flyktingar och asylsökande med HBTQ-identitet och att dessa placeras på boenden specialanpassade för HBTQ-personer,
- att⁴** tolkar och företrädare med särskild utbildning och kompetens inom HBTQ hanterar HBTQ-personers asylärenden såväl hos migrationsverket som i migrationsdomstolar,
- att⁵** flera språk ska vara tillåtet att använda under asylhandläggningen då ordet homosexualitet eventuellt inte alltid finns i modersmålet,
- att⁶** svenska myndigheter ska ha tätare samverkan med den ideella HBTQ-sektorn för att hjälpa HBTQ-flyktingar att integreras i det svenska samhället.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 3:43

1
2 Motionärerna lyfter flera frågor om asyl- och migrationsprocesserna för
3 hbtqi-personer. Motionärerna föreslår även att möjligheten att särskilt
4 prioritera hbtqi-personer i Sveriges kvotflyktningmottagande bör utredas.

5
6 Partistyrelsen anser att det är en självklarhet att man ska få älska vem man
7 vill och kunna visa det öppet i samhället, samt kunna åtnjuta samma fri-och
8 rättigheter oavsett vem man älskar. Moderaterna värnar om och driver en
9 hbtqi-politik som utgår ifrån våra värderingar om alla människors lika värde
10 och inneboende kraft. hbtqi-personers rättigheter ser dock inte ut så i
11 överallt i världen.

12
13 Motionären lyfter inledningsvis frågor om mottagningsvillkor och
14 asylprocessens förlopp. Den moderatledda regeringen har redan inlett ett
15 betydande arbete med införande av mottagningscenter som huvudsakligt
16 boende under asylprocessen. I det delbetänkande som utredningen Ett
17 ordnat initialt mottagande av asylsökande berördes flera viktiga punkter om
18 sexuella minoriteters trygghet som regeringen nu kommer att ta vidare.

19
20 Vad gäller handläggningskompetens och rättssäkerhet för hbtqi-personer
21 under processen framgår av Tidöavtalet att en översyn av detta ska göras
22 under mandatperioden. Syftet med denna ska vara att stärka kvalitet,
23 enhetlighet och rättssäkerhet. I översynen ska det bland annat ingå kriterier
24 för offentliga biträden, tolkar och nämndemän, samt bedömning av ärenden
25 gällande bland annat hbtqi-personer. Det ska dock betonas att oavsett hur
26 processen utformas och kunskapsläget ser ut, så kommer Sverige även i
27 framtiden att behöva ha ett tydligt regelverk för hur asylansökningar ska
28 hanteras, med tydliga krav oavsett vilken skyddsgrund som åberopas. Fokus
29 måste ligga på att denna process sker på ett värdigt och informerat sätt.

30
31 I Tidöavtalet framgår att Sverige ska ta emot 900 kvotflyktingar per år.
32 Sverige kommer att likt andra länder ställa krav till FN-organet UNHCR
33 i vilket underlag kvotflyktingar ska väljas ifrån. Kriterierna kommer utgå
34 ifrån att tillge en god prognos, för att de som utfyller kriterierna, ska kunna
35 integreras på ett gott sätt i det svenska samhället i förhållande till svenska
36 värderingar. I denna grupp kommer särskilt kvinnor och flickor samt utsatta
37 grupper så som hbtqi-personer att prioriteras.

Inom ramen för Tidöavtalet finns enighet om att en översyn ska göras av asylprocessen i syfte till att stärka kvalitet, enhetlighet och rättssäkerhet. I översynen ska det bland annat ingå kriterier för offentliga biträden, tolkar och nämndemän, samt bedömning av ärenden gällande bland annat hbtqi-personer. Vidare har Moderaterna sedan tidigare drivit frågan om att införa obligatorisk samhällskunskap för nyanlända där hbtqi-personers rättigheter klagörs. Vi vill även öka kunskaperna om hbtqi-frågor hos flera svenska myndigheter.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 3:43 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

ETT SVERIGE DÄR ALLA FÅR VÅRD OCH STÖD

UTSKOTT 4

UTSKOTT 4

INNEHÅLL

- 585 Motion 4:1
Digitalisering – en av vägarna för att säkerställa morgondagens välfärd
- 593 Motion 4:2
Enhetligt journalsystem
- 597 Motion 4:3
Förstärkning av ISS
- 600 Motion 4:4
Värna LSS legitimitet – avskaffa möjligheten för närstående att bli personlig assistent
- 604 Motion 4:5
Ny patientsäkerhetslag
- 607 Motion 4:6
Uppräkning av sjuk- och aktivitetsersättningen
- 611 Motion 4:7
Huvudmannaskap för specialistsjukvården
- 613 Motion 4:8
Överför ansvaret för sjukvården till staten
- 618 Motion 4:9
Behov av att utreda ett försäkringsbaserat hälso- och sjukvårdssystem i Sverige
- 623 Motion 4:10
Inför fler vårdhundar och vårdkatter på fler demensboenden

- 627 Motion 4:11
Bildandet av ett nationellt center för sexualbrotts-
prevention och vård
- 631 Motion 4:12
Stärk den medicinska kompetensen inom äldreomsorgen
i landet
- 634 Motion 4:13
Valfrihet för alla i äldreomsorgen
- 637 Motion 4:14
Tandvårdsreform
- 641 Motion 4:15
Betala tillbaka etableringsstödet när du står på egna ben
- 644 Motion 4:16
Förändra barnbidraget
- 646 Motion 4:17
Avskaffande av flerbarnstillägget
- 650 Motion 4:18
Avskaffa momsplikt på vårdtjänster
- 655 Motion 4:19
Skärp lagen om valfrihetssystem
- 660 Motion 4:20
Gällande att kunna se den rapporterade tiden för när
hemtjänsten är hos brukaren
- 664 Motion 4:21
Angående köerna till BUP
- 668 Motion 4:22
Framtidens sjukvård

- 682 Motion 4:23
 Halvera fusket – öka rättvisan
- 687 Motion 4:24
 Halvera ohälsan – öka välmåendet
- 692 Motion 4:25
 En vård och omsorg präglad av frihet och acceptans
- 698 Motion 4:26
 Fri att vara det kön du är
- 702 Motion 4:27
 Obligatorisk inskrivning i organdonationsregistret

MOTION 4:1

MODERATERNA I HALLANDS LÄN

DIGITALISERING – EN AV VÄGARNA FÖR ATT SÄKERSTÄLLA MORGONDAGENS VÄLFÄRD

Sedan ett par decennier befinner vi oss i en samhällsutveckling där digitaliseringen är katalysatorn, möjliggöraren och motorn. Utvecklingen innebär helt nya förutsättningar för samhället och människan. Utvecklingen har pågått länge och kommer att förändra nästan allting: vad vi gör, hur vi gör det och vad som går att göra. Den digitala utvecklingen går i en rasande takt och hastigheten bara ökar. Därtill kommer andra utmaningar så som globalisering, urbanisering och den åldrande befolkningen som också påverkar samhället i hög grad. För att tackla alla dessa utmaningar och kunna fortsätta leverera de tjänster som samhället förväntas göra måste vi nyttja digitaliseringens potential. Digitaliseringen möjliggör höjd kvalitet och ökade möjligheter till inflytande och delaktighet för invånare, företagare och medarbetare.

Digitaliseringen gör att vi kan hitta smartare tjänster och effektivare arbetssätt men digitalisering är inte ett mål i sig utan ska ses som ett medel för att kunna leverera högkvalitativa välfärdstjänster. Genom att använda digitala lösningar kan vi bli mer handlingskraftiga och nyttja resurserna och kompetenserna där de behövs som mest.

NULÄGE

Trots satsningar i stat, kommun och region, går digitaliseringen i välfärden alldeles för långsamt. Sverige tappar mark i jämförelse med andra länder och hela offentlig sektor brottas med ett digitalt arv av gamla och dyra system som inte möjliggör datadelning och smarta arbetssätt. Avsaknaden av gemensam riktning mellan staten och kommunsektorn bidrar till dubbelarbete, otydlighet och ett ineffektivt nyttjande av gemensamma resurser. Med hänsyn till de rådande utmaningarna med kompetensbrist, demografi och ett tufft ekonomiskt läge behöver utvecklingen vändas. Välfärden kan inte möta dagens utmaningar med gårdagens lösningar, utan behöver ställa om. Många av de digitala tjänsterna som används idag kräver bank-id. Det finns andra E-legitimationer men inget av de har samma breda

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 användningsområde. Bank-id kan inte alla skaffa idag, då det kräver svenskt
2 personnummer. En statligt E-legitimation skulle möjliggöra och underlätta för
3 användandet av digitala lösningar.

4

5 **SAMVERKAN**

6 Sverige ska vara bland de bäst i världen på att använda digitaliseringens
7 möjligheter. För att lyckas med detta behöver offentliga organisationer ha
8 förmåga att fungera effektivt tillsammans. Den offentliga sektorn behöver
9 stärka sin förmåga att se och agera utifrån ett helhetsperspektiv och skapa
10 större samlad samhällsnytta.

11

12 Offentliga organisationer behöver säkerställa att man, enskilt och i
13 samverkan med andra, gör rätt saker och på rätt sätt.

14

15 Offentliga organisationer har ett stort antal, ofta olikartade,
16 informationssystem till stöd för sina interna processer. Förmågan till
17 digital samverkan är beroende av dessa systems interoperabilitet för att
18 tillgängligheten till information och data ska kunna öka.

19

20 Tillgång till och effektivt utbyte av information är en grundförutsättning för
21 framgångsrik digitalisering. För att öka rörligheten av information och data
22 behöver data enkelt kunna överföras och återanvändas mellan aktörer och
23 tekniska system.

24

25 Offentliga organisationer ska se till att deras information och datas
26 tillgänglighet och återanvändning inte är beroende av någon speciell teknik
27 eller produkt.

28

29 **JURIDIKEN OCH SÄKERHET**

30 De juridiska förutsättningarna för digital samverkan varierar mellan olika
31 organisationer. Utöver det gemensamma författningsstödet har enskilda
32 offentliga organisationer specifika författningar att förhålla sig till. Juridisk
33 samverkan mellan offentliga organisationer förutsätter:

34

35 Kompetens i frågor om digitalisering och digital samverkan, gemensamma
36 tolkningar av det gemensamma författningsstödet som kan ligga till grund för
37 samverkande offentliga tjänster samt att det juridiska perspektivet behöver
38 komma in tidigt i digitaliseringsarbetet.

En ökad digital samverkan samt en koncentration av e-tjänster på nationell nivå skapar nya möjligheter, men också nya risker, som måste hanteras gemensamt för att viktiga samhällsfunktioner ska kunna upprätthållas. Informations- och cybersäkerhet är därför en nödvändig förutsättning för digitaliseringsarbetet.

ANVÄNDAREN I CENTRUM

För att offentlig sektor ska kunna möta framtidens utmaningar behövs nya sätt att tänka och en djupare förståelse för vad som skapar värde för de offentliga organisationer, privatpersoner eller företag som behöver ha tillgång till och dra nytta av dessa tjänster.

Offentliga organisationer ska stödja användardriven innovation. Det innebär att användarnas olika behov och krav ska vara vägledande för vilka tjänster som utvecklas samt för hur tjänsterna utformas och utvecklas. Därutöver ska privatpersoner och företag ges möjlighet att delta i utformningen av nya tjänster, bidra till förbättringen av tjänsterna och återkoppla om befintliga offentliga tjänsters kvalitet.

Allt fler använder digitala tjänster dagligen men fortfarande finns det ca 500 000 som aldrig använder internet och ca 600 000 som inte använder internet dagligen. Det kan bero på flera olika anledningar men oavsett anledning leder det till ett digitalt utanförskap. Tillgång till internetuppkoppling och baskunskap kring digitala lösningar måste säkerställas för alla invånare.

FÖRENKLAD ADMINISTRATION

Offentliga organisationer behöver ta tillvara digitaliseringens möjligheter och rationalisera och förenkla sina administrativa processer. Detta är nödvändigt utifrån ett externt användarperspektiv, ett internt medarbetarperspektiv samt av samhällsekonomiska skäl. Detta innebär att:

- inrätta och tillhandahålla ändamålsenliga digitala tjänster i kontakterna med andra offentliga organisationer, privatpersoner och företag. Processer som inte är till hjälp för användarna behöver förbättras eller avlägsnas. Det ska vara enkelt för användarna att göra rätt och följa regelverket

- 1 • ha digitalt som förstahandsval i den interna hanteringen, medarbetarna
- 2 ska ha tillgång till ett effektivt digitalt stöd i arbetet
- 3 • ta tillvara digitaliseringens möjligheter för att effektivisera verksamheten

4

5 **VÄLFÄRDSTEKNIK**

6 Välfärdsteknik handlar om användandet av digital teknik som syftar till
7 att bibehålla eller öka trygghet, aktivitet, delaktighet eller självständighet
8 för invånarna. För exempelvis människor med funktionsnedsättning kan
9 välfärdsteknik innebära möjligheten att på lika villkor delta i ett demokratiskt
10 samhälle, utöva friluftss- och fritidsintressen eller klara av vardagssysslor
11 så som inköp, bankärenden eller kontakter med kommunen. Det kan
12 också handla om användning av olika digitala tjänster och produkter som
13 underlättar inom skolan och vården. Genom att kraftsamla kring införandet
14 av välfärdsteknik kan vi underlätta vardagen för individer med behov
15 av stöd, ge en ökad självständighet, delaktighet och hälsa. Nyttjandet
16 av välfärdsteknologi ska även säkra att vi kan behålla den efterfrågade
17 servicenivån trots den bristande tillgången på arbetskraft.

18

19 Under pandemin togs stora kliv framåt inom digitala lösningar, tex
20 distansundervisning, digitala möten, webinarier mm. Men det finns
21 stora möjligheter till fler lösningar, fler digitala arbetssätt. Något som
22 ständigt måste utvecklas, provas och implementeras. Ett sätt att möta
23 kompetensbristen inom skolan kan vara digitala föreläsningar, både
24 direktsända och förinspelade, som komplement.

25

26 **EFFEKTIVARE ARBETSSÄTT**

27 Förtroendet för de offentliga verksamheterna är mycket kopplat till förmågan
28 att hålla en hög kvalitet och till vilken service som erbjuds. De interna
29 arbetssätten och processer behöver därför vara effektiva, transparanta och
30 kostnadseffektiva. Vi har inte råd att slösa bort tid på onödiga arbetsmoment
31 och vi ska nyttja digital teknik för att avlasta mänsklig arbetskraft där det är
32 möjligt. Vi behöver göra både rätt saker och på rätt sätt. För att möjliggöra
33 effektiva arbetssätt och processer behöver det digitala stödet komma som
34 en naturlig del i en ständig och målmedveten verksamhetsutveckling i alla
35 verksamheter. En annan viktig del i detta är medarbetarperspektivet och den
36 nödvändiga kompetensutvecklingen kring digital teknik som måste till för en
37 högre utväxling i digitaliseringen.

38

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta:	1
	2
att ¹ Moderaterna ska verka för att en nationell E-legitimation införs	3
att ² Moderaterna ska verka för ett ökat samarbete mellan kommuner, regioner och nationellt för att ta fram välfungerande, kompatibla system för välfärdssektorn	4 5 6
att ³ Moderaterna ska verka för att det tas fram rekommendationer och allmänna råd om sektorsövergripande interoperabilitet	7 8
att ⁴ Moderaterna ska verka för en ökad kunskap och förmåga inom informations- och cybersäkerhet	9 10
att ⁵ Moderaterna ska verka för ett ökat samarbete mellan kommunerna för att ta fram smarta innovativa arbetssätt med digitala lösningar	11 12
att ⁶ Moderaterna ska verka för att kommuner och regioner använder digitala lösningar och digital teknik som norm där sådana lösningar finns	13 14 15
att ⁷ Moderaterna ska verka för att digital undervisning ska vara möjligt, i större utsträckning än vad som är lagligt idag	16 17
att ⁸ Moderaterna ska verka för att motverka digitalt utanförskap	18
att ⁹ motionen vidaresänds till Moderaternas partistämma	19 20
FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT	21
Förbundsstämman beslöt att bifalla propositionen.	22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:1

- 1
2 Motionärerna berör frågor om digitaliseringen och hur samhället ska ta tillvara
3 de möjligheter som kommer med den. De lyfter värdet av att Sverige behöver
4 skapa och intensiviera samarbeten genom en nationell kraftsamling runt
5 digitalisering. En större samordning mellan myndigheter, utökad utbildning
6 inom digitalisering samt en genomarbetat integrering av digitala hjälpmedel
7 inom offentlig sektor lyfts även det fram som mycket viktigt.
8
- 9 Digitaliseringen påverkar samhällets invanda strukturer och arbetssätt. Vi kan
10 med säkerhet säga att de digitala inslagen i våra liv kommer fortsätta att öka.
11 Det gör att individ, organisation och samhälle behöver förstå digitaliseringens
12 grunder och hur den kan bistå oss. Ett aktivt ledarskap – nationellt, regionalt
13 och lokalt – är viktigt. Sverige behöver ett politiskt ledarskap som bejakar
14 digitaliseringens och AI med dess möjligheter och tydligt definierar det
15 egna politiska ansvaret. Flertalet studier, rapporter och experter pekar dock
16 ut det digitala ledarskapet som en av orsakerna till att digitaliseringen i
17 Sverige har tappat fart. OECD bekräftar denna bild och rankar den svenska
18 digitaliseringen av offentlig sektor på en bottenplats bland industrialiserade
19 länder.
20
- 21 Partistyrelsen delar även motionärernas bild att förenklad administration och
22 att sätta användaren i fokus är centralt. Olika system som hanteras på samma
23 arbetsplats kommunicerar inte nödvändigtvis med varandra och kräver därför
24 att man utför exakt samma uppgift flertalet gånger. Det är frustrerande och
25 ineffektivt för arbetstagaren och en onödig kostnad för samhället.
26
- 27 Partistyrelsen delar generellt motionärens bild av digitaliseringens vikt för
28 välfärden. Vi ligger långt efter våra grannländer gällande digitalisering inom
29 offentlig sektor och det finns stora effektivitets- och kvalitetsvinster med
30 en högre grad av digitalisering. DIGG (Myndigheten för digital förvaltning)
31 har räknat ut att digitaliseringen kan hjälpa offentlig förvaltning att spara
32 130 miljarder kronor årligen. Partistyrelsen kan vidare konstatera att den
33 moderatledda regeringen i juni 2023 gav E-hälsomyndigheten i uppdrag
34 att ta fram ta fram förslag till en färdplan för genomförandet av regeringens
35 målsättning om en nationell digital infrastruktur för hälso- och sjukvården.
36
- 37 En nationell e-legitimation är nödvändig dels av de skäl motionärerna uppger,
38 men även för att kunna användas som identifikation vid högre säkerhetskrav.

I december 2022 gav den moderatledda regeringen en särskild utredare i uppdrag att utreda och lämna förslag på hur e-legitimationer ska kunna utfärdas på högsta tillitsnivå. Syftet med uppdraget är att stärka samhällets säkerhet och robusthet, motverka bedrägerier och underlätta för att fler ska kunna få tillgång till en e-legitimation. Utredaren ska också föreslå hur en digital identitetsplånbok ska kunna utfärdas. Uppdraget ska slutredovisas i maj 2024.

Digitaliseringsmyndigheten leder redan idag arbetet med en förvaltningsgemensam digital infrastruktur, Ena. Denna infrastrukturopsättning förväntas skapa samhällsnytta av den typ motionärerna berör, både i form av effektivare förvaltning och förenklad interaktion med myndighetsväsenden.

I Sverige finns sedan 2018 en nationell strategi för samhällets informations och cybersäkerhet som utvecklats vidare i flera steg. Det har tidigare varit tydligt att särskilt kommunerna inte uppfyllt de krav som ställts på dem. Här är det viktigt att ställa tydliga krav och att de aktörer som inte lever upp till säkerhetskraven för samhällsviktiga digitala tjänster faktiskt beläggs med viten och sanktionsavgifter. Lika viktigt är att de aktörer som är i behov av stöd får tillgång till detta.

Det som alla innovationer och tekniska genombrott historiskt har gemensamt är erfarenheten att det finns både uppsidor och faror. Den digitala tekniken har inneburit ett lyft för mänskligheten, men också skapat arenor där trollfabriker, desinformation och anonyma hatare tillåtit att växa fram. Sverige behöver ett politiskt ledarskap som förmår att både bejaka möjligheter och beivra faror samt har förstånd att se skillnaden.

Motionären föreslår att digitala föreläsningar kan fungera som ett komplement till fysiska föreläsningar inom skolväsendet. Partistyrelsen ser inga hinder för att det kan göras redan idag men anser samtidigt att lärarledd tid är mycket viktigt. Information och utbildningsinsatser generellt i samhället måste fortsatt gå hand i hand med framtida utveckling och integrering av digitala lösningar i den mån det är ändamålsenligt. Detta gäller inte endast i skolväsendet utan måste genomsyra det allmänna.

Även om partistyrelsen delar motionärernas framtidstro på digital teknik anser är det dock professionen i samråd med politiken som ska avgöra vilka

1 lösningar som ska användas inom kommunala och regionala sektorn. Dessa
2 lösningar ska i första hand vara effektiva, inte digitala. Även om dessa krav
3 frekvent verkar sammanfalla.

4

5 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN BESLUTA:**

6

7 **att** bifalla att-satserna 2, 3, 4 samt 5 i motion 4:1, det vill säga,

8

9 **att** Moderaterna ska verka för ett ökat samarbete mellan
10 kommuner, regioner och nationellt för att ta fram
11 välfungerande, kompatibla system för välfärdssektorn

12

13 **att** Moderaterna ska verka för att det tas fram
14 rekommendationer och allmänna råd om
15 sektorsövergripande interoperabilitet

16

17 **att** Moderaterna ska verka för en ökad kunskap och förmåga
18 inom informations- och cybersäkerhet

19

20 **att** Moderaterna ska verka för ett ökat samarbete mellan
21 kommunerna för att ta fram smarta innovativa arbetssätt
22 med digitala lösningar

23

24 **att** anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 4:2

MODERATERNA I HALLANDS LÄN

ENHETLIGT JOURNALSYSTEM

Digitaliseringen möjliggör ökad tillgänglighet och en mer jämlik hälso- och sjukvård. Vi ser däremot att det finns vissa utmaningar kring implementeringen i Halland och Sverige. En av de största utmaningarna vi ser är hur vi ska nyttja patientinformation och hälsodata på ett systematiskt och metodiskt sätt. Lyckas vi skapa ett systematiskt användande av hälsodata har vi också möjliggjort för en mer förebyggande ansats till hälso- och sjukvård. Den största nyckeln för att lyckas är ett enhetligt system för journalföring.

Ett enhetligt journalsystem handlar inte nödvändigtvis om att alla regioner ska använda samma journalsystem från samma leverantör utan snarare om en enhetlig struktur och formatering av patientdata så att samtliga regioner sömlöst ska kunna få tillgång till den information de behöver för att bäst kunna hjälpa patienten.

BAKGRUND

Region Halland var först med att införa ett enhetligt journalsystem inom regionen, men nästa steg behöver tas för att skapa en sömlös hantering över regiongränser. Där tror vi att Halland som föregångsregion kan spela en avgörande roll i utvecklingen.

Patientjournalagen ålägger alla vårdgivare att journalföra patienters hälsotillstånd. Det är vårdgivaren som äger journalen och patienten har en passiv roll och ges endast möjlighet att läsa sin journal. Dagens lagstiftning är inte anpassad för hur hälso- och sjukvården är organiserad med hänsyn till våra moderna beteenden där vi söker olika vårdgivare och flyttar mellan kommuner och regioner i högre utsträckning än förr. Det är inte bara för patienterna det är svårt att komma åt sin journal, även för vårdgivarna är det både svårt och tidskrävande att komma åt en patients journal om vården inte utförts inom den egna regionen.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 EN PATIENTDATAREFORM

2 För att effektivisera vården, minska administrationen och använda de
3 personella resurser vi har på ett bättre sätt krävs att både patienten och
4 våra verksamheter enkelt kan få tillgång till den journaldata som redan tagits
5 fram. Data som testresultat, mätvärden, journalanteckningar och diagnoser
6 ägs idag av ett flertal olika hälso- och sjukvårdsaktörer som alla använder
7 olika system som inte kommunicerar med varandra. Vi vill därför se en reform
8 där patienten själv äger sin samlade vårdinformation och ges möjlighet
9 att förvalta och dela denna till sina vårdgivare. Genom att patienten själv
10 äger informationen undanröjs en mängd sekretesshinder jämfört med om
11 respektive vårdgivare äger informationen då de inte kan förutsätta samtycke
12 åt en tredje part. Reformen syftar även till att stärka patientens inflytande
13 över sin egen vård.

14
15 Genom att patienten äger sin egen vårddata skapas en virtuell,
16 sammanhållen journalföring där information från en obegränsad mängd källor
17 tillsammans skapar de bästa förutsättningarna för hälso- och sjukvården att
18 både ge sjukvård och arbeta förebyggande.

19
20 Vårdinformation behöver klassificeras för att kunna väga patientens rätt
21 till integritet mot vinsterna av att anonymiserat kunna använda patientdata
22 i forskningssyfte. Informationens nya ägarstruktur får inte förhindra
23 samordningen av aidentifierad data som är en av de största möjliggörarna
24 för digitala innovation.

26 VIKTEN AV INFRASTRUKTUR OCH SAMORDNING

27 Privata företags innovationer är en motor för att driva tekniken framåt.
28 Utvecklingen av ny digital teknik måste främjas och kommer komma till gagn
29 för såväl den offentliga verksamheten som patienternas bästa.

30
31 Den digitala utvecklingen kräver rätt förutsättningar. Vinsterna ses även
32 inom äldreomsorgen där utvecklingen nu börjar ta fart och en rad innovativa
33 lösningar skapar ökad kvalitet för vårdtagarna. Dagens lagstiftning är helt
34 enkelt inte anpassad till moderna digitala arbetssätt. Ett tydligt exempel är
35 användandet av molntjänster som inom privat verksamhet är en vedertagen
36 standard men inom offentlig sektor förhindras av allt för detaljerade
37 regler. Vi behöver en lagstiftning som är mer anpassningsbar till framtida
38 lösningar. Lagstiftningen bör övergå i en ramlagstiftning där man fokuserar

på principerna snarare än de tekniska lösningarna. I stället för detaljerade regelverk bör allmänna råd tillämpas.

Regelverken för tekniska lösningar behöver gå hand i hand med utveckling och innovation. Vi vill därför införa en slags frizoner för teknisk utveckling såsom vårdinformationsstöd, så kallade ”regulatoriska sandlådor” där tekniska lösningar och regelverk utvecklas parallellt. Ett antal utvalda företag kan då med ett tydligt syfte få möjlighet att i en kontrollerad miljö testa och utveckla nya lösningar för att utveckla både vården och lagstiftningen.

KONKURRENS SOM DRIVER UTVECKLING

Vi tror att konkurrens driver utveckling och värnar den fria marknaden, vilket är därför vi förordar en patientdatareform snarare än att skapa ett monopol på marknaden för journalsystem. En sammanhållen patientägd databas som är strukturerad enligt en fastställd standard möjliggör för regionerna och de privata vårdaktörerna att själva välja vilket journalsystem de vill använda för att läsa denna information, på samma sätt som att man kan välja vilken webbläsare man vill använda för att öppna en hemsida.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta:

- att¹** Moderaterna ska verka för att genom en patientdatareform flytta ägandet av patientdata från vårdgivaren till patienten
- att²** Moderaterna ska verka för att tillåta regulatoriska sandlådor där innovationer kan utvecklas utan byråkratiska hinder
- att³** Moderaterna ska verka för att ta fram en nationellt standardiserad struktur för vårdinformation som möjliggör att samtliga vårdgivare oavsett journalsystem kan komma åt patientens data
- att⁴** motionen vidare sänds till Moderaternas partistämma

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslöt att bifalla propositionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:2

1
2 Motionärerna påpekar att det idag finns stora hinder med olika typer av
3 journalsystem i olika regioner. Det skapar svårigheter både för patienter
4 och vårdgivare att komma åt journalen. Motionären föreslår att patienten
5 istället ska äga sin egna vårddata på en sammanhållen patientägd databas
6 där vårdgivarna kan komma åt den med valfritt eget journalsystem. För att
7 kunna nyttja digitaliseringens möjligheter – inte minst avseende AI – behövs
8 stora mängder data. Dessa kommer på sikt innebära ökade möjligheter att
9 diagnostisera exempelvis cancerdiagnoser och förbättra vårdinnehållet.
10 Partistyrelsen delar problembilden med att vårdgivarna äger patientdata.
11 Det är därför glädjande att riksdagen har tillkännagett för regeringen att:
12 “det behöver genomföras en långsiktig patientdatareform som tar ett samlat
13 grepp om patientdatafrågorna. Grundläggande för en sådan reform bör enligt
14 utskottet vara att säkerställa att det är patienten som äger sin patientdata”
15 (bet. 2021/22:SoU17, s. 27). En sådan reform skulle syfta till att ge varje
16 patient möjlighet att – mot löfte om avpersonifiering – ge sitt samtycke att
17 ens journaler används för forskning och digital utveckling.

18
19 Partistyrelsen delar vidare motionärens bild över nyttan med att underlätta
20 åtkomst av patientdata mellan vårdgivare. Redan idag finns dock ett
21 nationellt verktyg för att möjliggöra för vårdgivare att komma åt patientdata
22 från andra vårdgivare, Nationell patientöversikt, NPÖ. Partistyrelsen delar
23 dock motionärens bild som företag och akademi också ger uttryck för att det
24 sannolikt behövs ytterligare standardisering av journalsystemet. I juni 2023
25 gav den moderatledda regeringen E-hälsomyndigheten i uppdrag att ta fram
26 ta fram förslag till en färdplan för genomförandet av regeringens målsättning
27 om en nationell digital infrastruktur för hälso- och sjukvården. Uppdraget ska
28 redovisas i mars 2024.

29
30 Gällande en “regulatorisk sandlåda” kan partistyrelsen även där konstatera
31 att ett sådant upplägg inte bör drivas på egen hand utan bör vara en del av
32 en större patientreform. Även om förslaget i sig är intressant finns det risk
33 att det inom en sådan reform blir felriktad eller helt verkningslös då det utgår
34 från nuvarande lagstiftning.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN BESLUTA:

35
36
37
38 att anse motion 4:2 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 4:3

JOHAN BERGMAN, BERGS KOMMUN - JÄMTLANDS LÄN

FÖRSTÄRKNING AV LSS

LSS-lagstiftningen har sakta men säkert urholkats och fler och fler blir trots tydliga behov nekade assistans, boendeanpassningar samt även plats på särskilda boenden. Detta sätter många personer med funktionsvariationer i en svår sits att kunna tillgodogöra sig sina rättigheter som man har som medborgare och i en del fall framkallar detta även en reell livsfara. Och många kommuner samt Försäkringskassan går även mot denna som är fattade i en del av dessa fall utan annan motivering än besparingar. Många familjer hamnar i situationen att föräldrarna inte klarar av vardagen eftersom de inte får tillräckligt med hjälp med motiveringen normalt föräldraansvar som i dessa fall kräver betydligt mer. Och i många fall blir det ökade föräldraansvaret för det funktionsvarierade barnet så stort att det inte blir någon tid över för eventuella syskon och att någon av föräldrarna måste sluta arbeta för att kunna ta hand om barnet.

På det görs det väldigt integritetskränkande kontroller som få andra skulle acceptera.

Därför yrkar jag på att Moderaterna ska arbeta för:

- att¹ vi ska vara ett parti som slår vakt om LSS-lagstiftningen och även förstärker den
- att² familjer i behov ska få den stöttning de behöver för att klara vardagen
- att³ slå vakt om personer med funktionsvariations integritet
- att⁴ göra Konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning till lag

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

- 1
2 Förbundsstyrelsen tackar motionären för motionen.
3 I Sverige ska alla ha möjlighet att delta i samhället utifrån sina
4 förutsättningar. Den som har en funktionsnedsättning ska kunna vara en
5 del av samhällsgemenskapen genom utbildning, arbete och sysselsättning
6 anpassat efter sin egen förmåga. Det ska finnas tillgång till boendeformer
7 och hjälpmedel som möter varje individs behov.
8
9 En funktionsnedsättning ska inte begränsa möjligheterna för den som kan
10 och vill jobba att bidra utifrån sin förmåga och för de som på grund av
11 funktionsnedsättning inte har möjlighet att delta i arbetslivet över huvud taget
12 vill vi öka möjligheterna till en meningsfull daglig sysselsättning utformad
13 utifrån egna önskemål och förutsättningar.
14
15 LSS ska garantera att personer med omfattande och varaktiga
16 funktionshinder får stöd som kan undanröja svårigheter i vardagen. Stödet
17 syftar till att hjälpa människor med funktionsnedsättning att i så stor
18 utsträckning som möjligt leva friare och mer självständiga liv.
19
20 LSS har inneburit ökad valfrihet, större inflytande och bättre livskvalitet för
21 många personer med svåra funktionsnedsättningar. Ytterst handlar det om
22 att tillförsäkra personer med omfattande och varaktiga stödbehov insatser
23 som de behöver för sitt dagliga liv. Detta kräver ett stabilt och långsiktigt
24 ansvarstagande från samhällets sida.
25
26 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta
27
28 **att** bifalla att-sats 3
29 **att** anse att-sats 2 besvarad
30 **att** avslå att-sats 1 och 4
31 **att** motionen skickas vidare till partistämman
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

- att** bifalla att-sats 3
- att** anse att-sats 2 besvarad
- att** avslå att-sats 1 och 4
- att** motionen skickas vidare till partistämman

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

MOTION 4:4

MAGNUS GÄRDEBRING OCH ELIN PETERSSON KARLSHAMN - BLEKINGE LÄN

VÄRNA LSS LEGITIMITET – AVSKAFFA MÖJLIGHETEN FÖR NÄRSTÅENDE ATT BLI PERSONLIG ASSISTENT

LSS är en rättighetslag som ska garantera personer med omfattande och varaktiga funktionshinder goda levnadsvillkor, att de får den hjälp de behöver i det dagliga livet och att de kan påverka vilket stöd och vilken service de får. Målet är att den enskilde får möjlighet att leva som andra.

LSS ger rätt till tio insatser för särskilt stöd och särskild service som människor kan behöva utöver det som de kan få genom annan lagstiftning. LSS är ett komplement till andra lagar och innebär inte någon inskränkning i de rättigheter som andra lagar ger. En begäran om stöd och service från en person som ingår i lagens personkrets bör i första hand prövas enligt LSS om det är en insats som regleras i lagen. Motivet till detta är att det i allmänhet får antas vara till fördel för den enskilde.

Personlig assistans ska vara ett personligt utformat stöd som ges av ett begränsat antal assistenter till den som på grund av stora och varaktiga funktionshinder behöver hjälp med sina grundläggande behov, till exempel hjälp med personlig hygien, måltider, att klä av och på sig, att kommunicera med andra eller annan hjälp som förutsätter ingående kunskap om den funktionshindrade. Den som har behov av personlig assistans för sina grundläggande behov har även rätt till personlig assistans för andra personliga behov.

Det är inte ovanligt att den nära familjekretsen blir anlitad som personlig assistent och ibland har hela familjer sin försörjning ur gynnande LSS beslut. Detta är tyvärr inte alltid till gagn för den enskilde och en osund inlåsnings effekt blir inte sällan resultatet. Vi menar att lagstiftningen finns till för den assistansberättigade och inte familjens försörjning.

Om vi på allvar värnar om assistansreformens långsiktiga legitimitet och hållbarhet, såväl gällande kvalitet som individernas rätt till valfrihet så bör möjligheten för närstående att utföra den personliga assistansen avskaffas.

Assistansreformen används ibland också som redskap för kriminella. Det måste nog följas upp och stävjas eventuella oegentligheter såsom att enskilda utförare försöker utnyttja systemen för egen vinning eller försök till att fuska till sig resurser som egentligen är avsedda att komma dem till del som behöver samhällets stöd allra mest.

Med anledning av ovanstående föreslår vi förbundsstämman besluta

att¹ Moderaterna verkar för att möjligheten för närstående att arbeta som personlig assistent enligt LSS avskaffas

att² Moderaterna verkar för nolltolerans mot fusk inom LSS

att³ Motionen vidaresänds till partistämman.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTIONERNA 4:3 OCH 4:4

Motionären för motion 4:3 menar att lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) bör stärkas mot bakgrund av att lagstiftningen har urholkats och att fler nekas bland annat assistans trots tydliga behov, vilket sätter många personer med funktionsvariationer och deras familjer i en svår situation. I motion 4:4 vill motionärerna avskaffa möjligheten för närstående att bli personlig assistent.

Moderaternas utgångspunkt när vi utformar vår politik är människan. När det handlar om LSS-lagstiftning och personlig assistans innebär det att lagar och regelverk ska utformas så att de människor som behöver samhällets stöd allra mest ska få det. Vi värnar om assistansreformens långsiktiga hållbarhet och legitimitet. Det är politikens uppgift att säkerställa att lagar, finansiering och regelverk lever upp till detta.

Det finns stora möjligheter att utveckla den viktiga frihetsreformen som personlig assistans är. Det kommer kräva ett helhetstänkande där alla delar för att få ihop ett långsiktigt stabilt och hållbart regelverk och organisering kring insatsen personlig assistans är lika viktiga att få på plats.

I mars 2023 tog överlämnades utredningsbetänkandet Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans (SOU 2023:9) till regeringen. Utredningens uppdrag var att föreslå hur ett statligt huvudmannaskap kan utformas, överväga förslag till alternativa lösningar till ett statligt huvudmannaskap. Utredaren gör bedömningen att ett statligt huvudmannaskap har bättre förutsättningar för likvärdighet, långsiktighet och kvalitet i tillämpningen av lagstiftningen och för den enskilde. Utredningen har remitterats och remisstiden avslutades 9 juni 2023. Utredningens förslag, tillsammans med remissinstansernas synpunkter, bereds i Regeringskansliet.

Sverige ratificerade den omnämnda konventionen 2008. Då bedömdes inte att några lagstiftningsåtgärder var nödvändiga för att Sverige skulle kunna tillträda konventionen, eftersom svensk rätt ansågs överensstämma med de bestämmelser som finns i konventionen. Konventionen trädde i kraft 2009. Stat, kommun och region har ett gemensamt ansvar att följa konventionen.

I riksdagen har Moderaterna sedan tidigare drivit att ytterligare viktiga

redskap att säkerställa kvaliteten i välfärden, inom bland annat personlig assistans, är att systematiskt använda system med generell tillståndsplikt för alla oavsett om det rör offentligt eller privat driven verksamhet, nationella kvalitetskriterier och regelbunden uppföljning och utvärdering.

Den som inte levererar LSS-verksamhet såsom personlig assistans av kvalitet som är tillräckligt bra, enligt kvalitetsmåten, ska få lägre ersättning. Det skapar tydliga drivkrafter att ständigt utveckla kvaliteten och motverkar försök till fusk och att minska kostnader för att kunna förbättra sina ekonomiska resultat. Uppföljning och utvärdering ska alltid vara redskap i styrningen av välfärdsverksamheter.

Välfärds kriminalitet är ett allvarligt samhällsproblem. Delegationen för korrekta utbetalningar från välfärdssystemen uppskattade att omkring 300 miljarder kronor kan ha betalats ut felaktigt från välfärdssystemen sedan år 2005. Nationellt underrättelsecentrum har till exempel visat i en rapport att det förekommer systematisk organiserad brottslighet i syfte att ta hand om skattebetalarnas pengar som är avsedda för personlig assistans. Välfärds kriminalitet är förlorade skatte kronor och det är resurser som istället kunde använts för att utveckla välfärden för alla med behov av assistans, vård och omsorg.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att bifalla att-sats 2 i motion 4:4, det vill säga,

att Moderaterna verkar för nolltolerans mot fusk inom LSS

att anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

MOTION 4:5

JOHAN BERGMAN, BERGS KOMMUN - JÄMTLANDS LÄN

NY PATIENTSÄKERHETSLAG

I Sverige dör årligen cirka 1400 personer i vårdrelaterat slarv. Samtidigt har det blivit svårare som patient och anhörig att kunna hävda sin rätt, få oberoende prövning av sitt fall eftersom det är behandlande läkare som bestämmer om det ska bli en andra bedömning samt även vem som ska göra denna bedömning.

Ofta försöker sjukhusen att skylla ifrån sig och gör allt vad de kan för att skydda sig själva vilket har lett till en försämrad patientsäkerhet och färre rättigheter som patient.

Dessutom gör preskriptionstiden på tio år det svårare att få rätt i ett fall där det är ett barn som har farit illa eftersom föräldrar inte alltid orkar att både ta hand om barnet med eventuella syskon samtidigt som de ska driva en process. Och när barnet är gammal nog att själv kunna driva fallet är det preskriberat.

Därför yrkar jag på att vi i Moderater ska arbeta för:

- att¹** en ny säkrare lagstiftning tas fram
- att²** lagen ska ändras så att patienten själv ska kunna vända sig till IVO
- att³** patienten ska kunna begära en andra bedömning och ha större inflytande över vem som gör denna
- att⁴** vid vårdmisstag gällande barn ska preskriptionstiden räknas från den dag barnet fyllt 18 så att personen själv ska kunna driva fallet
- att⁵** det ska bli bättre bakgrundskontroller på läkare och att det ska vara lättare att kunna dra in läkarlegitimationen vid allvarliga fall
- att⁶** motionen skickas vidare till partistämman

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar motionären för motionen.

Målet för hälso- och sjukvården är en god hälsa och sjukvård på lika villkor för hela befolkningen. Vården ska ges med respekt för alla människors lika värden och för den enskilda människans värdighet. Vårdgivaren styrs även av patientsäkerhetslagen som ska säkerställa att de behov som patienten har tillgodoses på bästa möjliga sätt. I händelse av vårdskada eller risk för vårdskada har patienten och närstående alla möjligheter att anmäla händelsen till IVO, inspektionen för vård och omsorg, som gör en händelseanalys tillsammans med patienten och den vårdpersonal som varit med om händelsen. Lagen säger att vårdgivaren är skyldig att rapportera missförhållanden, vårdskador och tillbud till IVO (tidigare känd som Lex Maria).

IVO utreder vad som hänt och har inte enbart fokus på hälso- och sjukvårdspersonalens agerande, tyngden ligger framför allt på att bedöma om något blev fel och i så fall varför. IVO bedömer också vad som är viktigt att åtgärda för att inte samma händelse ska inträffa igen. Vårdgivaren ska rapportera om legitimerad personal bedöms utgöra en fara för patientsäkerheten. Det måste finnas faktiska omständigheter som talar för att personen utgör en fara för patientsäkerheten. Om IVO anser att det finns skäl för prövotid, återkallelse av legitimation eller annan behörighet eller begränsning av förskrivningsrätt ska en anmälan göras till HSN (Hälso- och sjukvårdens ansvarsnämnd - Socialstyrelsen).

Preskriptionstiden gällande vårdskador är den samma för alla åldrar. Att utreda alla för mer vårdskador och tillbud ska ske så skyndsamt som möjligt. Det kan vara svårt att utreda skador som uppkommit efter lång tid, exempelvis 18 år då journalhandlingar samt personal som varit med om händelsen inte längre finns tillgängliga, utifrån det kan bedömningen bli missvisande.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

- att** bifalla att-sats 5
- att** avslå att-sats 1, 3 och 4
- att** anse att-sats 2 besvarad

1 att motionen skickas vidare till partistämman

2

3 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

4 att bifalla att-sats 5

5 att avslå att-sats 1, 3 och 4

6 att anse att-sats 2 besvarad

7 att motionen skickas vidare till partistämman

8

9 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:5**

10

11 Motionären lyfter frågan om att stärka patientsäkerheten och föreslår att det
12 ska vara lättare att återkalla läkarlegitimationer.

13

14 Partistyrelsen delar motionärens uppfattning om att patientsäkerheten
15 och patienten ska sättas i första rummet. Den som är i behov av vård
16 ska alltid känna sig trygg i kontakterna med svensk hälso- och sjukvård.
17 Den förra moderatledda regeringen tog fram och implementerade
18 patientsäkerhetslagen. För att säkerställa en god vård är det centralt att
19 patientsäkerhetslagen efterlevs.

20

21 Vårdgivare är enligt Lex Maria skyldiga att rapportera händelser som medfört
22 eller hade kunnat medföra allvarliga vårdsador till Inspektionen för vård och
23 omsorg (IVO). Vårdgivare ska även rapportera om legitimerad personal utgör
24 en fara för patientsäkerheten. Om IVO anser att det finns skäl för återkallelse
25 av legitimation ska en anmälan göras till HSN (Hälso- och sjukvårdens
26 ansvarsnämnd) som prövar om återkallelse av legitimationen ska göras.
27 Enligt patientsäkerhetslagen ska en legitimation inom hälso- och sjukvården
28 återkallas bland annat om den legitimerade har varit grovt oskicklig vid
29 utövandet av sitt yrke, har gjort sig skyldig till ett allvarligt brott eller på annat
30 sätt visat sig uppenbart olämplig att utöva yrket. Antalet läkarlegitimationer
31 som återkallas har ökat de senaste åren. År 2022 återkallades 43 stycken.
32 Utöver ovanstående kan partistyrelsen konstatera att patienten, eller
33 närstående till patienten om patienten inte själv kan anmäla saken, kan göra
34 en anmälan till IVO.

35

36 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

37

38 att anse motion 4:5 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 4:6

JOHAN BERGMAN, BERGS KOMMUN - JÄMTLANDS LÄN

UPPRÄKNING AV SJUK- OCH AKTIVITETSERSÄTTNINGEN

Många med sjukersättning och aktivitetsersättning (före detta sjukpension) lever under fattigdomsgränsen och går minus varje månad och blir tvungna att förlita sig på sina anhöriga där dessa finns för att klara ekonomin varje månad. Som högst var dessa ersättningar 1981 i jämförelse med övriga samhällets ekonomi men efter det har inte dessa ersättningar räknats upp med samma takt som minilönerna har vilket blir indirekt en bestraffning och är mest anpassad efter tiden när personer med funktionsvariationer bodde på institutioner. Dessutom försvårar reglerna kring dessa ersättningar möjligheterna för dem med dessa ersättningar att kunna påverka bland annat politiskt.

Ett annat problem är att med dagens regler kring sjukersättning och studier sådana att en med deltids sjukersättning begränsas avsevärt att kunna vidareutbilda sig.

Sedan betalar en person med 100% sjukersättning cirka 1000 kronor mer i skatt varje månad eftersom skattesänkningarna på sjukersättningen har inte hunnit med övriga sänkningar.

Därför yrkar jag för att Moderaterna ska utreda möjligheterna för:

- att¹ sjuk- och aktivitetsersättningens belopp ska anpassas efter en god levnadsstandard
- att² reglerna kring hur mycket man får jobba bör ses över och öka möjligheterna för personer med dessa ersättningar kunna vara med att påverka.
- att³ för den som har deltidsjukersättning ska möjligheten att kunna studera på sina arbetande procent finnas med bibehållen sjukersättning

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 **att**⁴ skattesatsen justeras till samma nivå som skatt på lön

2 **att**⁵ motionen skickas vidare till partistämman

3

4

5

6 **FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE**

7

8 Förbundsstyrelsen tackar motionären för motionen.

9

10 Sverige ska vara ett starkt samhälle som håller ihop. Där alla kommer till sin
11 rätt och får bidra, växa och utvecklas. Det kräver inte minst bättre möjligheter
12 till jobb, egen försörjning och att fler människor kan göra rätt för sig. I dag får
13 allt för många inte den chansen.

14

15 Många människor lever med delvis eller helt permanent nedsatt
16 arbetsförmåga. Det är människor som sen födsel eller genom olycka aldrig
17 kommer kunna fullt försörja sig själva genom arbete. Dessa har rätt till
18 aktivitets- eller sjukersättning beroende på ålder.

19

20 Motionären föreslår förändringar i sjukförsäkringen som syftar till att dessa
21 människor ska ha en ersättning som utvecklas över tid, att möjligheterna till
22 att arbeta det man kan ska förbättras samt att skatten på ersättningen ska
23 motsvara skatten på lön.

24

25 Förbundsstyrelsen delar motionärens förslag i synen på dessa frågor då det
26 i grunden är att tillämpa principerna för arbetslinjen för de människor som vill
27 men inte kan arbeta p.g.a. förutsättningar de själva inte råder över.

28

29 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

30

31 **att** bifalla motionen

32 **att** motionen skickas vidare till partistämman

33

34 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

35 Förbundsstämman beslutade

36

37 **att** bifalla motionen

38 **att** motionen skickas vidare till partistämman

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:6

Motionären lyfter frågan om att sjuk- och aktivitetsersättningens belopp ska anpassas efter god levnadsstandard. Motionären lyfter även bland annat att reglerna bör ses över gällande hur mycket en person med sjuk- och aktivitetsersättning får arbeta, att förbättra möjligheten att studera för den som har sjukersättning på deltid samt att införa samma skattesats på sjukersättning som på lön.

Uppräkningen av sjuk- och aktivitetsersättningen baseras på en indexering av prisbasbeloppet. Inför år 2023 räknades sjuk- och aktivitetsersättningen upp med 8,7 procent. Uppräkningen sker för att skydda ersättningen mot inflationen.

Motionären vill att nivån på sjuk- och aktivitetsersättningen ”anpassas efter god levnadsstandard”. I socialtjänstlagens 4 kapitel anges att ”[d]en enskilde ska genom biståndet tillförsäkras en skälig levnadsnivå”. I lagtexten definieras vad försörjningsstöd kan lämnas för, exempelvis livsmedel, kläder, hemförsäkring med mera. Utöver ”skälig levnadsnivå” finns ingen definition av ”god levnadsnivå”, som motionären efterlyser.

I sammanhanget bör också lyftas fram att den som har sjuk- och aktivitetsersättning också kan ha rätt till exempelvis bostadsbidrag.

Partistyrelsen anser att det skulle innebära svåra avvägningar och gränsdragningar att lägga till en ny definition, ”god levnadsnivå”, i lagstiftningen för att särskilja från socialtjänstlagens ”skälig levnadsnivå”.

De som fick beslut om sjukersättning före den 1 juli 2008 har möjlighet att under vissa förutsättningar arbeta, studera eller arbeta ideellt, och ändå ha kvar sjukersättningen. Den som arbetar och får en inkomst har efter ansökan möjlighet att arbeta med så kallad steglös avräkning. För ideellt arbete, exempelvis uppdrag i en förening, krävs ingen anmälan.

De som fått beslut om sjukersättning efter den 1 juli 2008 måste anmäla alla förändringar som kan påverka rätten till eller storleken på sjuk- och aktivitetsersättningen. Det kan exempelvis handla om personen i fråga börjar arbeta eller studera, får ideella uppdrag som tillkommer eller ändras i omfattning eller om arbetsförmåga förbättras, även om vederbörande inte

1 arbetar.

2

3 Utgångspunkten för den som har sjukersättning och bedöms permanent
4 sakna arbetsförmåga, i någon omfattning, måste i första hand vara att
5 personen får rehabilitering för att kunna återvända till arbetsmarknaden.
6 Antingen för att, efter rehabiliteringsinsatser, kunna förvärvsarbeta eller för
7 att bedriva studier.

8

9 I december 2023 ska utredningen En mer ändamålsenlig beräkning av
10 sjukersättning och aktivitetsersättning (dir. 2022:62) redovisas. Det återstår
11 att se vad den kommer fram till.

12

13 Moderaterna värnar arbetslinjen: det ska löna sig bättre att arbeta, eller
14 att ha arbetat. Den som har löneinkomster får ett jobbskatteavdrag, vilket
15 gör det mer lönsamt att arbeta. Utöver att jobbskatteavdraget gör det mer
16 lönsamt att arbeta, så bidrar jobbskatteavdragen till att skapa fler jobb.
17 Sammantaget innebär detta mer resurser till välfärden.

18

19 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

20

21 **att** anse motion 4:6 besvarad med vad som ovan anförts

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 4:7

SAILA QUICKLUND, BRÄCKE - JÄMTLANDS LÄN

HUVUDMANNASKAP FÖR SPECIALISTSJUKVÅRDEN

Svensk sjukvård står inför stora utmaningar. De medicinska framstegen går allt snabbare, vilket genererar kostsamma investeringar bland annat i ny teknik. Läkemedel forskas fram i en allt snabbare takt, vilket leder till att sjukdomar som inte var möjliga att bota eller lindra i dag och i framtiden kan göra skillnad för den enskilde patienten och dennes anhöriga. Läkemedelskostnaderna för regionerna stiger i en rask takt i och med de moderna läkemedlen som nu kommer ut på marknaden.

Vi ser bland annat mot bakgrund av ovanstående, en allt mer utbredd ojämlikhet vad gäller den hälso- och sjukvårdsservice som svenska medborgare har rätt att konsumera. Små regioner med svag skattekraft kämpar dagligen med ekonomin i syfte att kunna erbjuda sina innevånare samma höga sjukvårdsservice som vad stora regioner kan erbjuda sina innevånare.

Svensk hälso- och sjukvård finansieras dels genom statliga bidrag och stimulansmedel i olika former och dels av regionerna själva, genom den beskattningsrätt som regioner förfogar över. Jag menar att svensk hälso- och sjukvård är och skall vara en nationell angelägenhet. Det måste vara staten som garanterar att varje medborgare i Sverige har en likvärdig vård, oavsett var den ges inom landets gränser. Bostadsort ska inte avgöra vilken vård och behandling den enskilde kan få ta del av.

Utifrån ovanstående anser jag att Moderaterna bör se över möjligheten att tillsätta en utredning som får i uppgift att utreda huvudmannaskapet för svensk specialistsjukvård.

Mot bakgrund av ovanstående yrkar jag

att¹ Moderaterna i Jämtlands län ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över huvudmannaskapet för specialistsjukvården.

att² motionen skickas vidare till partistämman.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen tackar motionären för den välskrivna motionen.

Förbundsstyrelsen delar motionärens beskrivning över den problem som finns inom den svenska hälso- och sjukvården idag.

Frågor om sjukvårdens organisation och finansiering är viktiga och återkommande. Det finns mycket som fungerar bra inom vården i dag med det finns samtidigt, som sagt, en hel del som behöver förbättras. För Moderaterna är det centralt att identifiera samhällsproblem som väljarna känner igen sig i och formulera lösningar på dessa.

Som motionären beskriver står hälso- och sjukvården inför stora utmaningar som kräver ekonomiska muskler. Ny teknik, nya läkemedel och ökade anslag till forskning är exempel på detta. I sin tur kan detta ge en ökade skillnader mellan regioner, utifrån sina ekonomiska situationer och som medför att i regioner väljs behandlingsmetoder bort eller man avstår från inköp av dyra läkemedel. Detta är olyckligt för personer i behov av viss vård i regioner med svag ekonomi.

Med ett nationellt perspektiv över sjukvården tryggas vård på lika villkor, finansiering och en samordnad utveckling. En genomsnittlig region har i dag varken ekonomi eller befolkning för att klara av de ökande kraven från en alltmer specialiserad sjukvård. Ett statligt ansvar för sjukvården skulle även få stopp på regionernas konkurrens mellan varandra för att i stället övergå till en nationell samordning för patienternas bästa

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman

FÖRBUNDSTÄMMANS BESLUT

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman

MOTION 4:8

ROLAND NILSSON, GÄVLE - GÄVLEBORGS LÄN

ÖVERFÖR ANSVARET FÖR SJUKVÅRDEN TILL STATEN

Sjukvårdens organisation är inte anpassad för att hantera de behov som dagens sjukvård ställer. Den nuvarande organisationen kännetecknas av att regionerna formellt har självstyre men där den statliga styrningen ökar utan att tillgänglighet, vårdkvalité eller ekonomisk hushållning förbättras.

För att bedriva dagens avancerade sjukvård med hög kvalitet krävs ett betydligt större befolkningsunderlag än det som finns i regionerna. Regionerna är för små för den moderna sjukvården.

Både kvalitet och tillgänglighet varierar kraftigt i landet. Detta är inte förvånande med tanke på att vården utförs av 21 olika huvudmän. Coronapandemin visade tydligt att det saknas en nationell överblick.

Regionernas och professionens självständighet har kraftigt beskrivits genom destinerade statsbidrag. Det försvårar för professionen och ger mindre utrymme för regionpolitikerna.

En stor del av det arbete som regionerna utför påverkas av processer som hanteras och kanaliseras genom organisationen SKR (Sveriges kommuner och regioner). SKR är därmed en mycket central aktör med omfattande påverkan på regionernas verksamhet.

Sedan många år har både politiker och experter varit överens om att primärvården måste stärkas. Men trots detta har regionerna inte haft kraften att genomföra denna nödvändiga förändring.

Regionernas beskattningsrätt och den direktvalda regionala styrningen av vården bör tas bort och en ny ändamålsenlig organisation skapas där staten utgör grunden för sjukvården.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

1 Kostnaden för enbart den politiska verksamheten inom regionerna ökade
2 från 1,3 miljarder kronor 2007 till 2,1 miljarder kronor 2020, dvs en ökning
3 med 70 procent i löpande priser och med 50 procent i fasta priser.

4

5 Med anledning av ovanstående yrkar jag att Moderaterna ska verka för:

6

7 **att¹** ansvaret för sjukvården överföres till staten

8 **att²** regionerna avskaffas och regionernas beskattningsrätt tas bort

9 **att³** förbundsstämman antar motionen samt

10 **att⁴** överlämna motionen till partistämman

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen delar motionärens ambition om en mer jämlikvård. Vi delar också bilden av att uppdelningen på landsting/regioner bidrar till en ojämlivvård då de flesta är för små enheter för den moderna sjukvården.

Vi ser i dag stora brister i sjukvården när det gäller samordningen kring sjukhusinvesteringar, utbildning, kompetensförsörjning, IT-infrastruktur för att ta några exempel. Då är det inte hållbart att det hanteras av 21 olika regioner som har 21 olika sätt.

SOM-institutet vid Göteborgs universitet gjorde en stor mätning 2022 där 70 % av svenskarna anser att staten ska ta över ansvaret för sjukvården.

Ska vi uppnå en likvärdig vård måste regionernas inflytande över vården minskas och statens ökas.

I och med införandet av vårdvalssystemet råder nu fri etableringsrätt för alla aktörer. Därför bör även primärvården läggas på staten och därmed lägga grunden för ett nationellt vårdvalssystem.

Vi har i den här församlingen under de senaste åren diskuterat och tagit beslut om detta.

+Förbundsstämman 2019 13 § a: Ang Uppdelning av sjukvårdsansvaret mellan staten och kommunerna (Hans Sundgrens motion) beslutade stämman att bifalla förbundsstyrelsens förslag som innebar att ansvaret för ALL sjukvård flyttas till staten. Hans Sundgren hade föreslagit att ENBART ansvaret för specialistvården skall överföras till staten och att ansvaret för primärvården skulle överföras till kommunerna.

+Förbundsstämman 2021 12 § b: Ang Remissvar på Moderaternas idéprogram beslutade stämman att lägga till Roland Nilssons tilläggsyrkande som innebar att sjukvården ska reformeras, avskaffa regionerna och regionernas beskattningsrätt. Efter votering blev röstutfallet:

Förbundsstyrelsens förslag: 22 röster

Roland Nilssons förslag: 51 röster

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

1 +Förbundsstämman 2022 13 § Proposition - Antagande av länspolitiskt
2 program Del 6 - Sjukvård, sid 49 - 58. Beslutet blev att Moderaterna
3 Gävleborg ska verka för Förstatligande av sjukvården.

4
5 Därför bör vi även nu med anledning av ovanstående besluta att:

6
7 **att** bifalla motionen samt

8 **att** överlämna motionen till Partistämman

9 10 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

11

12 **att** bifalla motionen samt

13 **att** överlämna motionen till Partistämman

14

15

16 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:7** 17 **OCH 4:8**

18

19 I motion 4:7 lyfter motionären frågan om att statligt huvudmannaskap för
20 specialistsjukvården bör utredas. I motion 4:8 lyfter motionären frågan
21 om att föra över huvudmannaskapet i sjukvården till staten, samt att
22 förändra beskattningsrätten för regionerna med anledning av förändrat
23 huvudmannaskap.

24

25 Moderaterna har, liksom motionärerna, identifierat problematiken kring att hälso-
26 och sjukvården är ojämlik över landet. Väntan på vård och vårdköer varierar
27 mellan respektive region, och beroende på diagnos. Att korta vårdköerna
28 och förbättra tillgängligheten inom hälso- och sjukvården är högsta prioritet
29 för Moderaterna. Alla patienter ska kunna känna sig trygga med att man får
30 vård i rätt tid av hög kvalitet när man behöver den.

31

32 Den 1 juni 2023 presenterades en parlamentarisk utredning som har i
33 uppdrag att ta fram beslutsunderlag som gör det möjligt att stegvis och
34 långsiktigt införa ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap för hälso- och
35 sjukvården. Utredningen ska bland annat analysera och belysa för- och
36 nackdelar med ett helt eller delvis statligt huvudmannaskap för hälso- och
37 sjukvården, samt lämna förslag som säkerställer ett mer effektivt hälso- och
38 sjukvårdssystem som utgår från patienter och tar hänsyn till medarbetarens

behov, Kommittén ska presentera sitt slutbetänkande senast 2 juni 2025.
Tillsättandet av utredningen ingår i Tidöavtalet.

Partistyrelsen kan därmed konstatera att en utredning som ser över
huvudmannskapet, inklusive finansiering, för svensk hälso- och sjukvård
finns på plats.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motionerna 4:7 samt 4:8 besvarade med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 4:9

ROBERT HAMBERG, M FL, JÄMTLANDS LÄN

BEHOV AV ATT UTREDA ETT FÖRSÄKRINGSBASERAT HÄLSO- OCH SJUKVÅRDSSYSTEM I SVERIGE

Sveriges hälso- och sjukvårdssystem är ett offentligt finansierat system som grundar sig på skatteintäkter. Systemet är utformat för att ge likvärdig vård till alla medborgare, oavsett deras socioekonomiska status eller hälsotillstånd. Trots detta har det svenska hälso- och sjukvårdssystemet mött utmaningar på senare tid. Den åldrande befolkningen, bristen på vårdpersonal och den stigande efterfrågan på vårdtjänster är några av de utmaningar som systemet står inför. I denna motion vill vi argumentera för behovet av en utredning av ett försäkringsbaserat hälso- och sjukvårdssystem i Sverige.

Tillgänglighet: Ett offentligt försäkringsbaserat hälso- och sjukvårdssystem garanterar att alla medborgare har tillgång till vård oavsett ekonomisk ställning. Detta gör det möjligt för människor att få vård i tid innan deras tillstånd förvärras.

Kostnad: Ett offentligt försäkringsbaserat hälso- och sjukvårdssystem är oftast billigare för medborgarna eftersom det är finansierat av skattebetalarna. Detta minskar kostnaden för medicinska behandlingar och läkemedel för patienter och minskar också kostnaden för sjukvården som helhet.

Effektivitet: Ett offentligt försäkringsbaserat hälso- och sjukvårdssystem kan vara effektivare genom att undvika kostnader för reklam, administration och vinst som privat sjukvård kräver. Detta betyder också att det är mindre troligt att sjukvårdsföretag prioriterar vinst framför patientvård.

Förebyggande vård: Ett offentligt försäkringsbaserat hälso- och sjukvårdssystem fokuserar ofta på förebyggande vård, vilket minskar behovet av mer kostsamma medicinska ingrepp i framtiden.

Solidaritet: Ett offentligt försäkringsbaserat hälso- och sjukvårdssystem är en manifestation av solidaritet i samhället, där alla bidrar till att finansiera vården för alla. Detta minskar klyftorna i samhället och bidrar till att alla har samma tillgång till vård, oavsett inkomst eller bakgrund.

Det finns starka indikationer att ett offentligt försäkringsbaserat hälso- och sjukvårdssystem är en kostnadseffektiv och tillgänglig lösning för att säkerställa att alla medborgare har tillgång till högkvalitativ vård. Det finns även indikationer att ett sådant system kan uppnå en högre jämlik vård än nuvarande system. Det finns flera källor som pekar på de möjligheter som finns med ett offentligt försäkringsbaserat hälso- och sjukvårdssystem:

Världshälsoorganisationen (WHO): WHO anser att alla människor borde ha tillgång till grundläggande hälso- och sjukvård, och stöder offentliga försäkringsbaserade hälso- och sjukvårdssystem. (WHO (2021). Health Financing.)

Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD): OECD har rapporterat om fördelarna med offentliga försäkringsbaserade hälso- och sjukvårdssystem, och har funnit att de kan vara kostnadseffektiva och förbättra hälsoresultaten. (OECD Indicators.)

The Commonwealth Fund: The Commonwealth Fund, en oberoende organisation som utforskar hälso- och sjukvårdssystem över hela världen, har funnit att offentliga försäkringsbaserade system kan vara kostnadseffektiva och leda till bättre hälsoutfall. (The Commonwealth Fund (2017). *Mirror, Mirror 2017: International Comparison Reflects Flaws and Opportunities for Better U.S. Health Care.*)

Nationella Institutet för hälsa och vårdexcellens (NICE): NICE är en brittisk organisation som utvecklar riktlinjer för hälso- och sjukvård. De har funnit att offentliga försäkringsbaserade system kan förbättra tillgängligheten till vård och leda till bättre hälsoresultat. (National Institute for Health and Care Excellence (NICE) (2014). *Principles for Best Practice in Clinical Audit*)

1 Mot bakgrund av ovanstående yrkar vi

2

3 **att¹** Moderaterna i Jämtlands län ställer sig bakom det som anförs i
4 motionen om att utreda ett försäkringsbaserat hälso- och
5 sjukvårdssystem i Sverige

6 **att²** motionen skickas vidare till partistämman.

7

8

9 Robert Hamberg

Jennie Klaesson

Per Svec

10 Östersund

Krokom

Östersund

11 Jämtland

Jämtland

Jämtland

12

13 Maud Herkules

Joha Loock

Mats E Nilsson

14 Ragunda

Bräcke

Östersund

15 Jämtland

Jämtland

Jämtland

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill tacka motionärerna för en välskriven och relevant motion.

Sjukvården är ofta föremål för en flitig debatt och det på goda grunder. Den gamla landstingsmodellen från 1800-talet är inte längre en modell som kan sägas fungera problemfritt i det moderna Sverige. Regeringen har efter förhandlingar med Kristdemokraterna introducerat en utredningen om hur ett förstatligande av specialistsjukvården kan gå till, en utredning som kommer att ta tid och ett eventuellt genomförande som kommer att ta ännu längre tid.

Moderaterna i Jämtlands Län verkar sedan tidigare för att en sådan utredning ska genomföras, med en utredning nu på plats får frågan därför sägas vara överspelad. Det naturliga steget nu är därför att se frågan i ett nytt ljus och det genom att belysa frågan utifrån ett försäkringssystem, någonting som fungerar framgångsrikt i ett flertal andra länder, däribland Nederländerna. Här är det såklart eftersträvansvärt att vi med ett försäkringssystem får se en flora av privata utförare som jobbar på uppdrag av staten. Motionärerna argumenterar väl för sin sak och pekar ut en bra riktning för svensk hälso- och sjukvård.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman

FÖRBUNDSSTÄMMAN BESLUT

att bifalla motionen

att motionen skickas vidare till partistämman

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:9

1
2 Motionärerna lyfter frågan om att utreda ett försäkringsbaserat hälso-
3 och sjukvårdssystem i Sverige. Ett försäkringsbaserat hälso- och
4 sjukvårdssystem skulle bland annat leda till ökad tillgänglighet, lägre
5 kostnader samt vara mer effektivt, enligt motionärerna.

6
7 Sverige har en hög grad av skattefinansiering hälso- och sjukvården, omkring
8 84 procent. Andra länder har valt andra lösningar med en mindre andel
9 skattefinansiering, ofta kombinerat med en obligatorisk sjukvårdsförsäkring.

10
11 Inför arbetsstämman 2021 hade partistämman 2019 gett i uppdrag att
12 se över den långsiktiga finansieringen av vården och omsorgen. En
13 särskild översyn skulle genomföras av den nuvarande skattebaserade
14 finansieringsmodellen i syfte att åstadkomma effektivare vård med hög
15 kvalitet och god tillgänglighet. Arbetsstämmans beslut var att Moderaterna
16 ska verka för att modellen med skattefinansiering av vården och omsorgen
17 ska bibehållas.

18
19 Partistyrelsen anser samtidigt att det inte finns skäl att stänga dörren för att
20 vårt framtida hälso- och sjukvårdssystem bör utformas på ett sätt skiljer sig
21 från dagens ordning. Dock behöver fokus här och nu ligga på åtgärder för
22 att stärka patientens rättigheter och inflytande, att öka tillgängligheten och
23 att säkerställa en jämlik vård i hela landet utifrån de förutsättningar dagens
24 system ger.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

25
26
27
28 **att** anse motion 4:9 besvarad med vad som ovan anförts
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 4:10

MODERATERNA ÖREBRO LÄN

INFÖR FLER VÅRDHUNDAR OCH VÅRDKATTER PÅ FLER DEMENSBOENDEN

Sveriges kommuner bör införa fler vårdhundar och vårdkatter på fler demensboenden.

I alla tider har människan sammanlänkats med husdjur. Redan under stenåldern domesticerades vargen. Man tror sig veta att katten kom med handelsresanden från Asien och Afrika till Europa för flera tusen år sedan.

I takt med att människor blir allt äldre finns det fler äldre människor i samhället som antingen har husdjur av olika slag eller de som har vuxit upp med husdjur. Det kan vara allt från fåglar till katter och hundar.

För många äldre kommer det en dag då de inte klarar av att bo kvar hemma på grund av tilltagande demens. Inte nog med att det blir en stor omställning av att skapa en ny vardag i en tilltagande förvirrande omvärld så saknas tryggheten av en mjuk päls, en vänligt viftande svans och ett mjukt jamande.

Forskning har visat att såväl vårdhundar som vårdkatter bidrar till en positiv stämning för de boende på demensboenden. Många dementa kommer ut ur sitt skal, de kan återskapa minnen sedan förr och få fram sina positiva sidor. Aktivitetsnivån hos de dementa ökar också. Mycket eftersom de kan röra sig mer genom att exempelvis klappa djuret, ge det godis och lyfta upp det i famnen. Interagerandet med vårdpersonalen kan också underlätta genom att man har någonting att samtala kring, mata, se efter den dagliga skötseln.

Nu är det här ett omtvistat förslag. Det finns vårdpersonal och boenden som är allergiska eller för den delen rädda för hundar och katter. Mitt förslag är därför att införa fler särskilda vårdboenden/våningar där personalen eller de boende inte kan vara allergiska. Dessutom kan man välja att utbilda mer allergivänliga hundar och katter (exempelvis hundraserna pudel och kinesisk nakenhund samt kattraserna cornish rex, sphynx) till vårdhund respektive vårdkatt.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

- 1 Detta är ett val som man som god man, anhörig och den dementa, i den
2 utsträckning hen kan vara delaktig i ett beslut, kan ansöka om redan i det
3 stadie då man ansöker om ett särskilt vårdboende, ett demensboende.
4
- 5 Därför anser jag det är av stor vikt att förespråka vikten av att införa fler
6 vårdhundar och vårdkatter på fler demensboenden eftersom husdjur utgör
7 en sådan stor positiv sida hos många av våra äldre dementa medborgare.
8
- 9 **att¹** Moderata Samlingspartiet i Örebro län ska verka för att det ska
10 kunna införas fler vårdhundar och vårdkatter på demensboenden i
11 länet och i landet
- 12 **att²** ta motionen som sin egen till Moderata Samlingspartiets
13 partistämma
- 14 **att³** vidareända motionen till moderatgruppen i SKR (Sveriges
15 kommuner och regioner)
- 16 **att⁴** vidareända motionen till de moderata
17 kommunfullmäktigegrupperna i länets kommuner
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

Vi vill börja med att tacka motionären för en välskriven motion som berör ett viktigt område. Som motionären själv lyfter finns forskning som visar på positiva effekter av djur inom demensvården.

Problematiken kan vara allergi men där har motionären lyft exempel för att kringgå den problematiken. Möjligheten finns också att använda sig av digitala katter och hundar, ett exempel på det är i Kumla där man infört detta. Det ger också positiva effekter med mindre medicinering och minskad oro hos de boende.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta

- att bifalla motionen
- att vidaresända motionen till moderatgruppen i SKR (Sveriges kommuner och regioner)
- att vidaresända motionen till de moderata kommunfullmäktigegrupperna i länets kommuner

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

- att bifalla motionen
- att vidaresända motionen till moderatgruppen i SKR (Sveriges kommuner och regioner)
- att vidaresända motionen till de moderata kommunfullmäktigegrupperna i länets kommuner

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:10

Motionärerna lyfter frågan om att Moderaterna ska verka för att det ska införas så kallade vårdhundar och vårdkatter på demensboenden i landet, då forskning visar att detta bidrar med flera positiva effekter för de boende.

Demens är ett samlingsnamn och övergripande diagnos för en rad symtom som uppstår till följd av skador i hjärnan. Det vanligaste är att minnet försämras och förmågan att kunna planera och genomföra vardagliga sysslor minskar. Därutöver kan det ofta uppstå ökad oro, beteendeförändringar

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 och nedstämdhet. Varje år insjuknar omkring 20 000 till 25 000 människor
2 i Sverige i en demenssjukdom. Var femte person över 80 år är drabbad
3 av demens. Partistyrelsen ser med stor sympati på förslaget om husdjur
4 på demensboenden. Samtidigt anser partistyrelsen att det är en fråga
5 som bäst avgörs lokalt efter de förutsättningar som finns på respektive
6 demensboende. Ledning och medarbetare på respektive boende har bäst
7 förutsättningar att avgöra om demensboendet i fråga ska ha fler vårdhundar
8 eller vårdkatter, eller inga sällskapsdjur alls.

9

10 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

11

12 **att** anse motion 4:10 besvarad med vad som ovan anförts

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 4:11

MODERATERNA ÖREBRO LÄN

BILDANDET AV ETT NATIONELLT CENTER FÖR SEXUALBROTTSPREVENTION OCH VÅRD

Sexuella övergrepp är väldigt vanliga. I SKRs rapport från 2020, Vården vid sexuellt våld, framgår att 65 % av alla kvinnor och 28% av alla män någon gång utsatts för sexuellt våld. I BRÅs nationella trygghetsundersökning kan man se att andelen personer som uppger att de utsatts för ett sexualbrott ökat från 2 % 2014 till 6% 2017. 6% motsvarar ungefär 450 000 personer.

Den här ökningen är skrämmande och antalet personer som är i behov av vård och stöd och som kommer vara i behov av vård och stöd om inte denna trend bryts är stort. De skador ett sådant övergrepp ger kräver professionell behandling samtidigt som tillgången till sjukvård för sexualbrottsutsatta har stora brister.

Bland annat finns det ett behov att tydliggöra roller, ansvar och processer, stärka lokala rutiner för samordning och medarbetarnas kompetens om sexuell vård och dess konsekvenser.

I SKRs rapport har man efter kartläggning identifierat sex förbättringsområden. Man konstaterar bland annat att bemötandet av personer som utsatts för sexuellt våld behöver stärkas, likaså att tillgängligheten till vård i ett icke-akut skede.

Tyvärr konstaterar man också att tillgången till samordnad vård skiljer sig mellan olika regioner. I en rapport från 2006 uppskattade Socialstyrelsen att mäns våld mot kvinnor kostar samhället ca tre miljarder kronor varje år.

Den siffran stiger till det dubbla om mäns övriga våld mot kvinnor som olaga hot, stalking och våldtäkt av en okänd gärningsman inkluderas. Idag saknas det nationella riktlinjer och vårdprogram för denna patientgrupp. I syfte att ta hand om denna utsatta och sköra patientgrupp bör det skapas ett nationellt center.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

1 Målet bör vara att centret ska bidra till en kunskapshöjning i vården så att
2 alla vårdnivåer och mottagningar kan identifiera dessa patienter. Att det
3 ska skapas strukturer och finansiering som gör att dessa patienter kan
4 remitteras/hänvisas till mottagningar som kan detta område.

5

6 **att¹** Moderaterna verkar för ett nationellt center för vård av sexuellt
7 brottsutsatta med fokus på att driva klinisk metodutveckling,
8 specialiserad forskning kring behovet av vård och utbildning

9 **att²** stämman tar motionen som sin egen

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

Motionären lyfter ett mycket viktigt och svårt område som idag därför till viss del är eftersatt inom vården, till och med saknas möjligheten till rätt hjälp i vissa fall. Bemötandet brister p.g.a. okunskap och riktlinjer för hantering av dessa patienter saknas på vårdcentraler och hos andra instanser. Lägg däruppå tidsaspekten för patienten som i många fall är utdragen, innan hen får rätt vård/stöd och kan få tillbaka sitt liv.

Enbart unga kvinnors utsatthet för sexualbrott har ökat med 360 procent under den socialdemokratiska regeringen är oacceptabelt. Moderaterna har sedan 2017 ett uttalat ett fokus på brottsofferperspektivet med ökade ersättningskrav och ett center enligt motionärens förslag vore ett nästa steg.

Idag finns NCK – Nationellt Center för Kvinnofrid som har många regeringsuppdrag inom utbildning, metodframtagning och kartläggning m.m., även gällande sexuellt utsatta män och HBTQ-relationer. NCK tog t.ex. fram de från 1 juli 2018 obligatoriska utbildningskraven påsju universitetsprogram för kommande fysioterapeut, jurist, läkare, psykolog, sjuksköterska, socionom och tandläkare.

Vad motionären lyfter här är ett center för specialiserad vård vilket ligger i linje med Moderaternas stöd för brottsoffer. Första att-satsen blir dock svår att bifalla i sin nuvarande skrivning då den innehåller ordet brottsprevention, vilket är polisens område. Men vi finner innehållet i motionen så viktigt att vi föreslår en ny att-sats – vilket motionären jämkar sig med. Den lyder:

att Moderaterna verkar för ett nationellt center för vård av sexuellt brottsutsatta med fokus på att driva klinisk metodutveckling, specialiserad forskning kring behovet av vård och utbildning.

Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta att

att bifalla nya att-sats 1

att stämman antar motionen som sin egen och skickar den vidare till partistämman

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla till den omgjorda att-sats 1 ”att Moderaterna verkar för ett nationellt center för vård av sexuellt brottsutsatta med fokus på att driva klinisk metodutveckling, specialiserad forskning kring behovet av vård och utbildning”

att bifalla att-sats 2

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:11

Motionärerna lyfter frågan gällande den vård som personer som utsatts för sexuellt våld blir erbjudna. Motionärerna menar att den erbjudna vården är knapp och föreslår därför att Moderaterna ska verka för att ett nationellt centrum inrättas, som innehar fokus på metodutveckling och forskning kring behovet av vård av personer som utsatts för sexuellt våld. Sexuellt våld har ingen plats i samhället. Ändå fortsätter det sexuella våldet, vilket motionärerna påvisar i motionen. Olika typer av övergrepp kan ibland leda till livslånga fysiska skador och psykisk ohälsa.

Att personer som utsatts för sexuellt våld får ett snabbt och professionellt omhändertagande är därför mycket viktigt. Kunskapen om sexuellt våld behöver öka i hela världen, det gäller även äldre personer. Flera regioner har idag särskilda mottagningar för sexuellt våld och detta är verksamheter som kan utvecklas och prioriteras ytterligare i hela landet.

Vid arbetsstämman 2021 fattade stämman beslut om satsningar ska göras för att öka kunskapen om hur sexuellt våld kan identifieras och hur vården kan utvecklas för de som drabbats. Till detta kan tilläggas att den moderatledda regeringen, inom ramen för Tidöavtalet, gett Socialstyrelsen i uppdrag att genomföra insatser för att stödja en jämlik och kunskapsbaserad vård för personer som har utsatts för sexuellt våld. I uppdraget ingår bland annat att analysera behovet av en nationell stödfunktion som kan fungera som ett kunskapscentrum och stöd för hälso- och sjukvården i frågor som rör sexuellt våld. En första delredovisning av uppdraget görs i december 2023.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 4:11 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 4:12

MODERATERNA ÖREBRO LÄN

STÄRK DEN MEDICINSKA KOMPETENSEN INOM ÄLDREOMSORGEN I LANDET

Det finns många starka skäl för att stärka det medicinska innehållet och tillgängligheten till läkare inom äldreomsorgen.

I Coronakommissionens rapport påvisas bristande insatser till våra äldre och bekräftar bilden många haft under pandemin om stora brister i äldreomsorgen. Som exempel att många på särskilda boenden aldrig fick någon individuell, medicinsk bedömning. Dock ger detta faktum en vägledning inför framtida säkerställande av trygga insatser för våra äldre.

Ett ytterligare starkt önskemål är att det medicinska ansvaret blir mobilt för att stödja hemvården, underlätta för de sjuka, äldre, men hemmaboende att slippa problemen med förflyttningar /resor på en landsbygd där de allmänna kommunikationerna är svåra att utnyttja pga avstånden eller inte ens finns. Antalet platser på särskilda boenden räcker inte alltid till och speciellt på landsbygden kan det vara långt till medicinsk kompetens.

Antalet platser minskar i många kommuner och samordningen med närliggande Vårdcentral och med Hemvårdsteamet har ofta inte beaktats i tillräcklig grad. Inte heller har hänsyn tagits till det stora behovet av avlastningsplatser som kan vara avgörande för den vård i hemmet som kommunen förordar för de flesta äldre med behov av vård och omsorg och där anhöriga, ofta åldersstigna, beläggs med utmattande ansvar.

att¹ Moderaterna på riksnivå ska arbeta för att stärka det medicinska innehållet och kompetensen inom äldreomsorgen i landet i enlighet med motionens intentioner.

att² Moderaterna på riksnivå ska arbeta för att stärka samverkan mellan äldreomsorg och sjukvård så att sjuka äldre alltid får bra sjukvård och omsorg.

att³ sända motionen som sin egen till Moderaternas partistämma.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Förbundsstyrelsen skulle vilja börja med att tacka för en bra motion.
3 Tryggheten och vården av sjuka äldre måste stärkas. Under många år har det
4 funnits brister i samverkan mellan kommun och region när det gäller vården
5 av sjuka äldre. Brist på medicinsk kompetens, få vårdplatser och avsaknad
6 av mobila team är en del av problemen som lett till en otrygg vård.

7
8 Enligt motionärerna bör vården utveckla mobila lösningar där ett medicinskt
9 team möter de äldre i hemmet för att underlätta och minska antalet
10 förflyttningar och resor. Detta är ett arbete som pågår och under utveckling i
11 vår region men som behöver stärkas ytterligare.

12
13 Även samverkan mellan kommun och region behöver bli bättre. Förslaget
14 om att skapa samordningsvinster genom fler avlastningsplatser och att
15 därmed utnyttja närheten till en vårdcentral och öka samverkan mellan olika
16 vårdinstanser kan bidra till högre kvalitet i vården och öka den medicinska
17 kompetensen.

18
19 Att stärka vården och tryggheten för sjuka äldre är inte bara en kommunal
20 och regional fråga. Det arbetet behöver också ske på nationell nivå.

21
22 Förbundsstyrelsen föreslår stämman besluta att:

23
24 **att** bifalla samtliga att-satser

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

25
26
27
28 Stämman beslutade att bifalla motionen.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:12

29
30
31
32
33 Motionärerna lyfter frågan om behovet av att stärka den medicinska
34 kompetensen och det medicinska innehållet inom äldreomsorgen i landet.
35 Utöver detta föreslås stärkt samverkan mellan äldreomsorg och sjukvård.

36
37 Likt motionärerna anser partistyrelsen att det är av vikt att äldres
38 situation belyses och stärks, inte minst i ljuset av pandemin och

Coronakommissionens slutsatser. Äldreomsorgen var inte rustad för en pandemi och anställda i äldreomsorgen lämnades i stor utsträckning ensamma att hantera den kris som uppstod. Moderaterna prioriterar att stärka patientens inflytande över sin egen vård och omsorg. De mest sjuka och sköra behöver en mer sammanhållen och samordnad äldrevård och äldreomsorg. Därför ska organisering av vård och omsorg ske utifrån patientens eller den äldres perspektiv.

Vid arbetsstämman år 2021 antog stämman propositionen En trygg och tillgänglig vård för alla. Bland besluten som antogs fanns att Moderaterna ska verka för att den medicinska kompetensen och kontinuiteten stärks inom äldrevården och äldreomsorgen, samt att den fasta, patientansvariga läkarkontakten ska utgöra navet i äldres sjukvård och ha ett särskilt samordningsansvar.

Den moderatledda regeringen har tillsatt en utredning om stärkt medicinsk kompetens i kommunal hälso-och sjukvård. Utredningen tillsätts för att säkerställa att den enskilde får sina medicinska behov tillgodosedda.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 4:12 besvarad med vad som ovan anförts

MOTION 4:13

FREDRIK DAHLIN, NYKÖPING - SÖDERMANLANDS LÄN

VALFRIHET FÖR ALLA I ÄLDREOMSORGEN

Frihet ska gälla även de äldre i behov av äldreomsorg. Idag är möjligheten att välja sin utförare av hemtjänst, särskilt boende eller hemsjukvård helt beroende på om, och hur, den kommun man bor i har valt att hantera frågan. I vissa kommuner tillämpas Lagen om valfrihet (LoV), i andra upphandlas vissa valbara utförare enligt Lagen om offentlig upphandling (LoU). I många kommuner (nästa alltid med socialdemokratiskt styre) finns ingen valfrihet alls, utan de äldre är hänvisade till den kommunala organisationen.

Det är alltså idag valfritt för lokala politiker att låta sina medborgare välja den omsorg de betalat för under ett långt arbetsliv. Detta är inte förenligt med frihet för medborgaren.

På skolområdet finns det en, i allt väsentligt, fungerande modell för valfrihet där elever, oavsett boendeort eller ekonomisk ställning. Den på skolans område framgångsrika modellen är ett gott exempel på hur valfrihet i äldreomsorg kan säkerställas i alla kommuner, oavsett det lokala styrets inställning, och oavsett pensionärens ekonomiska förutsättningar.

Med anledning av ovanstående föreslår jag:

att¹ Moderaterna som parti ska verka för att säkerställa att alla ges möjlighet att välja utförare av sin äldreomsorg, genom fri etableringsrätt för de enskilda aktörer som uppfyller nationella myndighetskrav och kommunal betalningsskyldighet.

att² länsförbundsstämman ska ställa sig bakom motionen

att³ motionen skickas vidare till partistämman

FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

Förbundsstyrelsen stöder grundtanken i motionen om att möjligheten att välja vem som skall utföra den omsorg som en äldre person behöver inte skall vara beroende av ideologiska låsningar hos det politiska styret i hemkommunen. Därför bör det vara obligatoriskt för alla kommuner att möjliggöra för privata aktörer att tillhandahålla såväl särskilt boende som hemtjänst resp hemsjukvård till sina innevånare. Förbundsstyrelsen tar inte ställning till huruvida detta skall ske inom ramen för Lagen om Valfrihet (LOV), genom upphandling eller via en ”äldrepeng” i likhet med vad som gäller idag inom skolan. Den frågan får lösas i samband med en förhoppningsvis kommande lagstiftning.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman besluta

att bifalla motionen och skicka den vidare till partistämman för vidare behandling.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla förbundsstyrelsens förslag

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:13

Motionären berör frågor om valfrihet i äldreomsorgen och rätten att få välja utförare. Motionären vill öka valfriheten genom att de utförare som uppfyller nationella krav och kommunal betalningsskyldighet ska ha fri etableringsrätt.

Rätten att välja utförare i exempelvis äldreomsorgen ska vara långtgående. Lagen om valfrihetssystem (LOV) är ett viktigt verktyg som gör det möjligt för brukare att välja utförare och som bidrar till valfrihet. För regionerna är det obligatoriskt att ha valfrihetssystem enligt LOV i primärvården. Omkring 160 kommuner har infört valfrihetssystem inom hemtjänsten, vilket har lett till ökad valfrihet för brukare i dessa kommuner. Som motionären påpekar så är ofta valfriheten och möjligheten att välja större i moderatledda kommuner än i kommuner ledda av Socialdemokraterna.

Det kommunala självstyret finns befast i regeringsformen och

1 kommunallagen. Det utgör en viktig del av vårt demokratiska system och
2 innebär att medborgarna har nära till besluten. Det kommunala självstyret
3 är också en grund för att ge kommuner och regioner utrymme att anpassa
4 sin verksamhet utifrån de varierande förutsättningar de verkar under. Det
5 kommunala självstyret innefattar bland annat ansvar för välfärdstjänster som
6 skola, äldreomsorg samt hälso- och sjukvård.

7
8 Partistyrelsen delar motionärens bild att valfrihet är viktigt. Samtidigt måste
9 det kommunala självstyret också värnas. Att fastslå fri etableringsrätt för
10 aktörer inom äldreomsorgen i landets samtliga kommuner är ett förslag som
11 på många sätt överprövar det kommunala självstyret.

12

13 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

14

15 **att** besvara motion 4:13 med vad som ovan anförts

16

17 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla motion 4:13.

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 4:14

EVA FOLKESDOTTER PARADIS OCH CARL DAHLIN, MÖRBYLÅNGA - KALMAR LÄN

TANDVÅRDSREFORM

En god munhälsa i hela befolkningen, oavsett ålder, är viktigt. Äldre personer med dålig munhälsa bör beredas bättre ekonomiskt stöd än idag. Många äldre med dålig pension samt med dagens kostnadsläge har svårt att prioritera ett tandläkarbesök. Detta ökar risken för dålig munhälsa som kan leda till undernäring, social isolering och andra sjukdomar.

Sverige erbjuder kostnadsfri tandvård för barn och ungdomar upp till och med året de fyller 23. Det finns också olika stöd som ska utgöra skydd emot höga tandvårdskostnader. Det statliga tandvårdsstödet består av två delar, det ena är för att bättre täcka upp höga kostnader och det andra för nödvändig tandvård där tandvårdsintyg utställs.

Men vad är då höga tandvårdskostnader och nödvändig tandvård?

Låt oss lista några exempel från Folktandvårdens prislista:

- Undersökning hos tandläkare 1165 kr
- Lagning av tand/ tänder 740 kr till 1990 kr, beroende på antal
- Tandutdragning 1335 kr
- Rotfyllning 4190 kr

Nödvändig tandvård kan bli aktuellt när man har andra omvårdnadsbehov.

Det är idag en snårskog för att hitta rätt! Men vad som står klart är att en ny tandvårdsreform som möjliggör för alla att ha en god munhälsa oavsett ekonomiska förutsättningar är önskvärd.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

- 1 Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman besluta:
2
3 **att**¹ möjligheten att införa allmän rätt till tandvård, som ingår i ett
4 högkostnadsskydd som exempelvis skulle kunna efterlikna
5 sjukvårdens, utreds
6 **att**² möjligheten att äldre får samma förmån som barn och ungdomar,
7 det vill säga fri tandvård efter en viss ålder, utreds
8 **att**³ förbundsstämman tar motionen som sin egen och sänder vidare till
9 partistämman
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Eva Folkesdotter Paradis och Carl Dahlin från Moderaterna i Mörbylånga har i sin motion om en nationell tandvårdsreform föreslagit att Moderaterna ska utreda möjligheten att stärka högkostnadsskyddet för tandvården samt möjligheten att ge äldre samma förmån som barn och ungdomar, dvs. fri tandvård efter en viss ålder.

Detta förslag ligger helt i linje med vad som skrivs om tandvården i Tidöavtalet och det är en mycket angelägen fråga för många, särskilt för ekonomiskt sårbara grupper.

Under många år har diskussionen funnits om att tänderna faktiskt är en del av kroppen och att det är dags att se över finansieringen. Samtidigt är det idag långa väntetider och tandläkarbrist så en utredning av hur de mest utsatta patientgrupperna kan få tillgång till tandvård är helt berättigad.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att bifalla motionen

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:14

Motionärerna lyfter frågan om införande av en modell innefattande ett högkostnadsskydd inom tandvården, samt att äldre får samma förmåner som barn och ungdomar gällande tandvård.

Svensk tandvård är en av branscherna med mycket nöjda kunder. Över 79 procent av svenskarna är nöjda med tandvården, enligt Svenskt kvalitetsindex. Särskilt äldre, 60 år och uppåt, anser att tandvården har en hög kvalitet. Svenskt kvalitetsindex visar också att det ofta är det kunder med en nära och mer frekvent relation till sin tandläkare som är mer nöjda.

Partistyrelsen kan konstatera att den nuvarande svenska tandvårdsmodellen

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37

1 fungerat väl och håller en hög internationell standard. Vi tror att den
2 mångfald av aktörer som finns, både offentliga och privata, bidragit till det
3 förbättrade tandvårdsläget i Sverige.

4
5 Redan idag finns ett högkostnadsskydd för tandvård. I korthet: Kostnader
6 som under ett år är sammanlagt 3 000 kronor enligt statens referenspriser,
7 eller tandläkarens respektive tandhygienistens priser om de är lägre, betalas
8 av patienten själv. Patienten får ersättning för 50 procent av kostnader som
9 överstiger 3 000 kronor, och för 85 procent av kostnader som överstiger 15
10 000 kronor. Referenspriset är ett fast pris som bestäms av staten för varje
11 åtgärd som ger rätt till statligt tandvårdsstöd.

12
13 Partistyrelsen kan också konstatera att, inom ramen för Tidöavtalet, ska en
14 utredning tillsättas för att stärka tandvårdens högkostnadsskydd för att mer
15 efterlikna det som finns i övrig vård. Äldre personer med sämst munhälsa ska
16 prioriteras.

17
18 Regeringen har också gett Tandvårds- och läkemedelsförmånsverket i
19 uppdrag att genomföra en informationsinsats för att stärka tandvårdens
20 patienter. Detta ska ge patienter större möjlighet att ställa krav och göra
21 välgrundade val inom tandvårdssystemet.

22
23 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

24
25 **att** anse motion 4:14 besvarad med vad som ovan anförts

26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 4:15

ANDREJ VALENTINASSON MISHKO, ENEBY-SVÄRTINGE - ÖSTERGÖTLANDS LÄN

BETALA TILLBAKA ETABLERINGSSTÖDET NÄR DU STÅR PÅ EGNA BEN

För en nyanländ är det viktigt att få hjälp i början av livet i det nya landet. Dock under senaste tiden missbrukas det tyvärr en del med etableringsstödet och utnyttjas ibland av oseriösa individer. Den som får etableringsstöd måste känna prestation att återbetala detta efter sin etablering i landet. Detta kommer skapa viljan att jobba och oviljan att fuska.

Etableringsstödet är ett stöd för nyanlända som deltar i en etableringsplan hos Arbetsförmedlingen. Det är inte alltid så lätt att se till att rätt personer får rätt stöd och i rätt omfattning. Det förekommer en del fusk med etableringsstödet och andra sorter av stöd och mycket talar för att det finns en del väletablerade scheman som cirkulerar bland invandrare för hur man får så mycket stöd som möjligt. Frestelsen att utnyttja dessa möjligheter stärks genom att man vet att dessa pengar är skattade och man får de utan särskilda motprestationskrav.

Det händer även ibland att stödet går till människor som bor utomlands eller jobbar åt olika diktaturer men är folkbokförda i Sverige och därför får stödet som betalas från svenska skattebetalare.

Därför anser jag att etableringsstödet bör återbetalas efter att den som har erhållit denna står på egna ben och kan försörja sig själv. Stödet bör likställas med ett lån som studerande får från CSN.

Med hänvisning till ovanstående föreslår jag partistämman besluta

att¹ Moderaterna ska verka för att varje person som fått etableringsstöd skall återbetala detta enligt CSN upplägg

att² Moderaterna verkar för att systemet ska vara självfinansierande på sikt.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Tack för en viktig motion rörande utbetalning av etableringsersättning enligt
3 SFS 2010:407. Motionären lyfter upp att stödet ibland inte får avsedd effekt
4 och föreslår att alla får återbetalningsskyldighet av etableringsstödet enligt
5 CSN upplägg. Betydelsen av att nyanlända kommer in på arbetsmarknaden
6 är viktig för få en god start i ett nytt land. Arbetsförmedlingen har till uppgift
7 att en realistisk etableringsplan upprättas. Utifrån denna godkänns de
8 etableringsstöd som ges. Motionären pekar på att det finns brister i hur
9 denna stödform tillämpas. Förbundsstyrelsen konstaterar att om det finns
10 brister i hur etableringsersättning utges så bör detta åtgärdas, då det är
11 angeläget att ge nyanlända stöd för att kunna komma i arbete. Regelverket
12 vad gäller etableringsersättning baseras inte på en bedömning av den
13 nyanländes egenekonomiska förmåga utan är ett mer generellt bidrag. En
14 övergång till alla blir återbetalningsskyldiga slår därför olika för olika personer
15 i gruppen nyanlända. Förbundsstyrelsen anser att nuvarande regelverk och
16 dess tillämpning bör ses över så att inträde på arbetsmarknaden underlättas.

17
18 Med hänvisning till ovanstående föreslår förbundsstyrelsen
19 förbundsstämman besluta

20
21 **att** avslå samtliga att-satser

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

22
23
24
25 **att** bifalla samtliga attsatser

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:15

26
27
28
29
30 Motionären föreslår att Moderaterna ska verka för att etableringsstödet ska
31 återbetalas i ett liknande upplägg som CSN-lån och att systemet på sikt ska
32 vara självfinansierande.

33
34 Den som kommer som ny till Sverige ska kunna få samhällets hjälp för sin
35 försörjning under den första tiden i landet. Men det är avgörande att den
36 sammanlagda ersättningen som ges dels ska vara låg, dels ska vara kopplad

till tydliga krav på att arbeta sig in i samhället.

Sommaren 2023 beslutade den moderatledda regeringen om ett tilläggsdirektiv till utredningen om en målstyrd integrationspolitik med uppdrag att analysera om regelverket för etableringsersättningen, etableringstillägget och bostadsersättningen innehåller tillräckligt starka incitament för att den nyanlände ska börja arbeta eller utöka sin arbetstid. Utredningen ska utifrån analysen lämna förslag på hur regelverket för ersättningarna bör förändras och på hur etableringstillägget och bostadsersättningen kan avskaffas. Utredningen ska redovisa sitt resultat i maj 2024.

Sommaren 2023 tillsatte regeringen även en utredning för att ta fram ett bidragstak så att den som arbetar aldrig kan få högre inkomster från bidrag än från eget arbete. Syftet är att fler ska komma i arbete och motverka utanförskap.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 4:15 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

MOTION 4:16

MODERATERNA I SKÅNE

FÖRÄNDRA BARNBIDRAGET

Alva och Gunnar Myrdal förespråkade barnbidrag i boken i Kris i befolkningsfrågan som ett av flera sätt att utjämna ekonomiska skillnader och 1937 infördes inkomstprövat barnbidrag.

De främsta anledningarna till att barnbidraget förändrades 1948 och i stället blev generellt, dvs oavsett inkomst, var att öka nativiteten, utjämna levnadsstandard för barnlösa och barnrika familjer samt att minska antalet barn som levde i fattigdom.

Flerbarnstillägget har funnits i olika omgångar, men infördes för första gången 1982.

Barnbidragets storlek är idag 1250 kr. Flerbarnstillägget uppgår till 150 kr i månaden för andra barnet, 730 kr i månaden för tredje barnet, 1740 kr i månaden för fjärde barnet och 2990 kr i månaden för femte och varje ytterligare barn. En familj med fem barn erhåller därmed 6250 kr i generellt barnbidrag och efter flerbarnstillägg blir totala (ackumulerade) summan 9240 kr i månaden.

Barnbidraget är föråldrat och förlegat och det är därför hög tid att förändra dess principer. För det första, torde inte utgifterna för en familj öka för varje barn, utan de torde de facto minska. Barn kan nämligen arva av varandra.

Flerbarnstillägg är dessutom ett direkt hot mot integrationen. Det skapar få incitament för kvinnor i utsatta situationer att komma ut i arbetslivet varpå barnen därmed inte kommer till förskolan och andra arenor där integrationen kan öka.

Det totala barnbidraget borde därför minska för varje barn och inte öka som det gör idag. Det borde dessutom inte vara något barnbidrag alls efter tredje barnet.

Det optimala hade naturligtvis varit om barnbidraget återigen var behovsstyrt 1
 och inte generellt. Dock hade det inneburit en ytterligare belastning för 2
 myndigheter och kommuner, så ett steg i rätt riktning är att åtminstone 3
 minska bidraget för varje barn samt att låta det utgå helt och hållet efter 4
 tredje barnet. 5

att¹ verka för att barnbidrag begränsas till max tre barn. 7

att² verka för att flerbarnstillägget slopas. 8

att³ verka för att undersöka möjligheterna att behovspröva barnbidraget. 9

Moderaterna i Kävlinge 11

MOTION 4:17

HAMPUS MAGNUSSON, GÖTEBORG INNERSTADEN - VÄSTRA GÖTALAND M.FL.

AVSKAFFANDE AV FLERBARNSTILLÄGGET

Barnbidragen infördes 1937 i Sverige. Vid den tiden fanns en rädsla att landet stod inför en befolkningsminskning. Sedan införandet har barnbidragets utformning ändrats från att vara ett inkomstprövat bidrag till ett allmänt bidrag - sedermera har också det märkliga tillägget med extra ökande "barnbonus" upp till sex barn tillkommit. Detta innebär att en familj med sex barn kan kvittera ut flerbarnstillägg, endast kopplat till barnen, på hisnande 140 880 kronor per år. Detta belopp är dessutom helt skattefritt.

Denna konstruktion är helt orimlig i ljuset av att Sveriges folkmängd de senaste 20 åren ökat med 1,4 miljoner invånare, vilket är en exceptionell befolkningstillväxt som till största delen beror på invandring. Ett resultat av den stora invandringen är framväxten av parallellsamhällen med trångboddhet, religiös extremism och en oacceptabel syn på kvinnas roll och uppgift i samhället. Här riskerar flerbarnstillägget inte bara att bli en ekonomisk oförsvarbarhet utan även en integrationsbroms och ett jämställdhets haveri. En felaktig signal från samhället att vi snarare premierar kvinnor att vara hemma och föda barn istället för att utbilda sig, skaffa ett jobb och bidra till samhället, något som skulle stärka den egna friheten och självkänslan.

Flerbarnstillägget kostar idag skattebetalarna ca 3,7 miljarder per år.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna verkar för att avskaffa flerbarnstillägget.

Hampus Magnusson

Monika Beiring

Innerstaden

Askim

Västra Götaland

Västra Götaland

Bruno Tiozzo	Joel Wickman	1
Kortedala-Nylöse-Bergsjön	Askim	2
Västra Götaland	Västra Götaland	3

KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

Kretsstyrelsen tackar motionärerna för en välskriven motion. Intentionerna i motionen har behandlats tidigare i kretsstyrelsen, inför 2021 års kretsårsmöte där en snarlik motion på samma tema inlämnats.

I huvudsak delar kretsstyrelsen motionärernas intentioner, och instämmer i att flerbarnstillägget bör avskaffas. Som parti är Moderaterna skeptisk till de omfattande bidrags- och transfereringssystem som finns i Sverige, där flerbarnstillägget är en kostnadsdrivande och dyr del i detta. Moderaterna anser sedan tidigare att det bör införas ett bidragstak i Sverige. Tillsammans med avskaffat flerbarnstillägg kan bidragen tryckas tillbaka till förmån för egen försörjning och ansvarstagande. Moderaterna är sedan tidigare för ett avskaffande av flerbarnstillägget, varför kretsstyrelsen i enlighet med praxis föreslår besvarande av motionen.

Så som motionens andra att-sats är formulerad, är det omöjligt för kretsstyrelsen att kunna bifalla den. Detta för att det i själva att-satsen föreslås att motionen ska bifallas, vilket kretsstyrelsen inte föreslår. Kretsstyrelsen föreslår istället ett besvarande. Detta medför att motionens andra att-sats måste avslås, eftersom den är formulerad på ett sätt som inte gör det möjligt att bifalla den.

Styrelsen föreslår årsmötet

att besvara att-sats 1

att avslå att-sats 2

Ändringsyrkande inlämnat av Hampus Magnusson att-sats 2 ändras till:

1 motionen sänds vidare till förbundsstämman.

2

3

4 **ÅRSMÖTETS BESLUT**

5 Kretsstyrelsen beslutar att jämka sig med motionärens bifallsyrkande på
6 att-sats 1 samt att jämka sig med att-sats 2 i enlighet med ändringsyrkandet.
7 Mötesordföranden finner att det därmed endast finns ett förslag till beslut. I
8 enlighet med förslag från kretsstyrelsen beslutar årsmötet

9

10 **att** bifalla motionen med ändringsyrkandet av att-sats 2 att motionen
11 sänds vidare till förbundsstämman.

12

13 **FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE**

14

15 Förbundsstyrelsen konstaterar att Moderaterna idag driver att avskaffa
16 flerbarnstillägget från och med det fjärde barnet. Detta mot bakgrunden
17 att flerbarnstillägget bidrar till att kvinnor inte arbetar under lång tid eller
18 inte alls kommer in på arbetsmarknaden. Flerbarnstillägg bidrar därmed
19 till ett långvarigt utanförskap från arbetsmarknaden och försvårar också
20 integrationen för många kvinnor, inte minst i socialt utsatta områden.

21

22 Då motionen föreslår att helt avskaffa flerbarnstillägget går den längre än
23 den politik Moderaterna driver idag. Förbundsstyrelsen delar motionärernas
24 förslag.

25

26 Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

27

28 **att** bifalla motionen.

29

30 Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till
31 beslut.

32

33 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:16** 34 **OCH 4:17**

35

36 I motion 4:16 vill motionärerna att barnbidraget begränsas till tre barn och att
37 Moderaterna ska undersökta möjligheterna att behovspröva barnbidraget. I

38

både motion 4:16 och 4:17 vill motionärerna att flerbarnstillägget ska tas bort.

Sverige har haft ett barnbidrag sedan 1940-talet. Införandet av barnbidraget syftade till att öka nativiteten, utjämna standardskillnader mellan barnrika och barnlösa familjer och att garantera en viss standard för barnfamiljer. Tanken är att barnbidraget ska täcka vissa kostnader, bidra till och komplettera föräldrarnas eller föräldrarnas inkomster. Barnbidraget har en stark förankring hos allmänheten och något som alla föräldrar kan relatera till.

Partistyrelsen är av uppfattningen att vi i dagsläget inte vill se några förändringar av barnbidragets konstruktion. Att till exempel göra barnbidraget behovsprövat skulle skapa mycket kraftiga marginaleffekter och riskerar motverka den arbetslinje som uppmanar fler att jobba mer. I propositionen Förebyggande politik mot utanförskap och kriminalitet föreslås att flerbarnstillägget ska ses över och reformeras.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå att-sats 1 i motion 4:16,

att avslå motion 4:17,

att anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

Josefin Malmqvist reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 2 och 3 i motion 4:16 samt att bifalla motion 4:17.

Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 1 och 2 i motion 4:16 samt att bifalla motion 4:17.

MOTION 4:18

**AJLA KURTAGIC, MARIE-LOUISE HÄNEL
SANDSTRÖM, GÖTEBORG - VÄSTRA GÖTALAND**

AVSKAFFA MOMSPLIKT PÅ VÅRDTJÄNSTER

Moderaterna bör verka för avskaffa momsplikt på vårdtjänster. Detta kräver en lagändring i Mervärdesskattelagen 3 kap. 5 paragraf. Första stycket, andra strecksatsen Mervärdesskattelagen kompletteras på följande sätt: "... om åtgärderna annars vidtas av någon med särskild legitimation att utöva yrke inom sjukvården, oberoende av vilket försäljningsled åtgärderna vidtas."

Vi anser att all vård som ges av legitimerad vårdpersonal ska vara momsfri, oavsett om den legitimerade yrkesutövaren driver eget företag eller hos vem man är anställd. Detta ska även gälla för underentreprenörer.

Sedan 2019 är vårdtjänster i Sverige momspliktiga efter en dom i Högsta förvaltningsdomstolen som gällde bemanningsföretag. Här lägger man alltså 25% moms på verksamhet som inte har några momsintäkter. Privata vårdgivare kan inte dra av momsen, till skillnad från andra företag. Det blir en ökad kostnad för företagen och medför att konkurrensen snedvrids eftersom regionernas egna verksamheter i efterhand får kompensation för momsutgifterna från staten.

I en situation där vi har stora problem inom sjukvården, med underbemanning, långa vårdköer etc, är denna moms kontraproduktivt för samhället och dess medborgare. Privata vårdgivare kan bidra med att korta vårdköer, men denna felaktiga och orättvisa moms sätter käppar i hjulet och det är i slutändan människor som drabbas. I vårdsektorn är dessutom majoriteten kvinnor och här finns det möjligheter att även främja kvinnligt företagande, något som Sverige ligger mycket lågt i jämförelse med andra EU länder.

Inom EU är sjukvård undantaget från moms. Vi anser att Sveriges tolkning och införande av vårdmoms är felaktig. Den stämmer inte överens varken med svensk lag eller med EU-rätten, som är överordnad svensk rätt när det gäller moms. Skatteverket har valt en felaktig tolkning av EU:s momsregler

som bland annat Finland helt avvisar. Vårdmomsen behöver avskaffas
snarast för vårdens, personalens och patienternas skull.

Med hänvisning till ovan föreslås stämman besluta:

att¹ Moderaterna verkar för att vårdmomsen avskaffas.

KRETSSTYRELSENS YTTRANDE

Kretsstyrelsen vill tacka motionärerna för en intressant motion. Frågan som
berörs är ett avskaffande av momsplikt på vårdtjänster.

Precis som motionärerna skriver så är vissa vårdtjänster i Sverige
momspliktiga efter en dom i Högsta förvaltningsdomstolen 2019 som gällde
bemanningsföretag. Det kallas ofta för ”vårdmoms”. Inom EU är sjukvård
principiellt undantaget från moms. Förutom i Sverige där Skatteverket valt att
göra en speciell tolkning av EU:s momsregler som bland annat Finland helt
avvisar.

Momsen är fördyrande inte bara när det gäller inhyrning från
bemanningsföretag, utan numera också när vårdgivare anlitar läkare,
psykologer och andra som verkar på konsult-basis samt vid många
underentreprenörslösningar. Detta var särskilt allvarligt under pandemin men
är allvarligt även i vår vardag här och nu 2023. Den svenska momstolkningen
har fördyrat bemanningen av många privata vårdgivares verksamheter
kraftigt.

Att skapa konkurrensneutralitet och se till att det finns förutsättningar att
bedriva även småskalig hälso- och sjukvård borde vara en självklarhet och är
speciellt viktigt för att säkra en trygg och nära vård i framtiden.

1 Kretsstyrelsen föreslår kretsårsmötet

2

3 **att** bifalla motionen

4

5 Marie-Louise Hänel Sandström deltog ej i beslutet

6

7 **ÅRSMÖTETS BESLUT**

8

9 **att** bifalla motionen.

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen delar motionärernas mening att vårdmomsen borde avskaffas. Att Skatteverket har valt en tolkning av EU:s momsregler som går emot svensk lag medför endast ett orimligt skatteuttag som ytterligare bidrar till en urholkning av förtroendet för det svenska skattesystemet. Vi är ett parti som står upp för valfrihet inom sjukvården och en förutsättning för denna valfrihet är privata vårdgivare. Att då ha ett system där den offentliga sjukvården kompenseras för momsutgifterna, men där privata vårdaktörer inom ramen för samma system missgynnas, ser vi som direkt felaktigt.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman:

att bifalla motionen.

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

Förbundsstämman beslutade i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till beslut.

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:18

Motionärerna lyfter frågan om att avskaffa vårdmomsen, genom en lagändring i mervärdesskattelagen.

Bland annat sjukvård och tandvård undantas från skatteplikt enligt mervärdesskattelagen (1994:200) och i EU:s mervärdesskattedirektiv. I den svenska rättstillämpningen har dock undantagen i fråga tolkats så att de inte omfattar uthyrning av personal för att verka inom dessa områden, till följd av ett antal domar i Högsta förvaltningsdomstolen. Detta innebär att det blir dyrare för exempelvis vissa vårdföretagare att bedriva verksamhet och snedvrider konkurrensen. Generellt sett är sjukvård undantaget från moms inom EU, men Sverige är ett undantag inom unionen.

En helt avgörande del i att underlätta valfrihet och mångfald inom vård och omsorg handlar om att säkerställa att det råder konkurrensneutralitet mellan olika vårdgivare. Detta stärker förutsättningarna till fler alternativa

1 driftsformer inom hela hälso- och sjukvården och äldreomsorgen.

2
3 Vid arbetsstämman år 2021 beslutade stämman att Moderaterna ska verka
4 för att på sikt avskaffa den nationella vårdmomsen, som en del i arbetet med
5 konkurrensneutralitet. Detta för att skapa en jämlik valfrihet inom sjukvården.

6

7 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

8

9 **att** anse motion 4:18 besvarad med vad som ovan anförts

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 4:19

MERIT FROST LINDBERG, S:T GÖRAN - STOCKHOLMS STAD M.FL.

SKÄRP LAGEN OM VALFRIHETSSYSTEM

Lagen om valfrihetssystem (LOV) trädde i kraft 2009. Bakgrunden var att den dåvarande Alliansregeringen ville förbättra valfriheten inom välfärden, och samtidigt lagreglera de olika valfrihetsmodeller och ersättningssystem som redan fanns i vissa kommuner och regioner.

Lagstiftningen har ett tydligt patient- och brukarperspektiv, som innebär att den enskilde har rätt att välja leverantör, som en region eller kommun godkänt och tecknat kontrakt med. Valfriheten för medborgarna skapar konkurrens mellan olika aktörer och bidrar till ökad kvalitet inom de offentligt drivna verksamheter som utsätts för konkurrens.

Gällande patientens valfrihet har lagen överlag fungerat som tänkt, men lagen garanterar inte att privata vårdgivare får samma ekonomiska kompensation som offentliga. Konkurrensen mellan privata och offentliga utövare sker därför inte på likvärdiga villkor. Kommuner och regioner kan till exempel vid årets slut kompensera de egna verksamheterna för deras eventuella underskott, utan att privata aktörer tillförs motsvarande medel.

Den bristande konkurrensneutraliteten mellan privata och offentliga aktörer tydliggjordes i en dom av Förvaltningsrätten i Härnösand 2017, som slog fast att privat drivna vårdcentraler inte har rätt till likvärdig ersättning som de offentligt drivna vårdcentralerna. Förklaringen till att det offentliga har möjlighet att kompensera den egna verksamheten, och missgynna privata aktörer, är att LOV är oklart formulerad när det gäller just likvärdiga villkor. Detta grundar sig i att en offentlig utförare, enligt den tolkning som gjorts, inte kan vara leverantör till den region eller kommun som den tillhör. En leverantör måste vara en utomstående aktör vilket låg till grund i domen. Domen överklagades men Kammarrätten beviljade inte prövningstillstånd. Även Konkurrensverket har gjort samma bedömning.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

1 Situationen förvärras ytterligare av att regionernas ekonomiska
 2 dokumentation ofta uppvisar brister, något som gör det svårt för privata
 3 aktörer att veta om det om det över huvud taget råder likvärdiga villkor.
 4

5 Trots att lagens intentioner var att det skulle råda likvärdiga ekonomiska
 6 villkor mellan offentlig och privat verksamhet, vilket framgår av förarbetena,
 7 har privat verksamhet missgynnats i både kommuner och regioner. LOV är
 8 oklart formulerad när det gäller vem som ska betraktas som leverantör, och
 9 detta leder till att det inte råder konkurrensneutrala villkor mellan offentliga
 10 och privata aktörer. Mot denna bakgrund måste LOV förtydligas för att säkra
 11 konkurrensneutralitet.
 12

13 Med anledning av ovanstående yrkar vi:
 14

- 15 **att¹** Moderaterna i Stockholm stad verkar för att lagen om
 16 valfrihetssystem skärps och förtydligas avseende begreppet
 17 leverantör för att säkra konkurrensneutraliteten mellan privata och
 18 offentliga utförare så att valfriheten för medborgarna kan säkras.
 19 **att²** Moderaterna i Stockholms stad verkar för rättvisa ersättningsvillkor
 20 inom LOV
 21 **att³** motionen skickas vidare till partistämman
 22
 23

24 Merit Frost Lindberg	Björn Häggman	Clarence von Rosen
25 S:t Görän	Kungsholmen	Oscar Södra
26 Stockholms Stad	Stockholms Stad	Stocholms Stad

27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka för den inkomna motionen. Motionärerna lyfter en brist i LOV:s funktionssätt, nämligen hur förhållandet mellan offentliga och privata alternativ i välfärden ska regleras. Enligt de tolkningar av lagen som såväl förvaltningsrätt som Konkurrensverket har gjort är verksamhet som drivs i egen regi helt enkelt inte att betrakta som konkurrerande, eftersom verksamheter som ”levererar” till egen huvudman inte är att betrakta som en leverantör i lagens mening. Det är förvisso bra att LOV säkerställer konkurrensneutralitet mellan olika privata leverantörer så att dessa kan bedriva sin verksamhet enligt lika villkor gentemot såväl brukarna som beställarna av tjänsterna. Det är emellertid uppenbart för den som har varit i kontakt med kommuner och regioner, liksom för övrigt alla offentliga verksamheter, att den verkliga utmaningen ligger i att säkerställa lika förutsättningar mellan fristående företag och de verksamheter som på något sätt kontrolleras eller drivs av det offentliga.

Värt att påpeka är att det kan finnas skäl att göra undantag eller särbehandla de offentligt drivna verksamheterna när dessa har ett uppdrag eller ansvar som går utöver det som de privata har. Förutsättningen för detta är dock att dessa tilläggs uppdrag ska vara väl definierade, rimligt prissatta och transparent behandlade. Den tolkning av LOV som förvaltningsrätten och Konkurrensverket menar är den riktiga är i och för sig ett alexanderhugg kring dessa svårlösta frågor, men innebär samtidigt att hela syftet med att uppnå konkurrensneutralitet mellan offentligt och privat huggs sönder. Genom att definiera bort de offentliga leverantörerna görs lagstiftningen irrelevant i en mängd fall, i första hand de fall där det kan antas att den snedvridna konkurrensen är institutionaliserad.

Utifrån den tolkning som svenska myndigheter har gjort av lagstiftningen är det uppenbart att den behöver ändras så att ändamålet att uppnå konkurrensneutralitet tillgodoses. Precis som motionärerna skriver i sin att-sats är det också till gagn för brukare av välfärdstjänsterna att denna konkurrensneutralitet uppnås. Det är först när alla välfärdsleverantörer har samma förutsättningar som brukarnas preferenser på riktigt kan fälla avgörandet för vilka verksamheter som kan fortsätta att bedriva verksamhet. Med en lagstiftning som tillåter snedvriden konkurrens riskerar patienternas val att slås ut, medan politikernas och byråkraternas val blir kvar.

1 Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

2

3 **att** bifalla att-sats 1

4

5 **FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT**

6 Förbundsstämman beslutade:

7

8 **att** bifalla att-sats 1

9 **att** bifalla Hugo Laigars tilläggsyrkande:

10

11 **att** Moderaterna i Stockholms stad verkar för rättvisa
12 ersättningsvillkor inom LOV

13

14 **att** bifalla Hugo Laigars tilläggsyrkande:

15

16 **att** motionen skickas vidare till partistämman

17

18

19 **PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:19**

20

21 Motionärerna berör frågor om förutsättningarna om konkurrensneutralitet
22 inom lagen om valfrihetssystem (LOV) mellan privata och offentliga utförare.

23

24 Precis som motionärerna lyfter fram i sin motion så trädde LOV i kraft under
25 Alliansregeringen år 2009. LOV finns idag inom hemtjänsten i nära 160
26 kommuner, enligt Sveriges kommuner och regioner (SKR). I primärvården är
27 LOV obligatoriskt. Reformen har säkerställt valfriheten för många brukare/
28 patienter genom åren och partistyrelsen, likt motionärerna, värnar valfriheten
29 som LOV innebär och medför.

30

31 För att valfriheten för brukaren/patienten ska fungera väl är det helt
32 grundläggande att det råder konkurrensneutralitet mellan olika vårdgivare,
33 såväl privata, ideella som offentliga. Dettagäller till exempel tillståndsgivning
34 genom att använda generell tillståndsplikt, likadana ekonomiska
35 villkor oavsett driftsform samt användande av nationella kvalitetskrav.
36 Sammantaget stärker detta förutsättningarna till fler alternativa driftsformer

37

38

inom den samlade välfärdssektorn.

Partistyrelsen noterar att i propositionen En trygg och tillgänglig vård för alla, som antogs vid arbetsstämman 2021, togs beslut om att Moderaterna ska verka för bland annat konkurrensneutralitet. Utöver detta har Moderaterna i riksdagen motionerat om att dåvarande regeringen skulle ta fram lagstiftning och regelverk som säkerställer konkurrensneutralitet.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 4:19 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

MOTION 4:20

SUSANNE SJÖBLOM, HÄGERSTEN - STOCKHOLMS STAD

GÄLLANDE ATT KUNNA SE DEN RAPPORTERADE TIDEN FÖR NÄR HEMTJÄNSTEN ÄR HOS BRUKAREN

Inom både hemsjukvården och hemtjänsten finns tidsregistreringssystem där utföraren loggar in och loggar ut efter man besökt en brukare i hemmet.

Det finns flera tidregistreringssystem inom hemtjänsten ett exempel är Paragå som är ett av de äldre systemen. Tidsregistreringssystem används för att förenkla registreringen av besök och för att besöken ska få kvittens. Etiketten läses av hemma hos kunden vid besökets början och slut. På så sätt säkerställs det att insatserna utförs hos rätt kund.

För både brukaren och dess anhöriga vore det bra om det gick att utöka tids-registreringssystem så att brukaren, en anhörig eller annan utsedd av brukaren kan få tillgång till tidsrapporteringen, om brukaren så önskar.

Brukaren, den anhörige eller annan av brukaren utsedd skulle i princip med dagens teknik kunna logga in på en webbportal och se när tjänsterna utföres. Tryggheten ökar för den anhörige när man enkelt kan se när exempelvis mamma eller pappa senast hade besök. Det skapar en trygghet eftersom barn eller annan anhörig inte alltid bor i närheten av brukaren och således inte kan se till sina nära och kära varje dag.

Ibland är de äldre inte längre bort en ett telefonsamtal men med dålig hörsel, kognitiva svårigheter eller svårigheter att röra sig kan man som anhörig bli orolig när den äldre inte svarar. Har man som anhörig försökt vid flera tillfällen att nå den äldre så börjar man bli orolig att personen i fråga har trillat och gjort sig illa. Då vore det en trygghet att kunna gå in i en webbportal och kunna se när senaste besöket av främst hemtjänsten varit på plats. Som anhörig vet man oftast vilka tider hemtjänsten är på besök och när nästa besök ska göras, det kan dock förekomma variationer.

En annan aspekt, förutom ökad trygghet, är att man även kan stämma av att brukaren får den tillsyn som den faktiskt betalar för och fått bistånd för. Ibland uppkommer dilemmat att både brukaren och anhörig inte upplever att hemtjänsten fungerar optimalt och vill således ha mer biståndsbedömd hemtjänst.

Eftersom biståndsbedömmaren kan se in i tidsrapporteringsystemet kan man vid tillfällen mötas av en biståndshandläggare som säger att man ska ta det med hemtjänsten och att de bör utföra de tjänster fullt ut som man fått bistånd till.

Att själv eller att anhörig ska kunna göra den uppföljningen och stämma av att man erhåller de tjänster, den tid man fått biståndsbedömt och faktiskt betalar för skulle underlätta i vardagen.

Självklart måste alltid brukaren godkänna vilka som ska se dennes besök i tids-rapporteringsystemet. Det finns också sätt att logga in så att du endast ser den tidrapport du har rätt att se, exempelvis via bank-id.

Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

- att¹** Moderaterna i Stockholm stad verkar för att det inom Stockholm stad gör det möjligt för brukare, närstående eller av brukaren utsedd person kan se vilka tider som brukaren haft besök av hemtjänsten.
- att²** Motionen skickas till den Moderata fullmäktigegruppen i Stockholm stad
- att³** Moderaterna verkar för att utreda möjligheten till att på nationell nivå
- att⁴** Moderaterna verkar för att utreda möjligheten till att på nationell nivå föreslå så att alla brukare, närstående eller av brukaren utsedd person kan se vilka tider som brukaren haft besök av hemtjänsten.
- att⁵** Motionen skickas vidare till partistämman 2023

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

1
2 Förbundsstyrelsen vill börja med att tacka motionären för den inkomna
3 motionen. Äldre i Stockholm ska ha en trygg ålderdom präglad av frihet och
4 gemenskap.

5
6 Under den förra mandatperioden tog staden på flera håll krafttag för att
7 motverka ensamhet och social isolering genom att prioritera förebyggande
8 arbete inom vård- och omsorgsboenden, hemtjänsten och dagverksamheten
9 för seniorer.

10
11 Genom olika utbildningssatsningar har hemtjänsten bidragit positivt till att
12 utveckla verksamheterna. Vi vill att arbetet fortsätter och att utbildning och
13 utveckling fortsätter att prioriteras.

14
15 När befolkningen i staden blir äldre måste kontinuitet och kvalitet i
16 hemtjänsten säkerställas. Kontinuitet i hemtjänsten är central och staden
17 behöver arbeta långsiktigt för att också möta framtida utmaningar och testa
18 nya arbetsätt.

19
20 Motionären tar upp en angelägen fråga om att brukaren har möjlighet att
21 kontrollera den tid som hen betalar för inom hemsjukvården. För att kunna
22 säkerställa detta samt för att öka tryggheten ytterligare för de anhöriga kan
23 de eller annan person, utsedd av brukaren, få tillgång till rapportering. Syftet
24 är att få bekräftat att insatserna utförs men också att stilla oro för anhöriga
25 som befinner sig på annan plats, inte sällan i en annan stad.

26
27 Andelen som vårdas i hemmet förväntas öka när man lever längre och
28 kurvorna pekar stadigt uppåt. Det kommer att ställa större krav på
29 hemtjänsten som får ett stort ansvar för den äldres välmående. Att en
30 anhörig kan göra en enkel uppföljning och stämma av kommer att, precis
31 som motionären skriver, underlätta för många.

32
33 Med anledning av ovanstående föreslås förbundsstämman:

34
35 **att** bifalla att-sats 1-4

FÖRBUNDSSTÄMMANS BESLUT

att bifalla att-sats 1-4

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:20

Motionären lyfter frågan om att Moderaterna på nationell nivå ska verka för att utreda hur det kan göras möjligt att närstående eller av brukaren utsedd person kan se vilka tider som brukaren haft besök av hemtjänsten.

Partistyrelsen delar motionärens bild att möjligheten att ha tillgång till tidrapporteringssystem sannolikt skulle kunna bidra till stärkt uppföljning av hemtjänstens verksamhet och öka känslan av trygghet, för framför allt anhöriga. Samtidigt finns också en flera andra aspekter att beakta, såsom risken för en ökad administrativ börda.

Partistyrelsen kan också konstatera att hemtjänsten är en kommunal uppgift. Partistyrelsens uppfattning är att det är viktigt att kommuner får bedriva sin verksamhet utifrån de lokala förutsättningar som råder i den enskilda kommunen. I detta är det centralt att kommuner också prioriterar utveckling och innovation, till exempel genom att pröva nya arbetssätt och nyttja digitaliseringens möjligheter, för att kunna ge bästa möjliga service till sina invånare.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 4:20 besvarad med vad som ovan anförts

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

MOTION 4:21

DOUGLAS THOR, MUF JÖNKÖPINGS LÄN - JÖNKÖPINGS LÄN M.FL.

ANGÅENDE KÖERNA TILL BUP

BAKGRUND

Den psykiska ohälsan bland unga i samhället har länge varit underprioriterat. Tusentals ungdomar lider av psykisk ohälsa, vilket påverkar deras vardag och framtid negativt. När man behöver det som mest ska vården finnas där, men köerna till Barn- och ungdomspsykiatri (BUP) rusar och ingen gör något.

Att som ung må dåligt och vara i behov av vård är olidligt – och tiden att vänta är ofta värre för en ung som är förtvivlad och lider. För många är steget att söka vård för sin psykiska ohälsa svårt och när man väl samlat mod att söka kan ohälsan redan pågått under en längre tid. Tiden det tar att få hjälp från BUP kan då handla om liv eller död. Att få tillgång till hjälp snabbt är därför extra viktigt när det gäller BUP. Men snabbt går det inte. Väntetiden till BUP har ökat dramatiskt de senaste åren.

Vårdgarantin för BUP säger att man ska få en första kontakt inom 30 dagar och behandling eller fördjupad utredning inom ytterligare 30 dagar. När Alliansen styrde 2014 var det drygt 400 unga som stod i kö längre än så. Under Socialdemokraternas tid vid regeringsmakten 2014–2022 har antalet som står olagligt länge i kö till BUP ökat med nära 10 gånger. När Socialdemokraterna förlorade valet 2022 stod deras misslyckande klart med nästan 4000 unga i olagligt lång kö till BUP.

För vår ungdomsgeneration betyder ordet ”garanti” ingenting. Regionerna misslyckas med att efterleva garantin men ingenting händer. På vissa håll i landet får hela 90 procent av de unga som söker sig till BUP vänta längre än vad som ska vara garanterat. Det händer nämligen ingenting för regionerna när de inte lever upp till vårdgarantin. Ingen kostnad, inga viten eller ens en anmärkning. Istället får den vårdsökande betala en stor kostnad i form av fortsatt väntande och lidande.

Tidigare regeringar sopade ungas hälsa under mattan. De presenterade inte en enda åtgärd för att vårdgarantin för BUP skulle efterlevas. Nu krävs att den moderatledda regeringen gör något. Kostnaden av att inte leva upp till vårdgarantin borde inte betalas av oss unga. Det är dags att ordet garanti får någon mening och att kostnaden hamnar där den ska: hos regionen.

Vi föreslår att varje dag som en patient får vänta utöver vårdgarantin så ska regionen få betala en avgift. Ett exempel på hur det skulle kunna gå till är att varje dag över garantin som en patient behöver vänta ska kosta regionen 200 kronor. Pengarna skulle kunna fördelas till olika andra nyttor, som att 100 kronor betalas ut till patienten som stått olagligt länge i vårdkö och 100 kronor till Fonden för psykisk hälsa, som sponsrar forskning, sprider kunskap och ökar medvetenheten om psykisk ohälsa.

Sverige måste bort från idén att vårdköer är något naturligt. Andra sjukvårdssystem levererar hjälp inom en halv månad. Vi vill se minst lika snabb vård för svenska ungdomar.

Vi föreslår därför också att vårdgarantin till BUP ska sänkas till 15 dagar för första träff samt ytterligare 15 dagar för fördjupad utredning eller behandling.

Reformen gör det ekonomiskt ohållbart för regioner att inte leva upp till vårdgarantin och utrotar därför långa vårdköer. Beroende på hur det utformas kan det även ge en rättvisa då du som medborgare blir ersatt när du inte får det du eller dina föräldrar betalat skatt för och har rätt till och med pengar till forskning kan det hjälpa bygga upp kunskapen och medvetenheten som krävs för att psykisk ohälsa inte ens ska uppstå i första steget.

Tidigare regeringar sopade ungas hälsa under mattan. Köerna till BUP har tillåtits rusa utan att det ens uppstått en debatt om det. Nu krävs lösningar. Ordet garanti måste betyda något.

Douglas Thor	Linda Obiedzinski	Oliver Andersson
MUF Jönköpings län	MUF Skåne	MUF Västra Götaland
Jönköpings län	Skåne län	Västra
		Västra Götalands län

- 1 Med anledning av ovanstående föreslår motionärerna stämman besluta:
2
- 3 **att¹** Moderaterna verkar för att vårdgarantin för Barn- och
4 ungdomspsykiatri ska vara 15 dagar för första träff samt ytterligare
5 15 dagar för fördjupad utredning eller behandling,
6 **att²** Moderaterna verkar för att vårdgarantin för Barn- och
7 ungdomspsykiatri ska kortas,
8 **att³** Moderaterna verkar för att regioner ska erläggas en kostnad för
9 varje dag de inte lever upp till vårdgarantin,
10 **att⁴** Moderaterna verkar för att en del av kostnaden som erläggs
11 regionen vid icke-efterlevd vårdgaranti ska gå till den vårdsökande
12 och
13 **att⁵** Moderaterna verkar för att en del av kostnaden som erläggs
14 regionen vid icke-efterlevd vårdgaranti ska gå till Fonden för psykisk
15 ohälsa och
16 **att⁶** Moderaterna antar motionen som sin egen
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:21

Motionen berör frågan om de alldeles för långa köerna till barn- och ungdomspsykiatri. Motionärerna föreslår bland annat att korta vårdgarantin för BUP och att regioner som inte lever upp till vårdgarantin erläggs en kostnad. Att inte ens hälften av de barn och unga som sökte vård inom barn- och ungdomspsykiatri år 2022 fick hjälp inom ramen för den förstärkta vårdgarantin är mycket allvarligt. Om den psykiska ohälsan bland unga ska minska behöver BUP stärkas och fler få vård i tid. I regeringsförklaringen som presenterades 18 oktober 2022, av statsminister Ulf Kristersson, framgick att regeringen vill att en lagstadgad vårdgaranti införs med innebörden att barn som behöver hjälp och stöd ska få det inom maximalt 30 dagar. Detta är även något som Moderaterna har föreslagit sedan tidigare.

Vidare har Moderaterna i riksdagen föreslagit att kännbara sanktioner och viten ska utdömas om vårdgarantin för BUP inte efterföljs. När en aktör åläggs att betala vite betalas det till staten. Att staten exempelvis skulle besluta om en viss ideell fond att stötta anser dock partistyrelsen inte är lämpligt, eftersom det finns många goda ideella krafter i samhället som arbetar med att minska psykisk ohälsa bland unga.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att besvara motion 4:21 med vad som ovan anförts

Irene Svenonius och Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 1-4 i motion 4:21.

MOTION 4:22

MODERATKVINNORNA

FRAMTIDENS SJUKVÅRD

Moderaterna har, både på arbetsstämman 2021 och i Tidöavtalet, tagit viktiga steg framåt i sin sjukvårdspolitik. Här har Moderatkvinnorna spelat en aktiv roll i sitt framtagande av såväl rapport som proposition på Moderatkvinnornas stämma 2021. Detta gör att denna proposition inte ska ses som en heltäckande proposition för sjukvård, utan som kompletterande förslag till en jämställd svensk hälso- och sjukvård.

Många betydelsefulla områden av kvinnosjukvården handlar om hälso- och sjukvården i stort. Bristande tillgänglighet samt frånvaro av personcentrerat arbetssätt och tillämpning av bästa tillgängliga kunskap drabbar alla grupper. Eftersom kvinnor generellt upplever sämre hälsoläge och har högre sjuktal finns mycket kvar att göra, innan skillnaderna mellan män och kvinnor upphör. För att ta ytterligare steg finns områden som är särskilt angelägna att arbeta vidare med, eftersom reformer rörande detta skulle få särskilt stor och betydelsefull effekt för många kvinnor.

VÅRD PÅ RÄTT VÅRDNIVÅ

Svensk hälso- och sjukvård är sjukhustung och lider av en svag primärvård. Omställningen till en bättre och nära vård är djupt förankrad på olika samhällsnivåer och syftar till att vården i högre grad ska organiseras och bedrivs med utgångspunkt från patienternas behov och förutsättningar. Sveriges kommuner och regioner är överens med staten om att omställningen ska säkerställa att patienterna får en god, nära och samordnad vård som stärker hälsan. Omställningen mot vård på rätt nivå i enlighet med bästa effektiva omhändertagandepincipen är av stor betydelse för att kunna erbjuda bästa möjliga vård till rätt kostnad för skattebetalarna. Det kan tyckas självklart att varje individ ska mötas av rätt hälso- och sjukvårdspersonal i rätt tid och på rätt vårdnivå, men det är det inte i dag.

Ansvar för att vi når dit finns på alla nivåer – statliga, regionala och kommunala. En starkt primärvård kräver genomgripande reformer.

Moderaterna har tidigare exempelvis uppmärksammat att nuvarande läkemedelslagstiftning är ett hinder i utvecklingen. Det finns behov av en moderniserad läkemedelslagstiftning, som stöder omställningen till framtidens sjukvårdssystem. Det behövs också ett systematiskt utvecklat kunskapsstöd i primärvården och att fler yrkeskategorier ges ökade befogenheter. Att barnmorskor bör få utökad förskrivningsrätt gällande preventivmedel är ett exempel som ofta lyfts. En stärkt primärvård kräver att fler yrkeskategorier får ökade befogenheter och mer ansvar, om Sverige ska klara vårdbehovet och komma till rätta med bristande effektivitet och låg tillgänglighet. Ett utvecklat kunskapsstöd i vården syftar till att bästa tillgängliga kunskap snabbt tillämpas i patientmöten och underlättar möjligheten till tidigare diagnoser gällande kvinnorelaterade sjukdomar såsom endometriosis, vestibulit, migrän, smärtsymtom, lipödem, polycystiskt ovariesyndrom, myom med mera.

En utbyggd primärvård och bättre tillgänglighet till hälso- och sjukvården är särskilt viktiga för grupper med komplexa behov och sämre hälsa. Brister i tillgänglighet tenderar nämligen att drabba de mest utsatta och svaga grupperna mer. I utbyggnaden av den nära vården krävs ett närmare samarbete med kommunerna. Bristen på geriatriker är problematisk, och en utökad möjlighet till anställning hos inte bara sjukhus och primärvård utan även kommuner hade breddat arbetsmarknaden. Att ha läkarkompetens hos kommunen hade ytterligare underlättat den nära vården och den omställning som den kräver.

VÅRD VID VÅLDSUTSATTHET

Våld i nära relation medför psykisk och fysisk smärta och får långsiktiga hälsoeffekter, som samhället måste kunna möta och förebygga. År 2021 anmäldes över 82 000 misshandelsbrott, varav närmare hälften var brott mot kvinnor och flickor. Över 24 000 anmälda våldsbrott rörde kvinnor över 18 år, som föll offer för våld i nära relationer. Under 2021 konstaterades 19 fall av dödligt våld, där offer och förövare hade en parrelation. I dag uppskattas mörkertalet gällande sexuella övergrepp, hot och annat våld i nära relation vara mycket högt. Flera samhällssektorer spelar en viktig roll i att radera mörkertalet och öka anmälningsfrekvensen.

1 Moderaterna anser att våld mot kvinnor är precis lika allvarligt som
2 gängbrottsligheten och borde få minst lika mycket uppmärksamhet från polis
3 och lagstiftare. Den nuvarande regeringen har vidtagit flera åtgärder för att
4 stärka skyddet för våldsutsatta kvinnor och barn. Moderaterna har under
5 lång tid varit det parti som starkast stått upp för att mäns våld mot kvinnor
6 måste bekämpas. Vi kan aldrig acceptera ett samhälle som inte står upp för
7 kvinnor som utsätts för våld i nära relation eller hedersförtryck.

8
9 Inom hälso- och sjukvården finns många goda exempel på utvecklingsarbete
10 för att bättre upptäcka, bemöta och stödja våldsutsatta. Nationellt centrum
11 för kvinnofrid (NCK) i Uppsala har regeringens uppdrag att höja kunskapen
12 nationellt gällande mäns våld mot kvinnor, hedersrelaterat våld och förtryck
13 samt våld i samkönade relationer.

14
15 Redan 1994 införde vissa regioner (då landsting) avgiftsfrihet vid vårdbesök
16 efter våldsutsatthet och flera regioner har i dag särskilda mottagningar för
17 våldsutsatta och våldtagna. Region Stockholm har exempelvis förstärkt
18 vården för våldtagna i och med att akutmottagningen på Södersjukhuset
19 fått ett särskilt uppdrag att utbilda andra vårdgivare i omhändertagandet
20 av våldtäcktsoffer, samtidigt som det psykologiska omhändertagandet på
21 mottagningen utökades.

22
23 I Uppsala län har regionen fastställt en nollvision mot våld i nära relation.
24 Ett stort arbete pågår för att upptäcka och stötta medarbetare i den egna
25 organisationen som är utsatta. Man arbetar också länsövergripande med att
26 öka kännedomen om våldsutsatthet och förtryck samt var hjälp finns att få.

27
28 Nationellt pågår en tandvårdsutredning, som bland annat handlar om stärkt
29 stöd till tandvård för våldsutsatta. I utredningen föreslås att kvinnor, vars
30 tänder blivit skadade på grund av våld, bör få sina tänder reparerade mot
31 en kostnad motsvarande sjukvårdsbesök. Många som utsätts för våld i nära
32 relation får skador på tänder. Patienter utsatta för sexuellt våld kan också
33 upptäckas av tandvården även vid symtom som svårighet att svälja och ovilja
34 att låta undersöka munnen. Förutom avgiftsfrihet eller kostnadsnedsättning
35 kan tandvården spela en stor roll i stöd för våldsutsatta. Exempelvis kan
36 frågor om våld i hemmet införas i tandvårdens befintliga hälsokontroll.
37 Detta är i dag infört i en region och fungerar väl i den kliniska vardagen. Vid
38 upptäckta fall ska patienten bli uppmuntrad att polisanmäla samt få hjälp att

kopplas till kvinnojour eller Socialstyrelsen. Arbetsstättet uppmärksammas i utredningen.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRDENS KOMPETENSFÖRSÖRJNING

Hälsa- och sjukvården i Sverige kan inte fungera utan en väl fungerande kompetensförsörjning. Utan tillgång till rätt kompetens kan vi inte erbjuda rätt vård och omsorg till våra invånare. Sjukvården är en stor arbetsgivare och en överväldigande majoritet av de anställda är kvinnor. Exempelvis är 90 procent av det totala antalet utfärdade legitimationer inom hälso- och sjukvårdens största yrkeskår, sjuksköterskor, utfärdade till kvinnor. De flesta anställda inom hälso- och sjukvården trivs med sitt arbete, men genomgående är att kvinnors sjukfrånvaro är högre än mäns i alla välfärdens sektorer.

Rapporter om etisk stress och psykisk ohälsa från välfärdens anställda måste tas på allvar. Därför förtjänar hälso- och sjukvårdens kompetensförsörjning att lyftas fram i en proposition om kvinnosjukvård.

Större delen av hälso- och sjukvården utförs av offentliga arbetsgivare, varav många har mer eller mindre utbredda problem med kompetensförsörjningen. Svårigheterna att rekrytera och behålla medarbetare i välfärden samt brister i arbetsmiljö och arbetsförhållanden faller tungt på de offentliga arbets- och vårdgivarna. Kompetensförsörjningen är fortsatt en av vårdens stora utmaningar. Regionerna rapporterar om brist inom många yrkesgrupper, trots att antalet sysselsatta i hälso- och sjukvården i förhållande till befolkningsmängden har ökat över tid.

De kommande åren står hälso- och sjukvården och omsorgen inför en stor utmaning att kunna möta vårdbehovet hos en åldrande befolkning. Andelen personer över 80 år beräknas öka med över 50 procent de kommande åren, vilket kräver förändrade arbetssätt.

Beräkningar finns som visar att regioner och kommuner fram till år 2031 behöver anställa 410 000 människor till välfärden. SCB (Statistiska centralbyrån) prognostiserar en stor brist på sjuksköterskor, särskilt specialistsjuksköterskor, för att kunna möta vårdbehoven. Redan i dag leder vakanser och problem att rekrytera rätt kompetens till vårdköer. Vårdpersonal inom många olika yrkesgrupper inom vård och omsorg behöver

1 utbildas och anställas. Samtliga bedömare är överens om att nyrekrytering
2 inte kommer att räcka. Nya arbetssätt, digitalisering och hälsofrämjande
3 insatser behöver säkerställas, samtidigt som befintliga personalresurser
4 används klokare. Att få fler att arbeta heltid och ett mer jämställt uttag av
5 föräldraförsäkringen skulle också bidra till fler arbetade timmar och färre
6 luckor i vårdens schemaläggning. Den patientdatareform som Moderaterna
7 ställde sig bakom vid partistämman 2021 och som innebär att hälsodata
8 måste kunna delas mellan olika huvudmän är också oerhört viktig för att
9 minska onödig administration och erbjuda sammanhållen vård. Samtidigt
10 behöver fler som studerar till vårdyrkena slutföra sin utbildning och stanna
11 i yrket. Antalet sökande till sjuksköterskors specialinriktningar är låga
12 och en tredjedel av de sökande hoppar av utbildningen i förtid. Många
13 sjuksköterskor arbetar i andra länder eller väljer arbetsplatser utanför den
14 offentligt finansierade hälso- och sjukvården. Vakanser påverkar arbetsmiljön
15 för befintliga medarbetare negativt.

16
17 Mer behöver göras för att fler ska välja att arbeta i hälso- och sjukvården.
18 Fler anställda behöver också arbeta heltid, helst arbeta några år efter
19 65, och sjukfrånvaron måste ner. Mer fokus måste riktas mot onödig
20 administration i arbetet. Ineffektiva och omoderna stödsystem måste fasas
21 ut och medarbetarnas engagemang och potential måste tas tillvara bättre.
22 Ledarskap i offentlig sektor behöver utvecklas och mer behöver göras för att
23 säkerställa att utbildningar är rätt utformade, så att de rustar studenterna för
24 det yrkesliv de kommer att möta och förhoppningsvis ska arbeta många år i.
25 Detta är en avgörande fråga för all hälso- och sjukvård.

26

27 **ÖKAD FRISKNÄRVARO – EN DEL I KOMPETENSFÖRSÖRJNINGEN**

28 Samhällskostnaden för sjukskrivningarna är stor. Enligt Skandia uppgick den
29 totala kostnaden för individ, arbetsgivare och samhället i stort till 66 miljarder
30 kronor 2021. Närmare hälften avser kostnader för sjukskrivningar kopplade
31 till psykisk ohälsa.

32

33 Kvinnor är sjukskrivna i nästan dubbelt så hög utsträckning som män.
34 Den relativa sjukfrånvaron ökar också betydligt i samband med en
35 sjukhusinläggning i jämförelse med män. Skillnader förekommer oavsett
36 vilka diagnoser som är bakgrund till sjukskrivningen, men skillnaden är som
37 störst vid psykiska diagnoser. Det är viktigt att öka medvetenheten om olika
38 sjukdomar och hur de påverkar sjukskrivningarna på arbetsmarknaden, inte

minst för att öka jämställdheten. Ett flertal diagnoser och sjukdomsbilder drabbar enbart kvinnor, som endometriosis och klimakteriebesvär.

Enligt Riksrevisionen sjukskrivs kvinnor med psykiatrisk diagnos oftare än män med samma diagnos, trots att de bedömts ha samma arbetsförmåga. Till exempel är kvinnor som diagnostiserats med lindrig eller medelsvår psykisk sjukdom sjukskrivna 30 procent mer än män med motsvarande sjukdomsbild och arbetsförmåga.

Längre sjukskrivning innebär ofta att vägen tillbaka till arbete är längre och svårare, vilket innebär att den stora skillnaden riskerar att få omfattande konsekvenser över tid. Påverkan på livsinkomster är stor, vilket får effekter hela vägen till pensionen, där personer som varit sjukskrivna under en längre tid får mindre pengar att röra sig med.

Långa sjukskrivningar går att förebygga. Fysisk aktivitet är en viktig åtgärd för att öka välbefinnandet och minska risken för sjukskrivning, inte minst i yrken som är fysiskt krävande. Inom många mansdominerade yrken, som polis och räddningstjänst, är träning på arbetstid en självklarhet. Men inom många andra yrken är det ett ansvar som individen får ta helt själv, samtidigt som kostnaden för uteblivet förebyggande arbete hamnar hos arbetsgivaren. Ett naturligt steg är att möjliggöra träning på arbetstid inom offentlig vård och omsorg.

Frågan om sjukskrivningar bör också ses i ett större perspektiv, kopplat till omställning och hela livet på arbetsmarknaden. Det handlar dels om att orka jobba längre, dels om att hitta rätt vägar på arbetsmarknaden. Om man blir sjuk av sitt arbete måste det finnas möjligheter att ställa om. För många handlar det om att komma tillbaka till sitt arbete, men det kan likaväl handla om att komma vidare från en arbetsplats eller från arbetsuppgifter som man egentligen inte trivs med. Dagens stelbenta arbetsmarknad uppmuntrar inte till rörlighet, och den som vågar testa något nytt riskerar sin anställningstrygghet.

ROBUST HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Förståelsen för hälso- och sjukvårdens behov av robusthet och redundans under svåra förhållanden samt hur befolkningens behov under kris och krig ser ut är inkluderad i Sveriges återuppbyggnad av det civila försvaret. Det

1 försämrade säkerhetspolitiska läget riskerar att få allvarliga konsekvenser för
2 människors hälsotillstånd i Sverige under lång tid.

3
4 I ett förändrat säkerhetspolitiskt läge sätts stor press på civilt försvar, där
5 en funktionell hälso- och sjukvård är grundläggande. I en potentiell väpnad
6 konflikt sätts högre krav på sjukvården med ökade sjukfall från krigsskador,
7 samtidigt som tillgången till läkemedel kan komma att minska. Även andra
8 resursers tillgänglighet kan minska, som också leder till behov av vård.

9
10 Andelen överlevande soldater har ökat till 90 procent i världen det
11 senaste decenniet, främst tack vare förbättrad skyddsutrustning, kortare
12 transporttider för vård och vård utförd av kollega i ett tidigt skede.
13 Bland de civila som drabbas av explosions-skador är barn och kvinnor
14 överrepresenterade.

15
16 Tidigare prioriteringar och bedömningar av det säkerhetspolitiska läget har
17 förut lett till att inga separata åtgärder eller systematisk planering genomförts
18 under lång tid. Med krig i vårt närområde och en ny regering på plats har
19 återuppbyggnaden av det civila försvaret påbörjats. Flera myndigheter har
20 tagit fram riktlinjer och rekommendationer, som kommuner och regioner
21 förväntas tillämpa. Socialstyrelsen har exempelvis tagit fram en rapport om
22 hälso- och sjukvård i en förändrad hotbild och kartlagt brister som behöver
23 åtgärdas.

24
25 Exempelvis pekar man på att tillgängligheten till traumaspecialiserad vård
26 är begränsad och utbildningsmöjligheterna för vård kopplad till krig och
27 terroristdåd är få. Även logistikproblem gällande totalförsvarets upprättande,
28 otydligheter gällande vilka aktörer som ska tillhandahålla vad samt vilka
29 resurser de olika organisationerna behöver uppmärksammas.

30
31 För att totalförsvaret ska fungera i liten eller omfattande skala krävs en
32 framtagning av rutiner som leder till snabb aktivering. Många kommuner
33 och regioner tar denna fråga på stort allvar och har påbörjat arbetet med
34 bättre resiliens, robusthet och totalförsvarsförmåga. Frågan är viktig även
35 utifrån perspektivet kvinnosjukvård. Ingen har missat rapporterna från
36 förlossningskliniker och neonatalvården i Ukraina det senaste året.

37

38

EN JÄMSTÄLLD HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Att Sverige fortfarande inte erbjuder en jämlik och jämställd hälso- och sjukvård går inte att bortse ifrån. Inte heller det faktum att den offentligt finansierade hälso- och sjukvården har ett mycket stort ansvar för kvinnors arbetsmiljö som både arbetsgivare och vårdgivare. Hjärt- och kärlsjukdomar drabbar båda könen i lika hög grad, men kvinnor får inte lika bra hjärtvård som män, eftersom tillräcklig kunskap saknas. Det är besvärande att kvinnor i stor utsträckning har saknats i många forskningsstudier, liksom att kvinnors sjuktal ständigt ligger högre än mäns i den offentligt finansierade välfärden. Mer behöver göras för att komma till rätta med dessa orättvisor. Positiva fakta får dessvärre inte mycket medialt utrymme. Det är ändå viktigt att Moderaterna fortsätter företräda en nyanserad bild av hälso- och sjukvården och dess villkor. I rådande samhällsklimat finns det grupperingar, som vill så misstro mot samhällets institutioner, skapa missnöje och otrygghet. Ett robust samhälle bygger på saklighet, förtroende och tillit. Där har Moderatkvinnorna och Moderaterna en viktig roll att fortsätta spela. Därför är det viktigt att vi fortsätter lyfta fram den kunskapsutveckling som pågår inom vården, att hälso- och sjukvården erbjuder viktiga arbetstillfällen med stora möjligheter till kompetensutveckling och att de allra flesta får mycket bra vård i Sverige.

Med anledning av ovan föreslår Moderatkvinnorna Moderaterna/stämman besluta:

- att¹** verka för att läkemedelslagstiftningen moderniseras och stöder omställningen till framtidens sjukvårdssystem med individen i centrum.
- att²** verka för att ett systematiskt utvecklat kunskapsstöd införs i primärvården.
- att³** verka för att fler yrkeskategorier ges ökade befogenheter.
- att⁴** verka för att kommuner tillåts anställa läkarkompetens.
- att⁵** verka för att alla regioner och kommuner uttalar en nollvision mot våld i nära relationer i likhet med Region Uppsala.
- att⁶** verka för att kvinnor vars tänder blivit skadade på grund av våld i nära relation får sina tänder reparerade mot en kostnad motsvarande sjukvårdsbesök.

- 1 **att**⁷ verka för att frågor om våld i nära relation adderas till
2 tandhälsovårdens befintliga hälsokontroll.
- 3 **att**⁸ verka för att ledarskapsutbildning ingår i grundutbildning inom
4 vården.
- 5 **att**⁹ verka för att åldersdiskriminering motverkas inom välfärdssektorn
6 för att möjliggöra arbete så länge individen själv vill efter uppnådd
7 pensionsålder.
- 8 **att**¹⁰ verka för att omskolning till vård- och omsorgsyrsken underlättas.
- 9 **att**¹¹ verka för att det utreds hur skillnader i hälso- och sjukvårdens
10 bedömningar av arbetsförmåga kan motverkas.
- 11 **att**¹² verka för att forskningsprogram rörande kvinnors psykiska ohälsa
12 initieras.
- 13 **att**¹³ verka för att minska arbetsbelastningen i offentlig sektor genom att
14 renodla arbetsuppgifter och lätta på den administrativa bördan.
- 15 **att**¹⁴ verka för att möjliggöra införande av träning på arbetstid inom
16 offentlig vård och omsorg.
- 17 **att**¹⁵ verka för att rutiner kring hälso- och sjukvårdens del av totalförsvaret
18 tas fram som leder till en snabb aktivering.
- 19 **att**¹⁶ verka för att det tydliggörs vilka aktörer som ska tillhandahålla vad
20 och att vilka resurser olika organisationer är i behov av
21 uppmärksammas.
- 22 **att**¹⁷ verka för att forskningen om sjukdomar och tillstånd som särskilt
23 drabbar kvinnor stärks.
- 24 **att**¹⁸ anta motionen.
- 25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:22

Motionärerna lyfter ett antal frågeställningar i motionen och vill bland annat att Moderaterna ska verka för att modernisera läkemedelslagstiftningen och ge fler yrkeskategorier inom sjukvården ökade befogenheter. Motionärerna vill också att Moderaterna ska verka för att bästa tillgängliga kunskap snabbt tillämpas gällande kvinnorelaterade sjukdomar och att kommuner ska tillåtas anställa läkarkompetens. Vidare vill motionärerna att Moderaterna verkar för en nollvision mot våld i nära relationer och att den som fått sina tänder skadade av våld i nära relationer ska få sina tänder reparerade mot en lägre kostnad. Motionärerna vill också att Moderaterna ska verka för träning under arbetstid för vårdens personal, ledarskapsutbildning som ingår i vårdens grundutbildning och att omskolning till vård- och omsorgsyrken underlättas.

Kvaliteten på svensk sjukvård är hög. Dock förekommer köer och dålig tillgänglighet i alltför hög utsträckning. Den moderatledda regeringen har inlett arbetet med att stärka svensk hälso- och sjukvård. Under år 2023 gör regeringen en miljardsatsning på att minska köerna i vården, arbetet med en nationell vårdförmedling har inletts och Socialstyrelsen har fått i uppdrag att ta fram en nationell plan för kompetensförsörjningen inom hälso- och sjukvården, för att nämna några exempel.

Motionärerna pekar på behovet av en modernisering av läkemedelslagstiftningen som stödjer omställningen till framtidens sjukvårdssystem. Partistyrelsen anser att det behövs en myndighetsgemensam översyn av hela regelverket kring ordination, förskrivning, användande, dokumentation och lagerhållning med mera i syfte att skapa en begriplig, överskådlig, långsiktig och sammanhållen reglering. I omställningen till den nära vården är den nuvarande läkemedelslagstiftningen ett hinder. Partistyrelsen ser positivt på motionärernas förslag.

I riksdagen har Moderaterna sedan tidigare föreslagit att det ska genomföras en översyn av vilka läkemedel som ska få förskrivas av sjuksköterskor och vilka krav som måste uppfyllas gällande kunskap och kompetens. För enklare åkommor eller för kroniker som regelbundet träffar sjuksköterskor bör detta kunna innebära avsevärda effektiviseringar. Utöver detta finns i direktiven för utredningen Förändringar i abortlagstiftningen (Dir 2023:89) att utredningen ska titta på hur barnmorskor kan få större ansvar vid medicinska aborter. Partistyrelsen ser positivt på förslaget.

1 Partistyrelsen kan konstatera att det i i enlighet med Tidöavtalet har tillsatts
2 en utredning om att ge kommuner rätt att anställa läkare i den kommunala
3 vården. Utredningen ska redovisa sitt resultat den 1 november 2024.

4
5 Partistyrelsen står bakom att mäns våld mot kvinnor är oacceptabelt.
6 Samhället har genom att exempelvis kriminalisera våldsbrott, sexualbrott
7 och fridsbrott, särskilt kvinnofridsbrott, redan kraftfullt gett uttryck för att en
8 sådan handling är oacceptabel och därmed förbjuden, jämte många andra
9 avskryvbara handlingar som konstituerar brott. Hedersförtryck och andra
10 kriminaliserade våldshandlingar definieras således redan i brottsbalken där
11 det blir en fråga för rättsväsendet att avgöra varje enskilt fall.

12
13 Sverige ska vara ett jämställt land. Som övergripande mål för jämställdheten
14 antogs år 2006 det övergripande målet, att kvinnor och män ska ha samma
15 makt att forma samhället och sina egna liv, med bred politisk enighet. Som
16 fokus och inriktning på jämställdhetspolitiken fastslog riksdagen och år 2016
17 sex delmål under det övergripande målet. Det sjätte delmålet är att mäns
18 våld mot kvinnor ska upphöra.

19
20 Partistyrelsen ser i grunden positivt på förslagen om att kvinnor, vars tänder
21 skadats på grund av våld i nära relationer ska få sina tänder reparerade
22 till lägre kostnad, samt att frågor om våld i nära relation ska läggas till
23 tandhälsovårdens befintliga hälsokontroll. Samtidigt kan partistyrelsen
24 konstatera att liknande förslag nyligen utretts och finns med i delbetänkandet
25 SOU 2023:10 Tandvårdens stöd till våldsutsatta patienter som överlämnades
26 till regeringen i februari 2023. Frågan bereds i Regeringskansliet.

27
28 Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om att ledarskapet inom
29 hälso- och sjukvården behöver utvecklas. Samtidigt kan partistyrelsen
30 konstatera att Moderaterna sedan tidigare har motionerat i riksdagen om
31 att se över möjligheterna att införa en nationell ledarskapsutbildning, som
32 kan forma ett helhetsgrepp gällande ledarskapsfrågor inom hälso- och
33 sjukvården. Ett fokus för en sådan utbildning ska vara hur man styr vården
34 och omsorgen med kvalitet som i sin tur driver produktivitet och effektivitet
35 där man sätter patienten och patientsäkerheten allra främst.

36
37 Som motionärerna framhåller är utbildning av ny personal och
38 vidareutbildning av befintlig personal inom hälso- och sjukvården avgörande

för att Sverige ska klara kompetensförsörjningen. Moderaterna menar därför att ett kompetensförsörjningslyft som säkerställer arbetsmarknadens behov av arbetskraft behöver inrättas. I enlighet med budgetpropositionen för 2023 ska arbetsmarknadens behov ges större betydelse vid planering och dimensionering av utbildningar inom gymnasieskolan och den kommunala vuxenutbildningen. I budgetpropositionen framhålls även att det är angeläget att universitet och högskolor i än högre grad använder sina resurser för att erbjuda utbildningar där det finns brist på kompetens.

Moderaterna anser att arbetslösa bör få möjlighet att bli anställningsbara genom i huvudsak yrkesutbildningsinsatser och att befintlig personal inom vården ska ges stärkta möjligheter till vidareutbildning. För att människor ska ha möjlighet att ställa om och byta arbete eller arbetsuppgifter efter arbetsmarknadens behov har Moderaterna tidigare föreslagit ett omställningsavdrag så att människor kan få skatteavdrag för egna utbildningskostnader.

I propositionen Moderata reformer för framtidens kunskapsskola finns flera förslag för att säkra kompetensförsörjningen. Moderaterna ska bland annat verka för att det totala utbudet av yrkesutbildning svarar mot arbetsmarknadens behov, att tillsätta en utredning för att minska överlappen i yrkesutbildningsutbudet inom olika utbildningsformer, införa en samlad praktikreform inom ramen för yrkesutbildningar och att utveckla gymnasieskolans branschskolor.

Partistyrelsen delar motionärernas uppfattning om att den administrativa bördan för medarbetare i vården behöver minska. En viktig uppgift är att arbeta för att begränsa detaljstyrning till förmån för att vårdgivarna tillsammans med den medicinska professionen och patienten ska kunna hitta egna effektiva lösningar för vård med hög kvalitet. Vid arbetsstämman 2021 beslutade stämman att Moderaterna ska det tas fram ett gemensamt mål om att minska den administrativa bördan inom hälso- och sjukvården och omsorgen.

Partistyrelsen konstaterar att Moderaterna i riksdagen motionerat om att förutsättningarna utreds gällande möjligheter för vårdens och omsorgens medarbetare att i samband med arbetstid regelbundet genomföra fysisk träning som en långsiktig del i en rad åtgärder för att underlätta för vårdens

1 och omsorgens medarbetare att kunna stanna kvar i sitt yrke.

2
3 För att klara kompetensförsörjningen inom vården ser Moderaterna också
4 möjligheter med att fler personer arbetar längre. På så sätt bevarar vi
5 kunskap och erfarenhet i vården. Moderaterna vill därför se ett utökat
6 jobbskatteavdrag även för äldre som väljer att fortsätta arbeta.

7
8 För att öka attraktiviteten för vårdyrken har Moderaterna tidigare beslutat att
9 det ska finnas en mångfald av utförare som utvecklar olika vårdverksamheter.
10 Moderaterna vill därför möjliggöra privat drift av fler sjukhus och annan vård
11 och omsorg, under förutsättning att dessa håller hög kvalitet. Moderaterna
12 vill även att det ska införas mer flexibla anställningsformer och innovativa
13 kontraktsformer för samarbeten mellan sjukhus och vårdgivare för att
14 möjliggöra för personal att arbeta inom vård med olika huvudmän.

15
16 Vid arbetsstämman 2021 fattade stämman beslutet, i propositionen En trygg
17 och tillgänglig vård för alla, att Moderaterna ska verka för att forskningen
18 gällande sjukdomar som drabbar kvinnor ska prioriteras högre än i dag.
19 Värt att notera i sammanhanget är att regeringen gett Socialstyrelsen i
20 uppdrag att genomföra insatser för en jämlik hälso- och sjukvård med fokus
21 på sjukdomar som främst drabbar kvinnor och flickor. Myndigheten ska
22 följa upp och utvärdera vården ur ett jämställdhetsperspektiv samt ta fram
23 relevanta kunskapsstöd och informationsinsatser på området. Syftet är att
24 öka kunskapen om sjukdomar och tillstånd som främst drabbar kvinnor och
25 flickor och att stärka en jämlik vård.

26

27 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

28

- 29 **att** bifalla att-satserna 1, 3 samt 10 i motion 4:22, det vill säga,
30 **att** verka för att läkemedelslagstiftningen moderniseras
31 och stöder omställningen till framtidens sjukvårdssystem
32 med individen i centrum.
33 **att** verka för att fler yrkeskategorier ges ökade befogenheter.
34 **att** verka för att omskolning till vård- och omsorgsyrken
35 underlättas.
36 **att** anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

37

38

Josefin Malmqvist och Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla
att-satserna 7, 12 och 17 i motion 4:22.

Josefin Malmqvist reserverade sig även till förmån att bifalla att-sats 4 i
motion 4:22

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

MOTION 4:23

MODERATERNA I KRONBERGS LÄN

HALVERA FUSKET – ÖKA RÄTTVISAN

Sverige har allvarliga och omfattande problem. De är i huvudsak tydliga och relativt enkla att definiera: människor är för otrygga i vardagen, invandrare är för ofta arbetslösa och för sällan självförsörjande, tillväxten är för låg och när inte alla, välfärden kostar för mycket och lever inte upp till förväntningarna, utsläppen är för höga – för att nämna några exempel.

Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

INRÄTTA EN VÄLFÄRDSREVISION MED KRONBERG SOM PILOTLÄN

Skattemedel avsedda för välfärd ska gå till välfärd. Idag sker dubbelarbete ned såväl kommuner eller regioner som nationella myndigheter ska kontrollera och följa upp leverantörer och utförare av välfärdstjänster.

En ny gransknings- och tillsynsmyndighet för välfärden bör införas med regional indelning. Vi föreslår att Kronoberg blir ett pilotlän. Myndigheten ska överta tillsynsansvar från kommuner och regioner, samt från staten. Det innebär att kommunerna inte ska granska sina egna utförare eller upphandlade anordnare. Myndigheten ska ha en anonym visseblåsarfunktion, göra rating av utförare och forska på effektivitet.

AVSKAFFA FOLKBILDNINGSRÅDET OCH SLOPA BIDRAG TILL STUDIEFÖRBUND

Inga skattepengar till religiösa eller partipolitiska studieförbund. Studieförbunden har idag spelat ut sin roll som skattefinansierad folkbildare. Förbunden har istället använts för att lura till sig av skattemedel. Genom registrering av påhittade kurser och deltagare har miljoner skattekronor gått till fuskare, kriminella och religiösa extremister. Kurserna de erbjuder är ofta hobbyaktiviteter. Bidragen till studieförbunden bör därför avskaffas. Deras mer givande kurser, som språkkurser, kan andra aktörer likväl förse.

Med slopade bidrag till studieförbunden försvinner stora delar av Folkbildningsrådets funktion. Övriga uppdrag som att finansiera Folkhögskolor kan införlivas i andra befintliga myndigheter, därmed kan Folkbildningsrådet avskaffas.

HINDRA BILMÅLVAKTER

Sverige har drygt 4 miljoner bilägare. Nästan tre fjärdedelar av alla bilägare äger en bil. Sex personer äger fler än 2000 bilar.

Polisen och andra myndigheter i rättsväsendet beskriver bilmålvakterna som problem. Kronofogden rapporterar om 1,5 miljarder kronor i fordonsrelaterade skulder. Ett ännu större problem är hur bilmålvakter används för att undvika utmätning eller för bidragsbedrägerier.

Riksdagens utredningstjänst har svarat på frågor om hur bilägandet fördelar sig. Inspiration kan hämtas från regelverket¹ med vapen och vapengarderob, där den som vill äga fler bilar än ett visst antal behöver ansöka. Om gränsen läggs på en nivå där de flesta undviks kan en sådan regel undvika att skapa onödig administration och inte krångla till det för en stor del av befolkningen. Ett exempel är att 99,5 procent av bilägarna har tio bilar eller färre. Om gränsen sätts vid tio innebär det att bara ungefär 14 300 personer drabbas.

¹ RUT 2021:1205

- 1 **att¹** Inrätta en Välfärdsrevision med Kronoberg som pilotlän, som
2 ersätter statens och kommunernas granskning av utförare i
3 välfärden.
- 4 **att²** Avskaffa Folkbildningsrådet
- 5 **att³** Avskaffa statsbidragen till studieförbund.
- 6 **att⁴** Införa licens för att ha fler än tio bilar för att bekämpa bilmålvakter
- 7
- 8
- 9
- 10
- 11
- 12
- 13
- 14
- 15
- 16
- 17
- 18
- 19
- 20
- 21
- 22
- 23
- 24
- 25
- 26
- 27
- 28
- 29
- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37
- 38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

Med anledning av ovanstående föreslår vi partistämman

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:23

Motionärerna i Kronobergs län föreslår at en så kallad välfärdsrevision inrättas med Kronoberg som pilotlän. Vidare föreslås avskaffade statsbidrag till studieförbund och ett avskaffande av Folkbildningsrådet samt införande av licens för att äga fler än tio bilar.

Partistyrelsen delar motionärens uppfattning att skattemedel avsedda för välfärd också ska gå till just välfärd. Effektiv kontroll och granskning av hur skattemedel används är grundläggande för skattesystemets legitimitet och för att säkerställa hög kvalitet. Den omorganisering av tillsyn som motionären föreslår torde innebära generella och mycket genomgripande förändringar av dagens system, och ifrågasätter därmed om det är en ändamålsenlig reform.

Partistyrelsen konstaterar att Moderaterna inom ramen för Tidöavtalet landat i en överenskommelse om att systemet för stödet till folkbildningsväsendet ska reformeras för att modellen för medelstildelning och uppföljning ska bli mer transparent och förutsägbar. En särskild utredare har tillsatts av regeringen och ska lämna förslag i februari 2024. Partistyrelsen menar att detta viktiga arbete inte bör föregripas.

1 Vidare noterar partistyrelsen att Moderaterna i riksdagen föreslagit en
2 utredning som ser över regelverket kring bilmålvakter där bland annat antal
3 fordon per person ska ingå i utredningen.

4

5

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

6

7 **att** avslå att-satserna 2 samt 3 i motion 4:23

8 **att** anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

9

10 Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 2 och 3.

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

MOTION 4:24

MODERATERNA I KRONOBERGS LÄN

HALVERA OHÄLSAN – ÖKA VÄLMÅENDET

Sverige har allvarliga och omfattande problem. De är i huvudsak tydliga och relativt enkla att definiera: människor är för otrygga i vardagen, invandrare är för ofta arbetslösa och för sällan självförsörjande, tillväxten är för låg och när inte alla, välfärden kostar för mycket och lever inte upp till förväntningarna, utsläppen är för höga – för att nämna några exempel.

Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

NEDSATT VÅRDAVGIFT OM VÅRDGARANTIN INTE UPPFYLLS

Kömiljarden är en drivkraft för regionerna att hålla nere köerna, för att belönas av staten. Det är en bra drivkraft men har ingen direkt verkan för patienterna. För att tydliggöra att vårdgarantin är en garanti för patienten bör patientavgiften sättas ned eller strykas om vårdgarantin inte uppfylls.

ERSÄTT FRISKVÅRDSBIDRAG MED FHM-AVDRAG

Ersätt skattefrihet för friskvårdsbidrag upp till 5000 SEK med ett RUT-avdrag för friskvård: friskvårdsavdrag/hälsoavdrag/motionsavdrag, kallat FHM-avdrag. Tillgången till skatteavdrag på friskvård blir då individuell, inte en fråga om arbetsgivarens prioritering.

1 FÖRENKLA BIDRAGEN TILL PENSIONÄRER MED LÅG INKOMST

2 Pensionärer med låg pension kan få bostadstillägg. Bostadstilläggets storlek
3 baseras på boendekostnaden, inkomster och eventuella tillgångar. Vid
4 beviljat bostadstillägg där den äldre ändå inte når upp till gränsen för skälig
5 levnadsnivå, kan särskilt bostadstillägg även utgå. Vissa pensionärer utan
6 full garantipension kommer dock ändå inte nå upp till skälig levnadsnivå trots
7 bostadstillägg och särskilt bostadstillägg. Då utgår äldreförsörjningsstöd.

8
9 Pensionsmyndigheten genomförde nyligen en granskning som visar att
10 huvudorsaken till att pensionärer med låga inkomster inte har rätt till
11 bostadstillägg är att de har tillgångar, vanligen en fritidsfastighet eller
12 liknande, vilket diskvalificerar pensionären för bostadstillägg.¹

13
14 Ett nytt bidrag bör baseras på rekommendationerna från Expertgruppen
15 för studier i offentlig ekonomi (ESO, rapport 2010:8) där det föreslogs
16 att avskaffa äldreförsörjningsstödet och bostadstillägget för äldre samt
17 långtidssjuka, samtidigt som ett nytt bidrag införs vilket baseras på det
18 särskilda bostadstillägget.

20 STÄRK TRYGGHETEN FÖR ENSAMSTÅENDE FÖRÄLDRAR

21 Expertgruppen för studier i offentlig ekonomin (ESO, rapport 2010:8)
22 föreslår ett nytt ensamförälderstöd, som ersätter bostadsbidraget för
23 barnfamiljer. Ensamförälderstödet ska gälla alla ensamföräldrar oavsett
24 inkomst med max 3 barn under 18 år eller hemmaboende barn mellan 18
25 och 20 år som uppbär studiemedel. I ESO-rapporten är nivån satt till 550
26 kronor per månad och barn, för att uppnå budgetneutralitet i relation till
27 bostadsbidragskostnaden. Bedömningen är att reformen ökar arbetsutbudet
28 med 13 000 helårsarbetskrafter. Med hänsyn taget till jobbeffekter får alla
29 inkomstgrupper en bättre ekonomi med reformen.

30
31 ¹ [https://www.pensionsmyndigheten.se/nyheter-och-press/pressrum/ny-rapport-aldre-med-laga-](https://www.pensionsmyndigheten.se/nyheter-och-press/pressrum/ny-rapport-aldre-med-laga-inkomster)
32 [inkomster](https://www.pensionsmyndigheten.se/nyheter-och-press/pressrum/ny-rapport-aldre-med-laga-inkomster)

Mot bakgrund av ovanstående föreslår Moderaterna i Kronoberg partistämman besluta	1 2 3
att¹ Stärka vårdgarantin med nedsättning av vårdavgifter om vårdgarantin inte uppfylls.	4 5
att² Ersätta skattefriheten för friskvårdsbidrag med skatteavdrag för friskvård, hälsa och motion (FHM-avdrag), att jämföra med RUT- avdrag.	6 7 8
att³ Införa ett nytt bidrag för pensionärer med låg inkomst, som ersätter äldreförsörjningsstödet och bostadstillägget för äldre.	9 10
att⁴ Ersätta bostadsbidraget för barnfamiljer med ett ensamförälderstöd.	11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38

FÖRBUNDSSTYRELSENS YTTRANDE

Moderaterna i Kronoberg har genomfört ett reformarbete där vi vill något annat eller mer än vad som nu är Moderaternas nationella politik. En reformgrupp lyssnade på forskare, läste rapporter och utvecklade förslag som sammanställdes i en reformrapport. Reformrapporten låg till grund för propositionen Kronoberg först, som beslutades på vår arbetsstämma 2022.

Den här motionen är ett av sex områden från propositionen, gallrat från förslag som kom med i Tidöavtalet eller regeringsförklaringen. Den gör inte anspråk på att vara ett heltäckande reformprogram för området, utan att komplettera eller justera Moderaternas nationella politiska program där så bedömts vara nödvändigt för att kunna lösa problemen.

Med anledning av ovanstående föreslår vi partistämman

att bifalla motionen

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:24

Motionärerna i Kronobergs län föreslår i motionen att vårdgarantin ska stärkas så att individen får sänkt vårdavgift om garantin inte uppfylls, att friskvårdsbidraget ska ersättas med ett slags RUT-avdrag och ett nytt bidrag för äldre som ersätter äldreförsörjningsstödet. Slutligen vill motionärerna ersätta bostadsbidraget för barnfamiljer med ensamförälderstöd.

Partistyrelsen ser det signalvärdet i en nedsatt eller struken patientavgift om vårdgarantin inte uppfylls, men menar det bör utredas om en sådan åtgärd på ett effektivt sätt bidrar till att fler faktiskt får vård i tid. Ytterligare en aspekt att väga in är hur detta skulle påverka statens utgifter.

Liknande argument gäller avseende förslaget att ersätta friskvårdsbidrag med ett slags RUT-avdrag. Det är oklart vad detta skulle kosta och om reformen skulle vara mer pricksäker i ambitionen att locka inaktiva till mer fysisk aktivitet och därmed stärka folkhälsan.

Slutligen är partistyrelsen skeptiska till att ersätta modellen med behovsprövade bostadsbidrag med ett generellt bidrag för alla

ensamstående föräldrar oavsett inkomst. Partistyrelsen konstaterar vidare att den moderatledda regeringen har gett en utredare i uppdrag att ta fram ett bidragstak, genom ett tilläggsdirektiv till Utredningen om drivkrafter och möjligheter i försörjningsstödet. I detta ingår utredning av bosättningsbaserade bidrag såsom bostadsbidrag inklusive tillägget. Syftet är att fler ska komma i arbete samt att motverka ohälsa och utanförskap.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå att-sats 4 i motion 4:24

att anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

Josefin Malmqvist reserverade sig till förmån för att bifalla att-sats 4 i motion 4:24

MOTION 4:25

ÖPPNA MODERATER

EN VÅRD OCH OMSORG PRÄGLAD AV FRIHET OCH ACCEPTANS

BEMÖTANDE

För 50 år sedan var homosexualitet klassad som en sjukdom. En sjukdom som man då ansåg skulle kunna botas, eller att man själv valt att ha "sjukdomen" och därför kunde omvändas. Tack vare aktivister och politiker har lagarna ändrats så att HBTQ-communityt har fler rättigheter och friheter än vad som tidigare gavs. Vi har dock ännu inte nått fram till en situation där alla är lika inför lagen, myndigheter eller företag. Personer blir dagligen mobbade eller diskriminerade på grund av sin könstillhörighet, vem de älskar eller inte eller hur de väljer att leva sitt liv.

Vi vet att HBTQ-personer i högre grad än andra lider av depressioner och psykisk ohälsa. Detta måste tas på större allvar. Vi har verktygen att ändra på detta genom att se till att alla människor behandlas lika.

Det finns situationer då små, näst intill omärkbara kommentarer eller blickar fortfarande kan göra en person osäker. Om dessa små signaler är frekventa och många kan detta leda till ökad stress hos den som möts av tex en myndighetsperson eller vårdpersonal. Så kallade mikroaggressioner. Om vi kan medvetandegöra dessa situationer, signaler, oavsett hur små de är, kan vi säkerställa att alla känner sig tryggare i sin vardag. Vi behöver också undersöka hur stark påverkan dessa mikroaggressioner har så kan vi minimera problemet och öka tryggheten i alla situationer.

INFORMATIONSPLIKTEN

Sverige har haft en framgångsrik prevention av hiv och behandling av hiv-positiva. De allra flesta hiv-positiva i Sverige diagnostiseras, får behandling och har efter behandling en så låg virusnivå att den inte går att upptäcka i ett laboratorietest. Detta har gjort att hiv-preventionen är ytterst effektiv och att personer med hiv har fått ett bättre liv.

Tack vare bromsmedicinernas tillkomst har dödligheten på grund av hiv minskat avsevärt och med dagens moderna bromsmediciner, som ger omätbara virusnivåer, kan den som har hiv leva ett friskt och smittfritt liv. Detta har möjliggjorts genom det statsbidrag som tidigare regeringar, inte minst Alliansen, har prioriterat.

Lagstiftaren har däremot inte hängt med i utvecklingen och lagstiftningen är inte anpassad till de nya förutsättningar som de medicinska framgångarna har gett. Enligt smittskyddslagen ska den som lever med hiv informera eventuell sexpartner att den bär på hiv även om den har en välinställd behandling och därmed är smittfri.

En lagstiftning som inte har hängt med i utvecklingen och ett allt sämre medvetande i samhället om bromsmedicinernas oerhört goda effekt orsakar stigma för personer som lever med hiv. Den person som lever med hiv som inte informerat sin partner om sin hiv-status riskerar åtal och straff för framkallande av fara alternativt misshandel, medan den som inte är medveten om sin hiv-status inte riskerar detta. Dessa repressalier, plikten att informera om du känner till att du bär på hiv samt den stigma som personer med hiv lever under bidrar till att personer istället avstår ifrån att testa sig. Denna kontraproduktiva verkan med informationsplikten har Sverige kritiserats för av både UNAids och Europarådet.

Många bär på hiv utan att veta om det, vilket innebär en relativt stor smittorisk. Medan i stort sett alla som känner till att de är hiv-positiva går under behandling och är därmed smittfria. Fler borde ta ansvar för sina sexuella handlingar och gå och testa sig. Ansvaret för att skydda sig vid sex skulle också bli bättre om alla inblandade delade ansvaret. Var och en måste ta eget ansvar vid sex.

Öppna moderater beslutade 2013 "att uttala att en utredning bör tillsättas för att utreda om informationsplikten avseende HIV/AIDS ska avskaffas". Mycket forskning har skett sedan Öppna moderater senaste beslut om informationsplikten. Det är nu dags att på allvar avskaffa informationsplikten.

1 **ÄLDREVÅRD**

2 Många seniorer har växt upp i en tid där homosexualitet ansågs vara
3 kriminellt eller en sjukdom, vilket ofta glöms bort i debatten. För unga
4 personer kan det såklart kännas självklart att HBTQ-personer har samma
5 rättigheter och möjligheter som andra men det är en omvänd verklighet för
6 åsrika (äldre) personer.

7
8 Det finns två saker att särskilt ta hänsyn till när vi pratar om åsrika HBTQ-
9 personer. En aspekt är det faktum att det finns en rädsla utifrån hur man
10 tidigare i livet blivit bemött som HBTQ-person och att man därför avstår
11 från att söka vård. En annan aspekt att ta hänsyn till är att HBTQ-personer
12 generellt lider av större psykisk ohälsa.

13
14
15 Det behövs forskning i Sverige kring åsrika HBTQ-personer. Men det är
16 vanligare med kvalitativa studier inom det här fältet och det har gjorts ett
17 fåtal kvantitativa studier. I Sverige hade det behövts en kvantitativ studie.
18 En motsvarande studie som kan ge en övergripande bild av hur det ser ut
19 för åsrika HBTQ-personer saknas i en svensk kontext. Men de nationella
20 hälsoundersökningarna om homo- och bisexuella personers hälsa respektive
21 transpersoners hälsa (med personer i alla åldrar som respondenter) indikerar
22 att en sexualitet och/eller könsidentitet som går emot normen kan få
23 allvarliga konsekvenser för hälsan.

24
25 2013 gjordes kartläggningen "Äldre hbt-personer och kommunernas vår
26 och omsorg om äldre". Den visar att det endast är 1 av 10 kommuner som
27 har hbt-frågor i sin fortbildning till personalen. Det är alltså inte ens 10% av
28 kommunerna som tar frågan på allvar. Här behövs stora utbildningsinsatser
29 för att möta våra åsrika HBTQ-personer. Just nu tas ett utbildningsprogram
30 fram av Socialstyrelsen. Det är viktigt att säkerställa att detta material blir
31 tillgängligt och framförallt gratis för våra kommuner.

Med anledning av ovanstående föreslås partistämman besluta	1
	2
att¹ säkra medel i budget för hiv-prevention i statliga sjukvårdsbudgeten,	3
att² informationsplikten avskaffas för personer som lever med hiv med	4
välinställd behandling,	5
att³ Socialstyrelsen tillser att anvisningarna för blodgivning medför att	6
blodgivning av män som har sex med män sker på lika villkor som	7
övriga befolkningen,	8
att⁴ trygga mötesplatser för alla individer säkerställs i Sveriges	9
kommuner,	10
att⁵ huvudmannen ska säkerställa att HTBQ-kompetens finns, eller plan	11
för kompetens finns, hos samtliga medarbetare,	12
att⁶ Lagen om valfrihet (LOV) ska tillämpas i samtliga Sveriges	13
kommuner där HBTQ-perspektivet lyfts fram som ett bärande	14
argument.	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:25

1
2 Motionärerna föreslår att Moderaterna ska verka för att stärka budgeten för
3 hiv-prevention, att informationsplikten avskaffas och att det ska bli möjligt
4 för män som har sex med män att kunna lämna blod. Utöver detta vill
5 motionärerna skapa trygga mötesplatser, säkerställa hbtq-kompetens hos
6 samtliga medarbetare inom vården och att lagen om valfrihetssystem ska
7 tillämpas i Sveriges kommuner. Åtgärderna syftar till att skapa en vård som
8 präglas av frihet och acceptans.

9
10 Partistyrelsen kan konstatera att anslaget Insatser mot hiv/aids och andra
11 smittsamma sjukdomar (Utgiftsområde 9) i budgetpropositionen för 2023
12 kraftigt höjts jämfört med föregående år. För år 2023 är anslaget 126
13 miljoner kronor och de två kommande åren ligger prognosen på 151 miljoner
14 kronor för respektive år. I budgeten för 2022, som den socialdemokratiska
15 regeringen hade ansvar för, var anslaget 101 miljoner.

16
17 I riksdagen har Moderaterna motionerat om att uppdatera den nationella
18 strategin mot hiv/aids. Den uppdaterades senast år 2017. För att den ska vara
19 aktuell i arbetet mot hiv och möta behoven av goda livsvillkor för personer
20 som lever med hiv behöver den uppdateras. Förebyggande behandling,
21 skarpa skrivningar om tillgång till mer generös testning, avskaffad
22 informationsplikt och tydligare skrivning om goda levnadsvillkor behöver ingå
23 i en sådan uppdatering av strategin. Detta skulle också vara en viktig signal
24 för att minska den stigmatisering som personer med hiv idag upplever.

25
26 Den som haft sexuellt umgänge med ny partner ska vänta 3 månader med att
27 ge blod. För män som har sex med män finns dock en särskild begränsning
28 som innebär att de får lämna blod först efter en karenstid på 6 månader
29 med avhållsamhet från sex, oavsett om de lever i ett långvarigt monogamt
30 förhållande eller inte. Moderaterna har tagit ställning för att sexuell läggning
31 inte ska ha någon betydelse för en blodgivares lämplighet. Moderaterna
32 anser därmed att samma regler ska gälla oavsett sexuell läggning. I juli 2023
33 gav den moderatledda regeringen Socialstyrelsen i uppdrag att möjliggöra
34 individbaserad riskbedömning av blodgivare. Uppdraget ska redovisas i
35 september 2024.

36
37 För att stärka hbtqi-personers levnadsvillkor har regeringen gett
38 Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF) i uppdrag

att stärka förutsättningarna att skapa och bibehålla fysiska och digitala mötesplatser för unga hbtqi-personer. I uppdraget framhålls att mötesplatserna skall inneha en geografisk spridning, särskilt till landsbygdskommuner och områden med socioekonomiska utmaningar. MUCF:s rapport gällande unga hbtqi-personers levnadsvillkor ligger till grund för uppdraget. I rapporten framkommer det att unga hbtqi-personer ser behov av lättillgängliga mötesplatser riktade till den egna gruppen. Trygga mötesplatser för alla individer är därmed ett arbete som regeringen påbörjat.

Partistyrelsen ställer sig positiva till initiativ som främjar en ökad hbtqi-kompetens i välfärden. Sett till valfrihet anser partistyrelsen att den är viktig, men att det kommunala självstyret också är viktigt och ska värnas. Att tillämpa lagen om valfrihetssystem i samtliga Sveriges kommuner där hbtqi-perspektivet lyfts är ett förslag som på många sätt omprövar kommunernas rätt och möjlighet att verka. Dock bör återigen poängteras att partistyrelsen ställer sig positiva till sådana initiativ som främjar en ökad hbtqi-kompetens i välfärden.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att avslå att-sats 6 i motion 4:25

att anse resterande att-satser besvarade med vad som ovan anförts

Tobias Björk reserverade sig till förmån för att bifalla att-satserna 2-3 i motion 4:25.

MOTION 4:26

ÖPPNA MODERATER

FRI ATT VARA DET KÖN DU ÄR

Lagen ”fastställande av könstillhörighet i vissa fall” – vanligen kallad könstillhörighetslagen är förlegad. Lagen var på sin tid ett genombrott när det kommer till transpersoners rättigheter och levnadsvillkor men nu, nästan 50 år senare, behöver den förändras.

Lagen reglerar transpersoners rätt till att ändra juridiskt kön samt deras möjlighet till underlivskirurgi. För att ändra juridisk kön behöver inte individen genomgå kirurgiska ingrepp. Många som söker könsbekräftande vård vill inte genomgå någon underlivskirurgi.

Idag är det Socialstyrelsen genom rättsliga rådet som tar beslut om att ändra juridisk kön och underlivskirurgi. Åldersgränsen för att ändra juridiskt kön är idag 18 år. Man måste då ansöka till rättsliga rådet och man måste, förutom att vara 18 år, haft kontakt med en utredningsmottagning i två år samt kunna bifoga ett intyg om diagnos könsdysfori.

För att få tillstånd att göra underlivskirurgi ska man vara 23 år och rättsliga rådet tar bara i särskilda fall beslut om tillstånd innan 23 års ålder.

Lagstiftningen är inte i linje med utvecklingen och är både diskriminerande och kränkande för transpersoner.

Vårdköerna är långa och plågsamma för de personer som väntar på att få starta utredning. Vi ser i statistik att transpersoner och icke binära sticker ut rejält när det kommer till psykisk ohälsa och suicid. Detta måste vända.

Öppna Moderater vill säkerställa att transvården fungerar och att det ges likvärdig vård oavsett geografiskt område. Ett sätt att minska köerna inom barn och ungdomspsykiatri är att arbeta för att privata aktörer ska ges tillstånd att driva mottagningar inom barn och ungdomspsykiatri.

Öppna moderater vill att lagen om juridiskt kön särskiljs från könstillhörighetslagen och att även minderåriga skall kunna ändra juridisk

kön. Detta skall inte hanteras av rättsliga rådet utan av Skatteverket.	1
	2
att¹ kön inte ska kunna utläsas av individers personnummer,	3
att² individer med upplevd könsdysfori skall kunna ändra sitt juridiska	4
kön genom anmälan till Skatteverket,	5
att³ vården ska vara likvärdig över hela landet,	6
att⁴ barn- och ungdomspsykiatrin ska kunna bedrivas som en del av	7
vårdval inom specialistsjukvård.	8
	9
	10
	11
	12
	13
	14
	15
	16
	17
	18
	19
	20
	21
	22
	23
	24
	25
	26
	27
	28
	29
	30
	31
	32
	33
	34
	35
	36
	37
	38

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:26

1
2 Motionärerna föreslår att kopplingen mellan juridiskt kön och
3 könstillhörighetslagen tas bort och att individer med upplevd könsdysfori
4 ska kunna ändra till juridiska kön genom anmälan till Skatteverket, samt
5 att barn- och ungdomspsykiatri ska kunna bedrivas som en del av vårdval.
6 Motionärerna föreslår också att kön inte ska kunna avläsas av individers
7 personnummer.

8
9 Partistyrelsen ser i grunden positivt på en modernisering av
10 könstillhörighetslagen för att göra det mer obyråkratiskt och tydligt hur
11 man kan ändra juridiskt kön, samt att frågan ska skiljas från den som gäller
12 kirurgiska ingrepp. Dock instämmer partistyrelsen inte i alla enskilda delar
13 av motionärernas förslag. Till exempel bör dagens 18-årsgräns för att få
14 ändra juridiskt kön i grunden kvarstå. Arbetet med att lägga fram en ny
15 könstillhörighetslagstiftning har kommit långt.

16
17 Analyser av frågan om könsneutrala personnummer har visat att en sådan
18 förändring skulle kunna innebära stora administrativa kostnader, då nya fält
19 och koder behöver införas i myndighetssystem som tidigare registrerade kön
20 genom att läsa av personnummer. Att registrera kön är också centralt för
21 att kunna föra korrekt statistik och på så sätt lägga grunden för exempelvis
22 forskning på jämställdhetsområdet.

23
24 Att vården ska vara jämlik och tillgänglig över hela landet är grundläggande.
25 Det gäller givetvis även transvården samt barn- och ungdomspsykiatri
26 (BUP) som motionärerna lyfter fram. Att komma till rätta med köerna är
27 mycket högt prioriterat. I regeringsförklaringen som presenterades 18
28 oktober 2022 framgår att regeringen vill att en lagstadgad vårdgaranti
29 införs med innebörden att barn som behöver hjälp och stöd ska få det
30 inom maximalt 30 dagar. Det ska även poängteras att det finns privata
31 mottagningar inom specialiserad barn- och ungdomspsykiatri, vilket
32 Moderaterna ställer sig positiva till. Elevhälsan ska också stärkas. I
33 statsbudgeten för 2023 avsattes 530 miljoner kronor genom en förstärkt
34 satsning på ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri, inom ramen
35 för överenskommelsen mellan staten och SKR om ökad tillgänglighet i hälso-
36 och sjukvården.

PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:

att anse motion 4:26 besvarad med vad som anförts ovan

Tobias Björk och Douglas Thor reserverade sig till förmån för att bifalla attsats 1 i motion 4:26.

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

4

MOTION 4:27

MUF VÄSTERNORRLAND

OBLIGATORISK INSKRIVNING I ORGANDONATIONSREGISTRET

I Sverige råder stor brist på organ från lämpliga donatorer i syfte att göra nödtransplantationer. Behovet av organdonation ökar och ökar i Sverige, och viljan att bidra är högre än någonsin, men trots det doneras allt för få organ varje år. Antalet svenskar som uppger att de är benägna att donera sina organ efter döden är betydligt mycket högre än andelen som de facto är registrerade i organdonationsregistret.

En stor bidragande faktor till detta är att man trots 100% samtycke till att donera sina organ aktivt måste registrera sig hos donationsregistret för att man ska få utföra operationen. Detta anser vi vara fullkomligt förlegat, då en så pass markant del av befolkningen anger att de vill donera eller inte bryr sig om deras organ skulle doneras. Tack vare nya tekniker och utveckling inom medicinska världen kan vi se att många av de ingrepp som används vid organtransplantationer är mindre skadliga för kroppen och många operationer går att sköta polikliniskt, det vill säga att man kan lämna sjukhuset samma dag.

Gruppen som verkligen inte vill donera sina organ är mycket liten, och därför är det vår mening att dagens system borde fungera tvärtom, alltså att man aktivt måste anmäla att man ej samtycker till organdonation. När en människa dör eller förklarats hjärndöd så vill man så snabbt som möjligt veta om personen är organdonator. Skulle alla vara det så slipper man många steg på vägen. Självklart ska man fortfarande sköta allt med anhörigas tillstånd, om det finns anhöriga.

att¹ Moderaterna Västernorrland verkar för att alla automatiskt vid födsel ingår i organdonationsregistret och att man aktivt måste söka sig ur det för att undantas.

att² Moderaterna Västernorrland vidareänder motionen till Moderaterna partistämman.

FÖRBUNDSSTYRELSENS SVAR

Motionärerna lyfter en viktig men inte helt okomplicerad fråga som redan lyfts i riksdagen för ca. 2 år sedan. Den behandlades under regeringens betänkande 2021/22 SoU14. Betänkandet resulterade i att det gjordes vissa förändringar gällande organdonation men just detta förslag röstades ned.

Motionen förslår att registrering i organdonationsregister ska ske automatiskt vid födseln men att man kan välja att avskrivas från registret. Detta har redan lagstadgats i andra länder, som t.ex. England och USA, men där registreras de som inte vill vara donatorer, alla övriga medborgare förutsätts vara donatorer och förs inte i register.

Om detta skulle genomföras i Sverige finns en viss oro att vissa läkare, som är medveten om organdonationsbehov, lägger mindre vikt vid livsuppehållande åtgärder.

Fördelarna skulle kunna vara att det kan bidra till att minska den svarta marknaden för organ. Det ökar också antalet organ/kvarlevor som kan användas till studier så att forskningen går framåt i en snabbare takt.

Förbundsstyrelsen anser att det är en tänkvärd motion och välkomnar debatten, men att den bör hållas på partistämman.

Förbundsstyrelsen föreslår förbundsstämman

att inte ta ställning till att-sats 1 men ställa sig positiv till att en utredning görs

att bifalla att-sats 2

PARTISTYRELSENS YTTRANDE ÖVER MOTION 4:27

Motionärerna föreslår att Moderaterna ska verka för att alla vid födsel ansluts till organdonationsregistret och att individen aktivt måste söka sig ur registret för att undantas.

Partistyrelsen är av uppfattningen att det är varje individs rättighet att fatta ett aktivt beslut om huruvida den enskilde vill donera sina organ

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

1 eller inte. Idag är det möjligt att fatta detta beslut genom att anmäla sitt
2 ställningstagande till donation av organ och vävnader i Socialstyrelsens
3 donationsregister. Drygt 1,8 miljoner av Sveriges befolkning har gjort detta.
4

5 Partistyrelsen delar samtidigt uppfattningen att Sverige behöver fler
6 organdonatorer. Årligen avlider mellan 30 och 50 personer till följd av brist
7 på donationsorgan. Svenskarna är det mest organ donationspositiva folket i
8 Europa och enligt en Sifo-undersökning från 2018 är hela 83 procent positiva
9 eller försiktigt positiva till att donera sina organ efter döden. Samtidigt ligger
10 Sverige kring Europasnittet vad gäller faktiska donationer. Konsekvenserna
11 för människor i behov av organdonation är förödande.
12

13 Mot denna bakgrund kan konstateras att det finns behov av en bred
14 informationsinsats om möjligheten att anmäla sig till Socialstyrelsens
15 donationsregister. Ett annat sätt skulle kunna vara att möjliggöra
16 ställningstagande i samband med förnyelse av körkort, pass eller annat
17 identitetskort.
18

19 **PARTISTYRELSEN FÖRESLÅR PARTISTÄMMAN ATT BESLUTA:**

20
21 **att** anse motion 4:27 besvarad med vad som ovan anförts
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38

